294
Алєксєєва Людмила
70, 71, 72

*1910 р.,17 вересня — народилась у м. Астрахані.
* Батько — Алєксєєв Михайло Львович. Був власником кінних візок.
* Мати — Суворова Олександра Василівна — домогосподиня.
* 1919-1934 — проживала у тіток-сестер матері у Астрахані.
*1936 р. — поступила в Астраханський медінститут.
*1931 р., квітень — вийшла заміж за Горбунова Евгенія Михайловича.
*1936 р. — з чоловіком за направленням їдуть у Петропавловськ—Камчатський. Працює терапевтом.
*1936, лисопад — народження дочки Галі.
*1938 р. — народження сина Олега.
*1945 р. лютий — перевели у Львів. З ними переїжджає мама.
*1945 р. — померла мама.
*1945 — 1948 — працювала терапевтом.
*1953 р. — помер чоловік, у Львові він завідував військовим госпіталем.
*1948 р. — перейшла працювати в дім—інтернат для пристарілих інвалідів. Завідувала стаціонарним відділенням для тяжкохворих.
*1993 р. — вийшла на пенсію.
*Зараз проживає із сім'єю дочки Галі.

3
Антоняк Ганна
Б66Б1:219-кінець; Б66А2:000-179

Ф-І, ст. А.

*1933 р. — народилася в с. Святе Ярославського повіту Львівського воєводства.
*Розповідь про батьків, дідуся. В родині було 6 дітей.
*В селі стояв російський штаб, запевняли, що переселяти не будуть.
*У квітні сказали збиратися до виїзду.
*До хати оповідачки приїхали порляки з-за Сяну на постійне проживання.
*Опис хати, господарських будівель.
*Розповідь про дитсадок, школу з українською мовою навчання.
*Церкву в селі побудував вуйко мами оповідачки.
*Переселення: в Підбірцях насильно виселили і в Чишки прибули чи 20 листопада, чи 13 грудня 1945 р.
*Жили в стодолі, поляки жили в хаті. Полька пекла хліб, пригощала дітей. Ворожого ставлення не було.

Ф-І, ст. В.

*Побут після переселення.
*Батько працював в МТС, до колгоспу не йшов.

*Місцеві думали, що українці переселилися з доброї волі, не примусово.
*В с. Святе з церкви зробили костел. Сади повирубали, р. Сян обміліла.
*В Чишках переселенці мріяли повернутися назад.
*Поляки в с. Чишки з розумінням зустріли переселенську акцію.
*Батько оповідачки відвозив поляків своїми кіньми на станцію. Ворожнечі не було.

5
Бабій Володимир
Б104А1:235-кінець; Б104Б1:000-178. Касети: 461, 462

Ф-1, ст. А.

*Нар. 1901 р. 16 листопада в с. Кудринцях на Тернопільщині.
*Батько (Василь) був вчителем, закінчив Тернопільську семінарію, належав до УНДО.
*Мати Марія дівоче прізвище Ягайлович.
*Оповідач мав 2 братів і 2 сестри.
*1908—1912 — школа в Жилинцях. Закінчив 4 класи. Школа була українською.
*1912—1922 — гімназія в Чорткові (польська).
*1914 — почалася війна. Через три дні прийшли москалі.
*Війна між Польщею і Україною.
*Оповідач бачив, як УСС йшли за Збруч.
*1918 - в селі поляки і українці ворогували, але боїв не було.
*1929—1933 — педкурси в Познані.
*1933 — через Збруч перейшли голодні з великої України.

Ф-1, ст. Б.

*Люди збирали допомогу для голодуючих, але поляки не хотіли її посилати, тому зібране переносили вночі через Збруч.
*1933—1967 — вчителював за Польщі, німців, перших і других совітів на Рогатинщині.
*Почав працювати в Мельниці над Дністром, викладав математику, фізику та українську мову.
*1935—1937 — вчителює в Воскресинцях. Там одружився, дружина померла в 1951 р. Вдруге одружився в 1952 р.
*З 1937 р. — працює в Помонятах.
*В 1937 р. — здав в Станіславі кваліікаційний екзамен, став директором школи в Помонятах.
*За Польщі був в тов. Відродження.
*На 68 шкіл припадало 8 директорів-українців.
*Спогад про комуністів в с. Явчу.

Ф-2, ст. А.

*В 1939 р. поляки почали втікати (на схід і на захід). Через три дні німці були в Стрию.
*В 1941 р. оповідач почув по радіо, що почалася війна. В селі мобілізація.
*Під час німецької окупації брали перекладачем.
*За німців в школах викладали історію України, інспектори були українцями.

Ф-2, ст. Б.

*1944 — прийшли совіти. Відкрили семирічну школу.
*1951-1957 — перевели в Васючин („бо не добився в Явчу комсомолу"). Заставляли поступати в компартію, відмовився.
*Працював завучем в Помонятах.
*В 1967 р. — пішов на пенсію.

8
Басараб Марта-Клавдія
Б47А2:169-кінець; Б47Б2:000-кінець; Б48А1:000-125

Ф-І, ст. А.

*1923 р. - народилася в Станіславі, в родині поштового урядника.
*Тато був поляк.
*Вчилася в польській гімназії, товариство мала українське.
*За радянців пішла до 9 і 10 класу, клас був свідомий.
*Тата звільнили з роботи.
*В класі було 2 комсомольці-східняки і один наш, але він не "стукав".
* Про педсклад. Спочатку рос. мову вчив Онищенко, потім - син І.Франка Тарас. На уроках кидав антидержавні репліки, по школі говорив тільки по-українськи.
*1940 р. - у школі - юнацтво ОУН. Звено: Іра Томашівська, Оксана Причхан, Віра Лемеха і оповідачка. Керівник - Осип Білобрам. Вишкіл.
*У школі починали з молитви. На наші свята до школи не ходили.
*Почали вивозити. Тітку та бабцю 92-літню - в Біробіджан. Бабця там померла.
*20 червня - випускний вечір, 22 - війна.
*Чекали німців як визволителів. Були в Проводі на Камінського, друкували на машинках.
*31 червня - на майдані Шептицького відправляв єп. Хомишин. Вільну Україну проголошував, здається, Василь Бандера.
*Провід був на теперішній площі Незалежності. Його арештували.
*Шеф Станіславського Гестапо Крігер арештував вагітну жінку Василя Бандери. За неї заступився митр. Шептицький.
*У Ямниці організували "трудовий" табір. Посади, і хто їх займав.
* Про табір говорить пісня. В таборі було весело, але була дисципліна, і йшов вишкіл.
*Вночі виставляли стійки.

Ф-I, ст. В.

*Табір був понад місяць. Такий самий табір був у Блюдниках.
*Оповідачка мала брати міський Провід юнацтва ОУН.
*Мала отримати завдання в Збручі, але по клопотанню матері мусила вернутися.
*1942 р. - поступила у Львівський медінститут.
*Була у студентській сітці ОУН, потім - у зв'язку в кр. Проводі. Провідник - Улас.
*Діставала пакунки, штафети.
*1944 р., березень - їздила з завданням до крайового Проводу у Блюдники. Зустріла Хмеля і Демида.
*Другий раз їздила в Жидачівський район.
*До навчання не дуже мала часу, на першому плані - організація. Знала конспіративні квартири, зв'язки, час зустрічі.
*Втікали з німцями. Фронт наздогнав під Туркою.
*Кинули речі. День перебула в бараболі. Ввечері пішла на зв'язок до Кропивника.
*Обл. Провідниця ОУН Уляна сказала легалізуватися.
*Прийшла додому боса. Зробили паспорт.
*1944 р., 15 грудня - пішла медсестрою в обласну лікарню.
*1945 р., 13 березня - прийшли арештовувати.
*Ховалася в Угринові у тітки, потім - у тітки у Львові.
*Ректор Музика записав в медінститут на 5-ий семестр, провчилася рік.
*1946 р., 13 березня - арешт на вулиці. Завезли на Пелчинську, ввечері - на Лонського.
*Задумала, щоб нікого не видати. Повідрізали всі гудзики і бретельки. В камері як оселедців.
*Надя Пришляк вчила, як поводитися на допиті.
*Півроку була в тюрмі. Дали 10 років.
*Рік під Львовом розбирали руїну.
*Везли через Київ. Плакали.
*Їхали тижнями. Північ.
*Оповідачку як медика дали до хворої висипним тифом.
*40 днів у карантині. Лікарі - поляк, єврей і дивний іспанець.
*Завезли в Комі-Ухту. Лишили в лікарні як хвору. Гол. лікар Мебермутов був добрий.

Ф-II, ст. А.

*Лікар Мебермутов перед арештом був у кремлівській лікарні. Коли звільнився, лишився, до нього приїхала сім'я.
*В таборі була донька композитора Спендіарова. Вона була співачкою, вчила французької і німецької мов дітей Сталіна.
*Ще була там секретарка Сталіна Марія Гогуа.
*Після лікарні була на нафтопереробному заводі лаборанткою.
*1949 р. - взяли в лікарню. Там були євреї, яких арештували ще в 37-му році.
*Латишка Рудзіт (її чоловік був стрелком) сказала, що у цій лікарні раніше був у реєстратурі Остап Вишня.
*Люди в лікарні дуже вмирали.

*1949 р. - вивезли на Воркуту на місце побутових. На 1-шу цегольню.
*Були росіянки з "ленінградського діла" та московські повії.
*Оповідачку дали на снігообробку.
*Часом брали в лікарню санітаркою. Начальник санчастини була мерзенна.
*Літом міняли рейки; літом і зимою розвантажували вагони.
*В таборі зустріла Славу Дирду з Залукви, хворіла на серце.
*Працювали на будівництві вночі. Записки до чоловіків.
*В зоні робила Загесь - кореспондент із Західного Берліну. Аденауер її забрав.
*Найтяжче було на цегельні. Рукавиць не було. Ходили в одязі з трупів з війни.
*Жахливі санітарні умови. Воші і блощиці.
*Як помер Сталін, була в санчастині санітаркою.

Ф-II, ст. В.

*Росіянки в таборі сварилися, чи Сталін знає про табори.
*Сиділа Головіна Ірина - мати кіноактора, що зіграв Сталіна.
*По смерті Сталіна - полегшення. Дозволили писати листи.
*Потім - зняли номери. Номер оповідачки - 14140. Її псевдо в ОУН - Тамара.
*Етап на Воркуту в передшахту. Рили землю.
*Були голодні. Відправили на 2-у цегольню. Там була Марійка Скрентович.
*Оповідачка знімала сиру цеглу по 35 тис. за зміну. Помогли перейти в пекарню.
*Тяжка робота в пекарні, але можна було взяти хліба.
*Почали пускати у звільнення. Вже заробляла. Посилала гроші братові, Дарії Децик, Ігореві.
*1955 р. - звільнилася. Зустрілася з Романом Пиндусом. Написала до Ромка Басараба.
*Жила за зоною в Ольги Трускавецької зі Снятина. Працювала медсестрою. Не мала виїзду.
*1956 р. - взяла шлюб з Романом.
*На шахті до них приходив Чав'як Володимир (кур. УПА Чорнота).
*Закінчила в Ярославлі фельдшерський технікум.
*1964 р. - приїхали на Україну.

328
Басараб Роман
24, 25, 30, 92, 106, 107, 167, 365, 460, 476, 477, 478

Ф-1, ст. А.

*Нар. 20 квітня 1923 р. в с. Дзвінячі Богородчанського району.
*Мамине дівоче прізвище Пасічиян.
*Дідусь (по мамі) був директором школи і співзасновником „Просвіти" в Дзвинячі і Солотвині, а бабця - вчителькою.

*Згадує одного з родичів, о. Онуфрія Пасічияна.
*Згадує друзів дідуся -Ставничого, Феданка, о. Косевича,о. Яремовича, о. Мокрицького.
*1933 р.- помер дід.
*„Вуйко Володимир до 1944 р. був лікарем в Богородчанах. Вуйко Іван був в УСС під проводом отамана Довуда, потім закінчив станіславську семінарію."
*Дідусь Іван Басараб (по татові) дружив з Іваном Франком, був членом радикальної партії.

Ф-1, ст. Б.

*Дідусь Іван займався „видавничими справами", випускавв в Богородчанах газету.
*Батько оповідача, Микола Басараб, вчився в Станіславській гімназії разом з Вітовським, Хмілевським, Мельниковичем. Потім пішов у Львівський університет вчитися „на адвоката".
*В 1914 р. батько пішов служити в австрійське військо, потім - в УГА. Після війни сидів в таборі в Прибалтиці.
*Після табору батько оповідача закінчив навчання і працював в суді і в нотаріаті в Багородчанах.
*1922 р. - батьки оповідача одружилися.
*1929 р. - оповідач пішов до школи, більшість предметів читали українською (описує склад вчителів, директором був Оцюркевич).

Ф-2, ст. А.

*Татові оповідача часто міняли місце роботи і сім'я перїжджала разом з ним.
*Оповідач згадує, що жив в Макогонів - родичів Ірини Вільде (Дмитро Макогон був директором школи).
*Згадує жіночий конгрес, що відбувся в 1934 р. в Станіславі.
*Розповідає про обшук в Макогонів вдома, поляки виявили заборонені книжки (потім „книжки взяли на себе брати Ірини Вільде").
*Розповідає про Ірину Вільде, її чоловіка - Полотнюка і маму, німку за походженням.
* Згадує, що до Макогонів часто заходили Дучимінська.

Ф-2, ст. Б.

*Разом з оповідачем вчилися: Роздольська, Кочержук, Припхан, Дроздовський, Дмитрів Микола.
*Також в Шашкевичівці вчився Ярослав Довірак, потім став сотенним в УПА. В 1946 р. Довірака заарештували, тепер живе в Пскові („його тато в Відні співав в опері в час війни").
*„В 20-х роках поляки робили пацифікацію".
*В 1936 р. оповідач поступив в гімназію („ Здавав у вишиваній сорочці, проф. Плячек за то більше „добре" не ставив"). Описує своє проживання в „свяченицькій бурсі". Згадує випадок, коли на 2-й Святий Вечір в бурсу прийшов єпископи Хомишин і Лятишевський (останній походив з Богородчан).

Ф-3, ст. А.

*В гімназії викладали: проф. Никифоряк, Ростинський, проф Ліськевич, Юліан Чайківський, Фольсер, Плячек, Смолинський, Лісинецький, о. Микитюк (оповідач дає докладну характеристику кожному з викладачів).

Ф-3, ст. Б.

*Гімназія мала контакти з німецькими навчальними закладами і не підтримувала зв'язків з польськими гімназіями.
*1938 р. - оповідач місяць був в таборі в Сокалі, „там вчили військової справи".
*В 1939 р. - оповідач закінчив гімназію.
*„В 1938 р. гімназисти співчували закарпатцям".
*1939 р. - поступив у ліцей в Станіславі.
*„Прийшли совіти, вели пропаганду, брехали".

Ф-4, ст. А.

*1939—1941р.р. — учительський інститут (вчився на факультеті української мови і літератури).
*Оповідач „їздив по селах, налагоджував сітку юнацтва ОУН, розповсюджував літературу, провадив вишкіл, їздив зі штафетами в Коломию, Стрий, Жидачів, Надвірну".

Ф-4, ст. Б.

*В 1940 р. в Богородчанах почалися арешти („Забрали стрия, потім ще одного родича," - згадує оповідач.), людей вивозили.
*Згадує Осипа Когута, який „був послом до польського парламенту" і його дочку Дарку.
*В 1940 р. було заарештовано багато студентів.
*„За Польщі не ходили так ревно до церкви, як за перших совітів".
*„Автор розпусних книжок за Польщі Загадкович, вважають був на службі в совітів, щоб деморалізувати Польщу".
*1941 р., 22 червня - „почали бомбардувати".
*„За 4-5 днів прийшли німці".
*1941 р., 28 червня - „Був обласний провід ОУН, там були Дейчаківський, Попель, Довжинська, Мартинець, Михайлуків, Роман Мотина, Василь Бандера, Стрийський. Вирішували справу проголошення Незалежної України".
*1941 р. 30 червня - Проголошення
*На вул. Незалежності був легальний відділ пропаганди ОУН.
*Оповідач поїхав в пластовий табір в Ямниці (комендант - Попович, Обозний - Шарко, секретар - Хміль, чотові - Кінаш, Савчак, Припан і Осип Білобрам).

Ф-5, ст. Б.

*Розповідає про табір (співає гімн 2-ї чоти, автор Палюх). Каже, що такі табори були на Станіславщині та Львівщині.
*В таборі оповідач був інтердантом. Через конфлікт з Поповичем оповідача вигнали з табору.

*Після табору оповідач працював в міліції.
*Згадує „начальника допоміжної поліції" - полковника Глушка, що був визволений Шептицьким з польського табору.
*1941 р., вересень - оповідач в Богородчанах „зголосився до головного проводу ОУН Мартинця". Організував тов. „Січ", де був „інструктором спорту та ідеологічної роботи."

Ф-6, ст. А.

*„В Богородчанах „Січчю" керував Роман Мартинець, він був охоронцем о. Волошина в Закарпатській Січі".
*1941 р., серпень - арешти: „Арештували Провід в Станіславі, Василь Бандера з табору не повернувся". Оповідач виїхав в Солотвино і там почав вчителювати.
*Поступив у Львівський медінститут: „Поляк за 3 чи 4 місяці вбили проф. Ластовецького, заступника ректора. Потім студенти супроводжували на вулиці професорів (оповідач охороняв проф. Вертипороха). Потім українці застрілили поляка — проф. Ялового (польський шовініст)."

Ф-6, ст. Б.

*50% студентів медінституту було в ОУН („старший сітки - Галібей Іван"). Розповідає, що була ще жіноча медична громада на чолі з Чорнегою Зіновією і чоловіча під керівництвом Манюха Володимира.
*„Львів за німців виглядав як військове місто".
*„За німців у Львові грав драмтеатр, ставилося багато опер та балетів."
*Розповідає, що їздив асистувати при операціях, які робили в Шоломії під Львовом.

Ф-7, ст. А.

*Згадує Катерину Зарицьку (псевдо - Монета), що „сиділа в Станіславі по справі П'єрацького; Іру Козак, „заступницю Монети".
*Розповідає, як заарештували крайового провідника Легенду в поїзді.
*Згадує партизанського хірурга Малиса.
*„Німці війну програвали. Відділи УПА подрібнилися, пішли в неприступні ліси. Декому дали легалізуватися".
*Оповідач переїхав „до Борині під Турку", де викладав на санітарних курсах. Згадує Ірину Мак, Миколу Дуба, Сестер Левицьких.
*Розповідає, що в нього вдома жив генерал Сабуров, командир білоруських партизанів.
*Заарештували батька оповідача.

Ф-7, ст. Б.

*Батька оповідача випустили аж в 1955 р.
*1944 р., листопад - оповідач переїхав жити в Солотвино.
*Розповідає, як допомагав своїй теті - лікарці УПА - Головінській Олі (псевдо Холєра).

*В Дрогобичі оповідач „дістав штафету від Береста".
*1940 р. - померла мама оповідача.
* 1948 р. - оповідач переїхав до Львова, потім — в Прибалтику, щоб організувати місця для переправи людей і документів.
*„Приїхав в Мадонну-центр в Латвії, працював в радгоспі".

Ф-8, ст. А.

*„Як в мадонні вивозили, люди 2 сім'ї не дали вивезти, казали, що відмовляться від громадянства СССР".
*1948 р. грудень - оповідач переїхав в Литву, в с. Каятагі, викладав в школі російську мову.
*Оповідач виписував українські газети через Латвію і Білорусію, „для конспірації".
*„Литовська партизанка подібна на нашу".
*1949 р., березень - оповідача заарештували, повезли в Полоцьк, потім - літаком до Львова, там „дали в СМЕРШ, шили шпіонаж".
*Через місяць оповідача перевели „в Залізничне управління КГБ".

Ф-8, ст. Б.

*Оповідачеві пропонували стати донощиком. Відмовився.
*„За місяць перевезли в обласне КГБ" (описує умови перебування).
*1949 р., липень - „перевели на Лонського, там були доц. Кметик і лікар Красножон, багато студентів-медиків" (описує своє перебування там).
*„Під кінець слідства спитали за Клявду Літанюк і Віру Лемеху".
*„На кінець викликали на суд. Справу починали з того, як я на нараді нехотячи розбив портрет Сталіна". - оповідач відмовився підписати звинувачення і його на 6 діб посадили в карцер.

Ф-9, ст. А.

*„В тюрмі було багато священиків. Багато в тюрмі ставали вірюючими." (Оповідач згадує о. Юрика).
*Оповідача перевели в Золочів, „в тюрму в палаці Собеського". Разом з оповідачем сидів радник Сиротинський
*Суд виніс вирок: 10 років ув'язнення за ст. Вирок підписав Рюмін, заступник Берії.
*1949 р. - відправили етапом у Воркуту, там Іван Пилип'як взяв оповідача „за фельдшера" (спершу оповідач працював з хворими на туберкульоз у відкритій формі).

Ф-9, ст. Б.

*В таборах українці добре контактували з естонцями і грузинами.
*Оповідач „мусів воювати з начальством, щоб були якісні продукти і за то ходив на загальні роботи".
*Оповідач стверджує, що до етапів з Караганди у Воркуті була підпільна міжнародна організація (перераховує членів комітету).
*1951 р. - оповідача перевели на 32 шахту (розповідає, як, не маючи ліків, робив ін'єкції дисцильованою водою, людям допомагало: „психологічний ефект був прекрасний").

Ф-10, ст. А.

*Розповідає про труднощі медичної практики в таборі. Згадує хірургів д. Конського, Пономаренка, Тульчинського.
*1953 р. - приготували кутю з рису на Святвечір, а о. Вовчук провів спільну молитву.
*1953 р. - помер Сталін. „В'язні знали, що він за царя був донощиком в охранці, що мама Сталіна померла в монастирі".
*„Видимих змін по Сталіні не було".

Ф-10, ст. Б.

*Оповідач згадує Скрипку-Вохрівця і Пономарьова.
*1954 р., червень - забастовка. Близько 3 тис. осіб, в тому числі й оповідача, повезли в БУР (описує побут). Оповідача посадили на 6 місяців за „антидержавну діяльність".
*Там був Іван Бендина, Іван Столяр, доктор Мельник з Рогатина, Дуліба. Був там також і падре Леоні, кардинал, єзуїт, був римо-католицьким єпископом Одеси („математично доводив, що Бог є"), а також літературний критик Едельман.

Ф-11, ст. А.

*1955 р. - падре Леоні відпустили.
*Оповідач добре пам'ятає батька М. Лебедя, з яким сидів у таборі.
*Комендант табору - полковник Батіщев.
*Згадує Бляунштейна - ад'ютанта начальника медслужби Балтійського флоту (сидів за розкриття військової таємниці), автора сценарію кількох морських фільмів. Мав ранг полковника.

Ф-11, ст. Б.

*Розповідає, як було придушено повстання на 29-й шахті (йому розповів про події на 29-й шахті Йосиф Ранецький.
*Оповідач „по штрафному попав на шахту 3/4", там познайомився з Дамашичем, з Аркадієм Веремчуком (його жінка була з родини Терещенків).
*Оповідача перевели на 17 шахту.
*1956 р. - оповідача випустили. І він разом з нареченою, Клавдією Літанюк, поїхав у Станіслав. З оповідачем повертався Андрій Михайлишин.

Ф-12, ст. А.

*1956 р., вересень - оповідач одружився („шлюб дав вуйко - о. Іван Пасічиян").
*1956 р., жовтень - подружжя повертається у Воркуту, оповідач працює в медпункті ШУ-2 шахти № 12.
*1961-1963 р.р. - оповідач був директором ясел.

Ф-12, ст. Б.

*Оповідач одночасно працював і вчився в медучилищі в Івано-Франківську. Потім ще заочно закінчив педінститут.
*1963 р. - оповідач отримує документи, які засвідчують, що він викладач української мови та літератури.
*1964 р. - оповідач повернувся в Івано-Франківськ і почав працювати в міській поліклініці.
*В 1988 р. - оповідач добився дозволу відвідати вуйка в Торонто.

*1964—1988 — робота в Ів.—Франківську.
*З 1988 р. — на пенсії, громадська робота.

9
Бекесевич Петро
Б104А2:205-кінець; Б104Б2:000-231

*1932—1936 — Тернопільська українська початкова школа.
*1936—1938 — 5—7 кл польської семирічки в м. Тернопіль.
*1938—1939 — гімназія „Рідна школа" в м. Тернопіль.
*1939—1941 — 6—7 кл. сш № 1 у Тернополі.
1941—1943 — не розбірливо ..... у Тернополі
*1943, квітень — добровільно вступив в Диізію СС „Галичина".
*1943 липень—1944 січень — вступає в Гайделятери 30—ий полк, 3 сотня — стрілець піхоти.
*1944, лютий — березень — підсіаршинький вишкіл біля Вроцлава.
*1944, квітень—травень — вартовий сотні охорони штабу дивізиї СС „Галичина"у Нойгамера.
*1944, червень — на формуванні дивізії в Нойгамері.
*1944, липень — бої під Бродами в районі сіл Ясенів—Підбірці — обершицер сотки Березовського.
*1944, липень — полонений ЧА біля Ясекева.
*1944, серпень — 1947, березень — табір не розбірливо Московська обл. ст. Узловая 8 шахти машиніст електровоза.
*1947 р. — заочно не розб. на 6 років спец. поселення за участь в дивізії СС „Галичина".
*1947, березень— 1952, березень — Урал, Свердловська обл. шахта № 13, шахта Допоміжна — машиніст електровоза шахти м. Березовськ.
*1952 р. — звільнений без права мешкати в Зах. Україні.
*1952—1953 — машиніст електровоза в м. Березовську Свердловської обл. не розб.
*1953 р. — засуджений за ст. 74 КК Рос.федерації за спробу нападу на працівника не розб. комендатури на 3 роки таборів .....не розб.
*1953—1955 — шахти Свердловської обл. — табори.
*1955 — звільнений із ув'язнення не розб...
*1955—1960 — не розб. тракторист лісорозробок в Тюменській обл., с. не розб.
*1960—1995 — працює машиністом тепловоза Локомотивного депо.
*З 1980 р. — на пенсії.
*1988—1995 — не розбір...

329
Белейович Іван
284, 285, 288

Ф-І, ст.А.

*1916 р., 1 червня - народився в Микуличині під Яремчем.
*Тато був лісоруб, господар. Мобілізував стрільців на фронт. Його за то переслідували поляки і румуни.
*Школа українська. Вчитель - колишній офіцер УГА.
*4 роки в школі, потім пішов вчитися до Станіславської гімназії. Гімназія польська, вчили і українську мову.
*В 6-му класі сказав, що не "руська", а "українська". За що і вигнали.
*Пробув дома рік.
*1933 р. - в Товмацькій гімназії (бурсі).
*Викладацький склад, хор, драмгурток.
*1933 р. - у всіх газетах про Голод на Україні.
*1935 р. - закінчив гімназію. Невдала спроба поступити в мединститут у Львові.
*Працював в "Просвіті"секретарем.
*Утворення "Січі" В Рахові.

Ф-І, ст. В.

*"Січ" превели в Хуст. Одних - над Тису, других - в Торунь.
*Оповідач лишився в Рахові.
*В Рахів привезли Мукачівську гімназію. Оповідач вчив трохи українську мову і був вихователем.
*Серед учнів - кілька українців, решта - карпаторусини.
*Як почалися бої, оповідач пішов воювати.
*Пішов в Кобилецьку Поляну, хотів робити партизанку.
*Пробув там тиждень, відморозив ноги, і перейшов ще з двома в Румунію.
*В Румунії здали зброю, потрапили в тюрму.
*Їх обміняли на начальника румунської таємної поліції (сігуранца).
*Поїздом з біженцями переїхав в Сербію.
*Серби пропустили поїзд до Німеччини.
*1938 р., літо - прибули в Відень. Всіх направили на роботу в Німеччину.
*Був біля Магдебургу, жив в гуртожитку.
*Через місяць відправили в Відень. Потім - в Брук, в військові казарми.
*Німці з тих, що були на Закарпатті організували два курені. Керівники.
*Підібрали кілька чоловік і зробили офіцерську школу. Викладали німці і українці.
*Після цього оповідач почав вишколювати вояків.

*Перед війною з Польщею привезли в Словаччину, потім - під Львів, в Городок.

Ф-II, ст. А.

*1941 р., листопад - добився відпустки.
*1942 р., лютий - добився звільнення. Повернувся додому.
*1941 р. - батька арештували. В НКВД тримали тиждень. Коли збиралися везти на розстріл, батько втік. Потім ховався, хворів туберкульозом. Помер за німців.
*Оповідач зав'язав кущ-підрайон. Передав Вовкові.
*Поїхав в Станіслав, очолив військову референтуру.
*Жив в коменданта Станіславської поліції. Працював з Робертом, Байдою, Різуном.
*Приймав з-за Дністра вояків (серед них - Чорнота, потім - курінний УПА). Вів їх ночами через Галицький район в Грушку Тлумацького району.
*Бій з ковпаківцями.
*В присілку Поляниця коло Микуличина за дорученням оповідача люди будували підстаршинську школу.
*Школою керував Лепей.
*Оповідач створив штаб військової референтури в Тязеві, Ямниці. Радянці полишали карти і книжки.
*Начальник розвідки - Різун. З часом Різун перейшов в Чорний ліс курінним.

Ф-II, ст. В.

*Люди з Тернопільщини пішли в свій терен, зі Станіславщини - в Чорний ліс. Це - перші відділи УНС.
*Нове назначення - командир Дрогобицького Воєнного Округу. В Конюхові, потім - на Самбірщині.
*На Самбірщині впорядкував курінь, організував штаб.
*Перед його приїздом загинув курінний Омелян.
*Шукав місце для офіцерської школи, викладали офіцери "Нахтігалю".
*Важко було перевести свій курінь і курінь Різуна через фронт. Перейшли, потім - пішли за Дністер, потім - під Село Розділ.
*Під Роздолом - перший бій з радянцями. Оповідач мав курінь і сотні самооборони.
*Відступали через Львів до Дрогобиччини. Переходили Дністер. Великі втрати.
*Табір над Дністром. Курінь в Карпатах.
*Оповідач мав зв'язок з УПА-Захід (командир - Шелест).
*Партизанські будні.
*1945 р., початок - здав відтинок Стручку (Гасин Юрко), став заступником крайового проводу (Роберта).
*Ревізія на Коломийському терені. Потім - Дрогобицька область, пустив охорону.
*Вернувся до Роберта, Роберт направив оповідача в Чорний ліс. Там був в боях з Різуном.

Ф-III, ст. А.

*Згадує, що під час пацифікації його, п'ятирічного, побили поляки за мазепинку.
*В польській гімназії був військовий вишкіл, на вакаціях - місяць військового табору.
*В Рахові - сутичка з жандармерією. В управі захистили.
*Як командир ВО звітувався Беркутові - Луцькому з Боднарова. Розстріляли в Києві.
*Охороняв кулеметами І-ий Великий збір УГВР, що відбувався в Старо-Самбірському районі.
*Важкий перехід фронту із слабеньким курінем.
*В лісі над Дністом - бій з радянцями.
*Роберт посилав в округи з дорученнями.
*Перевірка Коломийського округу.
*Зимував коло Різуна в лісі. Різун організовував боївки.
*Наскок боївки Миші на лікарню.
*Характеристика Роберта.
*1947 р., весна - направили на Захід. Вів Чорнота з 10-ма охоронцями.
*Перейшли на Словаччину. Там - як удома.
*В Чехії ганялися за ними.

Ф-III, ст. В.

*Чехи мали договір з радянцями. Втрати людей.
*Лишився з Чорнотою. Розійшлися.
*Затримали. В тюрму. Віддали радянцям.
*Повезли в Берлін, в табір.
*Потім - літаком в Москву. Був 6 місяців в Бутирській тюрмі, в одиночці.
*Звідтам - на Лубянку, потім - в Київ, на Володимирську гору, у Внутрішню тюрму КГБ.
*1949 р. - вирок: 25 років.
*Відправили на Інту. Не мав переписки, посилок. Тільки при Хрущові дозволили.
*1956 р. - після інфаркту відпустили.
*Приїхав в Коломию, потім - в Микуличин з паспортом.
*Рідна хата - порожня, пішов жити до стрийни.
*Був позаштатним заготівельником в кооперації, потім - в Надвірній в заготконторі робочим, бухгалтером.
*Часто виганяли з роботи. КГБ час від часу давало статтю в газету про оповідача, його звільняли.
*Дуже малий стаж роботи.
*На пенсії з 1977 р.
*В таборі оповідач не мав права на полешену працю, його справа мала спеціальну червону смугу. Його возили в окремому купе. Після звільнення КГБ утруднювало йому життя на кожному кроці.

10

Бендина Іван
Б88А2:069-кінець; Б88Б2:000-кінець; Б89:вся; Б90А1:000-кінець; Б90Б1:000-кінець; Б90А2:000-кінець; Б90Б2:000-182

Ф-1, ст. А.

*Нар. 1920 р. 6 квітня в с. Раденичі Мединського району Дрогобицького повіту.
*Тато, Григорій, — селянин-середняк, 19 років був війтом. Був на австрійській війні, потрапив в полон в Саратові. Під час революції повертався додому, але поляки схопили і тримали 3 місяці в таборі. Відпустили.
*В 1935 р. батько помер на рак шлунку.
*Мама, Тетяна, з дому Яцишин. Мала 16 дітей, 9 з них дожили до дорослого віку, зараз в живих залишилося четверо.
*Сестра Розалія була зв'язковою в УПА.
*Друга сестра, Марія, — жінка станичного.
*Старший брат сидів за відмову служити в Червоній Армії.
*1927 р. — оповідач пішов до школи (вчили українською, директором школи була українка — Дембіцька).
*Оповідач згадує Біласа і Данилишина.
*Про голод 1933-го року знав зз газет.
*1833-1934 р.р. — закінчував 6-й і 7-й класи в Мединичах.
*Поїхав поступати в семінарію в Перемишлі (з 92-х мали прийняти 12). Оповідача прийняли вчитися на безплатний.
*Оповідач 2 тижні працював на городі в прелата, щоб заробити грошей на поїздку додому (сестра виходила заміж).

Ф-1, ст. Б.

*Вчили оповідача о. Орський, о. Гриник, о. Лах, о. Маселко, о. Сокіл, о. Лазар.
*Вже на 2-й рік оповідач керував хором.
*І св. війна.
*1938 р. — оповідач мав багато інформації про Закарпатську Україну.
*1939 р., літо — оповідач „був в ОУН в селі, слідкував, чи є хтось з села в КПЗУ".
*Про початок ІІ св. війни оповідач довідався від євреїв.
*Оповідач разом з оунівцями роззброювали залишки польського війська, зустрічали німців.
*Описує випадок, коли поляки в Надітичах в церкві застрелили священика і 11 людей.
*„Приїхали совіти на конях".
*Оповідач їхав до Перемишля, але добрався лише до Львова, бо не мав спеціального паспорта.

Ф-2, ст. А.

*Добрався до Перемишля.
*1940 р., лютий — оповідач змушений втікати з Перемишля від облави. Поїхав у Медику, потім до Львова.

*Приїхав в Мединичі. Оповідача взяли на військовий облік. Заставляли йти в комсомол — відмовився.
*Опис початку німецько-радянської війни.
*„Село німців прийняло байдуже, не так, як в 1939 р.".
*Служба в баудінсті.
*Мав зв'язки з ОУН (псевдо — Ясень).
*В 1943 р. оповідач пішов в УПА.

Ф-2, ст. Б.

*Записався в дивізію „Галичина" („в селі вже всі знали").
*1943 р., вересень — поїхав під Краків „в гайделягер", попав у 8-й полк піхоти (навчання німецькою).
*1943 р., листопад — поїхали під Кельн, по дорозі, в Ляйпцігу, бомбили.
*1944 р., січень — „пішов під старшинський вишкіл" (тривав 3 місяці).
*1944р., квітень — переїхали в Нойгаймер, „вишкіл з бойовими патронами". Оповідач став ройовим.
*„Післали на вишкіл мінометів".
*„Дивізійники мали новішу зброю, як вермахт".
*1944 р., кін. червня — відправили на фронт („по дорозі люди вітали, а поляки втікали, бо дивізійники били").
*Описує бій дивізійників з більшовиками біля Олеська (Ожидова).

Ф-3, ст. А.

*Дивізійники відступили в Підкамінь. Не було бензину. Взірвали машини і міномети. „Малу зброю і гранати дали бандерівцям".
*„Совіти підпалили Підлисся".
*Оповідач з хлопцями пішов у Белз. Далі описує шлях відступу через Сиварів, Борщовичі аж до Львова.

Ф-3, ст. Б.

*У Львові роздобув зброю та хлібні картки і разом з товаришем-дивізійником Михайлом Церківським повернувся в рідне село, де переховувася тиждень. В селі в той час був аеродром „кукурузників".
*Оповідача попросили відремонтувати в лісі німецький скоростріл. Він аідремонтував. Вистрелив: „коло літаків настрашилися, на другий день літаки забралися".
*Оповідача викликали в ліс під Кавську. Федір (псевдо) Тершаківець — обласний провідник ОУН, призначив оповідача надрайонним військовим референтом ОУН. Вишколював військо.
*1944 р., липень — „почалася партизанка".
*1944 р., осінь — в селі (в Радехові) почалися облави. Оповідач перевів свій підрозділ через Дністер.
*З Львівської області мали привезти харчі в Карпати. Хтось доніс в КГБ і ті влаштували засідку в Більчі на транспортній дорозі. Потрібно було розбити посланий гарнізон, керівники УПА склали план дій, але виявилося, що хтось попередив „совітів" і ті втекли, залишивши награбоване.

Ф-4, ст. А.

*Довідалися, хто попередив „совітів". „Зрадника знищили".
*Описує, як більшовикам зробили засідку коло Саски весною 1945 р.
*Згадує про бій в Горожанній (відбувся після Великодня): „совіти мали весь час підкріплення, нашим прийшлося відступити".
*Оповідач згадує випадок, коли полонені німці приєдналися до УПА.
*1944 р., осінь — „мали знищити в Трускавці джерело. Заквартирували під Дрогобичем в Лишпі". Там більшовики їх розбили.

Ф-4, ст. Б.

*1946 р., весна — мітинг в Грушеві.
*Оповідач описує сутички між підрозділами УПА і „совітами". Згадує про постійну агітацію направлену проти партизанів.
*1946 р., літо — „бійці УПА пішли до Мединич. Роззброїли пости під райкомом, під воєнкомом, обстріляли міліцію. То помогло — менше їздили по селах".

Ф-5, ст. А.

*Оповідач наводить кілька прикладів того, як УПА і ОУН вирішували цивільні справи.
*Описує прихід на Дрогобиччину партизанів-ковпаківців і сутичку з ними (1945-1946р.р.).
*1946, літо — велика облава по всіх лісах. Оповідач наказав своїм іти в поле і перечекати в збіжжі.

Ф-5, ст. Б.

*„Совіти" поранили і схопили оповідача, завезли в с. Сайків. Потім привезли у Велику Горожанку, там стояв великий гарнізон. Допити. Повідомили сім'ю про те, що оповідач заарештований. І вранці, коли сестри принесли їжу і одяг для брата, їх допитали (сестри говорили те саме, що й оповідач).

Ф-6, ст. А.

*Оповідача відвезли в Комарно, там записали, що він з німецького полону („неправильно поранений").
*Відпустили додому.
*Оповідач добрався до Горуцького.
*Голова сільради з Раделич видав оповідача, але його вже відпустили.
*„Совіти" прийшли до мами оповідача, „казали, що простять, лиш хай прийде і зголоситься".
*Оповідач переховується. Повітовий ОУН Швейко дав йому фальшиві документи — що він переселенець з Польщі.
*Оповідач заїхав до Львова, де зустрівся з Ольгою Капарник і Міськом Габою.
*Переїхав до Золочева, жив у кравця Галушки.

Ф-6, ст. Б.

*1947 р. — арешт, допити.
*Ще перед арештом оповідач встиг передати зі Львова зброю і дві друкарські машинки.
*Розповідає про Івана Степанюка з Кіровоградщини і його товариша — начальника районного воєнкомату.
*Сидів у Львові в тюрмі на вул. Лонського. Там, в 57 камері, був разом з хлопцем з Бібрки, якому грозило 10 років, лише „за псевдо в ОУН".

Ф-7, ст. А.

*Слідчий довідався в селі, що оповідач був ще й в УПА, а не тільки в дивізії СС „Галичина".
*1947 р., 28 серпня — суд, дали 10 років („хотів писати протест — відмовили").
*Оповідача привезли в карантинну тюрму в Золочеві. Просить побачення з Марійкою („не хотіли, але пустили Марійку Масник, бухгалтерку, бо начальник тюрми 3 місяці не платив за квартиру").
*Через бійку оповідача відправили до Львова.
*Оповідач згадує дивізію. Каже, що „німецькі офіцери були достойні, поважали жовнірів".
*„Нім. поселення відносилося до дивізійників добре. Виносили їсти. І ще німці дуже любили, як наші співають."

Ф-7, ст. Б.

*1947 р., жовтень — пересилка. Приїхали в Івділь.
*Згадує про о. Мозара із Закарпаття.
*Оповідачеві порадили сказати, що він столяр. Так і сказав на комісії — його залишили, а хлопців відправили далі.
*Оповідач згадує Сороку, Скрепця і десятника Середу.

Ф-8, ст. А.

*Разом з опвідачем сиділи 2 священики із Закарпаття. „о. Мозар дістав 5 років. Правив в лісі Службу Божу. Казав, що в таборах найближче до Бога".
*1948 р., осінь — землетрус.
*Кін. 1948 р. - поч. 1949 р. — лежав в лікарні, зробили операцію.
*Фісенко розповів оповідачеві, що готується повстання. Змову викрили (видав нарядчик), а всім, хто брав в ній участь додали до 25 років.
*1949 р., листопад — „повезли на пересилку, заїхали в Казахстан, за Караганду, розвантажили в Дубровці.

Ф-8, ст. Б.

*Описує бунт в'язнів в таборі в Дубовці.
*1952 р., літо — повезли в Екінбастуз 500 бандерівців (описує переїзд і побут там).
*Згадує ще о. Кузика і о. Словака.

Ф-9, ст. А.

*Оповідача везуть в Караганду в Кемерово.
*До них приєднали етап з Молдавії, з яким прийшов о. Зарицький.

Ф-9, ст. Б.

*Оповідач згадує, що „хлопці почали присвоювати собі звання УПА", а він вів боротьбу проти цього.
*В'язні добилися вихідного в неділю. Священики почали відправляти Службу Божу (на Великдень зробили урочисту відправу).
*Згадує о. Василика, якого знав ще з Перемишля.
*Пригадує, як в таборі ставили „Запорожця за Дунаєм".
*Оповідач згадує о. Галдієвича (були друзями).
*Оповідача і о. Галдієвича посадили в карцер, а пізніше в тюрму, за те, що „були в підпільній організації в таборі".
*Оповідач відсидів 3 місяці. Перевезли в штрафний табір.
*1953 р., 5 березня — прибув етапом у Воркуту.
*Помер Сталін („в бараках кричали: „Ура!").
*Потрапив до лікарні (болить шлунок), дали II групу.
*1953 р., весна — „кажуть, що 29-а шахта забунтувала". Оповідача заарештували „для профілактики".
*На 40-вій шахті, де був оповідач, забастовки не було.
*„Там, де була забастовка, везли до тюрми на рік". В цій тюрмі сидів батько Миколи Лебедя (мав 84 роки).
*Начальник табору, полковник Батіщев, „заступався за старого (батька М. Лебедя)".
*„Хрущов поїхав до Америки, там його теж за старого Лебедя просили.

Ф-10, ст. Б.

*1954 р., літо — „старого Лебедя пустили додому".
*Згадує Бриндаса — адвоката з Яворова.
*Розповідає про лікаря Конського з Великої України, націоналіста, „якому не давали говорити з бандерівцями".
*Згадує Григорія Пришляка — крайового провідника СБ.
*Опис табірного самоврядування бандерівців разом з литовцями. Розповідає, як „на штрафному був бандерівський суд".
*Оповідач в золочівській тюрмі познайомився ще з Іваном Столяром — „кур'єром Крайового Проводу ОУН з закордоном". (Столяр був в Норильську, в Іркутському централі. Били — вдавав, що німий і не може нічого розповісти. Помістили у божевільню („там могли би випустити, але він не хоче").
*1954 р., літо — 69-й штрафний ліквідували, оповідача разом з іншими перевезли в Юнь-Ягу (описує умови в яких перевозили в'язнів).
*Оповідача повернули у Воркуту. Потрапив у лікарню (наслідки голодівки), де познайомився з 2-а німцями, яких викрали з Німеччини.

Ф-11, ст. А.

*Оповідач згадує, що в 69-му штрафному був італійській кардинал Леопас Патрас (потім повернувся в Рим).
*Оповідача направили працювати в 7-му шахту.
*„Воркутинські діти під дротом співали частушки про Берію".
*1954 р., літо — пішов слух, що Пришляк „видає своїх на слідстві" і його хотіли вбити.
*Кін. 1955 р. — оповідача знову перевели в 69-й.
*В таборі було кілька організацій :
— „Михайло Луцик видавав себе за провідника ОУН заполярного округу і агітував туди вступати",
— „була і руска організація, яку очолив полковник Новодаров".
*Згадує Цибу — провокатора, який потім покаявся.
*Розповідає, що хлопці Луцика хотіли вбити Пришляка, але „кемеровці не дали".
*„Був в таборі проф. Костецький з Києва".

Ф-11, ст. Б.

*В Кемерові оповідач знав багато військових (серед них був і Зенон Лотоцький). І, порадившись з о. Голдієвичем і о. Балядинським, вирішив, „що треба робити своє військо". Його підтримав інженер Ліщуков („за УПА дістав 25 років"), „сказав дістати сірників, йоду і ще чогось, щоб зробити міни і гранати".
*„Мало бути 5 сотень. В зоні призначили ройових, чотових, сотенних. До нині КГБ про то не знає".
*За спробу втечі Ліщукова розстріляли.
*1955 р., грудень -перевезли в Іркутськ, через кілька днів сказали, що вони знаходяться у Всесоюзному Штрафному таборі „Особого назначения".
*„Різдво справляли: Служба Божа була, колядували всю ніч."
*Розповідає про єврея Моріса, адвоката зі Львова, що пише скарги від імені несправедливо засуджених, як виявилося, для того, щоб „розкусити" українців.

Ф-12, ст. А.

*„Наші адвоката допитали. Він признався. Побили до смерті. Наїхало слідчих з Москви. Кличуть на допити, питають, хто вбив єврея..."
*Винуватим дали по 25 років тюрми.
*1956 р., серпень — оповідача звільнили, поїхав до родини в Красноярськ. Потім — у Москву. З Москви їде до Києва, звідти — до Львова.
*1956 р., 21 вересня — повертається додому.

Ф-12, ст. Б.

*Оповідач виїхав у Херсон, потім — в Красноярськ, де працював столяром. За ним слідкували, і оповідач знав хто.
*Згадує об'їждчика Мєдвєдєва („виявився українцем").
*„За Кіровську справу сиділи з кожного села".

*Оповідач зазначує, що не міг тоді виписувати „Правду", бо „не всім дозволяли".
*1958 р. — оповідач одружився, „перевівся в інший совхоз, дістав хату, завів порося, корову".

Ф-13, ст. А.

*„Працював з німцями. Ходив до їх церкви. Ходив до них на свята. Німці помагали коло хати."
*Оповідача попросили замінити завскладом, поки той в лікарні.
*За оповідачем знову слідкує КГБ. Викликали дружину і сказали їй слідкувати за чоловіком — відмовилася.
*1959 р. — оповідач везе хворого сина на Україну, „вмирати", син виздоровів.
*1961 р. — повернувся додому, через півроку приїхала і жінка. Почав працювати в будівельній бригаді. За ним знову слідкує КГБ, звільнили з роботи оповідача, хотіли звільнити і жінку. Оповідач підкупив рентгенолога — послали на комісію.

Ф-13, ст. Б.

*1983 р. — їздив лікуватися на Закарпаття (виразка шлунку).
*Почав „будуватися".

Ф-14, ст. А.

*Оповідач поїхав до о. Сокола (жив в Снятинці під Дрогобичем).
*Син Григорій закінчив технікум. В армії його „дали вантажити ліс, до ракет через тата не пустили"
*Донька, Тетяна, вчителює в сусідньому селі.
*Син Іван закінчив сільськогосподарський інститут.
*Опис обставин існування підпільної УГКЦ (згадуються о. Дмитрик, о. Яворський, о. Костирко).

Ф -14, ст. Б.

*Оповідач, „як був здоровший, їздив на наради ОУН".
*В селі було багато колишніх кагебістів.
*В сесідньому селі, в Горуцькому, оповідач вів церковні і громадські хори.
*Раз на місяць їздив на збори колишніх дивізійників.

Ф-15, ст. А.

*Оповідач пригадує як познайомився з Володимиром Чав'яком — курінним Чорнотою. Каже, що навіть після того, як вийшов на волю, продовжував підтримувати зв'язок з Чорнотою.
*Оповідач вважає, що „за совітів був закон і з того огляду було ліпше".

11
Березецький Петро
Б40А2:189-кінець; Б40Б2:000-050

Ф-І, ст. А.

*До переселення жив в с. Дмитровичі Ярославського повіту.
*Культурне життя села: "Просвіта", школа, церква.
*1939 - 1945 рр. - житя у сусідньому селі .
*1945 р., весна - підготовка до переселення.
*1945 р., липень - акція переселення.
*Переселилися в Тернопільську обл.
*Виплата компенсацій по приїзді.
*Виплата німцям контингенту в Польщі.

Ф-І, ст. В.

*Партизанський рух на Тернопільщині.
*Життя людей під час постійних облав і грабунків.

12
Бійовська Олена
Б50Б2:176-кінець

Ф-1, ст. А.

*Дівоче прізвище Юрків.
*Народилась в Заліщиках в сім'ї керівника народної торговлі.
*Закінчила учительський семінар.
*Оповідачка згадує, що в Заліщиках був ад'ютант Петлюри.
*1929 р. — помирає батько.
*Влаштувалася на роботу в кооперативну українську фабрику у Львові.
*У 1937 р. — вийшла заміж. Чоловік — начальник Центросоюзу.
*Чоловік був давнім членом ОУН. Перед самою війною був заарештований поляками. З тюрми випустили совіти. Всі документи, що стосувалися слідства, залишилися в Бригідках. Чоловіка чекала тюрма, спробував втекти — зловили. 30 років оповідачка нічого не чула про свого чоловіка.
*Працювала у Львові секретаркою, оповідачку попередили, що її за чоловіка чекає Сибір, порадили втікати (так і зробила).
*В Кракові зголосилася до українського комітету („Мене провіряли,щоб переконатися, що я не більшовицька шпіонка.“).
*Коли напали німці, оповідачка виїхала з групою ОУН на Дніпропетровщину („для пропаганди“).
*Повернулась до Львова, працювала в жіночій світлиці, в суспільній опіці (годували німецьких полонених).
*Як прийшли совіти, влаштувалася працювати в інститут історії (нею почало цікавитися КГБ).

*Арешт, суд. Вирок — безстрокове вигнання за ст. 48 — ідеолог націоналізму.
*Вивезли на Сибір, захворіла, повезли у Томську психлікарню. З лікарні поверталася сама.

Ф-1, ст. Б.

*Після лікарні, послали рубати ліс, ця робота була непосильною. Тоді сказали носити робітникам їжу, потім поставили прибиральницею в клубі.
*Разом з оповідачкою, там був і Ждан Новаківський („син нашого славного маляра").
*Мама допросилася Хрущова, щоб випустили. Поклали оповідачку в Томську психлікарню на обстеження, переконалися, що здорова — відпустили.
*Стаж роботи не признавали.
*Оповідачці повідомили, що чоловік чекає на неї в Коломиї. Він 30 років не признавався, жив під чужим іменем, щоб не зашкодити родині.

295
Білик Іванна
61, 62

*1923 р. — в м. Львові.
*1883 р. — народився батько оповідачки — Кіндій Григорій у с. Надітичі Миколаївького р—ну, Львівської обл.
*1888 р. — народилась мати оповідачки — Кіндій Йозефа в с. Чернушовичі Пустомитівського р—ну, Львівської обл.
*1919 р. — народився брат Степан.
*1927 р. — народилась сестра Марійка.
*1941—1944 — працює продавцем в „Маслосоюзі".
*1942 р. — сім'я переїзджає з вул. П. Скарги, 2 на вул. І. Котляревського, 47.
*1944 р. — влаштовується в м—н „Світоч".
* 1946 р. — працює в „Гастрономі"на вул. Шевченка продавцем в молочному відділі.
*1947 р. — виходить заміж за Михайла Білика.
*1948 р. — народилась дочка Оксана.
*1958 р. — помер батько.
*1974 р. — померла мати.
*1974 р. — операція на ногу (тромбофлєбіт).
*1975 р. — операція на другу ногу.
*1978 р. — присвоєння звання „Ветерана праці".
*1986 р. — вихід на пенсію.
*1987 р. — працює вахтером в Політехнічному інтитуті.
*1994 р., весна — потрапляє в лікарню.

*З 1994 р. — не працює, займається в'язанням.

13
Боднар Микола
Б100А2:009-кінець; Б100Б2:000-037

*1935 р. — закінчив Кривицьку п'ятирічну школу.
*1935—1936 — вчився на шевця в Кривому у М. Діківського.
*1936—1939 — на господарці батьків — шевцював.
*1938—1940 — був в Юнацтві ОУН (Б).
*1939—1944 будівельник не розб. в с. Криве.
* 1944 р., червень — вступив в дивізію СС „Галичина".
*1944 р., кінець червня — був на вишколі Нойгамері.
*1944 р., липень—листопад — вишкіл в Чехії в с. Сільчани (Близько 40 км від Праги) — артилерист 12—ої компанії.
*1944 р., початок листопада — був відправлений з 12 компанією на фронт під Варшаву, в Люблін в склад дивізії СС „Вікінг". Воював 2 тижні + бойове чергування, був навідником протитанкової гармати.
*1944р., грудень — потрапив у полон до РА.
*1944р., грудень — 1946 р., квітень — перебував під слідством СМЕРШу і утримувався в Московській обл. — 4 місяці, а решту — радгосп біля Володимира Володимрівської обл. — сільськогосподарські роботи.
*1946 р., квітень — переведений в розряд вільнонайомних і тоді втік додому.
*1946—1948 — на господарстві вдома.
*1948—1953 — помічник коваля Козівської МТС.
*1953—1982 — лісоруб залізниці Тернопільської дистанції до пенсії.

Ф-І, ст. А.

*1922 р., 18 лютого — народився в с. Криве Козівського р-ну, Тернопільської обл.
*Батько — Семен, мати — Парасковія (Бойко) — рільники, мали 2 морги поля.
*Брат Федір був в УПА з 1944 р. і пропав безвісти; сестра Марія.
*В 1935 р. в с. Кривому закінчив 5 класів.
*Один рік вчився на шевця.
*Був на господарстві батьків, шевцював.
*З 1930 р. усвідомили в селі українців під впливом ОУН. Організувались самоосвітні гуртки при читальні "Просвіта".
*Входив в юнацтво ОУН(б). Керівники Галас, Венрика проводили підпільний військовий вишкіл до 1940 р.
*1930 р. — початок пацифікації, арештовано близько 10 членів ОУН.
*Доручення в юнацтві ОУН: перевозив зброю в інші села району.

Ф-І, ст. В.

*З 1939 р. до 1944 р. — працював на залізниці будівельником в с. Криве.

*В село привезли мазурів, але більшовики їх вивезли на Сибір разом з 10 родинами українців, котрі належали до ОУН.
*Парохом в селі був о. Мінько, котрий в 1946 р. перейшов в РПЦ.
*1944 р., 14 червня — добровільно вступив в Диввізію СС "Галичина".
*Тиждень в Нойгамері.
*1944 р., липень — листопад — вишкіл в Чехії, 40 км від Праги, артилеріст. 150 чоловік, половина — українці, половина — німці. Вишколювали як поповнення до Дивізії СС "Вікінг".
*Стосунки з німцями і чехами були нормальними.
*На вишкіл приїжджали представники від УЦК, капелани УГКЦ.
*Приймав присягу.

Ф-II, ст. А.

*1944 р., листопад — відправили на фронт під Варшаву в склад дивізії СС "Вікінг".
*2 тижні був навідником протитанкової гармати, підбили два Т-34.
*Основний час провів в бойовому чергуванні.
*1944 р., грудень — попав в полон Радянської Армії під Варшавою.
*Привезли в Москву, звідти — в Калінін.
*Допити і слідство вели військові.

Ф-II, ст. В.

*1945 р., січень — направили на вугільні шахти Московської обл.
*1945 р., травень — 1946 р., квітень — працював на різних с/г роботах біля м. Володимира.
*Закінчилося слідство, визначили як вільнонайманого. Втік.
*1946 р., квітень — повернувся додому.
*1946 — 1948 рр. — на господарці вдома.
*1947 р. — одружився з Ганною Нестор.
*1948 — 1953 рр. — помічник коваля Козівської МТС.
*1953 — 1982 рр. — лісоруб залізниці Тернопільської дистанції.
*Троє дітей, сім внуків.

14
Бойків Василь
Б106А1:000-кінець; Б106Б1:000-кінець; Б106А2:000-283

*1931—1935 — Глушківська початкова школа.
*1935—1938 — Городенківська чоловіча семирічна школа №1.
*1938—1939 — Городенківська приватна гімназія „Рідна школа“ім. Т. Шевченка.
*1939—1941 — Городенківська СШ №1.
*1941—1943 — Коломийська державна укр. гімназія (не закінчив).
*1943 р. — організаційні вишколи в юнацтві ОУН (Б).
*1943 р., травень — добровільно вступив в дивізію СС „Галичина“.
*1943 р — призваний на вишкіл Гойделягер — 5—а сотня важкокулеметників до 1944 р.

*1944 р., січень—березень — вишкіл в Нойгамері, зарахований на підстаршинській вишкіл.
*1944 р., березень—квітень — брав участь в акції проти білошовицько—польських партизан Білгоройщині в складі анзацгрупи.
Травень— червень, Нойгамер — 29—ий полк,12- сотня, звання — обершіцер (ст. стрілець) — писар 12 сотні.
*З 8 липня 1944 р. — в Бродівській битві — ст. не розб., Пониква — ординарець командира сотні. Був важко поранений в хребет.
*1944 р., липень — потрапив у полон біля с. Ясенівці. Етап: Перемишляни— Золочів—Тернопіль.
1944 р., серпень—1946р., січень — лікарня для військовополонених у м. Вольську Саратовської обл.
*1946 р., січень—жовтень — слідство переведене у Саратові і м. Шахти Ротовської обл. Признаний інвалідом.
*1946 р., жовтень — звільнений і повернувся додому.
*1947—1950 — студент Чернівецького університету (матем. факультет).
*1950—1952 — (перевівся) студент механічного ф—ту Львівського університету. Диплом не захистив через приховування автобіографічних даних про дивізію.
*1952—1958 — у Львівській політехніци отримав диплом інженера—будівельника.
*1952—1982 не розб.. Львова від техніка до головного конструктора.

15
Бойчук Василь
Б106А2:283-кінець; Б106Б2:000-кінець; Б107А1:000-336

*1930—1932 — навчався у Салільській школі.
*1937—1939 хворів і був членом юнацтва ОУН.
*1939—1941 вчився у Коломийській СШ № 1.
*1941 р. — Вестфалія, м. Гельзенкерхенгост — вугільні шахти (втік).
*1942 р. —не розб..... в Коломиї і вчився на годиникаря.
*1942—1943 — годиникар майстерень в Коломиї.
*1943 р. — добровільно записався в дивізію СС „Галичина".
*1943 р., жовтень — вишкіл у Франції, м. Салаз—де—Беар, піхотний батальон, 1—а сотня.
*1944 р., березень—червень — вишкіл у м. Тербез, як музикант батальонного оркестру.
*1944 р., липень — бої під Бродами с. Куткір — не розб... батальон (оркестр). Фортифікаційні роботи. Відступ.
*1944 р., липень — 1945 р., квітень — у сотки УПА „Бобика"в районі сіл Бугревка—Маняви.
*1945 р. — арешт і допити НКВС—НКДБ не розб... і Коломиї і працював годиникарем у м. Коломиї.
*1946 р. Чернівецький не розб.. технікум (не розб...).
*1946—1947 — Львів, переслідування НКДБ.
*1947—1949 — закінчив Львівську зуб—лік. школу. Диплом зуб. лікаря.

*1949 р., 20 жовтня — заарештоаний НКДБ. Тюрма на Лонського.
*1950 р., весна — суд — ст. 54—1А, 54—11, на смертну кару, заміна на 25 років ув'язнення +5 не розб...+5 не розб.
*1950— 1951 — не розб. Ваніно — шахти, зубний лікар.
*1951—1955 — Магаданські табори: Куцуган, Сопка, не роз... , Бутучічаг, не розб..., Ваханка — зубний лікар.
*1955 р. — Звільнений з ув'язнення.
*1957—1982 — зубний лікар або й зубний технік не розб..., Винниках, Коломиї, у Львівській стоматполіклініці № 2, лікарні залізничної дороги.
*З 1982 р. — вийшов на пенсію.

16
Борисюк Володимир
Б40Б1:235-кінець; Б40А2:000-189

Ф -І, ст. А.

*Батько був машиністом. Служив в австрійській армії, в січових стрільцях. В 1-шу світову воював у Югославії.
*В Відні довідався, що є самостійна Україна, Захопили бронепоїзд, приїхали до Снятина.
*Батько воював під Бродами, Львовом, Тернополем.
*1938-39 рр. - після закінчення школи оповідач служив у польській армії.
*Про ОУН знає від малечку від студентів, що були на квартирі.
*Носив листівки у Вільшаницю, знав пароль.
*Підглядав, як складали присягу в ОУН.
*Ставлення батьків оповідача до оунівських зібрань.
*Батько підтримував "Просвіту" матеріально. Поліціянт погрожував Березою Картузькою.
*Як прийшли радянці, забрали ключі від читальні.
*Оповідача хотіли зробити агітатором.
*Вивозити почали з поляків.
*Брата Мирослава висунули в депутати Верховної Ради. Його цінував Хрущов.
*Коли радянці почали арештовувати, брат рятував наших вчителів, відсилаючи їх на роботу у гори.
*Жінка починала вчитися в Одесі в консерваторії.
*Переховували редемптористів. Вони мали гроші і скарб (5 кг золота) для будівництва церкви.
*В о. Бахталовського знайшли золоту монету. Оповідача забрали. Били, але пустили. Скарб викопали.
*1950 р., лютий - вночі прийшли арештовувати.
*Пса повісили. В хаті все крали.
*В пивниці на перекис водню подумали, що горілка. Попеклися.
*Повезли в Брошків на пересилку. Бараки. По 40 людей в одній кімнаті. Нестача води.

Ф-I, ст. В.

*Гріли воду в комині. Заїдали воші.
*Чоловіки і жінки разом в кімнаті.
*Етап. 21 день у товарному вагоні.
*В дорозі голодували. Солдат забив в'язня, який висунув голову.
*Завезли в радгосп "Красная речка" до зерноскладу, бо бараки були не готові.
*Радгосп забезпечував Магадан, Куріли. Раніше був концтабор.
*Чоловіки знімали колючі дроти.
*Родину оповідача перевели окремо.
*Зими були страшні.Щоб вийти з хати, треба оббити лід.
*Вночі розгружав хліб.
*Жили над Уссурою. Звідтам - вода і риба.
*Працював у мехцеху мідником, паяв радіатори. Був раціоналізатор.
*Жінка у школі вела гуртки. У Хабаровську відзначилася на огляді.
*Перевели в Хабаровськ, дали квартиру. Посприяв директор НПЗ, який був директором НПЗ в Дрогобичі.
*Оповідач посадив на пустирі сад, вирощував городину. З дітьми робили потрібні речі, все було по-господарськи. Дали на "відмінника освіти".
*1959 р. - вернулися до Кременця.

330
Борущак Ганна
213, 214, 215

Ф-1, ст. А.

*Дівоче прізвище Бабій.
*Нар. 1926 р. 3 квітня в с. Ляцьке-Шляхоцьке.
*Батько закінчив чотири класи. Був в церк. організації „Скала", в „Просвіті". В школі викладав релігію.
*Мати була членом „Союзу Українок"
*1933—1938 — вчилася в школі. Вчителями були поляки, лише директор був українцем (очевидно, саме тому польською в школі була тільки одна година).
*1938 р. — с/г курси в Піднечарах.
* В 1939 прийшли „совіти" („ті москалі були ліпші, бо були недовго"). Поляки тікали або здавалися.
*За перших совітів була на господарці (20 моргів поля, 4 корови).
*Прийшли німці. За два кілометри від села була нім. колонія (німці були дуже працьовиті і охайні, мали їжу і навіть залишали трохи консервованого господареві, тому, в якого зупинялся). „Як йшов фронт, то були в нас в саді на постою".

*Тато оповідачки, коли був війтом, врятував багато євреїв („дав їм підводи і казав їхати на Гетто. Потім багато єврейок приходили і просили їсти — люди давали").
*Було в селі багато й польських родин, мали, навіть, свою школу (туди ходили і євреї).
*І поляки і євреї жили в центрі села, мали свої „склепи" і господарки. Коло школи була „Божниця".
*За Польщі українці і поляки жили в селі дружно.
*Німці величали тих, хто працював. Взяли на виставку 2 корови, 2 коней і 2 коти з дому оповідачки. Виставка була коло парку в Станіславі, власникам тих тварин, що перемогли в конкурсі, давали премії та норми.

Ф-1, ст. Б.

*Вуйко оповідачки — курінний Хмара.
*Ще за німців (з 1943) оповідачка почала працю в ОУН, була станичною і мала превдонім „Зірка".
*Після другого приходу совітів заарештували батька. Випустили досить швидко і батько став майстром, будував мости.
*Потім тата заарештували вдруге (видав двоюрідний брат).
*„За німців партизанка була легша, бо німці не мали донощиків."
*1945 р., червень — оповідачку заарештували. В школі була ніби тюрма. Допитували — відпиралася.
*Повезли в Тисменицю. На допити брали вночі.
*Тато підкупив слідчих — відпустили.
*1945 р., листопад — 2-й арешт (оповідачку видали). Повезли в Тисменицю. Там в кабінеті слідчого, допитали („питали за Вронського Михася"), катували, зробили очну ставку із „зрадником". Ганна ледве його впізнала.
Через годину Вронський помер.

Ф-2, ст. А.

*Знову виручив з арешту батько.
*Приїхали переселенці, з ними Петро Борущак (майбутній чоловік), він працював касиром в Станіславі, на Різдво 1946 прийшов з старостами.
*1946 р., кін. січня — втретє арештували на вокзалі а Марківцях. Поїздом відвезли в Коломию (опис допитів).
*Завдяки клопотанням нареченого відпустили.
*1946 р., березень — знову зарештували батька (видав родич).
*1946 р., 15 квітня — переїзд до Станіслава.
*1946 р., 5 травня — одруження.
*1946 р., червень — військовий трибунал звільнив батька, допоміг адвокат Жмур (навіть сказав, хто зрадив).

Ф-2, ст. Б.

*Тато повернувся з Сибіру, влаштувався в м. Долині дорожнім майстром.

*15 років оповідачка судилася з державою за незаконний арешт батька.
*Тата привезли в Тисменицю на пересуд („Осташ Іван з Липового виступав на суді проти тата, а Петро Кобзан заступався"). Батька все одно заарештували (господарку зруйнували, сад вирубали).
*По радіо почули про те, що Ковпак допомагає людям. Тоді тато пригадав, що одного разу, коли він косив в лісі, Ковпак підійшов до нього і попросив їсти (нагодували), а, коли смерклося Ковпак і його люди попросили накрити їх сіном і на возі відвезти в гори (батько так і зробив).
*Оповідачка полетіла літаком в Київ до Ковпака, останній подзонив „до прокурора з Верховної Ради". Прокурор переглянув документи, поїхав в село розпитати людей. Врешті татові повернули господарку.
*Тисминецьке начальство і голова колгоспу рішення прокурора опротестували. Оповідачка звернулася до голови облвиконкому Кайкана.
*Ще справи не залагодили, як помер Ковпак. Але Кайкан допоміг.
*1947 р., 19 серпня — батька знову заарештували, тепер за те, що не додав контингенту. Після суду конфіскували майно, мати з сестрою пішли жити до оповідачки в місто.
* Сестра вийшла заміж.
*Мати залишилася жити разом з оповідачкою.
*Батько був в Омську, Томську, Хабаровську. Повернувся через 7 років.

Ф-3, ст. А.

*Голова району і тисминецький прокурор Чайка грозили арештом оповідачці, з її села прислали машину з овочами для голови району і прокурора. Наступного дня оповідачка розповіла все Кайканові (сказала і про машину), останній зробив очну ставку. На ранок Кайкан прислав представника, Полуянова, перевірити все на місці (в селі). Батькові повернули всю господарку.
*1948 р. — помер батько (туберкульоз).
*Спершу оповідачка працювала на міськхарчкомбінаті.
*Потім — на кондитерській фабриці.
*1948 р. — народження сина Василя. Закінчив музучилище в Снятині (грає на баяні).

Ф-3, ст. Б.

*Після армії син закінчив музінститут.
*Донька, Оксана, закінчила школу з відмінним атестатом.
*1965 р. — оповідачку викликали в КГБ на вул. Чекістів (тепер вул. Лепкого), розпитували про односельчан, про Петра Олійника — не розповіла нічого („ слідчий сказав, що таких людей, як я, треба!").
*Тоді викликали ще багатьох з села.

Борущак Петро
211, 212

Ф-І, ст. А.

*1920 р. - народився в с. Сосниця над Сяном.
*Батько Михайло - селянин. Воював за Австрії в Альпах. Був в УСС, УПА, мав нагороди австрійські. Господарка велика.
*Мама - з Наконечних. Її брат - січовий стрілець. Загинув в Києві.
*Оповідач мав 2 брати і 3 сестри. Виховували дітей свідомими і побожними.
*В Сосниці понад 1000 сімей. Кілька польських родин, 12 - жидівських. Село свідоме. З села - професори, ректор Духовної семінарії.
*1927 р. - пішов до школи. Намагалися зполонізувати, "Просвіта" не давала.
*Священик о. Рудавський лишив у Польщі родину, виїхав на Україну. Голова "Просвіти" - Петро Гаврило. Його били поляки, але він села піднімав.
*Похід на могили січових стрільців в Пікуличі, за Перемишлем. Єпископ. Жандармерія. Відібрали тернові вінки і тризуби.
*Походи до Кальварії на відпуст в серпні. На горі була г/к церква.
*1932 р. - їздив в Перемишль до гімназії української, там був церковний хор.
* Потім був в бурсі, яку утримував А. Шептицький.
*1936 р. - оповідач в ОУН.
*1933 р. - за Голод проголошував священик в церкві. Люди надавали допомогу.
*В війну німці вели себе в селі культурно. Забирали в Німеччину на роботу.
*Оповідач пішов в Ярослав в монастир кандидатом в монахи. Єпископ Лакота. Німці за рік розігнали монастир.
*Поїхав в Розвадів, там скінчив залізничні курси. Став телеграфістом, потім - черговим руху.
*В Сандомирі був комітет ОУН. Там казали, куди йти вчитися.
*В Пущі-Беловезькій польська партизанка нападала на військові німецькі ешелони.

Ф-І, ст. В.

*Німці, як відходили, мінували станцію.
*Повернулися додому, господарка спалена.
*Пішов працювати на завод до Ярослава.
*Пропрацював півроку, поляки почали робити мордерства.
*Повернувся додому. Казали забиратися на Велику Україну.
*Для виселення створювались польські експедиції. Поляки палили церкви, вимордовували людей.
*Самооборона українців. Міни з авіабомб. Вартові без зброї.
*Виїзд Сосниці. В вагоні - 4 родини.
*Завезли до Журавець. Там хотіли в тупіку вимордувати.
*Підплатили машиністові, щоб повіз до Медики. Діти по дорозі вмирали. З вагону не можна було виходити.

*Їхали до Городенки коло двох тижнів. Складали гроші, щоб машиніст підтягнув ближче Станіслава.
*1945р., 20 жовтня - довезли до Отинії.
*Мама захворіла.
*Оповідач в Угорщиках біля Отинії знайшов хату людей, яких вивезли в Сибір.
*Оповідач ходив радитись до людей. Тим часом до батьків прийшли озброєні, забрали птицю і одяг.
*Батько и мати захворіли.
*Забрав родину в Ляцько-Шаховецьке, де його прийняли. Були там 1,5 року. Одружився.
*Пішов працювати на залізничну станцію Станіслав старшим касиром. Взяв в касу вуйка і двоюрідну сестру.
*1951 р. - секретар праторганізації витиснув оповідача з каси. Оповідач перейшов в трест столових.
*1945 р. - поступив у Львівський залізничний технікум.
* Партизани УПА, на чолі з Круком надали родині оповідача допомогу.
*1946 р., січень - приїхав до родичів в село. Вночі прийшли партизани. Надавав допомогу Залізнякові.

Ф-II, ст.А.

*Допомога партизанам ліками та навичками по обробці ран. Керував лікар Недільний.
*Діставав залізничні квитки в Комі АРСР, в заборонені зони.
*Недільний був арештований, але оповідача не видав. Замість нього постраждав брат.
*1945 р. - на Дмитра в Липовім познайомився з Анною Бабій. Вона була в УПА.
*Багато з Липового йшли в стрибки. Необхідна обережність.
*Випадок в Липовому з пораненими партизанами.
*1946 р., лютий - втік від облави в Братківці. Анна врятувала йому життя.
*Анну арештували, завезли в Коломию.
*Військовий комендант вокзалу Мухін допоміг запискою.
*Оповідача в Коломиї арештували. Анну випустили завдяки записці Мухіна.
*1948 р., літо - оповідача посадили, бо пограбували білетну касу. Змусили сплатити гроші, випустили.
*Карабін другий раз пішов красти, його зловили. Він признався, що крав і перший раз.
*1948 р. - розкуркулювали тестя, арештували оповідача. Примушували сказати, що він був у тестя слугою.
*1961 р. - працював завскладом плодоовчевого комбінату. Потім став директором бази.
*1962 р. - базі передали приміщення церкви на Майзлях. В церкві була страшна руїна.

Ф-II, ст. В.

*В церкві мали солити овочі.
*Оповідач з сином повиносили з церкви речі і образи.

*Засольний цех зробив в іншому місці. В церкві зробив сухий склад.
*Працював в торгівлі.
*1980 р. - вийшов на пенсію.
*Зараз - регент в церкві св. Юрія в с. Угорщиках. До того співав в церковних хорах. За то не мав високих посад.

17
Борщ Степан
Б26А1:000-322; Б26Б1:000-321

Навчання в школі в Фредрополі.

*Про участь в русі ОУН—УПА.
*1945 р. — переселення в с. Боневичі на Львівщині.
*1945—1951 — проживання в с. Боневичі.
*1951 р. — арешт, слідство, 5 років перебування в таборах на Чукотці.
*Поїздка зі скаргою у ВР УРСР, реабілітований в 1957 р.
*1957—1962 — навчання в політехнічному інституті.
*Служба в армії.
*Робота.
*Сім'я.
*Громадська діяльність на пенсії.

Ф-І, ст. А.

*1930 р., 2 січня — народився в с.Фредропіль (сучасна територія Польщі).
*Батько з Любачівщини. У 1-у світову війну був у російському полоні, воював з поляками на боці ЗУНР, був в полоні, втік. Закінчив дяківську школу у Перемишлі. Був дяком у с. Корманичі.
*Мати з роду Кознарських.
*Прізвище Борщ — від запорізьких козаків.
*Мати виховувала дітей у релігійному, а батько — у національно свідомому дусі.
*2 братів вмерли малими. Брат Анатолій — боєць УПА, загинув у 1947 р. біля Сянока. Сестра в с. Боневичі — селянка. Молодший брат був музикантом, помер у 1993 р.
*Розповідає про примусове переселення із Польщі у 1945 р., голод під час переселення.
*Переселенцям допомагали люди, але не влада.
*Після 8-го класу переїхав у с. Гусаків, жив на квартирі, щоб не вступати в комсомол.
*Однокласник Козюринський (його батько був завербований НКВД) викрав у оповідача книжку "Холодний яр" про голод 33-го року.
*1951 р., 9 лютого — оповідача заарештовано. 3 місяці допити у Дрогобичі. Побої, тортури, провокації. Суд. Вирок: 10 років таборів, 5 років — позбавлення прав.
*Пересилка у Ваніно (Далекий Схід)

*Зустрів 12 священиків з Галичини. Підпільний провід ОУН у Ваніно. Зібрання проводу і присяга.
*Основні засади конспірації в УПА і підпіллі ОУН.
*1951 р., липень — пересилка на Чукотку на пароплаві "Ємельян Пугачов". Робота в порту на Чукотці тальманом.
*Український капітан МГБ допоміг: перевів у контору, потім — у гараж при порту нормувальником (до 1953 р.)
*До березня 1955 р. — працював на уранових рудниках.
*1955 р. — звільнили за перевиконання плану. 10 років таборів відбув за 3 роки і 10 місяців.
*Переїхав в с. Півеку на Чукотці. Навчався у 10 класі, працював в порту як вільнонайманий.
*Випадкове знайомство з прокурором, прохання про реабілітацію.
*1956 р., червень — поїздка до Львова. Здав екзамени у Політехнічний інститут, але не зарахували. Ніде не брали на роботу, не давали прописки.
*Поїхав у Київ до Сидора Ковпака. Отримав дозвіл на вищу освіту. Цей дозвіл допоміг поступити у Львівський Політехнічний інститут.
*Повернення розповіді до часів дитинства у с. Фредропіль.
*Дитинство і бідне і веселе, але не голодне.
*Батьки добрі і роботящі. Устрій родинного життя. Господарка в сім'ї. Відпочинок. Настрої людей в селі: жили по-своєму, святкували тільки релігійні свята.

Ф-І, ст. В.

*Незабутні святкування Різдвяних та Великодніх свят в с. Фредропіль.
*Оповідач почав навчатись у с. Фредропіль в початковій школі. Вчителька — полька, дуже добре ставилася до дітей.
*1939 р. — закінчив 3 класи. С. Фредропіль відійшло до СРСР у 1939 р., а у 1945 р. — відійшло до Польщі.
*1940 р. — знов вчився у 3 класі радянської школи. Вчителі — євреї, дітей не любили. Діти їм робили всілякі збитки.
*1941 р. — закінчив 4-ий клас, почалася війна. Німці закрили школу в с. Фредропіль, оповідач ходив до школи в с. Нижанковичі, за 7 км. Вчителі — українці з-за кордону. Навчали дітей за Грушевським і Коновальцем. Усвідомлювали.
*Ні в 1944 р., ні в 1945 р. школи не було ніякої.
*1945 р., грудень — виселення польською армією. Переїзд в с. Конаневичі біля Добромиля. Батько переїхав в с. Боневичі, став там дяком. Отримав розвалюху-хату.
*Поляк отруїв коня і корову. Сильно бідували, не було одягу, взуття.
*У с. Боневичі ходив до школи в 7-ий, 8-ий, 9-ий класи. Не дали вчитись у 10-му, бо не хотів вступати в комсомол.
*Переїхав в с. Гусаків, жив на квартирі, вчився в 10-му класі.
*Однокласник Козюринський доніс в НКВД про книжку у оповідача про голод 33-го року. Арешт, слідство, суд.
*Як Козюринські влаштувалися в житті.
*1953 р. — продовжив навчання в с. Півеку (Далекий Схід). Учителі хороші. З 120 учнів екзамени здали тільки 14.

*У Львові поступив на механічний факультет Політехнічного інституту.
*1957 р. — виробнича практика на з-ді "Автонавантажувач".
*Пізніше забрали служити в 26-ту дивізію в Тернопіль. Служба не сподобалась, пішов у запас.
*Робота у конструкторському бюро "Автонавантажувача".
*Розповідь про друзів шкільних та на засланні.
*Спогади про с. Фредропіль. Опис природи. Сусіди. Суспільне життя села. Висока свідомість: з 3 сіл в УПА пішло 180 людей.
*Про кооператив в селі.
*Вуйко оповідача в 1940 р. втік з НКВД за р. Сян., він працював у кооперативі.
*В селі був поляк-донощик, його забили.

Ф-II, ст. А.

*Про юнацьке дозвілля: співи в хорі, виступи по селах.
*Участь у суспільному житті: допомагав, був прихильником УПА, читав заборонені книжки, носив у ліс зброю, харчі.
*1939 р., вересень — українці раділи, що німці розбили Польщу. Селяни збирали зброю і ховали в лісові криївки.
*Німців зустріли радо, але їх дії викликали озлобленість. Німці агітували молодь вступати в Гітлер-Югенд, забирали людей на роботу в Німеччину.
*1944 р. — боялися повернення більшовиків.
*1943 р. — вся українська поліція, бійці Дивізії СС "Галичина" пішли в ліси і воювали на боці УПА.
*Під Фредрополем базувалася боївка під керівництвом Сокола.
*Люди з села любили УПА, носили їжу в ліс.
*Батька оповідача німці не зачіпали як дяка, але багатьох хлопців везли на Захід, на військовий вишкіл. Вони з німецькою зброєю тікали в ліс "до бандерів".
*1944 р. — радянці ловили по селах чоловіків призовного віку і відправляли на фронт. Люди і від них тікали і ховалися по лісах. Бої були безперервні з поляками і НКВД.
*Розповідь легенди про Бандеру і Мельника.
*Учасники ОУН з навколишніх сіл.
*Розповідь брата оповідача про знищення польської карної дивізії.
*1947 р. — польські студенти пішли добровольцями, щоб розбити в лісах бандерівців.
*Упівці їх заманили вглиб лісів. Оточили і всіх 1200 знищили.
*В УПА був сильний вишкіл, дисципліна, порядок, була сильна розвідка.
*Оповідач носив їжу для УПА, одяг, зброю, патрони, був зв'язковим.
*Влаштування і способи маскування криївок. Сигналізація в УПА, листівки, шифри.
*Засади конспірації, зв'язки з населенням.
*Випадок у сусідньому с. Корманичах. Зрадники видали 4 бійців УПА.
*НКВД не вдавалося завести агентуру, УПА захищало українські села.
*За недостойну поведінку в рядах УПА — розстріл. Сильна дисципліна.
*Багато гинуло польських солдат в боях з УПА.

Ф-II, ст. В.

*Війна УПА була справедливою, визвольною.
*Поляки ставилися до українців як до худоби. Коли німці розбили Польщу, народ торжествував.
*Багато товаришів-підлітків загинуло в УПА, вони воювали і поодинці.
*Фронти 1941 і 1944 рр. Обійшли село стороною.
*При німецькій окупації село здавало податки продовольством, німців в селі не було.
*1945 р. — переселення. За один день польський полк виселив село. Деяких відправили в Крим, вони страшно бідували.
*Записували тільки 1/10 частину того, що мали, бо повезуть в Сибір як куркуля. Нічого не повернули, влада про переселенців не дбала.
*Розповідь про Чукотку, про табори. Знайомства там.
*З 15 тис. в'язнів за 1,5 року залишилося 2 тис. Блатних НКВД не нищило.
*1960-1980 рр. — працював конструктором на з-ді "Автонавантажувач". Жив скромно, був принижений і бідний, національне приниження.
*Типовий робочий день. Негативна роль начальства і адміністрації. Пияцтво.
*Сімейне життя. Діти.
*1991 р. — вийшов на пенсію. Суспільно-політична діяльність: член УРП, член Спілки політв'язнів, член РУХу, член товариства української мови.
*Роздуми, настанови сучасній молоді.

332
Босович Микола
532, 533, 534, 535

Ф-1, ст. А.

*Нар. 1919 р., 14 серпня в с. Тязеві під Галичем.
*Батько, Михайло, був солтисом.
*Матір звали Ганною.
*1927—1932 р.р. — школа. (Директором школи тоді був Гірняк).
*1930 р. — пацифікація.
*1938—1939 — вчився на м’ясника.
*Був в „Соколах“.
*Оповідач був в сестри, коли прийшли совіти („совіти були нещасні, а казали, що в них все є“).
*Хотів працювати на залізниці — не прийняли, бо син куркуля. Працював вантажником („там москалі вчили красти кавуни“).
*Вдома в сестри переховувався Литвинець Василь (псевдо — Чорний).
* Оповідач був на роботі, коли в 1941 р. німці скинули бомбу на колію.
*Пішов працювати в українську поліцію до Станіслава разом з Петрашем Михасем (потім сотений Явір). Шукали на складах на вул.

Бандери за матеріалом на кашкети. В пивниці знайшли повно пов'язаних дротом трупів. Потім німці нагнали, „бо був малий ростом".
*Оповідача, разом з товаришем, що знав Станіслав, взяли в гестапо.

Ф-1, ст. Б.

*Пішов в оргскомендатуру працювати сторожем.
*Був ад'ютантом поручника УСС Дуди. Сторожував казарми, мости.
*Конюхом начальника оргскомендатури був Литвинець Микола („Комар").
*Оповідач був зв'язковим в Чорного, перевозив гранати та інші боєприпаси.
*Чорний з братом оповідача мав галантерейний магазин.
*За Польщі оповідач розклеював летючки.
*Поч. 1943 р. — оповідач пребрався начальником оргскомендатури, поїхав в єврейське Гетто, вкрали форму. А через тиждень оповідач і 12 хлопців переоділися в цю форму і „ніби марширували з карабінами — німці думали, що йшли на вахту". На мості через Бистрицю до них приєднався Петраш, пішли до Клузова, потім — до Тязева („2 чи 3 попросилися на Львівщину. Паславський Михайло — Дик — також зі Львівщини, але додому не хотів іти, лишився в Різуна.").

Ф-2, ст. А.

*Оповідач отримав псевднім „Чайка", склав присягу Чорному.
*В Тязеві побули тиждень, звідти, через Чорний Ліс, до Ценжіва. З Павлівки вночі йшли шосейною дорогою. Попалися в Рибному: „Фіри звернули на Ценжів на стацію", охорону разом з оповідачем забрали в гестапо (тут наказали скинути німецькі мундири і переодітися в єврейське). Через три дні випустили — визволив Різун.
*Потім оповідач попав в розпорядження Нестеренка солити м'ясо.
*Сам шпиталь Різуна нараховував 30 фір.

Ф-2, ст. Б.

*Нестеренко лишив оповідача в Тязеві, а сам пішов в Павлівку, звідти втік в Тязів. Оповідач бачив, як на Нестеренка влаштували облаву („Нестеренка взяли пораненого, бо стрілявся"). Оповідач стверджує, що Нестеренка продали дівчата.
*Коли німці в Тязеві зробили облаву, то зігнали людей на площу, старих відпустили, а решту гнали в Станіслав. Оповідач втік в Ямниці, В Угринові ще багато хто втік, в тому числі і Чорний. Декого з тих, що залишилися, викупили, а решту відправили в Німеччину чи на Летовище.

Ф-3, ст. А.

* Приблизно 18 узбеків, що служили німцям, від німців хотіли втікати до Ковпака. В Тязеві квартирував обласний фінансовий Левко, що бачив як оповідач роззброював і водив їх (узбеків) по одному до Ковпака.
*Чорний відіслав оповідача до Роберта.

*Чорного продали і він застрілився з дівчиною в криївці.
*Оповідач описує, як він потрапив до Роберта.
*1945 р., літо — Оповідач ходив з Робертом по лісах, будував криївки (розповідає, як саме треба було будувати криївки, каже, що придумав і будував двоповерхові криївки).
*Оповідача і ще двох Роберт відправив на Львівщину. На третій день потрапили у засідку, оповідача взяли в полон (сказав, що мав перевезти через Дністер Доктора).

Ф-3, ст. Б.

*Оповідача привели до Войнилова (оскільки „начальник з Войнилова за німців був в партизанці", то оповідача не дуже мучили).
*З Войнилова перевезли в Калуш, а звідти, через 5 днів, в Станіслав. В Станіславі забули закрити камеру — втік.
*1945 р., 17 червня — заарештували.

*За німців оповідач ходив разом з Диком (обоє були в німецьких мундирах) в Пасічну під Станіславом за Стукачем. В Тязеві їх схопили мадяри, привели в село до начальника, останній знаходився на квартирі в тети оповідача, тета сказала, що хлопці служать в німців — їх відпустили.
*Брат оповідача спочатку був перекладачем в німців, потім — в Різуна („відпустили по старості").

*Суд був в коридорі. „Трійка" судила ще 15 осіб. Оповідачеві дали 15 років.
*Через два тижні відправили у Львів на пересилку. У Воркуту везли місяць. Там попав в 5-ту шахту (сказав, що маляр).

Ф-4, ст. А.

*Бригадирові малярів оповідач дав 100 рублів і його навчили білити.
*Потім перевезли в Ячугу на 16 шахту. Тут керував транспортером, потім „пішов в лаву". Потрапив під обвал лежав в лікані 3 місяці (лікував Конський).
*Потім працював прачкою в зоні (прали каустиком).
*За пайок, оповідача перевели знову в шахту, був коло комбайнера. (Дізналися, що вміє білити, побілив начальникові хату — отримав в нагороду годинник.
*Міністр(?) Масленніков приїжджав на шахту, коли тут була забастовка (під час забастовки спілкувалися за допомогою дзеркал).

Ф-4, ст. Б.

*1955 р., листопад — оповідача звільнили, пішов працювати на склодзеркальний завод, вигнали, бо „перечився з начальством".
*Виїхав в Кривий Ріг до племінника, пішов працювати вантажником (на іншу роботу не приймали), дістав квартиру в Кривому Розі.
*1969 р. — помінявся квартирою з чекістом — переїхав жити в Калуш, тут працює на пивзаводі бригадиром вантажників.

*1970 р. — інфаркт. Діставав 28 крб. пенсії. Потім був сторожем у школі. Через 10 років начальник міліції його вигнав.

18
Брода Юрій
Б41А2:080-кінець; Б41Б2:000-062

* Переселення до Ярослава (1914-1915, під час І світової війни). с. Тучівка. Повернення в с. Дрогоїв.
* Відшкодування владою наслідкив війни.
* Дрогоїв. Опис села. Розповідь про школи.
* Розповідь про свою родину.
* Життя в селі на передодні ІІ Світової війни.
* Робота в молочарні.
* Згадка про с. Трільчиці (звірства поляків).
* Початок переселення.
* Розповідь про дії поляків в с. Малковичі.
* Переїзд в с. Дусівці.
* Процес переселення. Повернення в село Дрогоїв за документами, бійці для охорони.
* Розбій хати поляками. Поранення вагітної жінки.
* Повернення в с. Дусівці.
* За 2 години переселяли.
* Приїзд в Винники, потім в Чишки.
* Вивіз поляка до Сихова.
* Відбудова на новому місці. Колгоспи.
* Відношеня з населенням.

Ф-І, ст. А.

*Переселення до Ярослава (1914- 1915 рр.), с. Тучівка. Повернення в Дрогоїв. Відшкодування владою наслідків війни.
*Дрогоїв. Опис села, розповідь про школи.
*Про родину оповідача.
*Життя в селі напередодні другої світової війни.
*Робота в молочарні.
*Згадка про звірства поляків в с. Трійчиці.
*Початок переселення.
*Розповідь про дії поляків в с. Малковичі.
*Переїзд в с. Дусівці.

Ф-І, ст. В.

*Процес переселення. Повернення в Дрогоїв за документами. Бійці для охорони.
*Розбій хати поляками. Поранення вагітної жінки.
*Повернення в с. Дусівці.
*Переселяли за 2 години. Сон.
*Приїзд в Винники, потім - в Чишки.
*Відбудова на новому місці. Колгоспи.

*Відношення з населенням.

19
Бучак Богдан
Б99Б1:000-кінець; Б99А2:000-354

*1930—1940 — 7—річна школа в Новому Селі.
*1941—1943 — Козівська промислова школа.
*1943 р., серпень — вступив в дивізію СС „Галичина".
*1943 р., серпень— 1944, лютий — не розб... 30—ий полк, 1—а компанія, 3—ій рій.
*1944 р., лютий—березень — рейд проти польсько—більшовицьких не розб. в Білгоройському р—ні,бої.
*1944 р., березень—липень — вишкіл і служба в Нойгамері, 29—ий полк, не розб... майстерня автотехніки.
*1944 р., липень — рой під Бродами, бої, оточені в районі Білого Каменя.
*1944 р., липень — полон РА, ст. Узловая,14 Московської обл м. Сталіногорс....(не розб.) вугільна шахта. Зломав ногу.
*1946 р., лютий — звільнили.
*1946 р. — поступив у Львівський автодорожний технікум.
*1946 р. 7 Листопада — заарештований НКВД, в'язницяКДБ не розб... Суд: ст. 54—1А — 10 р. ув'язнення. Не розб.... — будова дороги БАМ не розб. м. Невельськ Якутської обл. до 1948 р.
*1948—1955 1 лютого — електромонтажник, не розб, машиніст парової машини, старший не розб. електростанції в с. Віхровка, м. Заярськ, ДОК Заярська, с. Шестаково на р. Ілім, Брайськ.
*1955 р. 1 лютого — звільнений з ув'язнення.
*1955—1957 — бригадир монтажників Укр(нерозб.)техмонтаж, м. Тернопіль.
*1957—1983 — бригадир НЕ РОЗБ. .... інженер ТЕЦ Козівського цукрозаводу.

Ф-І, ст. А.

*1923 р., 31 березня — народився в с. Щаснівка Підволочиського району, Тернопільської області.
*Батько Василь, мати Марія були рільники, мали 16 моргів поля.
*Батько був головою читальні "Просвіта" в селі, симпатиком партії Франка-Стефаника, знався з багатьма культурними діячами Тернопільської і Львівської областей. Помер у 1975 р.

Ф-І, ст. В.

*Оповідач належав до читальні "Просвіта" і до товариства Відродження.
*1930-1940 рр. — навчався в 7-річній школі в Новому Селі
*1941 р. — вступив в промислову школу в м. Збараж.
*1939 р. — Радянську Армію в селі ніхто не зустрічав. В 1941 р. прихід Вермахту зустріли радо.

Ф-II, ст. А.

*30.06.41 — святкування проголошення Самостійної України в Новому Селі. Проголошення зробив вчений Пащух.
*Під час святкування було проголошено набір в Українську Армію. Але потім за наказам від ОУН(Б) ці сотні розформували.
*1941 — 1943 рр. — був симпатиком ОУН, навчаючись в промисловій школі в Збаражі.
*1943 р. — вступив до Дивізії СС "Галичина".

Ф-II, ст. В.

*Вступив в Дивізію, щоб йти слідами січових стрільців, сподівався, що дві імперії в кінці війни розпадуться і з цього вийде самостійна Україна.
*1943 р., серпень — шлях до вишколу: Збараж — Тернопіль — Львів — Дембіца.
*Пройшов медогляд. Зарахували в 1-шу Кампанію; 30 полк.
*Командирами-інструкторами були німці.
*Побут в Дембіці був дуже добрий.
*Приймав присягу колективно і індивідуально розписався за це.
*Вишкіл тривав до кінця лютого 1944 р.

Ф-III, ст. А.

*На вишклі вчили загальнострілецького фаху.
*1944 р., кінець лютого — перевели в Нойгамер в ремонтно-механічну майстерню.
*Звідтам правили на боротьбу з більшовицькими партизанами в Білгорайському районі (Польща). Приймав участь в боях.
*Після того в Нойгамері в ремонтно-механічній майстерні ремонтував військову автотехніку.
*В Нойгамері побут був гірший.
*1944 р., липень — поїхав на фронт під Броди. В селі Дубно-Ясенів зайнявся ремонтом автотехніки.
*За наказом поїхав із Ясенева в Красне, де опинився в оточенні і повернувся до Золочева.
*Бій з танками. Під Білим Каменем бомбардування авіації. Полон.

Ф-III, ст. В.

*З Золочева — ешелоном до станції Узловая-14 Московської області, біля м. Сталіногорськ, де утримувалися як інтерновані з липня 1944 р.
*Працював в шахті.
*1946 р., лютий — зламав ногу, був відправлений додому.
*Приїхав додому, поступив на навчання у Львівський автодорожний технікум.
*Голова сільради Качмар доніс в НКВД. Арештували.
*Слідство в Новому Селі, потім — в КДБ Тернополя. Трійка засудила за статтею 54-1-А на 10 років таборів.
*Утримувався в тюрмі КДБ. Пересилка у Львові і етап.

*Прибув в Тайшеттабір на 68 км БАМу, звідти етапували до 168 км на лісоповал і будівництво дороги.
*Звідтам направили на 62 км біля м. Невельськ Якутської обл. Це був 1946 р.

Ф-IV, ст. А.

*В сільгоспколонії був до 1948 р.
*Звідти перевели на монтаж електростанції в с. Віхровка. Був дизелістом, потім — машиністом парової машини у м. Заярську.
*В с. Шестаково на р. Ілім був машиністом електростанції.
*Згодом — старший монтажу електростанції Братська.
*1955 р., 1 лютого — звільнення. Повернувся додому.
*1955 -1957 рр. — бригадир монтажників в Укрсантехмонтажу в Тернополі.
*1957 р. — одружився з п. Мирославою, вчителькою української мови.
*1957 — 1983 рр. — бригадир монтажу пароелектростанції, змінний інженер електростанції Козівського цукрозаводу.
*Діти: Василь — начальник ТЕЦ Козівського цукрозаводу; Володимир — директор СШ. Має 4 внуки.

Ф-IV, ст. В.

*Під час рейду вояків Дивівзії СС "Галичина" в Польщі проти більшовицьких партизан зі сторони вояків були випадки мародерства. Один з таких мародерів від сумління совісті застрілився.

20
Василик Лев
Б51А1:000-267

Ф-I, ст. А.

*Вчився у школі, потім - у гімназії, потім - у Львівському університеті.
*У Львові жив у Савицьких разом з крайовим провідником Зубрієм.
*Як Зубрія катували — він викинувся з вікна.
*На похороні Зубрія були Шептицький і Шухевич з сотнею.
*1943 р. - ректора медінституту Ластовецького вбили поляки.
*1941 р. - оповідач почав працювати в підпіллю.
*Після проголошення Незалежності - арешти.
*Брав участь в організації медслужби УПА. Медикаменти розвозили з Серник. Відповідав за забезпечення медикаментами Буковини, Закарпаття, Станіславщини.
*УПА мало у Чорному лісі літак -кукурудзяник.
*До Різуна їздив провідник Рубан. Як їхав нашим тереном, шофер на капоті співав "Ще не вмерла..." Так пропустили.
*Роберт розповів про провідника - інженера Онищука, який мав жінку-росіянку, шпигунку.

*Товариш по гімназаї, вчений Богдан Цимбалістий сховався від радянців в псячій буді. Його не забрали.
*1944 р., жовтень - оповідач попав в руки радянців між Мисловом і Грабівкою.
*До Калуша вели пішки. В Калуші - 2 доби, потім - повезли в Станіслав.
*В КПЗ були знайомі.
*В оповідача знайшли заліковку німецьку. Сказали, що він - шпигун.
*Слідство тривало до половини грудня. 54-1А- 11. Розстріл.
*До 20 січня 1945 р. - в камері смертників. 20 січня викликали, поставили до стіни. Сказали, що замінили розстріл на 15 років каторги.

Ф-І, ст. В.

*Перевели в камеру суджених велику і вогку. За Польщі в ній була тюремна капличка.
*В камері зустрів доктора Рубельного, його питали за Воєвідку-доктора.
*Після суду був рік у Станіславі, вияснювали за шпіонську школу.
*Потім - у Львові на пересилці. Розправа з побутовиками.
*На пересилці - рік. Захворів (нога). Хворих ніхто не брав.
*1947 у вересні чи жовтні - етап. Телячі вагони. Один в'язень зробив дірку і втікав. Убили.
*Били молотками. Давали лише сухий пайок і воду.
*Табір був 10-15 км від Томська. Робота шкідлива - "шпалопропитка". Через кілька місяців - відкрита форма туберкульозу.
*Через рік переводять в Казахстан (Карабаз, Джезказган).
*Далі - в Кінгір. Пішки через пустелю. Потім - степом в Спаськ.
*У Спаську лежав в лікарні на туберкульоз кістки. Потім працював у лікарні.
*У таборах в Томську був з Миколою Дужим.
*На волі переслідували, хотіли, щоб писав проти Мороза, якого оповідач не знав.

21
Василина Роман
Б107А1:336-кінець; Б107Б1:000-334

*1930—1934 — 4 кл. початкова школа с. Далишів.
*1934—1936 — 5—6 кл. дома самостійно.
*1936—1939 — Чортківська гімназія Тернопільської обл.
*1940—1943 — на господарстві батьків.
*1943 р., липень — вступив добровільно в дивізію СС „Галичина".
*1943 р., липень—серпень — піхотний вишкіл в м. Саліз—де—Беарн, Франція.
*1943 р., серпень—жовтень —вишкіл радистів у м. Алєнбург, Німеччина, біля Лейпціга.

*1943, жовтень— 1944, липень — піхотний вишкіл в м. Тарбез, Франція.
*1944, липень (або червень) — тиждень на формуванні дивізії СС „Галичина" в Нойгамері.
*1944, липень — бої під Бродами, радист батальону 29—го полку. Під Бродами попав в оточення і добровільно здався в полон ЧА. Утримувався в Золочівському р—ні.
*1944 р. 3 липня—1947 — відбійник шахти вугільного басейну Московської обл.
*1947—1954 — направлений в Красноярський край ст. Широ, золотокопальні, будівельник, згодом, черговий слюсар підвісної канатної дороги.
*1954 р. — звільнений.
*1954 р. — в Тернополі експедитор, не розб.... ЖЕКу, СМБУ.

333
Василишин Григорій
413, 414, 415, 416, 417а (417б - Чуйко Богдан)

Ф-1, ст. А.

*Нар. 27 березня 1924 р. в с. Опришківці Лисецького району Станіславської області.
*Батько, Іван, служив в австрійському війську. Після війни дістав землю і почав господарювати. „Тато був в сільській управі, в церковному братстві, в земельній комісії".
*„В селі за Польщі було багато комуністів. Господарі заснували читальню „Скалу", бо в „Просвіті" були комуністи. Комуністи робили полякам збитки."
*Мати, Юстина (дівоче прізвище Рошак), закінчила семирічку.
*1931-1940 р.р. - оповідач вчиться в школі.
*„Поляки давали продукти для УПА. Самі!"
*В 1933 р. директор школи розповів учням про голод „на Великій Україні".
*В 1938 р. „студенти зі Станіслава йшли рятувати Закарпатську Україну".
*1939 р. - „поляки втікали в Румунію, над'їхали москалі, совіти хвалилися, що вони багаті".
*В 1940 р. оповідач пішов у вечірню школу, де його вчив Тарас Франко.

Ф-1, ст. Б.

*1941 р. - „Зігнали фіри з цілої області, возили шутер на аеродром. Німці почали бомбити. Почалася війна. За кілька днів совіти повтікали."
*Описує прихід німців.
*„Священики і вчителі закликали поступати в дивізію СС „Галичина"".

* 1942 р. - оповідач присягнув в ОУН (організував присягу Василишин Петро).
*Після присяги оповідач збирав з дітьми зброю, каски.

Ф-2, ст. А.

Ф-2, ст. Б.

*„В Чукалівці впала боївка, її голова видав багато наших (в тому числі і оповідача)".
*1946 р., 19 жовтня - оповідача заарештували і відвезли в Лисець (описує своє перебування там: „Цимбал бив по „гаргачці", Зубков - по нирках", оповідача бив навіть той, хто його видав).

Ф-3, ст. А.

*Той, хто зрадив оповідача, втопив Ромка Пиндуса (зараз живе на Донбасі)".
*1946 р. - оповідача перевезли в Станіслав, де він познайомився з о.Маковійчуком.
*Судили оповідача на вулиці Короля Данила (описує суд). Вирок - 10 років ув'язнення + 5 позбавлення прав за статтею 54 - 1а/11.

Ф-3, ст. Б.

*Оповідач згадує, що на Різдво о. Маковійчук відправив Службу Божу.
*Оповідача відправили у Львів на пересилку.
*1947 р., січень - етап, привезли в Турінськ (Свердловська область), тут оповідач працює на пилорамі.

Ф-4, ст. А.

*Оповідача перевели на лісоповал, де він пропрацював півтора роки.
*1949 р., літо - оповідача етапом відправили в бухту Ваніно.
*Через два місяці знов етап, плили на пароплаві „Олександр Невський".
*З Магадану відправили на фабрику ім. Берії (потім Матросова).

Ф-4, ст. Б.

*Оповідач на фабриці молов руду (розповідає, як робиться золото).
*„Власовці мали більше довіри. Добре жили з латишами і естонцями."
*1951-1952 р.р. - в таборі святкували Великодні свята.
* Оповідач згадує, що в Магадані були о. Конюшко і о. Дейчаківський.
*„Спочатку в Магадані голодували, бо крали муку. Потім, як зробили госпрозрахунок, з їдою стало легше".
*1954 р. - оповідача випустили (пересидів строк на 7 місяців).
*„Як Сталіна ховали, в'язні сміялися".

Ф-5, ст. А.

*Розповідає про політв’язня Борковського.
*Оповідач згадує, що почав заробляти (як саме?).
*1954 р. - оповідач одружився з Марією Сабодаш.
*В 1957 р. - подружжя повернулося на Україну. Оповідача почали переслідувати і він поїхав в Донбас, працював на скло-дзеркальному заводі.
*Деякий час оповідач працював на телевежі, потім на арматурному заводі.

---
*1937—1940 — школа.
*1942 р. — присяга в ОУН.
*1942—1946 — підпільна робота в ОУН.
*1946—1954 — тюрма, табори (Свердловськ, Магадан).
*1954—1961 — робота в Донбасі.
*1962 1985 — робота столярем в Ів.—Франківську.

22
Василишин Ярослава
Б51Б1:000-149

Ф-І, ст. В.

*1939 р. - почали забирати людей. Везли на критих машинах. По дорозі - кров.
*Тато ховався.
*В 13-14 років почала виконувати доручення УПА. Вела по зв'язках в Рибне, Завій, Гратівку, Камінь.
*Зубков зі своїми в селі. Відбирали бульбу. Батько оповідачки зробив з хлопцями засідку.
*Вбили солдата, перебраного в форму Зубкова.
*Загибель батька, його добив син Володимир.
*Зубков дуже тішився, фотографувався з загиблим.
*Брат загинув на Великдень. Поховали в Станіславі, де зараз об'їзна дорога.
*Щоб не попасти в Сибір, мусила з села втікати.
*На Донбасі в Комунарському районі працювала на хлібокомбінаті. Але там один впізнав.
*Переїхала в Горлівку. Працювала добре на шахті. Надрукували про неї в газеті.
*Викликали в КГБ. Казала, що з татом не жила.
*1958 р. - купила в Станіславі хату, туди перебралася мама. Не прописували.
*Жили бідно, часом не мали хліба.
*1957 р. - на шахті травма голови, після того хворіла.
*Згадала, що до батька приїжджав якийсь радянський начальник Чорний на полювання. То було до війни.
*Батько - провідник і охоронець Різуна - Василь Андрусяк.
*Потім Чорний довідався, що батько в партизанці. За дозволом Різуна батько зустрічався з ним.

*Чорний пропонував сховати батька і його родину, де він сам схоче, аби він тільки пішов з лісу.
*Батько сказав, що своєю дорогою піде до кінця.
*Батько врятував у лісі радянського майора-парашутиста. Той заплатив добром за добро.
*Знає, що були переговори між німцями і різунівцями, і що на них був батько.

334
Вербовий Володимир
118, 122, 123, 124

Ф-1, ст. А.

*Нар. 15 травня 1920 р. в с. Озерце Галицького району Станіславської області.
*Батько — селянин-середняк, мав 10 моргів поля. Був заступником голови „Просвіти", членом районного правління „Маслосоюзу".
*Мати походила з того самого села, була дуже побожною.
*Оповідач мав 4 молодші сестри.
*1927 р. — пішов до школи (вчили польською мовою вже з 1-го класу).
*„Україні бойкотували польські свята, вони — українські".
*Перейшов до семирічки в Устя-Зелене („тут була школа мішана, окремі предмети читалися українською"). Половина класу — євреї.
*Оповідач з газет довідався про голод 33-го і відіслав заколядовані гроші редакції „Дзвіночка", щоб допомогти голодним („за це в газеті написано").
*1933 р. — оповідач поступив в 2-й клас Рогатинської гімназії, „гімназія була мішана — і хлопці і дівчата" (викладали: Ратич, Чолій Ірина, Вацик, Верб'яний, Каменецький, Драгомирецький; періодично читали: Іван Крип'якевич, Антін Лотоцький, Василь Щурат).
*Разом з оповідачем вчився Мельник (Роберт), Богдан Бандера, Німий — активіст ОУН, Телещук Ірина, Челядин Нуся.
*Оповідач згадує Настю Волошин.
*Кілька разів зустрічався з Лепким, з Митрополитом Шептицьким, останній був патроном Рогатинської гімназії.

Ф-1, ст. Б.

*1930 р. — поляки закрили гімназію, потім відкрили „без права прилюдності" (не давала права вступу в польські вузи), тому випускники вчитися далі їхали за кордон. Уряд слідкував за гімназією — „революційних казали викидати".
*Пізніше, з ініціативи Шептицького, на базі гімназії була створена Мала Духовна Семінарія, до якої приймали всіх виключених і ув'язнених.

*В 1933 р. гімназисти збирали гроші для допомоги голодуючим, гроші передавали в міжнародний Фонд допомоги в Чехословаччині („єдина Чехословаччина мали дипломатичні зв'язки з СССР").
*1938 р. — оповідач „здавав матуру при польській комісії" (занизили оцінку, бо був українцем).
*„В Рогатині жив в бурсі. То був гуртожиток Малої Духовної Семінарії. Ректором бурси був о. Іван Гаврик — колишній полковник Петлюрівської армії, був начальником табору, де перебував А. Шептицький. „Як кажуть старші люди, він багато прислужився до звільнення і доброго поводження з Митрополитом Шептицьким. Митрополит його висвятив і зробив ректором".

Ф-2, ст. А.

*1938 р., 10 жовтня — помер батько (мав 45 років).
*Адвокат Яців взяв оповідача до себе секретарем.
*Згодом став референтом „Просвіти" (спочатку їздив ревізувати читальні „Просвіти").
*„Поляки перед війною чіплялися до активістів. „Просвіту" закрили". Оповідач повернувся додому.
*„Совітів зустріли з хлібом. Потім почали наїжджати уповноважені, були бундючні і неохайні".
*Оповідача призначили секретарем сільради, як єдиного, хто мав середню освіту. Головою був дядько оповідача — Іван.
*1939 р., грудень — пішов вчитися в Учительський інститут в Станіславі (директором був Пхотницький, проректором — Шевченко). Подано перелік викладачів інституту і їх коротка характеристика.
*1940 р., весна — „почалися арешти і вивози".
*Оповідач пішов працювати в школу в Старих Кілчаках, вів 2-й клас.

Ф-2, ст. Б.

*Вчителі в школі були поляками, як і більшість учнів. Оповідач вчив польською, а на перервах говорив українською. „Селяни, хоч давали дітей по-польськи вчитися, вдома говорили по-українськи (не зважаючи на те, що релігійні традиції були польськими)".
*1940 р., січень — осадників з хуторів за селом (приблизно 20 сімей), які приїхали з „корінної Польщі", вивезли в східні області (в Казахстан).
*„Корінні поляки і наші були в паніці. Потім почалися арешти. Починали з службовців, з військових польської армії."
*Голова сільради Чека був прокомуністично настроєний, казав, що „всіх поляків треба вивезти на Сибір", тому в першу чергу арештовували поляків.
*Заарештували голову „Просвіти".
*Почув звернення Молотова по радіо. Війна. „Всі раділи, бо відчули визволення".
*„Молодь роззброювала совітів".
*1940 р. — поступив в юнацтво ОУН. Керував Легкий Григорій (псевдо Борис). 5 травня в церкві Редемитористів оповідач прийняв присягу (опис обряду).
*Оповідач двічі зустрічався з районним провідником в Галичині — Пилипоньком.

*Згадує станичного з с. Кінчани Колодія Степана.

Ф-3, ст. А.

*Став директором школи в с. Нові Кінчани (розповідає про школу). Займав цю пасаду до 1944 р.
*З середини 1943 року був підрайонним провідником юнацтва.
*Згадує Бойчука Павла (Тугара) — надрайонного референта освіти.
*Оповідач діставав і передавав ліки для УПА (допомагав лікар Кравець).
*З середини липня 1944 року до липня 1945 року оповідач був за кордоном як емігрант. У Відні працював на пошті.
*1945 р., січень — переїхав спочатку в Мангайм (Зх. Німеччина), потім — в Баден-Баден (працював вантажником в кафе).
*1945 р., квітень — звільнився і повернувся у Відень.

Ф-3, ст. Б.

*1945 р., 12 квітня — „у Відень несподівано прийшли рускі і зразу почали арештовувати еміграцію".
*Оповідач змушений їхати в Польщу до родини (до вуйка Карпова). Довідався, що йде евакуація українців з Польщі,
*1945 р., серпень — одружився.
*Влаштувався в 6 школу вчителем української і німецької мов. Згодом став завучем.
*1950 р., 26 квітня — виселили.
*Разом з оповідачем до Коломиї на пересилку вивозили Мартинюків, Семеновичів, Замороку.

Ф-4, ст. А.

*Розповідає про життя в таборі.
*1950 р., листопад — оповідача разом з родиною звільнили із забороною жити в обласному центрі. Оповідач поїхав в Заболотів і з допомогою КГБ влаштувався на роботу (пропрацював там до червня 1951 року).
*Працював директором в Зачайпілі, потім — перевели в Росонач.
*Взяли завідуючим райвно (був єдиним в області безпартійним на такій посаді, через рік вступив в партію). Оповідач перевів всі школи району на однозмінне навчання. Був нагороджений преміями і грамотами за свою діяльність.
*На посаді заврайвно оповідач пропрацював до 1962 року, до ліквідації району.
*1963 р., січень-квітень — працює директором в школі-інтернаті в Коломиї.
*Перевели в Івано-Франківськ, де призначили вчителем німецької мови в школі №13.
*1963 р., вересень — оповідача призначили інспектором шкіл міста.
*1966 р.— став директором СШ №13.
*Згадує Крижанівського (офіцер Червоної Армії, син священика з Кам'янця-Подільського).

Ф-4, ст. Б.

*За оповідачем весь час слідкували працівники безпеки.
*Від КГБ оповідача захищав завуч Ромик.
*Оповідач згадує Ярослава Краснопера. Розповідає, як за націоналізм заарештували Стрільціва Павла Степановича (вчителя).
*Полковник КГБ, Басистий Юрій (колишній учень), попередив, що на оповідача є багато „сигналів". І, хоча перевірки нічого не підтвердили, завмісквно Макарчук перевів оповідача на посаду директора вечірньої школи.
*Оповідач був в культурно-науковому товаристві „Рух", був членом і відповідальним секретарем „Меморіалу".
*В 1989 р. здав партбілет.
*Зараз очолює альтернативну комуністичній Раді Ветеранів Вітчизняної війни Раду Ветеранів Війни і Праці національного і демократичного спрямування.

23
Верхоляк Дмитро
Б52Б2:115-кінець; Б53А1:000-кінець; Б53Б1:000-кінець; Б53А2:000-кінець; Б53Б2: 000-243. Касети: 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209

Ф-1, ст. А.

*Нар. 24 жовтня 1928 р. в Маняві Надвірнянського повіту на Станіславщині.
*Тато був сиротою, з бідної сім'ї. Коли йому було 14 років, втратив на лісоповалі ногу.
*Мама була з багатого роду. Вийшла заміж в 13 років.
*Через 7 років народився старший брат оповідача (зараз він в Австралії).
*Тато заробляв тим, що возив ліс і дерев'яне вугілля до Львова.
*1934 р. — пішов до школи (мав 6 років). До 4-го класу вчили українською.
*Під час німецької окупації тато носив євреям в гетто їжу. За це його мали вбити, але сусід врятував. З того часу за сім'єю оповідача слідкували.
*Мама вивезла оповідача на Тернопільщину в Ласківці.
*„Поляки в селі українців не любили".
*Ласківці евакуювали в Кобилівку.
*„Другі совіти над людьми дуже знущалися" (наведено приклади).
*Восени оповідачеві прийшла повістка в ФЗО, замість того — пішов до повстанців.

Ф-1, ст. Б.

*Весною охороняв Тису.
*1948 р., перед Вознесінням — 8 повстанців, в тому числі і оповідач, пішли в Маняву, по дорозі натрапили на „совітів", оповідачеві вдалося втекти, не зважаючи на поранення.

*Варвара знайшла пораненого оповідача, допомогла йому, передала відомості повстанцям. До оповідача направили Тису і Комара.
*Оповідач згадує ще Гонту, сотенного Бобика і Олю (псевдо). Спогад про дівчину, яка мала псевдо Холєра.

Ф-2, ст. А.

*Оля організувала курси „взаємодопомоги" (вчила як лікувати поранення). Оповідач згадує, що потім лікував пораненого Гайовика.
*„Бистрий раніше був комсомольцем, але совітська дійсність його вилікувала".
*Загинув Бистрий, Козака захопили і він видав криївку, але там вже нікого не було.
*Згадуються надрайонний есбіст Віктор, підпільник Голуб.
*Весною оповідач „пішов на зустріч до Донця" і його дали в розпорядження Граніта.
*Оповідач підтримував зв'язкові лінії з Карпатами. „Підготували криївку і разом з Гранітом, Морозенком і Козаком перезимували."
*Оповідач і Дорошенко стали друзями.
*Оповідача передали в окружний зв'язок „Карпати-Чорний Ліс". Групу кур'єрів очолив Славко Обрубанський (Яркий), „ходили по тижні, збиралися на полонинах Довга, Хом'янівка, Плоска".
*Спогад про Довбуша.
*Оповідач потрапив в розпорядження Тараса („Обрубанського пустили додому, бо 4 роки не бачив сім'ї.").
*„Обрубанський воював на Закарпатській Україні, був в Березі-Картузькій. За дорученням ОУН працював в німецькій поліції."

Ф-2, ст. Б.

*Оповідач з Лисом обслуговували „довгі зв'язки".
*Оповідач згадує про Клима (цифровий псевдонім 12), одного з керівників ОУН.
*Весною Грім розпорядився перевести оповідача до Деркача (Михайла Зеленчука).
*Подано розповідь про те, як схопили і визволяли з арешту Анну (кохану Довбуша?).

Ф-3, ст. А.

*Оповідач лікував Анну (поранену руку довелося ампутувати).
*Довбуш разом з Деркачем пішли на Закарпаття будувати нову криївку. Оповідача відправили до Милого.
*Довбуша зловили.
*Оповідач згадує про Устю, яку використовували, щоб зловити Зуба.

Ф-3, ст. Б.

*1951 р. — виявилося, що зрадником є Шварко.
*Довбуш видав криївку оповідача, більшовики зробили засаду — оповідача поранено, Тарас вирішив, що вбили, тому пішов геть, залишивши записку для Деркача.

*Оповідач разом з Голубом пішли перевірити, „чи правду кажуть, що Хмара і Довбуш — в руках чекістів". Переконалися.

Ф-4, ст. А.

*Оповідач описує, як жив разом з друзями і Анною в криївці (розпорядок дня, харчування і т. д.).
*Довбуш втік з полону.

Ф-4, ст. Б.

*„Чекісти роздавали людям для партизанів снотворні порошки".
*Оповідач, разом з Деркачем, повернулися до Анни (по дорозі зустріли Орла).
*Оповідач згадує про чоловіка, що врятував Пімсту, останній був членом польського парламенту.
*„Голуб сказав, що впав Орел". Вийшли на зв'язок з Громом, останній послав оповідача, разом з хлопцями, за Довбушем. „Як ішли з Довбушем, кропили нафтою сліди. Потім Довбуш розповів Громові, як він попався і як вирвався."
*Довбуш залишився з Громом.

Ф-5, ст. А.

*Мама оповідача вийшла вдруге заміж, „аби врятуватися від Сибіру".
*Через Катерину оповідач сконтактувався із Зубом і разом з ним пішов до Сокола. Почали шукати безпечне місце, щоб збудувати криївку. Розійшлися.
*„В Битьківчину оповідач зустрівся із Зубом, Бурею і Яремою. Пішли робити криївку. Вирішили зробити її не в лісі, а десь під носом в совітів. Деркач прислав записку з Наддніпрянщини, що може з хлопцями зимувати. Зуб мав чекати на зимівлю Грома. Довбуш зимував з Анною. Яркий і Деркач прийшли. Яркого відправили до Богдана з Тихим."
*Оповідач мав криївку в Маркові.
*Наречена оповідача, Катерина, пішла в підпілля. Стала медсестрою.
*В с. Кравець Катерина і оповідач одружилися.
*Оповідач згадує Степового і дивується, „що хлопці коло нього, бо боявся і корови з дзвінком".

Ф-5, ст. Б.

*Оповідач отримав одну записку від Зуба і другу — від Грома, де говорилося, що Степовий — провокатор і зрадник.
*Ще в 1951 р. спіймали Анну, з її допомогою хотіли схопити оповідача, щоб довідатися, „чи лікарі були зв'язані з підпіллям".
*1954 р. — „впала криївка Грома".
*1955 р., червень — оповідач зустрів Богдана і Остапа (в підпіллі був 12 років), останній був хворий. Оповідач його вилікував. Остапа спіймали і він видав оповідача (опис полювання на оповідача і того, як його зловили).
*Влаштували полювання на Зуба з Богданом, але ті живими не далися.

Ф-6, ст. А.

*Оповідача завезли до Станіслава (через Солотвину). Допити, очна ставка з Остапом. Допити вели Ворошилов і Руденко. Оповідач не видав нікого.
*В камеру до оповідача підсадили спочатку Зеленчука, потім — Казаркевича („він йшов по справі Білого").
*1955 р. — „слідство закінчили". Оповідач знав, що його жінка теж в тюрмі („на прогулянці кидала нитки з одягу").
*Оповідача судили разом з Довбушем, Деркачем, Ярким, Байдою Остапом, Дзебчуком, Анною і Катериною.

Ф-6, ст. Б.

*1956 р. з 9 до 16 лютого тривав суд. Оповідача засудили до страти, Яркий дістав право на касацію (оповідач описує своє перебування в камері смертників).
*Потім вирок замінили на 25 років ув'язнення (і оповідачеві і Яркому).
*Оповідача привезли в Потьму, там Тарас Тучак відправив його працювати в 10-й медпункт („там познайомився з Миколою Процівим і відразу виступив проти українських блатних")

Ф-7, ст. А.

*Оповідача взяли на постійну роботу лікарем.
*Розповідь про Святу Вечерю і Різдво. За те, що святкував Різдво (хоча офіційно причину назвали іншу), оповідача посадили в ізолятор на 14 днів.
*Допомагав фельдшеру лікувати хворих.

Ф-7, ст. Б.

*Хотіли взяти оповідача в штат, працювати лікарем, — відмовився.
*Пішов працювати в будівельну бригаду.
*В таборі було 14 священиків, серед них о. Будзінський, о. Яворницький, якого Владика Сліпий лишив в таборі замість себе.
*1960 (61)р. оповідача перевели в 7-й машинний цех („там робили коробки на телевізори").
*Знову оповідача взяли працювати лікарем.

Ф-8, ст. А.

*Оповідача разом з друзями запросили на латинський Святий Вечір (опис того, як святкували і що готували).
*В таборі оповідач пішов до школи з 7-го класу, закінчив курси електромонтерів, бухгалтерів і кравців.
*Лікарі допомогли оповідачеві „відвернути 3-й строк від Юрія Шухевича: начальник медпункту не пішла на поводу в кагебістів і Шухевича випустили з ізолятора".
*Оповідач організував боротьбу з епідемією гонконгського грипу.

Ф-8, ст. Б.

*Познайомився з Рафаловичем з Ліненграду (потім стали друзями).
*1965 р. — в Києві оповідачеві „казали писати наклеп на ОУН — відмовився".
*Описує випадок в центральній лікарні (в оповідача вкрали наркотики за дорученням опера). Оповідача повернули назад на 7/1.
*Рафалович познайомив оповідача з Синявським.
*Даніеля, Рафаловича, Шашкова і Роміяна перевели на 17. Потім до них приєднався і оповідач.
*1967 р. (?) — „на 12-ий рік ув'язнення" — оповідача повезли в Івано-Франківськ (тоді востаннє бачив маму). Допитували. Повернувся назад в табір.
*В табір приїхали Галансков і Гінзбург, останній написав про процес над Даніелем і Синяківським в „Білій Книзі".
*Спогад про Сороку Михайла і його жінку Зарицьку.
*„В Гінзбурга знайшли листівку в захист Мороза, Григоренка і Таханського".

Ф-9, ст. А.

*Оповідача перевели на Урал. Стан здров'я погіршився.
*В 35-ій зоні близько познайомився з Валерієм Мартенком.
*На Уралі і в Морзавії оповідач познайомився з Лук'яненком, Морозом, Сверстюком, Пронюком і багатьма іншими шестидесятниками.
*Є. Сверстюк розповідав про Шевченка, Франка, Лесю Українку.
*Оповідач переховував архів Пронюка в зоні, в грядках.
*Оповідач довідався, що його везуть в справі Гінзбурга, який сидить в Калузі. Оповідачеві показали „Історію однієї голодівки" — там були заяви оповідача до Верховної Ради СРСР і його портрет.
*Оповідача завезли в Свердловськ, потім — в Солікамськ, звідти в Торм.

Ф-9, ст. Б.

*Спогад про Ягмана (співавтора „Гімн Єрусалиму"), який був разом з оповідачем в таборі.
*1961 (62) р. — прийшов етап з Ташкента. Привезли Митрополита Сліпого. Оповідач разом з Шухевичем запросили митрополита на сніданок, але той відмовився, щоб їх не переслідували. Тоді вони самі взяли провізію і пішли снідати до Сліпого.
*В 20-ту річницю ув'язнення оповідач і ще чоловік з 20 відмовилися від громадянства СРСР, хотіли отримати громадянство інших країн („про ті заяви дійшло в ООН").
*За 6 місяців до виходу оповідач знову написав заяву, що хоче виїхати в Канаду.
*Через 3 місяці оповідача відвезли додому. 2 місяці відсидів в Івано-Франківську.
*Оповідач вимагав побачення з родиною.

Ф-10, ст. А.

*Повернувся додому.

*Начальник КГБ привіз до оповідача додому головного лікаря з Богородчан, влаштували своєрідний екзамен, після чого взяли оповідача працювати масажистом в Солотвиному (пропрацював 10 років).
*„Коли відновилося Братство УПА, пішов працювати туди, тільки на громадську роботу". Працює там і до тепер.

296
Вишневська Людмила
11 (касету втрачено)

*1948 р. — переїзд в с. Губник Вінницької обл.
*1953—1961 — навчання в 8—річній школі.
*1961—1963 — 9—10 класи с. Четвертенівка.
*1965—1971 — навчання у Львівському медичному інституті.
*1972—1977 — робота в міскій лікарні м. Рівне.
*1973 р. (?) — одруження.
*1974 р. — курси по алергології в Казані.
*1975 р. — народження дочки.
*1977 р. (?) — курси по алергології в Москві.
*1981 р. — народження сина.

297
Вишневська Ольга
10 (касету втрачено)

*1975—1978 — виховувалась бабусею.
*1978 р. — переїзд до Львова.
*1982—1992 — навчання у школі.
*1992—до сьогоднішнього дня — навчання у Львівському медичному інституті.

298
Вишневський Володимир
80, 81

*1954—1964 — навчання в школі.
*1964—1970 — навчання у Львівському медичному інституті.
*1970—1975 — робота в Дубровиці.

*1974 р.— одруження.
*1975 р. — народження доньки.
*1975 р. — переїзд до Львова, робота в лікарні швидкої допомоги.
*1976 р.—по сьогоднішній день — робота в обласній лікарні.
*1977 р. — переїзд до Львова дружини.
*1981 р. — народження сина, приєднання кімнати до квартири батьків.

335
Вінтонів Богдан
567, 568, 569, 570, 571, 572, 582

Ф-1, ст. А.

*Нар. 1926 р. 13 серпня в Станіславі.
*Батько, Іван, за Австрії вчився в гімназії. Був на італійському фронті, коло Трієста (зв'язківцем).
*Дідусь, Пантелеймон, працював слюсарем на залізниці. Помер в 1936 р.
*Мати, Припхан Пелагія, осироіла під час І св. в., закінчила три класи.
*Батько, після австрійської армії, пішов в УГА. Брав участь в боях над Збручем (подано фрагментарний опис боїв). Потрапив у полон і 9 місяців був у таборі під Краковом.
*1919 р., на Різдво, батько повернувся додому. Пішов працювати слюсарем на колію, потім ревізував вагони за 220 злотих („тата заставляли переходити на польське, вдавалося відмовитися").
*Обидві сестри вчилися у сс. Василиянок: Євгенія — з 1922 р., Слава — з 1924 р.

Ф-1, ст. Б.

*1933 р. — оповідач пішов в польську школу (директор — Гатнікевич, перша вчетелька — Ткачукова, вчителька польської мови та історії — Смотрова, духівник — о. Юліан Вальницький був в УСС).
*Батько виписував газети „Діло", „Місіонер" — всюди писали про Голод.
*В класі було 20% поляків, 20% євреїв, решта були українцями („діти були політизовані мало").
*Оповідач пам'ятає, як в Княгинені відкривали „Просвіту".
*Спогад про те, як на Зелені Свята ходили до Станіслава на стрілецькі могили, хто з якого села розрізняли по одежі.
*1939 р., червень — оповідач поступив в польську гімназію.
*1939 р., 1 вересня (вранці) — почули сирени: німецькі літаки почали бомбити („Спочатку — летовище бомбили, потім — колійовий міст". Оповідач бачив, як кидали бомби: вбило 5 польських резервістів, зірвали помпи, в міст не попало, 4 бомби потрапило на горище, 2 бомби скинули на дорогу, останні не вибухнули).
*Поляки втікали панічно. „Втікали нв Ромунію."

Ф -2, ст. А.

*В 1939 р. обидвох стрийкій, і Петра і Василя, мобілізували. Стрийко Василь втік з-під Кракова. Петро був „при саперах за Варшавою", відступили до Бреста (там були великі запаси продуктів). Коли Брест здався совітам, рядових відпустили.
*Коли поляки втікали з Станіслава, почалося безладдя: грабунки, нищення продуктів і т. д. (1-а золота ярмарка).
*1939 р., 17 вересня, ранок — на небі з'явилося до 60 літаків. Десь о 12-й годині показався совітський танк, за ним артилерія. Їхали до аж до ночі („техніка була більша, як польська"). Місцеві комуністи радо вітали їх прихід.
*Коло спиртзаводу влаштували концерт на машині.
*Спогади оповідача: „Приїхала держава жебраків. Раніше в магазинах все було. Євреї запрошували купувати. Совіти за кілька днів все розкупили".
*Пішов у 6-й клас СШ № 16 (викладачі з польської гімназії, директор і завуч — совіти).

Ф -2, ст. Б.

*1940 р. — забрали багато поля, мусіли продати корову.
*Почалися черги за хлібом, хліб як глина.
*Два стриєчні брати оповідача брали участь в замаху на Пєрацького, за що й сиділи в Березі Картузькій. Зрештою совіти їх відпустили, повернулися вони аж за німців.
*Совіти заарештували в Княгинені Лущака і Гаврилюка („тато переживав, бо був в УГА").
*Люди сподівалися, що німці „поможуть зробити державу".
*1941 р., 22 червня — бомбили, німці перебили міст.
*2-а золота ярмарка.
*Совіти, коли відступали, взірвали вночі порохівницю.
*Першими (перед німцями) прийшли мадяри, поляки дуже раділи приходу останніх.
*Через 23 дні прийшла німецька адміністрація.
*Організована українська поліція.
*1941, 30 червня — „проголосили Україну. Німці не забороняли".
*1939, восени — пішов в гімназію (директор — Левицький, Вчили: Ростинський, Улєванська, Чайківський, Бойцун, Стрільців (подана коротка характеристика характерів і поглядів кожного).
*Вчився з Мартинцями, з Хмелем.
*Спогад про арешти на прем'єрі „Шаріки" в кіно „Олімпія" (оповідач там був і бачив як вивели 20 осіб, Семеген з облави в театрі втік).
*Спогад про те, як заарештували і відвезли в гестапо стрийка Петра лиш за те, що випадково на вулиці штовхнув німця. В гестапо стрийко був до 1944 р. Був в Освєнцімі, в Бухенвальді.
*1943 р. — ночами ховалися в лісі, коли армія Крайова готувала акцію.
*З гімнзії старші пішли в дивізію (подано фрагментарний опис того, як відправляли на фронт).
*Тітчині брати були в УПА.

*1944, березень — в Станіслав ввірвалися совітські танки. Боїв за Станіслав не було. Совіти наступали по лінії Вовчениця-Клузова. Німці вибудували оборонну лінію вздовж залізничної колії. Бої тривали 1 день.
*Німці взірвали Пасічиянський міст, вранці рускі зробили понтонний міст і пішли на Галич і Калуш.

Ф-4, ст. А.

*1944-1946 р.р. — працював на колії нормувальником.
*Перед Новим Роком оповідачеві прийшла повістка до армії, начальник депо за випивку зробив військовий білет з відстрочкою до закінчення війни.
*Оповідач пригадує, що в Станіславі стояло 2 бронепоїзди, якими їздили на облаву, схоплених людей вивозили (вперше вивезли людей восени 1947 р.)
*1947 р. — поступив в фармучилище (директор — Губський).

Ф-4, ст. В.

*1947 р., весна — почав працювати в підпіллі (референт пропаганди). Виявляв філії НКВД, розповсюджував листівки, слухав усі повідомлення по радіо і передавав їх Маркові (часто ночував в оповідача на квартирі, як і інші провідники). Марко тримав свій архів вдома в оповідача.
*Паралельно оповідач працював секретарем фармучилища.
*Спогади про нічний арешт оповідача і його сестри Гені. Відвезли в міліцію, потім — в КГБ. Сестру відпустили. Оповідача посадили в 16 камеру („задуха, вода по стінах, на 30 кв. м. — 60 осіб".). Там познайомився з хірургом Тульчинським. На допитах капітан Лісіцький питав про товаришів, які пішли у підпілля — оповідач відпирався. Останній раз його допитував начальник НКГБ Сараєв.
*Перед Новим Роком оповідача викликали на суд.

Ф-5, ст. А.

*Після оголошення вироку, посадили в камеру, через тиждень перевезли в тюрму.
*1948, квітень — знову відвезли в КГБ, посадили в камеру №9. Там зустрів Волянюка Остапа і Савку Романа (був старшим по камері). В сусідній — 8-й камері була Зена Кугутяк. За допомогою азбуки Морзе, оповідач довідався, що сім'я заарештована, тому його й повернули назад в КГБ.
*Заарештували Марка (хтось продав). Через два тижні оповідача почали виводити на допити, допитував майор Плохих (схожий на Берію). Влаштовували очні ставки, але і оповідач і Марко казали, що не знають один одного.
*Оповідач сидів у в'язниці доти, доки не вивезли всю його родину: маму вислали, тато з сестрами був в Казахстані.
*1949 р., травень — відправили етапом в Столипін. Потрапив у 12 корпус на Полтевній. Там зустрів лікаря Рогуцького (пробув тут три місяці).

Ф-5, ст. Б.

*Трохи менше місяця їхав у Воркуту, там — табори. (Опис побуту в таборах).
*В таборах познайомився з о. Величківським (ігумен редемиористів).
*Оповідача направили в шахту („був люновим").

Ф-6, ст. А.

*Хворів. Через 2 роки забрали з шахти, пішов працювати на будівництво (там було ще гірше).
*В бараці №12 була еліта — о. Кладочний — днювальний з кола митрополита Шептицького.
*Оповідач згадує варшав'яка Щерського („старший при комісовці").
*Після смерті Сталіна, почали випускати в зону.
*1953 р., літо — влаштувався на кухню (старший повар — Микола Ковальчук зі Львова), поставили на роздачу.
*Товаришував з балтами, з троцькістами.

Ф-6, ст. В.

*Оповідач зауважує, що найбільше в таборах бідували естонці.
*1955 р. — іноземцям сказали виїжджати.
*Оповідач грав у футбол за 4 шахту.
*На Юнь-Язі оповідач зустрів Марка (Лазар Сміжак, псевдонім — Марко).
*Почали бунтувати воркутинські шахти (керував Доброштан). Приїхав заступник міністра внутрішніх справ, конфлікт врегульовано („дещо зробили, дещо пообіцяли"). Як тільки люди вийшли на роботу, в зону ввійшли війська і забрали зачинщиків на етап у Володимирський централ. 29-у шахту розформували.

Ф-7, ст. А.

*В 1955 р. оповідач дістав листа від родичів, почав з ними переписуватися.
*З 1955 р. вже міг виходити за зону, познайомився з майбутньою дружиною.
*1956 р., травень — звільнили, повертається додому. 2 місяці був у Станіславі, потім поїхав у Воркуту. Там влаштувався в дорожнє управління спочатку робітником, а потім — бригадиром.
*Майбутня дружина, Оксана, отримала телеграму, що її мама дуже хвора. Поїхали в Станіслав, через - дні мама померла.

Ф-7, ст. Б.

*Оповідач одружився з Оксаною у Верхньому Угринові під Станіславом.
*Спогад про начальника участку - Жиганова (сидів з 1937 р.) і десятника - білоруса Максименка.
*1963 р. — Оксана поїхала в Івано-Франківськ до брата (там залишилася жити).

*1961 р. — повернулися батьки із заслання.
*1964 р. — повернувся додому і тут працює на будові, на молокозаводі.
*Потім працює постачальником в художньому фонді.
*З 1968 р. — начальник цеху прикладного мистецтва (клопоту з КГБ не мав).
*1988 р. — захворів — операція. Потім пішов на пенсію.

У таборі мав № ІЖ 286.

24
Вінтонів Оксана-Мирослава
Б86А1:219-283; Б87Б1:000-309; Б87А2:000-152

Ф-1, ст. А.

*Нар. 23 лютого 1926 р. в Станіславі.
*Дівоче прізвище Зенюк.
*„Тато закінчив Коломийську гімназію, працював в страхових компаніях, потім був безробітним, бо не хотів стати латинником."
*Мати була в „Союзі Українок".
*1932—1939 р.р. — навчається в школі Василіанок (приватна школа). Розпровідає про осередок сестер-василіанок в Ямниці.
*Згадує сестер: Йосифа, Севасьтьяна, Володимира, сестру Софронію, Анну. Директором був п. Заморока.
*„В 1939 р. поляки втікали на Румунію. Ті, хто залишився - грабували. Через пару днів прийшли москалі. Їм не вірили, бо знали, що то за „друзі народу".
*Згадує проф. Смолинського, Грабовецького, Шемфільда (вителі).
*„Совіти не мали в що вбратися. Могли вийти в нічних сорочках. За совітів в нашому селі люди дуже бідували."

Ф-1, ст. Б.

*„За німців вчилася в гімназії (Станіслав), разом з Любою Франко, внучкою І. Франка." (Згадує також Зеню Франко і Семегена).
*Вчили: Юліан Чайківський, Гавдяк, Гимердик, Драганчук, Стрільців. Директором був Левицький.
*„В гімназії була СУМ (кер. Никифоряк), була мережа ОУН."
*Розповідає про розстріл під Божницею 18 листопада 1943 р.
*„Вступила в ОУН. Збиралися на Бельведерській в 6-й ранку. Провід давав завдання."
*„Пішла на роботу в аптекоуправління, носила ліки партизанам. Була бухгалтером-ревізором."

Ф-2, ст. А.

*„В аптекоуправлінні було багато людей, які допомагали УПА - Сидаш, Савка, Рута, Зозуля, Нуся Глинська („звільнили з арешту, бо видавала людей")".

*1945 р., 28 лютого - оповід. заарештували. Потім її „випустили за те, що показала кілька бункерів".
*1945 р., 13 липня - разом з оповід. судили Ірку Іванів, Алю Вовчук. Дали 10 р. за ст. 54 - 1а -11.
*Згадує Гробельного („возив в'язнів зі станції на пересилку").
*Воркута. Табори.

Ф-2, ст. Б.

*Згадує десятника Левченка.
*Спершу оповід. була бригадиром, потім - обліковцем.
*Познайомилася з Нусею Олексин („була стрибком і приїхала добровільно").
*1952-53 р.р. - „Кальмук з Городка взяв до себе в управління доріг".
*Був драмгурток, ставили „Наталку-Полтавку", „Мартина Борулю", "Назара Стодолу" (режисер Іван Громов).

Ф-3, ст. Б.

*„В таборі потім сиділа одна за те, що тішилася, що Сталін помер".
*1954 р., 4 жовтня - оповід. звільнили.
*Вінчання.
*1968 р. - закінчила технікум, дістала диплом бухгалтера. Працює за спеціальністю.
*В таборі зустрілася з Марією Тарнавською, донькою генерала; з родичкою Ярослава Стецька. „З Воркути знала курінного Чорноту".

336
Вірченко Ніна
470, 471, 472, 473, 474, 475

Ф-1, ст. А.

*Нар. 5 травня 1930 р. в с. Завадівка Чернігівської області.
*Батько, Опанас, був „петлюрівським офіцером".
*Мати - Олена Іващенко.
*1936-1946 р.р. - школа в с. Червоне Житомирської обл.
*Про голод знає від матері („з'їли маминого двоюрідного брата").

Ф-1, ст. Б.

*„Німці відкрили німецьку Народну Школу. Вчили Закон Божий."

Ф-2, ст. А.

*1943 р. - оповід. попала в облаву, відпустили.
*1945 р., осінь - родичі переїжджають в Житомир.

Ф-2, ст. Б.

*Поїхала вчитися в Київ. За нею слідкували.
*„Дуже вірила західнякам, вважала, що тільки вони зроблять революцію."

Ф-3, ст. А.

*1946 р. - голод в Києві.
*1948 р., 28 червня - заарештували.
*1948 р., жовтень - перевели на Лук'янівку, там зустріла дочку троцькіста Ейдельмана.

Ф-3, ст. Б.

*1949 р., 8 січня - зачитали вирок. Етап.
*1948 р., березень - привезли в Тайшент. Згадує Мирославу Руман, Богдану Бійовську, Натію Курило, Марту Червону.
*Познайомилася з Марією Цицяк.

Ф-4, ст. А.

*Познайомилася з матір'ю-ігуменею Оленою Вітер, з Іриною Сеник, Стефою Процак. Була знайома з Мешко, Кульчицькою.
*Працювала хліборізом, збільшувала пайки, а зайвий хліб і ножі (разом із своїми записами) „ховала в тайники".

Ф-4, ст. Б.

*
*В 1953 р. захворіла на туберкульоз. В лікарні зустріла Тоню Сірик.
*Спецтабір. Познайомилася з Бійовською.

Ф-5, ст. А.

*Мала № Р 840.
*„Повезли в Тайшет, там випустили, але просили дати підписку, що не розголосить".
*1954 р., 5 лютого - приїхала в Київ.

Ф-5, ст. Б.

*Поїхала в Янушпільський район, вчителювала в райцентрі.
*1955-1961 р.р. - вчиться в Київському унівеситеті („ректор Швець чомусь дуже підтримував" оповід).
*1964 р. - захистила кандидатську дисертацію, її залишили асистентом при кафедрі математики і фізики.
*„Ходила до 60-ків, брала участь у маніфестаціях."
*1963 р. - Ростислав Доценко (майбутній чоловік) повертається з табору.

Ф-6, ст. А.

*1963 р. - одружилися.
*1967 р. - написала статтю „Гордість української математики" про Михайла Кравчука.
*Проблеми з житлом, постійні обшуки („навіть ляльки вивертали"), звільнення з роботи („декан факультету, Завало, постарався").
*Перейшла на роботу в політехнічний інститут.
*1975 р. - помер батько.

Ф-6, ст. Б.

*1988 р. - захистила докторську дисертацію. Брала участь в міжнародних конференціях і конгресах. Залишила близько 200 праць. Досліджує життя і творчість математика М. Кравчука.

337
Вітик Станіслав
17с, 18с

*1931—1937 — навчався у Львівській школі ім. М. Шашкевича.
*1937—1940 — навчався у Львівській приватній торговій гімназії.
*1938—1940 — член Юнацтва ОУН (Б).
*1940 р. — чемпіон Львова із лижних гонок.
*1940 р., липень — арештований НКДБ за не розб.... .В'язниці Львова і Києва.
*1941 р., червень — звільнений
*1941—1943 — охоронець Львівського лікеро—горілчаного заводу.
*1943 р., липень — вступив добровільно в дивізію СС „Галичина".
*1943, липень—1944, січень — піхотний вишкіл в м. Трір. С. Фертсшваль (біля Люксембургу) 9—а рота — телефоніст. М. Мастріхт, Голандія — ротер(не розб...) групи телефоністів.
*1944 р., січень—лютий — м. Збараж, телефоніст штабу карального батальону (9, 10, 11 роти).
*1944 р., березень — невдала спроба вступити в УПА.
*1944 р., квітень—червень — Львів, слідство в ізоляторі за дезертирство, звільнений.
*1944 р., червень — Нойгамер, на формуванні дивізії СС „Галичина", 29—ий полк.
*1944 р., липень — бої під Бродами, позиція Чевоне—Ясенів, поранення в ногу. Полонений ЧА.
*1944—1945 — м. Електросталь Моковської обл., вугільні шахти, хвороба.
*1945 р., червень — звільнений як інвалід.
*1945 р., червень—листопад — заарештований НКДБ Львова. Суд: ст. 54—1А (10 років ув'язнення + 5 років не розб...).
*1945—1949 — Корелія м. Сигежа, не розб... комбінат (ліс, будова).
*1949—1955 — р. Урал, м.Івдельхас, будова не розб... заводу
*1955 р., червень — звільнений з ув'язнення.

*1955, червень—1968 — бригадир будівельників, муляр Львівського заводу еектроосвітлювальної апаратури.
*1968—1982 — муляр Львівського заводу не розб... інструментів.

Ф-I, ст. А.

*1922 р., 12 листопада — народився в м. Львові.
*Батько — Михайло — робітник лікеро-горілчаного заводу у Львові, мати -Катерина — домогосподарка.
*Брат Роман закінчив торгово-економічний інститут. Сестра Софія — вчителька.
*1931 — 1937 рр. — навчався у Львівській школі ім. М. Шашкевича, по вул. Замкненій.
*1937 — 1940 рр. — навчався у Львівській приватній торговій гімназії.
*Активно займався спортом. В 1940 р. був чемпіоном Львова з лижних гонок, був у спорттоваристві "Мета".
*1938 р. — входив в юнацтво ОУН, проходив спортивний вишкіл, доручень не мав.
*Відвідував щовечора Просвіту. Керівник — Гриневецький.
*Про Радянський Союз знав від пароха і від лекторів в Просвіті.
*У Львові Червону Армію зустрічали привітно. Батько оповідача вивісив синьо-жовтий прапор. Мешкали тоді по вул. Дивізійна, 42.
*1940 р., липень — оповідача арештувало НКВД. Допитували, били. Перевели в тюрму на Замарстинові. На допитах дуже били. Цікавило два питання: хто підклав бомбу під НКВС, і з якої організації. Тут утримували півроку.
*Завезли в Київ. В червні 1941 р. відбувся суд. За браком доказів — звільнили.
*1941 — 1943 рр. — працював охоронцем воєнізованої охорони Львівського лікеро-горілчаного заводу.

Ф-I, ст. В.

*1940 р., червень — арештували всю сітку юнаків, в яку входив оповідач. Всі були засуджені. Сітку продав агітатор-комуніст Мунд.
*1943 р. — вступив в Дивізію СС "Галичина" добровільно і за наказом батька.
*Вишкіл піхотний в Німеччині в м. Трір. Спеціалізація — телефоніст.
*Умови вишколу були добрі. Командири — німці. Були перекладачі. Табір охоронявся курсантами-українцями.
*В неділю — Літургія в лісі. Ходили в місто, місцеве населення ставилося добре.
*Прийняв присягу, за неї розписувався.
*Писали листи, отримували посилки з України.
*Згодом перевели на вишкіл в Голандію. Отримав ранг ротерфюрера, був призначений старшим групи телефоністів роти.
*Зброя — карабін. Підофіцерами були в основному поляки. Тут також були щонеділі Літургії.
*Голандське населення ставилося добре.

Ф-II, ст. А.

*1944 р., січень — направили в Збараж для боротьби з червоними партизанами.
*Був черговим телефоністом штабу батальйону.
*Радянські танки під Збаражем прорвались і зайняли місто. Багато з батальйону загинуло, решта відступили панцирним поїздом до Тернополя, а звідти — на підводах у Львів.
*Під Золочевим оповідач з колегою-вояком Фіалком зустрів в ресторанчику бійців з УПА. Оповідач і Фіалко виявили бажання йти в УПА.
*Їх привели в якесь село, протримали там 2 тижні. Вступити в УПА заборонили, але забрали всю зброю.
*Оповідач приїхав до Львова. Дуже переживав, що німці через втрату зброї визнають його дизертиром. Німці помістили його в ізолятор.
*Командир роти Плінціус звільнив оповідача. Йому видали зброю і він повернувся в Нойгамер в червні 1944 р.
*Призначили в 29-й полк стрільцем, зброя — карабін.
*1944 р., липень — прибув на фронт, ст. Плугів. Воював 4 дні як стрілок-автоматник.
*В середині липня попав в оточення. Прорвався в Чорний Ліс. Був поранений в ногу. Допомогу надали хлопці з Дивізії.
*Попав в полон. Втік з колони поранених полонених. Переодягнувся в цивільне. Пішов до Львова. В дорозі знову попав в полон військової розвідки.
*1944 р., серпень — відправили в м. Електросталь, ст. Узловая Московської обл. Вугільні шахти. Захворів, лікувався 10 місяців.
*1946 р., серпень — звільнений як інвалід. Повернувся додому.
*Через 4 місяці заарештований як вояк Дивізії.
*1946 р., листопад — військовий трибунал Львівської обл. — стаття 54 — 1-А. 10 років таборів і 5 років позбавлення прав.
*До 1949 р. — Карелія, м. Сигежа — паперовий комбінат. Заготівля лісу і будова.
*З 1949 р. до листопада 1956 р. — Урал. Будова гідролізного заводу, муляр-штукатур.
*1956 р., листопад — звільнення. Повернувся додому, у Львів.
*1956 — 1968 рр. — завод електроосвітлювальної апаратури, бригадир будівельників, муляр.
*1968 — 1982 рр. — Львівський завод алмазних інструментів, муляр. До пенсії.

Ф-II, ст. В.

*1958 р. — одружився з Анастасією Бучко, робітницею фабрики "Прогрес".
*Має дочку Лесю і два внуки.
*Під Збаражем вояки батальйону передали зброю для УПА.
*Після повернення з таборів переслідувався КДБ. Мешкає у Львові.

25

Вовчук Зенон
Б80А1:138-кінець; Б80Б1:000-кінець

Ф-І, ст. А.

*1927 р. - народився в Монастириськах на Тернопільщині.
*Тато працював токарем в Станіславі. Вчився за Австрії в Кракові на майстра.
*Тато і стрий були в січових стрільцях. Тато під Чортковом попав в польський полон. Мама до нього їздила.
*1939 р. - тато працював на паровозоремонтному заводі.
*1941 р. - тата арештували за саботаж. Відтоді тата нема.
*Мама виховувала дітей, їх було 5-ро: син і чотири дочки. Мама скінчила за Австрії 4 класи, знала добре німецьку.
*1932 р. - переїхали в Микитинці, тато купив хату. Тато ходив до читальні, діти - в бібліотеку. Жили середньо.
*1933 р. - пішов до школи української, вчили і релігії, давали і національне виховання. Історію викладав поляк. Як почалася війна, він зник.
*1939 р. - вакації, коли почалася війна, був в Монастириськах. Поляки забирали по селах коней в армію.
*Перші радянці приїхали танками, машинами, йшла кавалерія. Люди зустрічали, як визволителів.
*Польська армія була одягнена ліпше, ніж РА.
*Як фронт перейшов, оповідач переїхав до Микитинець. Пішов до школи. Хліб роздавали задурно.
*Школа інакша: багато вчителів з Великої України, різні предмети.
*1940 р. - пішов до Станіслава в 6-ий клас, в монастир Василіянок. Спочатку вчили монахині, були і радянські вчителі. Пропаганди дуже не було, але комсомольці казали записуватися в піонери. Монахинь за півроку не стало.
*На Майзалях, де зараз церква, була міліція.

Ф- І, ст. В.

*З міліції в'язнів вели пішки міліціонери.
*1939 і 1940 рр. - вже були черги.
*1940 р. - тата арештували. Оповідач носив передачі.
*Тато майстром мав 600 крб., то було мало, потім бідували.
*Молодь була свідоміша.
*Тато був в ОУН.
*1941 - Коли радянці відходили, оповідач був в Монастириськах. Бомбування. Радянці лишали поранених, які лікувалися й за німців, потім працювали по людях.
*Наші робили в поліції. Німці в Монастириськах.
*Сестри ходили в тюрму шукати тата, бачили побитих.
*Проголошували Україну. Їх арештовували.
*1941 р. - пішов до 7-го класу в Монастириськах. Священик вчив математику і історію. Ввечері збиралися до читальні, марширували, співали стрілецькі пісні.
*1942 р. - пішов в ремісну школу в Станіславі. Опис вчительського складу. Поведінка євреїв; гетто.

*1943 р. - вакації після першого семестру. Зібрання, записався помститися за смерть тата.
*В Микитинцях оголосили, що є набір в дивізію "Галичина". Записалося з 20 людей. Мама плакала. Закликали на комісію.
*В кінці серпня - повістка з'явитися у Львів.
*У Львові помістили в казарму. Товарняком відправили на Перемишль. Їхали кілька діб.

Ф-II, ст. А.

*3 місяці в Гайделягері. Вишкіл, вивчення зброї. Вчили німецькі офіцери, були перекладачі.
*1943 р., грудень - переїхали в Нойгамер. Оповідач вчився на телефоніста-радиста.
*1944 р., квітень - відправили до Кракова вчитися на шоферів.
*Помилка: в Нойгамер переїхали в січні 1944 р., після Різдва. На Різдво колядували.
*В Кракові вчилися недалеко Вавеля. Вчили німці.
*В червні чи липні вернулися в Нойгамер. Ще трохи тренувалися, потім - на фронт. Оповідачеві дали мотоцикл.
*Перевозили платформою через Львів.
*Бойові дії. Бобування, обстріли, пожежі. Облога радянцями. По радіо передавали, щоб здавалися. Деякі офіцери стрілялися.
*Необстріляні дивізійники лишилися в окопах, а німецькі вояки відступили.
*Дивізійники склали зброю, поранених везли на фірах. Радянці поранених забили, фіри забрали. Забирали одяг, взуття.
*Радянський узбек забив каменем узбека з армії Власова.
*Німців, власівців і дивізійників розділили. Привезли на Узлову під Москвою.
* Потім 4 дні везли в товарняках (без їжі) в табір.
*В таборі - вугільні шахти.
*Там були німці, татари, багато дівчат з Москви вільні.

Ф-II, ст.В.

*В таборі можна було писати листи. Голоду не було.
*Техніки безпеки не було. Люди гинули в шахті, калічилися. Калік відпускали додому.
*Оповідач був "козогоном", потім - бурильщиком, потім - мотористом.
*Гігієнічні умови були задовільні.
*Об'ява про кінець війни.
*1946 р. - перевели в другий табір. Працював електрослюсарем (навчив один німець-механік).
*Як був бурильщиком, дуже схуд. Мав 40 кг. На місяць дали на поверхню.
*Читав книжки, газети.
*1947 р. березень - повезли в Красноярський край, Єлісейський район, Хакасська автономна область.
*Зі станції Копйово 200 км на машинах в гори, далі - пішки. Великі сніги.
*Везли 2 тижні. Частину дивізійників повезли в Забайкалля.

*Шахти були золоті. Оповідача взяли в електроцех.
*Інженер-білорус багато йому помагав. Мав кращий пайок.
*Жив не в таборі, в гуртожитку. На заводі збирав електродвигуни.
*В кінці 1947 р. - перевели на шахту слюсарем.
*Опис примітивних тяжких умов роботи в шахті.

Ф -III, ст. А.

*Опис умов роботи в шахті. Багато і швидко хворіли на силікоз.
*Місяць оповідач був бурильщиком, потім - електрослюсарем.
*Смерть Сталіна. Радянці плакали, наші - тішилися.
*1950 р. - привезли естонців. Були різні нації.
*1951 р. - одружився.
*Жінка родом з Іркутської області. Її тато був в полоні під Смоленськом, був в таборах в Німеччині, потім - на Колимі. Як вернувся, то виїхав в Єлісейський район.
*Жінка знала, що оповідач - дивізійник.
*В Єлісейському районі, с. Макланово працював в електроцеху. Там були литовці і латиші, вони переїхали з Норильська.
*1951 р. і 1955 р. у оповідача народилися діти.
*1956 р., грудень - поїхав в відпустку. Їздив до сестри, її чоловік - голова колгоспу.
*1953 р. - померла мама.
*1962 р. - відпустка. Взяв з собою сина. В сільраді - товариш зі школи. Прописав.
*Через півроку приїхала жінка. Її родичі переїхали в Тюмень.
*Складності з пропискою.
*Працював на хлібозаводі.
*18 років стояв на черзі на хату. Працював електриком, ремонтником.
*В 1979 р. не хотіли прописувати до нової хати. Викликав прокурор.
*Син закінчив ремісне училище шліфувальник.
*Донька закінчила Коломийський технікум бухгалтерів.
*Оповідач - в Братстві дивізійників.

26
Войташ Левко
Б105А2:289-кінець; Б105Б2:000-кінець

*1932—1938 — Львівська шестирічна школа ім. Т. Шевченка.
*1938—1939 — 1—ий клас Львівської другої не розб... академ. гімназії.
*1939—1941 — 6—7 кл. СШ № 2 м. Львова.
*1941—1944, лютий — навчання і успішне закінчення 1—ої академічної гімназії м. Львова.
*194 р., лютий — добровільний вступ в дивізію „Галичина".
*1944 р., березень—червень — вишкіл у Нойгамері, 1—а рота окремої піхотної сотні окремого санітарного батабьону.

*1944 р., червень — на формувані дивізія СС „Галиина" у Нойгамері — окремі батальон, №; курінь фізілєрів, 1—а сотня — к—р сотні Городиський, к—р чети Тютько.
*1944 р., червень — прибув із окремим батальоном у с. Підлисся.
*1944 р., липень — фортифікаційні роботи під Бродами.
*1944 р.,13—25 липня — бої південіше Бродів і відступ. У боях брав участь як піхотинець — не розб... траншей.
*1944 р., 25 липня — поранений біля с. Гологірки, де переховувався і лікувався.
*1944 р., серпень — прибув у Львів.
*1944 р., вересень — поступив у Львівську політехніку.
*1946 р., 28 жовтня — заарештований НКДБ.
*1946 р., 21 листопада — військовим трибуналом Львівської обл. засуджений за ст. 54 1А на 15 років каторги + 5 років позбавлення громадянських прав. 3 місяці тюрми у Золочеві.
*1947—1949 — лісоруб Томіщенських таборів — 142 км.
*1949—1952 — Колима, не розб... — будівельник не розб.. шахт
*1952—1955 — м. Ягідне, Колима, Верхній Атураг—Хатинаг, пос. Ледяний — будівельник не розб...
*1955 р., грудень — звільнений з ув'язнення.
*1956 р., 19 січня — повернувся до Львова.
*1956—1993 — працював в Будіндустрії Львова від робітника до нач. виробничого відділу. Закінчив Львівську політехніку.

27
Войтович Олександра
Б41Б1:075-213

*Оповідачка — жителька с. Мозеш Томашівського повіту. Переселилася у 1944 р.
*З 1946 р. — проживала у Чишках.
*1948 р. — вступ до комосомолу.
* Поведінка поляків через переселення: грабунки (у брата—інваліда забрали останнє вбрання).
* Культурне життя села: фестини, вечорниці.
* Опис села: більшість родин українців; 15 — польських. Село бідне, пісковий грунт неродючий.
* Польсько—німецька війна 1939 р. Німецькі солдати йдучи селом підпалювали хати.
* 1941 р. 27 грудня — переселення в Одеську обл., станція Веселий Кут.
* Після 1,5 років життя в Одеській обл. — бажання повернутись у Польщу, але кордон закритий.
* Поселилися у Чишках.
*1946—1948 — робота у підсобному господарстві.
* 1950 р. — запис до колгоспу.
* Розповідь про весільний обряд, сватання, весільна процесія, весільне накриття столу, дарування, весільні пісні і переспіви.

Ф-І, ст. А.

*Жила в с. Мозиль Томашівського повіту.
*1944 р. - переселення. З 1946 р. - проживає у Чишках.
*1948 р. - вступ до колгоспу.
*Про поведінку поляків перед переселенням.
*Про культурне життя села.
*Село було в більшості українське, бідне. 15 родин поляків.
*1939 р. - німецькі солдати підпалювали хати.
*1944 р., 27 грудня - переселена в Одеську обл.
*Хотіли повернутися в Польщу, але кордон вже був закритий.
*Поселилися в Чишках.
*1946 - 1948 рр. - робота у підсобному господарстві.
*1950 р. - запис до колгоспу.
*Розповідь про весільний обряд.

Ф-І, ст. В.

Весільні пісні і переспіви.

28
Волинець Любомир
Б107Б2:187-кінець; Б108А1:000-266

*1934—1941 — закінчив Березовицьку семирічну школу.
*1941—1943 — Тернопільська реальна гімназія, промислова школа.
*1943 р., січень—жовтень — Львівська технічна школа, водій автотранспорту.
*1943 р., жовтень—грудень — підофіцерська школа дивізії СС „Das Reich" у Мюнхені.
*1943 р., грудень — переведений в підофіцерську школу дивізії СС „Галичина"у Нойгамері, с. Лоренсдорф.
*1944 р., червень — присвоєно звання унтершарфюрера.
*1944 р., червень — на формуванні дивізії в Нойгамері, 29—ий полк, протитанкова артилерія.
*1944 р., липень — на фронті під Бродами, 22—ий полк, штабна сотня, водій автомобіля—амфібії розвідки.
*1944 р., липень 24—26 — потрапив у полон. В с. Плотича Тернопільського р—ну втік з полону. Був зв'язковим УПА між Тернополем і Львовом, псевдо „Миросьо".
*1944—1945 — слюсар Березовицького цукрозаводу.
*1945—1947 — навчався у Львівському технікумі зв'язку.
*1947—1949 — технік—електрик Березовського цукрозаводу.
*1950 р. — призваний на службу в РА, м. Перм, сержантська школа (9 місяців) західно...не розб....
*1951 р., грудень — заарештований в Пермі, Пермська в'язниця.
*1951 р., травень—грудень — Свердловська в'язниця, одиночка.
*1951 р., грудень — засуджений за ст. 58—10 ч. 2 КК РСФСР військовим трибуналом Свердловського ВО на 25 років (агітація і пропаганда проти рад. влади).
*1952 р., січень — табір Інта.

*1952 р., лютий—березень — табір Нижній Тагіл, електрик.
*1952 р., березень—1953 р., серпень — м. Сизрань Куйбишевської обл., поч. скр. № 50, майстер монтажників зв'язку.
*1953 р., серпень—жовтень — табір Усть—Каміногорськ, майстер монтажу електростанції.
*1953—1954, жовтень — м. Дубінка Красноярського краю, не розб.... обслуги порту.
*1954 р., 14 липня — НЕ РОЗБ.....
*1954 р., 3 жовтня — 4—ий ОЛП Норільська шахта 18, колонія 7/8 , прораб „Рубшахбуду".
*1955 р., 15 січня — звільнений з ув'язнення.
*1954 р. — вчився в Тернопільській заочній школі.
*1955—1956 — технік—електрик Березовського цукрового заводу.
*1956—1963 — заочно навчався в Львівському політехнічному інституті — енергетичний факультет.
*1956—1963 — ст. майстер електроцеху Березовського цук. заводу „Поділля".
*1963—1975 — головний енергетик з—ду „Поділля".
*1975—1988 — старший прораб Тернопільського монтажно—налагоджувального управління.
*В даний час голова ревіз. комісії Терн. стан. БКВ/УД УНА.

29
Володимирська Ірина
Б49А1:000-316

Ф-1, ст. А.

*Оповідачка походить з родини Гойсанів.
*1924 р. — народилась в Вихторові під Галичем у родині присяжного.
*Закінчила 5 класів.
*Оповідачка зазначує, що її сім'я боялася приходу совітів: „Ми совітів боялися. Знали про голод з книжок, які давали нам священики. Ми казали на совітів - червоні упирі. Вони муштрували наших хлопців, готували до війни. Стали пропадати люди."
*„Німці ніби обіцяли Україну. Тато на коні в шароварах їздив на проголошення в Галич."
*З 1942 р. — переходила вишкіл. Псевдо Христя. Станичною оповідачки була Доня Мазурик, зв'язковою — Павличук Настя (збирали продукти, одяг, ліки для УПА, носили штафети, скріплені сургучем).
*В кінці 1945 р. зловили Мицик Ганну і та видала Навроцького, а той, в свою чергу, видав близько 60 осіб.
*В 1946 р., після Водохреща, заарештували і оповідачку. Замкнули в Комарові. Потім перевезли в Галич і до квітня тримали тут

(оповідачка згадує енкаведиста Перехреста, слідчих Карпенка і Кузнєцова, а також своїх — Жиляк Катерину і Кузьмич Настю).
*1946, травень — привезли до Станіслава. Тут, в тюрмі, було ще 45 чоловік з Вихторова: „Нам дали по 10 років, а тим, що видали — по 15" (суд відбувся 22 травня 1946 р.).
*Ще в 1944 р. — вийшла заміж за Винника Григорія (Явора) з сотні Чорного (вбитий мадярами 27 липня 1944 р.)
*1945, 7 березня — народила сина.
*Через 8 місяців (приблизно в листопаді 1945 р.) оповідачку забрали.
*1947 р. — маму і сина оповідачки вивезли в Караганду.
*1946, 22 травня — суд. Вирок: 10 років ув'язнення. Перевезли до Львова. Потім в Кіровоградську обл.

Ф-1, ст. Б.

*1946, осінь — повезли в Комі. Працювала на лісоповалі (описує умови в яких жила і працювала).
*Отримала звістку, що її сім'ю вивезли, а батько помер.
*Захворіла: запалення, потім туберкульоз. В лікарні виходили, дали 4 групу. Працювала прачкою. Потім дали на розвантажування вагонів. Знову захворіла і тоді перевели в овочесховище (перебирала картоплю). Пошкодила хребет — перевели в майстерню латати одяг.
*1947, осінь — сільськогосподарські роботи.
*Етап на Абіс (тут оповідачка зустріла багато односельчан).
*1953 р. — Інта.
*1954 р. — операція на апендицит.
*1954, 16 липня — звільнення. Одружилась з Федором Володимирським.
*1955 р. — поїхала в Караганду за сином.
*Працювала санітаркою.
*1957 р. — народила сина Богдана.
*До 1974 р. — працювала в шахті.
*1977 р. — повернення на Західну Україну.

— Сексуальні домагання у таборі.

30
Володимирський Фотій — Федір
Б49Б1:140-кінець; Б49А2:000-кінець; Б49Б2:000-281

Ф-1, ст. А.

*Нар. на Волині.
*Батько фарбував церкви.

*„Поляки не давали ходити, навіть у вишивашках. Москалів зустрічали у 1939-му як визволителів".
*„Москалі зробили віче. Люди співали „Ще не вмерла Україна...". Москалі стерпіли."
*З господарської школи, де вчився оповідач, зробили технікум.
*„Почали вивозити польських колоністів. Татові доручили саджанці. Грозили тюрмою, як їх поїдять зайці."
*Що почалася війна, мати оповідача почула в молочарні.
*Німці з технікуму зробили школу і майстерню („хлопці підбирали по селах зброю і тайком ремонтували в майстерні для УПА").
*Тим часом, на Волині вже діяли збройні загони УПА. Щоб захистити себе від них, німці замуровували вікна, робили бійниці.
*1943 р., 15 травня — оповідач потрапив у сотню Чопа, отримав псевдо Муха. Вишкіл. Після вишколу, став ройовим. Перша акція — захоплення овець на німецькому фільварку, друга — засідка в Свинюхах на німців (оповідач зазначає, що успіхом в цій операції завдячують партизанській тактиці: „щоб настрашити ворогів, заставили 5 фір їздити взад-вперед по брукованій дорозі, німці думали, що їх багато, перестрашилися".). „Ще зброю добували з братських могил".

Ф-1, ст. Б.

*1943 р., липень — Чоп відправив оповідача під Колодне зустрічати тих, хто втікав з тернопільської поліції. Одночасно з Тернополя до села їхала облава, в присілку Колодного був поранений німцями. Лікувався в Галичині в сільській хаті (місяць).
*На Вишневеччині Зірка взяв оповідача в „районову Службу Безпеки". „Запанували над тереном як на 21 км від Кременця до Вишневець". „Карали зрадників, позрізали телефонні слупи і понищили мости".
*„По селах УПА квартирувало відкрито" (боролися проти радянських партизанів).
*1944 р., початок лютого — оповідач в надрайонній СБ, у відділі особливого призначачення.
*Для боротьби з УПА, німці зняли з фронту дивізію з танкетками і літаками, спалили в Дермані старшинську школу. Оповідач також подає фрагментарні відомості про сутички між підрозділами УПА і німцями.

Ф-2, ст. А.

*Оповідач згадує, як на Волині боролися з самогоноварінням, зокрема, заставляли газду „йти по селі і дути в змійовик як в трубку".
*Курінь направили на Холмщину (тут „українські села були пусті, втікали від поляків").
*Дістав завдання „підвести на схід вояків УПА з Великої України" (описує переходи і дрібні сутички з німцями і більшовиками, зокрема бій під с. Вілією з більшовиками, над Стирем — з німцями).
*Оповідач згадує Костю Чорноморця („був в партизанах зі сходу").
*В бою під Нивицями на Радеховщині поранений в ногу. В Нивицях оповідача залишили в станичного, куди далі пішов підрозділ оповідач не знає (можливо в Чехію?).

Ф-2, ст.Б

*Лікували в сільських медичних пунктах: В Новицях, Середопільці, Оглядові. „Мене клали там, де хтось з хати був в сов. армії чи в їх установі, бо такі хати менше провіряли".
*В Радехові оповідач лежав у бухгалтера, в село прийшли більшовики, мене завезли в Оглядів до Шарка (оповідач описує як переховувася від більшовиків).
*1944 р., 19 березня — арештували, завезли до Лопатина. Оповідач назвав себе Сушенком, сказав, „що німці брали копати окопи, що підірвався на міні".

Ф-3, ст. А.

*1946 р. 10 січня — суд у Львові. Вирок — 10 років ув'язнення +5 років позбавлення прав.
* 1946 р. кінець січня — відправили в Комі.
*4 роки працював в дорожній бригаді. Етап на Воркуту.
*До 1951 р — був в інвалідському таборі (Абіз), перевели в Мінлаг. Номер У-522.
* В Інті будували шахту, працював на бетонному вузлі.

Ф-3, ст. Б.

*Після смерті Сталіна „пустили на поселення, шахти вже були і для вільних", оповідач працював в шахті, щоб заробити гроші (до 1954 р.).
*1954 р. — одружився з Іриною Гойсан з Вікторова.
*23 р. був в Комі, Інті. Робочий стаж — на шахті.
З 1974 р. — вийшов на пенсію.

338
Врублевський Зенон
Я.Стоцький: маємо тільки паспорт, без касет і оформлення

*1932—1938 — навчався у школі ім. Т. Шевченка у Львові.
*1938—1939 — торгівельна гімназія у Львові.
*1939—1943 — СШ у Львові, 5—6 класи.
*1941—1943 — торгівельна гімназія у Львові, 1—2 рік.
*1943 р., квітень — всупив добровільно в Дивізію СС „Галичина".
*1943 р., липень — виїзд на вишкіл — Гайделягер, Дембіця (с. Коханівка), 29—ий полк, 10 сотня, 3 не розб.., 1 група.
*1943 р., 3 вересня—1944 р., січень — вишкіл водіїв автомашин у Дембіці.
*1944 р., 3 січня—1944 р., квітень — у групі Баєнсдорфа водій—зв'язковий полковника Ремболовича. Рейд проти партизан Ковпака, Туіханов—Любачів—Новий Сонч—Яско—Кросно—не розб... Повернувся в Гайделягер — штаб дивізії, водій. Звання обершіцер (ст. стрілець).

*1944 р., липень — відправлений на фронт під Броди — зв'язковий водій штабу дивізії.
*1944 р., 28 липня — полонений біля Княжого. Табір у Золочеві. Пермська обл. м, Головинка шахта № 2, шахта Сталіна
*До осені 1946 р. — кріпильник, прохідник.
*1946 р. — втік із заслання.
*До червня 1947 р. — був у Львові.
*1947 р. — арештований, суд „трійка": ст. 54 1А,10,ст.192 — 25 років.
*До 1950 р., листопада — Сверд. обл. не розб... , пос. Візай.
*1951 р. — Караганда, Чурбай Нура — будова шахти.
*1952 р. — Кемеровська обл., Маски — тесля.
*1953—1957 — Воркута, шахта № 40 — гірський майстер
*1957 р. — звільнений .
*До 1960 р. — працював не розб... майстром ш. № 40.
*1961—1987 — і в даний час обійник меблевої фабрики у Львові.

32
Гаврилишин Омелян
Б29А1:122-кінець; Б29Б1:000-237

*1924—1928 — закінчив 4 класи початкової школи в с. Красівка.
*1928—1930 — вчився на шевця в майстра с. Красівка.
*1930—1938 — працівник кам'яного кар'єру в с. Товстолуг і Красівка у власника Гельбера.
*1938—1939 — тюрма Тернополя і рільнича колонія в с. Павонкув Катовицького воєводства.
*1939 р. — голова сільської міліції.
*1939—1944 — на господарстві вдома.
*1944—1945 — служба в РА — 144 не розб.. полк — піхота, кулеметний взвод — Донецьк, Горький.
*19391948 — член ОУН (М).
*1948 р. — сезонна праця на цукрозаводі в с. Березовиця.
*1949—1954 — бригадир торфо..не розб... у с. Бірки.
*1954—1974 — каменяр В. Бірківського промкомбінату.
*1974 р. — вийшов на пенсію.

Ф-І, ст. А.

*1914 р., 25 вересня — народився в с. Красівка Тернопільського району, Тернопільської області.
*Батько — Микола (1884 — 1942) — рільник.
*Мати — Снігур Анна (1892 — 1980) — домогосподиня.
*Батько мав 7 моргів поля. В 1928-35 рр. був сільським війтом.
*В с. Красівка було 17 родин поляків і 116 українців. Був костел. Церква греко-католицька була в с. Дичків. Парох — о. Охримович.
*Брати і сестри: Андрій (1912 — 1991), Володимир 1921 р. н., Петро 1926 р. н. — пропав безвісти на радянсько-японському фронті в 1945 р., Ганна 1928 р.н., Ольга 1933 р. н. — неодружені. Всі мешкають в с. Красівка.

*За панської Польщі жили дуже бідно. Опис ведення господарки.
*Пан в селі — Островський. Наймалися до нього на сезонні роботи.
*В 1924 р. в 10 років пішов в 1-ий клас. Школи в селі не було, наймали приміщення в різних господарів. Село було бідне.
*Закінчив 4 класи початкової школи.
*З 1928 р. — два роки вчився на шевця. Влітку пас худобу, помагав по господарці.
*В селі була читальня "Просвіти", де збиралась свідома молодь. Був клуб.
*Побут в селі того часу.

Ф-I, ст. В.

*Музика, танці і кіно в ті часи.
*1930 — 1938 рр. — працював в кам'яному кар'єрі у власника-єврея Гельбера.
*1937 р., 1 листопада — насипали в селі могилу на честь воїнів УСС і утворення ЗУНР. Наступного дня поляки арештували молодь села. Довести не змогли.
*1938 р., весна — на весіллі українці побили поляка. Оповідач був заарештований разом з своїми ровесниками.
*1938 р., червень — 1939 р., квітень — тривало слідство. Знаходився в тюрмі Тернополя. Вирок: 2,5 роки позбавлення волі. Товариші отримали від 3-х до 1-го року.
*1939 р., квітень — 1 вересня 1939 р. — знаходився в рільничій колонії с. Павонкув Катовіцького воєводства біля Любліна.
*З початком Другої світової війни колонію евакуювали, арештанти розбіглись. За 6 днів вже був в своєму селі.
*З приходом більшовиків 1 місяць був головою сільської міліції.
*1940 р. — більшовики встановили контингент. Були заарештовані і знищені в тюрмі члени ОУН.
*Кінець 1939 р. — оповідача загітували вступити в ОУН (м) — мельниківців.
*Районним провідником був Худзій в с. В. Бірки.
*Оповідач був один мельниківець в селі, всі решта були бандерівцями.
*Конкретних акцій не проводили ні проти більшовиків, ні проти німців. В селі було декілька криївок.
*Проголошення Самостійної України. Репресії проти керівництва і членів ОУН.
*Контингент німців не відрізнявся від більшовицького.
*1944 р. — одружився з Чунко Іриною з с. Чернелів-Руський.
*З 1939 по 1944 рр. — був на господарці вдома.
*В 1944 р. — примусово забрали в Радянську Армію. Служив в 144-му запасному полку, в кулеметному взводі в Донецькій, Луганській області. Потім — в м. Горькому.
*1945 р., листопад — демобілізувався.

Ф-II, ст. А.

*Спогад про весілля.
*Після демобілізації за доносом — на допитах в НКВД в с. В. Бірки. Доказів не було.

*До 1948 р. працював на домашній господарці.
*Потім — на сезонній праці на цукровому заводі.
*1949 — 1959 рр. — копач торфу, бригадир в с. В. Бірки.
*1959 — 1974 рр. — каменяр кам'яного кар'єру в с. Застінка до пенсії.
*В 1946 р. парох УГКЦ о. Рудик перейшов в РПЦ.
*З 1948 по 1960 рр. Було дуже важко жити через податки.
*Зв'язок з ОУН (м) закінчив в 1948 р., не зробивши ніякої конкретної акції.
*Має двоє дітей, четверо внуків.
*В теперішньому відродженні України участі ні в яких подіях не приймає.

34
Гаврилюк Осип
Б54Б2:256-кінець; Б56:вся; Б57А1:000-187

Ф-І, ст. А.

*1914 р. 15 лютого - народився в Зарваниці.
*Батько - священик, о. Семен, вчився у Львові і Відні.
*До Відня приїздив митрополит Шептицький. Він запам'ятав батька, і після висвяченя направив його в Зарваницю.
*Батько одружився з п. Ковальською.
*Мама скінчила учительський семінар, але не працювала.
*1914 р. - тато попросився на друге місце, бо парохом був декан Білинський - русин, а тато - українець.
*Тато був у Зарваниці 10 років, заснував хор, товариство "Просвіти".
*Було багато священиків-русофілів; мали русофільські читальні Качковського.
*Батька перевели в Ріпків під Львовом, то також був центр москвофільства.
*Конфлікт батька з лідером москвофілізму Миськівим.
*Ріпків - у фронтовій смузі. Епідемія тифу. Мати помагала в селі лікувати. Американська допомога.
*Розповідь про братів і сестер.
*1918 р. - польський жовнір забрав у них кобилу, лишив свого поганого коня.
*Спогади про жовнірів-українців. Більшовики годували коней немолоченим вівсом і щонеділі приїздили на вареники.
*1921 р. - пішов до школи. Директор - українець, вчителька - полька, била дітей, поширювала польську віру.
*Продовжував навчання у Львові в „шашкевичівці" ще 2 роки. Стара школа, сильні вчителі. Формували національну свідомість.
*Потім - філія академічної гімназії у Львові, де вчилися брати оповідача.
*Опис викладацького складу гімназії (серед викладачів - Філарет Колесса).
*Інцидент з поляком-викладачем польської мови.

*Ф. Колесса - прекрасний педагог, писав для гімназійного хору. Пісня на слова Тичини.
*Заклик студентів вищих шкіл до співу в Руській церкві "Боже великий, єдиний..." на противагу "Боже, царя храни". Шептицький заборонив. Русини перестали славити царя.
*Опис педагогічних і особистісних якостей Ф. Колесси.
*Випускники гімназії.
*Микола Колесса вчився в Празі на музикології. Польський уряд роботи не давав. Він викладав у приватному інституті Лисенка, в Станіславі керував хором.

Ф-I, ст.В

*1938 р. - на Зелені свята панахида по стрільцях на Янівському цвинтарі. Микола Колесса диригував збірним хором.
*Студенти вищих навчальних закладів опікувалися гімназистами, організовували їх прихід на панахиду до церкви св. Юра.
*Похорони політичних діячів: Ольги Басараб, Біласа, Данилишина.
*1927 р. - оповідач поступив у Пласт. Щотижня сходини вдома у пластової, зустрічі з старшими пластунами.
*1928 р. - пластуни на панахиді в церкві св. Юра; вперше над церквою вивісили синьо-жовтий прапор з написом "УВО". Демонстрація пластунів в оточенні опікунів-студентів і поліції. Бійка.
*Після 1928 р. - переслідування. В академічну гімназію приходили вигнані з станіславських і тернопільських гімназій. Директор-москвофіл Вербицький всіх брав.
*У чорнім виході хлопці побили вчителя-поляка.
*1931 р. - родина покидає Львів, бо тяжко було утримувати.
*Оповідач поступає до польської гімназії в Теребовлі. Було тяжко, багато вчився. Був в хорі Марійської дружини, бо більше нічого не дозволяли.
*В 7-му класі почала діяти підпільна організація.
*З 400 учнів було 63 українця. Українська мова - 2 години на тиждень. Її вів учитель ручних робіт єврей Готвальд. Дуже низький рівень викладання.
*Однокласник Литвинка мав маму-патріотку. Він почав організовувати 5-ки.
*Сходини найчастіше - в лісі. Основне завдання - поширення літератури.
*У 8-му класі готувався до матури. Батьки дали до бурси.
*В листопаді арештували Литвиненка. То був час пацифікації.
* Після матури оповідач почав працювати в коопсоюзі в Теребовлі.
*1934 р. - поступив на теологію за порадою старшого брата, який там навчався. Отцем-ректором був Йосип Сліпий.
*Оповідач відмовився агітувати проти УМХ. Ним були незадоволені. Зв'язок з організацією поза сіткою на канікулах. Читали реферати по селах.
* Навчання на теології. Зв'язок з цивільними студентами через Олійника.

*Обов'язкові аудиєнції для студентів у ректора Сліпого. Оповідач признався, що священиком не буде, а присвятиться політичному життю.
*1939 р. - закінчив теологію. Не поїхав в рідне село, бо його шукала там поліція. Поїхав до брата в Глиняни, де зустрів початок війни.

Ф-II, ст. А.

*В Глинянах бачив зустріч РА. Дискусії з лікарем Крілем, членом КПЗУ. Опис зустрічі радянської кавалерії 18 вересня.
*19 вересня - поїхав до тата. В Красному - військові ешелони з сибіряками.
*В рідному селі Гумниськах - розполох. В Теребовлі зустрів хлопців з організації (ОУН), передали наказ: або влаштовуватися на роботу, або виїжджати на захід, поки нема кордону.
*Поїхав в Заліщицький район, в село Свершківці, замість сестри вчителювати. Допомога священика-січового стрільця.
*Інспектор Сось направив оповідача директором школи в Свершківці. За 2-3 дні Сось присилає іншого директора - виселенця з Америки, комуніста. Він був диваком. Організація хорів.
*Загублені і знайдені гроші - платня.
*Директора в Свершківцях скоро забрали, дали двох хлопців. Зв'язок з Теребовлею, дістали пароль. В селах були станиці, станичні давали напрями роботи.
*В Свершківцях, як комуністичному селі, було лише три п'ятірки. Однією керував оповідач, іншими - Свічанюк, Гуйван.
*На заняттях в п'ятірках вчилися розбирати і збирати зброю.
*Сося арештували. Арешт сина директора в Чопівцях.
*Оповідач ходив до церкви в Берем'яни. Донесли в райвно. Сварили.
*Оповідач вчив 4 і 3 класи.
*21 червня 1941 р. - був в церкві, священик мав радіо. Довідалися, що війна. Вернувся в село. Мобілізація.
*Наказали їхати в Товсте на конференцію. Дізнався, що звідтам повтікали радянці.
*Прийшла інструкція готувати проголошення Вільної України та організувати бригаду для виїзду на Велику Україну.

Ф-II, ст. В.

*Аудиєнція у Митрополита Шептицького. Хворий брат оповідача, допомога Шептицького для нього.
* Характеристика Шептицького-викладача і організатора.
*В Юра була демократія. Поляки називали "червоний Юр". КПЗУ в Юрі мала засідання.
*Зголосився їхати на Схід з вчителями і ще двома хлопцями з села.
*1941 р. липень - організація виїзду в Нову Ушицю Кам'янець-Подільської області.
*Люди не хотіли з ними говорити, думали, що хлопці з Галичини - німці. Боялися румунів.
* Мали організувати уряд і роздати людям землю. Люди сміялися, коли їм казали брати землю.

*Легко сходився з людьми, бо знав життя і літературу Великої України.
*Німці припинили патріотичну діяльність оповідача і йому подібних.
*Оповідача не карали, бо його батько - священик.
*Переїзд до Теребовлі.

Ф-III, ст. А.

*В Теребовлі, в легальній канцелярії ОУН були нові люди. Сірий - провідник міста, "критик".
* Оповідача в українському комітеті поставили директором друкарні і редактором газети "Теребовлянські вісті".
*Провідник міста сказав передруковувати "Білу книгу" про роздор в ОУН. Потім - листівки. Сірий правив, щоб агресивніше.
*Гестапо забрало оповідача в Тернопіль. Допити. Слідчий Міллєр і Полькін. Допити і катування.
*В тюрмі 5 осіб. За 10 днів почали приносити передачі з українського комітету.
*Мама оповідача у слідчого Міллєра. За згоду йти в німецьку армію оповідача відпустили.
*Приїхав в Теребовлю до брата.
*ОУН в підпіллю. В комітеті отримав завдання, став референтом сільського господарства.
*Захворів тифом. Місяць - в лікарні, 3 місяці вдома.
*Треба йти в армію, як мама обіцяла, або в підпілля - арештують родину.
*Весною 1943 р. почали організовувати дивізію "Галичина". Сірий забороняє.
*Оповідач зголосівся в Дивізію. Десь в липні поїхав з новобранцями до Львова.
*Потім везли через Краків, Бреслау, Берлін у Трір.
*Склад дивізії. Керівники - німці. Хлопці незадоволені.
*Військовий вишкіл. Казали, що хлопці готуються на боротьбу з партизанами.
*Загибель дивізійника на навчаннях з гранатами. Похорон з відспівуванням. Німці почали краще відноситися, бо побачили, що хлопці - католики.
*Виховна робота в дивізії. Хор. Святкування Різдва, подарунки від українського комітету.
*Сталінград впав, німці посумніли.
*15 січня 1944 р. - повезли на північ, в Голландію, потім - в Данію. Український комітет підтримував морально.

Ф-III, ст. В.

*З Данії їхали через Німеччину. Руїни. Вночі - через Берлін, по обіді - до Львова. У Львові були цілий день, вночі переїхали до Тернополя. В Тернополі озброїли дві сотні. Пішки до Збаража.
*Лютий 1944 р., великий сніг. В Збаражі розквартирували.
*Оповідач пішов до тети. Родичі розповіли, що вони збираються втікати, що радянці вже на Волині, що з Тернополя німці втікають.

*За кілька днів везуть в Добриводи. Там будують дзот. Потім на бронепоїзді відправили на Волинь воювати з партизанами. Люди казали, що партизанів нема. Виявилося, що там є "наші" партизани.
*Вернулися на будівництво дзоту в Добриводи.
*Познайомився з Галею, діяльною донькою вчителя. Її розповідь про "нашу" партизанку на Волині
*Бойовий епізод в Збаражі. Німці повтікали. Вирішили: хто має місце - лишатися, а решта - продирається до Бродів.
*На Броди йшло 20-30. Оповідач ще з двома лишився в Добриводах. Перебрався в цивільне. Був поки не зайняли радянці Тернопіль.
*В кінці квітня 1944 р. - оповідач пішов до Теребовлі.
*Зайшов в Тернопіль до вуйка. В нього жив голова облвно. Оповідач від нього дістав направлення на роботу і через пригоди - бронь.
*Оповідач поїхав в Заліщики, звідтам повідомив про себе додому. Тато вже відправляв панахиду. Оповідачеві з дому передають документи і гроші.
*Оповідач в райвно показав документи. Направили в Бересток. Там його сприйняли як поляка або комуніста. Дали до дільничої ОУН на квартиру. Вона неохоче ставилася.

Ф-IV, ст. А.

*Господиня довідалася за оповідача і йому помагала.
*Почалися переслідування поляків. Вони виїжджати не хотіли. Недалеко польське село спалили. Всі поляки з Берестка виїхали.
*Прийшов наказ з підпілля: хати зберегти для українців з Польщі.
*Приїхали з Ярославщини переселенці, переходили партизанські загони, почали наїжджати спецгрупи.
*Дільнича ОУН, колишня господиня, привела інтелігентного східняка Бурлея, який запропонував писати реферати, аби виховувати хлопців.
*Раз на місяць давав тему. Реферати були не довгі. Помічниці.
*Прийом в піонери.
*Оповідач ходив до церкви, люди поважали.
*Син сестри господині пішов в партизани. За хатою, де жив оповідач, слідкували.
*Нова завідуюча райвно завалила звітами, конференціями.
*Випадок з поляком-міліціонером.
*З домом не мав зв'язків. Приїхала сестра, розповіла про родину і знайомих.
*1945 р. - канікули. Приїхав до знайомих Когутяків. Тато Зеновії повернувся з концтабору в Бранденбурзі, бо вихрестив єврея. Врятувало те, що два його сини були в німецькій армії. Був в Когутяків два тижні. Відтоді переписувався з Зеною.
*1946 р. - канікули. Бурлея десь викликали. Оповідач був у вуйка і тети в Збаражі.
*1947р. - літо. Від Сірого Оля Сліпа (родина митрополита) питала, чи не хоче оповідач в Теребовельщину.
*1947 р. - вбили посильного сільради Когута. В Товстому - новий начальник НКВД, він з Нової Ушиці, де оповідач на Сході будував Україну.
*Оповідач пише до Зени, що хоче на роботу в Станіславську область.
*1948 р. - канікули в родині Когутяків.
* На Петра одружився.

*Повені, позривало мости, нема як вертатися на роботу. В село приїжджав новий голова НКВД, але оповідача ще там не було, бо не ходили поїзди.
*25 вересня приїхав, того ж вечора оповідача арештували і зробили повний обшук, розбирали печі. Знайшли солдатську шинель - доказ, що переховував партизанів. На рано - в Товсте до нового начальника, той впізнав. Закували руки, били.

Ф-IV, ст. В.

*Допити, очні ставки. Тиждень тримали в камері під сходами.
*15 днів був в самітці, передачі не дозволяли.
*Перевели в Чортків в тюрму, в підвал. Там був до квітня 1949р.
*В грудні був суд. Судили за "Галичину". Розстріл замінили на 25 років. Стаття — 54-1А.
*Перевели в камеру. Книжки, передачі. Тортури.
*В кінці березня в телятнику повезли у Львів на пересилку.
*Добу стояли у Львові. Сутичка з блатними.
*Їхали на Воркуту. Шахта 8-9.
*Після оглядин і лікарського свідчення направили на шахту 11-біс. Десятник з Тернопільщини. Чоботи.
*На шахті 4 місяці.
*Потім хлопці з шахти 8-9 домоглися оповідача до себе.
*Був в будівельній бригаді, копали рови в мерзлоті.
*Німець Генріх Васильович взяв оповідача нормувальником.
*Священики на шахті були в великій пошані.

Ф- V, ст. А.

*Роль і заслуга священиків в таборі. Були далі духовними керівниками.
*О. Антін Поточняк, оповідач його знав з теології, хотів організувати втечу, рити канал під дротами в мерзлоті. Не вдалося, його перевели в інші шахти.
*На шахті 8-9 оповідач пробув до 53-го року, працював нормувальником.
*1949 р. - арештували жінку, розкрили групу. Бачив її ві сні в терновому вінці.
*1953 р. - бунти. Попав у штрафколону, потім - у штрафтабір.
*За 2-3 місяці перевели в новий табір на будівництво шахти 31. Там оповідач був сторожем. Життя стало легше. Але його московська комісія на вільне поселення не пустила.
*Ешелон грузинів після чистки Жуковим Грузії.
*Оповідач заміняє начальника сплаву на час відпустки. Грузини як цигани: беруть, не кажуть що.
*Після повернення начальника написав заяву до Хрущова.
*1959 р. листопад - третя комісія дала звільнення. Мав білет, заробив 2 тис. рублів.
*На 31 шахті оповідач був 5 років.
*1959 р. - листопад вернувся до Станіслава. Жінка була вже звільнена.
*Батько так само звільнений. Він був три роки на лісоповалі в Печорі.

*Мама ховалася 9 років то у Львові, то в Коломиї, то в Зимній Воді. Жила з кравецтва.
*Складності з пропискою. Написав заяву в Київ і поїхав до тата.
*Батько правив у церкві, під час служби Б. згадував тихо Папу Римського.
*1961 р. - тато пішов на пенсію. Правив в хаті.
*1959 р. - співав в хорі, з колядою ходив по селі.
*15 лютого 1960 р. - вернувся в Станіслав. Взяли на роботу на кондитерську фабрику. Спочатку на будівництво, а потім - в цех. Не крав, робітники вирішили, що він - підісланий.

Ф- V, ст. В.

*Прописали. Нова робота в зеленому господарстві.
*Викликали в воєнкомат, возили в ліс на опізнання криївки.
*Характеристики різних слідчих КГБ.
*Перестав ходити на виклики. Стали допитувати при ньому у відділі кадрів; захищав.
*Особливості роботи з молодими кагебістами.
*Жив спокійно, знайомств не шукав, аж поки не прийшла Україна.
*Тепер належить до товариства політв'язнів, агітував за Кравчука.
*Дає аналіз теперішньому життю і релігійній ситуації.
*Нагадав випадок. Як був у Трірі, партизани у Гумниськах вбили фольксдойчера. Німці стали розстрілювати селян. Брат оповідача сказав, що наші люди гинули за Німеччину за Австрії, і зараз його брат служить в Трірі. Німці кару припинили.

299
Гаврилюк Володимир
90, 91

*Народився у м. Львові.
*З 7 років в наймах у ремісника — власника м'ясних магазинів. Пройшов шлях від учня до челядника і помічника господаря, закінчив промислову школу.
*В 1941 р. був засуджений, відбував покарання на Чукотському п—ві, під час війни був звільнений, потрапив у Казахстан, працював в колгоспі „Светлый путь" Чарського р—ну. Потім був призваний в частину польської армії, яка формувалась в Гузарі, разом з частиною потрапив в Ворошилово, де пережив голод.
*Після закінчення війни в Семіпалатінську був заарештований за хуліганство, був направлений на вугільну шахту в Байканурі. Після закінчення строку повернувся додому в с. Двірці. Через непорозуміння з ОУН виїхав у найближче місто — Великі Мости, почав працювати в райвиконкомі. Звідти був направлений на роботу в с. Межиріччя головою споживспілки.
*В 1956 р. був засуджений на 12 років позбавлення волі за розкрадання соціалістичної власності, відпрацьовував спочатку у Львові (1956) на ДОКу заступником начальника виробництва, а потім

1957—59 р. р. в Жовтих Водах — на будівництві збагачувальної фабрики уранової руди.
*Після зняття обвинувачення працював в райвиконкомі, міськкомунгоспі м. Великі Мости на промкомбінаті.
*З 1960 по 1987 працював директором побуткомбінату м. Великі Мости.
*З 1987 р. на пенсії.

35
Гавриш Ілля
Б83Б2:236-кінець; Б84А1:000-кінець; Б84Б1:000-кінець

Ф-І, ст. А.

*1904 р., 22 травня - народився в Велдіжу (Шевченкове) під Долиною.
*Мати померла після Першої світової війни від тифу.
*Батько - господар. З 1912 до 1922 рр. Батько був в Америці.
*Оповідач мав брата і дві сестри.
*В школі в Велдіжі вчився "по-руські".
*В селі були російські козаки 2 роки. Грабування євреїв.
*Вчився лише зимою, помагав по господарці.
*В Велдіжі жили поляки і українці. Поляки нападали, українці відбивалися.
*В Велдіжі було 1000 хат, 4 корчми, 4 магазини.
*Брат і вуйко оповідача були в УСС.
*1924 р. - переїхав в Пасічну під Станіслав. Був у наймах у поляка Богуцького.
*1925 р. - пішов до польської армії. Служив в Познані, в 15 полку кавалерії. Різниця між польськими і українськими солдатами.
*Через 2 роки повернувся. Одружився з Настею Іванишин. Був господарем в Пасічеій.
*1927 р. - народився син.

Ф-І, ст. В.

*Син Ярослав, в 1930 р. - донька Олена. Син пропав в війну, донька вмерла в рік.
*Прихід радянців. Тяжке враження. Призначення контингенту.
*1940 р. - почали вивозити.
*Поховання в Дем'яновому лазі.
*Прихід мадярів. Організація зустрічі німців. Жовто-синя Галицька брама.
*За місяць до приходу німців керували українці. Оповідач був 2 місяці в кошарі по патрулюванню вулиць.
*Німці розігнали, декого взяли в гестапо, охороняти підозрілих в тюрмі. Оповідач вернувся додому.
*Хлопці з ОУН, як прийшли німці, взяли війта, комсомольців з Пасічної і пішли відкрвати поховання в Дем'яновому лазі. Потім це місце поховання загубилося.

*Увага німців до доброго ведення господарки, заохочення і підтримка хороших господарів.

Ф-II, ст.А.

*Син за німців вчився в торгівельній школі.
*1944 р., початок - відібрали в Дивізію 5-ро чоловік з села.
*1944 р., березень - окремо поїхали в Нойгамер. Там - мундири і муштра. Вишкіл вели німці, були перекладачі. Вчився 8 місяців на рядового.
*З Нойгамера 120 осіб взяли під Будапешт в місто Сорокшар. Мадяри відмовлялися воювати, дивізійники заступили фронт. Оповідач був там 6 тижнів. Спочатку з кулеметом; ходив в розвідку. Потім - на тиждень на відвошивлення.
*Дивізійники сподівалися, що як Німеччина виграє, то дасть автономію. Надіялися на атомну зброю.
*За 3 місяці росіяни наступали, дивізійники відступили за Будапешт.
*1944 р., грудень - оповідача поранено в голову. Лікарня в Генріх Кірхен.

Ф-II, ст. В.

*В лікарні - 3 місяці.
*1945 р., квітень - відступали, боїв не приймали, хотіли вирватися до американців. Дійщли до Лінцав Австрії.
*Американці не приймали в полон, передавали радянцям. Радянці знали, хто з Дивізії, казали, що будуть висилати в Сибір.
*Оповідачу вдалось втікнути і попасти в табір для репатріантів, його прийняли за остарбайтера.
*1945 р., осінь - сказали з табора йти хто куди хоче. Добрався до Микуличина, додому не зголошувався, бо знав, що заарештують.
*Партизани взяли в оповыдача вбрання, плащ-палатку.
*Нелегально жив в Комаровы быля Галича, в Шевченкові в родині.
*У 18 років син пішов в партизанку під Галичем. Оповідачеві також сказали йти в партизанку.
*1947 р. - випадок в Крилосі: син вбив батька за наказом партизан. Потім партизани вбили хлопця.
*Оповідач помагав по господарях в Боднарові, Комарові, Вістовій, Яворівці.
*1949 р. - оповідач пішов просто в район, все за себе розповів. В жовтні-листопаді наказали явитися на Чкалова в тюрму. В коридорі. На третій день - санкція на арешт. В камеру.

Ф-III, ст. А.

*Обурювався, що його обдурили.
*В тюрмі в Станіславі, в 20-ій камері. Тяжкі умови, допити.
*Зрадники в тюрмі: бандерівці, що поголосилися. Вдень вони були на очних ставках, а ввечері в мазепинках їздили по селах, випитували людей.
*1949 р., 25 грудня - суд.

*З оповідачем в Станіславській тюрмі сиділи Мах, Андрусишин, Терешкун з Угринова. У 22-ій чи 24-ій камері сидів з батьком Манюха Юрія - Манюхом Володимиром. Всі були по 54-ій статті.
*Присудили 25 років таборів і 5 років позбавлення прав.
*По суді в тюрмі - 12 діб в карцері за порушення.
*На Різдво арешт 10 колядників. Дістали по 10, 15 чи 25 років, бо підписалися в відомості зрадника, що був в УПА.

Ф-III, ст. В.

*5 травня 1950 р. - в камеру 100, потім - на станцію. Товарним поїздом до Львова в тюрму на пересилку. За 10 днів - у Красноярську. Потім - 12 днів пароплавом в Норильськ.
*На баржі 3000 осіб в трюмі. Приплили в Єрмаково.
*Будували бараки. Оповідач був теслярем. Українці добре жили в таборі з білорусами, латишами, росіянами-власівцями.
*До 1954 р. - був по різних таборах на Єнісею.
*Події в таборі по смерті Сталіна.
*1954 р., весна - 15 днів плили баржею в Красноярськ.

Ф-IV, ст. А.

*Назад було легше їхати, випускали на палубу. В Красноярську велика пересилка. Арештанти могли купити собі продукти.
*За 10 днів - в Іркутськ поїздом. Там мурував кам'яниці для людей.
*1946 р. - пропав син оповідача. Могли вбити і з УПА.
*1955 р. - амністія на політичних. Випускали по 20 осіб з табору. Пропонували лишатися на роботу. Вирішив поїхати додому.
*Не прописували, казали - за 100км. 3 роки не прописували, ховався. Ніде не робив, мав 3 корови, продавав молоко. Жінка - в колгоспі, оповідач помагав.
*1958 чи 59 рр. -після указу пішов на роботу в музей сторожем, робив за двох, бо була оформлена жінка.
*Радий, що дочекалися теперішніх часів.

37
Ганусяк Євген
Б92Б2:118-кінець

*1934—1942 — школа.
*1944—1953 — сов. армія.
*1953—1991 — перукар в Ів.—Франківську.
*1992—1994 — побудова каплички на його подвір’ї, зруйнованої москалями.
*З 1991 р. — громадська робота.
*З 1991 р. — громадська робота в УГКЦ.

**Детальна розповідь про розстріл членів ОУН під Синагогою в Станіславові в 1943 р. німцями.

Ф-I, ст. А.

*1927 р., 1 січня - народився в Станіславі.

*Батько був помічником машиніста, воював в Італії, був десятником УГА. До 1954 р. був на колії.
*Мати - Гана Цуприк працювала лаборанткою в аптеці Байля, знала багато мов.
*1934 р. - пішов до польської школи, де були вчителі і українці.
*Випадок з батьком на хрестинах, донос.
*Навчався і при радянцях, і при німцях в школі. Про вчителів і різні випадки.
*1941 р. - пішов вчитися на перукаря.

Ф-І, ст. В.

*1942 р. - був голод, бо була велика повінь.
*На початку війни оповідач і його батько потрапили в НКВС, їх визволив офіцер-українець.
*1943 р., восени - був на опереті "Шаріка" в Станіславі, після якої гестапо розстріляло членів ОУН. Оповідач бачив розстріл з даху.
*Вдома в оповідача квартирували німці.
*Оповідач з гуртом розбивав німецькі вагони, продуктові склади.
*1944 р., жовтень - пішов в армію, в Саратов.
*Як почалася війна з Японією, завезли в Порт-Артур.
*Про пошкоджену ногу.
*Як американцям віддавали кораблі в Хіросімі і Нагасакі.

339
Ганущак Юлія
575, 576, 577, 578, 579, 580

Ф-1, ст. А.

*Нар. 31 січня 1915 року в с. Довпотів, Калуського району Станіславської області.
*Батько, Йосиф, був війтом, дяком. Знав лікаря Куровця, який потім лікував митрополита Шептицького. Товаришував з вчителем Скородинським, допомагав йому. „Тато агітував проти поляків".
*Мати - Розалія Мадас.
*1922 р. - оповідачка пішла до школи (розповідає про вчителів: про Скородинського, його жінку Елеонору, о. Зарицького). Закінчила 6 класів.
*Поступила в гімназію в Дрогобичі. Розповідає про директора, Кузьмовича, редактора „Мети" і його наступника Бараника; про Івана Чмолу („Брав нас в гори. Там співали стрілецькі пісні. Ходили по Франкових місцях."), оповідачка згадує, що він працював з Коновальцем; про Михайла Бурка, вчителя німецької.
*В „Пласті" оповідачка була курінною куреня ім. Людмили Черняхівської в Підлютому в пластовому таборі.

Ф-1, ст. Б.

*Табір в Підлютому фінансував Шептицький і відвідував його кожну неділю.
*Розповідає про табір.
*1932 р. - „як поляки розв'язали Пласт, пішла в ОУН".
*Згадує про Зеню Левицьку і Гладиловича.
*1935 р. - оповідачка закінчила гімназію.
*1933 р. - „студенти збирали гроші для Великої України".
*Згадує о. Петрашкевича і о. Коника, що викладали в гімназії.
*„В Дрогобичі було багато комуністів. До них приїжджали комуністи з Варшави".
*Після закінчення гімназії оповідачка повернулася додому.

Ф-2, ст. А.

*З 1939 р. оповідачка працювала в ОУН з Робертом (розповідає про нього).
*„Прийшли совіти, були брудні. Всюди робили танці".
*Оповідачка почала вчителювати в с. Верхньому.
*1941 р., лютий - оповідачку викликали на сільську нараду, по дорозі вона втекла.

Ф-2, ст. Б.

* Оповідачка згадує, що до неї приходив Маде (?).
*„Пішла в підпілля".
*„Про війну довідалася від о. Гункевича".
*В 1941 р. вивезли родичів оповідачки і родичів Роберта.
*Пішла вчителювати в Довпотів. До неї часто приїжджали Роберт і Лаврів Іван (син Дмитра Вітовського, був військовим референтом).
*В Калуші в канцелярії ОУН оповідачка допомагала жінкам загиблих.
*Згадує Белея і Банаха, останній був в УСС, потім став начальником української міліції в Станіславі.
*Розповідає про провокатора „із Закарпаття", якого підіслало гестапо.

Ф-3, ст. А.

*Великдень 1942 року оповідачка святкувала разом з Робертом і Богданом Бандерою („Знимку робив Литвинишин, він зараз в Чикаго.").
*Розповідає про арешти, які відбулися в театрі під час вистави „Шаріка".
*Згадує Монету (Катерину Зарицьку), Бистру. Розповідає про загибель і похорони Байди.

Ф-3, ст. Б.

*
*Оповідачка пояснює, як треба „дотримуватися конспірації".
*Згадує Ірину Стадник, Руту з Підгірок.

Ф-4, ст. А.

*Оповідачка залишила замість себе Руту, а сама перейшла на Дрогобиччину замість Модести.
*Розповідає про непорозуміння з Робертом.
*Оповідачку нагородили Березовим Хрестом Заслуги.
*Згадує Махомацького.

Ф-4, ст. Б.

*1946 р., травень - оповідачку заарештували (її зв'язкова працювала на КГБ і ті знали кожен крок оповідачки наперед). Посадили в тюрму в Дрогобичі, де оповідачка провела 6 місяців.

Ф-5, ст. А.

*1946 р., 6 травня - привезли в Київ, в Лук'янівку, де оповідачка сиділа в одній камері з внучкою І. Франка - Вірою Петрівною.
*Оповідачці інкримінували військову розвідку, засудили до 10 років ув'язнення + 5 років „по рогах".
*1947 р., лютий — пересилка.

Ф-5, ст. Б.

*Оповідачку привезли в табір в Мордовію. „Тут найбільше було українців, потім литовці, латиші, німці, поляки, кілька татарок".
*Розповідає про Іванишин із Станіславщини.
*В таборі оповідачка познайомилася з дружиною Романа Шухевича (вона варила їсти для хворих).
*Розповідає про Блакитного, про Хвильового.
*Познайомилася з дружиною Махна (розповідає про неї), згадує дочку Махна (вона сиділа в іншому таборі).
*Згадує Дашкевич-Степанівну.

Ф-6, ст. А.

*Розповідає про своє перебування в таборі.
*Згадує п. Когут, „кревну" Шухевичів.
*1956 р. - оповідачка вийшла з табору. Поселилася в Новосибірську, „довго не хотіли приписувати, але підпоїли більшовика і той приписав в Довпотові".

Ф-6, ст. Б.

*Розповідає, що в Довпотові відбувся поділ на греко-католиків і православних. Оповідачка нарікає на сільську інтелігенцію: „її ніхто не цікавив". „Молодь в селі невчена".
*Оповідачка хвалить Патріарха Володимира і вважає, що всі проблеми УПЦ „були від Москви".
*Оповідачка згадує вислів Петра Скарги: „Як корабель топиться, то розумні люди його рятують". Вважає, що Україну треба рятувати і це можуть зробити тільки розумні люди. Пропонує „від москалів збудувати китайський мур".

==========

*1922—1928 — школа.
*1928—1935 — гімназія.
*З 1932 р. — в ОУН.
*1932—1942 — підпільна робота в ОУН.
*1943—1946 — обласна провідниця УЧХ.
*1946—1956 — тюрма.

— згадки про Пласт. виховання Івана Чмоли;
— спогади про підпільну роботу в ОУН за Польщі;
— Спогади про провідника Роберта, починаючи з довоєних часів;
— згадки про Байду, Митаря, Богдана Бандеру;
— на посаді обласної УЧХ зауважується власна ініціатива (наприклад, збройний вишкіл дівчвт);
— в таборі —зустрічі з жінками Р. Шухевича, Н. Махно, з Степанівними (Дашкевия, Гросберг);
— дуже цінні роздуми про теперішній стан, поради на майбутнє.

417
Гаргат Василь

Ф-І, ст. А.

*Народився в Іваниківці Лисецького, тепер - Богородчанського р-ну.
*1918 р. - батько воював у Петлюри за Україну, брав Київ. До народження оповідача не дожив.
*Іваниківська школа була майже польська, українську мову заміняли руханкою.
*Коли повстала Закарпатська Україна, поляки українців переслідували.
*Оповідача зловили з листівками. Допитував директор, покарали і маму.
*Як перші радянці втікали, люди ходили дивитися на помордованих в Станіславській тюрмі. Їх поховали за теперішнім театром.
*Скінчив у Лисці 6 класів. Потім - промислова школа в Станіславі.
*В школі були підпільні групи, оповідач вже був в підпіллі у селі.
*1943 р. - на вечірній виставі "Шаріка" в Станіславському театрі німецька облава.
*На виставі був Роберт, він втік.
*Розстріли під синагогою. Від нервів заслаб.
*З Проводу наказали вчитися далі. Повідомляли підпіллю про облави есесівців.
*В селі - підпільний вишкіл: вчили зброю, топографію.
*Надійшла черга оповідача йти в ліс. До того ходив по зв'язках, носив штафети.
*Мав псевдо "Очайдух".

*Випадок на дорозі Станіслав - Богородчани (завдяки оповідачеві - уникли зустрічі з німцями). Подяка від Гамалії.

Ф-І, ст. В.

*1944 р., 24 квітня - кулагінці напали на Грабівку. Розстріляли 22 стрільців і священиків. Різунівці дали відсіч.
*1944 р., 7 травня - кулагінці напали на Майдан коло Посіча. Оповідача поранено. Відправили додому лікуватися.
*Вдома - німець на постої. Переночував в товариша.
*Знову в Чорному лісі. Попросився на зустріч німцям.
*1944 р., 25 липня - почали відходити в Карпати. Тяжкі переходи.
*1944 р., серпень - сотня в Чорному лісі. Переважаючі сили радянців.
*Допомога жителів села.

Ф-ІІ, ст. А.

*Наказ Гамалії іти в Чорний ліс. Оповідач в розвідці зустрів матір, вернувся з продуктами.
*Привів 30 новобранців, мав попередити про широку облаву.
*Був в курені Гамалії, мав охороняти Крайовий Провід.
*1944 р., 28 жовтня - в Грабівці на розвідці попав у засідку. Вирвався.
*Направили на розвідку в Гринівку - Лисівку.
*1944 р., 1 листопада - вночі радянці почали наступ на Чорний ліс. Різунівці відступили.
*За 4 дні вернулися на місце бою, поховали вбитих, в т. ч. Гамалію і брата оповідача.
*1944 р., жовтень - операція на Войнилові. Ракети на відступ.
*Після смерті Гамалії були в Різуна. Рейд на Захід. Вів Пиріг. Дністер перепливали на човнах.

Ф-ІІ, ст. В.

*Вернулися в кінці грудня. Рейди з Чорного Лісу. Радянці на Ліс кидали з літаків міни.
*На Щедрий вечір - у матері. Зайшов до станичного. Там надійшли радянці. Сховався в бункер, зайшов радянський офіцер, оповідач наставив на нього пістолет, той попросив не стріляти, мовляв - дасть втіки. Виліз. Арешт.
*В Станіславі. Штаб боротьби з бандитизмом. Жорстокі катування.
*Товариша по камері взяли на провокацію, і він показав, що оповідач - в УПА.
*1945 р., 12 травня - суд. Стаття 54 - 1А - 11. Смертна кара.
*Як малолітньому — замінили на 20 років каторги.
*Призвичаєння до тюрми, хвороби.

Ф-ІІІ, ст. А.

*1945 р., жовтень - повезли товарняком на Львівську пересилку. До Красноярська везли місяць, далі - станція Решота. -40, -45 градусів.

*Малоліток етапом - на ріку Кан. Там на острові була школа. Вчився на токаря.
*1948 р., 14 січня оповідач з Саламахою зі Львова створив лагерну ОУН юнаків. Було 4 трійки, складали Присягу.
*1949 р. - сутички з „суками".
*На початку 50-го р. - попарно в наручники, повезли в Караганду, місяць в карантині.
*Допікали „суки", тероризував завстоловою. Його зарізали. Між оунівцями був провокатор.
*Оповідач на допиті. Перевели в БУР.
*Перевезли в Екібастуз. Тримали в закритці 3 місяці. Бунтувалися.

Ф-III, ст. В.

*Оголосили голодовку. На 5-ий день прийшов прокурор.
*1952 р., весна - перевели в Кемерово. Побутовиками там керував чечен князь Міша.
*Оунівці князя ліквідували. Їх - в зону повищеного режиму.
*Інтелігенція у таборах вчила.
*1953 р., початок - Воркута, шахта 40. Сталін пред смертю снився. Чутка про амністію.
*Вербували не виїжджати. Рвався на Україну, думав, що там ще є підпілля.
*1954 р., жовтень - звільнення.
*Повернувся до матері, влаштувався в Вовчинцях на автобазі. Був учнем автомеханіка, потім - токаря.
*1955 р., вересень - військкомат направиви на навчання під Фінляндію.
*В зворотній дорозі - бунт.
*Два роки працював токарем тільки в нічну зміну.
*Під час подій в Угорщині 1956 р. КГБ розпорядилося таких, як оповідач вислати з України. Дали 24 години.

Ф-IV, ст. А.

*5-ро поїхало в Кіровоградщину (в т.ч. - оповідач). Працював в колгоспі.
*Потім - у товариша на Донбасі.
*Вернувся в Станіслав. Дуже важко було прописатися.
*Прописався у Степана в Пасічні. Робив по селах електрифікацію.
*1959-60 рр. - КГБ пильнує, перехопили листи до друзів. Викликають. Радять женитися, пропонують співпрацю.
*Оповідач відмовляється: в тюрму, або стріляйте.
*Казали щодва тижні приходити. Очна ставка з дідом, якого бачив коло Роберта.
*Облишили. Слухав ночами наше радіо.
*У 80-их роках зробили прививку на правець. Лікар підозрілий. Після того почав спотикатися, слабнув зір. Спало на думку, що планово вбивають.

Ф-IV, ст. В.

*Обстеження в Києві. 1989 р. - операція, заміна кришталика.

*1990 р. - заїхав у Грабівку, знайшов місце поховання гамаліївців. Панахида.
*Їздив по селах, збирав відомості. Знайшов сестру Сніжинки.
*Одруження. Шлюб взяли лише в 1989 р. Своїх дітей не було, з 2-ох років виховали жінчиного племінника.

422
Гах Степан

Ф-І, ст. А.

*1930 р. - народився в Хриплині.
*Мав велику бібліотеку, яку спалив перед приходом радянців.
*Німців чекали як визволителів.
*1942 р. - активізувалася ОУН. Оповідач носив записки.
*1943 р. - організація УПА. Оповідача не беруть через вік, але довіру до нього мають.
*Збирає патрони і гранати для УПА.
*Стрий в сотні Різуна.
*1944 р., кінець липня - фірою віз в ліс продукти і зброю. Сутички. Недільний залишив оповідача у розвідці.

Ф-І, ст. В.

*Оповідач написав віршовану заяву. Шрам дозволив йому лишитися.
*Мали відступати в Карпати. Заготовляли продукти, ліки.
*В Луквиці повернули на схід. Вийшло, що в лоб радянцям.
*Колону розбили мінометами і танками.
*Оповідача сховала жінка, яка мала брата-станичного.
*Оповідач мало не попався радянцям.

Ф-ІІ, ст. А.

*Пробув в селі два тижні. Робив розвідку. Пішов в ліс повідомити.
*Місцевий чоловік вивів стірмчаками. Зайшли в тил гармашів, то були українці зі Сходу. З'ясували, що уявляли одні одних неправильно.
*Хотіли попсувати їм гармати, то їм би була за це Сибір.
*Почалися великі дощі.

Ф-ІІ, ст. В.

*Почали дезертирувати ті, що без Присяги.
*Оповідач почувався дуже потрібним: вів розвідку, носив продукти.
*Налагодив зв'язок з Порогами, де була основна група. Звітувався в штабі розвідки у Сокола.
*Розстрільна енкаведистів. Під дулом зробив вигляд, що нікого немає.

*З Майдану пішли до Глибівки. Тиша в Чорному Лісі насторожила.

Ф-III, ст. А.

*В селі казав, що наймається пасти худобу. Сам розвідував.
*Пригоди з затриманнями і втечами у розвідках.
*У оповідача - короста і болі в колінах. Відправили додому.
*Батько арештований.
*Весною почалися облави.
*Прийшов Довбня, стрілець Шрама.

Ф-III, ст. В.

*З Довбнею вів канцелярію, писав листівки, попередження.
*Ходив в розвідку на колію. Попередив про засідку.
*В серпні оповідач захворів на тиф. Працював далі з Хмарою.
*Познайомився з Романом Федорівим, майбутнім письменником.
*Після Різдва 1948 р. до оповідача приходили радянці через книжку П. Куліша "Чорна Рада". Мати захистила, але її набили.
*Приходили провокатори ніби від УПА. Мати зрозуміла. Оповідач втік.
*За наказом сотенного Ворона їздив в Станіслав, Камінне. Розклеював листівки, робив написи на стінах. Зловили.

Ф-IV, ст. А.

*Засудили по статті 54-20-2 - дискримінація вождя.
*У Станіславі сидів у 22-ій камері. Багато знайомих, 3 священики. Був один провокатор - кухар з сотні Хмари.
*В квітні - до Львова. В травні - етап на Воркуту.
*В таборі обкрадали і знущалися блатні.
*Дали учнем молотобойця. Не мав сили.

Ф-IV, ст. В.

*Дуже голодували.
*Вибух в шахті. Оповідача поранено. В лікарні.
*Працював днювальним до випадку з німецьким офіцером.
*Потім перевели на загальні роботи: копати траншеї у вічній мерзлоті.
*Чорнота допоміг перейти на легшу роботу. Приймав одяг в шахті. Мав час писати вірші. Помер Сталін.

Ф-V, ст. А.

*Вірші.
*За вірш до 300-річчя возз'єднання додали 2 роки.
*Спілкувався з істориком Логвином І.С. і з ректором Харківського університету Кастецьким І.В.
*Переважно був в БУРі. Вчився малювати.
*В БУРі заставляли хоронити померлих в'язнів.

Ф-V, ст. В.

*1956 р., квітень - почали звільняти, завезли на пересилку.
*Відмовився працювати.
*Комісія видала довідку про звільнення.
*Приїхав додому. Пустка. Все знищено. Вірш.
*Прописувати не хотіли.
*Заробив гроші на винзаводі на дорогу в Амурську область до родини.
*1956 р., жовтень - приїхав на Амур.

Ф-VI, ст. А.

*Роботи не було й на поселенню. Мати хворіла.
*Спочатку працював молотобіцем. Було дуже тяжко. Перевели в слюсарню. Навчився всього.
*За те, що був в вишиванці - карикатура. Пожалівся начальнику - на лісоповал.
*Як тільки прийшла довідка про звільнення з спецпоселення - потайки поїхав додому без родини.
*Жив у вуйка. Родичка - секретар комсомолу, помогла прописатися.
*Взяли столяром на будову електростанції. Потім - бригадиром.
*1960 р. - одружився.

Ф-VI, ст. В.

*Від 1960 р. поміняв 13 робіт. Переслідували за минуле.
*Купував не меблі, а книжки.
*Вірші.

300
Голян Ганна
82, 83, 84а

*1910 р. 13. 10. — народилась в с. Нудижі, сучасна Волинська обл. Батьки оповідачки також народились в с. Нудижі: батько — 1842 р. Андріан Гупало, мати — 1890 р. Параскев'я — вихідці з селян.
*1918 р. — після смерті матері і другого одруження батька ставлення до оповідачки змінилося.
*1930 р. — розрив стосунків з батьківським домом.
*1930—1935 — робота санітаркою в лікарні в Ковелі.
*1934 р. — одруження із хлопцем з рідного села Степаном Голяном.
*1938 р. — виїзд до Аргентини.
*1939 р. — народився син Федір.
*1943 р. — син Іван.
*1949 р. — Дочка Марія.
*1955 р. — повернення в СРСР.
*1956 р. — переїзд у Ново—Волинськ.
*1978 р. — переїзд у Львів.
*1989 р. — смерть чоловіка.
*1989 р. — перейшла жити до дочки.

40
Горбачевський Петро
Б68А2:226-кінець; Б68Б2:000-кінець; Б70:вся; Б71А1:000-кінець; Б71Б1:000-кінець; Б71А2:000-266

*1928—1934 — школа.
*1939—1941 — школа механізації в не розб...
*1942-1945 — робота в Німеччині, концтабори.
*1945—1946 — боротьба в УПА на Закерзонні.
*1946—1952 — табори, тюрми, поселення.

Ф-I, ст. В.

*Оповідач був в партизанці Бандери.
*Попав в гестапівську тюрму. Тримали 3 місяці. Жахливі умови утримання.
*З тюрми - через Капсель і Веймар - у Бухенвальд.
*Табір смерті. Обробка при поступленні в табір. Постійне побиття.
*Фізкультура. Слабих знищували.

Ф-II, ст. А.

*Номер оповідача в Бухенвальді - 455. Про номери в концтаборі.
*1944 р., січень - оповідач попав на роботу слюсарем в підземний завод в печері.
*Про в'язнів різних національностей.

Ф-II, ст. В.

*Як ділили поганий хліб.
*Як підірвали підземний завод.
*Бомбардування американців.
*Оповідач попав в Березку недалеко від Сяноку.

Ф-III, ст. А.

*Перевод до Равенсбруку. Прийом, обробка.
*Посилки Червоного Хреста.
*Рили протитанкові рови.
*Оповідач важив 45 кг, надував щоки, щоб не спалили.
*Коли конвой був без псів, оповідач з товаришами втік.
*Поляк сховав їх у стодолі.
*Як поводилися радянські солдати з остарбайтерами.
*Оповідач поїхав до Лодзі з товаришем-поляком.
*Потім - до Сянока, зустрівся з бандерівцями. Був на вишколі. Приймав участь в рейдах на Лемківщину, в Словаччину.

Ф-III, ст. В.

*Спогади про роботу в печері на заводі з виробництва ракет.
*Умови життя. Знущаня.
*1945 р., березень - почали бомбити завод.
*Як переіменували Дору на Мінельбау, оповідач дістав номер 15197.
*Про криївку.
*Як вислідили партизанів.
*З боївкою УПА були провідники і кущові.
*Кущового Наливайка зі Львова вислідили поляки, він застрілився.
*1946 - 1947 рр., зимою - один зрадник водив по криївках. Мусіли забратися з криївок.

Ф-IV, ст. А.

*Оповідач був у відділі УПА в польській армії.
*Про організацію УПА в Польщі.
*На відпочинку в Бескидах.
*Перевірка оповідача в самообороні сотні Хріна.
*Як поляки висилали людей, УПА робило засідки, розбивали прикордонні застави.
*УПА створило вільну республіку з Лемківщиною.
*1945 р. - багато акцій.
*1946 р., зима - квартирували по селах, весною - акція в Закарпатті.
*В акції спалили казарми, склади, штаб. Загинуло 3 стрільців, провідник.
*Про побут вояків УПА.

Ф-IV, ст. В.

*1945 р., осінь - прийняв присягу в УПА. Обслуговував зв'язкові лінії.
*1946 р., весна - акція в Березці.
*1946 р. Великдень в м. Волковеї.
*Заготівля збіжжя і м'яса для УПА.
*1946 р., літо - співпраця УПА з АК.
*Зимою з 1946 на 1947 рр. будували криївки в лісах.

Ф-V, ст. А.

*Зимою з криївок по снігу виходили на ходулях.
*Мінували залізницю. Підірвався поїзд з нафтою.
*1947 р., січень - поляки напали на підземний шпиталь під горою Хрещатою.
*Акція знищення міністра внутрішніх справ Польщі Свірчевського. В ній брали участь 3 сотні.
*Потім - облави. Українців почали переселяти на захід, на землі, які взяли від німців.
*Про події 1946 р. Сутички з поляками.

Ф-V, ст. В.

*Польське військо займало села, упівцям не було можливості ні зайти, ні харчуватися.

*Пішли в Бескиди. Бої, загибель товаришів.
*Пішли під словацьку границю. Там мали закопане збіжжя. Голодували.
*Керівник - Беркут.
*Провокатор. Напад поляків. Беркут пустив хлопців додому.
*Оповідач з товаришем пішов до його вуйка в Словаччину.

Ф-VI, ст. А.

*Вуйко товариша хлопців не прийняв, дав хліба з салом, сказав перебратися в цивільне.
*Зброю сховали в дупло.
*Священики допомогли порадою, де переходити кордон.
*Ночували в стодолах, в лісі.
*В лісі зустріли двох поліцаїв, які хлопців арештували, відвезли до містечка в тюрму.
*Відвезли в Братиславу, потім - у Прагу. В Празі передали радянській контррозвідці.
*Тримали 2 місяці в празькій тюрмі, потім повезли на кордон з Австрією.
*Привезли в Баден, звідтам - в концтабір "Вінермойштадт". Обробка, побиття.
*Оповідач був між провокаторами. Допити, катування. Оповідач користувався досвідом, набутим в нацистських таборах.
*Били японськими способами. Провокатор був єврей з Галичини.

Ф-VI, ст. В.

*Партизанські пісні співає оповідач.
*В СМЕРШу було дуже багато провокаторів.
*З Голубом не признавалися, що знають один одного.
*Про Лозу з Бірчі.
*Провокатор Мазур з Київщини.
*Жорстокі побиття на протязі 6 годин. Оповідача змусили підписати неправдиві покази.

Ф-VII, ст. А.

*Оповідач мав змогу перейти в нерадянську зону, але знав, що йде боротьба УПА, і не прейшов.
*В телятниках завезли черз Чоп до Стрия, потім до Львова, через Москву за Урал.
*Про втечу 3 росіян-офіцерів з вагону.

Ф-VII, ст.В.

*В Новосибірську обробка. Погані побутові умови.
*Від Новосибірську ще довго везли товарняками, потім вели з конвоєм з псами.
*Привели в табір Усольє Сибірськ для військовополонених японців.
*Будували спочатку цегольню, потім - електростанцію.
*Було дуже тяжко. Вірш про табори.

*Взаємини з побутовими. Японці допомогли позбутися побутових за допомогою таблеток. Загинуло 10-15 зеків.
*Побутових забрали з табору, політичних допустили до кухні.
*Постійні допити оповідача. В таборі був біля 2-х років.

Ф-VIII, ст. А.

*В таборі одяг викрадали, продавали конвоєві і вільнонайманим.
*Як чекісти агітували в таборах для переміщених осіб, щоб люди поверталися на Батьківщину. Хто повірив - заслання.
*1950 р. - оповідач після сибірського табору вже без конвою був в 500 км від Іркутську - в Заярську.
*Був поселенцем, працював вантажником. Якщо би помітили, що щось крадеш - 10 років таборів.
*Випадок в оповідача з урюком.
*Продукти везли на золотокопальні від Ангари до Лєни.
*Оповідач дізнався свій вирок на спецпоселеню: спецпоселення вічне.
*Тяжкі умови праці. Пристосування.

Ф-VIII, ст. В.

*Про особливості різних вантажів і пристосування.
*1951 р. - сказали, що спецпоселення в оповідача скінчилося.
*Отримав довідку на легку роботу, бо мав бокову грижу.
*Продавав кедрові горіхи в Іркутську.
*Повернувся на Україну. Тяжко було прописатися. Зустрів Лозу.
*Допомогли прописатися. Робив в зольнім цеху на шкірзаводі.

Ф-IX, ст. А.

*Сестра була арештована, бо помагала УПА, її дітей віддали в інтернат.
*Оповідач жив в стриєчної сестри.
*Спогади про заслання в Заярську.
*В жнива працювали в селах. Комендант погрожував, пропонував стати сексотом.
*В Заярську дали військовий квиток, вчили військової справи. В партизанці вчили ліпше.
*На шкірзаводі з грижею працювати було дуже тяжко. Пішов слюсарем на спиртзавод.
*Весь час слідкували за оповідачем, викликали в КДБ.
*На спиртзаводі скоротили, пішов на м'ясокомбінат.
*Будував колію, потім - обслуговував її.

Ф-IX, ст. В.

*Несправедливий розподіл м'ясних виробів. Суд над простим робітником.
*Одружився в 32 роки. Переживав, бо в Бухенвальді давали уколи.
*Має одного сина Богдана. Він — хірург.
*Порівнює німецькі і радянські табори.

*З м'ясокомбінату мусів піти. Працював на хімзаводі. КДБ і там перевіряло.
*Випадки на м'ясокомбінаті.
*Закінчує спогади піснею.

43
Гордієнко Василь
Б24А2:217-кінець; Б24Б2:000-кінець; Б52А2:161-кінець; Б52Б2:000-115

Ф-І, ст. А.

*Про раннє дитинство, атмосферу, яка оточувала.
*Опис життя містечка Тернівки до 1930 р., опис ратуші.
*Розповідь про Івана Кулика, уродженця Умані.
*Про перші шкільні враження, про пісні, букварі.

Ф-І, ст. В.

*Про голод 1932-33 рр.
*Наслідки голоду.
*Про шкільні роки.
*Перебування в Києві після 7-го класу.
*Зустріч з Тичиною в Києві.
*Вступ у Київський університет.
*Переведення до Львівського університету; 1940-41 академічні роки.
*Перші дні війни, окупація.

Ф-ІІ, ст. А.

*Про вивезення до Німеччини.
*Опис околиць села Вількенсдорф.
*Повернення з Німеччини додому.
*Поновлення у Львівському університеті.
*Професорсько-викладацький склад університету за час навчання.

Ф-ІІ, ст. В.

*Завершення навчання у Львівському університеті, направлення на роботу у Самбірський район.
*Праця на посаді директора середньої школи.
*Вступ до аспірантури.
*Викладацька праця після завершення навчання в аспірантурі.
*Про Валентина Маланчука.
*Про Євгена Лазаренка.

Ф-ІІІ, ст. А.

*Про ректора Максимовича.
*Зміни в політиці країни.
*Ситуація на історичному факультеті на початку 70-их років.
*Події 1973 р. в університеті.

342
Грабар Пилип
463

Ф-1, ст. А.

*Нар. 20 жовтня 1912 р. в с. Помонята на Рогатинщині.
*Батько, Дмитро, був на австрійському фронті, в Албанії.
*Мати - Євдокія Бойчак. І батько, і мати родом з Помонят.
*В сім'ї було 7 дітей, оповідач - наймолодший.
*1919—1923 р.р. — оповідач навчався в школі („в школі польські вчителі молилися по-українськи").
*В 1933 р. оповідачеві за роботу „платили житом з Великої України". Працював на фільварках.
*Розповідає, як в Помонятах проходила пацифікація.
*1939 р. - оповідач одружився.
*1939 р. - поляки тікають, „наших з польської армії дали до російської".
*1939 р.- „Люди виходили дивитися на совітів. Їх пропагандисти казали, що в них все є, а були голодні." „За совітів вернулися в село УСС, що були в Росії в полоні. Приїхали сюди жити". „До війни в 1941 р. совіти робили 2-у колію від Рогатина на Ходорів".
*Розповідає про прихід в село німців.
*1944—1980 р.р. - оповідач працює на колії.

Ф-1, ст. Б.

*1945 р. - „совіти за партизана спалили хату і стодолу" оповідача, „відбудувався, нову стодолу забрали на стайню до колгоспу".
*1963 р. - оповідач вийшов пенсію.
*„Совіти в селі закрили церкву, казали помалювати на зелено. Але люди й так що неділі молилися під церквою".
*Розповідає про о. Бучацького. Підпільна відправа під час арешту.

343
Грабець Галина
507, 508, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526-529

Ф-1, ст. А.

*Нар. 23 квітня 1916 р. в Заболотові на Станіславщині.

*Дівоче прізвище Тарнавецька.
*Мати, Адольфіна Освєнцімська, була полькою („мама з королівського роду П'ястів").
*Тато, Юліан, був наполовину німцем. Працював начальником пошти. В 1916 р. був нагороджений Хрестом Заслуги.
*„Святкували 2 Різдва. Але зробилася українкою, як прийшли поляки, бо були дуже агресивні."
*Батька поляки звільнили з роботи і відправили в Польщу. „Але скоро татові вдалося вернутися додому."

Ф-1, ст. Б.

*Оповідачка була в Пласті (курінна - Дзюна Іванчук).
*1922—1930 — школа.
*1930-1935 р.р. - навчається у вчительській семінарії („Після 7 класу поступила в Польський учительський семінар, бо там не треба було платити").
*1932 р. - помер батько.
*Брат викладав в Польщі для розумово відсталих дітей багачів, „бо на Україні після університету знайти роботи не міг".
*„Сестра була в семінарі УПТ".
*1935-1939 р.р. - оповідачка навчається у Львівській консерваторії.

Ф-2, ст. А.

*Розповідає про Романа Рубінгера: „був хорунжим УСС", співзановник УПТ, заснував з Ставничим і Людкевичем філію Вищого Музичного Товариства і симфонічний оркестр.
*„Остап Лисенко (син Миколи Лисенка) приїхав до Рубінгерів, як дослідник фольклору. Мав рукопис татової опери „Ноктюрн". Людкевич дописав увертюру. В первісному вигляді прем'єра „Ноктюрну" була в Коломиї."
*Згадує, що на похороні Андрія Чайковського були і поляки.
*Учні Рубінгера: Цісик, Баран, Задорожний, Шатурська.

Ф-2, ст. Б.

*Рубінгер запрошував в Коломию Голинського, Тисяка, Ройнаровича.
*1960 р. - Рубінгер помер.
*В 1944 р. - почала працювати в музичній школі, потім - в інституті.

Ф-3, ст. А.

*Згадує Барвінського (директор муз. інституту) і Нижанківського.
*Оповід. обрали головою гуртка „Домінанта".
*Вчила Мосавичів.
*Згадує п. Ігнатеву.

Ф-3, ст. Б.

*Знайомство з Омеляном Грабовцем.

*Розповідає, як комуністи робили провокації.
*Згадує Володимира Біласа.

Ф-4, ст. А.

*„Поляки замість того, щоб думати як вберегтися від німців, кинулися в україноборство. Поляки хотіли знищити українську індустрію, яка в осносному базувалася у Львові. Оборону Львова довірили Омеляну Грабцеві, захищали Митрополита. Поляки били шиби, наступали на академічний дім. Там вбили польського робітника. Заговорила польська і світова преса."
*Омелян Грабець був причетний до вбивста Пєрацького, „його чехи видали полякам".

Ф-4, ст. Б.

*Розповідає про свій роман з Омеляном Грабовцем, якого в 1938 р. заарештували і „тримали, поки Польща не розлетиться".

Ф-5, ст. А.

*1939 р., 1 вересня - війна (розповідає про події у Львові).
*Оповідачка зібрала своїх родичів і повернулася до Львова, щоб разом з Омеляном виїхати за кордон. „Приїхали до Любачева. Рано були в Новому Селі, хотіли фірою переїхати границю. Прикордонників в селі ще не було."

Ф-5, ст. Б.

*1939 р. - оповідачка і Омелян Грабовець одружилися.
*Згадує Сороку і Зарицьку, засуджених за організацію вбивства Пєрацького.
*„Переїхали границю. Зупинилися в сина пароха Чесанова. В Чесанові пробули до 1941 р."
*Чоловік оповідачки очолив сітку ОУН Холмщини. Оповідачка „вчила дітей музики".

Ф-6, ст. А.

*Народився син, Нестор.
*Вербування Мілька до гестапо.
*„З гестапо прийшла інструкція аби Мілько (чоловік) виїхав. Провід ОУН дозволив. Його призначили комендантом Рівного".
*„Чоловік розповідав, що совіти здавалися цілими дивізіями. Тих, хто не погоджувався воювати з німцями проти совітів, німці - за дріт, щоб будувати укріплення, а потім їх мали знищити."

Ф-6, ст. Б.

*Чоловік оповід. змушений втікати, щоб його не заарештували (поїхав в Нове Село, потім - в Ярослав).
*Чоловік поїхав на Рівнещину.
*Нородила ще одного сина - Любомира.

*Переїхала в Березів Середній, влаштувалася вчителькою. Жила в родича о. Тимощука.
*1942 р., кін. - чоловік приїхав в Березів, „то була остання зустріч".

Ф-7, ст. А.

*Брат оповід., Степан, став священиком. „Декан коломийської семінарії о. Русин відправив його до єпископа Хомишина." Єпископ зробив Степана настоятелем Малої семінарії.
*Згадує про бій в Космачі з німцями. „О. Тимощук з Березова фальшував метрики, аби рятувати людей від німців".
*1943 р., кін. - „в Рунгурах партизани роззброїли мадярів, мадяри, як верталися, помстилися: з села залишилися руїни".
*„Мадяри у Верхньому Березові хотіли побити наших як партизанів, але о. Володимир врятував".

Ф-7, ст. Б.

*Оповідачка перебралася в Нижній Березів.
*1944 р., Великдень - „в церкву на коні в'їхав совіт". „Фронт стояв кілька місяців".
*„Мадярський генерал порадив тікати і дав папірець, щоб в дорозі допомагали."
* В Кошіце діти захворіли дизентерією, оповід. залишилася працювати в лікарні.

Ф-8, ст. А.

*Оповідачка тікає від фронту (через Польщу, с. Закопане, Дрезден, Кросенмульде).

Ф-8, ст. Б.

*До оповід. приїхав брат. Стефанові дали роботу в Кольмідберзі. Потім поїхали в Амштеттен, в Нойетатль. Оповід. організувала з українців церковний хор. „На співану Службу Божу схолося багато німців. Співали по-латині і на німецькій Службі Божій."
*„Прийшли совіти".

Ф-9, ст. А.

*„Австрійці совітів чомусь не боялися. Москалі пішли по бауерах."
*1945 р., вересень - оповідачка повернулася додому, в Коломию. Працювала в музичній школі, давала уроки жінкам НКВДистів, грала в театрі.

Ф-9, ст. Б.

*Розповідає про Дарку, дружину надрайонного Городянківщини та Снятинщини Марка („Дарка втекла, а її дитину забрали совіти").
*1949 р., - „Дарця з чоловіком застрілилися в бункері ".
*Заарештували Нусю („сестру Мілька").

*1947, 28 липня - заарештували оповідачку разом з сестрою.

Ф- 10, ст. А.

*Відвезли в Станіслав.
*1948 р., 7 січня - суд. Дали 25 р.
*Згадує лікаря Савочку, Олю Гросберг (Степанівку).

Ф-10, ст. Б.

*1947 р. — тюрма, табори (Урал, Воркута, Мордовія).
* згадує о. Мелимуку.

Ф-11, ст. А.

*Урал, табір „Смичка".
*Організувала хор.
*Згадує опера табору „Смичка" Кольцова.
*Табір „П'ятистінка", начальник - Безмельницик.

Ф-11, ст. Б.

*Розповідає про своє перебування в таборі.

Ф-12, ст. А.

*Воркута.
*Згадує Музу, дочку китайського князя і російської емігрантки.
*Табори (описує побут).

Ф-12, ст. Б.

*1950 р., літо - перевели в Мордовію.
*Довідалася, що в Мордові загинув Борис Кудлик (вчитель Львівського музінституту).
*Згадує Любу Лемик, Крохмалюк, Боцюрків, Пришляк, Левицьку.
*В таборі була П. Барвінська, дочка фізика Пулюя, була Степанівна.

Ф-13, ст. А.

*Поставила „Наталку-Полтавку".
*Згадує начальника всіх КВЧ Богатирьова.

Ф-13, ст. Б.

*Помер Сталін.
*В'язні дуже любили, як оповідачка грала „Чардаси" Монті.
*Оповідачка випросила побачення для Барвінських і ті провели разом тиждень в БУРі.

Ф-14, ст. А.

*Згадує жінку композитора Прокоф'єва.
*Згадує нач. КВЧ Фіногенова.
*1956 р., квітень - оповідачку достроково звільнили.

Ф-14, ст. Б.

*Повернулася додому. Розповідає про дітей, родичів. Молодший син, Любко, організував хор і виступав на олімпіадах, закінчив музичну школу, поступив в Коломиї в музпедучилище.

Ф-15, ст. А.

*Розповідає про Жука Володимира, майбутнього чоловіка. Розписалися.

Ф-15, ст. Б.

*„Колесса допоміг Любкові поступити в консеваторію, взяв Любка своїм учнем." Син організував хор.
*„В 1965 р. хор Любка „Гомін" виступав на відкриттю пам'ятника Шевченка в Шешорах (розповідає по відкриття пам'ятника)".
*Після концерту, сина оповід. виключили з консерваторії, а Колесу зняли з посади ректора.

Ф-16, ст. А.

*„Жук відмовився бути донощиком. Його викликали 6 разів, на шостий вмлів. Шлунок не працював, в кишках язви. Ледве вилікували."
*„Жук був костюмером-декоратором".

Ф-16, ст. Б.

*Захворіла, лікував Хом'як.
*Займається режисурою дитячер вистав і опер („поставила оперу „Пан Коцький", показали по телебаченню").

Ф-17, ст. А.

*„Поставила „Івасика-Телесик" — транслювали на весь СССР."
*Познайомилася з композитором Кирейком і з Завалішиною.
*Поставила оперетту „Бджілка" в гуцульському стилі.

Ф-17, ст. Б.

*1989 р. - на конкурсі дитячого оперного мистецтва перше місце зайняв „Пан Коцький" оповідачки.
*Розповідає про свого старшого сина Нестора (помер).

Ф-18, ст. А.

*„Любко зробив оркестр сопілкарів, відродив і веде в Коломиї Пласт" (розповідає про професійні досягнення свого молодшого сина Любка).

Ф-18, ст. Б.

*„Любко організував дослідницьку роботу в селах, досліджує діяльність УПА".

411
Гринів Ольга
581а

*1944—1947 — допомога підпіллю і УПА.

— Оригінальні спогади з дитинства про УПА, завдяки неграмотності збережена від впливів. Мова робить матеріал цінним і для етнографів.

Ф-І, ст. А.

*1933 р., 22 квітня - народилася в с. Слобідка Войнилівського р-ну.
*Пішла до школи за перших совітів.
*Спогади про німців і чехів.
*Від фронту ховалися в лісі. Рятувала корова.
*Про випадок з партизанами і енкаведистами.
*Оповідачка росла біля родичів, бо була сирота.
*Помагала партизанам УПА.
*Совіти палили хати в селі, де допомагали партизанам.

45
Гриньків Лідія
Б44Б2:053-кінець

*1934—1938 — школа в Грабовці.
*1939—1941 — школа в Станіславові.
*1942—1943 — господарський ліцей.
*1942—1947 — зв'язкова ОУН.
*1945—1947 — пелучилище.
*1947—1968 — тюрми, концтабори. Караганда.
*1968—1978 — домогосподарка.

Ф-І, ст. А.

*1927 р. - народилася в с. Грабівка Богородчанського р-ну в сім'ї емігранта.

*Батько, Петер Костянтин, в студентські роки товаришував з Петлюрою, воював з ним. Звільнили з польського табору через Шептицького.
*Батько вів в селі гуртки, ставив п'єси, був заможний.
*За німців був начальником поліції в Богородчанах. Відправляв в ліс партизанам зброю. Арешт, суд у Львові. Виправдання. Замість записатися в дивізію СС "Галичина" втік в ліс, в УПА.
*1945 р., серпень - радянці палили хати в Грабівці, вбили 80 осіб. Чекісти напали на курінь Скиби, вбили Благого, Шума.
*Мати возили на допити в Станіслав. Батько заходив рідко, бо навіть в родині був зрадник, що хотів його видати.
*Про охоронців батька.
*1948 р. - брат оповідачки (псевдо - Тиміш) прийшов до батька (псевдо - Сокіл).
*Вбили брата, батько хотів застрелитися, охоронці не дали, відійшли в Грабівку.

Ф-І, ст. В.

*1953 р., великодня п'ятниця - батька обступили вороги. Він застрелився.
*За других совітів пішла вчитися до Станіслава, була на прізвищі матері. Почали питатися, втікла в село.
*1947 р., травень - вийшла заміж.
*1947 р., осінь - виселили в Караганду.
*В Караганді тяжкі умови, допомога виселених перед ними.
*Працювала санітаркою в лікарні, потім - на кухні, вчилася на повара.
*По звільненню було важко прописатися.
*Вироблення амністії через генерального прокурора.
*Відвідини оповідачкою батькового села на Вінниччині.

46
Гринюк Ярослав
Б72А1:030-кінець; Б72Б1:000-кінець; Б72А2:000-258

Ф-І, ст. А.

*1955 р. - народився в Надорожній.
*Сім'я колгоспників. Батько - Бабій, залишив в 14 місяців. Виховувала мама, носить прізвище мамине.
*Прадід по мамі - Гринюк Дмитро був багач, помер у 1964 р.
*Побожна родина. Прадід, дідо, мама все робили з Богом, вчили дітей молитися.
*1956 р. - в Надорожній закрили церкву.
*1962 р. - оповідач пішов у перший клас. Вчителі були нейтральні, директор - агресивний атеїст. Тепер директор ходить до церкви.
*Як люди оберігали священика о. Павла Василика від міліції.
*Від 6-ти років прислуговував отцеві в захрестії. О. Василик замінив батька духовного. Вчив, як розуміти Службу Божу.

*8 класів закінчив у селі, потім - деревообробне училище в Брошневі. В училищі примушували вступити в комсомол різними способами. Тільки коли написав лист в ЦК України, відчепилися. Хотіли випускати без розряду і диплому.
*Прцював в БУ-13, будував завод "Позитрон".
*Забрали в армію в Москву. В учебці - в батальоні зв'язку. Потім - в роті охорони в інституті космонавтики, потім - вищої партійної школи ім. Леніна.
*Пропонували вступити в партію. Відмовився, сказав, що він - греко-католик, і не може вступити в партію, яка бореться з його церквою.
*"Старик" знайшов у оповідача образок.

Ф-I, ст. В.

*Знущання старшого сержанта над оповідачем: зірвав хрестик, заставив "молодих" до оповідача молитися. Помста оповідача.
*1975 р., осінь - прийшов додому. О. Павло поміг влаштувати в лікарню хвору матір. Щоб бути біля матері, влаштувався в пожежну частину на роботу.
*Допити капітана КГБ Белея. Спочатку відпирався, що знає владику Павла, потім - з дозволу владики, признався.
*1977 р., другий день Різдва - підпільна служба Божа в сільській хаті. Оточення міліцією. Оповідач, владика Павло, Григорій Сімкайло тікали через вікно.
*1977 р., Великдень - посвячення пасок владикою в селі Надорожна.
*Сильний тиск і залякування оповідача з боку міліції за те, що він допомагає владиці. Люди не давали забрати оповідача в КГБ.
*1984 р. - Ковальчук Федь зробив новий дубовий хрест для посвячення води на Йордань.

Ф-II, ст. А.

*Начальник міліції, глова сільради воду посвятити не дали, не дали вчепити вінок на хрест.
*1984 р., літо - новий глова сільради. Попередив, що будуть ламати церкву. По ночах все винесли з церкви, поховали по людях. За місяць - три автобуси міліції з псами. Все поломили, забрали. Лишили на церкві записку: музей дитячої творчості.
*Постійний тиск з боку начальника міліції Олійника і кагебістів на оповідача, залякування.
*З пожежної частини змушений піти, бо підсували жінок за любовниць, щоб скомпроментувати.
*До армії скінчив шоферські курси, і тепер пішов шофером. Возив начальника фотокомбінату Худякова, навчився робити фотографії.
*Робив фотографом в Обертині. За те, що робив образи, розрахували по статті.
*Пішов фотографом на "Автоливмаш". КГБ наказало вигнати з роботи. Підтримка головного інженера. Прокурор області - греко-католик, поміг влаштуватися на "Автоливмаш" електриком 3-го розряду.
*Закінчив курси слюсарів, пішов на машиніста молота, коваля, машиніста-маніпулятора. Вибрали бригадиром. Пропрацював 5 років.

*1981 р. - одружився. Шлюб давав о. Григорій Сімкайло. З перших днів КГБ почало тиснути на жінку, щоб посіяти між ними ворожнечу.
*Занижені розцінки для бригади оповідача. Продажна ОБХСС.

Ф-II, ст. В.

*Виявлені приписки і премії начальству, справа мала йти в суд. Але секретар обкому КПСС наказав капітану ОБХСС справу припинити. Оповідач пішов на шкідливе виробництво плстмас, потім - столяром. Зарплати не нараховували. Півроку жив на мамину пенсію.
*1988 р. - з о. Тарасом і з о. Іваном Сеньківим з Тернопільщини і з 4-річною донькою поїхав подивитись на чудо в Грушеві. 6 тис. Людей. Молебень. Зйомки Львівського КГБ, фотографування. Перешкоди від КГБ при добиранні додому, постійна загроза арешту.
*Зустріч з кагебістами. Загроза штрафу або на 3,5 років в тюрму. Оштрафували на 50 крб., бо вже була горбачовська відлига. Загрожували вигнати з роботи. Оповідач сказав, що буде просити політичного притулку на Заході. Кагебіст Лазарук в коридорі сказав, що за рік-два твоя церква буде мати волю.
*1988 р., травень -розрахувався з "Автоливмашу", поїхав шабашити на Алтай. Збирали минулорічний урожай. Ремонтували райвиконком, виконували будівельні роботи по селах.

Ф-III, ст. А.

*Телефонні розмови з жінкою прослуховувались.
*1988 р., пізня осінь - вернувся з Сибіру. На Різдво владика правив службу Божу в двоюрідної сестри матері.
*1989 р., літо - владика організував відправу в Івано-Франківську на честь 1000-ліття Хрещення. Провокація КГБ. Служби Божі стали частіше. Зв'язок рухівців з духовенством.
*Панахіди в Дем'яновому Лазі при розкопках.
*Після Сибіру 1,5 роки складав вагони, потім пішов у РБУ ковалем.
*Оповідач був на переговорах в облвиконкомі представником УГКЦ. В Москві на Арбаті - голодівка УГКЦ за вихід з підпілля.
*На Різдво - вертеп і ялинка в церкві.
*До армії і після армії оповідач писав листи до Брєжнєва, заступався за церкву.Оповідача штрафували.
*1976-77рр. - оповідач з владикою Павлом обслуговували села, їздили на таксі. КГБ шукало. Таксіст втік. Ховалися в кар'єрі, 14 км пішки йшли до Бучача.
*1977-78 рр. - випадок з владикою в Клубовецькій церкві: перебирання в жіночий одяг.
*1980-81 рр. - сон оповідача про поїздку до Риму.Сон справдився.
*1977р. - познайомився з владикою Софроном. Прийняв як духовний батько. Говорили про свячення, але оповідач в підпіллю не висвятився.

Ф-III, ст. В.

*7 років чекав на свячення в підпіллю. Згоди не було. Потім одружився, а хотів бути целібатом.

*Був у РУСі. Виступ проти проф. Возняка, який написав брехню про Шептицького.
*1990 р., 20 травня - здав екстерном екзамени, висвятив на дияконське свячення владика Павло в катедральному соборі.
*На Вознесення, через 4 дні, - у Надорожні владика Павло висвятив на священика. Перше призначення - села Петрів, Іонки і Сокирчина.
*Як священик їздив в Караганду, на Велику Україну.
*Себе вважає учнем владики Павла.
*Безконфліктні стосунки з православними на парохії.
*1991 р., січень - заміняв хворого о.Війтишина в с. Олеші. Там автокефали зчинили під церквою бійку. Міліція вивезла оповідача. На наступний день автокефали чекали з косами і камінням. Різкі судження оповідача на переговорах з православними.
*1994 р., липень - поїздка до Риму. Духовність впала.

Ф-IV, ст. А.

*Прикро вражений, як відбувається причастя в Римі.
*Захід вбиває душу й тіло, Москва вбивала лише тіло.
*70-ті роки на Бучаччині вночі викликали оповідача і владику Павла, щоби вінчати і хрестити дітей начальства райвиконкому і райкому партії.
*1977 р. - способи поведінки кагебістів по відношенню до оповідача.
*1978 р. - пастка кагебістів для оповідача, владики Павла і о. Чекалюка. Ніби запрошення на іменини до владики Павла.

Ф-IV, ст. В.

*Телефон о. Чекалюка прослуховувася кагебістами.
*Описує кагебістів, які ним займалися. Найгірший - Белей.
*Спогади про армію. Виступав проти дідовщини. Приїзд владики Павла з о. Миколою Сімкайлом в Москву. Разом в готелі, де жив владика Павло правили.
*1984 р. , грудень - оповідач зібрав 570 підписів за церкву.
*На другий день церкву віддали по розпорядженню з Києва.
*Оповідач зібрав образи з музеїв Києва, Львова, Івано-Франківська.
*1990 р. - майстри помалювали церкву на червоно.

49
Грищенко Олександра
Б27Б1:095-360

*1918 р. 20. 1. — народилась на Житомирщині в Радоминильському р—ні, с. Вишевичі.
*1924 р. — закінчила три класи школи.
*Працювала потім в колгоспі ланковою.
*Все життя пропрацювала в колгоспі.
*Пережила голодомор 1933—1934 р. р., також Вітчизняну війну.
*Мала нагороди та грамоти за відміну працю.

*Має трьох дочок. Чоловік помер в 1981 році.

Ф-І, ст. А.

*1918 р., 20 січня - народилася в с.Виневичі Радомильського р-ну Житомирської обл.
*Батько був заможний.
*Батьки виховували дітей в релігійному дусі і в дусі любові до землі.
*1924 р. - пішла до школи, закінчила 3 класи.
*Через хворобу батька покинула школу, помагала по господарству.
*Спогади про братів і сестру.
*Про голод 1933-34 рр.

Ф-І, ст. В.

*Спогади про Другу світову війну.
*Про братів і чоловіка, які повернулися пораненими додому.
*Про партизанський рух в районі.
*Про дочок і релігійне виховання в родині оповідачки.

51
Гудзій Василь
Б107Б1:334-кінець; Б107А2:000-кінець; Б107Б2:000-187

*1928—1932 — 4 кл. школи в с. Підгородя.
*1932—1939 — Рогатинська гімназія.
*1938 р. — член ОУН.
*1939—1943 — Львівський політехнічний інс—т (не закінчив).
*1942 р. — арештований гестапо — ув'язнення на Лонського, звільнений без не розб...
*1943 (3 місяці) — арештований не розб...
*1943 р. — в охороні УЦК у Львові.
*1943 р., 18 липня—вересень — на вишколі в дивізії „Галичина"в Гайделягері.
*1943, жовтень — 1944, лютий — підстаршинський вишкіл.
* НЕ роз... у м. Мерхінгені (Франція) — ранг штандартенюнкер.
*1944 р., лютий—квітень — ком—р сотні звязківців бат. 8,8 в Нойгамері.
*1944 р., квітень—вересень — старшинський вишкіл у Меці — ранг — унтерштуршфюрер (лейтинант, хорунжий).
*1944 р., вересень—1945 р., січень — Жіліна (Словачина), бойова група Вільднера — заступник ком—ра 3 сотні зв'язку 14 дивізіону.
*1945 р., листопад — в шпиталі в Люблянах і Белграді.
*1945, грудень—1946, березень — Одеський НЕ РОЗБ..... табір, звільнений.
*1946—1947 — Новояворівський КДБ викликав на допити за зв'язок з югославською армією, не арештований.
*1946—1948 — вчитель математики і фізики в СШ у с. Гай Новояворівського р—ну, Львівської обл.

*1950—1956 — вчився і закінчив Московський енергетичний інститут (заочно), ф.т будівництва високовольтних не розб....., інженер
*1948—1993 — Львівська дільниця електромонтажу: слюсар, майстер, прораб, інж.—диспетчер, начальник диспетчерського відділу.

53
Гук Василь
Б81Б1:000-кінець; Б81А2:000-кінець; Б81Б2:000-кінець; Б85Б1:000-кінець; Б87А2:152-319; Б87Б2:000-219

Ф-1, ст. А.

*Нар. 2 люто.о 1927 р. в с. Церківка Долинського р-ну Станіславської обл.
*Батько оповід. був старшиною в УГА, працював в „Просвіті". Згадує районного провідника ОУН Івана Долішнього.
*1953 р., 25 червня - батько помер.
*Мати оповід. походила з с. Кальки Долинського р-ну, була дочкою війта.
*Один з братів оповід., Степан, був в УПА.
*1933-1943 р.р. - школа.

Ф-1, ст. Б.

*„Дехто в селі тішився приходом совітів, казали, що добре хоч Україна в одних руках."
*„Визволителів" зустрічали в Болехові. Москалі виглядали мізерно : брудні, засмальцовані."
*В селі були конфлікти між українцями і поляками, а з євреями жили дружно і навіть допомагали останнім, переховуючи від німців."

Ф-2, ст. А.

*„В 1942 р. в селі був голод."
*Згадує о. Зеновія Калинюка, який дав оповід. рекомендаційний лист до Шептицького з проханням прийняти Василя Гука в гімназію на безплатне навчання („Шептицький добре знав Калинюка").
*Перебування в гімназії.
*Згадує Гошовського Василя (Дорошенко).
*1942 р. - оповід. і Федіва Івана прийняли в юнацтво ОУН. Вишкіл.
*1943 (44) р. - бої на горі Лопата.

Ф-2, ст. Б.

*1944 р. - бої між німцями і більшовиками неподалік Церківки.

*Оповід. був зв'язковим у надрайонного провідника Іскри.
*Оповід. переховуваав пораненого Кармелюка в себе в хаті.
*Іскра послав оповід. вчитися в Стрийське педучилище.
*1945-1948 р.р. - Стрийське педучилище.

Ф-3, ст. А.

*Праця в с. Вороблевичі на Дрогобиччині.
*Одруження і переїзд в с. Демидів Ходорівського р-ну.

Ф-3, ст. Б.

*Призначення директором школи в Іванівці.
*1964 р. - з ініціативи оповід. в Іванівці поставили пам'ятник Шевченкові (робота Лендина).

Ф-4, ст. А.

*Через конфлікти з секретарем Лисецького райкому оповід. було звільнено з роботи.
*Курси з біології в Полтаві, робота в школі.
*Розповідає випадок, коли „з району приїхали розбирати церкву в Іванівцях, а люди збіглися з косами і сокирами і не дали".

Ф-4, ст. Б.

*В цій врятованій церкві правив о. Василик (тепер він Владика).
*1964 р., 13 червня - відкриття пам'ятника Шевченкові (??? в Полтаві).
*1974 (5) р. - церква в Іванівці таки була зруйнована.

Ф-5, ст. А.

*Згадує Плугатаря з проводу УПА.
*1973 р. - обшук. В оповід. знайшли заборонену літературу. Арешт (вже жив в Івано-Франківську).

Ф-5, ст. Б.

*Тюрма. Допити.
*Директор і вчителі, колеги Василя Гука, свідчили проти нього, звинувачуючи оповід. у „хворобривому інтересі до української старовини" і націоналізмі.

Ф-6, ст. А.

*1973 р., 4-5 червня - суд. Вирок - 1 рік і 6 місяців позбавлення прав.
*1973 р., 31 липня - етап.
*Примусова робота в с. Перехрестівці Роменського р-ну Сумського обл.

Ф-6, ст. Б.

*Оповід. закріпили за школою („треба було набирати з нового етапу учнів в школу, там вчили на зварювальників, слюсарів, кочегарів").

Ф-7, ст. А.

*1974 р., лютий - оповід. звільнили.

Ф-7, ст. Б.

*Повернення додому. Пошуки роботи („Не взяли навіть ящики збивати!").
*Згадує Бойчука і Вінградовського.
*Кравець запрошував оповід. працювати в інституті на кафедрі укр. мови. Але, оскільки оповід був в „чорному списку" за збір етнографічних матеріалів, його на цю роботу не взяли.
*Праця на заводі „Промприлад" в гальванічному і полірувальному цехах.

Ф-8, ст. А.

*Поч. 80-х - знайомство з Богданом Боровичем.
*Оповід. обрали головою Товариства укр. мови.
*1989 р. - оповід. вийшов на пенсію.

Ф-8, ст. Б.

*Оповід. займався записуванням діалектів і фольклору.
*В 1962 р. оповід. став кореспондентом Географічного товариства в Ленінграді.

59
Гурний Роман
Б26Б2:000-336

*1936 р. 13.3. — народився в с. Кудкір.
*В 1955 р. — пішов до Рад. армії.
*Потім працював у Львові робітником.
*З 1959 р. — входив в організацію „Український Національний Комітет".
*1961 р., 20 липня — заарештований. Був суджений до смерті, як один з керівників організації. Через 3 місяці вирок змінений на 15 років позбавлення волі.
*Після звільнення жив у с. Кудкорі.

*В 1977 р. — знов переїхав до Львова, де живе і працює на одному з Львівських заводів.

Ф-І, ст. А.

*Народився в с. Кудкорі Буського р-ну, Львівської обл.
*1945 р. — бабу і діда вивезли в Сибір.
*Брат матері був в ОУН, в УПА. Застрілився, коли його видали.
*1950 р. — входив до групи дітей, які хотіли вбити голову колгоспу Дикого.
*1955 р. — пішов до армії.
*Як повернувся, вступив в організацію Український Національний Комітет, щоб боротися проти Радянської влади.
*Керівник — Грицина Богдан. Редактор підпільної друкарні — Кріль, викладач Львівського університету. Кріль видав Грицину і всю організацію
*1961 р., 20 липня — арешт. Зброю не знайшли, знайшли букви від шрифту.
*Тюрма на Лонського. Зустріч з Лук'яненком. Його групу видав Луцик.
*Через 8 місяців суд в тюрмі тривав 9 днів.
*Присудили до смерті. Відвели в камеру смертників.
*Адвокат від КДБ справді хотів допомогти.
*Судили як одного з керівників, хоч він ним і не був.
*Смертні камери в тюрмі на вул. Чапаєва. Відсидів 108 днів.
*Адвокат Єлагін їздив в Київ за помилуванням для оповідача.

Ф-І, ст. В.

*Розстріл замінили 15 роками позбавлення волі для оповідача і Гнатова. Грицину і Коваля розстріляли.
*Спочатку — табори в Мордовії, потім — на Уралі.
*В таборах зустрічався з Лук'яненком, Кандибою.
*Спроби КДБ завербувати оповідача.
*У Львові після звільнення не мав права бути, але бував у Гориня.
*Режим нагляду з боку міліції. Спроби КДБ завербувати.
*Працював в с. Красне у Лісгоспзазі.
*Коли зняли нагляд поїхав до Львова.

60
¢аргат Василь
Б37А1:103-кінець; Б37Б1:000-кінець; Б37А2:000-кінець; Б37Б2:000-кінець

*1933—1938 — сільська школа.
*1942—1944 — промислова школа в Станіславові.
*1944—1945 — УПА.
*1945—1954 — тюрма, табори.
*1954—1957 — автобаза у Вівчині під Станіславовом.
*1957 р. — вислали на Велику Україну
*1958—1990 — Ів.—Франківська автобаза „Сільелектро".

*1990 р. — вийшов на пенсію.

61
Ґах Степан
Б43А2:093-кінець; Б43Б2:000-кінець; Б45А1:000-кінець; Б45Б1:000-кінець; Б45А2:000-196

*1936—1944 — школа.
*1944—1948 — УПА, ОУН.
*1948—1956 — тюрма, табори.
*1956—1959 — спецвисилка в Амурську обл.
*1960—1990 — робота в Ів.—Франківську. Через переслідування за минуле поміняв 13 місць праці.
*1990 р. — вихід на пенсію.

62
Дейчаківський Богдан
Б61Б1:126-кінець; Б61А2:000-213

Ф-1, ст. А.

*Нар. в 1911 р., 20 квітня в Ямниці.
*Батько — селянин.
*1915-1916 — на евакуації в Польщі. Ямниця була знищена, бо знаходилася у фронтовій смузі.
*1920 р — пішов до школи (приміщення не було, „священик вчив перед своєю стодолою").
*1921 р. — вчився приватно в директора школи ще за австрійських часів.
*1921 р. — здав вступні іспити до української класичної гімназії в Станіславі (гімназією опікувався проф. Слободяник, директор — Юліан Чайківський, викладачі: Дмитро Ліськевич, Смолинський, Голембйовський, Мацьків, Заслівський, проф. Плячек, проф. Рудницький, проф Смолинський. Був в Пласті.
*1933 р. — здав матуру (всіх абітурієнтів було 41, здало — 19, „був спеціальний тиск на українців"). Голова комісії — проф. українського походження Лещій.
*Оповідач хотів поступати в університет, але не зміг через матеріальну скруту („тато помер, а нас було вісім").
*2 роки пробув у мами в с. Ямниця . Організував футбольну команду „Вихор". В Ямниці був „гарний хор і драматичний гурток". Хором керував Михайлович. Оповідач брав участь у аматорських виставах Кропиницького, Тобілевичів.
*В Ямниці „був політичний тиск адміністрації, проти тиску поляків виступала ОУН і свідомі українці, опір стихійний — палили скирти, нищили портрети".
*1934 р. — вбивство міністра внутрішніх справ Складковського.

Ф-1, ст. Б.

*Складковський готував карні табори для всіх, хто протидіяв полякам.
*1934 р. — найгостріші переслідування, заарештували і оповідача („за що арештували не казали"). В комісаріаті в Станіславі пробув 2 дні (окружний суддя Домбровський сказав, що оповідач своєю діяльністю загрожує існуванню Польщі та причислив останнього до групи Мартинця з Богородчан.)
*Разом з оповідачем в тюрмі сиділи Савчаки Дмитро і Михайло, Валько Дмитро.
*Через 3 тижні їм наказали підписати документ, що їх звільнили і разом з п'ятдесятьма іншими в'язнями поїздом відправили в Березу-Картузьку (подано опис побуту в Березі-Картузькій).

Ф-2, ст. А.

*Оповідач продовжує описувати побут в Березі-Картузькій. Згадує, що кілька разів була Служба Божа, правив о. Кладочний („потім попав сам туди").
*1934, 20 грудня — звільнення („Береза-Картузька викликала ще більшу ненависть до Польщі").
*В „Березі" були і комуністи — переважно євреї та українці з Волині і Полісся. „Комуністи і націоналісти були між собою толерантно".
*Згадує Романа Шухевича („Шухевич і в Березі був провідним членом. Поводив себе гідно"). „Адміністрація мала своїх між в'язнями, які доносили".
*Ще в таборі були націоналісти Мілянич, Штокало, Федак з Тернополя.
*Після звільнення, повернувся додому.

345
Дзьоба Іван
608

Ф-1, ст. А.

*Нар. 1921 р. 15 лютого в с. Новосілка р-ну.
*Батько, Гринь, був неписьменним, служив в австрійському війську, був радником при війтові.
*Мати — Катерина Спетрук.
*Мали 6,5 моргів землі.
*Оповідач мав сестру і брата.
*В 1928 р. — пішов до школи. Закінчив 4 класи. (Директором тоді був Круп'як).
*Після школи був „на господарці".
*„За голод 1933 р. тоді не знав, бо з-за Збруча пропаганда була сильніша".
*Війною 1939 р. тішилися, „бо виженуть поляків" (в їхньому селі поляків роззброювали).

*Вітали совітів коло читальні („почали в'язати колгосп , люди не йшли — заарештували війта, а його родину вивезли").
*Німці почали бомбити.
*За німців вуйко оповідача був головою сільради.
*Малоземельних забирали до Німеччини.
*Оповідач пригадує, що„за німців давали контигент".
*За німців була партизанка (на полі забили німця — зробили облаву, багато забрали до Німеччини, мали розстріляти).
*Оповідача забрали в дивізію Галичини (був в піхоті).

Ф-1, ст. Б.

*1944 р., на Івана — перевезли в с. Кудкурів під Броди.
*Москалі бомбили, багато втекло в ліси до Бистрого (під Перемишляни). Німці втікали на Львів. Після того, як фронт перейшов, Бистрий посунувся на Схід (подано фрагментарний опис бойових дій).
*1947 р., вересень — оповідач поїхав сіяти сіно, за ним слідкували („як сіяв, вибігли з лісу партизани. Москалі на очах вбивали.").
*В селі заснували колгосп, оповідач був старшим на тоці. Вночі, поки оповідач спав, зерно вкрали, вранці прийшов москаль і сказав, що за жито відповідає охорона, а Кайкан назвав оповідача зрадником.

70
Дидик Михайло
Б100Б2:037-443

*1931—1935 — початкова школа в с. Кальному.
*1935—1943 — на господарці батьків.
*1943—1944 — різнорабочий Козівської райлікарні.
*1944 р., 14 червня — добровільно вступив в дивізію СС „ галичина". Вишкіл — Дембіца червень—липень — 29—ий полк.
*1944 р., липень—серпень — вишкіл в м. Гамбург в компанії „Westland"(протитанковий батальон) дивізії СС „Вікінг".
*1944 р., серпень—вересень — вишкіл в Чехії біля Праги.
*1944 р., вересень—жовтень — в складі „Westland" на фронті в дивізії СС „Вікінг". Воював проти Рад. армії і польських повстанців під Варшавою і в її передмісті тоді був поранений.
*1944, листопад— 1945, лютий — бої проти словацько—російських партизан в Словачині в складі дивізії СС „Галичина".
*1945 р., квітень—травень — фронт і бої під м. Грац (Австрія).
*1945 р., 11—12 травня — оточення. Пристав до остарбайтерів і відступив на Схід.
*1945 р., червень—серпень — вишкіл в складі Рад. армії в Угорщини.
*1945 р., серпень — арешт, етап: Румунія, не розб, Магадан — золотокопальні.
*1946 р., 15. 05. — за браком доказів звільнений.
*1946. 15.05. — 11.11.1948 — вільнонайомний в кол. „Дальній".
*1949—1954 — різнорабочий, „стрибок", їздовий с. Криве.

*1954—1984 — пекар хлібопекарні м. Козова.
*З 1984 р. — на пенсії.

Ф-І, ст. А.

*1924 р., 14 серпня — народився в с. Кальне Козівського р-ну Тернопільської обл.
*Батько — Вайтко, мати — Параскевія були рільниками і мали 14 моргів поля.
*Брат Микола (1920 р.н.) — служив в Радянській Армії, в 1944 р. попав в полон. Тепер мешкає в Торонто.
*Сестра Ірина мешкає в с. Кальному.
*1931 — 1935 рр. — закінчив 4-річну початкову школу в с. Кальне, був на господарці батьків.
*В селі було 300 родин українців і 20 поляків.
*1939-41 рр. — радянці вивезли всіх поляків в Сибір і 30 українських родин, котрі були національно свідомі, або багаті.
*Головою сільради був Кіт, 1945 р. — вбитий ОУН.
*1939-41 рр. — радянці і їх місцеві прихильники знищували пам'ятники, хрести.
*1943 — 1944 рр. — працював різноробочим в Козівській райлікарні.

Ф-І, ст. В.

*1944 р., 14 червня — добровільно вступив в дивізію СС "Галичина".
*Із села записалося біля 40 хлопців.
*Завезли в Бережани, потім — Львів — Дембіца.
*Вишкіл в Дембіці 1 місяць, 29-ий полк.
*В кінці липня відправили в Німеччину до Гамбурга на 3 тижні. Крім вишколу помагали бауерам в господарстві. Це вже відбувалося в дивізії "Вікінг", протитанковий батальйон.
*Потім — на вишкіл в Чехію, 40 км від Праги, 1 місяць. Прийняли присягу.
*Потім — під Варшаву в складі дивізії СС "Вікінг" на фронт.
*У "Вікінгу" було біля 3 тис. українців.
*Бої, атаки, відступ.

Ф-ІІ, ст. А.

*В передмісті Варшави приймав участь у боях, був поранений, лікувався в шпитальному бункері.
*Оповідач вважає, що під Варшавою загинуло близько 500 українців з дивізії "Вікінг".
*Потім був Модлін, далі — Словаччина. Вже в складі дивізії СС "Галичина" 29-ий полк, 4-ий батальйон.
*В Словаччині 2 місяці охороняв стратегічні мости, воював проти словацько-радянських партизан.
*1945 р., лютий переїхали в Югославію на боротьбу проти партизан Тіто.
*1945 р., квітень — переїхали в Австрію, біля м. Грац. Прикривали відступ частин дивізії. З боями відступали до Одера.
*11 травня — попав в оточення. Зняв військові відзнаки, пристав до остарбайтерів.

*В дорозі пройшов перевірку СМЕРШу.
*Забрали в Радянську Армію на вишкіл в Угорщину. Там були додаткові перевірки, і один з вояків дивізії СС "Галичина" зрадив оповідача і ще двох.
*Арешт, перебування в таборі 2 міс. Біля м. Нова Вена (Австрія).

Ф-II, ст. В.

*З Австрії поїздом в Румунію, а далі — в Находку. Потім — Магадан на золотокопальні.
*Було привезено в грудні 1945 р. 2900 в'язнів. Їх помістили до побутовиків-рецидивістів. 15 травня 1946 р. в живих залишилося 800 чоловік.
*Слідство в таборі продовжувалося. Допитували, били.
*Робочий день — 12 годин, норма — 5 гр золота на людину.
*1946 р., 1 травня — слідство визнало оповідача невинним.
*15 травня — був звільнений.
*1946 — 1947 рр. — вільнонайманим працював в золотокопальні.
*1947 — 1948 рр. — пекар копальні.
*1949 р., квітень — повернувся додому в с.Кальне.
*1949 р., травень — одружився з Керніцькою Анною і замешкав в с. Кривому.
*До 1951 р. був на домашній господарці. Потім — різноробочий в колгоспі с. Криве.
*1951-1952 рр. — був в "стрибках", охороняв токи, скирти, комбайни с. Криве.
*1952 — 1954 рр. — фірман в колгоспі с. Криве.
*1954 — 1984 рр. — пекар хлібопекарні м. Козова.
*Діти і внуки.

72
Дирда Ярослава
Б48Б1:093-339

Ф-1, ст. А.

*Народилась в 1930 р. у Залукві, в родині Козаруків.
*„У 1939 мама казала, що Україна з'єдналася. Ми зустрічали „визволителів" з хлібом і квітами".
*1939 р., зима — в оповідачки в хаті „було підпілля ОУН".
*Дідусь і тато були у „Просвіті", мама — в Союзі Українок.
*Ще в школі почала виконувати доручення підпільників („першим зверхником був двоюрідний брат, Іван Скрентович").
*1941 р. — вишкіл, спочатку вдома, потім — у таборі під Надвірною (Пасічна).
*„надходив фронт, німці казали евакуюватися".
*Батько захворів тифом, коли вилікувався, забрали на фронт. „Поки довезли — війна скінчилася". Потім батько став головою ССТ.
*Поступила в педучилище, направили в Боднарів Галицького р—ну.

*1948 р. — оповідачку разом з Палагняк Ольгою послали в Підпечари під Станіслав. Була заарештована більшовиками, викрутилася.
*1948 р. — вийшла заміж за Василя Козарука в Боднарові. Чоловіка направили директором школи у Завій, чоловік теж був зв'язаний з підпіллям.
*Вивезли родичів оповідачки.
*1948 р., серпень — заарештували в Перегінську на пленарному засіданні (згадує Крючкова). Чоловіка арештували також. Станіславська тюрма. Слідчий — Гнилосир.

Ф-1, ст. Б.

*Розслідування тривало 6 місяців
*1950 р., лютий — судили разом з чоловіком, дали по 25 років ув'язнення і 5 років позбавлення прав, ст. 54-1А-11.
*Оповідачку відправили у Воркуту, чоловіка — в Казахстан.
*10 місяців хворіла (познайомилася з Юськевич Володимирою, Стецько Нусею, Летанюк, тепер Басараб, Мартою).
*Працювала в пошивочному цеху, потім будувала залізну дорогу Юнь—Ята, пізніше перевели на 2-й цегельний завод.
*Після звільнення — поїздка додому. Разом з чоловіком і батьком поїхали в Томську обл. В Томську працювала в магазині, чоловік — на залізничій дорозі.
*Вивчилась на технолога громадського харчування. Чоловік до кінця життя був лише маляром, не дозволили йти працювати в школу.
*1978 р. — повернулись на Україну.

73
Довгунь Софія
Б62Б1:277-кінець; Б62А2:000-167

Ф-І, ст. А.

*Народилась у с. Малковичі і жила там до 1945 р.
*Батько загинув в копальнях США на заробітках.
*Сім'я: 2 старших брати і мати.
*Закінчила 5 класів у рідному селі. Запропонували безоплатне навчання в Перемишлі.
*Мали свою землю, господарювали.
*Молодший брат закінчив торгівельну школу, був шофером.
*Відомості про батьків і братів.
*З 14 років оповідачка співала в хорі при читальні. В селі був "Сокіл", драматичний і хоровий гуртки.
*Конфлікт між оповідачкою і польською вчителькою.

Ф-І, ст. В.

*В селі було 240 хат, з них 35 польських, 2 — жидівських.
*Устрій суспільного і релігійного життя в селі. Сутичок не було.

*Оповідачка працювала по господарці, у вільний час ходила до "Просвіти".
*1940 — 1942 рр. — була на заробітках у Німеччині.
*Потім закінчила курси і працювала вихователькою в садку.
*Устрій господарки.
*Розвиток стосунків між поляками і українцями.
*В с. Малковичі "влада" була українська.
*З приходом німців учителями стали українці.

Ф-II, ст. А.

*З приходом німців в селі почалася ворожнеча між українцями і поляками.
*Хлопці-українці з села пішли в СС і УПА.
*Під німцями було мирне життя, тільки здавали контингент.
*Забирали молодь в Німеччину по списках, що давав солтис в 1943-44 рр.
*Люди втікали, щоб не попасти в Німеччину.
*Оповідачка втікла, бо були тяжкі умови праці і малі заробітки.
*Прийшли росіяни і закликали українців добровільно виїжджати. Бандерівці закликали людей не робити цього.
*1945 р., 17 квітня на село напала польська банда, оповідачка вважає, що це була Армія Крайова, і убили за одну ніч 160 людей. Горіло 4 хати.
*У сусідньому селі стояла сотня УПА, але сотенний не дозволив виступити. Пішли лише 17 добровольців, серед них брат оповідачки і майбутній чоловік.
*Поляки після відступу повернулися і грабували.
*Засідка перед виїздом, загибель 24 поляків.

Ф-II, ст. В.

*Всі, хто лишився живий, виїхали на станцію Журавиця під охорону радянських військ.
*Сім'я оповідачки виїхала в с. Гніповичі, там стояла сотня УПА.
*Оповідачка була санітаркою.
*Бій в кінці літа 1945 р.
*Оповідачка переїхала в с. Дусівці, а сотня УПА пішла в Карпати.
*Польські війська примусово виселили с. Дусівці за 2 години.
*Привезли в с. Чижки і розселили по звільненим польським хатам.
*Переселенці жили дружно, не конфліктували.
*Заганяли в колгосп. Серед ночі били.
*Оповідачці запропонували бути завклубом. Вона побоялася, що стануть відомими її зв'язки з УПА, відмовилася і пішла робити в колгосп.
*Чижки вважає Батьківщиною.
*Пісня про українських патріотів.

Долинська Мар'яна
Б24А1:051-кінець; Б24Б1:000-кінець; Б24А2:000-217

Ф-І, ст. А.

*Коротка автобіографічна довідка.
*Про батьків, про родичів.
*Про шкільні роки.
*Про вступ до Львівського університету.

Ф-І, ст. В.

*Про навчання в університеті, про викладачів.
*Про науковий гурток при кафедрі історії УРСР.
*Про початок оформлення нелегального гуртка.

Ф-ІІ, ст. А.

*Організація нелегального гуртка.
*Про виключення членів "Скрині".
*Про робочі засідання таємної групи.
*Про Сварника.
*Про Кажана.
*Про Козовика.
*Про Слуку.

Ф-ІІ, ст. В.

*Про Худого.
*Про Філонова.
*Про програму нелегального гуртка.
*Про стосунки з іншими факультетами.
*Про громадську політичну атестацію в університеті.
*Про шевченківські свята.

Ф-ІІІ, ст. А.

*Про арешт, допити.
*Про відкриті комсомольські збори і виключення з університету.
*Про життєвий шлях після виключення.

Ф-ІІІ, ст. В.

*Вступ у Львівський політехнічний інститут.
*Про виклики в КДБ і зустрічі з друзями — колишніми членами гуртка.

75

Драпайло Василь
Б20Б2:205-кінець; Б21А1:000-кінець; Б21Б1:000-кінець; Б21А2:000-кінець; Б21Б2:000-206

Ф-І, ст. В.

*Про батька Андрія Драпайло. 1913 р. — вступ в торгівельну школу. Був писарем в сільському уряді.
*1917 р. — ЗУНР і життя с. Лука.
*Батько на студіях в Римі. Заснував читальню "Просвіта" в с. Лука.
*В с. Лука живуть переселенці із Закерзоння.
*Легенди про село Лука.
*Пани с. Лука.
*Хлопці з с. Лука, які були в УГА.
*20 хлопців було в "Лузі".
*Бібліотека в селі.
*Брат оповідача був в УВО.
*Відзначення смерті Є. Коновальця в с. Лука.
*1936-7 рр. — в селі хор Дмитра Котка. Розповідь про їх концерти.
*Приїзд до села Івана Сорокатого — націоналіста і гумориста.
*Про диригентів сільського хору і їхні долі.
*Про польсько-українські взаємини.
*Організація дозвілля української молоді.
*Ставлення польської поліції до українського національного відродження в селі.

Ф-ІІ, ст. А.

*Комуністи в селі.
*Євреї в селі.
*1938-9 рр. — конфлікти між поляками українцями і євреями.
*Українські кооперативи і молочарня.
*1937-8,9 рр. — початок заборони української мови.
*Москвофіли в Журавно і сусідніх селах.
*1937 р. — розкопки Осмомисла в Галичі.
*Фестини "Лугу", вистави в читальні.
*Релігійне життя 20-х — 30-х років в с. Лука.
*УВО в селі.
*ОУН в селі: таємничі відправи з крісами, вшанування пам'яті Біласа, Данилишина.

Ф-ІІ, ст. В.

*Перелік членів ОУН 30-х років.
*В УПА пішли хлопці з широкої сітки довоєнного сільського виховання.
*Союз українок. Чайні вечори.
*Члени Кооператива та молочарні.
*Господарський уклад села. Фестини, свято обжинок.
*Організація "Відродження" в селі.
*Що передплачували селяни і читальня.
*Статистика сільських дворів того часу.
*Характеристика комуністів в селі.

*Вплив подій на Карпатській Україні на село.
*Про тих, хто через Збруч тікав з Радянської України.
*Різні спогади з радянських часів в селі.

Ф-III, ст. В.

*Оповідач тепер дуже бідно живе, хоч національно свідомий, голова церковного комітету.
*Взаємини між бідними і багатими в 20-30-их роках в Луці.
*Початки культурного життя села.
*Описи бідних і багатих родин.
*Характеристика Української кооперативи від 28-го року до 39-го року.
*Будівництво "Просвіти".
*Кравець в селі, приватний склеп.
*Продавець української кооперативи загинув в УПА.
*Сучасні концерти самодіяльності в Калуші, їх опис.
*Будинок "Просвіти" тепер розібрано.
*Бібліотека "Просвіти".
*Деякі світоглядні історичні міркування.

Ф-IV, ст. А.

*Період від 1 по 17 вересня 1939 р. в с. Лука.
*17 вересня 1939 р.: опис подій в с. Лука.
*Втеча панів з різних сіл.
*Сподівання українців, що німці принесуть волю.
*Вибори делегатів до Народних Зборів.
*Утвердження Радянської влади в 1939-41 рр. В с. Лука.
*1940 р., березень — створення колгоспу в с. Лука. Перші депортації.
*Перелік знищених в селі Лука до німців.
*1940 р. — арешт брата Степан Драпайло як керівника "Лугу".
*Співіснування селян і спеціалістів зі Сходу.
*Поїздка в Карпати за нормою лісу.
*Початок війни. Відступ Червоної Армії.

Ф-IV, ст. В.

*В хаті оповідача сховався червоноармієць. Його вбив політрук.
*Під час приходу німців: паніка, випадкове вбивство члена ОУН.
*Перші конфлікти з німцями.
*1942 р., 21 червня — забрали в Брошнів, працювали там 9 місяців.
*Брата Степана звільнили німці. Він був вчителем в Болехові з 1943 по 1945 рр.
*1945 р., осінь — брат Степан попав в Довбенкову сотню.
*Німці в Лузі, забирання в остарбайтери.
*Реакція села на проголошення України 30.06.41. Свято в Галичі.
*Помордовані в тюрмах НКВД з села.
*1943 р. — східняк за допомогою місцевої дівчини винищував оунівців в околичних до Луки селах.
*1943 р., червень — перші гінці з повстанської Волині.

Ф-V, ст. А.

*Взаємини з жидами. Вбивство німцями жидів (180 чол.) в Брошневі — 1942 р., осінь.
*1943 р. — після вишколу з емісаром з Волині почав отримувати завдання від станичного с. Лука — Наконечного.
*За німців з Луки в УПА пішло 18 чоловік.
*В УПА оповідач не був, але допомагав.
*Випадок з чотовим Стефаном Маланчуком.
*1945 р., весна — візит спецбоївки в Луку.
*Ієрархія: повітовий, районний, станичний.
*Штафета: попередження про арешт.
*Брат Степан арештованийй 6.11.1946 р. — Магадан — повернувся весною 1972 р.
*Молодих людей політично нейтральних в селі не було.
*Створення і діяльність спецбоївок.
*Як приймало ОУН в свої лави.
*З 1937 р. — дружина в ОУН носила штафети.
*Українська поліція за німців.
*Як підгодовували жидів за німців.

Ф-V, ст. В.

*1943 р., літо — врятували дзвони з церкви, не дали на кулі.
*Про дивізійників в селі.
*Друге повернення більшовиків. Їх характеристика.
*Робота в колгоспі.
*Сестра Михайлина Драпайло загинула 11 січня 1947 р.
*Відгомін Собору 1946 р. в селі.
*Оо. Гургула та Турчманович не перехрестилися на православних.
*1949 р., травень — матір виселили, оповідач врятувався.
*В хаті оповідача півроку був постій стрибків.
*Їх розформували, бо займалися грабуванням і пияцтвом.

76
Друль Григорій
Б34Б1:071-кінець; Б34А2:000-кінець; Б34Б2:000-318; Б36А1:000-318; Б36Б1:000-308

*1928—1932 — початкова школа с. Постолівка.
*1932—1933 — неповна середня школа в м. Хоростків.
*1934—1938 — польська гуманістична гімназія м. Теребовля.
*1938—1949 — фізико—математичний ліцей м. Тернополя.
*1938 р. — вступ в юнацтво ОУН.
*1939 р., жовтень — присягнув на вірність ОУН в м. Тернополі, організатор ОУН Гусятинського і Товстенського районів — надрайоновий провідник ОУН.
*До червня 1941 р. — в підпіллі ОУН.
*1940—1941 — Львівський медичний інститут — студент.
*1941 р., червень — вийшов з підпілля ОУН.

*1941 р., серпень — старшинський вишкіл ОУН в м. Поморяни.
*1941 р., вересень—грудень — ув’язнення німцями в тюрмі м . Тернополя.
*1941 р., грудень—1942 р.,березень — вчитель початкової школи в с. Постолівка.
*1942 р., 3 березня—1944 р. — продовження навчання в Львівському медичному інституті, де був організаційним керівником ОУН.
*До літа 1943 р. — голова української секції ОПУСу АМІ.
*До грудня 1943 р. — заготовлювач ліків для УПА.
*З грудня 1943 р. — референт—фармацевт Тернопільського обласного проводу Українського Червоного Хреста.
*1944 р., березень—квітень — організатор заготівлі ліків для округи УПА на Бережанщині. Псевдо „Славко".
*1944 р., травень — організаціний провідник мед. служби крайового проводу УЧХ.
*1945 р.з січня — шеф медичної служби Подільського краю УПА.
*1945 р., квітень по 4 травня — арештований органами НКВД в с. Козівка Тернопільського р—ну.
*1945 р., травень—вересень — тюрми м. Теребовлі і м. Чортків.
*1945 р., 8 вересня — засуджений ВТ на 15 років за ст. 54—1А, 54—11.
*1945, жотень—1946, березень — пересильна тюрма м. Дніпропетровська.
*1946, квітень—1955, липень — табори Воркути. 40 шахта — будівельник до червня 1946 р. Після —
шахти 12,14,16 фельдшер.
*З 1947 р. — операційний фельдшер оздоровчого пункту 14 шахти.
*195 р., серпень — звільнений із ув’язнення з припискою мешкати у Воркуті.
*1955—1956 — вільнонайомний—фельдшер медпункту 1—ої шахти м. Воркута.
*1956—1959 — операційний фельдшер центральної лікарні м. Ухта.
*1960—1961 — зав. мед. пунктом с. Варвиринці Теребовлянського р—ну Тернопільської обл.
*1962—1970 — Львівський політехнічний інститут — заочна і вечірня форми навчання — інженер технолог біоактивних сполук.
*1970—1986 (вихід на пенсію) — майстер зміни Тернопілького заводу штучних шкір.
*1989 1990 — член РУХу і „Меморіалу" Тернопільської обл.
*З 1991 р. і в даний час — голова Тернопільської обласної спілки політв’язнів і репресованих. Член КУНу.

Ф-І, ст. А.

*1921 р., 9 вересня — народився в с. Постолівка Гусятинського р-ну Тернопільської обл.
*Батько — Павло, мати — Анеля були заможними селянами.
*Брат Ярослав (1914 р.н.) загинув в с. Решетівка як член ОУН.
*Сестра Василина разом з матір'ю в 1950 р. вислана в Сибір, де пробули до 1958 р. за приналежність брата до ОУН.
*Батько помер в 1946 р. від тифу.
*Двоюрідний брат Друль Петро був окружним провідником СБ ОУН, псевдо "Орел", "Бор". Загинув 1950 р. на Стрийщині.

*1928 — 1932 рр. — навчався в початковій школі с. Постолівка.
*1934-1938 рр. — навчався в Теребовлянській польській гуманістичній гімназії.
*1938 — 1940 рр.- навчався в фізико-математичному ліцеї в Тернополі.
*1940 р. — поступив у Львівський медичний інститут.
*Національний склад ліцейної групи. "Трійки" юнацтва ОУН.
*1938 р. — вступив в трійку юнацтва. Завербував його товариш по навчанню.
*1939 р., жовтень — присяга на цвинтарі біля могил січових стрільців.

Ф-I, ст. В.

*1940 р. — масові арешти органами НКВД інтелігенції. Провід ОУН медінституту наказав на цей час виїхати зі Львова додому.
*Зустріч з провідником ОУН Тернопільської обл. Шанайдою (псевдо — Левко).
*Отримав доручення організувати юнацтво ОУН, а згодом — і сітку ОУН в Гусятинському і Товстенському районах Тернопільщини. Стає надрайонним провідником ОУН.
*Опис структурної побудови ОУН в районі.
*До червня 1941 р. був в підпіллі ОУН.
*З проголошенням Самостійної України вийшов з підпілля. Посади оповідача в ОУН.
*Повітовим провідником був "Бір".
*1941 р., серпень — старшинський вишкіл ОУН в м. Поморяни.
*На вишколі було 280 членів ОУН. Там німці всіх арештували, завезли в Тернопільську тюрму, де тримали до грудня 1941 р.
*З грудня 1941 р. до березня 1942 р. — вчитель початкової школи в с. Постолівка.
*З с. Постолівка в УПА загинуло 80 чоловік.
*В 1943 р. були сітки жіночих станиць ОУН. З 1944 р. почали створювати відділи УПА.

Ф-II, ст. А.

*1941 р., 4 липня — в Тернопіль ввійшли війська СС. Багато трупів в тюрмі НКВД.
*Ставлення населення до радянців.
*1939 р. — процеси над членами ОУН.
*1941 р., квітень — арешт 9 учнів гімназії Тернополя за приналежність до ОУН.
*В с. Постолівка було 350 родин, з них — 10 родин сприяли радянцям. В колгосп в 1940 р. ввійшло 15 родин.
*Вихід з підпілля після проголошення незалежності. Ставлення до німців.

Ф-II, ст. В.

*В червні 1941 р. оповідач був розконспірований.

*1942 р., березень — продовжив навчання в медінституті. Там було організовано перший осередок ОУН. Склад осередку.
*Керівник ОУН медінституту був Іван Захарчук, а організаційним керівником — оповідач.
*Їх завданням було: виховання молоді в дусі націоналізму. Просвітницька робота, випуск підпільної нац. літератури. Це тривало до літа 1943 р.
*З літа до зими 1943 р. — отримав завдання з проводу ОУН заготовляти ліки для УПА і відправляти їх через зв'язкових на Волинь.
*1943 р., грудень — наказ з проводу ОУН: виїхати в Тернопільську область для організації там медичної служби УЧХ на посаду референта-фармацевта.
*1944 р., березень — організував заготівлю ліків для Бережанщини. Мав тоді псевдо "Славко".
1944 р., травень — голова УЧХ Катерина Зарицька ввела оповідача в Крайовий провід УЧХ.

Ф-III, ст. А.

*Катерина Зарицька мала псевдо "Монета". Вона призначила оповідача організаційним провідником медичної служби із організацією ліків, аптек, мед. допомоги.
*ОУН була проти вступу своїх членів в дивізію СС "Галичина".
*1943 р., осінь — дивізією в основному займався УЦК — Кубійович.
*В 1942 р. провідником ОУН був Лебідь — "Рубан". В 1943 р. обрали провід, який колегіально керував ОУН.
*1943 р., грудень — оповідач встановив контакт з УПА, допомагав ліковим відділам.

Ф-III, ст. В.

*1944 р. — як представник служби УЧХ мав часті контакти з командирами відділів УПА.
*Перелік прізвищ і місцевостей.
*Підтримка місцевим населенням боротьби УПА.
*1944 р., 11-12 липня — відступ німців зі Львова. Зібрали багато ліків для УПА. З цього моменту пішов в підпілля.
*1944 р., вересень — в с. Сільце Бережанського р-ну вишкіл медиків для УПА. Було 12 чоловік.
*Підпорядкування відділів УПА, національний склад УПА.
*Сподівалися, що в 1947 р. почнеться війна між Заходом і СРСР.

Ф-IV, ст .А.

*Зв'язки між бойовими і господарськими відділами УПА.
*Реорганізація підпорядкування УПА в січні 1945 р.
*З січня 1945 р. — оповідач — шеф медслужби Подільського краю. Завдання: організація аптек, медичної допомоги, медичного вишколу, лікарні.
*В квітні 1945 р. направлений у Вінницьку і Хмельницьку обл. для організації медслужби у відділах УПА.

*Коли боївкою переносив ліки для організації медслужби, попав в с. Чортория в облаву НКВД. Переодягнувся в жіночий одяг і втік.
*Наступної ночі в с. Козівка знову облава НКВД. Арешт.
*КПЗ в Теребовлі. Допит і слідство вів капітан Свєчніков.

Ф-IV, ст. В.

*Оповідач вилікував капітана Свєчнікова від гонореї. За це той проводив слідство поверхово. Так тривало 2,5 місяця.
*Перевели в Чортківську тюрму.
*1945 р., 8 вересня — суд військового трибуналу. Засуджений на 15 років каторги.
*1945 р., жовтень — пересильна тюрма м. Дніпропетровська.
*1946 р., березень — відправили на етап.
*Умови утримання в різних тюрмах і пересилках.
*До Воркути їхали місяць в товарняках.
*Спочатку працював на будівельних роботах, з червня 1946 р. — фельдшером.
*Потім — знову на шахті 3 місяці, потім — медиком.
*Таємні греко-католицькі відправи.

Ф-V, ст. А.

*1948 р. — організація "Речлагерь" — спецтабір для політичних, щоб вони не впливали на побутовиків.
*1951 р. — поява о. Величковського — ігумена отців-редемптористів.
*Оповідач переховував вино для літургій.
*1944 р. — на Бережанщині, в с. Поручині був монастир. Ігумен о. Манько добре відносився до воїнів УПА, переховував їх, на території монастиря була криївка.
*О. Дуплавий разом з о. Величковським проводили велику духовно-релігійну роботу.
*З 1953 р. — відправи проходили вільніше. В таборі не було міжконфесійних протистоянь.
*1953 р. — страйки в таборах.
*Випадок на 29-ій шахті з "суботниками"- протестантами. Загинуло 80 в'язнів, активістів відправили у Володимирський централ.
*В таборах були в основному члени ОУН(б).
*Організація медичної служби в зоні.
*Оповідач працював фельдшером в хірургічному стаціонарі.
*Склад охорони і адміністрації табору.

Ф-V, ст. В.

*Після арешту Берії режим в таборі поліпшився.
*Оповідач мешкав в медстаціонарі.
*1955 р. — працював фельдшером в таборі рецидивістів.
*1955 р., серпень — оповідача достроково звільнили з дозволом проживати тільки в Воркуті.
*1955 р., серпень- 1956 р., червень- фельдшер на 1-ій шахті в Воркуті.
*1956 р., червень — 1959 р. — операційний фельдшер центральної лікарні м. Ухта.

*1959 р. почалося нове слідство з метою встановлення особи, але прокурор Руденко справу закрив.
*1960 р. — повернувся в Тернопіль, відправили в медпункт с. Варваринці.
*1961 р. — видали паспорт на дійсне прізвище.
*1962 — 1970 рр. — завідувач медпункту с. Острів Тернопільського р-ну.
*1964 — 1970 рр. — навчався і закінчив Львівський політехнічний інститут, спеціальність — інженер-технолог біоактивних сполук.
*1970 — 1986 рр. — майстер зміни Тернопільського з-ду штучних шкір.
*З 1963 р. — мешкає в м. Тернополі.
*1962 р. — одружився з вчителькою Марією Сесик.
*Має двох синів.
*1989 р. — брав участь в організації Тернопільського РУХу і "Меморіалу".
*1990 р. — організовував тернопільську обласну спілку політв'язнів і репресованих. Є її незмінний голова.
*Член КУНу.

349
Дуліба Володимир
203, 204, 205, 206,

Ф-І, ст. А.

*1922 р., 2 січня - народився в с. Сороки Львівські Пустомитівський район, Львівська область.
*Батько - господар-середняк, був в УСС. Був в вишколі на Закарпаттю, потім - в сотні Будзиновського. Під Стрипою попав в полон, був в Росії в полоні. З початком революції був в Києві, вступив в корпус УСС, який розформували при Скоропадському. Повставав проти гетьмана, був в УГА. В 1921 р. пішки з-під Вінниці прийшов додому з маузером. Дідо відкупився від поляків пшеницею, щоби сина не забрали. Маузер дав оповідачеві в 1941 р.
*Батько потім працював бухгалтером в кооперативі. Розповідав оповідачеві про боротьбу, про Україну. Антагонізм в селі між батьком оповідача та священиком- москвофілом.
*Мати Анна була з багатшого роду, дуже тиха, страдальниця, бо батько дуже керував. Померла в 1947 р.
*Оповідач вчився в 4-річній початковій школі в селі, вчили українською.
*В 1931 р. батько дав оповідача до Львова в 4-ий клас рідної школи короля Данила. Всі вчителі - українці.
*По закінченню 4-го класу - на Збоїщах під Львовом монастир редемптористів, вони мали свою гімназію. То була школа, що підготовляла до вступлення в монастир. Вимоги строгі. На вищі студії посилали в Бельгію. Платилося натурпродуктами, жили в інтернаті.
*Гімназисти мали форму, мали мазепинки. Служба Божа щодня.

Ф-I, ст. В.
*Розпорядок життя в гімназії. Дуже строго, але таке життя подобалося.
*Бельгійці-редемптористи були українськими патріотами, закладали по селах "Просвіти".
*Українські редемптористи: о. Корба, о. Лемішка, о. Веселовський.
*На вакації приїжджав в село. Вчив вистави, народні танці, читали патріотичну літературу. Вів гуртки, хор.
*Був першим учнем, був паламарем. Дуже хотіли, щоб оповідач був монахом. По матурі викликали тата, і дуже наполягали: не видавали свідоцтва. Але оповідач відмовився, він мав дівчину.
*1939 р. - оповідач перейшов у малу духовну семінарію, прийняли в 7-ий клас.
*1937 р. - в селі була сітка ОУН. Оповідача закликали в дорост. Був вишкіл. Вчили "Декалог", "Правила", Донцова, Гітлера.

Ф-II, ст. А.
*1938 р. - почалася діяльність оповідача в ОУН. Лідер ланки з 6 осіб.
*1938 р. - як повстала Закарпатська Україна, з села не пішов ніхто.
*1939 р. - в річницю вбивства Коновальця оповідач розповсюджував за гроші значки.
*Швець-бідняк Кебас вів драмгурток, хор, вчив в дорості. Потім з'ясувалося, що він є членом КПЗУ.
*Оповідач хотів стати світським священиком. Вчився у малій духовній семінарії. Викладацький склад. Семінарія була патріотично настроєна, була ОУН в семінарії.
*Нирка і Старівський радили оповідачеві, що читати (наприклад, Донцова), потім запропонували вступити в ОУН.
*Шептицький приїжджав в монастир в Боїща, читав проповіді.
*1939 р. - прийшла радянська влада, семінарію ліквідували. Більшість викладачів емігрували. Ті, хто лишився, організували учнів на Пекарській, серед них - Олена Степанівна.
*Зустріч радянців у селі.
*Швець Кебас очолив сільраду. Мітинги і збори до приєднання. Більшість селян були за самостійну Україну, дехто - за Гітлєра, до радянців не хотів ніхто. Збори розігнали, написали, що одноголосно - до Москви.

Ф-II, ст. В.
*Як прийшли радянці, ланка оповідача дістала наказ роззброювати польські частини.
*Хлопці і оповідач вирішили втікати до німців. О. Рейтарівський повиписував їм метрики.
*Дуда Михайло став сотником УПА — Громенком, загинув в 1948 р.
*Дуда Андрій був в українській поліції, поляки знищили.
*Крочак Теодор і Дуда Михайло були в "Нахтігалю" з Шухевичем. Крочак був зв'язковим в ОУН, сидіів в Освенцимі, живе в Америці.
*Батьки оповідача не пустили. Зв'язки з ОУН порвалися. З патріотизму не хотів іти в радянську школу. Помагав батькові по господарці.

*З 1940 р. на 1941 р. - брат нареченої оповідача звів оповідача з Лисим Влодком з Підлісок. Лисий був в підпіллю. Говорили про ОУН, про зв'язки. Згодився на пропозицію Лисого. Зайшов з Лисим в Волю Висоцьку за 25 км. Зустрівся там з лейтенантом Легендою (Климів Іван) - крайовим провідником ОУН. Оповідач радо погодився далі боротися, взяв псевдо Хвиля.
*Климів повідомив, що провідником є Бандера, пояснив про розкол. Так оповідач став бандерівцем.
*Оповідача назначили організаційним провідником Львівської області. Зв'язкова Хомин Марія до окружного провідника Чорного. В Сороках зв'язковою стала двоюрідна сестра Ганна Гайдис (псевло - Зіна).
*1941 р., весна - оповідач з товаришем-студентом Квінтюком зустрівся на хуторі з Легендою. Квінтюк став провідником студентства Львівського університету, псевдо - Лис.
*1940 р., осінь - Старівський просив перевести 2-х хлопців по зв'язках за кордон, сказав, що Нирка арештований, точно зізнався, що були в ОУН.

Ф-III, ст. А.
*1941 р., квітень - Легенда ходив налагоджувати сітку на Велику Україну. Легенда сказав вступати в комсомол, в партію, в Верховну Раду. Оповідач поступив в комсомол. Кебас оповідача не видав.
*Перед війною член Проводу ОУН Маївський попередив, що війна почнеться 22 червня і дав зв'язки до німців.
*З початком війни оповідача викликали у Львів на вул. Руську, 20. Там зібрався весь Провід. На Личаківській, 5 був обласний Провід ОУН. Оповідач перейшов туди, мав організовувати адміністрацію. Було недовго, німці Стецька арештували. Оповідач бачив Стецька, Лебедя, Ленкавського.
*Оповідач приймав участь в поставці продуктів для Проводу. Продукти передавали люди з села.

Ф-III, ст. В.
*Збір продуктів по хатах. Різні випадки.
*Легенда попередив оповідача про арешти, сказав тікати. Сам Легенда втік. Арештували на Руській Стецька, Ленкавського.
*Оповідач мав організовувати сітку - до станиць. Їздив в округи, в повіти.
*З еміграції приїхав досвідченіший Максимович (псевдо - Крига), він став обласним провідником. Оповідач - організаційним референтом, налагоджував далі сітки. Вишколи військові і ідеологічні.
*1942 р., весна - перейшов в Рава-Руську округу, робили сітку.
*Після арешту Стецька провідником став Лебідь (псевдо - Вільний). Шептицький шкодував, що не зрозумів, що армії треба. Легенда закликав активно боротися з німцями.
*Член Проводу Маївський попав на засідку, його арештувало гестапо.
*В 1941 р. - оповідач мав текст проголошення України і проголошував у своєму селі. Люди вибрали солтеса.
*Як прийшли німці, оповідач зустрічався з офіцером СС, порозумівся. Сказав, що лишає під опіку оповідача військове майно частини, що була в сусідньому селі.

Ф-IV, ст. А.
*Оповідач наказав вивезти зброю, рації, літературу, то все пригодилося УПА.
*Маївський, член Проводу, під час арешту вистрілив в гестапівця і втік через вікно. Його ставили під організаційний суд, бо був наказ не стріляти.
*Легенду в Проводі понизили, бо хотів рішучих дій. Його арештували німці в 1942 р. в листопаді чи грудні і закатували. Некролог Легенди, що він - фанатик ідеї.
*В 1943 р., в березні - оповідач зустрівся з Спартаком- Помстою (Микола), родом з Витви біля Гошева, який взяв оповідача до себе, бо оповідач не зжився з новим обласним провідником Хмелем. Помста працював при зв'язках центрального Проводу. Оповідач з ним організовував зв'язки з Волинню.
*Від того часу оповідач знав центральний Провід, в нього в хаті були Шухевич, Лебідь, Перебийніс.
*1943 р., весна - оповідач дійшов по зв'язках до Волині.
*1943 р., осінь - ОУН не хотіла УПА, бо то марна кров. Лебідь був проти. Більшовицька партизанка йшла на Волинь. Німці вивозили людей, люди бунтували, робили відділи самооборони. Щоб не було стихійно, то організували УПА. Шухевич також не хотів, але зібрав "Нахтігаль".
*В 1942 р. оповідач відправляв по своїй лінії на II конференцію ОУН.
*1944 р., березень - радянський фронт підійшов під Броди. Оповідач організував конференцію Проводу в Сороках. П'яний дядько їх видав. Німці оточили хату. Арештували оповідача, батька, матір, ще одного партизана.

Ф-IV, ст. В.
*Люди бачили і передали, що оповідач арештований на Дубину на конференцію. Конференцію перевали, вивезли на безпечне місце.
*Арештували Помсту і оповідача, завезли до Львова, в тюрму на Лонського. Допити, катування.
*Спочатку звільнили Помсту, потім - на Великдень - оповідача.
*Їх з тюрми витягував Лебідь через о. Гриньоха, який мав зв'язок з Вермахтом. Лебідь через місяць приїхав в село до оповідача, з'ясувати, чи всі звільнені.

350
Єфремова Олександра
184, 185, 186

Ф-I, ст. А.
*1925 р., 19 січня - народилася в с. Вигоді Галицького району.
*Батько був музикант, мав пасіку. В молодості помагав січовим стрільцям.
*До школи ходила в Колодіїв.
*В 1939 р. - закінчила 5 класів в с. Сівці. За радянців - 6-ий клас, 7-ий - за німців у с. Сівці.
*Батько мав склеп, брат читав людям газети.

*Стосунки між польськими і українськими дітьми під час навчання в школі.
*Стосунки між дорослими: брат оповідачки і поляк, коли повстало Закарпаття.
*1940 р. - брата взяли на роботу в Радехів на аеродром.
*1942 р. - оповідачку взяли в підпілля. Вона знала ще від 1936 року членів ОУН, які переховувалися у них вдома.
*Була кур'єром по селах Суботів, Дорочів, Колодіїв, Ясень, Грабівка, Завій.
*З 1943 р. - по дальших селах. Крайовий Провід в Селищі і в Суботеві. Знала сотенних Чорного, Чорноту, Тютюнника, Бея.
*1944 р. - вступила в актив ОУН. Взяв Савчук Михайло (Байдак).
*1944 р., жнива - складала Присягу. У вересні пішла додому, бо мала перевести з Суботова людей.

Ф-I, ст. В.
*Способи маскування від радянців: пасе корови, збирає грушки.
*Стрибок відпустив.
*1945 р. - перейшла в СБ розвідницею і зв'язковою. Забрав Морозенко (Яськів Микола).
*1945 р., зима - вибори депутатів на Вигоді. Оповідачка накидала гранат і запалила. Радянці повтікали.
*1945 р., травень - сутичка радянців і оунівців в Вигоді, 12 оунівців загинуло.
*Арешт Крука, зрада Свириди.
*1945 р., 12 лютого - Гонта в Дорогові. Радянці напали, вбили 12.
*Похорони загиблих.
*Умовні пісні для оунівців.

Ф-II, ст. А.
*Ольгу Грозберг (Степанівну) вела по зв'язку в Підгородь.
*З Німшена вела Рака, Іскра, Морозенка і Оленя в Вигодський ліс.
*Зради братів Бариновських.
*1946 р., грудень - з братовою в Станіславі купила погони і інші речі для хлопців.
*Оповідачку шукали. Вона ховалася в стрийка в Німшені.
*Семков Михайло Миколайович - начальник відділу боротьби з бандитизмом, допитував оповідачку в Перлівці.
*Перевезли в Галич. Корстильов бив цілу ніч, знущався. Оповідачка маячіла.
*За 3 дні слідство взяв Семков. Хотів зняти побої. Оповідачка сказала, що її не били.

Ф-II, ст.В.
*В Галичі тримали 2 тижні. Потім - в Станіслав, в 19, 54 камеру, там застала Олю Грозберг.
*10 місяців була в 39-ій камері.
*1947 р., квітень - суд. Свідок сказав, що свідчив на оповідачку, бо його били. Суд не відбувся.
*В серпні - вересні - спроби слідчих змусити до самовизнання.
*Етап Львів - Харків.
*Свят-Вечір 1948 р. - їхали через Москву. Конвой дав чаю.

*Свердловськ. Не дала банщиці вишиваної блузки - попала в лікарню на місяць.
*В лікарні була член Проводу ОУН - Грос-Макарчук Анна, вона мала рак.
*Оповідачку перевезли в Казахстан, в Петропавловськ.
*Пересилка Карабас. Її взяла єврейка в лікарню.

Ф-III, ст. А.
*В лікарні чистила бульбу, робила фіранки на вікна.
*Етап на Просторне. На пасовищі сепараторщиком. Розбила ногу. 2 місяці в лікарні.
*1948 р., жнива - Кінгір. Будували собі бараки.
*6 років робила на цегольні. Дістала ревматизм.
*1951 р. - отримала посилку від матері з листом, що арештували сестру. Від того паралізувало, потім - жовтуха.
*Після цих хвороб дали в легку бригаду.
*1952 р. - оперували апендицит, лишили тампон.
*1954 р., травень - повстання в Кінгірі. Світло, гудки, сирени.

Ф-III, ст. В.
*1954 р., 9 липня - звільнилася.
*Сповістили, що сестра вбита.
*Приїхала в Ходорів, бо Вигоду знесли. Пішла в готель чергувати.
*1955 р. - вийшла заміж.
*5 років працювала в союздруку.
*1962 р. - арешт чоловіка.
*Донька також страждала, що мати - бандерівка.
*1990 р. - поїхала в Войнилів, де її тета будувала монастир. Минулого року добилася, щоб той монастир віддали. З 17 липня 1994 р. - монастир діє.

79
Жминда Мирослава
Б39А2:101-кінець; Б39Б2:000-103

*1938 р. — закінчила 5 класів місцевої школи.
*1939 р. — закінчила 6—ий клас в м. Тернополі.
*1939—1946 — на батьківській господарці в с. В. Гаї.
*1946—1952 — виховувала дочку, не працювала.
*1952—1980 — працювала в колгоспі с. Товстолуг, а також на фермі.
*1980 р. — вийшла на пенсію.
—Допомагала підпіллю ОУН—УПА і УГКЦ.

Ф-I, ст. А.
*1925 р., 21 квітня - народилася в с. Великі Гаї Тернопільського р-ну, Тернопільської обл.
*Батько - Петро - рільник, мати - Марія полька, з сім'ї залізничника.
*Відомості про братів і сестру.
*Опис господарки батьків.

*Про село: було 450 номерів, з них 30 - поляки, 4 - євреї.
*Особливості ведення господарки і харчування в батьків.
*Спогади про ігри дітей, весілля і похорони з дитинства оповідачки.
*В селі - монаший будинок сестер-служебниць.
*1938 р. - закінчила 5 класів місцевої школи. 6-ий клас закінчила в Тернополі.
*В селі була читальня "Просвіта".

Ф-І, ст. В.
*Німецька окупація пов'язана із встановленям контингенту.
*1944 р., березень - прийшли радянці, почали вимагати переходу в РПЦ.
*Перелік отців, які не перейшли в РПЦ.
*Монастир закрили, настоятельку арештували, в монастир поселили світських.
*Члени підпілля ОУН-УПА приходили за їжею і інформацією до оповідачки. Більшість з них загинула в боях з НКВС. Перелік імен і обставин.
*Після 1947 р. про ОУН в селі вже не було чути.
*Мріяла бути вчителем.
*1946 р. - одружилась з Жминдою Михайлом з с. Товстолуг. Спогади про вінчання і весілля.
*1948 р. - примусове загнання в колгосп.
*1947 р. - народилася дочка.
*1952 - 1980 рр. - працювала в колгоспі і на фермі.
*1978 р. - помер чоловік.
*Шлюб дочки і похорон чоловіка були підпільними відправами. Підпільні Службі Божі служилися в хаті оповідачки.
*Має дві внучки.

80
Забурко Стефанія
Б41Б1:000-075

Ф-І, ст. А.
*Початок ворожнечі між українцями і поляками.
*Навчання дітей у школі.
*Життя населення за німецької влади.
*Переїзд сім'ї Забурко до Одеської обл.
*Гуртки с. Лосинець Томашівського повіту.
*Польська пісня.

353
Зарицький Богдан
Я. Стоцький: маємо тільки паспорт, без касет і оформлення

*1933—1939 — 1—6 класи школи в Перемишлянах.
*1939—1941 — 5—7 класи в Перемишлянах.
*1941—1942 — Торгова школа в Перемишлянах — учень.
*1942—1943 — постачальник клінік мед. інституту у Львові.
*1943 р., Липень — вступив добровільно в дивізію „Галичина".
*1943 р., 3 вересня — на вишколі в Гайделягері, в Дембіці — 30—ий полк, 5 сотня, 4 чота до листопада, а з листопада до грудня 12 сотня.
*1943, грудень—1944, березень — підстаршинський вишкіл у Дембіці — батальон зв'язку — телефонний зв'зок при штабі 30—го полку.
*1944 р., березень — Айнзац (рейд) групи Баєнсдорфа у Любачів — Білгорой, телефоніст комутатора групи.
*1944 р., квітень—червень — Нойгаммер — продовження вишколу в складі батальону Вустика. Звання — шарфюрер.
*1944 р., червень—липень — Броди (Ожидів, Гаваречина, Підгірці). Командир групи зв'язку при 30—му полку.
*1944 р., 19 липня — поранений біля Княжа. Полонений, як німецький вояк. Медсанбат в Золочеві, серпень—вересень Збараж — лікарня, Житомир — лікарня.
*1944, жовтень—1946, квітень — табор для військовополонених інших національностей у м. не розб... , Воронежська обл., шпиталь в м. Моршанськ Томбовської обл.
*1946 р., квітень — звільнений як інвалід.
*Осінь 1946 р. — статист клінік мед. інституту у Львові — допомагав УПА медикаментами.
*1947 р., 15 березня—1955 — арешт за участь в дивізії „Галичина". Суд ВТ ПрикВО — ст. 54 ч.2 — 10 років ІТЛ.
*1949—1951 — Мордовія — Потьма — Явас, столяр.
*1951—1955 — Волчолаг Ярославська обл. на пункт № 2 не роз...ї
*1955 — звільнений і повернувся у Львів.
*1956 р. —примусово виписаний зі Львова.
*1956—1959 — Харківська обл. м. Балаклея — не розб...
*1960 р. — повернувся у Львів.
*1962—1968 — Закінчив Львівський політезнічний інститут, вечірня форма навчання — інженер будівельник.
*1961—1988 — Львівський хімзавод — начальник відділу не роз.... будівництва.

81
Затварницький Микола
Б26А2:000-343

*Голова „Просвіти"і українського кооперативу „Згода" в с. Росохи Старосамбірського р—ну Львівської обл.
*П. Микола Затварницький уникнув переслідувань, втікнувши в кінці війни з рідного села.

Ф-І, ст. А.
*Оповідач походить із старовинного шляхетного українського роду.

*Батько оповідача після заробітків в Америці купив кусок поля з лісом. Був війтом в селі Росохи Львівської обл. на протязі 27 років.
*Розповідь про братів і сестер.
*Брат Іван був в УПА, загинув у 1945 р. Обставини загибелі.
*Про події українсько-польської війни часів ЗУНР. Був свідком боїв УГА і місцевого населення з відділами польської армії.
*Опис бою і вдалих дій хлопців з с. Росохи. Захоплення польського панцерника.
*Літом велика кількість поляків наступала на село.
*"Психологічна атака" кмітливих хлопців зі села. Поляки відступили.
*Початкова освіта оповідача: 4 класи у Народній школі с. Росохи. Вчителі школи.
*Продовжив навчання в 7-літці м.Хирова.
*Потім продовжив навчання в польській гімназії м. Самбора. За відмінне навчання був звільнений від оплати.
*Як відміннику запропонували перейти до Львівської гімназії.
*В Самбірській гімназії були переважно українці, у Львіській — поляки.
*Історії з гімназійного життя.
*Оповідач ще від шкільної лави брав учась у суспільному житті: читав лекції в "Просвіті", був її головою.
*Оповідач був головою кооперативи "Згода".
*Вистави "Просвіти", організація фестин.

Ф-І, ст. В.
*Детальна розповідь про фестини в селі.
*Праця в "Просвіті" і кооперативі була на добровільних засадах.
*Оповідач служив в польській армії в кавалерійських військах, мав звання старшого сержанта.
*Війна застала оповідача під німецькою границею.
*Відступ.
*1940 р., 28 вересня — оповідач потрапив у полон, звідки втік в рідне село.
*Працював помічником лісничого.
*1940 р., грудень — мобілізували в Радянську Армію санітаром в піхоті.
*Коли РА хаотично відступала на початку війни, повернувся в с. Росохи, працював лісничим.
*Згодом перебрався в Турку і там працював лісничим до 1944 р.
*1944 р. — поступив в Болехівську школу по лісництву.
*По закінченні ще недовго працював лісничим, а потім перебрався в Рогатин, де проживає досі.
*В Рогатині також працював лісничим.
*Цікаві події і зустрічі у воєнний та післявоєнний період.
*Про діяльність УПА на терені Турківщини. Оповідач виконував роль зв'язкового для бійців УПА.
*Був очевидцем героїчної боротьби. Через хворобу не міг стати до лав вояків.

Ф-ІІ, ст. А.

*Дружина оповідача Ольга Хом'як походить із свідомої української родини. Її батько був січовим стрільцем, був репресований і висланий в Сибір.
*Розповідь про дітей і внуків оповідача.
*До пенсії пропрацював лісничим, після пенсії — головою товариства мисливців і рибалок в Рогатині.

83
Захаріясевич Любомир
Б76Б1:136-кінець; Б76А2:000-кінець; Б76Б2:000-кінець; Б77А1:000-кінець; Б77Б1:000-кінець; Б77А2:000-223

*1934—1942 — школа.
*1942—1943 — торгівельна школа.
*1943— 1944 — дивізія „Галичина".
*1944 р. — сов. армія.
*1944—1946 — табір.
*1946—1948 — УПА.
*1949—1951 — вчитель в Липовці Тисменського району.
*1951—1952 — завуч в Княжичах.
*1952—1958 — директор в Кропивниках.
*1958—1959 — безробітний.
*1959—1960 — директор Павлівської школи.
*1960—1972 — директор Мишинської(?) школи Коломийського р—ну.
*1972—1984 — директор Богородчанського ПТУ.
*1984—1987 — директор галицького овочесуш. заводу.
*1987—1991 — заступник директора СПТУ № 3.
*1991—1992 — голова кооперативу „Школяр".
*1992—1993 — директор приватного підприємства „Захар".
*З 1994 р. — генеральний директор „Маслосоюзу".

ШИРШЕ:

Ф-І, ст. А.
*1927 р. - народився в Сяноку під Краковом.
*Дід - декан Перемиського повіту. Він заснував "Маслосоюз". Був активний просвітянин. Помер у 1917 р. Дід закінчив Станіславську гімназію, потім - теологію у Львові. В Вишатичах був парохом 19 років. Заснував "Просвіту", побудував церкву. Мав 10 дітей. Всім дав освіту. Троє священиків, доньки - вчительки.
*Батько оповідача - правник, офіцер січових стрільців, був в армії Петлюри. Був на Великій Україні в партизанському з'єднанні "Маруся". 1923 р. - повернувся. Поляки арештували, потім випустили. Працював робітником в Битькові.
*1924 р. - мати переїхала в с.Волосів вчителькою. Вона - донька вчителя, закінчила вчительський семінар, працювала в Галицькому повіті.
*Батько їздив по Галичині, займався політикою. В 1939 р. пропав в Березі Картузькій.

*В 1934 р. - оповідач поїхав вчитися в Сянок. Вчився по-польськи. В класі були поляки, українці, євреї. Була національна ненависть. Релігію вчив о. Венгринович - великий патріот.
*В 1937 р. помер вуйко оповідача, в якого він жив в Сяноці. Оповідач перейшов у шашкевичівку в Станіслав. Українська школа, національний дух. Вчився з хлопцями, які потім були в УПА.
*В 1938 р. перїхав до Львова, до тітки, пішов в рідну школу. Директор - сотник УГА Домбровський, класний керівник - сотник УГА Чорномаз. Закарпатська Україна. Українці підняли голову. Поляки побили школу.
*1938 р., 31 жовтня - панахида в Церкві Юра. Учні вітають А. Шептицького. Демонстрація з забороненими піснями коло університету. Напад польської поліції.

Ф-І, ст. В.
*Польські шовіністи намагалися вбити Шептицького, польська поліція його охороняла.
*В 1938, 1939 рр. оповідач був в підлітковому таборі "Остодорі" в Підлютому. Національне і військове виховання.
*До рідної школи деколи приходила Марійка Підгірянка - дружина директора.
*Оповідач жив у Львові у Чайківських. Їх син Богдан мав з Романом Шухевичем спільне рекламне підприємство "Фома".
*В травні - день рідної школи. Поляки перешкоджали його проведенню. Били українських дітей за те, що ті говорили рідною мовою.
*Юніорські футбольні команди були національними.
*1939 р., 28 серпня - вибухла війна. 3 чи 4 дні втікали поляки. Прийшли радянці, люди їх зустрічали синьо-жовтими прапорами.
*Мати оповідача зробили директором школи в Волосові. Там був гарний клуб.

Ф-ІІ, ст. А.
*Будували читальню всі українці села Волосова. В ній - п'єси, концерти. В селі був добрий хор. Багато учасників хору загинуло в УПА.
*Євреїв в Волосові було 15 родин, поляків - 30%.
*1939 р., весна - батька оповідача арештували, посадили в Березу Картузьку, там він пропав.
*Часто приїжджали радянці, ночували в матері оповідача, вона була директором школи.
*Організовували колгосп, об'єднали 30-40 господарств.
*В Ланчині - МТС. Трактористи зі Східної України, були агітаторами.
*За радянців оповідач ходив в 5-ий і 6-ий класи. Багато вчителів, вчили краще.
*В 1940 році радянці почали відступати. Оповідач вивісив Сталіна на журавлі, що бере воду.

????Ф-ІІ, ст. В.??? — з'ясувати.

Ф-ІІІ, ст. А.

*1944 р., лютий - родич оповідача намовляв Шухевича виїхати до Німеччини. Шухевич відмовився.
*1943 р., травень - з товаришем Василем Олійником поступали в Дивізію. Їм відмовили. Виробили довідки, що старші, наступного разу прийняли.
*1943 р., кінець травня - віче в Станіславі. Були німці, священики, єпископ Хомишин.
*1943 р., 17 липня вночі повідомили, що треба рано бути на станції в Станіславі. Зі Станіслава - у Львів, звідтам - до станції, де табір з колючим дротом і в'язнями в смугастому одязі.
*Організація вишколу і режим. Вчили німці, був один перекладач на цілу сотню.
*Перший табір був в Польщі біля Дембіце. Там потім німці випробували V-1 і V-2.
*Вишкіл добрий, тяжко було у важкій сотні. Великий патріотизм.

Ф-III, ст. В.
*В батальйоні більшість - з середньою і вищою освітою. Офіцер-німець також з вищою освітою, всі німці були фронтовики.
*Вимоги до зброї, вбрання і побуту.
*Писали листи додому. 4 рази приїжджала мати оповідача. Інцидент між матір'ю оповідача і німцем.
*Кожної неділі на майдані, де був Престіл, батальйон молився.
*В кінці жовтня оповідача вибрали в підстаршинську школу кандидатом. Перевели в нові сотні.
*Одного дня викликали добровольців. Оповідач зголосився. 120 осіб завезли до села, в якому були парашутисти. З одної хати кинули гранати. Оповідача поранило в живіт.
*Відвезли в гайдлягер, там зробили операцію.
*На початку грудня відправили на курорт в Закопане. Три тижні чудово відпочив.
*Повернувся, його зробили ройовим.

Ф-IV, ст. А.
*Різдвяні свята на вишколі. Кутя, подарунки з дому, подарунки з Центрального Комітету, листи від дівчат зі Львова. Відправи. Вже були свої старшини.
*Через 2 дні по святах дістали зброю, і - в вагони.
*Оповідач був ройовим 1-ї чоти 1-ї сотні.
*Через Домбіцу і Ряшів поїхали до Любачева. Пішли воювати проти партизан Ковпака і Сабурова.
*Перд від'їздом дізнався, що партизани вбили вуйка оповідача в Грубешеві.
*Розташувалися гарнізонами по селах - по 2-3 чоти. Оповідач попав в панцерєгери - їздив на танках.
*Бої з партизанами.
*У Сабурова було багато вірмен.
*Відпочинок у власівців в Білгораї в укріпленому монастирі. У власівців - інтернаціонал. Спільна служба Божа, міжконфесійних суперечок не було.
*Ющук з Волині пішов в УПА, набрав зброї і чобіт.

Ф-IV, ст. В.

*В Замостю 2 чи 3 дні перебували в школі. Ходили чистили ліси. Бої з партизанами.
*1944 р., початок травня - поїхали в Нойгамер. Табір за дротом. 4 дні милися, витрясали вошей.
*Знову по сотнях в казармах. Прийшли новобранці. Оповідач - в рядових.
*В Нойгамері стояла ціла дивізія. Давали нагороди за боротьбу. Оповідач закопав нагороди разом з документами. Викопав в 1991 р.
*Оповідача викликали в штаб полку, дали звання і призначили начальником штабу сотні.
*За 2 тижні перед фронтом жили в палатках.
*1944 р., червень - поїздом до Олеська. 2 сотні за 30 хв. розвантажилися. І маршем - в ліс, отаборилися.
*Стрілець зі штабу переходив в УПА. Дивізійники самі дали упівцям зброю, чоботи.
*На фронті кожна сотня мала 5-тикілометрову радіостанцію. Ними підтримувався зв'язок.
*Проголошено марш на Золочів. Поход під радянськими бомбами. Вермахт відступав, дивізійники йшли вперед.

Ф-V, ст. А.
*Вермахт відступав, дивізійники займали їхні позиції, відбивали деякі атаки, але також відступали.
*Були оточені. Паніка. Сотні без старшин.
*2 підбиті радянські танки. Ховаються в лісі, риють окопи.
*Оповідач шукає поодиноких дивізійників, збирає їх. Шукає штаб полку. Відступають разом зі штабом.
*Періодично окопувалися і відбивали атаки радянців, підбивали танки.
*Разом з вермахтовцями проривалися, але були оточені зі всіх боків. Однієї ночі в коноплях знайшли радянські солдати оповідача і ще трьох дивізійників.

Ф-V, ст. В.
*Захопили 50-60 дивізійників, вермахтівців більше. Цілий день йшли. Радянські офіцери по дорозі вбивали дивізійників. На вечір лишилося 10 осіб.
*Оповідач втік вночі зі стодоли через стріх. Ховався по хатах. Люди дали інший одяг, піщов до лінії фронту.
*Під Львовом радянські солдати забрали в сільраду оповідача з товаришем.
*У Львові у штабі залізниці оповідач з товаришем брехали, що копали окопи, що був піонером, що його батько відступив з Радянською Армією. Згодилися іти в армію.
*В воєнкоматі оповідача з товаришем обстригли, дали розписатися, що за дезертирство - розстріл, взули у валянки.
*1944 р., 1 серпня - вийшли зі Львова, в Бродах поселили в лісі, в австрійських казармах.
*За кілька днів повели на Схід, до с. Верба на Волині. Повезли поїздом. В Києві, в Москві, в Кірові водили в баню. Перехворів на корості.
*374-й запасний стрілковий полк на Уралі, в Полєтаєво. Після карантину видали одяг. Спали на нарах повзводно.

Ф-VI, ст. А.
*Працювали в колгоспах, помагали збирати врожай. Був фірманом, возив жито. Збирали бульбу на островах на Камі. Приймав присягу.
*Перевели в артилерію. Раптом - в вагони, які везуть в табір. Конвой з псами. Зустрів знайомого, бувшого партизана, який перебув німецький полон. В таборі - бувші поліцаї, німецька адміністрація.
*Роподілили по бригадах. Робота в шахтах по 12 годин. Оповідач там робив до закінчення війни. Побутові над ними знущалися.

Ф-VI, ст. В.
*1945 р., початок червня - перевели в загальний табір, на шахту № 6, там були і дивізійники.
*Захворів на туберкульоз, був в спецшпиталю, операцію робив власовський офіцер.
*Оповідача перевели в Олександрівку. Був на різних роботах. Написав листи, дістав відповідь.
*1946 р., весна - приїхала знайома матері оповідача. Оповідач задумав тікати, взяв у жінки адресу.
*Втік на вагонах з цеглою. Проїхав Березняки. Марійка помогла йому заїхати легально, ніби його обікрали в Пермі, вкрали і речі, і документи, а він є чоловіком Марійки.
*Взяли довідку у участкового і разом з Марійкою приїхали в Дрогобич, де мама зустріла фірою.
*Кожного дня були облави. Після перевірки взяли в УПА. В хаті, де жили мати з сестрою, була криївка.

Ф-VII, ст. А.
*В УПА за тиждень прийняв присягу, дали карабін. Спочатку був рядовим стрільцем, був помічником станичного Дуба.
*З Влодком викопали криївку на полі Влодкового тата.
*Пішли в комуністичне село Рихтичі, конфіскували корову. По слідах прийшли хазяї, забрали. Оповідач з Влодком отримали покарання: по 50 буків. Спав на животі.
*1946 р., листопад - робили віча по селах Дрогобиччини. Дрогобицький район мав псевдо "Пропасть": часто там гинули.
*1947 р., осінь - партизани хотіли спалити трактор підсобного господарства. Трактористи вмовили не палити, потім вони носили штафети.
*Оповідач з Влодком втікли від радянського солдата.

Ф-VII, ст. В.
*Арештували трактористів, одному з них дали 10 років.
*Оповідач з Влодком ховалися в гичці на полі з бульбою.
*1947 р., листопад - оповідач захворів на жовтуху. Лікувався в криївці в Липівці, в стодолі. Партизанський засіб лікування жовтухи.
*19476 р., літо - оповідач робив операцію по витягненню кулі з руки пораненого за допомогою бритви, кліщів та струни зі скрипки.
*Упівці вліті були в лісі, зимою - в криївках та стодолах.
*По селах упівцям помагали, навіть переселенці.

*1948 р, початок - прийшло розпорядження: легалізуватися. Оповідачеві порадили вернутися на Урал, але він там знайомих не мав.
*Мати оповідача виробила за свиню документи, що оповідач служив в армії.
*1948 р., осінь - приїхав з тими документами в Каміння. Був лаборантом на молокозаводі в Надвірні, допоміг вуйко, який працював директором молокозаводу в Камінній.
*Товариш з райвно допоміг з 15 січня 1949 р. дістати призначення вчителем в Липівку. Був класоводом 1-3 класу.
*Приїхала мати, пішла викладати німецьку мову, мати навчила вчителювати.
*1949 р., літо - призначили завідуючим школи. В липні 1949 р. прийняли на 2-ий курс педучилища.
*1949 р., весна - арештували вуйка, і він зник.
*1950 р. - одружився. Мати і жінка працювали в школі в Липівці.
*1951 р., весна - перевибори голови споживчого товариства.

Ф-VIII, ст. А.
*Добув до кінця року. Зустрів у Івано-Франківську знайомого, що працював в Вигоді в райвно. Зав. райвно - Славко Леськів - дивізійник. Взяв оповідача завучем в Княжолуки.
*Славко Леськів з-під Бродів попав в Радянську Армію. Як фронтовик одружився з партизанкою. Батько жінки - великий начальник, захистив Славка, коли знайшлася його фотографія дивізійника. Леськіва перевели під Бурштин. Десь у 1984 р. він помер.
*1952 -1958 рр. - оповідач був директором школи в Кропивниках. Школа невелика, село націоналістичне, добрі учні. Організовував самодіяльність, керував будівництвом клубу.
*Зав. райвно спитав від оповідача точну біографію. Оповідач зрозумів, ліг у лікарню. Все робилося з чужим знімком хворих легень. Переїхав до тещі у Франківськ, працював на "Побєді".
*1955 р. - поступив на історичний факультет Львівського університету.
*Вуйко оповідача був деканом радіотехнічного факультету Львівської політехніки. З його допомогою оповідач був директором Павлівської школи, потім - Мишинської школи.
*В Мишині оповідач побудував 8-річну школу, створив ансамбль гуцульської пісні і танцю, хор.
*1966 р. - попали в Москву на творчий звіт області. Виступали в Будинку спілок. Мали успіх. Гришин кожному учаснику дав подарунки.

Ф-VIII, ст. В.
*Виступали по Москві. Потім багато виступали по Україні.
*Оповідач - відмінник народної освіти, має медалі.
*За два роки перейшов в Богородчани директором ПТУ. Мав підроблену трудову книжку, ревізори могли би розкрити, бо йшло на більшу зарплату.
*Розбудував училище. З 200 учнів зробив його на 1000. Приїжджав міністр профтехосвіти.
*Заступником оповідача був син районного провідника ОУН Іван Рожко. Оповідач врятував його від КГБ, лише понизили в посаді. Оповідач брав на роботу з "підмоченою" репутацією.

*1978 чи 79 рр. - оповідача викликав секретар Богородчанського райкому партії і сказав, що знає, що оповідач був в Дивізії. Але сказав, що поки він буде в Богородчанах, оповідач буде директором СПТУ.
*1983 р.- секретар переїхав, оповідача зняли. Оповідача переїхав "Волгою" голова райради.
*Оповідач 2 місяці був в лікарні, дістав інфаркт.
*Лук'янчук з Галича взяв оповідача директором овочесушильного заводу. Як Лук'янчука не стало, оповідача знову звільнили по статті за півроку до пенсії.
*Звернувся до прокурора області. Висновок: звільнили незаконно, по політичних мотивах.
*Працював через півроку замдиректора СПТУ по господаській частині.
* На початку 1990х — організував РУХ в училищі. Зараз організовує "Маслосоюз".

84
Захарків Марія
Б20А2:000-206

Ф-І, ст. А.
*Життя за довоєнних совєтів в с. Цвітова.
*1941 р. - прихід німців в село.
*1950 р. - організація колгоспу в с. Цвітова.
*1950 р., лютий - депортація. Вивезли батька, матір і оповідачку.
*Брат Микола був арештований в січні 1950 р.
*У Брошневі на пересильному пункті тримали 7 місяців.
*Жовтень 1950 р. - перевезення; обставини погрузки, умови переїзду.
*До депортації була вчителькою початкових класів.
*Через 2 тижні приїзд в Красноярськ. Умови життя, праці.
*В Красноярську були до січня 1958 р.
*Одруження в Красноярську з вільним.
*1953 р. - смерть батька внаслідок хвороби.
*Параліч матері. Звільнення з роботи. Повістка в суд.
*Жахливі умови життя під час паралічу у матері.
*1957 р., травень - смерть матері.
*Як повернулася, вся господарка була зруйнована.
*Спочатку жила в тітки.
*1964 р. - відбудова рідної садиби.
*В колгоспі працювала на самих чорних роботах. Сильні моральні приниження.

85
Заячківський Степан
Б98А2:027-кінець; Б98Б2:000-кінець; Б99А1:000-098

Ф- I, ст. А.
*1923 р., 8 серпня — народився в с. Лани Щирецького р-ну, Львівської обл.
*Батько — Іван був воякою УСС, кравець, рільник.
*Мати — Пелагія — секретар сільського Союзу українок.
*Сестри Анна, Ольга.
*Брат Михайло — член ОУН, поліцай, був в підпіллі ОУН-УПА до 1954 р. Добровільно здався КДБ, простили, мешкає в с. Лани.
*Оповідач в Щирці закінчив 7-річну школу.
*1939-1941 рр. — навчався у Львівському будівельному технікумі.
*1941 р. — вступив в юнацтво ОУН, виконував доручення.

Ф-I, ст. В.
*Початок німецько-польської війни зустріли радо, бо їх гнітила польська пацифікація.
*Прихід радянців.
*1939-1941 рр. — вивезли кілька українських родин і одну польську в Сибір.

Ф-II, ст. А.
*Перед війною в Щирці замордували 28 українських хлопця і одного поляка.
*Приходу німців люди раділи.
*1941 — 1943 рр. — оповідач працював столяром-мебельником у Львівській столярній майстерні.
*Старші члени ОУН(б) говорили, щоб вступали в Дивізію.
*Займався вербовкою і агітацією в члени ОУН, завербував в юнацтво ОУН 8 хлопців.
*Мета вступу в Дивізію — щоб здобути зброю і бути готовим боронити Україну.
*1943 р., червень — добровільно вступив в дивізію СС "Галичина". Виїхав на вишкіл.

Ф-II, ст. В.
*1943 р., липень — вересень — загальновійськовий вишкіл в м. Судавино (Східна Прусія).
*1943 р., вересень — направили у Францію поблизу Лурда. Вчили німецьку і російську зброю, готували як шуцполіцаїв. Присяга.
*1944 р., січень — перевели в Гайдлягер (Польща). Вчили саперної справи.
*Опреділили в саперну чоту штабу 29-го полку.

Ф-III, ст. А.
*1944 р., березень — травень — вишкіл в Нойлягері.
*1944 р., червень — практичні іспити в Чехії.
*Дістав ранг старшого бійця. Форма дивізії СС "Галичина".
*1944 р., кінець червня — на фронт під Броди.
*Будував бункер, ходив в розвідку, воював як піхотинець.
*Проривався із оточення, був поранений мінометною міною.

Ф-III, ст. В.
*22 липня 1944 р. — радянські солдати забрали в полон.

*Етапували: Золочів — Тернопіль — Винниця — Кіровська обл.
*Лікувався в госпіталі до осені 1945 р.
*Завезли в Пермську обл., пос. Половинка, шахта ім. Урицького.
*До червня 1946 р. — слідство. Опреділили як спецпоселенця тієї ж шахти.
*1946 р., 7 липня — спроба втечі ще з трьома друзями.

Ф-IV, ст. А.
*16 липня приїхав у Львів, переховувався у знайомих.
*1946 р., осінь — арешт.
*Суд — військовий трибунал. Вирок — 25 років ув'язнення.
*В Свердловській обл. — вантажник лісопилорами.
*1948 — 1951 рр. — Казахстан, ст. Карабас, будівельник. М. Чубай-Нора в шахті відмовлявся працювати, тому більше сидів в ізоляторі і бурі.
*1951 — 1953 рр. — Кемеровська обл. на роботу не ходив.
*1953 р. березень — м. Воркута, шахта. По смерті Сталіна відкрили бараки, дали новий номер — ИЯ № 820.

Ф-IV, ст. В.
*Страйки на всіх шахтах Воркути.
*1954 р., осінь — на будову мостів.
*1956 р., — звільнення. Відправили на спецпоселення в Читинську обл., м. Балей, де знаходились в той час його батьки і сестра.
*Працював столяром на "Балейзолото".
*1957 р. — отримав 2-кімнатну квартиру.
*1957 р. — одружився з Смачило Юлією, спецпоселенкою.

Ф-V, ст. А.
*В Балеї був на спецпоселенні о. Білик УГКЦ, він дав підпільно шлюб оповідачеві.
*Діти оповідача народилися в Балеї, хрещені о. Біликом.
*Був бригадиром столярної бригади, добре працював.
*1962 р., червень — повернувся із сім'єю в с. Дибще Козівського р-ну.
*1963- 1983 рр. — столяр, бригадир, майстер Козівської ремконтори.
*Мешкає в Козові із 1963 р. Має 4 внуки.

Ф-V, ст. В.
*В рейді більшовицько-польських партизан курсанти Дивізії брали добровільну участь.

354
Зеленюк Олексій
222, 223, 224, 225

Ф-I, ст. А.
*1923 р. - народився на Вінниччині в селянській родині.

*1931 р. - пішов до початкової школи в Жабокричах. За рік закінчив 3 і 4 клас.
*Пережив Голод 32-го р. Чотири хлібопоставки. Грабували, забрали все їстивне.
*Поїздка батька з сусідом в Москву по продукти. На зворотній дорозі міліція все забрала, викинули з поїзда.
*Страшний голод. Їли псів, котів, людоїдство. Дуже багато вмирало людей.
*Сусіди врятували вчительку від людоїдства.
*Біля Умані вимирали цілі села, там поселяли поселенців з Росії.
*1933 р., весна - померла 6-річна сестра Галя. Поховати не було кому. Живі так запухли, що йшли наосліп.

Ф-І, ст. В.
*1933 р., весна - працювали на колгоспному полі. Варили з чечевиці юшку. На фактах підтверджує, що голод був спланований, зведення про голод щотижня йшли в Москву.
*Після Глодомору люди і села змінилися. Загнали людей в колгоспи.
*1935 р. - батько пішов працювати в школу. Виховували атеїстом. Руйнували церкви.
*Батькові грозив суд за падіж худоби. Батько втік до Одеси.
*1936 р. - батько забрав оповідача до Одеси, вчився в школі російською мовою.
*Після 8-го класу поступив в мед. технікум.
*1940 р. - закінчив з відзнакою. Працював в 1-ій хірургічній клініці. Поїхав поступати до Львова, вражений українською мовою.

Ф-ІІ, ст. А.
*У Львові не відповідали на звертання російською мовою. В Одесі про це попереджали. Оповідач почав вчитися. Місцеві були упереджені до східняків.
*1941 р., як почалася війна, відступати з радянцями не хотів. Поки не прийшли німці, переховувався в селі на стриху.
*Поїхав в Калуську область, с. Льзяне, працював фельдшером.
*Як відновилися студії у Львові, повернувся вчитися, працював в гуртожитку кочегаром. Почав цікавитися національним життя.
*Перед другим приходом радянців хотів втікти на Захід. Був в Станіславі. Оповідача викрали серед дня озброєні упівці. Завезли через Гошів в Карпати в шпиталь. Наказали лікувати поранених.
*Лікарня була в лісничівці і в сарайчику. Таня (псевдо) - майбутня дружина провідника Роберта, працювала в цій лікарні. Вийти з лісу оповідач не міг. Були підпільні курси медсестер і радистів.
*Коли почали наступати радянські війська, відійшли в Болехівські ліси.
*Перекинули в с. Камінь на Калущину, недалеко від Чорного Лісу. Там зробили шпиталь.
*1945 р., кінець літа - великі бої УПА під Перегінськом. Операції в пристосованій хаті.

Ф-ІІ, ст. В.
*В шпиталю з оповідачем - медсестра Невідома, завгосп - Юрко Клебай. Складні поранення. Користувалися підручниками.

*1945 р., осінь - завезли пораненого з-під Болехова — Гаркавенка. Газова гангрена руки. Доктор Вугляр, який закінчив медицину в Празі, відійшов. Оповідач приймає рішення проводити операцію. Ампутація з допомогою пилки з кузні. Дуже важка операція. За місяць хворий помер.
*1945 р., січень - допомога в Чорному Лісі Василю Андрусяку - Різуну - Грегіту. Обробку рани провів Манюх - псевдо Берест - із станіславської лікарні. Посадська Ніна (псевдо - Уляна) - донька директора школи із с. Грабівки поїхала конем в Калуш за наркозом. Описує хід операції.
*Коли ночував в с. Бережниці, вночі прийшли радянці. Втікав з Опришком і Березюком. Вдалося втікти. Опришко був поранений в поперек.

Ф-III, ст. А.
*1946 р., літо - поранений гранатою в живіт. Довготривала операція.
*Оповідач узагальнює про роботу медичної служби УПА. Не було стаціонарних лікарень. Хірургів було мало, кваліфікація недостатня. Багато чужинців, особливо євреїв. Лікарі-українці, що працювали в лікарнях, помагали. Недостатньо інструментів, неможливість зробити рентген, аналізи. Не було підтримки від міжнародного Червоного Хреста.
*1946 р., березень - в с. Камінь облава. Знайшли криївку з 2-ма хворими, запалили разом з господарями.
*Розповідь про медперсонал УПА: доктора Береста, Кума-єврея, який відмовився легалізуватися, Вугляра, Лісненка, Фоку, Король Тоню - студентку Львівського медінституту; медсестра - Невідома (Зеновія Білас).

Ф-III, ст. В.
*Медсестри: Сімків Рома, Келебай Нуся, Богдана, Циганка. Фармацевт Калина. Медсестра Євгенія Андрусяк, дружина Різуна-Грегота. Курси медсестер за Гошевом.
*Спогади про Ольгу Гросберг (псевдо - Степанівна). При арешті вона стрілялася, була паралізована, померла в таборах в 1943 р. в Слов'янську.
*1943 р. - йшла підготовка до нац. визвольної боротьби, заготовляли ліки і медикаменти.
*Згадує про командирів УПА: Василя Андрусяка (Різуна-Грегота), Чорноту (Володимира Чав'яка), сотенних Бея, Ромка, Мельника Ярослава (Роберта).
*Провідник Бурмака дав оповідачеві псевдо Пастер.
*Загибель станичного Матвія від розривної кулі. Мати не признала сина.
*1947 р., 13 лютого - оповідача арештували, завезли в Рожнятів. Допитували, били. На третій день завезли до Калуша. Допит в начальника КГБ. Невдала спроба втікти з тюрми. На другий день - в наручниках в Станіслав, в підвал КГБ. Слідчий - Жаданов. Не вірили, що оповідач - із східних областей. Знайшли і привезли батька.

Ф-IV, ст. А.

*На слідстві зустрічався з Степанівною, Музикою. Не признались один до одного. В камеру підсовували донощиків.
*1947 р., серпень - суд. У Львові був два тижні на пересилці.
*Місяць їхав на Івзель Свердловської області, на хімкомбінат. Здружився з священиком Юриком зі Львова. Потерпали від злодіїв і від конвоірів.
*1950 р. - в'язнів почали відсилати в Казахстан. Оповідача в 1951 р. завезли в Інту. Кілька днів працював лікарем. Викликав КУМ, сказав стати донощиком. Оповідач не погодився. Відправили лісогоном в шахту. Був на будівництві дороги.
*Після смерті Сталіна оповідач вийшов на поселення. Працював в лікарні терапевтом як вільнонайманий.
*1958 р. - поїхав до батьків на Вінничину. Збирав документи з архівів, хотів далі вчитися. Ні у Вінниці, ні у Львові не приймали, як тільки довідувалися, що вчився за німців.
*Від 1960 до 1963 рр. - працював в лікарні під Козятином.
*1962 р. - одружився.
*1963 р. - поступив у Львівський мединститут. Поміг завкафедрою Кулицький.
*1971 р. - закінчив мединститут з відзнакою. Працював - Старо-Самбірський район, Нове Місто, гол. лікарем дільн. лікарні.
*1986 р. - вигнали з роботи.
*Працював в Добромилі до 1989 р.

Ф-IV, ст. В.
*Узагальнення про боротьбу УПА і її значення.
*За Брежнєва - тотальна русифікація. Жертви України без УПА були би більшими.
*Національно-визвольна війна була нав'язана московськими окупантами. УПА була добровільною армією, без воєнкоматів.
*Національно-визвольна війна УПА була найбільшим виступом проти більшовизму.
*Побажання майбутнім поколінням.

355
Зелінський Орест
Я.Стоцький: маємо тільки паспорт, без касет і оформлення

*1930—1932 — Рідна школа у Львові, 2 класи.
*1932—1936 — школа ім. М. Шашкевича у Львові (3—6 кл.).
*1936—1939 — 1—а Українська Державна гімназія у Львові (1—3 кл.).
*1939—1941 — СШ № 1 у Львові 8—9 кл.
*1941—1942 — закінчив українську гімназію.
*1942—1943 — студент Львівського політехнічного ін—ту, будівельний ф—т.
*1943 р., квітень — вступив добровільно до дивізії СС„Галичина".
*1943 р., 18 липня — вишкіл в Чехії Сбрно — 2 тиждні
*1943 р., серпень—жовтень — Гайделягер.
*1943, жовтень—1944, квітень — підстаршинський вишкіл у Мархінгені (Франція) — радіозв’язок. Звання — штурман (Не розб...).

*1944 р., квітень — Нойгамер — штабна комісія радіозв'язку дивізії, командир відділу зв'язку штабної компанії.
*1944 р., червень — Броди — с. Суховоля — радіозв'язок.
*1944 р., 22 липня — поранений вийшов із оточення і прибув до Львова. Тут вдалося лікуватися і отримати комісацію від служби в армії.
*1944—1948 — навчався в Львівському торгово—економічному інституті, товарознавчий ф—т.
*1948—1950 — лаборант ЛТЕІ.
*1950—1953 — аспірант ЛТЕІ.
*1953—1956 — асистент кафедри товарознавства ЛТЕІ.
*1960—1968 — старший викладач.
*1968 р. — захистив кандидатську дисертацію.
*1968—1987 — доцент кафедри товарознавства ЛТЕІ.
*1987—1990 — старший науковий співробітник лабораторії якості продукції ЛТЕІ.
*1990—1994 — викладач кафедри товарознавства ЛТЕІ.
*З 1994 р. — на пенсії.

86
Зорій Михайло
Б42А1:000-кінець; Б42Б1:000-285

Ф-І, ст. А.
*1908 р., 14 серпня - народився в Станіславі, на Бельведерській.
*Батько Йосиф був поденним робітником, грав на сопілці, різьбив рамки.
*1915 р. - записали до школи на Липовій. Вчителька зауважила бажання малювати, похвалила.
*1916 р. - батько воював на італійському фронті як австрійський вояк.
*1916 р., серпень - росіяни зайняли Станіслав, брусилівський прорив.
*1920 р. - поступив до гімназії. Від плати звільнили.
*Побудував гімназію єврей Айзік Розеншрайс.
*Опис викладацького складу і особливостей викладання у гімназії.
*Визначні гімназисти.
*Ясінський Микола робив наскок на пошту в Городку, потім став провокатором, багатьох видав.
*1940 р. - видав Матія Дуду. Провокував оповідача.
*Прокомуністи-гімназисти (між ними брат Ірини Вільде) розлили нашатир на одній з академій релігійного товариства "Ліга".

Ф-І, ст. В.
*Директор проводив слідство, винні були покарані.
*1931 р. - дістав матуральне свідоцтво.

*1932 р. - конкурс на пам'ятник Січинському.
*Поїхав в Краків, в академію. Ще в гімназії ходив до ремісної школи на курси рисунку.
*1-ий семестр вчився скульптури. Ідея пам'ятника, зробив в глині. Професор схвалив.
*42 роботи відіслали у Станіслав.
*1939 р. - прийшли радянці, роботи викинули на стрих.
*1943 р. - за них згадали. Вибрали проект оповідача.
*Зробив пам'ятник майстер бетонних робіт Струтинський.
*1943 р., жовтень - на відкритті - хори, багато виступів.
*Академія була в "Соколі". У 1928 р. тут виступала С. Крушельницька.
*В Кракові була українська громада. Професором Ягелонського університету був Богдан Лепкий. Був у нього на лекції і на 60-річчю.
*1934 р. - закінчив 8 семестрів, вернувся до Станіслава.
*Спочатку був безробітний, ілюстрував книжку.
*За перших радянців викладав в школах креслення і малювання.
*За німців - у торгівельній школі. Її директор - Роман Савицький, написав слова "Гуцулки Ксені".
*В школі було підпілля ОУН.

Ф-II, ст. А.
*Катування і знищення німцями євреїв.
*1944 р., 17 серпня - арештували радянці за співпрацю з німцями.
*За німців був декоратором в театрі.
*1943 р. - троє на квартирі в оповідача з допомог. Комітету. Серед них - Данило, син графіка Григорія Нарбута, Ю. Косач - свояк Лесі Українки.
*В 1952 р. - застав Нарбута в Чернівцях.
*1957 р. - бачив в театрі стенд "Данила Нарбут - контрразведчик Юго-Западного фронта".
*По арешті - суд. 10 років + 5 позбавлення прав. Стаття 54-10, част. 2 - антирадянська агітація.
*Пересилка в Дніпропетровську. Завод К. Лібкнехта. Розбирав руїну.
*1945 р., лютий - лишили в культ-виховній частині, як художника.
*1945 р., серпень - пішки в Дніпродзержинськ. Важка праця.
*1946 р., вересень - повезли до Києва. Лук'янівка, потім - комісія в зоні. Царські лікарі.
*12 художників малювали копії з картин, приносили дохід.
*1948 р., жовтень - етап, телячі вагони.
*Через 2 місяці - бухта Ваніно.

Ф-II, ст.В.
*Транзитна пересилка. "Президент" сук Олійник.
*В портовий табір шукали художника. Взяли оповідача. Малював гасла, оголошення, кораблі.
*Був там до весни 1950 р.
*Потім хотіли відсилати на Колиму.
*Там був монах-василіянин з Бучача о. Борса - знайомий з гімназійних часів: ставили "Різдвяну ніч" Гоголя.

*Переїхав в Комсомольськ-на-Амурі на метало-конструкторський завод. Начальник - поляк Жидловський.
*Спочатку - нормувальник, потім - сторож в кабінеті начальника.
*Пробув до звільнення.
*11 днів їхав швидким через Москву, Київ. Приїхав в Марнівці до родини.
*Сидорук Володимир взяв в Снятин в клуб художником. Викладав у культосвітньому технікумі.
*1955 р. - вернувся в Станіслав.
*За Хрущова малював церкви в Кривотулах, в Волоськові коло Болехова, в Залукві, в Яблуньці.
*Вчив у школах в Івано-Франківську, пускали тільки в російські.
*1974 р. - на пенсії - 33 крб., бо лише 15 років стажу.

87
Іванцев Денис
Б43А1:236-кінець;Б43Б1:000-283

Ф-І, ст. А.
*Тато, Лев Іванцев, був священиком.
*В 1900 р. його висвятив митрополит Шептицький, тоді єпископ Станіславський.
*Тато був сотрудником в Гнильчу, в Пшеничках, в Делевій. Він заложив товариство тверезості.
*В Першу світову війну на батька наговорили, що він - москвофіл. Австріяки його забрали в Талєргоф в табір. Рятується від голоду сам, рятує людей.
*1918 р. - батько повернувся.
*Релігійні стосунки поляків і українців. Толєрантність, взаємоповага.
*Прийшли радянці. Наказали дати великий контингент. В школі заборонили молитися.
*Німці не втручалися.
*Знову радянці. Батько на Львівський "собор" не поїхав. Єпископ Пельвецький казав правити по-старому.
*1954 р. - батько помер.
*До гімназії готували батько і вчителька польська.
*В Академію мистецтв в Кракові поступив за другим разом. Студіював ще рік у Варшаві.
*Дістав посаду викладача гімназії у Ярославі.

Ф-І, ст.В.
*У Кракові був першим головою мистецького гуртка "Зарево".
*Відзначення 60-річчя Лепкого у Кракові.
*Висока оцінка і сподівання проф. Ковжуна щодо оповідача.
*В Ярославі був недовго, вернувся до Львова.
*За радянців вернувся в Делеву. Викладав малювання, біологію, географію.
*Звільнили як сина священика. Пішов методистом в Станіслав.
*За німців - знову учитель. У школі пропрацював до 1970 р.
*1957-58 рр. - малював в Делеві церкву.

*Розповідь про діяльність о. Плав'юка, його проповіді, арешт.

Ф-II, ст. А.
Спогади про Б. Лепкого:
*Галичани не могли ні вчитися, ні мати роботу вдома. В Кракові було українське життя.
*Б.Лепкий — у вирі цього життя як викладач української літератури і славістики у Ягелонському університеті.
*1931р. - оповідач познайомився з Б. Лепким, коли той читав лекцію у "Просвіті".
*Б.Лепкий помагав організувати український мистецький гурток "Зарево"; помагав бідним студентам, мистцям.
*1932 р., 20 листопада - святкування ювілея Б.Лепкого в Кракові.
*Свято почалося в церкві молебнем. Святочна Академія - в театрі Бабателя. Реферати, виступи хорів, виставки.

356
Івасишин Тетяна
433

Ф-1, ст. А.
*Дівоче прізвище Баб'як.
*Нар. 1923 р. 4 травня в Угорниках.
*Батько, Баб'як Яків, працював на колії.
*Мати, Софія, з дому Луцишин.
*Оповідачка мала 4 сестри і 3 брати. Старший брат вчився в гімназії.
*Один з братів загинув на німецько-радянському фронті, одна сестра вивезена на Сибір, друга — загинула в УПА.
*Після школи оповідачка залишилася на господарстві.
*Ще за Польщі була в дорості в „Січі"(ходили до читальні, на стрілецькі могили).
*Ще одного брата оповідачки забрали в Німеччину.
*За німців працювала в „Маслосоюзі".
*З 1943 р. була в партизанці, вдома в оповідачки збиралися на збори.
*1945 р., лютий — поранили в ногу, довелося ампутувати.
*Доріст організував Богдан Ганушевський, син священика.
*1945 р., жовтень — помер батько.
*1945 р.— сестру вбили „совіти".

Ф-1, ст. Б.
*1948 р. — ще одна операція.
*1951 р. — знову в лікарні (зазнавала постійних переслідувань і обшуків з боку „совітів").
*1970 р. — вийшла заміж за вдівця, останній мав трьох одружених дітей.
*Зараз оповідачка є членом „Союзу Українок".

89
Івасишин Ярослав
Б101Б2:209-кінець; Б102А1:000-кінець; Б102Б1:000-кінець; Б102А2:000-кінець; Б102Б2:000-245

Ф-І, ст. А.
*1930 р., 7 червня - народився в с. Угорниках.
*Батько Іван працював на нафтопереробному заводі, потім - на млині. Ходив до міста на якісь збори.
*Мати - Варвара Баб'як.
*1937 р. - пішов до школи. Польського вчила українка.
*1939 р. - радянці і німці бомбили поляків.
*Перший прихід радянців. Зустрічала процесія з священиком.
*У 3 і 4 класі вчила Козак Софія, вчила українства.
*Початок війни. Прийшли мадяри.
*Навчання за німців.
*Сусіди оповідача були в партизанці.
*Другий прихід радянців зустрічали інакше. Ховалися в льосі.
*Родич, Івасишин Василь, познайомив оповідача з націоналістичними ідеями. Навчив користуватися різною зброєю.
*Оповідач крав зброю ще за німців з мотоцикла.
*За радянців пішов у 8-ий клас.
*Виключили з сільської школи за антиленінські висловлювання. Вчився в місті. На 10-ий клас вернувся в село.
*Вже був зв'язаний з УПА. Доручала йому партизанську роботу його стрийна Івасишин Настя.
*1947 р. - її вбили.

Ф-І, ст. В.
*Розправа радянців із стрийною і людьми в її хаті.
*Доньку стрийни вивезли. Дотепер живуть в Хабаровському краї.
*1949 р. - закінчив школу.
*1947 р.- писав на стінах лозунги.
*В 10 класі ще раз виключали із школи за малюнок в газеті Шевченка. Сказали, що намалював бандерівця.
*В школі - директор і кілька вчителів - комуністи.
*1949 р. - поступив в педінститут. Провчився 15 днів. УПА заборонило. Сказали: вчителювати в Підпечерах.
*Викладав математику, німецьку мову і фізкультуру, тримав дисципліну.
*У школі вчителювало багато східняків.
*1949 р., 26 жовтня - вийшов на зв'язок.
*Боївка в стодолі. Наказ знищити Палєтника.
*Штаб стрибків. В стрибках - примусово.

Ф-ІІ, ст. А.
*Начальник стрибків в Угорниках вірно служив радянцям.
*Домовилися зустрітися в суботу.
*В суботу оповідача зловили.
*Один з боївкарів був сексотом... Вже ніхто не живе.

*1949 р., 29 жовтня - почалася неволя.
*Забрали в Софіївку, потім - в КГБ, на слідство.
*Майор Франчук, лейтенант Торцов, лейтенант Міша.
*Катування і знущання. Примусили написати розписку про співпрацю.
*Завезли в ліс, в провокаційну боївку. Зрозумів, коли почув годину за московським часом.

Ф-II, ст. В.
*Ті, що виводили по потребі, погано говорили по-українськи.
*Пішки пішли до Павлівки, потім - машиною в Станіслав.
*На слідстві далі відпирається.
*Дали в 4-у камеру-одиночку. Солома рухалась від блощиць. Був в камері 18 днів.
*За 2 тижні завели в 14 камеру. Там були Римболович, о. Молофій і Гутник.
*Римболович був в бою під Крутами. Був полковником УПА.
*З о. Молофієм оповідач зустрічався по строці.
*О.Молофій розповідав, що перевозив в сіні Ковпака.
*1950 р., лютий - дали в камеру ще багато людей. Почали колядувати. Всіх вигнали в коридор, пообіцяли розселити.
*В великій тюрмі 53-я камера, 22 особи.
*Оповідач зробив шахи з хліба. Грав з о. Молофієм. Вночі шахи з'їв Гутник.
*В 15-ій камері - 10 кв. м. - заганяли 42 в'язня.

Ф-III, ст. А.
*В 52-й камері сиділи жінки. Перестукувалися. Добре навчився Морзе. Передавав "конем" азбуку. Перехопив надзиратель. Дістав ізолятор.
*У великій тюрмі просидів рік, з них - 105 діб ізолятора.
*Камерні будні. Оповідач - ніби начальник в 53-й камері.
*Знали, хто де сидить. Перестук.
*В 92-й сиділи смертники. Петро Генега.
*Оповідача допитували 2 рази на місяць, поки документи не відіслали в Москву.
*1950 р., кінець - завезли в Коломию. Був в 3-й камері.
*Тато привіз передачу. За крик оповідача дали в ізолятор.
*1950 р., листопад - суд. ОСО - 10 років.
*1950 р., 29 грудня - повезли зі Львова в Казахстан.
*В вагоні - 89 осіб. 12 вагонів. 3 вагони - жінки.
*Везли телятниками.
*Різдво - в вагонах колядували.
*1951 р., 12 січня - приїхали.

Ф-III, ст. В.
*Зима. Пересилка №5. Бараки щитові.
*Ліпше забрали побутовики.
*Карантин - 3 дні. Потім - табір № 14. Землянки, 3-ярусні нари. Влізлося 1500 осіб.
*Почали будувати бараки.
*Оповідача за тиждень дали на цегельний завод. Вибрали бригадиром.
*Навчився хлопцям приписувати роботу. 3 місяці писав потрійні норми. Розкрили. Всіх дали в БУР.

*Мав номер Ю.554.
*Доробляв потім з наглядачем.
*Сутички з побутовими.
*Драмгурток. На репетиціях радилися, як усмиряти "співробітників" з начальством.
*В таборі було біля 3500, "співробітників" - 450.
*Начальство обіцяло "співробітників" забрати.
*1952 р., літо - на цегольному заводі. Сутичка з битовиками. Поранення в живіт.

Ф-IV, ст. А.
*Забрала чергова машина. Живіт зашили на кушетці. Опер дав 15 діб карцеру.
*Хлопці підняли бунт.
*Тим побутовим, що пробили живіт, дали також по 15 діб.
*Бандитів було 400, але були згуртовані, за ними стояло начальство.
*Наших почав згуртовувати Михайло Степаняк (був в Центральному Проводі ОУН).
*Характеристика різних націй в таборі.
*Сидів з японським майором, естонським адміралом, турецьким султаном.
*О. Лопатинський - старенький, слабував. Ним опікувалися.
*1951 р. - був поганий наглядач. Його втопили в туалеті.
*Начальник зони 51-53 заставляв носити сніг з купи на купу під оркестр.
*1953 р., лютий - вирізали апендикс. Був в лікарні, як помер Сталін.
*На репетиції духового оркестру заграли туш. В той самий день звалили бюст Сталіна.

Ф-IV, ст. В.
*Листи відправляв разом з цеглою.
*1953 р., жовтень - взяли на етап.
*Зібрали 542. Повезли в Карабас. Вивісили синьо-жовтий прапор на столовій. Висів більше тижня.
*Люди працювати не хотіли.
*Чекісти стріляли понад головами. Люди пішли на роботу.
*Оповідача і Затхея вибрали бригадирами на кам'яний кар'єр. 2 дні поробили, потім - каменедробилки поламали.
*На будівництві заводу залізобетонного. За 2 тижні завод згорів.
*1,5 місяці привозили їду, на роботу не посилали.
*В зоні пішла пропаганда, святкували всі свята.
*Опис випадків, як люди намагалися втікти з зони.
*1954 р., жовтень - повезли в Караганду, вже на третю зону.
*Зустріч і прохання начальника не піднімати дебош.
*В зоні були ларьки.

Ф-V, ст. А.
*Казах, старший об'єкту дав гроші, оповідач набрав в ларьку їжу.
*Помагав нормувальнику на будові потім - сам став нормувальником.
*1956 р. - безконвойники були на допоміжному господарстві.

*В'язня Славка порізали в селі чеченці. Нач. Лагпункту запропонував відомстити.
*Пішло 250 осіб. Чеченці повтікали.
*1956 р., 24 березня - указ про амністію. В кінці червня почали випускати.
*3 чи 4 липня - вже був вільний.
*Поїхали до Москви. До Львова квитків нема.
*Заспівали під касою "300 літ минає". Дали вагон.
*7 липня був у Станіславі.
*Вагоном їхала в Станіслав за направленням артистка Ріта.
*Фотографії з табору, вишиванки в таборі.

Ф-V, ст. В.
*В таборі був джазовий оркестр, грали українські пісні.
*По поверненню влаштувався на роботу в військову частину технаглядачем. Допоміг підполковник Пильніков О.О.
*1956 р., 12 листопада - знову забрали. В с. Микитинцях на танцях сказав голові сільради, що в гробі видів його партію.
*На Софіївці камери не були переповнені.
*Данчук і Говера так само були другий раз суджені. Таких була більшість.
*1957 р., Св. Вечір - передача.
*1957 р., січень - суд на Софіївці. Дістав 3 роки за хуліганство + 5 років висилки. Стаття 57-а - за дебоширство.
*Зимою відправили у Львів на 31-у зону.
*Хлопці не погодились в одну бригаду.
*Робили тару. Оповідач робив на пилорамі, потім точив пили і налагоджував пилораму.

Ф-VI, ст.А.
*Побутові колишніх політичних обминали.
*Працювали день за три. По заліках мав би бути кінець строку, але пустили за три роки.
*Додому не дозволили. Зголосився в Караганду.
*Заїхав додому.
*Батько в неділю запросив голову сільради, за якого оповідач сидів. Голова полагодив. За тиждень дістав паспорт.
*Пішов працювати в СМУ Раднаргоспу. Там всі прораби з колишніх в'язнів. Здав іспити на прораба (виконроба).
*1961 р. - перейшов прорабом в Маслосирпром.
*1960 р. - одружився, має сина.
*1963 р. - розлучився, бо теща мала його за бандита.
*Тепер зв'язків з сином не має.
*1946 р. - згадує, як поранив себе з револьвера.
*Згадує, як в таборі був на корейському святі.

Ф-VI, ст. В.
*Пробував собаче м'ясо. Корейці українців поважали.
*1966 р. - показував знімки. Про жінку сказав, що її не знає.
*Часто зустрічався з товаришами по неволі.
*Після Раднаргоспу працював в Облспоживспілці прорабом, потім - в СМУ Холодбуд, будував базу, потім - СМУ-75.

*1975 р. - арештували третій раз ніби за злодійство, насправді - за бартер.
*Недостача при ревізії - 250 крб.
*Вночі слідство. За 3 дні випустили.
*Суд. Дали 5 років. Помогли лжесвідки.
*1975 р., 10 січня - суд. Начальство СМУ заступалося.
*Повезли в Маневичі Волинської обл.
*Начальство табірне говорило по-українськи.
*Дали в будівельну бригаду. Сказали будувати дачу, як в Яремчі.
*Дозволили зателефонувати додому.

Ф-VII, ст. А.
*Після дзвінка додому отримав фото дачі.
*Зробив проект, кошторис.
*Повезли з конвоєм вибирати місце. Зробив розбивку.
*Знайомий родичів начальник взяв обліковцем.
*В зоні тільки ночував. За рік дозволили вийти за зону.
*Рік керував будівництвом.
*Потім - на хімію, в Луцьк.
*"Отрядний" в Луцьку був знайомий, відпустив додому.
*Помагав заступнику начальника на меланжовій фабриці.

Ф-VII, ст. В.
*Перевели в Ново-Волинськ. Ночували за дротом. Виписував наряди.
*1979 р. - звільнився. Зібрав людей і поїхав в Іркутську область на заробітки.
*Робота в Іркутську і Качугу на будовах. Заробили.
*1979 р., 26 грудня - виїхали.
*Вернувся до тата.
*Після Різдва знов виїхав в Іркутськ. Приїхала бригада, будували цілий рік.
*Восени вернувся до жінки.
*1980 р., квітень - знову на будовах в Іркутську.
*Цього ж року підходив слідчий , питався, як могли стільки заробити.

Ф-VIII, ст. А.
*На другий рік знову поїхали в Іркутську область.
*Спостереження про бурятів і про росіян.
*Так само пройшов і 1982 рік.
*1983 р. - знов приїхали на роботу. Викликав слідчий. Сказав, що звинувачують у розкраданні майна і зловживанні при будівництві дитсадка.
*24 червня - знов повістка. Суд, присудили 6 років.
*Була бригада. Обурення. Міліція і їх затримала.
*В Іркутській тюрмі написав скаргу. Адвокат пояснив, що це безнадійно: гроші перевитратили, когось садити треба, а оповідач вже сидів.
*20 днів в Іркутську, потім - на 19-у зону в 3-ій загін.
*Спочатку - на ТЕЦ, потім - будував будинок-інтернат.
*В таборі - збрід.

Ф-VIII, ст. В.

*В допомогу дали вірменина, він мав диплом, але був неграмотний.
*Змушений був піти збивати тару.
*За 2 місяці написав 6 скарг.
*Після скарги з матом приїхали кагебісти.
*За кілька місяців - 2 етапи. Суд. Вирок: звільнити.
*18 грудня 1988 р. - вільний.
*Вилетів додому з Іркутська. Подав в суд заяву, що задурно сидів.
*1989 р. - знов поїхав в Іркутську область будувати далі інтернат.
*1989 р., жовтень - їздив на похорон батька, до хворого онука.
*1989 р., червень - виплатили майже 20 тис. крб. за даремний присуд.
*1990 р., початок - приймає матеріали і обладнання в інтернат.

Ф-IX, ст. А.
*Пропонували йти працювати в будуправління.
*З місцевими людьми будівництво не йшло, привозив своїх хлопців з Івано-Франківська.
*Будівництво на Байкалі.
*1991 р., липень - в Івано-Франківську зустрів проголошення незалежності України.
*1989 р. - спеціально приїжджав на мітинг.
*Характеристика бурятів.
*1964 р. - пробував поступати в інститут.
*1974 р. - поступив в будівельний технікум в Чернівці, але тюрма перервала.
*Опис тих, хто сидів в таборі під Іркутськом. Звідтам часто втікали.

Ф-IX, ст. В.
*1990 р. - добився реабілітації.
*В неволі пробув 9 років і 6 місяців.
*Думав, як зустрінеться з катами-слідчими.
*1964 чи 65-ий р. - в поїзді на Ворохту зустрів Франчука. Говорив.
*В Надвірній на пожежній частині зустрів Торцова.
*Зустрів і Марію Рім. Вона вдає, що його не бачить.
*Ціле життя відчував Божу опіку.
*Побажання майбутнім поколінням.

90
Івасів Михайло
Б49Б2:281-кінець; Б50А1:000-кінець; Б50Б1:000-209

КОРОТКО:
*1926—1928 — був в кооперативі.
*Вчився в греко—католицького священика на дяка.
*Був в польській армії прикордонником під Вільно.
*Заробляв шевством. Повернувся в Посіч.
*Був заступником голови читальні (аматорський гурток, сільській і церковний хор), організував в селі дитсадок.
*З 1934 р. — член ОУН, розповсюдження літератури, бюлетенів.

*1936 р. — одруження. Завів свою крамницю. Перед совітами замкнув крамницю.
*1940 р. — обраний головою сільради. Допомагав втікати хлопцям від радянської мобілізації.
*За німців виконував станичну роботу в ОУН. Підготовка кадрів, ліки, одяг для УПА.
*Підрайоновий. Села: Пациків, Загвіздя, Рибне, Посіч, Ст. Лисець, Нивічин, Майдан, Драгомирчани, Крихівці.
*Був присутнім на переговорах між Різуном і Ковпаком.
*1944 р. — арештований совітами.
*До 1945, січня — слідство в Станіславі . Ст. 54-1А-115 20 років позбавлення прав. Воркута.
*5 років працював зарядчиком на Воркуті.
*1947 р. — перевели в режимний політичний табір. Працював на кухні, потрапив у штрафну бригаду, працював в шахті.
*1953 р. — зняли номери. Номер в загальному таборі — Е 604, в політичному — М 776.
*1955 р. — відпустили на поселення.
*1956 р. — дозволили їхати додому.
*Приписався в Крихівцях, потім в Станіславі.

РОЗШИРЕНО:

Ф-І, ст. А.
*З 1934 р. - член ОУН. Приймав присягу в с. Стебник.
*Читає, хто в навколишніх селах був в ОУН.
*Було 5 років, коли помер батько.
*В школі з 5-го класу - бібліотекар.
*1926 р., 16 р. - працював в кооперативі до 1928 р.
*1928 р. - пішов з дому. Працював в ресторані.
*Перейшов працювати до греко-католицького священика. Він мав вивчити на дяка.
*Був в читальні, в аматорському гуртку.
*За рік взяли в армію. Був польським прикордонником під Вільно.
*Вернувся в Посіч. Заробляв шевством.
*Був заступником голови читальні, вів аматорський гурток, сільський і церковний хор.
*Микола Рев'юк втаємничив в справи ОУН.
*Вступив з його рекомендації. Розповсюджували літературу, бюлетені.
*Мали зустрічі в Станіславі. Звітував члену Проводу Блакитному.
*В Посічі бухгалтер-поляк організував "польське стжельци".
*1935 р. - за розпорядженням Проводу приймав участь у ліквідації того поляка.
*Завів у селі дитсадок, приїхали дві вчительки з "Просвіти".
*1936 р. - оженився, завів свою крамницю.
*Перед приходом радянців крамницю замкнув.
*1940 р. - обрали головою сільради. Провід не заперечував.
*Терпів самодурство радянців. Навчився приписувати, став "передовиком".
*Почалася війна. Водив хлопців в воєнкомат: лиш за село. Вони втікали.

Ф-I, ст. В.
*Перед війною в ліси коло Посіча возили убитих радянцями в'язнів.
*Наші хлопці приходили відкопувати їх.
*За німців війтом був інший. Оповідач був станичним ОУН.
*В ОУН готували хлопців до УПА. Розподіляли для партизан одяг, ліки.
*1943 р. - переглядали в стодолі Рев'юка ліки. Приїхали три машини німців. Рев'юка при втечі вбили.
*Оповідач став підрайонним по селах Пациків, Загвіздя, Рибне, Посіч, Ст. Лисець, Нивічин, Майдан, Драгомирчани, Крихівці.
*1942 р. - передали по зв'язку 12 хлопців на чолі з сотником Різуном (Вас. Андрусяк).
*Одного стрільця поранили, за підозрою - євреї.
*Знайшли бункер з 9-ма євреями.
*Через місяць Різун мав сотню. Квартирували в Чорному Лісі.
*Були бої з ковпаківцями.
*В оповідача захворіла жінка. Різун прислав лікаря.
*1943 р., весна - невдала вилазка хлопців Різуна за продуктами в німецький фільварок.
*1943 р., літо - переговори між Різуном і Ковпаком в хаті Яся Рев'юка (Чорноліса). Оповідач був присутній.
*Перелік присутніх на переговорах.
*1943 р., під осінь - німецьке командування також зустрічалося з УПА на Старо-Лисецькій горі під грушкою. Домовилися разом іти на Ковпака.
*Ковпака розбили. В Яремче він втік лише з 15-ма.
*Наблизився фронт. Провід мав іти в підпілля.
*Оповідач і ще 5-ро йшли до Різуна. По дорозі дізналися, що в Рибному мадяри грабують людей.

Ф-II, ст. А.
*Хмара наказав стріляти в повітря. Позабирали у них награбоване.
*Мали переходити кордон, але в оповідача тут лишалася жінка і двоє дітей, і він з кількома вернувся.
*Радянці знову дали оповідача на голову сільради. Провід ОУН не заперечував.
*Знову водив хлопців на воєнкомат так, щоби вони втікали.
*Контррозвідка зловила посильного, який ніс списки.
*1944 р., на Спаса - арешт оповідача.
*У Лисках в пивниці просидів два місяці. Допити, знущання.
*Потім - Богородчани, Надвірна, далі - Станіслав.
*До січня 1945 - слідство. 20 - табори + 5 позбавлення прав. 54-1А 11.
*В товарних вагонах на Воркуту везли 28 днів.
*Давали 1 хліб на 10-ох. Хліб замерзав на камінь.
*Воші згрібали. На Печорі - в баню. Багато гинуло.
*В Воркуті 18 км гнали пішки; жили в палатках.
*Копали шахту 2 роки. Бараки з дощок - на другий рік.
*Привезли електровози. Пішов на зарядчика, був ним 5 років.
*1947 р. - перевели в режимний політичний табір.
*Василь Різничук працював на кухні. Впізнав оповідача, підгодовував.
*Поправився, пішов працювати бурильщиком.

*Доходяг давали в ОП на відживлення.

Ф-II, ст. В.
*Вдалося попасти в ОП. Звідтам брали робити на кухню.
*Дуже старався. Після ОП лишили на кухні старшим роздатчиком.
*Один роздатчик втік; оповідача нагнали у штрафну бригаду.
*Дали в шахту. Потім - бригадир на поверхні, потім - заряджав батареї.
*1953 р. - познімали номери. У загальному таборі мав Е604, в політичному - М776. Псевдо в ОУН - Лис.
*Помер Сталін - перестали голодувати. Бунтували.
*Енкаведисти придушували: стріляли.
*Курінний Чорнота (Володимир Чав'як з Галича) керував раз розправою над блатними.
*Потім блатних страшили бандерівцями.
*1955 р. - випустили на поселення. Через рік дозволили виїхати додому.
*17 днів у черзі за квитком.
*Вдома на роботу не приймали. Прописався в Крихівцях.
*У начальника КГБ просив дозволу прописатися в Станіславі заради дітей.

423
Канафоцька Марія

Ф-I, ст. А.
*1933 р. - народилася в с. Кормів Городенківського р-ну.
*До школи пішла за німців.
*Розповідь про трагічну долю сестри, яка загинула від побоїв енкаведистів. Чоловік сестри був партизаном.
*Сестра померла в 24 роки.
*Про долю сестриної доньки.
*Закінчила 5 класів і мусила піти в колгосп.
*1946 р., жовтень - в селі був великий бій між УПА і НКВС.
*Побитих ховали вночі.

357
Карп'юк Марія
136, 141, 142, 143

Ф-I, ст. А.
*1932 р. - народилась в с. Павельче (тепер Павлівка) під Станіславом.
*Батько був шевцем. В 1919 р. був в січових стрільцях, повернувся з тифом. Купив поле, збудував хату, потім зробив крамницю. Мав гарний город, сад.

*Мати була кравчинею, грала в селі вистави, була в "Союзі українок". Батько матері був дяком.
*Оповідачка мала старших сестру Софію і брата Антона.
*1939 р., вересень - перший прихід радянців. Зустрічали з священиком, з синьо-жовтими прапорами. Неприємні, непривітні, їх боялися.
*З 1939 р. - пішла в нулівку.
*1940 р. - арештували батька. Суд в березні 1940 чи 41-го року. Дали 1,5 року примусівки. Мати клопотала, був у Станіславі.
*1941 р. - радянці тікають. В селі - наша поліція. 2 тижні були мадяри.
*Вільну Україну проголошували на стадіоні.

Ф-I, ст.В.
*Батьки організували в ратуші ресторан. Переїзд до Станіслава.
*Сестра оповідачки ходила до "Рідної школи", потім - до торгівельної. Оповідачка вчилася по різних школах.
*Організація гетто в Станіславі. Розстріли євреїв. Єврейська і українська поліція.
*Сестра пішла вчитися в Краків на зв'язківця.
*1943 р. - батько, який мав 43 роки, записався в Дивізію. З гімназії в Дивізію пішло 60.
*Сестра почала працювати на пошті. Вона була в УПА.
*1943 р., кінець літа - в театрі вистава "Шаріка". Три машини еімців оточили театр, вивели жінок і дітей, перевірили документи. Псля того показово розстріляли 27 осіб. Перед смертю хлопці кричали : "Слава Україні!"

Ф-II, ст. А.
*Сестра працювала на центральній пошті. Її перевели до Польщі в Закопане. Мати з оповідачкою переїхали в Сянок. Були там до липня 1944 р. Відвідували батька в гайделягері. Знали, що Дивізія буде воювати під Бродами.
*Мати з оповідачкою поїхали далі через Угорщину в Відень. Життя по різних людях . Навчання з німцями і чехами.
*Фронт наближався, тікали далі. З Відня поїхали поїздом в бік Швейцарії. Поїзд розбомбили американські літаки. Багато побитих.
*Мати знайшла оповідачку і сина Антося, речей не знайшли. Завезли в Цнайм - місто на кордоні Австрії і Чехії. Дали готель, потім - помешкання в замку. Мати далі їхати не могла.

Ф-II, ст. В.
*Життя в замку для оповідачки було щасливим. Фронт наближався, бомбардування. Мати оповідачки хотіла вертатися на Україну, оповідачка з братом не хотіли вертатися.
*1945 р., травень - перейшли границю, жили в чеському селі у Яна Новака півроку.
*Вернулися через пересилки до Львова Зі Львова - до Долини, де зустріли знайомого, який працював на паровозі.

Ф-III, ст. А.

*Від знайомого дізналася, що сестра в тюрмі. Доїхали поїздом до Павельче.
*Врятувати сестру з тюрми не вдалося. Її засудили на 10 років таборів. Сестра в Воркуті на шахті. Хворіла малярією, туберкульозом.
*Оповідачка ходила в 5-ий і 6-ий клас в Павелчу до школи. Були вчительки зі Сходу.
*Облави в селі на упівців.
*1947 р., 21 жовтня - оповідачку і її бабцю вислали на поселення. Вивозили 14 родин через Ямницю до Станіслава. В Станіславі мама поїхала замість бабці.

Ф-III, ст. В.
*Брат лишився, жив в маминої сестри. Жив і працював в Донбасі. Помер в 1980 р.
*Оповідачка з матір'ю довго і тяжко їхали до Караганди, до Старого Майкодуку.
*Російська родина Коншиних взяла їх на квартиру.
*Мати пішла працювати в дитсадок. За два тижні заслабла на порок серця. Шила вдома на машинці господині для дитячого будинку.
*Оповідачку на роботу не брали, бо їй було 15 років. Вона пряла вдома вовну, плела шкарпетки , ходили продавати.
*Родина Коншиних з Тамбова була вислана в 31-му році, була дуже побожна.
*1949 - оповідачка пішла працювати на швейну фабрику.
*1950 р. - пішла на шахту табельщиком, стало легше матеріально.
*Сестрі помагали чим могли, слали посилки. В 1950 р. посилка вернулася, сестра померла від туберкульозу мозку.
* Мама дуже тужила. Жінки Коншини її заспокоювали.
*1951 р. - перейшли на своє помешкання.

Ф-IV, ст. А.
*Барабаш з Богородчан зробив меблі.
*В 1952 р. - купили свою машинку. Мама шила, мали город коло хати, тримали кози, кури. Оповідачка познайомилася з Славком Карп'юком.
*1953 р., січень - весілля, брали шлюб в православній церкві.
*Чоловік працював шофером.
*Як Сталін помер, на шахті був мітинг, плакали. По таборах "забастовки". Потім звільнили політв'язнів. Наші їм помагали.
*Проводили служби Божі. Оповідачка доправила шлюб присягою на Євангелію.
*1953 р. - народилася донька.
*1955 р. - народився син.
*Перейшли в 2-хквартирний будинок в Новий Майкодук. Будувалися.
*Чоловік їздив в відпустку на Україну, хотіли повертатися.
*1959 р. - мати з старшою донькою оповідачки поїхала на Україну. Написала оповідачці, щоб їхали.
*Приїхали в Павельче. Були неприємності з пропискою. Мати оповідачки жила окремо, для неї склали хату з старої стодоли.

Ф-IV, ст. В.
*1961 р. - чоловік оповідачки дістав роботу в Станіславі в таксомоторному парку. Оповідачка переїхала до мами.

*1964 р. - оповідачка пішла працювати в торгівлю. У матері - операція, оповідачка забрала її до себе.
*1967 р. - виробила "чистий" паспорт, прописали. Спокою не було, мали за бандерівців.
*Батько подавав вістку з Бродів. Попав в полон. В 1945 р. писав з Орська, що німці під Бродами їх зрадили. Батько видав себе за поляка, і його в 1945 р. як підданого Польщі звільнили. Він був в Польщі шевцем, потім мав своє підприємство. Писав з Польщі до Караганди, висилав виклики, пересилав гроші. Зійшовся з полькою, мамі - удар. Оповідачка з братом їздили до Польщі. В 1969 р. батько помер.
*1979 р. - померла мама. Вона була мучениця. Переписувала ночами молитовники і Євангеліє. Мама лишила Заповіт (читає), ще вона склала молитву (читає) після смерті доньки. Читає вірш, який склала сестра Зоня в Станіславській тюрмі і в Воркуті.

358
Карп'юк Ярослав-Григорій
133, 134, 135

Ф-І, ст. А.
*1932 р., 1 грудня народився в с. Стугани Снятинського району.
*Батько був 2 роки в Канаді, купив поля, був музикант. За Польщі був завгоспом.
*Від першої жінки мав 2-є дітей, від другої жінки - троє, у другої жінки було ще 6-ро, всього 11 дітей. Найстарша - з 20-го року, наймолодший - з 41-го року.
*На підготовку почав ходити за Польщі. Вчився коло корови.
*1939 - Брама з вінком і синьо-жовтим прапором для зустрічі радянців в селі. Не те, що чекали. Грубість, злидні і безстидство.
*Навчання: 4 класи, заборонили релігію.
*1941 — Радянці втікади цілий день. Прийшли мадяри, забрали коней; відносилися до людей зле, грабували.
*1941 — Німців зустрічали, але без брами. Той самий вчитель Нижник вчив і за німців, почали вивчати німецьку.

Ф-І, ст. В.
*В селі була підпільна ОУН. Брат Василь був в баудінсті.
*1943 р. - за зниклого німецького офіцера розстріляли заложників, серед яких був брат Василь.
*Перед тим помер батько, мати померла в кінці 1943 р. Три смерті за рік. Діти - сироти, найстаршій - 14 років, вона глуха після скарлатини. Дуже бідували.
*1944 р., зима - 6 упівців роззброїли колону німців в селі.
*Других радянців вже не зустрічали. В хаті оповідача були ковпаківці, свідоміші просилися в УПА.
*Радянці насторожені, виставляли пости.
*Сестра оповідача Марія мала 14 років, була зв'язковою УПА. Її арештували, сиділа у Львові в таборах для неповнолітніх. Потім - на 10 років в Норильськ. На Колимі через 10 років повінчалася з

хлопцем зі Львова, з яким переписувалася ці 10 років. Вони приїхали в Караганду, де вже був оповідач.

Ф-II, ст. А.
*Після арешту сестри діти згуртувалися, мусіли давати собі раду. Ніхто з них не ходив до школи. Повстанці навідували. На подвір'ї був бункер, діти про нього не знали.
*1947 р., після Покрови - прийшли, сказали збиратися. За годину вивезли санями всіх дітей роздягнених (не мали достатньо одягу).
*В Заболотові - в вагони по 48 осіб на вагон. Через 18 днів за Карагандою пересадили на верблюдів з санями, повезли в радгосп.
*Після 1 місяцю карантину - робота: плести матраси. Через півроку пішов у кузню ремонтувати плуги і борони. Потім пішов вчитися на тракториста.
*Молодші брати були в садку, потім - в дит. будинку 3 чи 4 роки.
*1949 р. - пішов в гірничо-промислову школу, за 8 місців скінчив. Його там сприймали як бандерівця.
*Після школи працював слюсарем, вчився на курсах шоферів.

Ф-II, ст. В.
*1947 р. - голодний, сестра приносила їду від свиней.
*Як закінчив ГПШ, дали 2-х кімнатну квартиру в місті. Оповідач туди перевіз сестру і тітку, але вони не хотіли там бути, бо там не було українців.
*Працював на Новомайкодуцькій автобазі, возив в'язнів на шахти. Політичних було возити легше, ніж побутовиків.
*Після смерті Сталіна почали звільняти політичних. Стецик Іван із Стебника на Дрогобиччині одружився з сестрою оповідача Катериною.
*Умови праці водіїв на 1-му лагпункті. Довіра з боку чекістів.
*Політичні в'язні вплинули на світогляд оповідача, завдяки їм глибше вивчав історію України, читав книжки.
*1956 р. - цілина, оповідач працював шофером, возив зерно.

Ф-III, ст. А.
*На цілину прийшло 2000 машин ГАЗ-51. За один сезон їх попсували. Тоді вирішили вивчити місцевих.
*Оповідача забрали викладачем в автошколу. Вчив правила і їзду, працював там три роки. План - 4200 водіїв за рік, учкомбінат мав 27 точок. Мусів навчитися казаської мови, бо більшість казахів по-російські не розуміли.
*1953 р. - оповідач одружився.
*Українці краще спілкувалися з німцями, ніж з чеченцями.
*Інидент з чеченами на весіллі. Українські колишні політв'язні навели порядок.
*Помста чеченів на наступному весіллі.

Ф-III, ст. В.
*1953 р. - народилися донька і син.
*1957 р. -отримав хату в Новому Майкодуці.
*1958 р. - Указ дозволив висланим малолітнім повернутися. Все село було вивезено. Прийняв хресний тато Володимир Хропович в Снятині.
*Дуже тяжко було прописатися. Три місяці жили на запасах, без роботи. Потім жив в Станіславі.

*1961 р. - переїхав до Івано-Франківська. Спочатку знайшов там роботу в автопарку.
*Потім перейшов в фірму "Одяг". Вербовка КГБ. Не піддався.
*1991 р. - реабілітація.
*Зараз оповідач - член Меморіалу, член КУН, член Спілки ветеранів ОУН-УПА.

95
Качковський Михайло
Б85А2:000-кінець; Б85Б2:000-кінець; Б86А1:283-кінець

* 1925 р., 29 жовтня — народився в м. Угнів Раво—Руський р-н, Львівська обл.
* 1939 — закінчив 7 класів.
* 1944 — закінчив Українську гімназію в Сокалі.
* 1943 — вступив в ОУН. Завдання: агітація і пропаганда самостійної України на Волині і Підляшші.
* 1944 — розвідник ОУН в Холмщині, згодом помічник начальника станції в Угневі і одночасно розвідник УПА.
* 1944, серпень — пішов в підпілля УПА — розвідник сотні „Ема", „Галайди", групи УПА „Закерзоння".
1944. 9. 12. — в засідці НКВС поранений і полонений.
*1945. 12. 03. — засуджений Віийськовим Трибуналом за ст. 54 пункт 1—А і п. 11 на 15 р. ув'язнення і 5 років позбавлення прав.
*В'язниці: Львів, Лукянівськ, Бутирин.
*1945, квітень—осінь — лісоповал Тайшентських концтаборів.
*1945, осінь—1954 — концтабір м. Джизказган Карагандинської обл., Казахської РСР — свердлувальник мідних рудників.
*З 1948 р. — на будовах м. Джизказгану.
*1954 р. — звільнений з концтабору.
*1954—1964 — працював на аботітній фабриці, згодом майстер „Казахмідьбуду".
*1959—1964 — закінчив Джизказганський Політехнічний ін—т, будівельний факультет.
*1964—1988 — майстер „"Житлобуду—1"м. Тернополя.
*З 1988 р. — на пенсії.

Ф-І, ст. А.
*1925 р., 29 жовтня — народився в с. Угневі Рава-Руського р-ну Львівської обл.
*Батьки — хлібороби. Відомості про батьків і брата.
*1939 р. — закінчив 7 класів в Рава-Руській.
*1944 р. — закінчив українську гімназію в Сокалі.
*1943 р., січень — вступив в ОУН. Виступав з лекціями по історії України.
*1944 р. — в підпіллі УПА.
*1944 р., 9 грудня — в бою з військами НКВС біля с. Ястрибичі був поранений і попав в полон.
*1945 р., березень — військовий трибунал присудив 15 років ув'язнення і 5 років — поразки в правах.

*Був в тюрмах: Лук'янівська тюрма, Тайшетські концтабори, Джезказганські шахти.
*1954 р., листопад — звільнення.
*До 1964 р.працював в Джезказгані як вільнонайманий.
*З 1966 до 1988 рр. — працював в Тернополі майстром Житлобуду.
*Брат Павло закінчив гімназію, працював вчителем в Угневі.
*1943 р. — брат Павло вступив в дивізію СС "Галичина". Був поранений, попав в полон.
*Суджений, ув'язнення відбував на Уралі.
*Повернувся в Бережани, звідти — у Львів, де працював на будовах.
*Брат Павло помер у 1970 р.
*В Угневі ОУН була ще з часів Польщі.
*Оповідач був прийнятий в ОУН за рекомендацією Миколи Камінського (псевдо "Кадет").
*Опис прийняття і складання присяги.
*1944 р., 28 березня — загинув Тарас Онишкевич. Багатолюдний похорон.
*Онишкевич Орест ("Олег") — згодом командир Закерзоння.
*1939-1940 рр. — більшовики арештували найбільш свідомих українців.

Ф-І, ст. В.
*1939 — 1941 рр. — опору місцевого населення більшовицьким окупантам не було.
*1940 р. — арештованих українців вивозили в Казахстан.
*1944 р., січень — був на зборах ОУН в Угневі. Отримав доручення розвідника в Холмщині.
*Згодом перейшов у підпорядкування УПА, був призначений розвідником на станції Угнев, бо добре володів польською і німецькою мовами.
*Зведення передавав особисто.
*Розвідав, що на Великдень 1944 р. Армія Крайова готувала наступ на Львів, щоб зайняти його швидше, ніж радянська армія.
*1944 р., березень — бої УПА з групами АК. Загинув польський командир Басай.
*1944 р. — призначений УПА заступником начальника станції Угнів. Контролював рух польського населення через станцію.
*В с. Острів УПА напала на склади зі зброєю і амуніцією АК.
*Склад бойвих груп УПА.
*1944 р., серпень — вступив в підпілля УПА.
*Був розвідником.

Ф-ІІ, ст. А.
*Основні завдання оповідача як розвідника.
*В бої відкриті не вступали. Основна мета — переправити бійців УПА за кордон, в Закерзоння.
*1944 р., весна-літо — недовіра до вступу нових членів в УПА, бо були вже провокації і зради НКВС.
*Багатонаціональний склад сотні Галайди.

Ф-ІІ, ст. В.
*Зв'язки з священиками УГКЦ.
*Зброя в УПА, її походження і види.

*Уклад життя підпільних сотень УПА, режим.
*Поповнення УПА після розгрому дивізії СС "Галичина".
*1944 р., 9 грудня — повертався із завданя із Закерзоння. В с. Яструбовичі попав в засідку НКВС. Поранили в праву ногу. Опинився в Сокальській тюрмі.
*Допити з побиттям.
*У Львівській в'язниці так само били.
*Суд військового трибуналу.
*1945 р., березень — Лук'янівська тюрма, квітень — Бутирки.
*1945 р., квітень — етап в Сибір, на Тайшет. Працював на лісоповалі до осені.
*З осені 1945 р. до 1954 р. — концтабір м. Джезказган Карагандинської обл. Казахської РСР.
*До 1948 р. — свердлувальник мідної руди.
*Після хвороби легенів працював на будовах Джезказгану.

Ф-III, ст. А.
*Мати мешкала в Бережанах.
*1954 р. — звільнений за амністією.
*В таборах Джезказгану із 48 тис. воїнів УПА і інших звільнили лише 5 тис.
*Не дозволили повернутися на Україну.
*До 1958 р. — працював на фабриці.
*Отримав однокімнатну квартиру.
*1959 — 1964 рр. — навчання в політехнічному інституті. Після закінчення працював майстром в Казахмідьбуді.
*1964 р., квітень - повернувся на Україну, в Бережани. Там не прописували, не було роботи, тому поїхав в Тернопіль.
*1964- 1988 рр. — майстер Житлобуду.
*1965 р. — одружився з Вовк Галиною, має дітей і внуків.

96
Качмар Михайло
Б108А1:266-кінець

*1920—1924 — 4 класи Стар’явської школи Мостиського р—ну.
*1924—1932 — Перемешельська гімназія.
*1928—1930 — секретар куреня ім. Богуна Пласту.
*1930 р. — вступив в ОУН.
*1932—1939 — Берлінський політехнічний інститут — факультет літакобудування — дипломований інженер.
*1932—1941 — кур’єр—зв’язковий ОУН (Б) між Берліном і Україною.
*1937—1938 — аероклуб у Рангсдорфі — літун.
*1938—1939 — диверсійний вишкіл біля Берліна і Відня.
*1935—1936 — Береза Картузьська (9 місяців).
*1939 р., 1—4 вересня — інтернований в Ноабіт нім. поліцією.
*1941, 15 вересня — 1942, жовтень — ув’язнений гестапо у Краківській в’язниці.
*1942, жовтень—1943, липень — в родичів у с. Стар’яві.

*1943, липень—грудень — старшинський вишкіл у с. Прешнів біля Праги — отримав ранг оберштурмфюрера СС.
*1943, грудень—1944, березень —ад'ютант к—на Брістона к—ра спец. батальону у Любачеві—Замосці— Р.Руській.
*1944, квітень—червень — Нойгамер, ад'ютант к—ра. 30—го полку див. СС „Галичина" п—ка Фасбендера.
*1944, червень—липень — Броди — командир 2—ої батареї артилерії (105) 2—го дивізіону 14 артполку при 30 полку. Поранений в п'яту(?) під час боїв.
*1944, 25 липня — полонений біля с. Підгірці ЧА.
*1944, липень—1946, вересень — шпиталь для військовополонених у м. Аткарськ Саратовської обл.
*1946, вересень—грудень — конструкторський відділ літакобудування у м. Загорську (Москва).
До 1947 р., червень — м. Київ Дарниця — табір військовополонених.
*1947—1954 — спец. поселення у м. Бодайбо Іркутської обл.: будова і робота хім заводу: гол. механік, нач. техвідділу.
*1954 р. — звільнений.
*1954—1966 — гол. інженер мехзаводу у м. Бодайбо Іркутської обл.
*1966—1970 — нач. відділу заводу АН у Львові.
*1970—1975 — майстер БЕЗу у Львові.
*З 1976 р. — інженер АСУ Львівтехкомуненерго.

Ф-І, ст. А.
*1914 р., 19 вересня — народився в с. Чернява Мостиського р-ну Львівської обл.
*Батько Григорій — директор школи, Мати Марія — вчителька.
*1920-1924 рр. — провчився 4 класи Старявської 7-річної школи.
*1924-1932 рр. — навчався в Перемишльській гімназії.
*Вчителем математики і фізики був Паліха — колишній січовий стрілець, керівник "Пласту" при гімназії.
*Оповідач був у Пласті в розвідці. Всього було 60 пластунів.
*1932 р. — поступив на навчання в Берлінський політехнічний інститут на відділ будівництва літаків.
*1930 р. — польська влада заборонила Пласт у Перемишельській гімназії.
*1930 р. — оповідач став членом ОУН.

Ф-І, ст. В.
*1935 р. — вдома арештований польською поліцією. Без пояснень і суду утримувався 9 місяців в Березі Картузькій.
*1939 р. — закінчив Берлінський політехнічний інститут і отримав диплом інженера.
*Був свідком історичних подій в Германії. Прихід до влади Гітлера. Пожежа Рейхстагу. Погроми єврейських магазинів.
*Економічний стан оповідача в Німеччині.
*Керівник осередку ОУН в Берліні — Ріко Ярий. Оповідач мав з ним тісний контакт.
*На той час в Берліні було три політичні українські партії: ОУН, УНР, Гетьманці.
*Оповідач був зв'язковим ОУН між осередком Ярого в Берліні і Володимиром Федаком та Степаном Бандерою в теренах України. Взаємообмін інформацією.

*1936-1938 рр. — для осередку ОУН тяжкі економічні часи.
*1938 р.- зв'язки відновилися і активізувалися.

Ф-II, ст. А.
*1935 р. — в Березі Картузькій був 6 разів в карцері, виконував роботу електрика. Режим був дуже суворий, українська мова заборонена.
*1938-39 рр. — пройшов диверсійний вишкіл ОУН. Його проводили німецькі інструктори в м. Ліндау і Гріндау, а також в таборах під Віднем.
*1937-1938 рр. — оповідач навчався в аероклубі Рангедорф. Освоїв декілька типів літаків, літав по Німеччині, Австрії, Італії.
*1939 р., 1 вересня — інтернований німецькою поліцією на три дні в тюрму Моабіт, як громадянин Польщі.
*1939 — 1940 рр. — працював інженер-конструктором станкобудівельного заводу Г. Лінднера.
*1940 — 1941 рр., червень — аспірант кафедри аеромеханіки берлінського політехнічного інституту.
*1938 р. — за дорученням Ярого відвозив в Закарпаття три легкових автомобілі для Служби Безпеки ОУН.
*Климів — військовий теоретик для ОУН в Берліні.

Ф-II, ст, В.
*Оповідач знав від Ярого про розрив ОУН в Кракові в 1940 р.
*На сторону ОУН(б) стали Стахів, Лебідь, Бандера, Ярий. А ОУН(м) — Мельник, Сціборський, Сеник.
*1941 р., 24-25 червня — за вказівкою ОУН приїхав у Львів на вул. Драгоманова, де тоді був штаб ОУН(б). Мав завдання неофіційного чиновника при Львівській міськраді.
*1941 р., 15 вересня — арештований гестапо. Спочатку на Лонцького, потім перевели в Краків.
*Там були зібрані члени ОУН(б), їх прихильники, українська інтелігенція.
*Тяжкі умови утримання: голод, тиф.
*Оповідач був кочегаром у в'язниці.
*Начальник в'язниці — німець Шмідт. Його засудили на Нюрнбергському процесі до страти.
*1942 р. — оповідач вдруге захворів, попав в лікарню Діагноз — тяжко хворий.
*1942 р., жовтень — відправили в родинне село без права переїзду на інше місце проживання.
*До весни 1943 р. контактував з Лебедем, особливо в час організації дивізії СС "Галичина".

Ф-III, ст. А.
*1941 р., червень — після приїзду до Львова з наступаючою німецькою армією їхав до Житомира, відвозив 4-х незнайомих хлопців озброєних. Оповідач мав пістолет, який йому видали в ОУН(б) в Кракові і пропуск спецагенту розвідки Канаріса.
*Припущення оповідача про зв'язки ОУН(б) з розвідкою Канаріса.
*З 15 червня по 15 вересня 1941 р. — виконував доручення ОУН(б) як кур'єр-водій: возив людей ОУН(б) із Львова до Кракова і навпаки.

*1943 р., весна — оповідач отримав завдання від Лебедя: йти служити в дивізію СС"Галичина", бо й там потрібні члени ОУН(б).
*1942 р., кінець — початок 1943 р. — оповідач мав зв'язок з Іриною Стельмах. Вона ще нині мешкає у Львові.

Ф-III, ст. В.
*Про Радянський Союз знав з українських і німецьких газет.
*1940 р. — почалася підготовка батальйонів ОУН(б) „Ролянду" і „Нахтігаль" проти Радянського Союзу.
*1944 р., весна — оповідач — ад'ютант командира спецбатальйону капітана Брістота в районі Любачів- Замосць — Рава-Руська.
*В дивізію "Галичина" набір був примусовий, як в армію. З села пішли 3 рекрути.
*1943 р., липень — оповідач виїхав на вишкіл в дивізію "Галичина": Львів - Брно - Дембіца — Прага.
*В Дембіці прийняв присягу. Направили на старшинський вишкіл в Чехію.
*Спеціалізація — піхота. По закінченні присвоїли звання оберштурмфюрера СС.
*Вишкіл був до грудня 1943 р.
*Про сестер оповідача Ганну і Марію.
*1943 р, грудень — 1944 р., березень — оповідач служив в спецбатальйоні капітана Брістота. Виконували бойові акції проти партизан Ковпака.

Ф-IV, ст. А.
*Батальйон Брістота нараховував 3 сотні українських вояків. Командирами були українці і німці.
*1944 р., квітень — повернулися в Дембіцу, а звідти в Нойгамер.
*1944 р, з квітня до червня — був ад'ютантом командира 30-го полку Фасбендера- підполковника.
*1944 р., червень — призначений командиром 2-ї батареї артилерії.
*Всі команди віддавалися німецькою мовою.
*ОУН (б) в Дивізії не діяла, там були лише її члени.
*1944 р., червень — направили на фронт під Броди.

Ф-IV, ст. В.
*В районі Бродів проводився вишкіл по знищенню Т-34.
*В батареї оповідача було 126 бійців і 4 гармати.
*Активна участь батареї оповідача в боях.
*Оповідач був поранений в ногу. Виходячи із оточення попав в полон біля с. Підгірці 25 липня 1944 р.
*Із санбату — в Тернопіль на пересильний пункт. Далі — в Саратовську обл., м. Аткарськ — в шпиталь для військовополонених, де був до вересня 1946 р. комендантом корпусу шпиталю.
*1946 р., вересень — грудень — м. Загорськ Московської обл., конструкторський відділ літакобудування.
*1946 р., грудень — отримав громадянство СРСР.
*Одразу відправили в Київ, на Дарницю, в табір для військовополонених.

Ф-V, ст. А.

*1947 р., квітень- червень — Іркутська обл., Черемхово, табір-порт Осетрово.
*1947 р., червень -Іркутська обл., м. Бодайбо. Будова механічного заводу, різні посади.
*Як збудували завод, був на ньому начальником технічного відділу, потім — головним інженером.
*Від 1947 р. до 1954 р. був на спецпоселенні в Бодайбо.
*1954 р. — звільнення, отримав паспорт. Залишився там працювати до 1966 р.
*1952 р. — одружився з Борисенко Зоєю. Діти, внуки.
*1966 р. — повернувся у Львів-Рудно.
*Від того часу до тепер працює на інженерних посадах Львівських заводів та установ.

Ф-V, ст. В.
*Вважає себе членом ОУН в душі.
*Виконує незначні доручення у Львівській організації колишніх вояків УНА.

100
Кебало Дмитро
Б104Б1:178-кінець; Б104А2:000-205

*Закінчив початкову школу (4 кл.) в с. Суха Воля.
*1936—1939 вчився на слюсаря приватно в Олешичах.
*1939—1940 — Лобзівська промислова школа — слюсар з ремонту літаків.
*1940—1943 — слюсар—ремонтник військового аеродрому в м. Радовля.
*1943 р., 13 травня — добровільно вступив в дивізію СС „Галичина".
*1943 р., 3 вересня — на вишколі в м. Цаберна (Ельзас, Лотарингія) 29 не розб..., 4 батальон — інженерно—понтонні війська, одночасно ротерфюрер майстерні з ремонту зброї.
*1944 р., квітень—травень — на фронті в районі Зборів—Золочів проти рос. партизан і охорони залізниці.
*1944 р., червень — Нойгамер, на формуванні дивізії СС „Галичина" — 30 полк, 4 батальон.
*1944 р., 14 липня — на фронті під Бродами, с. Пиняки.
*1944 р., 22 липня — потрапив у полон.
*1944, серпень—вересень—1945 — табір для військовополонених у Києві (Дарниця).
*1945, вересень—1946, березень—НЕ РОЗБ..... — Москва табір держ. провірки.
*1946, вересень — Львів—Рава Руська.
*1946, жовтень—1952 — спец. поселення в м. Ухта, Ухтинський НЕ РОЗБ... завод, фрезерувальник.
*1952—1954 — військовополонений там же.
*1954 р. — звільнений.
*1954—1977 — фрезерувальник Тернопільського ремонтного заводу, згодом — комбайнового.
*1З 1977 р. — на пенсії.

102
Кепещук Богдан
Б101Б1:394-460; Б101А2:000-кінець; Б101Б2:000-209

Ф-1, ст. Б.
*Нар. 1 квітня 1921 р. в с. Луги Надвірнянського р-ну Івано-Франківської області.
*Тато, Василь, працював вчителем, служив в Австрійській армії, був в „Просвіті".
*В 1923 р. переїзд в Гаврилівку.
*Мама - Климентина з Бекерів.
*1927-1931 р.р. - школа.
*1931-1939 р.р. - гімназія (Вчили: Ю. Чайнівський, Фольгер, Плячек, Голембйовський, Смолинський, Барнич, Сорохтей, о. Микитюк, о. Коновалець).
*Розповідає, як у вересні 1939 р. німці бомбили Хриплин.

Ф-2, ст. А.
*1942 - оповід. поступив в політехнічний інститут у Львові.

Ф-2, ст. Б.
*1943 р., червень - оповід., разом із своїм шваґром, Борисюком Мирославом, пішов у дивізію СС„Галичина". Вишкіл.
*Оповід. був радистом 30-го полку.

Ф-3, ст. А.
*„Селяни запрошували дивізійників на обід і ті часто сиділи за одним столом із стрільцями УПА."
*Збірний пункт дивізії був в Ясенові, штаб - в Олеську.
*Підрозділ дивізії, в якому був оповід. розбито, серед полонених опинився і оповід.
*Сталінгорськ, шахти.

Ф-3, ст. Б.
*1945 р., 10 травня - оповід. арештували і відіслали в Москву в тюрму за спробу втечі.
*Етап.
*Караганда. Табори.
*„В 1948 р. політичних відділили і повезли и Кінгір, де раніше були німецькі полонені. Там парканом обнесли і бараки, а випускали тільки до столової."

Ф-4, ст. А.
*Оповід. був в Кінгірі в бараці посиленого режиму. Будував електростанцію.
*1950 р., весна - працює монтажником на мідеплавильні. „Тоді вже почали платити гроші".

*1953 р., травень - „Конваоїри поранили 17 осіб за те, що ті опустили руки після наказу тримати Їх піднятими. Наступного дня 3-й лагпункт в знак протесту не вийшов на роботу.“
*1953 р. - смерть Сталіна.
*1954 р., 16 травня - повстання в Кінгірі (опис. хід подій).

Ф-4, ст. Б.
*Повстання в Кінгірі було жорстоко придушене.
*1954 р., 31 жовтня - оповід. звільнили без права виїзду.
*1955 р. - оповід. одружився.
*1956 р. - переїзд на Україну, робота в електро- і тепломережах.
*З 1981 р. - на пенсії.

418
Кипаренко Геннадій

Ф-І, ст. А.
*Дата і місце народження. Батьки.
*1944 р. — батьків переправляють на Західну Україну, до Львова.
*1954 р. — вступ до Львівського університету.
*1956 р. — об'єднання Львівського університетського та педінститутівського історичних факультетів.
*1959 — 1963 рр. — робота в інтернаті вихователем.
*1961 р. — вступ в аспірантуру на нову і новітню історію.
*1963 — 1968 рр. — написав дисертацію про Угорщину під керівництвом Лебовича.
*1968 р. — асистент на кафедрі історії КПРС.
*Про 4 кафедри на історичному факультеті.
*Про зміни в деканаті історичного факультету.
*Політичні настрої в 1956 — 1963 рр.
*Про ректора М.Г. Максимовича.
*Про О.Ю. Карпенка.
*Про Ю.Ю. Сливку та М.М. Кравця.

Ф-І, ст. В.
*Справа О.Ю. Карпенка.
*Діяльність парторганізації і комсомолу.
*Наукова робота на факультеті.
*Органи КДБ на факультеті.
*Про кафедральні зміни на історичному факультеті на початку 1970-х рр.
*Студентські події 1973 р. Засідання, на яких розглядалися питання.

Ф-ІІ, ст. А.
*Продовження про розгляд справ студентів 1973 р.
*Оцінка подій, характеристика, трактування як зміни поколінь.
*Смерть ректора Максимовича. Прихід нового ректора Чугайова.
*Про кліку Трубіцин, Назаренко, Більченко.
*Звинувачення С. Злубка в націоналізмі.

359
Кишенюк Ганна
457

Ф-1, ст. А.
*Нар. 1 жовтня 1922 року в с. Рожинське на Тернопільщині.
*Дівоче прізвище оповідачки - Галоха.
*Батько, Микола, був шевцем, служив в УСС.
*Мати, Настя (дівоче прізвище Липка)
*Оповідачка має 2 брати і сестру.
*1930—1933 р.р. — оповідачка навчається в школі.
*Хата стояла над Збручем і оповідачка „чула, як по той бік села вивозили: грали марші, аби не чути, як люди плачуть".
*1939 р. - „прийшли перші совіти, вони нікому нічого злого не робили".
*„В 1941 р. совіти вночі забралися. Наші боялися і німців, бо їх не розуміли".
*В 1944 р. - оповідачка пішла в ОУН („була без присяги"). Згадує станичного Василя Кужіля.
*Старший брат оповідачки не мав ока і, коли він „захотів в партизанку, хлопці його завернули".
*„Другі совіти записували в колгосп. По селі плачі, крики. І ще дуже ганялися за партизанами: Ганю Липку совіти вбили серед села".
*1946 р., 12 липня - оповідачку заарештували, її видав родич. 2 місяці її тримали в Підволочиську, потім ще 10 днів Тернополі.
*1946 р., осінь - суд. Дали 10 років ув'язнення + 5 років „пораженія". Віправили у Львів на пересилку.

Ф-1, ст. Б.
*Оповідачку привезли в Ухту, там, через порок серця, їй дали третю групу інвалідності.
*„В таборі всі нації були рівні, „політичних" москалів не було".
*1949 р. - Оповідачку відправили у Воркуту (розповідає про своє перебування там).
*„Після смерті Сталіна стало легше".
*1955 р., червень - оповідачку звільнили, працювала на будівництві.
*1955 р., грудень - вийшла заміж за Пертра Кишенюка.
*Через 2 роки подружжя переїхало в Кемерово.
*1961 р. - оповідачка разом із сім'єю повернулася на Україну.

360
Кишенюк Петро
455, 456, 459

Ф-1, ст. А.

*Нар. 12 грудня 1925 р. в с. Помонята Рогатинського району Івано-Франківської області.
*„Батько від поляків втік в Аргентину".
*1957 р. — батько помер.
*1932 р. — оповідач пішов до школи (вчителі - поляки). Закінчив 4 класи.
*„В селі поляків не було".
*„Село називається Помонята, бо його „поминули" татари (село було в лісі)."
*„В 1928 р. в селі була пацифікація: палили хати, кидали гранати".
*„В селі Псарах був фільварок. Граф припинив пацифікацію, бо люди з села в нього робили. Граф платив за роботу 12 фір дров, 12 корців збіжжя, утримував корову, давав вихідні на наші і на польські свята, ще й платив." Оповідач теж працював у графа („ходив сипати міндобрива").
*1939 р. — граф виїхав.
*„Прийшли більшовики. Зробили в селі колгосп, позабирали в багачів поля, коней. Люди записувалися в колгосп зі стаху."
*„За совітів в селі було тільки 2 комсомольці".
*1941 р. — „Німці бомбили Ходорів. Совіти поламали колію до Рогатина."
*Згадує Кузика і Грабара, які „за совітів" були в ОУН.
*„До села прийшли німці. Поставили поліцію, коменданта. Зробили в фільварку лігеншафт. Німці гонили людей на роботу — працювали задурно."
*1942 р. — оповідача „взяли в баундіст". 2 тижні карантину в Бережанах. „Відправили у Львів на Підзамче, там в баундісті самі поляки, билися з ними."

Ф-1, ст. Б.
*Через 6 місяців оповідача перевели в Скнилів („там працювали на летовищі, заливали бетоном дороги").
*1943 р., весна — оповідач втік з баундісту („за наказом юнацтва ОУН").
*1941 р. — оповідач поступив в ОУН („зверхником був Грабар Микола").
*Розповідає, як його зловили німці і як він від них втік.
*Вступ Кишенюка Петра в сотню „Чорноморців" (сотенним був Клим), яка разом з такими сотнями як „Рубачі", „Орли", „Холодноярці", „Сіроманці", входила в курінь на чолі з Остапом.
*Оповідач згадує Готового Гордія з 4 чоти.
*Розповідає про вишкіл, описує складання присяги.

Ф-2, ст. А.
*Оповідач потрапив в сотню Коса, був в 3 чоті під керівництвом Зеленого.
*Записано дві партизанські коляди.
*Розповідає про Кущового Толоха.
*Оповідача заарештували.

Ф-2, ст. Б.
*1945 р. — перевезли з Букачівки в Станіслав (згадує Библіва Івана).

*1945 р. — Суд. Дали 15 років + 5 років „по рогах".
*Етап на Воркуту. Там працював на 9-10 шахті (спочатку отримав № Ф 277, потім № И-806. Описує своє перебування в таборі.

Ф-3, ст. А.
*Оповідач написав вірші про Воркуту, табір, шахту (читає їх).
*Згадує майстра Олейнікова, Черкашина, нарядчика Сашу Мазура.
*1952 р. — розповідає, як святкували Святий Вечір в таборі.
*1953 р. — помер Сталін („комуністи плакали"). В'язнів почали відпускати додому.
*1953 р. — „бастували шахти по всій Воркуті, приїхали Масленников, Руденко" (датальний опис). Зачинщиків відправили у Володимир-Волинську тюрму (оповідача — на 29 шахту).

Ф-3, ст. Б.
*Оповідач відсидів 11 років. Пішов працювати електрослюсарем в шахті, став механіком дільниці. Одружився.
*1955 р. — разом з дружиною виїхав в Немерово, до її родичів
*1957 р. — повернувся на Воркуту, де пробув до 1960 р.
*Повернувся на Україну.

301
Кіндій Степан
75, 88, 89

*1935—1939 — член спортивного тов—ва „Україна" секція „Копаного м'яча, хокею на льоді, настольного тенісу".
*З 1941 р., травня — служба в ЧА, спочатку в прикордонних військах в зах(?). Буковині в летунському полку, потім в Саратовській обл.
*1942 р., грудень — арешт в Саратовській обл. під час служби в ЧА. Засудили за ст. 58. 10 КК РСФСР — агітація проти Радянського Союзу. Красноярськ, порт Дудінка, Норільськ.
*1947—1948 — Саратов, спецпоселення.
*1948 р. — повернення у Львів, проблеми з пропискою.
*З 1949 р. — праця продавцем.
*1949 р. — одруження.
*1950 р. народження сина Андрія.
*1955 р. — народження доньки Тетяни.
*1990 р. — реабілітований.

— Особистих переслідувань не було, але загальні — зі сторони польської шовіністичної групи „Фаланга". Під час служби в РА постійний контроль комсомольцями — спостерігачами в будів. батальоні...

103

Кіндрат Іван
Б63А1:273-кінець; Б63Б1:000-143

*1930—1937 — школа.
*1937—1943 — господарка.
*1943—1945 — УПА.
*1945—1983 — колгоспник.
*З 1983 р. — на пенсії.

Ф-І, ст. А.
*1923 р., 30 грудня - народився в с. Кінашево.
*Батько працював в поліції в Станіславі, потім був в січових стрільцях. Після війни був у радянському концтаборі в Проскурові. Потім працював там на цукровому заводі.
*1930 р. - пішов в Кінашеві до школи.
*1937 р. - закінчив 7 класів, до 1939 р. був вдома на господарці.
*Перших радянців зустрічали не дуже, німців - радісно. Оповідач робив на ставах.
*1943 р. - пішов в партизанку.
*15 стрільців вів Щур (Гладковський Микола) в сотню Полтавців. Вишкіл.
*В лісі були в палатках з брезенту. Військова кухня. Оповідач мав десятизарядку, на 10 стрільців - 1 кулемет.
*Зиму перебули в хуторах. Сутичок з німцями не мали.
*Сутички з радянцями. Попередньо розмови. Різні погляди.
*Присяга після Служби Божої в монастирі. Перейшли на Бережанщину.
*Як стояв на стійці, поранило осколками гармати. Відступали, везли на возі.
*Перейшли на Перемишлянщину. Два місяці на возі.
*1945 р., грудень - в кожному селі - радянці.
*Бій з радянцями. Танки. Сотенний Нитка загинув, ройовий Крук був поранений, дострілився. Віщун - псевдо оповідача.
*В Підмихайлівці - на Святий Вечір. Зимував в Бовшеві на квартирі. Весною - в сотні Ясмина.
*Пішли в Шумлянський, Литвинівський ліси. Потім - сотню - почетверо.
*З Славітина - Червона мітла. Відступали селом, відбивалися. Оповідач скочив у воду, радянці не помітили.
*Під вечір в селі перебрався, дістав запалення легенів. Вилікувався, пішов знову до Ясмина.
*В лісах коло Яблунова виганяли радянців.
*1945 р., травень - оповідачу дозволили йти з армії, бо хворий. Ховався по криївках.

Ф-І, ст. В.
*По криївках ховався з півроку.
*1946 р., весна - арештували радянці. Стрий оповідача був заступником голови сільради. Відмовлявся, що був у "банді". Казав, що ховається від армії і від УПА.
*Покарали 12 днями роботи на телефонній лінії. 5 років ще МГБ кликало на слідство, бо з Кінашево доводили, що він був в УПА.
*Працював в колгоспі фірманом, потім - трактористом. Був в сільраді в списках підозрілих.

104
Клак Михайло
Б84Б2:306-кінець; Б85А1:000-кінець

*1941 р. — закінчив 10 кл. СШ в с. Соломне Хмельницької обл.
*1941—1942 — вдома на господарці.
*1942—1945 — остарбайтер військового заводу в м. Лібінаут — північна Німеччина.
*1945—1946 — служба в Радянській Армії в Німеччині, м. Магдебург і Дісау.
*1946—1947 — вдома на господарці в с. Соломне.
*1947—1953 — вчитель початкових класів семирічної школи в с. Малий Ходачків Велико—Бірківського р—ну (тепер Тернопільський) Тернопільської обл.
*1947 р. — поступив і закінчив Кременецький педагогічний технікум — відділ початкових класів.
*1949—1952 — заочно закінчив природо—географічний факультет Кременецького вчительського інституту.
1953—1976 — директор семіричної (восьмирічної) школи в с. Жовтень Тернопільського р—ну, Тернопільської обл.
*1954—1959 — заочно закінчив географічний факультет Одеського університету.
*1976—1983 (до виходу на пенсію) —завуч в школі в с. Жовтень.
*1955—1991 — був членом КПРС.
*Має звання „Відмінника народної освіти".

Ф-І, ст. А.
*1922 р., 8 листопада — народився в с. Соломне Волочиського р-ну Хмельницької обл.
*Відомості про батьків, брата і сестру.
*До 1936 р. в селі була діюча православна церква. Під час німецької окупації церкву відкрили і вже більше не закривали.
*1941 р. — оповідач закінчив середню школу в селі Соломне.
*З 1933 р. організовували колгосп. Люди вступати не хотіли, бо більшість були заможними.
*Шкільне життя цікаве. Більшість хлопців хотіли бути офіцерами.
*1939 р. — вступив в комсомол.
*1941 р., червень — призвали на службу в армію, але не мобілізували, бо вже прийшли німці.
*За німцями прийшли українські націоналісти, розпустили колгосп, все повернули людям.
*1942 р., травень — оповідач як остарбайтер в Німеччині. З села в остарбайтерах — 250 хлопців і дівчат.
*Ставлення людей до від'їзду в Німеччину. Опис дороги в Німеччину.
*До 1945 р., квітня — тяжка праця в штрафному таборі.
*Визволяли англійські війська. Передали радянській армії. Перевірка. Мобілізація в діючу армію.
*До 1946 р., листопада — служив в містах Магдебурзі і Дасау.
*Вдома не міг влаштуватися ні на навчання, ні на роботу.

*По оголошенню поїхав в Тернопільську обл. Там брали з середньою освітою вчителями молодших класів.
*Став вчителем 2-го класу в школі села Малий Ходачків Велико-Бірківського р-ну.
*Колектив шкільних вчителів.
*1947 р. — поступив в Кременецький педагогічний технікум, відділ початкової школи.
*Тяжко стати на помешкання, місцеві люди боялися.
*Добрі стосунки з учнями і їх батьками.

Ф-І, ст. В.
*1948 р, 19 травня — бандерівці зірвали свято "день піонерії".
*Був ідеологічним працівником: агітував в колгосп, збирав держпозику.
*Умови проживання.
*Склад учительського колективу.
*1948 р. — одружився з Катериною Дзюбою, вчителькою молодших класів, із Сумської обл.
*1953 р. — переведений директором семирічної школи в с. Жовтневе Тернопільської обл.
*Розповідь про дітей і внуків оповідача.
*Директором школи в с. Жовтневе був до 1976 р.
*1976 — 1983 рр. — завуч цієї школи. Навчав більше 1000 учнів.
*1955р . — вступив в КПРС.
*1991 р. — вийшов з КПРС.
*1981 р. — померла дружина.
*Роздуми повідача про теперішній стан пенсіонерів, про проголошення Самостійної України.
*1949 — 1952 рр. — навчався заочно на природо-географічному відділенні Кременецького вчительського інституту.
*1954-1959 рр. — заочно навчався на географічному відділенні Одеського університету.
*Має звання "Відмінник народної освіти".
*Найшасливіший і найтрагічніший періоди в житті.

361
Клепей Петро
386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395б (395а - Строцька Ірина (400))

Запис здійснювався в лікарні. Оповідач був дуже хворий, відкрита форма туберкульозу.

Ф-І, ст. А.
*1927 р., 8 серпня - народився в с. Поточище.
*Батько - Семен, народився в 1895 р. Був рільник, мав 8,5 га землі, мав господарку, молотилку. В1935 р. поступив в ОУН.
*Дітей було 6-ро: 3 брати і 3 сестри. Брат Іван з 1919 р. н., поступив в ОУН у 1937 р., організовував молодь.

*1939 р. - радянці захопили частину Польщі. Родину оповідача визнали куркулями. Дали на квартиру вчителя з Великої України - Миколу Грищенка.
*1940 р. - акція на членів ОУН, батько в ОУН активно працював.
*Мати - Ганна Микитчин. Була грамотна, займалася господаркою.
*1934 р. - оповідач пішов до школи-семирічки. Вчителі - поляки і українці. Вчилися разом з поляками, в 5-6 класах почалася ворожнеча.
*1939 р. - радянців зустрічали хлібом-сіллю. Показалися з першого дня: постріляли в "Просвіті" портрети.
*За перших радянців готувалися на заслання. Батько віддав 2 коня бідним. Лишив собі 2 корови.
*Організовували колгосп. 100 га панської землі роздали людям бідним, роздали і панських коней, і худобу. Пан і пані пішли з села, вигнали і лісника.
*Урожай збирали активісти зі Сходу. Випадок з безбожником-активістом.

Ф-I, ст. В.
*1941 р., 22 червня - початок війни. Бачив як бомбардували міст. За 3 дні приїхали мадяри.
*Угорці поводили себе дико, знущалися з євреїв. Через місяць угорці забралися.
*В селі вибрали війта - Фільдфебера, родом з села, німця.
*Випадок з Костенком, що був начальником міліції за радянців.
*Німці в селі підтримували господарів, давали жити.
*Брат оповідача був шанований. На проголошення України приїхали гості зі Львова. На дифіляду німці приймали участь. На могилі - український, німецький і угорський прапор, два портрети - Коновальця і Петлюри. Через 10 днів мали брати в німецьку армію добровольців. Відмінили, бо арештували Провід ОУН.
*Брати оповідача підпільно ходили на зібрання ОУН.
*Провідник - Семен Матейко - був в легіонній армії, йшов з німцями до Києва. Як арештували Провід, повернувся в село, пішов в підпілля. За німців партизанки не було.
*Оповідач за німців вчився в 7-му класі. Зі школи на два місяці робили шпиталь.

Ф-II, ст. А.
*1942 р. - війт попередив брата оповідача, що німці збираються зняти дзвони в церкві і переплавити на зброю. Хлопці вночі дзвони зняли, закопали на городі. Дзвони пролежали 50 років.
*Швагро і брат оповідача в 1941 році врятували двох радянських солдат. Їх взяли в село, тримали на стриху. Гриць - офіцер українець, Микола - білорус. Виробили їм справку, що вони - жителі села.
*Бесіди брата оповідача і Гриця. Радянці забрали з собою Гриця і Миколу. Потім від Гриця була звістка з японського фронту.
*Брат оповідача записався в СС "Галичина". Війт членів ОУН викреслив, сказав, що то не наша армія.
*1943 р. - вказівка членам ОУН готувати збройні сили. Матейко Семен (псевдо - Палій) сформував в жовтні сотню. Копали криївки.
*1944 р. - як прийшли радянці, члени ОУН пішли в підпілля.

*4 місяці фронт був під Галичем. В селі Поточище був генштаб.
*Оповідач був зв'язковим УПА, вночі передавав Палієві розвіддані.
*В селі було 5 генералів, полковники - майже в кожній хаті.
*Полковник Соболєв попередив оповідача перед його батьком, що за нічні походи може бути вбитий без попередження.
*Оповідач з 1941 р. в юнацтві ОУН. Готував Мельник Петро.
*1944 р., жовтень - в село вернулися три хлопці з Дивізії, в формі.
*Брат оповідача був на вишколі УПА в Космачі. Був в відпустці вдома. Як йшов по відпустці до Космача, був вбитий в перестрілці.

Ф-II, ст. В.
*Поховання вбитих упівців і дивізійника. Нелюдська поведінка комуніста Голіковського.
*1944 р., грудень - прийшов Палій з сотнею. Перепоховали хлопців біля січових стрільців. Священик, о. Навроцький, ховати відмовився.
*Дочка священика була в ОУН. На батька вплинути не могла.
*1945 р., 1 січня - набір в сотню. Повели в Карпати на вишкіл. З села пішло понад 30 осіб. Були в Орлика, Білого, Палія.
*Оповідачу - 17 років. На вишколі в Космачі 1,5 місяця. Вишкіл проводив Сокіл. Вчили зброю, були політзаняття.
*Відпустка додому.
*1945 р., 20 лютого - прийшли Палієва і Орликова сотні, щоб громити радянців в Чернелицькому районі. Одна дівчина зрадила. На спокуту дезінформацією про боївки завела радянців в засідку. В Чорнолиці НКВД розгромили, випустили з тюрми в'язнів. Операція з 4-ї ранку до 12.15. Покинули район. Оповідач був зв'язковим.

Ф-III, ст. А.
*Повторні спогади про те, що полковник попереджав оповідача при його батькові, щоб не ходив по ночах. Як оповідач ходив на зв'язок в білий день. Зустрічалися в лісі.
*1944 р. - наступ, радянці пішли далі. В селі почали формувати сотню і боївки. Ліквідація ястребків.
*1944 р., 4 грудня 2 сотні хотіли ліквідувати яничара Костенка. Його жінку попереджали тричі.
*Бій тривав 4 години. Вбили 47 ястребків і 24 поранено. Упівці не постраждали. За Чорнолицю 6 убитих, 14 поранених упівців. Енкаведистів - 80 вбитих, 40 поранених.
*Оповідач готував до бою розвідку.
*Боївки забрали мертвих і поранених радянців.
*Боївка стежила за порядком в сотні. Сотня квартирувала в лісі, жили в палатках.
*200 солдатів в Чорнолиці, робили наскоки на села.
*Сподівалися, що Америка, Франція і Англія змінять ситуацію. Що суботи лекції по лісах.

Ф-III, ст. В.
*1945 р., квітень - радянці дали на ліси до 1,5 тис. солдат. Сотні уникали сутичок.

*1945 р., травень - Великдень. Упівці збиралися по чотах святити паски. В село над'їхали радянці. З 9-ї години ранку до 2-ї години дня тривав запеклий бій. Літаки скидали запальні бомби. Паніка. Великі втрати. Мусили відступити.
*Загинуло 32, поранено 50, з них тяжко - 17. Поранених перевозили Дністром човном. Лікарів було двоє. Допомогу всім надати не могли. Багато поранених дострілювалося.
*Радянці награбували харчів і покинули село. Люди звезли загиблих біля церкви. Надвечір поховали, з села загинуло понад 25 осіб. Такий похорон був в Городенці і в кількох селах. То мела Червона Метла.
*Сотня була розпущена. Сотенний зібрав боївку з 13 осіб. В Поточищу - 6 боївок.
*Оповідач складав присягу після бою в грудні в Поточищах під церквою . Був прапор, на столі - Біблія.
*Оповідач мав псевдо - Кривий.
*Як сотня заходила в село, вивішували прапори.
*Орлик дострілився. Перед тим висторів сотню.

Ф-IV, ст. А.
*Утворили малі боївки. Радянці шукали поранених по криївках.
*Боївки вирішили знищити Костенка в хаті оповідача.
*1945 р., 26 червня - невдала спроба вбити Костенка на подвір'ї оповідача.
*Через два тижні Костенко забрав матір і батька оповідача, сестра пішла їм помагати. В грудні їх вивезли на Північ.
*Батько замерз в вагоні, мати обморозила пальці, померла в Сиктивкарі від гангрени. Сестра далі живе в Сиктивкарі, хворіє дотепер.
*Оповідач лишився з сестрою Катериною, вона була господарчою УПА.
*1946 р., 16 лютого Катерина попала в засідку. Її поранили в ноги, взяли живою.
*1946 р. - Костенко був при гарнізоні інструктором.
*В серпні Дуб мав наказ - знищити Костенка. З двома друзями переодягнувся в жіночий одяг. Зайшли до села Семаківці, де стояло 150 солдат. Знайома Марія дала знати, коли прийде Костенко. Дуб і хлопці всіх перебили. Гарнізон не стямився.
*Літом 1946 р. оповідач захворів тифом. Непорозуміння з сотенним Палієм, якого оповідач звинуватив в праці на дві сторони. Просився в боївку до Залізняка.
*Палій був із села оповідача з Винницьким Михайлом. Палій Михайла на стійці застрілив у вересні 1946 р.

Ф-IV, ст. В.
*Оповідач лежав в с. Передіванові хворий. Було зрозуміло, що Палій - зрадник. Палій помстився оповідачеві тим, що роззброїв.
*НКВД оточило хату, де лежав оповідач. Оповідача били, вибили зуби, поламали ребра.
*Фірою завезли в Городенку. Допити, били шомполами, підвішували за руки. Кинули в пивницю.
*Перевезли в Чорнолицю. Ходити не міг. Лежав 40 днів на підлозі.
*Про оповідача нічого не знали, він ні в чому не признавався, казав, що ховався від заслання.

*1946 р., грудень - на суд в Коломию.
*1947 р., лютий - КПЗ охороняв Шадний Томко з села оповідача, він був в стрибках. Томко не витримав того, що бачив, 20 лютого вирішив випустити всіх політв'язнів в Чернелиці, і сам втік.
*Оповідач повернувся в своє село. Сестра Катерина сиділа в Коломиї.
*Горічок Орест - сусід, якому УПА дозволило робити на два боки. Кагебіст Недопльотін сказав йому, що дасть Катерину викупити за велику кількість харчів. Станичний дозволив це зробити. Катерину звільнили.
*На третій день Катерину знову арештувала невідома СБ. Знайшли її в Білих Ославах. Її катували. Вирок - смерть. Провідник Сталь визволив її, передав в Городенку.
*Оповідач ховався по селах, в Городенці.
*1947 р. - Палія розстріляло СБ.
*1948 р. - оповідач виробив посвідчення на Фризюка Василя. Працював в жовтні, до 20 листопада.

Ф-V, ст. А.
*Хтось оповідача побачив і доніс в КДБ. 20 листопада - арешт, завезли в Чернелицю, через 3 тижні - в Станіслав. Там тримали до травня 1949 р. ОСО - 10 років.
*В Станіславській тюрмі оповідач був з багатьма партизанами. Очні ставки. Після них били.
*1949 р., січень - заборонили передачі. Оголосили голодівку. Оповідача і ще двох дали в карцер. Через 5 днів передачі дозволили.
*1949 р., травень - в "Столипін". Відвезли в Львівську пересилку, потім - в вагони на нари. До вагонів арештованих причепили засланих. В Хабаровську засланих відчепили, решту - через Амур, в бухту Ваніно, там - велика пересилка. Пароплавом "Ногін" в трюмах - в Магадан через 6 діб. Там тисячі японців розбивали гору, робили станцію.
*5 діб потримали в таборі. Далі машинами - вглиб Колими. 3 доби везли, їсти не давали. Розділили зеків: 100 дали на сопку, решту - в центральний табір. Оповідач - в таборі на сопці. По ночах піднімали, били патиками. Оповідач працював в розвідці.

Ф-V, ст. В.
*Розкидали каміння до жил костеріту.
*1950 р., 1 січня - призначили по старих бригадах, по шахтах.
*1950 р., 9 березня - оповідача присипало в шахті обвалом. Відкопали, пошкодило ноги. Віднесли з сопки в центральний табір, в центральну лікарню. Відлежав 3,5 місяці. Лишили в центральному таборі, дали в бригаду Данілова, в уранову шахту.
*Через півроку - вага - 45 кг, куряча сліпота, цинга.
*1951 р., січень - захворів мокрим плевритом. Через місяць дали в бригаду Розсолова на уранову руду. Оповідач з двома земляками саботували роботу, побили бригадира.
*Оповідача і ще 5 осіб дали в карцер, через три дні відправили на Куцуган в уранову шахту.

*Оповідач і там відмовився робити. Оповідача дали на півроку в штрафну бригаду, де були в основному побутовики. За оповідача заступився вбивця-рецидивіст Афутін.
*Перевезли в Сусуманське управління, в табір Оротукан. Призначили по бригадах.

Ф-VI, ст. А.
*1952 р., вересень - в Оротукані оповідача взяли в термічний цех вчитися. Гартував деталі, був там до звільнення.
*Жили в бараках. Режим був слабий. Працювали разом з вільнонайманими (з них 70% українці).
*1950 р. - політв'язні з Норільську гуртували людей до страйку. К - 444 - номер оповідача.
*Вбили двох нарядчиків, режим почав слабнути.
*В Оротукані святкували Різдво, Великдень.
*На Колимі оповідач зустрічався з доктором Кархутом. З литовцями - гарні відносини.
*Після смерті Сталіна почали звільнювати, в'язні не хотіли працювати.
*1955 р. - приїхала комісія з Москви.
*1956 р. - випустили всіх, хто був в УПА, але не командиром.

Ф-VI, ст. В.
*Командирів УПА вивозили в Магадан.
*1956 р., серпень - оповідача звільнили. Працював до кінця вересня на заводі, щоби заробити грошей.
*Приїхав додому. Не мав притулку. До грудня 1956 р. жив у сусіда.
*1956 р., вересень - приїхав з Канади Сойка.
*1956 р. - в селі здалася група УПА. Їх тимчасово відпустили, потім судили: Белінського - на смерть, Ярему і Марка - на 15 років, всім решті - по 10 років. Ті, що здалися видали голову колгоспу і двох бригадирів, що помагали. Голову колгоспу привезли з району.
*Оповідач говорив з Сойкою. Через два тижні оповідача забрали в Чорнолицю і дали 24 години, щоби покинув село.
*Оповідач поїхав в Луганськ до товариша. Довго не міг знайти роботу. За допомогою бухгалтеру совхозу влаштувався на заводі ім. Пархоменка.
*За могорич дуже добре порозумівся з начальником цеху, став діставати велику зарплату. Отримував листи від друзів з чужини.

Ф-VII, ст. А.
*Запрошував друзів з чужини, з таборів. Оповідачу дописували: Різник зі Львова, о. Барток з Городенки, о. Будзінський зі Львова, з Магадану.
*1958 р., 3 квітня - оповідача за листи арештували на заводі, одягли наручники. Вдома - обшук. Не знайшли нічого, бо оповідач листи палив.
*Звинувачення в антирадянській пропаганді. Стаття 54- 1А, 54 - 10, ч. 2.
*2 тижні був в камері сам, потім посадили Бориса Кияна. Сиділи разом два місяці. Допити, очні ставки.

*1958 р., серпень - суд. Приїхала сестра оповідача з чоловіком. Адвокат обіцяла 3-4 роки. Суд був закритий. Інженер-технолог з заводу сказала, що оповідача нема за що судити.
*Суддя вивів оповідача з терпіння. Оповідач сказав промову, люди увірвалися в зал. Оповідач пророкував, що комуністів будуть судити як фашистів, і що більшовизм буде розвалений в цьому тисячолітті. Дали 10 років + 5 років заслання і конфіскація майна.
*Повезли в Мордовію, в Потьму. В таборі зустрівся з тими, з якими сидів перший строк. Були також земляки, які теж пішли на другий строк.

Ф-VII, ст. В.
*На 11 відділенні робили меблі. Там оповідач зустрівся з Верхоляком, Гуменюком, Зеленчуком.
*О. Яворський і о. Дребітько підпільно катехизували молодих. Молодими опікувалися старші.
*В таборі були російські дисиденти Даніель, Синявський. З ними товаришували Горинь Михайло, Зеленчук.
*Солженіцин був разом з Даніелєм, жили в бараку оповідача. Генерали з Грузії, які не дали розстріляти демонстрацію в Тбілісі.
*1960 р. - на Різдво колядували. За Коляду оповідача з Заливахою - на 10 діб в карцер. Начальник режиму всіх повипускав.
*1960 р. - строгий режим, утворили спецтабори. Бруд, блощиці, харчі погані. За рік всі виснажилися.
*На 10-му був кардинал Йосиф Сліпий. Оповідач лежав поруч з ним в лікарні. Лікар - Кархут. Після лікарні оповідач ходив до нього в барак. На футбольному полі - молитва. Надзиратели м'якші.

Ф-VIII, ст. А.
*1960 р. - митрополита перевели в секцію оповідача. Оповідач багато з ним розмовляв. Йосипа Сліпого звільнили.
*1965 р., травень - оповідача перевели на загальний режим в ту саму бригаду, в 11 відділення. Там були Зеленчук, Гуменюк, Верхоляк. Прибули брати Горині, Осадчий, Гель, Озерний, Заливаха.
*Оповідач здружився з Б. Горинем.
*Розповідь про вітраж Заливахи.
*Оповідач організовував Різдвяні і Великодні свята. За то діставав 10 діб карцеру. Виписував карцер капітан Дубінін, а звідти звільняв Йоффе - начальник режиму.
*Оповідач совістив Дубініна. Той пообіцяв, що запише оповідача в Івано-Франківську область.
*Частина старших політв'язнів була незадоволена, що оповідач, Андрунюк, Гуменюк, о. Яворський, Семенюк займаються молоддю. Пройшов розкіл.
*Оповідач пересилав хлопцям "штафети" в посилках.

Ф-VIII, ст. В.
*"Штафети" - в планках посилочних скриньок. Посилки йшли жінці Б. Гориня.
*Оповідач звільнившись вивіз мемуари Б. і М. Горинів, Геля.
*Дубінін допоміг винести все таємне через свій кабінет.

*Прибувши в Київ, оповідач заніс, що треба до Світличного, до Михайлини, внучки Коцюбинського У Львові віддав речі Мороза, Гориня і Геля.
*Свят-Вечір 1968 р. - у Львові на вокзалі. Зустрівся з Іваном Гудзем, з яким сидів на Колимі. Вечеряв у нього в селі.
*Потім поїхав в Городенку, побув у зв'язкової УПА, у родини. Після свят поїхав в Городенку прописуватися. Відправили до чекіста. Бесіда. Наказ прийти через тиждень. Не прийшов.

Ф-IX, ст. А.
*Згадує про табір. Попав на Сопку в Магадані. Били патиками, спали на дошках. Конвой розстрілював тих, хто відступав з колони.
*З другого табору оповідач згадує Юрія Шухевича. Два рази разом сиділи в ізоляторі. Він був осуджений лише за те, що був сином генерала. Жінка його зріклась. Дуже переживав. Осудили на третій строк за те, що намагався виступити в університеті.
*Історія Шомука Данила.
*1969 р. - оповідач повернувся на Україну. Півроку не прописували. В КДБ сказали за прописку написати статтю проти УПА. Пішов до прокурора. Викликали в райвиконком. Сказав, що напише до генерального прокурора. Прогнали. Викликали неодноразово. Заробляв домашньою роботою у бабки, де жив.
*В серпні прописався у стриєчної сестри. О. Бартко допоміг знайти роботу на цукровій фабриці. Інженер працював на КДБ. Оповідач запросив того інженера на Різдвяні свята до себе, там були і його товариші по таборах. Через 4 дні оповідача викликали в КДБ.
*1972 р. - до Світличного приїхав Добош з Англії. За два місяці оповідача викликали в КДБ. Оповідач тоді прописався в Красноставцях. Працював столяром, доружився. Дружина - Неп'юк Євдокія Михайлівна.
*1972 р., Великдень - повістка на допити. Очні ставки з Заливахою і Долішнім Іваном. Дуже допитувалися за те, що оповідач з Мордовії заїжджав до Світличного. Шантажували, погрожували розстрілом.

Ф-IX, ст. В.
*Оповідача відпустили, віддали гроші за проїзд. Сказали, що на нього чекає сувора кара.
*Повернувся додому, на другий день поїхав до Коломиї до Германюка. Його також викликали. На другий тиждень знову викликали в Івано-Франківськ. Новий слідчий питав про Геля.
*За три тижні викликали в Снятин в КДБ. Питалися за Дзюбу, Світличного. Показували покаяння Дзюби, лист Андруника, який писав про Надю Світличну.
*Від Андруника припинилася переписка. Його мали арештувати, він порізав собі вени.
*Роман Писарчук писав, що у Львові арештували Осадчого по справі Світличного. Роман знав багато від Ольги Гель. Жінка Осадчого зреклася. Посадили Геля, Осадчого, Світличного.
*1972 р. - оповідач зібрав гроші для безробітної Коцюбинської, попросив о. Бартка відвезти.
*1970 р. - народилася донька.
*1971 р. - збори в селі, оповідача "викривали".

*1973 шантажували оповідача і його дружину, щоб доносили, бо інакше - скоротять з роботи.
*Кликали в КДБ по 10 раз на рік. Потім стали більше кликати жінку, казали, що чекають, щоб підросла донька.
*1978 р. - не витримав, виїхав в Миколаївську область, робив на будові. Робили разом з Германюком. Через два роки КДБ і тут дістало. Звинуватили в антирадянській пропаганді, вимагали, щоб виїхали. Голова колгоспу добре ставився, добре платив.
*1982 р. - пішов робити в райсоюз столяром. Жінка крадькома приїжджала. КДБ збирало матеріали.

Ф-Х, ст. В.
*1981 р., жовтень - поступив столяром в райсоюз в Снятині. Знову КДБ викликало. Мали інформацію про антирадянську діяльність. Запропонували виступити або написати статтю.
*1978 р. - донька не поступила в технікум в Чернівці. Потім оповідач за неї домовився. Але мусіла нікому не попадатися на очі, казали, що вона в Комі АССР.
*1988 р. - збори, де секретар парторганізації розповів про минуле оповідача. Оповідач оправдовуватися не став. Потім вже кагебісти не кликали.
*1989 р. - оповідач виступав на демократичному зібранні.
*Заврайвно пообіцяв допомогти донці оповідача. Оповідач був в той час по лікарнях. КДБ турбувало лікарів. Донька цього року закінчує інститут.
*Як скидали пам'ятник Леніну у Снятині.

105
Ковальчук Мануїл
Б82А2:000-кінець; Б82Б2:000-135

*1940 р. — закінчив 9 класів Шмерецької середньої школи Волочиського р—ну.
*1940—1941 — навчався на І курсі курсі Кременецького вчительського інституту, факультет — українська мова і література.
*1941—1942 вдома на господарці.
*1942—1945 — остарбайтер. Німеччина, Баварія, м. Сінмарінген, с. Розене — бауерка Брімлє Кароліна.
*1945—1946 — вчитель початкової школи с. Малі Зозуленці Волочиського р—ну.
*1946—1947 — продовжив і закінчив навчання в Кременецькому педагогічному (вчительському) інституті.
*1947—1948 — направлений вчителем української і російської мови в с. Прошова Тернопільського р—ну тернопільської обл.
*1948—1960 — призначений директором Прошовицької восьмирічної школи с. Скоморохи Тернопільського р—ну Тернопільської обл.
*1984—1988 вийшов на пенсію, але працював вчителем української мови і літератури Скоморохівської восьмирічної школи.

Ф-І, ст. А.

*1923 р., 29 червня — народився в с. Попівці Волочиського р-ну, Хмельницької обл.
*Відомості про батьків, сестру.
*1940 р. — закінчив 9 класів.
*1940-1941 рр. — перший курс Кременецького вчительського інституту.
*З початком війни студенти розійшлися по домах.
*Голод 1933 р. в їх селі не був такий жахливий.
*В селі була початкова школа. Діяла церква.
*1934 р. — з церкви атеїсти зняли хрест.
*1937 р. — НКВД арештувало священика і деяких вчителів. Вони більше не повернулися.
*До травня 1942 р. — був вдома на господарці.
*Помста німцв за вбивство офіцера: розстріляли 8 родин, 180 мешканців з села оповідача — на виїзд на роботу в Німеччину.
*1942 р., 16 травня — оповідача з односельчанами повезли в Німеччину.
*Оповідач попав до господині Брімлє Кароліни в Розене.
*Обробляв 50 моргів поля.
*Опис господарки і як виглядав літній і зимовий робочий день оповідача.

Ф-І, ст. В.
*Остарбайтери зі Східної України жили в таборі, а із Західної — у господарів.
*Опис села, мешканців. Ставлення німців до остарбайтерів.
*Дозволили літургію в костьолі після літургії для німців.
*Переписувався з батьками 1 раз на 2 місяці.
*1945 р., весна — возволили французькі віська і перевезли в окупаційну зону Червоної Армії.
*Жінок відправили додому, а чоловіків готували до армії.
*1945 р., осінь — повернувся додому. Вчителював в початковій школі с. Малі Зозулинці.
*1946-1947 рр. — довчився в Кременецькому вчительському інституті.
*1947 — 1948 рр. — вчитель 5-7 класів української і російської мов в с. Прошова.
*1948 р., 20 серпня — призначений директором восьмирічної школи в с. Прошова. Був директором до 1960 р.

Ф-ІІ, ст. А.
*1948 р., кінець — військові затримали оповідача, вчительку, голову сільради, знущалися з них.
*Оповідач з вчителькою втікли, дісталися до села, де був гарнізон НКВД.
*Оповідач вважає, що ці військові в сільраді були бандерівцями.
*Оповідач переховувався, хотів поїхати з с. Прошова, але його не відпустили.
*Через півроку знову його намагалися вбити.
*1949 р. — одружився. Діти: син і донька.
*1971 р. — дружина померла.
*Одружився вдруге.
*1960 — 1984 рр. — директор восьмирічної школи в с. Скоморохи.
*1964 — 1968 рр. — побудував нову школу в с. Скоморохи.

*1975 р. — побудував там же дитсадок.
*1956 р. — вступив в КПРС, в 1991 р. — вийшов з її лав.
*До 1988 р. працював вчителем української мови і літератури.

362
Когутяк Євгенія
540, 541, 542, 543, 544, 545, 546

Ф-1, ст. А.
*Нар. 28 квітня 1924 р. в Станіславі.
*Дівоче прізвище Підвисоцька.
*Тато, Сильвестр, був машиністом.
*1928 р. - померла мати (Бігун Марія), залишивши 4 дітей.
*1963 р. - помер тато.

Ф-1, ст. Б.
*1930-1936 р.р. - школа (релігію вчив о. Вильчинський).
*„З євреями жили дружно", оповід. навіть ходила до них на свята.
*1936 р. - поступила в гімназію (вчили: Мороз, Никифорук, Морозівна, Тофан, Завицький).
*1937-1939 р. р. - школа Василіанок (вчили: сестра Анна, Рахонів, Завицький, директор - Заморока).
*1939-1941 р.р. - педагогічна школа в Станіславі.

Ф-2, ст. А.
*З оповід. вчилися: Грифуляк, Процик, Пришляк, Павловська, Пастернак, Криховецький.
*Розповідає про початок війни.
*1941 р. - оповід. була секретаркою Боринця (працював в міській управі).

Ф-2, ст. Б.
*Вчителювала в Олеші Монастирецького району (розповідає про село, як німці з фолькдойчерами приїжджали по контингент).
*1943 р. - прийняли в ОУН (псевдо - Дзінка, Веселка).
*1943 р. - переїхала в Станіслав.

Ф-3, ст. А.
*Брат оповід., Мирослав, був в СБ. Був в театрі на виставі „Шаріка", коли німці зробили облаву.
*Розповідає про Августина Євчука, „совіцького героя".

Ф-3, ст. Б.
*„В 1944 р. пішла чутка, що москалі в Угорниках б'ють людей. Почали тікати з Загвіздя, з Вовчинця."
*Працює в Управлінні наркомату юстиції.
*„Направили вчителювати в Рибне - не пішла, за то грозив суд". Переховується.
*Оповід. згадує, що 7 листопада 1944 р. УПА готувало напад на тюрму.

*1944 р., листопад - оповід. заарештували. Допити „кожну ніч аж до 2 лютого 1945 р.".

Ф-4, ст. А.
*В оповід. квартирував майор Любинов („то було за 2-х совітів"), потім - офіцер Андрій.

Ф-4, ст. Б.
*1945 р., 2 лютого - суд. Вирок: 20 років каторги + „по рогах".
*Згадує Стадник-Шлямку.
*1945 р., квітень - Дніпропетровськ. Тюрма.

Ф-5, ст. А.
*Етап.
*Іркутськ.

Ф-5, ст. Б.
*Морем переправили в Магадан.
*„Наші політичні найбільше гинули, як була та американська їда, бо вона не була ситна."
*Вакханка.

Ф-6, ст. А.
*„Всі нації жили в таборі мирно" (наводить приклади).
*Описує своє перебування в таборі.

Ф-6, ст. Б.
*Робота в таборі на фабриці.

Ф-7, ст. А.
*1954 р., весна - оповід. звільнили.
*Поїхала до родичів в Абазу (Красноярський край).

Ф-7, ст. Б.
*1956 р. - вийшла заміж за Степана Когутяка.
*1959 р. - переїхала в Станіслав.
*1967 р. - оповід. реабілітували.
*1980 р. - вийшла на пенсію, займається громадською роботою.

419
Кожан Ігор

Ф-І, ст. А.
*Особисті дані, батьки, місце проживання.
*Політичні переконання батьків, їх родин.
*Дитячі роки, початок захоплення історією.
*Школа № 8 м. Львова, захоплення археологією.
*Формування політичних поглядів.
*Вступ на історичний факультет Львівського університету.
*Предмети на історичному факультеті, історія партії.

Ф-І, ст. В.
*Характеристика викладачів на історичному факультеті: Давидова, Кісь, Гроссман, Вейцківський, Зварич, Мовчан, Челак, Кравець, Кошарний, Низовий, Інкін, Іваненко, Пелещишин, Свистунович, Ратич, Гордієнко, Бродський, Лебович.
*Сфера зацікавлень оповідача в університеті.

108
Коминар Ніна
Б28А1:244-кінець; Б28Б1:000-142

*1917. 25. 12. —народилась в с. Вишевичі Радомишльського р—ну Житомирської обл..
* 1923 р. — пішла в школу. По закінченню школи поступила на зоотехніка.
*1960 р. — написала перший вірш.
*Працювала в суді, потім в редакції газеіи районової.
*Написала 400 віршів, з них 378 — надруковано.
*Має двоє дітей. Чоловік помер в 1967 р.

Ф-І, ст. А.
*1917 р., 25 грудня - народилася в с. Виневичі Радомильського р-ну Житомирської обл.
*Батько Тимофій служив в царській армії, мав звання поручика, був освічений.
*1923 р. - померла мати оповідачки.
*1923 р. - пішла в школу. По закінченні школи пішла в технікум на зоотехніка.
*Провчилася 4 роки, але по професії не працювала.
*Спогади про голодомор 1933 - 34 рр. в віршах.

Ф-І, ст. В.
*В родині було релігійне виховання.
*Під час війни була в біженцях.
*1937 р. - вийла заміж. Мала 2 синів, молодший помер в 1978 р.
*Участі в підпільних організаціях не приймала, але надавала допомогу партизанам.
*Після війни працювала в суді і в редакції районної газети.
*1967 р. - помер чоловік.
*Має 378 надрукованих віршів, але збірки не має.

109
Конафоцька Марія
Б105А2:234-289

*Нар. 1933 р. в с. Кормів Городенківського р-ну;

*Про себе розповідати не хотіла. Розказує, як совіти катували сестру .
*До школи почала ходити за німців, закінчила 5 класів.
*1946 р — на Покрову великий бій в селі між УПА і рад. військами.
*Працювала в колгоспі.

111
Кордуба Роман
Б62А1:000-294

*1928—1932 — школа.
*1932—1939 — гімназія.
*1939—1941 — НЕРОЗБ... школа.
*1943—1944 — дивізія „Галичина".
*1944—1950 — табір праці.
*1950 — суд, арешт.
*1955 — звільнення.
*1956—1981 — бухгалтер в статутуправлінні.
*З 1981 — на пенсії.

Ф-І, ст. А.
*1921 р. - народився в Ходорові, був тут до 1934 р.
*Батько був начальником відділу управління залізниці. Був греко-католиком, але дістав роботу. Закінчив інститут у Тернополі, потім ще 2 роки вчився у Варшаві.
*Оповідач у Ходорові закінчив приватну польську школу.
*1932 р.- в Ходорові пішов в гімназію, потім - в Станіславі в польську гімназію, в 1-ий клас.
*Здав малу матуру, пішов в українську гімназію, де вчився брат. Опис викладацького складу.
*Композитор Барнич, автор "Шаріки", вів гімназіальний хор, де співав оповідач.
*В гімназії- національносвідоме життя - вистави, вечори. Грав в українській команді "Пролом" в футбол.
*1941 р. - поступив в ліцей.
*1939 р. - прийшли радянці. Мали жалюгідний вигляд. Свідомих почали відразу забирати. В школі не було кому вчити. Основний предмет - історія КПРС.
*Оповідач поступив в технікум фізкультури, бо там давали стипендію.
*Початок війни, бомбування.
*До 1943 р. - оповідач працював на залізниці.
*1943 р., 21 червня - повістка в Дивізію. Через Львів в Гайделягер під Краковом. Вишкіл - 3 місяці, потім - підстаршинна школа в Лямбурзі, Німеччина (8 місців). Вишкіл виснажливий, спеціалізація - гранатометчики. По вишколі - унтершарфірер - фірер антвертер.
*На фронт - під Броди. Оповідач був у сотні Стецюка, мав під собою 15 чоловік вишколених. Регіментом і полком керували німці.
*Оповідач попав у радянський полон. Вагонами повезли на вугільну шахту між Москвою і Тулою. 2 роки без суду робив на тій шахті.

*1946 р., лютий - завезли на Урал. Дивізійники жили свобідно, тільки мали відмічатися. Працювали на золотодобичі, оповідач - в будівельній бригаді. Вивчився на тесляра.
*1950 р. - оповідача арештували по доносу, відправили в Свердловськ. Допит, очна ставка.

Ф-І, ст. В.
*Донос, що оповідач був в Дивізії офіцером. Допити - 1,5 місяця. Був суд в Свердловську. Вирок: 25 років таборів.
*Відправили на північ - в Нижній Тагіл. Там працював на будові, був прорабом. Потім відправили в Іркутськ. Там на алюмінієвому заводі спочатку був бригадиром, потім - прорабом.
*Згадав. В 12-му штрафному таборі блатні відбирали їжу. Жалілися генералу. Розформували по всіх таборах.
*1953 р., березень - оповідачу зменшили строк, дали на роботу в зоні. Записався на шоферські курси.
*1955 р., 16 травня - перевели на спецпоселення в Свердловськ. Працював на заводі.
*Дістав дозвіл на паспорт. Поїхав до Станіслава 29 листопада 1955 р.
*Закінчив курси бухгалтерів. 35 років працював у стацуправлінню, потім - начальником фінансового відділу.
*1970 р. - одружився. Жінка дуже помогла в життю.
*1966 р. - батько дістав квартиру.
*1971 р. - викликали в КГБ, питалися за брата.
*1973 р. - знову викликали в КДБ. Воював не за німців, а за Україну.

113
Косар Василь
Б22А2:224-кінець; Б22Б2:000-кінець; Б23А1:000-кінець; Б23Б1:000-206

Ф-І, ст. А.
*Батько поїхав на заробітки в Америку.
*Брат був з 1936 р. в ОУН.
*ОУН в с. Мошківці в 30-х роках.
*1970 р. — приїзд брата з Америки як туриста.
*Про українців, які переписувалися на поляків.
*Батько з 1927 р. був в Аргентині, був комуністом. За участь у демонстрації відправили кораблем додому. 1964 р. — повернувся в село.
*Батька переслідувало КГБ за розповіді про Аргентину.
*1977 р. — смерть батька.
*Доповнення жінки Косар Стефанії.
*Взаємини між польськими і українськими дітьми в школі за Польщі.
*Характеристичні портрети поляків.
*Опис багатих людей в Мошківцях: їх майно, їх кількість.
*Про хор в с. Мошківці.
*"Фестинки" дівчат, політичні вистави.

Ф-I, ст. В.
*Про початки повстанського руху під час німецької окупації.
*1943 р., зима — в с. Мошківці приїхало 32 саней з Волині, по 4-5 чоловік, добре озброєні. З ними поїхав в ліс, в УПА.
*Після вишколу в Чорному Лісі пішов походом в Карпати.
*1947 р., початок — бій сотні оповідача з Червоною мітлою біля с. Царківка, біля Болехова. Оповідача поранено.
*1947 р. — партизани дуже бідували, довелося різати коней.
*Чому так стійко трималися партизани в лісі.
*1944 р., літо — перехід лінії фронту з німецького боку на радянський. Оповідач воював в сотні Ромка.
*1948 р. — збільшення облав по лісах. Сотню оповідача розбили під Чорним Лісом.
*1948 р., літо — Тютюнник, заступник Ромка, відійшов в гори.
*32-є з сотні пустилися його доганяти, не знайшли, повернулися до с. Кальне. Бій з радянцями протягом 3-х годин, 7-ро загинуло.
*Вернулися в Мошківці, чотовий Крук наказав розходитися.
*1949 р., липень — оповідача забрали до Радянської Армії.
*Служив в Алтайському краї, в Барнаулі, через 3 місяці через хворобу повернувся додому.
*Партизанська бувальщина.
*Про перших радянців.
*Як воювала Червона Армія, недоліки.
*Про випадок в санчастині в армії.
*Про вчительку зі східних областей України, яка вчителювала в Мошківцях по війні.
*Директор Павниченко.

Ф-II, ст. А.
*1939 р. — Червона Армія мала погане озброєння.
*1943 р, зима — перехід загонів Ковпака через Мошківці. Сутички між Ковпаком і німцями.
*Німецький окупаційний режим. Контингент.
*Політика більшовиків 1939-41 рр. щодо землі.
*Підпільна організація в Мошківцях за німців.
*Репресії в селі проти українських самостійників після Акту 30 червня 1941 р.
*1944 р. — випадок, як УПА спіймала німецького генерала.
*1945 р., весна — сотенний УПА Ромко вербував оповідача в УПА.
*Всього з села в УПА було 27 хлопців.
*Тютюнник — сотенний УПА був родом з Мошковець, це був А.І. Марійчин. Загину в бою під Колодієвом.
*Вишкіл в УПА в Чорному Лісі.
*Засідки біля Галича, які перешкоджали вивезенню остарбайтерів.

Ф-II, ст. В.
*Військові переходи сотнею.
*1947 р. — сотня „Чорний Кіт" на Східній Україні під командування Николки.
*Про "червоного" фронтовика, який був в їх сотні.
*Зустріч пропагандиста УПА з енкаведистом.

*1949 р. — сотенні ховалися по селах в бункерах. Про долю 7-ми сотенних УПА.
*Роль жінки в житті сотні УПА. Характеристика.

Ф-III, ст. А.
*Підрозділ Марії Боячко. 24 дівчини були зв'язком між теренами і сотнями.
*Про те, як кинувся тиф.
*Стребки в Луці, стребки Ковальчука. Міркування, чому видавали підпільників.
*1950 р. — створення колгоспу в Мошківцях.
*Людей не вивозили, ніхто нікого не видавав.
*Допити оповідача в НКВД, агітація в стребки.
*З 27-ми хлопців в УПА з Мошковець лишилося 5-ро, решта загинули.
*Про колгосп в селі.

Ф-III, ст. В.
*З родини оповідача 5-ро загинуло в другій світовій війні.
*Розстріл гімназистів німцями в Калуші.
*Робота в колгоспі на трудодні.
*Релігійні свята в лісі в сотні.
*Побут взимку в лісі при переході.
*Боївки по селах в бункерах.
*Бункер вдома в оповідача під купою гною.
*Бій біля села Колодієва на Йордана (46-ий чи 47-ий рік).
*Дисципліна щодо спиртного в УПА.
*До того, як оповідача забрали в Червону Армію, була провокація: приходила до нього псевдобоївка.
*Про Михайла Білана.
*Система управління сотнею.
*Бій під Чорним Лісом.
*Відродження села після 1991 р.
*Як оповідач з дружиною в Луці ставили синьо-жовтий прапор.

114
Косар Стефанія
Б21Б2:208-кінець; Б22А1:000-кінець

Ф-I, ст. А.
*Батько був війтом за Польщі. Помер в 1945 р. під час облави Червоної мітли.
*Старший брат Василь (1911 р.н.) був у підпіллі, возив зброю для УПА, загинув восени 1944 р.
*Брат Михайло (1919 р.н.) був в сотні Ромка, помер вдома.
*1940 р. — вийшла заміж за багатого господаря. Він був в УПА, потім переховувався. Помер від тифу в 1945 р.
*1939 р. — прихід радянців.
*Заснування колгоспу в Мошківцях.
*1944 р. — напад на садибу радянців.

*1946 р. — арешт. Слідчий обіцяв довідку про звільнення за "любов".

Ф-І, ст. В.
*Допити в Войнилові в НКВС.
*В хаті оповідачки жили примусово переселені з Польщі.
*Вивезли в ліс в "спецбоївку", імітували повішання.
*Виклик до прокурора області. Оповідачку відпустили.
*Втеча після довгих переслідувань до Львова.
*Несподіваний порятунок від облави.

Ф-ІІ, ст. В.
*Переховування в Мошківцях.
*Про переселенців з Польщі і допомогу стребка.
*Про стребків в Войнилові.
*Про тюремний побут в камері в Войнилівському НКВС.
*1949 р. — одружилася з Косарем Василем. Чоловіка відразу арештували.
*Партизанські пісні.
*Світоглядні міркування.
*Село під час путчу 1991 р.
*Про те, як німець жидів бив.
*Опис початку німецько-радянської війни.
*Життя села за німецької окупації.
*Опис узбеків-власівців, які за німців "господарювали" в їх краях.

115
Костюк Стефанія
Б45А2:196-кінець; Б45Б2; Б46Б1:130-кінець; Б46А2; Б46Б2:000-192; Б57А1:187-кінець; Б57Б1; Б57А2; Б57Б2:000-288

Ф-1, ст. А.
*Нар. 22 серпня 1925 р. в с. Надвірна Станіславської області.
*Батько був нафтовиком, „працював з колишніми петлюрівськими офіцерами з Великої України". Товариш батька, Гасюк, був в КПЗУ.
*Закінчила школу, поступила в гімназію. Згадує проф. Савицького.
*1939 р. - війна. „На ратуші мінялися прапори: український, польський, чорвоний і навіть чорний".
*Оповідачка вчилася в торгівельній школі разом з Чав'яком Володимиром (курінний УПА Чорнота).

Ф-1, ст. Б.
*Розповідає, як діти не пішли до школи на Великдень і їх потім допитували військові. Згадує Василя Савчака, комсорга, який був в ОУН.
*В оповідачки квартирував Василь Новак, потім - Михайло Хміль („підпільники") протягом 1941 р. Оповідачка виконувала різні доручення Хмеля.
*„Ще совіти були в місті, як почала діяти наша самооборона. Хлопці розміновували місто."
*Ще на квартирі в оповідачки були Байда, Роберт, Митар.

*1941 р., червень - оповідачку прийняли в ОУН, її провідницею була Клавдія Літанюк.
*1941 р., липень - оповідачка була в Ямниці в таборі праці, чотовою була Оксана Припхан, чотовим - Савчак.

Ф-2, ст. А.
*Підпілля. Оповідачка була кур'єром Хмеля. Згадує о. Німого.
*1942 р. - вбили Осипа Білобрана - обласного провідника юнацтва Станіславщини. „На його місце став Хміль, псевдо - Всеволод."
*1942 р., березень - оповідачка скалала присягу в ОУН.
*Хміль відправив оповідачку в Тлумач, бо вдома був обшук і їй не можна було туди повертатися.

Ф-2, ст. Б.
*В Тлумачі оповідачка була в розпорядженні Матусевича.
*Згадує Кушпету Миколу („став директором в Станіславі за завданням ОУН, перед тим був на Сході з Шухевичем").
*Згадує Івана Долішнього (розстріляли).
*1943 р. - оповід. перевели у Надвірнянський р-н, жила в Даниловичів. В Цуцилові жила в Петровського (сотник УГА). Була кур'єром їздила на Косівщину до Кур'яви, була зв'язковою з Тлумацьким повітом.
*Була на вишколі у Роберта на Рожнятівщині (Роберт став обласним провідником, після смерті Байди).

Ф-3, ст. А.
*„Перед приходом совітів провід розділився. Роберт був в Рожнятові, Боєслав - в Боднарі, Митар - в Коломиї, сотник Сокіл - в Надвірні, штаб з Громом - під Манявою."
*Оповідачка отримала завдання від Роберта: перейти фронт і знайти Митаря (Колосів, Парище, Ключевів, Іспас; поверталася через Верхи на Солотвину).
*Згадує Залізного.
*Розповідає, як було влаштовано пастку на Грома і як вона його врятувала.

Ф-3, ст. Б.
*1944 р. - „В Космачі формуються наші відділи. Штаб УПА і крайовий Провід були в Космачі. Савчак Василь (Сталь) був окружним Буковини.
*Розповідає, як в 1945 р. святкували Різдво (були: Грім, Митар, Роберт з дружиною).
*Згадує наддніпрянських курінних: Степового і Лісового (хворі на тиф).
*Оповідачка заразилася тифом, пішла до Рузі перцович в Баню-Березову. (Згадує, що в Печеніжині „зв'язку не мали").

Ф-4, ст. А.
*1944 р. - „Перед другим переходом фронту Роберт порадив познайомитися з сотником
Соколом (Петером), який керував розвідкою. Шрам (сотник) відвів мене до Сокола в Грабовець під Надвірну. Сокіл мав легкий східний акцент".

*Оповідачка переховувалася від більшовиків. Біля Ключева її зустрів Митар і переправив до Роберта з 120 царськими золотими.

Ф-4, ст. Б.
*Згадує Скубу, що наказав оповід. в дорозі остерігатися провідника СБ Кірова (потім розстріляв Василя Борка і його вагітну дружину).
*„Кіров був зрадником, через нього загинули Сталь і Борис, а Недобитого схопили".
*1945 р., осінь - „Записка від Роберта. Наказав на Коломийщині провести розвідку серед підпільників."
*„Був ще один провокатор - окружний СБ - Дик."

Ф- 5, ст. А.
*Оповідачка добралася до табору Недобитого. Провадила вишколи в Митаря.
*„В 1946 р. була кілька разів на доках у Всеволода, Роберта. На зв'язках було важче, бо Провід був не в селах, а біля сотень."
*Оповідачку поранило в груди осколками гранати.

Ф-5, ст. Б.
*Оповідачку схопили і посадили в тюрму в Жаб'ю, звідти в лікарню. Перевезли в КПЗ. Вивели впізнавати вбитих: Артима, Ксеню, Ліду Німу.
*Згадує Христю (працювала в Косові в Надрайоні), Нусю Липецьку.

Ф-6, ст. А.
*Оповідачку заарештували, але не мали проти неї ні доказів, ні свідків. В тюрмі познайомилася з монахинею Дарією (Анна Свірська?) Підмихайлівського монастиря.
*Згадує Славу Слюсар з Рогатина, Нусю Луканюк, Дарку Кошак.
*1947 р., 16 травня - суд. Дали 20 років каторги +10 діб в карцері за неповагу до суду.

Ф-6, ст. Б.
*В таборі познайомилася з Тамарою Майорововою, з Льолею Лєбедєвою.
*1947 р., кін. - етап.
*Новий начальник табору - Денисенко.
*„Писала касацію. Верховна Рада зменшила термін ув'язнення на половину, але КГБ 10 р. не зняло".
*Перевезли в Новосибірськ. Потім - в Абагур Кемеров. обл.
*Етап. Начальник таборів Межиріччя допоміг оповід. написати лист в Київ на підтвердження рішення про зменшення строку.

Ф-7, ст. А.
*1949 р. - „Прийшла касація. Тоді політв'язнів відділили. Знайомих дівчат відправили в Караганду." Оповідачку залишили в Абагурі.

Ф-7, ст. Б.
*Довідалася, що Роберт і Митар загинули.
*Оповідачці зробили операцію.
*Згадує Льоню та Ірину Сеник, Володимира Манюха (лікар).
*1950 р. -етап, привезли на кам'яний кар'єр за Ангарою. З оповідачкою були: Ірина Сеник, Слава Гуцуляк, Пилипчук. Табір був

недалеко від Усть-Кута. Там зустріла начальника управління Стеценка.
*Згадує Юрка та Ірину Шинаровських (брат і сестра).
*1949 р., квітень - етапом з Волині приїхала Ярослава Скаб („була в Проводі").
*Повезли в Ташкент. „Там сиділи євреї з процесу лікарів, багато грузинок після повстання в Грузії. Були з Вірменії. Етапом з далекого Сходу: з Кореї привезли Таню Кириченко, з Японії - дітей отамана Семйонова. Була донька композитора Хачатуряна, донька Стельмаха.

Ф-8, ст. А.
*Згадує Ольгу Дучимінську, п. Антонович (родичка С.Бандери). Познайомилася з Любою Возняк (Лемик).
*1954 р., літо - перевезли в Мордовію (працює в лікарні).
*Згадує Покровську Марину.
*„Одного разу дали бригаду на вивантаження вагонів. Виявили, що присилали добрі продукти, (йшла американська поміч), а начальство годувало ними свиней! Бунтуватися не могли, бо зразу садили в карцер!"
*Працювала на слюдяній фабриці разом з Ніною Вірченко, з Оксаною Мишко.
*Згадує євреїв Рабиновичів, які отримували посилки з Ізраїлю і за „зв'язок з сіоністами" їм збільшили строк ув'язнення.

Ф-8, ст. Б.
*1956 р., квітень - оповідачку звільнили і дали грошей на повернення додому.
*Повернулася в Станіслав, „прописали зразу, бо мала дозвіл з Москви".

Ф-9, ст. А.
*Розповідає про Оксану Мишко. „За нею слідкували, а вона відвідувала всіх своїх друзів і знайомих, потім їх садили, а Оксана лишалася збоку." Оповідачка вважає, що Оксана таким самим чином „помогла" Стусові і 60-никам.
*За оповідачкою слідкували, кілька разів викликали на допити.

363
Кохалевич Мирон
365а (365б - Черкас Олег (291))

*1906—1917 — школа.
*1917—1918 — австрійська армія.
*1918—1919 — урядовець Зунр (переписував папери).
*1919—1920 — служба в УГА.
*1926 р. — свячення.
*1926—1983 — священник.

*З 1983 р. — на пенсії (офіційно не переписувався на православного, за те не дали пенсії)

Ф-І, ст. А.
*1899 р., 10 жовтня - народився в Сокалі.
*Батько був урядовцем в магістраті.
*Вчився спочатку в українській народній школі, потім - в польській.
*1917 р. - забрали до австрійського війська.
*1918 р. - як розпалася Австрія, організував студентську сотню.
*Був в міністерстві військових справ ЗУНРу.
*Після злуки оповідача направили в 3-ій корпус УГА.
*Був в Херсоні, Бердичеві. Захворів на тиф під Баром.
*Вчився в семінарії в Перемишлі, був в хорі.
*Став катехитом в Белзі. Був в Белзі ще й директором банку.
*1945 р. - переселили в Підберізці. Був там священиком 10 років.
*1955 р. - переїхав до Тартакова. Був там г/к священиком до 1983 р.
*Під Белзом правив службу Божу сотні УПА, які супроводжували переселенців.
*1983 р. - на пенсії в Станіславі.
*1990 р. - за відмову признати православну церкву позбавили пенсії.

117
Краснопера Ольга
Б46А1:000-175

*1920—1935 — початкова школа.
*1935—1939 — гімназія.
*1944 — заміж за командира УПА.
*1945 р. — народження сина.
*1949 р. — арешт (2 тиждні), шлюб з Ярославом Красноперою, дивізійником.
*1949—1980 — педагогічна робота.

Ф-І, ст. А.
*Народилася в Кіданцях Збаразького району Тернопільської області.
*Батько - діловод, свідомий.
*Вчилася в польській школі. Декламувала "Гамалію". Директор нагнав. Батько найняв вчительку.
*Потім вчилася в Тернополі в польській гімназії.
*Радянців сприйняли негативно.
*1940 р. - поступила в медучилище.
*1941 - Німцям раділи. Батько по селах організовував самостійну Україну.
*Спочатку за німців вчителювала, потім була в гміні. Виконувала доручення ОУН.

*1944 р. - лікувалася в Тернополі. Познайомилася з майбутнім чоловіком. Він працював в обласному управлінні поліції.
*Мали їхати за кордон. Нареченого взяли в УПА. Оповідачка була на вишколі медсестер в горах.
*Сутички, бої.
*1944 р., вересень - приїжджав пердставник Бандери.
*Була по зв'язку у Долинському районі, у с. Надіїв.
*1945 р., січень - народила сина.
*Вдома вчителювала, вчилася в педучилищі, в педінституті.
*Вдома був бункер. Його покинули. Оповідачці сказали виїхати. Перїхала в Збараж.
*1949 р., лютий - арештували по доносу десятикласниці. Відпустили.
*1949 р., серпень - вийшла заміж за Ярослава Красноперу.
*Ярослав Краснопера народився в 1921 р., в грудні у Львові. Його батьки були артистами у Стадника.
*Ярослав закінчив торгівельну школу.
*1943 р. - пішов в дивізію "Галичина". Вишкіл в Мюнхені. Під Бродами поранений.
*Дістався до Оповідачки в Збаражі. Рани гнили. Мати заявила в КГБ, щоб хоча б лікували. Арештували, лікували.
*Мати за німців помагала двом якимось підозрілим німецьким начальникам. Виявилося потім, що то були радянські контррозвідники. Вони помогли Ярослава замість тюрми дати в армію.
*В армії Ярослав вчився на льотчика, був направлений в Стрий. В Стрию його хтось видав. Сидів 6 місяців в одиночці.
*То начальство знов його врятувало, але сказали змінити місце проживання.
*Працювали в Теребовлі, в Заліщиках. В Чорткові закінчили педучилище. Потім переїхали в Станіслав.
*Ярослав був завучем в Микуличині, потім - в школах Станіслава. Пішов на пенсію з директора школи №5 м. Івано-Франківська.

119
Кулешко Ніна
Б41Б2:240-кінець

Ф-І, ст. А.
*Розповідь про полонених. Утворення озброєних загонів.
*Початок розбою, спалення сіл.
*Зв'язок з УПА.
*Напад поляків на село.
*Перехід в Галичину; повернення.
*Реєстрація на переселення.
*Два-три дні на збори.
*Переїзд.
*Яскравий спогад з дитинства: розбій "крокусів".
*Думка про переселення.

121

Курдіяк Анастасія
Б62А1:294-кінець; Б62Б1:000-277

Ф-І, ст. А.
*1920 р. — народилася в с. Малковичі Перемиського повіту.
*Батьки — Стефан, Анна — середні селяни.
*Дитячі роки.
*Мала 2 сестри.
*Про школу за Польщі.
*В селі була читальня "Просвіти", товариство "Сокіл".
*Особлива позиція священика в селі. Не добрий був як людина.
*Влада в селі.
*Опис природи і околиць с. Малковичі.
*Перед війною було коло 300 душ.
*В селі було 2 жиди бідні, мали крамницю.
*Українсько-польські взаємини. Дуже добрі до війни. Під час війни все зіпсувалося.
*Життя під німцями.
*Збирали контингент, забирали людей до Німеччини.
*За "Просвіту" і "Сокіл" часів німецької окупації не пам'ятає.

Ф-І, ст. В.
*Роль церкви в житті села.
*За німців ніяких утисків на церкву не було.
*Про те, як забирали на роботу в Німеччину.
*Як німці вже пішли, почалося переселення.
*1945 р., 16 квітня — несподіваний напад поляків. Вбили 160 людей з села.
*Загинули батьки оповідачки.
*Як переховувалася родина оповідачки під час нападу.
*На наступний день ховали 160 чоловік в братній могилі. Опис похорону.
*Всі терміново виїхали на станцію в Жировичі.
*В Перемишлі зробили документи і їхали хто де міг.
*З Малковичів оповідачка виїхала з чоловіком і двома дітьми.
*Ціле літо провели в сидіннях на станціях.
*В Чишки приїхали восени. Застали ще поляків на тій хаті, де їх вселили.
*І оповідачка, і полька на той час були вагітні.

Ф-ІІ, ст. А.
*Поляк був провідником якоїсь банди. По їх від'їзді знайшли в стодолі багато зброї.
*Насильно записували в колгосп.
*Опис того, що привезли з собою для господарки.
*Після переселення стала православною.
*Тяжко звикали до нового місця, але звикли.

Ф-ІІ, ст. В.
*Дуже сильні переживання стосовно переселення.
*Спогади про агітацію за переселення.
*Роздуми про поділ території.

*Як розпалювалася ворожнеча між поляками і українцями. Були провокації.
*Дала згоду на використовування матеріалів під псевдо "Одна жінка з Малковичів".
*Спогади про акцію перед виселенням.

364
Курпіта Іван
458

Ф-1, ст. А.
*Нар. 6 грудня 1922 року в с. Помонятах на Рогатинщині.
*Батько, Федір, був на італійському фронті.
*1929-1935 р.р. - школа („Було 4 кляси, а ходилося 6 років. Директором був Слезінський").
*Вчили: о. Пінькевич (москвофіл, читав релігію), „потім приїхав о. Туруняк - „ідейний ксьондз", він село підняв", після нього був о. Скульський, о. Малярчук, о. Косович. „Найдовше був о. Бучацький".
*„В 1933 р. поляки платили за роботу на гостинці руским житом".
*„Просвітою" в селі керували Грабар Пилип і Бучинський Федь".
*Оповід. пішов в партизани. Вишкіл проходив у Вільховій за Васючином.
*Оповід. описує зіткнення партизанів з радянським підрозділом (причиною послужило те, що партизани відбили „совітських" рекрутів).

Ф-1, ст. Б.
*Згадує Гайдля (зрадник).
*1945 р. -помер батько, а сам оповід. був у розшуку.
*В 1946 р. - оповід. здався голові сільради. Через деякий час його випустили і він одружився.
*„Кишинюк Федь, з Помонят, на станції вбив кількох офіцерів. Потім Федя в селі вбили совіти".
*„Отець Бучатський за совітів правив в церкві і ховався. Раз, як він правив, зайшли кагебісти. Отець попросив, щоб дали йому доправити Службу Божу. Вони дали. А потім, після Служби, арештували. Він відсидів 10 літ. І, як повернувся додому, відправив ще одну Службу в селі, а тоді пішов на просту роботу в Ходорів. Там він і похований."

365
Кушнірчук Теодозія
536, 537, 538, 539

Ф-1, ст. А.
*Дівоче прізвище - Сікач.
*Нар. 25 жовтня 1926 р. в с. Тисменичани.
*Мама - Параска Сікач.
*Батько - Михайло, 15 років був війтом в селі.
*Розповідає про своїх братів та сестер.

*1933-1941 р.р. - школа.
*1942-1943 р.р. - торгівельна школа в Станіславові.

Ф-1, ст. Б.
*Праця в Бучачі.
*1944 р. - оповід. повернулася додому.
*З 1944 р. - підпільна робота в ОУН, арешт.

Ф-2, ст. А.
*Допити.
*Оповід. визволили.
*Теодозія варила їсти Яворові і Робертові, потім - поступила в розпорядження Звенислави.
*Повернення додому.

Ф-2, ст. Б.
*1948 р. - поступила в педінститут.
*1948 р., листопад - арешт. Допити.
*Суд. Дали 25 років.

Ф-3, ст. А.
*1949 р., літо - етап.
*Згадує Стефу Бойчук, Юрків Мрію (разом сиділи).
*Іркутськ.
*1950 р., весна - етап.
*Колима.
*Табір V-й. ОЛП.

Ф-3, ст. Б.
*Магадан.
*Розповідає про святкування Різдва і Великодня в таборах.
*1954 р. - Красноярськ. Звідти в Іркутськ.

Ф-4, ст. А.
*Приїхала до родини в Томську область, де ті були на висилці в Кареліно.
*1957 р. - звільнили з спецпоселень.
*Повернення додому.

Ф-4, ст. Б.
*1964 р. - переїзд в Івано-Франківськ.

421
Лападчак Ганна

Ф-I, ст. А.
*1938 р., 3 грудня — народилася в с. Романівка, Городоцького р-ну, Львівської обл.
*Батьки — селяни середнього достатку.

*Батько був війтом. 1948 р. — за нездачу контингенту був позбавлений волі на 10 років і 5 років позбавлення в правах. Помер в пересильній тюрмі у Львові по вул. Б. Хмельницького в 1948 р.
*Мати була в церковному комітеті, займалась домашнім господарством, вихованням дітей.
*В сім'ї 4 дітей, 2 померло, лишилися оповідачка і брат.
*В 6 років пішла до школи, провчилась до 4-го класу.
*До 1948 р. вчилась у Коробузькій середній школі.
*1948 р., 27 грудня — виселили з власного будинку.
*Мати оповідачки — член колгоспу, вирощувала курей.
*3 місяці на пересильному пункті в Бориславі.
*Умови життя в таборі.
*1949 р., 22 лютого — повезли в товарних вагонах через Білорусію в Тайшет.
*Перший тиждень жили на снігу. Багато людей хворіло і померло.
*Жили в бараках. Мати працювала в радгоспі. Діти вчилися в школі , літом працювали на полі.
*1958 р. — спецпоселення вільне на загальних підставах.
*Брат пішов працювати на шахту.
*В комсомол не примушували, в школі релігія не заборонялась.
*1956 — 1959 рр. — на Батьківщину повернулося 50%.
*1958 р. — оповідачка вчилась в Черемхові, працювала на шахті.
*Поступила в Університет ім. Жданова на історико-географічний факультет, через півроку покинула, вчитися було важко.
*Закінчила курси продавців, поїхала в глибоку тайгу працювати завідуючою столової.
*4 роки пропрацювала, перевелась в Черемхов. Працювала на фабриці, поступила в медучилище вечірнє.
*Вийшла заміж, сімейне життя не склалося.
*1965 р. — народився син.
*Бажання повернутися на Батьківщину. Накопичення грошей.
*Соціальне і культурне життя на засланні.

Ф-І, ст. В.
*1968 р. — повернулася на Батьківщину.
*Пішла працювати медсестрою в дитячий будинок, де працює до тепер.
*Купівля будинку за власні кошти.
*Син оповідачки закінчив 8 класів, вчився в училищі.
*1978 р. — померла мати.
*Поява внуків.
*1993 р. — пішла на пенсію.

125
Легін Роман
Б59А2:000-кінець; Б59Б2:000-253

Ф-І, ст. А.
*1922 р., 21 грудня - народився в Галичі.
*Батьки - міські селяни.

*З 1929 р. по 1936 р. - ходив до польсько-української школи в Галичі.
*Директор - українка Наталія Ковальська, про політику не говорила, до "Просвіти" не ходила.
*Викладацький склад. З 12 викладачів - 4-5 українців.
*Окремо поляки і євреї, окремо - українці.
*З 1936 р. - вчитися не міг, робив на полі до 1939р.
*В 1939 р. (чи в 1940 р.) - пішов в 9-ий клас.
*Радянців побачив в Галичі. Колоритна зустріч з кавунами на танках і танцями на вулицях.
*Спочатку були на посадах українці.
*З 1940 р., з зими - нагінка, арешти. На посадах - прислані люди.
*Арешти діячів "Просвіти".
*До 1941 р., червня - працював в Заготзерні. Керівництво - прислане, бухгалтерія - з євреїв.
*Зерно з Великої України мололи в Тустані.
*Повальне розкрадання.

Ф-I, ст. В.
*Група жила нелегально, на документи фірми. Була організована по 3-ках.
*1942 р., вересень - арештували в один вечір всіх трьох.
*Завезли в Гестапо.
*З 1942 р., вересня до 1943 р., лютого - допити, катування.
*Гестапо все знало, бо керівника групи взяли з документами.
*1943 р., лютий - суду не було. Сказали, що до кінця війни відправлять в Бухенвальд, а потім - пересуд.
*Тюрма. Тримали в підвалі в одиночках.
*Опис умов утримання в тюрмі.
*1943 р., травень - в вантажному автомобілі перевезли в Бухенвальд.
*Прийом в таборі. Миття та переодягання. Розподіл по блоках.
*Оповідач з товаришем попав у блок №17.

Ф-II, ст А.
*Зимою було дуже холодно. Одягу не давали. Втеча була нереальна.
*За втечу карали голодною смертю. Застосовували гільотини на очах у в'язнів.
*1944 р., 24 серпня - бомбардування військового заводу. До 500 літаків налетіло. Скинули на СС-казарми бомби. Загинуло 1,5 тис. есесівців. В табір - 1 чи 2 бомби. Загинуло 800 в'язнів.
*Потім в'язні розкопували казарми.
*Крематорій. 4 чи 5 печей. 63 тис. спалили, попіл вивозили на плантації.
*1945 р., 7 квітня - наказ про евакуацію табору. В цей час радянці були за 200 км від табору, американці - за 60-70 км.
*Вивезли 20 тис. в'язнів, частину розстріляли за лісом.
*В Бухенвальді була міжнародна підпільна організація: німці, французи, росіяни, інші. Були заходи по припиненню евакуації.
*1945 р., 11 травня - американські танки оточили табір, арештували охоронців.
*Всіх в'язнів - на лікарняний режим, відгодували, одягнули.
*90% американців - негри, привітні люди.

*В кінці травня в табір приїхали міжнародні представники.
*Багато українців вирішили додому не їхати.
*Оповідач з Жовніром вирішили поїхати додому, бо за ними не було інцидентів.

Ф-II, ст. В.
*В Бухенвальді діяло підпільне НКВД. Підозрілих ліквідовували.
*Шовінізм поляків. Поляки помагали німцям знищити багато українців.
*Оповідач у Франкфурті-на-Майні організовував "Просвіту", хор, річницю бою під Крутами. Підтримував земляків у дусі. Надто переконував, що праві тільки бандерівці. Було відчуження між бандерівцями і мельниківцями і в таборі.
*До 25 років був ув'язнений. Потім - мусив сидіти як миша.

126
Лемик Люба
Б57Б2:288-кінець; Б58А1:вся; Б59А1:000-015

*1921—1923 — навчання приватно.
*1928 р. — переїзд до Львова.
*До 1933 р. — навчання в учительському семінарі.
*1933 — заборона вступу у всі школи Польщі.
*1940 р. — вийшла заміж.
*1941—1942 — похідна група на схід України.
*1941—1947 — підпільна робота.
*1947—1957 — табори, тюрми.
*1958—1964 — друга висилка.
*1964—1967 — життя в Горловці на Донбасі.
*1967—1970 — робота в □□Ів.—Франківську на електростанції.
*З 1970 р. — пенсія.

Ф-I, ст. А.
*Народилася в с. Криниця на Лемківщині.
*Батько був священиком в с. Розтока Велика. Був в тюрмі в Кракові за те, що помагав переходити границю.
*Переїхали на Львівщину, в с. Поршне. Вчилася у школі, потім - у василіянок.
*1928 р., 1 листопада - у церкві Юра - панахида за січових стрільців. Віче. "Не пора". Поліція. Колони до університету. Поляки били.
*Пласт закрили. Оповідачка пішла в юнацтво. Підпільний вишкіл.
*Перешкоджали святкування польських свят. За то звільнили зі школи багатьох, в тому числі і оповідачку.
*Готували доповіді, які читали в школі на перервах, на вакаціях - по селах.
*Хотіла здавати екстерном, але померла мати. Батько переїхав в Розділ.
*1939 р. - поляки арештували сестру оповідачки, спалили хату, батько вискочив через вікно.

*Оповідачка і родина жили в дитячому садку.
*Радянці були брудні і дикі.
*Оповідачка з батьком і сестрою втікли до Сянока.
*До них приїхав Василь Бандера, забрав оповідачку до Кракова.
*Жила із С. і В. Бандерами в Кракові. Була машиністкою при ОУН.
*Була в С. Бандери свідком, як брав шлюб.
*Зустрілася з Миколою Лемиком.
*Микола Лемик народився в 1915 р. в бідній селянській родині, але батько його вчив в гімназії у Львові.
*1933 р. - Миколі випало здійснити замах на радянського консула.
*Показовий суд. Вирок: довічна тюрма.
*1939 р. - німці кинули бомбу на тюрму. В'язнів вивели, в лісі вони повтікали.
*Поневіряння Миколи по селі. Вчителька допомогла: виробила документи на брата для Миколи. Організовував дітей в школі.
*Бандери думали, що Лемик пропав. Його знайшли і забрали до Кракова як Мирослава Синишина.
*1940 р., 4 серпня - шлюб оповідачки з Миколою Лемиком.
*В Кракові пішла на телефоністку. Працювала під Краковом, перестудилася. Пішла в магазин касиркою.
*1941 р., червень - війна. Вбрід перейшли Сян. Тернопіль. Закатовані кагебістами.
*М. Лемик очолив групу на Харків. Перейшли Збруч, але чомусь повернулися у Львів.
*Оповідачка бачила звірства радянців у Замарстинівській тюрмі.

Ф-І, ст. В.
*Поїхали в рідне село Миколи на один день.
*Микола рвався на Схід, його не пускали.
*У Львові німці розстрілювали людей: євреїв і українців.
*З Риму до Львова приїхав Олекса Бандера, Він загинув в німецькому концтаборі.
*Оповідачка із зв'язковим поїхала в Житомирщину, але Миколу не застали. В хаті були провокатори. Спочатку німці арештували супроводжуючого, а потім - оповідачку. Оповідачці німці запропонували ути перекладачкою. Відпустили.
*Оповідачка повернулася у Львів, попередила, що зв'язок - провокатори.
*Оповідачка в Києві. Все горить. Чергування. Оповідачка живе з Василеченками. Недовго працює в школі
*В тому ж будинку жила Олена Теліга. Її арештували.
*Оповідачка з Києва їде до Харкова. Потім - в Полтаву. Пішла вчитися до школи художньої промисловості. Основне - спілкуватися з молоддю. Працювала в банку машиністкою. Німецький офіцер, який виявився росіянином, дуже розпитував її.
*В Полтаві мешкала з Бурком. Він потім став священиком автокефальної церкви.
*В Полтаві зустрілася з Оленкою Юрчинською. Не робили різниці між мельниківцями і бандерівцями.
*З Оленкою поїхали до Харкова, зупинилися в професора. Мали коросту.
*Приїхала зі Львова Галина Заячківська. Розповсюджували літературу.

*Помагав знайомий хлопець з Буковини, який був перкладачем у німців.
*Возили літературу в Суми, їхали на вугіллі в поїзді.

Ф-II, ст. А.
*Складно встановити зміст.

Ф-II, ст. В.
*Полонені були голодні. Інтелігенція бідувала.
*Оленка захворіла на жовтуху. Оповідачка з нею поїхала до Львова. Лишилася Галя Заячківська, вона потім загинула.
*У Львові зайшли до Катрусі Зарицької. Потім були в Пустомитах, в батька оповідачки, потім - в Чорткові, у родини Оленки. Оленчину сестру Надю за ОУН закатували в 1941 р. Брат також загинув в тюрмі. Батька вивезли, нікого не лишилося.
*Оповідачка повернулася до Львова, зустрілася з Бурками, які приїхали з Полтави. Вістки від Миколи не одержала.
*Поїхала до товаришки Марійки Крохмалюк в Тернопіль.
*Хотіли втікати. Оповідачка була в апатії. Додому не могла прийти, бо її шукали німці.
*У Львові ходила на курси радистів - підпільні з ОУН.
*Прийшли радянці. Замішання. Страшний час. Люди ховалися по лісах. Оповідачка була в Карпатах коло Стрия.
*Оповідачка в УПА не була. Мала бути радисткою. Випадок в криївці.
*Оповідачка на Сході мала псевдо - Галина.
*Зимували в лісі, було тяжко, були доноси. Люди з села помагали.
*1945 р. - оповідачка дістала документи переселенців, поїхала у Львів. В церкві на вулиці Руській зустрілася з сестрою. Вона була дуже налякана радянцями. Мала документи на прізвище Возняк, бо її прізвище було - Бандера.

Ф-III, ст. А.
*Складно встановити зміст.

Ф-III, ст. В.
*Вивезли батька і сестру оповідачки з донькою в Кемеровську область.
*Оповідачка з двома жінками наймала хату в селі. Жила за те, що помагала шити.
*1947 р., 24 грудня - всіх трьох жінок арештували. Оповідачку привезли в КГБ у Львів. На допиті вона почала говорити вигадане.
*Відправили в тюрму на Лонського, в карцер, де просиділа тиждень. Була дуже замучена і застуджена.
*Вночі допитували, вдень не давали спати. Показували фото ніби мертвої Катрусі Зарицької.
*1948 р., квітень - повезли одну в вагоні в Київ.
*Сиділа в камері з жінкою-прокурором і з Раєю Гайдук - десятикласницею.
*Викликали і зачитали вирок ОСО: смертна кара. Посадили в одиночку. Була там 5 днів.

Ф-IV, ст. А.

*Перевели в більшу камеру, в підвал.
*Очна ставка з Катрусею Зарицькою.
*З оповідачки робили фіктивну сексотку. Відношення в камері.
*Оповідачку перевели в Лук'янівську тюрму. Сиділа в камері з трьома колгоспницями. Потім перевели в камеру з політичними. Там були всі російськомовні за легку поведінку з німцями. Одна дівчинка 17 років - Ганнуся Самуляк.
*За 2 дні - поїздом до Москви, пересилка Красная Пресня. Опіка злодійок за кожушок.
*Етап в Мордовію, станція Потьма. Знайомство з німкою Клодт фон Юнгенсбург.
*Далі етап - 3 лагпункт в Потьмі. Зустріла Марійку Крохмалюк.
*На другий день дали корчувати пні. Не могла навіть підняти інструмент. Тиждень спала. Дали 3-ю групу.
*Подружилася з білоруською Шурочкою Умпірович. Наші дуже ділилися на східнячок, волинячок. Написала листівку, закликала до єдності. За то перевели в табір № 6.

Ф-IV, ст. В.
*В 6-му таборі працювали на швейній фабриці по 12 годин. Хворіли на туберкульоз. Обшуки, знайшли листівку оповідачки.
*Табір переповнений. Дуже багато квітів. Найтяжче - що не можеш лишитися насамоті.
*Наші дівчатка були акуратні, здібні, молилися. Литовський священик передавав через монахиню причастя.
*Майстри "Шляпа", Васильєва відносилися до робітників зле. Оповідачка написала листівку, щоб наші не йшли майстрами і бригадирами, щоб не знущатися над іншими. Черговий побачив, як вона її читала. Оповідачка дістала 5 діб карцеру, потім - на роботу на торф.
*На торфі носила носилки з Галею Фардигою зі Стрия. Галя в 1920 р. була як вояк УГА в Києві. Там вийшла заміж, робила бухгалтером в Харкові, пережила голод. Знала Гжицького, родину Хвильового. В 1939 р. повертається у Стрий, працює в банку, помагає УПА. Дістає 25 років таборів.
*Гордо відмовилися від комісії. Вернулися з торфовища хворі. Оповідачка знову працює швачкою.
*Приємний момент - смерть Сталіна. Номер оповідачки - Г490.
*Українці виділялися в таборах гідністю. Кравченко, гарні люди з Великої України.

Ф-V, ст. А.
*Після смерті Сталіна відпускали малолітніх, почалися пільгові суди для сексотів, бригадирів.
*Після вбивства Галана - нова хвиля арештів. Тоді приїхала Олена Степанівна.
*Після повстання в Норильську привезли з Тайшету до табору, де була оповідачка.
*Латинський і український Святвечір. Український очолює Олена Барвінська.
*Серед зачинщиків покарали і оповідачку. Вона відмовилася йти до роботи. Зустріч з Галиною Голояд. Відомості, що вона - сексотка.
*Ганна Михайлівна Скрипник сиділа ще при Лєніні. Була в карцері.

*Поляки до українців ставилися недружелюбно, литовці і латиші - краще.
*Композитор Василь Барвінський сидів недалеко в чоловічому таборі.
*Олена Барвінська - донька відомого вченого Пулюя. Вона відмовилася звільнятися, сказала, що буде чекати чоловіка.
*А. М. Скрипник написала відкритого листа до Юджіна Деніса, голови компартії США, через Хрущова. Заступалася в листі за українців, латишів, інгушів.
*Оповідачку викликали на комісію. Питалися, чи змінила вона погляди. Оповідачка сказала, що так скоро не міняється.
*Галя Фардига благала, щоб оповідачка написала заяву. Оповідачка написала в ЦК компартії України про незахищені права людини, про знищену війною Україну.

Ф-V, ст. В.
*В табір привезли побутових. Політичних вивели за зону.
*В 17-му лагпункті корчували дерева, робили дамбу.
*Зустрілася з Славою Антонович, Антонович робила в санчастині.
*Оповідачку звільнено. Не тішилася, жаль було лишати дівчат.
*Добиралася до Москви з Ольгою Василівною Димитровою - тіткою шахматиста Спаського, вона дала оповідачці свою адресу в Таганрозі.
*Оповідачка поїхала на Україну з Ольгою Лелик.
*В Стрию за 2 дні сказали забиратися. Події в Угорщині. Поїхала в Київ, звідтам в Дрогобич. Поїхала в Таганрог до Ольги Василівни. Важко, але прописалася, знайшла роботу на промтоварній базі, потім - на фабриці валізок.
*Їхала до родини в Сибір через Москву, була в племінника Скрипник - Федченка, який був у канцелярії Хрущова.
*В Кемеровській області знайшла своїх. Сама постраждала, бо мала прострочений паспорт.
*На спецпоселенні сторожем в будинку культури. Не стала писати покаянні заяви в КДБ. Тому не дістала ні роботи, ні квартири.
*В Анджеро-Судженську зустріла Іру Сеник.
*Донька сестри закінчила в Томську музучилище і там працювала.
*1964 р. - оповідачку викликали в Кемерово і сказали, що вона звільнена.
*Заява Кука в КДБ.

Ф-VI, ст. А.
*Оповідачка з племінницею Даркою виїжджає в Горлівку, бо там прописана сестра.
*Працює сторожем у школі, потім - в гардеробі.
*1967 р. - стали шукати обмін на захід, в Івано-Франківськ. Знайшли. З племінницею переїхали.
*Працювала в лабораторії.
*1968 р. - помер батько.
*Познайомилася з Раєю Мороз. Чорновіл попросив знайти для в'язня на два тижні квартиру. Це був Опанас Заливаха, він лишився на зовсім. Тоді померла Алла Горська.
*1969 р. - Мороз вийшов з тюрми, зайшов до Заливахи. Поїхали в Космач на Великдень. Оточили кагебісти. Обшуки. Арешти.

*Закритий суд над Валентином Морозом. Пустили лише жінку. Під судом стояли: Дзюба, Антоненко-Давидович, Чорновіл, Ірина і Ігор Калинці, Стефа Шабатура і Іра Сеник.
*Малий Валик у Заливах майже виріс. У 1972 р. майже всіх поарештовували.
*Обшуки, випадок з золотою монетою.
*За Горбачова били вікна.
*Було прикро, що на Україні так впала свідомість.

127
Леник Іван
Б43А1:000-236

*1935—1942 — школа.
*1946—1947 — фельдшерська школа.
*1948—1957 — табори, тюрми.
*До 1960 р. — спецпоселення.
1960—1968 — робота на різних підприємствах електриком, теплотехніком.

Ф-І, ст. А.
*1928 р. - народився в Підлісному.
*Батько був багатий. Співав у хорі, давав гроші на громаду.
*Як прийшли радянці, роззброїли в селі польський обоз, ділили польське майно. Мітинги.
*З 1939 р. - арешти. В 1940 р. - колгосп.
*В хаті оповідача підпільники робили збори. Оповідач переписував і розповсюджував літературу, "Декалог".
*Німців зустріли радо, спочатку все віджило.
*Голова сільради Хребтак безпідставно помстився оповідачу. У 1947 р., восени передає оперативникам матеріал на оповідача.
*В Станіславі вчився в фельдшерсько-акушерській школі. Один набився до нього в товариші. Підставив оповідача під арешт. Підложив плащ-палатку з револьвером.
*1948 р., 25 червня - арешт. Били. Допити. Судили в жовтні. Вирок: 54-1А-11 і 54-8- спроба вбивства.
*Після суду - центральна тюрма, Львівська пересилка
*1949 р., квітень - повезли в Інту, в політичний табір. Багато німецьких і угорських офіцерів.
*Потім - у робочий табір № 3, був у 9-ій шахті.
*Потім був у роздягальні. Потім - пішов фельдшером.
*Українці товаришували з литовцями.
*Вигнали з лікарні, був у шахті машиністом, потім - маркшейдером.

Ф-І, ст. В.
*Маркшейдером працював до 1955 р. потім пішов в шахту, щоб більше заробити.
*Виклик в суд. Довів, що арештували задурно.
*1948 р. - батька вислали в Хабаровськ, за ним поїхала мати.
*По звільненню оповідач поїхав до батьків. Там одружився з Прокопчук Надією, спецпоселенкою.
*Були на Сході до 1960 р. Працював бухгалтером.

*Повернувся на Україну, в Лапівці, до жінки.
*Вдалося відразу прописатися і знайти роботу.
*Судимість зняли ще на повторному суді в таборі.

366
Леник Надія-Анастасія
385

Ф-1, ст. А.
*Нар. 27 жовтня 1934 р. в с. Волиця Лановецького району Тернопільської області.
*Дівоче прізвище Прокопчук.
*Батька, Михайла, вивезли в Магадан.
*Мати - Дарія Кухарчук.
*1941-1948 р.р. - школа.
*1947 р. - батька засудили.
*1948 р., грудень - оповід., її маму і брата забрали на пересильний пункт в Копичинцях, пізніше вивезли в Хабаровськ, звідти - в Троїцьк.
*Поселення Боїн. Розповідає про взаємини між українцями і росіянами.
*„Молодь збиралася, співала, ставили вистави."

Ф-1, ст. Б.
*З 1954 р. оповід. працює в лікарні.
*Батька оповід. перевезли в Тайшет в спецпоселення („тато завів пчоли, тримав 2 козі, порося, кури").
*1956 р. - оповід. вишла заміж за Леника Івана, що приїхав до батьків з Інти.
*„За Хрущова із спецпоселення звільнили".
*1960 р. - повернення на Україну.
*1960—1989 — робота медсестрою.
*Розповідь про цегельню батька (конкуренція з цегельником-євреєм).

130
Лісна Емілія
Б41А1:076-кінець

Ф-І, ст. А.
*Народилася в с. Гнатковичі Перемишлянського повіту.
*Вважає, що переселення було добровільним.
*Житя після переселення у с. Чишки: братів не брали до колгоспу; діяльність ОУН у селі.
*Культурне життя с. Гнатковичі.
*Пригнічення українців в Гнатковичах за німців.
*Опис будівель у Польщі.
*Виконала 5 пісень, яких навчилася у Польщі.

Ф-І, ст. В.
*Оповідачка виконала 25 пісень, серед яких пісні про та на слова Т. Г. Шевченка, повстанські пісні, гімн "Просвіти", жартівливі, ліричні, спортові пісні.

131
Лісний Григорій
Б41Б1:214-кінець

Ф-І, ст. А.
*Життя людей до переселення.
*Свідомість жителів села, товариства, гуртки.
*Звірства польських банд на території села і сусідніх сіл: Трійчиці, Дусівці.
*Початок переселення. Переїзд на Тернопільщину.
*Життя по приїзді на Україну.

134
Лопадчак Ганна
Б28А2:188-320; Б28Б2:000-030

*Народилася 3 ліпня 1938 р.
*За 6 років пішла до школи. До 4 класу вчилась в с. Романівка.
*Вся сім'я виселена в Сибір, крім батька (помер в тюрмі).
*Закінчивши школу, вчилась працювати на шахті.
*Поступила в університет, покинула, пішла вчитися на курси продавців, працювала в столові, покинула.
*Пішла вчитися в медучилище, одночасно працювала.
*Народився син.
*1968 р. — повернення на Україну.
*Працює в дитячому будинку, але вже на пенсії.

135
Лопушанський Євген
Б100А1:389-кінець; Б100Б1:000-кінець; Б100А2:000-009

*1937 р. — закінчив початкову школу у м. Бучач.
*1937—1943 — закінчив Чортківську гімназію.
*1941 р. — поступив в Юнацтво ОУН (Б), був зв'язковим до 1942 р.
*1943 р., 13 травня — добровільно вступив в дивізію СС „Галичина".
*1943 р., 17 липня — виїхав на вишкіл.
*1943, липень—листопад — вишкіл в м. Дембіца — Гайделягер; 10 сотня піхоти.
*1944, листопад—березень — підстаршинський вишкіл в м. Радольфцель—Унтерфілєшулє, канцерграндер, 1 сотня.
*Присвоєно звання старшого стрільця.
*1944. 20. 04. — звання унтершарфюрера.
*1944, березень—червень — Нойгамер, 29 полк, 5 сотня. Інструктор рою запасного полка в Нойгамері.

*1944, червень — подав рапорт на фронт і виїхав в складі 29 полку 7 сотні 28 червня.
*Прибув [?] далі: Ясенів — Пониква — Підгірці. Командував роєм, брав участь в бойових діях.
*1944, 13 липня — потрапив у полон РА.
*1944, липень — 1945, травень — в'язниця НКВД в Чорткові.
*1944. 14. 11. — засуджений за ст. 54—1А, як есесовець, до розстрілу.
*1945, лютий — смертна кара замінена на 10 років ув'язнення.
*1945, травень—серпень — табір ХТЗ у Харкові.
*1945—1949 — Мордовія, ст. Тотьма, пос. Явас, табір № 7 — лісоповал.
*1949-1954 — м. Челябінськ — м. Рудбокал — м. [?] — будови.
*1954—1962 — бригадир будівельників в м. Челябінськ.
*1958—1962 — Челябінський буд. технікум (вечірнє відділення).
*1962—1984 — прораб Чортківського [?] , Бучацького [?].

Ф-І, ст. А.
*1924 р., 24 січня — народився в м. Бучач Тернопільської обл.
*Батько Степан був 60 років дяком в Бучачі.
*Мати Марія. Сестра Софія емігрувала в Торонто.
*Брати Зеновій — вчитель, Володимир — технік-механік в Бучачі.
*1937 р. — закінчив початкову школу в Бучачі.
*1937 р. — поступив в польську гімназію в Чорткові і закінчив її вже українську в 1943 р.
*В гімназії був членом Марійських дружин.
*1941 р. — поступив в юнацтво ОУН (б).
*Псевдо мав Байрак. Був зв'язковим між Бучачом і селами.

Ф-І, ст. В.
*1939 — 1941 рр. — радянці арештували найбільш свідомих і активних громадян Бучача, були вивезені в Сибір їх сім'ї.
*7 липня 1941 р. — німці війшли в Бучач.
*Знищення євреїв.
*1943 р., травень — вступив до дивізії СС "Галичина".
*1943 р., липень — виїхав на вишкіл. Поїхало біля 100 чоловік.
*Біля Дембіци в Гайдлягері були до листопада 1943 р. Був в 10-ій сотні піхоти. Вчили німецькі інструктори.
*Розклад дня і тижня на вишколі.
*До березня 1944 р. був в підстаршинській школі.
*Добре ставлення з боку німців. Різдвяні свята.
*По закінченні школи присвоїли звання старшого стрільця в день народження Гітлера.
*З березня до червня 1944 р. — був інструктором запасного полку біля Нойгамера.
*1944 р., червень — на фронт в 29-му полку, 7-а сотня. Присяга в Гайдлягері.
*Зі ст. Ожидів рушили на Ясенів — Покинва — Підгірці.
*Перелік командирів. Оповідач командував роєм.
*Бої. В половині липня наказ: відступати.
*Чутки про оточення.
*В с. Закомор'я люди переодягли, нагодували, заховали зброю.

*По дорозі на Львів був затриманий військовими. В'язниця НКВД в Чорткові, потім — в Тернопіль.
*1944 р., 14 листопада — суд. Вирок: розстріл.
*Камера смертників.
*Захворів на тиф. 1945 р., лютий — попав в тюремний шпиталь.
*Розстріл замінено на 10 років таборів.

Ф-II, ст. А.
*1945 р., травень — етап в Харків в табір при тракторному заводі.
*Дистрофія. В лікарні.
*1945 р., серпень — етап в Мордовію, ст. Потьма, табір №7 на лісоповал, де був до 1949 р.
*1949 р. — етап на Урал під Челябінськом на будовах.
*Попав в полон 24 липня 1944 р.
*Звільнений з табору 13 липня 1954 р.
*1954 р., літом — був в Бучачі.
*Повернувся як вільнонайманий в Челябінськ, працював бригадиром будівельної бригади на годинниковому заводі.
*1958 — 1962 рр. — вчився в Челябінському будівельному технікумі на вечірньому відділенні.
*1962 р. — повернувся в Бучач.
*Працював в будівництві до 1984 р.
*Приймав участь у акціях і мітингах РУХу і УРП в 1989-1992 рр.
*Підтримує КУН і УРП.
*Одружений, має доньку і внучку.

136
Лопушинська Тетяна
Б63А2:115-241

Ф-I, ст. А.
*1919 р. — народилася у с. Грабовець, жила у с. Святе Ярославського повіту.
*Опис сіл Грабовець, Святе, Радимно.
*Розповідь про 6 сестер і брата.
*Опис господарки.
*Розповідь про переселення. Спочатку до Зборова Тернопільської обл., пізніше — до Чишок.
*Опис хати і господарських будівель.
*Культурно-просвітні заходи в селі: читальня "Просвіти", вечори, дитсадок, аматорський гурток.
*Святкування Різдва.
*Розповідь про перший заробок — 4 злотих.
*Розповідь про весілля детальна.

Ф-I, ст. В.
*Процес переселення. Допомога знайомого поляка.
*на хату оповідачки приїхав польський поліцай, кілька днів жили разом.

*Конфліктів з поляками у с. Святе не було, бо в селі був відділок польської поліції.
*Зі Зборова вантажна машина завезла їх у Чишки.
*Німці у с. Святе були недовго.
*Радянці агітували за переселення.
*У церкві зробили костел.
*Кілька сімей залишилося, говорять все по-польськи.
*Переселення йшло в кілька етапів в різні місцевості.

137
Лось Люба
Б93А1:000-321; Б93Б1:000-315; Б93А2:000-310; Б93Б2:000-кінець; Б94А1:000-321; Б94Б1:000-317; Б94А2:000-242

*1935 — закінчила шестирічну школу Са. Ядвігі (польську) у Тернополі.
*1935—1939 — навчалася і закінчила українську гімназію „Рідна школа"у Тернополі. Була тоді членом Марійських дружин і т—ва „Відродження".
*1939 — 1940 9. 09. — допомагала батькам по господарстві і виконувала таємні доручення, як зв'язкова місцевої ОУН (Б).
*1940. 9. 09—001941. 11. 02 — переховувалася від переслідування НКВС в зв'язку з можливим її арештом.
*З 1941. 16. 02. — легалізована з дозволу НКДБ Микуленецького р—ну й допомагала матері по гсподарству у Мишковичах.
*1941—1944 — в час німецької окупації завідуюча відділенням зв'язку у Мишковичах і зв'язкова ОУН (Б) Мишкович.
*В червні — за рекомендацією провідниа ОУН (Б) Білогана з Мишкович направлена на 2—тиждневі курси для обліковців ОУН в с. Товстолуг Тернопільського р—ну.
*З другої половини 1944 р. — направлена обліковцем окружної господарчої референтури провідника „Тятиви" — терен Гусятинський р—н. Збирала і обліковувала дані про резерви ОУН в селах терену, передруковувала їх на друкарській машині. Крім того друковала листівки, брошюри, протоколи ОУН. Зона діяльності: Гусятинський, В. Біркіський, Підволочиський р—ни Тернопільщини. Мешкала в криївках або в надійних хатах в селах цих районів.
*1947, червень — вступила в члени ОУН (Б), псевдо „Мирослава"і з того часу перейшла в глухе підпілля (криївки), де виконувала ті ж функції при надрайоновому провіднику В. Бірківського р—ну „Остапі". Мешкала в криївці на хуторах Гаї Ходорівські облизу Тернополя в господаря Огінського.
*1948, грудень—1949, квітень — криївка в Гаях гречинських, господар Місука.
*1949, квітень—травень — перехідні криївки в с. Чортория і в Чорному Лісі.
*1949, травень—1950, весна — криївки в с. Озерна Зборівського р—ну.
*1950, весна—1950, 25 липня — криївка на хуторі Демидяки біля с. Цицори Зборівщини, провідник „Тягар", тоді заарештована НКВС.
*1944, травень— попала в облаву НКВС у с. Теклівка, втекла і з того часу на нелегальному становищі.

*1950, 25 липня — арешт.
*1950.25.07.—30.12.— в’язниця НКДБ у Тернополі — слідство, допити.
*1950. 30.12. — засуджена В Т ПрикВО за ст. 54 1—А на 25 років ув’язнення і 5 років позбавлення прав.
*1950.30.12.—1951. 30.03 — пересильна в’язниця НКВС у Тернополі.
*1951, квітень — етап — табір № 12 у Тайшеті, згодом №32, № 27 — лісоповал, фабрика слюди.
*До 1953 р. — особовий номер ЖХ—325.
*1954—1956.26.05.(звільнення) — колонія № 14 Мордоії, Явас, ст. Потьма — швейна фабрика.
*1956—1957 — реєстраційна сестра рентгенкабінету у Тернополі (ісьполіклініка).
*1957 р. — переслідувалась МДБ Микулинець і Тернополя.
*1957—1972 — не працювала.
*1972—1983 — пакувальниця на цукровому заводі у с. Березовиця Тернопілького р—ну.
*1983 р. — на пенсії.

Ф-І, ст. А.
*1923 р., 5 березня — народилася в с. Вишнівчик Перемишлянського р-ну Львівської обл.
*Батько — Бучинський Йосиф — священик УГКЦ. Відомості з біографії батька. Розстріляний в 1941 р. в тюрмі на Лонського.
*Мати — Іванна. Відомості про матір та братів і сестер оповідачки.
*Діяльність о. Бучинського як пароха с. Петрики.
*1929 — 1930 рр. — оповідачка вчилася в школі с. Вишнівчик 1, 2 клас.
*1930 — 1935 рр. — оповідачка навчалася в 3-6 класах школи св. Ядвіги (польської) в Тернополі.
*1935 — 1939 рр. — українська гімназія "Рідна школа" в Тернополі. В цей час належала до Марійських дружин, товариства "Відродження".

Ф-І, ст. В.
*1938 — 1939 рр. — протистояння української і польської молоді до бійок.
*1939 р. — перший організатор ОУН в с. Мишковичі був Володимир Дудар.
*Проповіді о. Бучинського про правду в СРСР, про голодомор 1933 р.
*Про репресії 1937 р. знали від сім'ї Дудар.
*Зустріч Червоної Армії в с. Мишковичі, формування влади більшовиками.
*Господарський устрій родини оповідачки.

Ф-ІІ, ст. А.
*1940 р., 9 вересня — арешт о. Бучинського.
*В с. Мишковичі діяла ОУН (б), очолювана Білоганом Василем.
*Оповідачка з завданням від Білогана у Львові.
*Арешт багатьох членів родини оповідачки.
*Причини арешту: сусід-поляк Єшемський, можливий агент НКВС, який стежив за родиною оповідачки.
*З 10 вересня 1940 р. оповідачка переховувалась.

*Згодом ОУН перевело її в с.Іванівку на квартиру до о. Любовича Мирона, в якого діти теж були в ОУН.
*З листопада 1940 р. мешкала в тому ж селі в Кузик Анни.
*Таємно приходила додому, допомагала матері доглядати своїх молодших сестер.
*Квартиранти зі Сходу заявили в НКВС.
*1941 р., 11 лютого — арешт оповідачки.

Ф-II, ст. В.
*В Микулинцях допити. Через 6 днів відпустили з паспортом.
*Подальша доля арештованих членів родини оповідачки.
*Батько і брат Степан розстріляні.
*Брат Юрій чудом врятований.
*Сестра Марія померла в Магадані.
*Дальшу родину відпустили.
*До початку війни радянці вивезли із с. Мишковичі родину польських націоналістів.
*В Тернополі замордували дяка із с. Мишковичі.

Ф-III, ст. А.
*Коли прийшли німці, то люди сподівалися на розбудову самостійної України. Але німці інтернували верхівку ОУН.
*1941 — 1944 рр. — оповідачка працювала завідуючою відділенням зв'язку с. Мишковичі.
*Кінець 30-х років — симпатик ОУН(б).
*1947 р. — член ОУН(б).
*Як симпатик ОУН в 1941 — 1944 рр. давала телеграми і листи для аналізу ОУН.
*Контактувала із провідниками ОУН Білоганом і Комаром.
*В ОУН-УПА вступило багато хлопців із Мишкович. Станичним був Вербило. Бойовиків ОУН було 15.
*Підпорядковувалась Білогану — провіднику господарчої референтури Тернопільської обл.

Ф-III, ст. В.
*Зв'язок між сільською поліцією і ОУН за німців. Члени ОУН уникали таким чином вивозу в Німеччину.
*З Мишкович вивезли в Німеччину 10 чоловік.
*В сусідньому с. Лука був табір військовополонених Червоної Армії (100 людей).
*1944 р. — с. Мишковичі було евакуйоване в с. Магдалівку Підволочиського р-ну.
*Коли прийшли радянці, оповідачці від НКВС запропонували бути завідуючою відділення зв'язку с. Мишковичі. Безуспішні спроби завербувати в НКВС.
*1944 р., травень — попала в облаву НКВС при передачі продуктів для ОУН-УПА. Втікла.
*Перейшла на нелегальне становище і переховувалась в с. Теклівка.
*2-тижневі курси для обліковців-бухгалтерів господарчих референтур ОУН в с. Товстокут під охороною бойовиків ОУН.

Ф-IV, ст. А.

*1944 р., друга половина — була призначена обліковцем в окружну господарчу референтуру провідника "Тятиви" Тернопілської обл.
*Збирала і обліковувала дані про резерви боєприпасів, зброї, грошей, одягу, медикаментів.
*Мешкала в хатах надійних симпатиків ОУН.
*1945 р. — перевозила з бойовиками ОУН національну пропагандистську літературу під керівництвом провідника СБ "Олексія", ймовірного зрадника. Попали в засідку НКВС, втекла до с. Козівка, врятувалась.
*Вела облік теренів, на яких знаходилась.

Ф-IV, ст. В.
*Різдво 1945 р. зустріла в родичів в с. Застав'я.
*Різдво 1946 р. було в криївці між с. Мишковичі і Застав'ям. Тяжкі умови: 4 дні без води і хліба на солонині.
*1949 р., на Вознесіння — "Ворожбит" з дружиною попали в оточення НКВС, застрелив себе і дружину.
*1945 р. — пропонували підпільникам легалізуватися, або піти в глибше підпілля.
*Оперативник НКДБ Калініченко міг мати зв'язок з УПА, щоб зберегти життя своїх бійців і навпаки.

Ф-V, ст. А.
*Оповідачка функціонувала в сітці ОУН.
*До червня 1947 р. — напівлегальний спосіб діяльності.
*1947 р., червень — в глибокому підпіллі, бо вступила в ряди ОУН(б).
*Опис вступу в ОУН на полі. Отримала псевдо "Мирослава".
*Виконувала функції обліковця і секретаря-друкарки. Перебувала при надрайонному провіднику "Остапі", "Романі" у В.-Бірківському р-ні.
*Мешкала на хуторі Гаї Ходорівські в криївці.

Ф-V, ст. В.
*1949 р., 14 січня — після сутички з військами НКВС Яр застрелив себе, господарів, в яких знаходилася криївка, вивезли в Сибір. Із найближчого села Байковець вивезли в Сибір 22 родини.
*На друкарській машинці розмножувала брошюри агітаційно-пропагандистського і роз'яснюючого характеру.
*Розповсюджували брошюри через станичних сіл.
*Листівки-бюлетні і їх зміст.
*1945-1946 рр. — поступова зневіра населення в ОУН через провокативні криївки і зраду.
*1945 р. — випадок з парохом РПЦ о. Тарасом, який виявився співпрацівником НКДБ. ОУН його знищила.

Ф-VI, ст. А.
*ОУН допомагала сім'ям репресованих священиків УГКЦ.
*Діти священиків УГКЦ були членами підпілля ОУН або УПА.
*Ставлення оунівців до священиків УГКЦ, які перейшли в РПЦ.
*Священикі УГКЦ таємно сповідали в хатах або в криївках учасників ОУН-УПА.
*Перелік отців УГКЦ, які допомагали підпіллю.
*Листівки ОУН, які роз'яснювали про псевдособор 1946 р.

*Духовна допомога сестер-монахинь в лікарнях Тернопільщини.
*1946 р., початок — акція ОУН по звільненню в'язнів з тюрми с.Буданів Теребовлянського р-ну.
*1947 р. — був голодний, населення давало продовольство для підпілля ОУН.
*ОУН застерігало населення від вступу в колгоспи, голів колгоспів фізично репресували.
*Кущові бойовики переховувалися в криївках.
*Стосунки підпілля ОУН і голів сільрад.

Ф-VI, ст. В.
*Підтримка голів сільрад — прихильників ОУН.
*Контакти ОУН із вчителями.
*Якщо сільська інтелігенція співпрацювала з НКВС, то її знищували.
*Закохані пари ОУН.
*Режим життя в криївці.

Ф-VII, ст. А.
*Друкувала вночі по 35 сторінок тексту, робила брошюрувально-палітурні роботи.
*1948 або 1949 рр. — Дзвін і Богдан вийшли із криївки і попали в засідку НКВС.
*1948-1949 рр. — атентати помсти над зрадниками ОУН. "Комар".
*Надрайонні провідники оповідачки в 1947р. і в 1949 р.
*Викриття НКВС криївки в селі і самогубство бойовиків.
*З осені 1949 р. провідником оповідачки був "Шелест".
*1950 р., весна — переведена в криївку Зборівського р-ну на хутір Демидяки.
*1950 р., 25 липня — була в криївці с. Миролюбівка разом з бойовиками і жінками. Видав їх лісник Тислицький. Всі, крім оповідачки, застрелились.
*Оповідачка в тій криївці друкувала на своїй машинці.

Ф-VII, ст. В.
*Деякі уточнення стосовно попередньо мовленого.
*Пеерлік криївок, в яких переховувалася від 1948 р. до 1950 р.
*1950 р. — підпорядковувалась надрайонномцу провіднику "Тугару", з нею було два бойовики: Дзвін і Богдан.
*1950 р. — посилилися облави НКВС, населення мало більший страх.
*Контрпропаганда у вигляді листівок від ОУН.
*Співпраця із вчителями із Східної України.
*1950 р., червень — зустріч 15 керівних членів окружного ОУН на полі біля хутора Демидяки.

Ф-VIII, ст. А.
*1950 р., 25 липня — арешт. Обставини арешту.
*Ймовірно, що криївку видав сусід.
*Опис знищення криївки. В оповідачки відмовив пістолет. "Тугар" застрелився.
*Оповідачка була контужена і поранена.
*Оповідачку завезли в лікарню. Хірургічне втручання.

Ф-VIII, ст. В.

*В'язниця НКДБ у Тернополі. Допити в палаті лікарні.
*Перелік допитувачів.
*Склад камери № 11.
*Побачення з сестрою Христиною.
*Казала, що з 1944 р. до 1948 р. була в Польщі, а в 1950 р. насильно забрали в криївку в підпілля.
*Знущання полковника Сивака над оповідачкою під час допитів.

Ф-IX, ст. А.
*Тяжкі допити, очні ставки.
*1950 р., 30 грудня — суд Військового трибуналу в Тернополі. Вирок: 25 років ув'язнення і 5 років позбавлення прав.
*До 30 березня 1951 р. була в пресильній тюрмі Тернополя.
*Нічні допити в тюрмі НКДБ.
*Режим і умови життя в камері.

Ф-IX, ст. В.
*1951 р., квітень — етап зі Львова: Гомель — Москва — Томськ — Омськ — Новосибірськ.
*Привезли в Тайшет, табір № 12.
*Працювала на лісоповалі. Сексоти.
*В таборі № 32 зустріла ігуменю студиток, яка розповіла їй про батька.

Ф-X, ст. А.
*В таборі молилися таємно щоденно.
*1952 — 1953 рр. — працювала на фабриці слюди.
*Мала номер ЖХ — 325.
*Після смерті Сталіна — полегшення життя в таборах.
*1954 р. — перевели в Мордовію на швейну фабрику, шила чоловічі бушлати.
*1955 р. — святкування Різдва в таборі. Вертеп.
*1956 р., 26 травня — пересуд. Комісія з Москви національна.

Ф-X, ст. В.
*26 травня 1956 р. — комісія звільнила, відразу вивели за зону.
*Родичів провідників ОУН не давали на пересуд.
*В Потьмі дали паспорт і харчі на дорогу.
*В Тернополі зустріли брат і сестри, поїхала в Застав'я до сестри.
*1956 р., серпень — влаштувалась на роботу медсестрою в рентгенкабінет.
*1957 р. — викликали в КДБ, відмовилася дати свідчення.
*Звільнили з роботи медсестри.
*Викликали в КДБ, примусово відправляли на роботу в східну Україну.
*Поїхала в Москву, в президію ВР СРСР. Надали допомогу.
*1957 — 1972 рр. — не працювала, допомагала будувати хату.
*1972 — 1983 рр. — пакувальниця цукру на цукровому заводі.
*1960 р. — вийшла заміж за Лося Йосипа — тракториста цукрового з-ду.
*1962 р. — народилася донька Надя.
*Має три внуки.

*1989-1990 рр. — вступила в "Меморіал" і в "Спілку політв'язнів і репресованих".
*Активно бореться за повернення греко-католицькій громаді храму в с. Мишковичі.
*Найтрагічніший час в житті оповідачки.

138
Луб'янецький Ярослав
Б28Б1:142-286; Б28А2:000-188

*1950, 12 вересня — був засуджений в Тернополі військовим трибуналом Прикарпатського воєнного оругу на 25 років позбавлення волі.
*1955 р. — через те, що був суджений неповнолітнім, звільнений.
*Бере активну участь як на громадській, так і на церковній ниві. Неодноразово був обраний депутатом села і району. Бере активну участь в правлінні Селянською Спілкою „Перемога". Є членом церковного комітету.

Ф-І, ст. А.
*1932 р. - народився в с. Коршилівка Підволочиського р-ну, Тернопільської обл.
*Спогади про прихід "совєтських визволителів".
*Родина була віруюча, святкували всі релігійні свята.
*1941 р. - батька забрало НКВС назавжди.
*Малим хлопцем став членом ОУН. В ОУН були його дядьки.
*1950 р., 1 липня - арешт, 12 вересня - в Тернополі військовим трибуналом засуджено на 25 років позбавлення волі.
*Був в таких таборах: Тайшетські табори, Озерлаг, Колима, Кадакчан.
*Про лагерні порядки і людей, які там сиділи.

Ф-І, ст. В.
*Про святкування Різдва в таборі в 1954-55 рр.
*Послаблення дисципліни в таборах після смерті Сталіна.
*Як важко було прописатися після звільнення.
*3 роки відслужив в армії.
*Після армії працював трактористом в с. Коршилівка.
*Одружився, живе з жінкою в с. Богданівка.

304
Луць Аліна
360, 361, 362

*1975, 17 квітня — народилась у м. Львові.
*Батько — Луць Володимир Васильович, академік юридичних наук.
*Мати — Луць (Горбунова) Галина Євгенівна, кандидат соціологічних наук.
*1981—1992 — займалась в хореографічній балетній школі.
*1982—1992 — навчання в середній школі.

*1992 р. — поступила на юридичний факультет Львівського державного університету.
*З 1994 р. — працює танцюристкою в „Кабаре" і в ансамблі модерн—балет „Акверіас".
* На сьогодні (1995 р.) — закінчила III курс юрфаку.
*Проживає разом з батьками і бабусею.

303
Луць Галина
363, 364

*1936, 3 листопада — народилася в Петропавловську на Камчатці в сім'ї лікарів.
*Батько — Євгеній Михайлович Горбунов, підполклвник, лікар—хірург.
*Мати — лікар-терапевт.
*1945, 3 лютого — з батьками переїзджає у Львів у зв'язку з переводом батька по роботі.
*1953 р. — смерть батька.
*1954—1959 —навчання у Львівському державному університеті на ф—ті слов'янської філології. направляється на роботу в „Інтурист"перекладачем чешської мови.
*1960, 6 січня — одружується з Григорієм Плющем, але не живе з ним через те, що він, займається „комерцією" (перепродажа).
*1964 р.— розлучення з Г. Плющем.
*1964, 3 жовтня — одруження з Луць Володимиром Васильовичем, сьогодні академік юридичних наук.
*1968 р. — переходить працювати у щойностворений інститут економіки, у відділ соціології у зв'язку з тим, що робота перекладача і постійні роз'їзди були обтяжливими. Займається проблемами жіночої праці.
*1975 р. — народжує дочку Аліну.
*1984 р. — захищає дисертацію на тему: „ Підвищення розвитку соціальної активності жінки в розвиненому соціалістичному суспільстві".
*1992 р. — дочка поступає у Львівський державний університет на юридичний ф—т.
*1995 р. — виходить на пенсію.
*Зараз проживає з дочкою, чоловіком і матер'ю.

367
Лущик Федір
63

*1933 р. — народився в с. Бишків Жовківського р—ну.
*1939—1946 — навчання у Бишківській семіричній школі.
*1946—1948 — навчання в СШ в с. Магерів і м. Жовква.
*1949 р. — с. Крехів.
*1950 р. — с. Н. Скварів Жовківського р—ну.
*1952—1954 — с. Бутини Сокальського р—ну.
*1957 р. — завуч с. Сілець Сокальського р—ну.

*1989—1989 — вчитель фізики.
*1989 і до сьогодні — директор Великомостівської СШ.

Ф-І, ст. А.
*Спогади про батька, діда (служив в австрійській армії, січовий стрілець).
*1939 — 1946 рр. — нвчання в Бишківській семирічній школі.
*Навчання в Жовківській СШ.
*Спогад про похорон вбитих некаведистами людей біля школи.
*Відмова від вступу в комсомол.
*З 1949 р. — працює вчителем.
*Спочатку в с. Крехів в 2-му класі.
*1950 р. — СШ с. Н. Скварів Жовківського р-ну.
*1952-1954 рр. — вчитель фізики в школі с. Бутини.
*З 1957 р. — вчителювання в СШ с. Сілець Сокальського р-ну.
*З 1958 р. — вчитель фізики в СШ м. В. Мости.
*З 1989 р. — директор Великомостівської школи.
*1950 — 1957 рр. — навчання на фіз.- мат. факультеті Львівського педінституту.
*1954 — 1957 рр. — служба в рядах армії (ВМФ, Прибалтика).
*Розповідь про школу у Великих Мостах.
*Кінець 50-их років — в школі нелегальна організація національно свідомих українців.
*1958 р. — одруження з Лазуркевич О.Р.
*Розповідь про сімейне життя.
*Розвідки, дослідження історії рідного краю.

Ф-І, ст. В.
*Розповідь про діяльність товариства "Просвіта" у Великих Мостах у 30-ті роки.
*Думки про сучасне культурно-освітнє життя у В. Мостах.
*Організація "Українська молодь Христові" у В. Мостах.
*Роль товариства "Просвіта" у духовному і національному відродженні народу.
*Роль церкви у духовному відродженні.
*Відродження національних традицій, звичаїв.
*Роздуми про майбутнє України.

368
Маківничук Іван
232, 233,233R

*1920—1927 — школа.
*1938 — провідник на Закарпаття (ОУН).
*1939—1944 — перший арешт, табори.
*1944—1947 — допомога УПА (відкуплення партизанів).
*1947—1954 — другий арешт, тюрми, табори.
*З 1967 — робота на Україні.
*Зараз на пенсії, громадська робота.

Ф-І, ст. А.
*1913 р. - народився в Жаб'є.
*Батько був господар, загинув у 1914 р., похований в Галичі.
*Ходив до школи в Жаб'є. Потім вчився у проф. Берлінського. Він був дуже ідейний, у 1935 р. його спалили поляки.
*Після школи був на господарці.
*При Закарпатській Україні оповідач був провідником. На Ясені - зв'язок. Переводив від Коломиї до Границі.
*Поляки знали про діяльність оповідача, двічі арештовували. Сидів в Жаб'є.
*1939 р. - поляки вислали оповідача за 75 км від Границі. Станіславський воєвода владнав справу.

Ф-І, ст. В.
*1939 р., жовтень - в Жаб'є прийшли радянці. В одну ніч забрали 56 осіб-націоналістів. Завезли в Надвірну, допитували за ОУН. Через місяць - в Проскурів, там в ГПУ допити. Заставляли підписати радянське громадянство. Не підписали тільки оповідач і швець Понсак.
*1940 р., весна - перевезли до Бердичева. Допити. Перед війною перевезли в Кам'янець-Подільський, в фортецю. З початком війни повезли на Урал. Тяжка, страшна дорога. В вагоні, де оповідач був старшим від 100 людей залишилося 40. З Кременчука доїхали до Магнітогорська, звідтам - пішки (75 км за 2 дні) в степ. Хто не міг іти - проколювали штиком.

Ф-ІІ, ст. А.
*Як дійшли до тюрми - по 100 осіб в камеру. Бетон, воші. Тюрма ще з часів Катерини.
*Оповідач познайомився з адвокатом з Дрогобича. Займався самоосвітою, говорив з адвокатом по-німецьки. Донесли. Їм дали по 3 доби карцеру на Свят-Вечір. Вижили.
*1942 р., осінь чи весна - оповідача перевезли в Верхню Тавду. Працював на лісопилці, дістав плеврит, попав в інвалідний табір, в Щуче озеро - весною 1943 р.
*Із 70 осіб етапу вижили тільки оповідач і Сурнін.
*В таборі працювали на городі, в пошивочній.
*1944 р., восени - оповідача звільнили як польського підданого і направили в Свердловськ, в польський воєнкомат.
*Поляки дали на дорогу консерви і відпустили на Україну. Їхав з товаришем. Приїхали пізно восени на Україну.
*Тяжко добрався до Жаб'я. Мати була вже вислана. Брат був сотенним в УПА (псевдо - Грац). Жив у хресної матері. Арештовували, але випускали.

Ф-ІІ, ст. В.
*Через кілька тижнів викликали в воєнкомат. Взяли на роботу в ощадкасу. Був контролером, потім - касиром, потім - завідувачем.
*Оповідача викликали в окружний провід в Ясенів.Там була братова сотня. Провідники - Сталь і Борис. Погодилися, щоб оповідач працював в СБ, допомагав викуповувати партизанів, легалізуватися своїм. Свій серед чужих, чужий серед своїх.
*За могорич і харчі оповідач добре домовлявся з начальниками НКВД.

*Змінили начальника в Жаб'ю, йому на оповідача наговорили. Вночі оточили хату оповідача солдати. Оповідач поранив капітана. Оповідача взяли в тюрму.

Ф-III, ст. А.
*1947 р., вересня - відбувся арешт. Посадили в Жаб'ю в КПЗ. Потім - в Коломиї, потім - в Станіслав. Допитували за зв'язки з НКВД, як з партизанами. Енкаведисти відвідували.
*Сидів в Станіславі 2 роки і 4 місяці. Потім - Львів на два тижні. Потім - Петропавловськ - Казахстан.
*Оповідач був старшим вагона, Мамчур Іван ділив пайки. Разом їхали Осадчий, о. Цельковський.
*В Кінгір - 2 зона. Бригадиром бути відмовився. Працював на будовах біля техніки. Закінчив курси кранівників.
*Повстання в таборі. Комісія з Москви. Обіцяли перегляд справи оповідача.
*Познайомився з майбутньою дружиною Приймак Іриною. Священики відправляли Служби Божі.
*Кінець страйку. 7 танків з Алма-Ати. Бій з 4-ї ранку до 11-ї дня.

Ф-III, ст. В.
*Як здалися - всіх в степ.
*За місяць - комісія, оповідача звільнили. Поїхав в Караганду на роботу, був сантехніком-монтажником. Зголошувався в комендатурі, жив в гуртожитку.
*Викликав наречену. Одружилися.
*Працював в шахті. Добився реабілітації за два строки.
*1967 р. - вернувся на Україну, працював в торгівлі.
*Займається фотографією.
*Вважає, що якби не табори, то його би розстріляли німці.
*Тепер приймає участь в громадській роботі, фотографії.

369
Маківничук Стефанія
226, 227, 228, 229, 230, 231

Ф-1, ст. А.
*Дівоче прізвище - Мартин.
*Нар. 23 жовтня 1924 р. в с. Голосько-Велике Брюховецького р-ну Львівської області.
*1926 р. - батьки оповід. купили хутірець.
Батько, Михайло, був в УСС.
*1932 р. - переїзд в Підлиски під Львовом.
*1931-1940 р.р. - школа.
*1938 р. - переїзд в с. Кам’янка Підволочиського р-ну на Тернопільщині.
*Брат оповід. був в Куликові лікарем.
*„В Куликові було багато москвофілів, як і в рідному селі Коновальця - Зашкові.“
*„Прийшли совіти.“

Ф-1, ст. Б.
*1940 р. - арешт брата Володимира. Вдома обшук.
*„Прийшли німці - за 3 дні було по совітах. Совіти полишали багато зброї, танків."
*„В селі німці зробили табір для євреїв. Люди помагали євреям, як могли."

Ф-2, ст. А.
*„Через село проходили ковпаківці - табір знищили, а євреїв відпустили."
*„Німці відносилися до українців зле. Вивозили в Німеччину. Розстрілювали цілі села за одного вбитого німця."
*1943 р., весна - присяга ОУН. Оповід. була зв'язковою.
*Праця в Скалаті економістом.
*1944 р. - „прийшли совіти".

Ф-2, ст. Б.
*Оповід. працює секретаркою в сільраді, всю інформацію про дії і наміри більшовиків передавала партизанам.
*1944 р. - переїхала до Львова.

Ф-3, ст. А.
*1945 р., літо - родичів вивезли.
*1946 р. - батько втік і приїхав до Львова, потім втекла і мама.
*Родину вивезли вдруге.

Ф-3, ст. Б.
*Оповід. арештували разом з 40 іншими студентами, 23 з яких судили.
*Знайомство з лікаркою Припхан.
*1947 р., червень - суд. Згадує Петра Січка.

Ф-4, ст. А.
*Проти оповід. доказів не мали. Засудили за ст. 10 -1а - пропаганда.
*Тюрма в Золочеві.
*Етап.
*Алтайський край. Чабалсу.
*В таборі було багато естонців.

Ф-4, ст. Б.
*Перебування в таборі в Чабалсу.
*Табір в Кінгірі.

Ф-5, ст. А.
*„В Кінгірі були самі політв'язні".
*„Святкували і Різдво, і Великдень, хоч багатьом після цього доводилося сидіти в карцері. На свята запрошували литовців."
*„Після смерті Сталіна режим зробили строгіший, а, як Берію скинули, ще більше притиснули."
*1954 р. - в чоловічому таборі почалися бунти.

Ф-5, ст. Б.
*„В Кінгірі було 3 зони - 2 чоловічі і 1 жіноча. Жіноча мала 5 бараків, в одному з яких були непрацездатні і матері з бездітними дітьми."
*Бунти в Кінгірі.

Ф-6, ст. А.
*„На Зелені Свята була велика Відправа. Службу правили: о. Кужіль Микола, о. Куцак Василь, о. Цюлновський."
*Оповід. прац. у відділі пропаганди.
*Згадує Славу Яремович.
*Повстання було жорстоко придушене.

Ф-6, ст. Б.
*1955 р. - оповід. поїхала в Караганду до нареченого. Одруження.
*1967 р. - повернення на Україну.
*1967-1989 р.р. - робота в м. Надвірній, в торгівлі.
*1989 р. - вихід на пенсію, громадська робота.

142
Маланій Богдана
Б48А2:092-286

Ф-1, ст. А.
*Дівоче прізвище оповідачки — Дирда.
*Батько не закінчив гімназії. Був січовим стрільцем в 2-й сотні Дм. Вітовського (Іванна Блажкевич згадує його у творі „Жінка на бойовій лінії"). Був у полоні. Втік. Під час екзекуції 1932-33 р.р. переховувався. У нього вдома часто проводилися збори ОУН.
*Закінчила 7 класів у Галичі і пішла в торговельну школу до Станіслава.
*1941 р. — повернулась до Залукви. Вишкіл у Залукві і Крилосі (медицина).
*1944 р., осінь — пішла в підпілля, була у запасній сітці ОУН (крім вишколів вели розвідку, забезпечували зв'язок, організували сітку по селах). Мала зустрічі в Станіславі на явочних квартирах.
*1944 р. — заарештували батька.
*Старший брат Любомир (псевдо Богдан) теж був у підпіллі, працював в підпільній друкарні. Коли викрили — підірвав друкарню і застрелився.
*1947 р. — маму вивезли в Караганду.
*Оповідачка 2 роки була в підпіллі в Братишеві Тлумацького р—ну.: розвідка, заготівля харчів, ліків.
*1946, 1 грудня — заарештували, відправили спершу в Нижнів, потім в Тлумач, Станіслав.
*1946, 19 грудня — очна ставка з мамою (до того оповідачка не називала слідчим свого справжнього імені, але її видала товаришка по камері).
*1947, квітень — військовий трибунал, 15 років каторги з конфіскацією.

*Везли через Львів—Київ—Харків—Челябінськ—Іркутськ—Владивосток—бухта Находка— Магадан. Дали номер: Л 431. Спочатку була на лісоповалі, далі — на шахті (добув. олово), звідти відправили допомагати на кухню (обпекла руку, попала в лікарню). Далі — трилювала ліс.

Ф-1, ст. В.
*Дістала курячу сліпоту. В таборі хворіли цингою.
*Помер Сталін.
*Працювала в підсобному господарстві в Хін—Жанжі. Перевезли в Магадан.
*1955р. — звільнили без права виїзду. Працювала під Магаданом свинаркою.
*Вийшла заміж за Дениса Маланія (разом вчилися в школі, листувались з 1953 р.). Працювали на золотому руднику.
*1958 р. — поїхали додому. Купили маленьку хатину.

143
Маланій Василь
Б46Б2:192-кінець; Б47А1:000-кінець; Б47Б1:000-кінець; Б47А2:000-168

КОРОТКО:

*Був у хліборобському вишколі молоді.
*Виконує доручення для ОУН.
*1943 р. — військовий і політичний вишкіл. Призначення в сотню „Заграва", псевдо „Моряк"; сотенний — Ромко, бунчужний — Тютюник.
*1944 р, березень — Байда з краєвого проводу наказав зустріти мадярів.
*1944 р., 18 листопада — розвідка донесла, про оточеніня.
*1946 р., 5 травня — арешт. Суд в Станіславові— влітку. Вирок 54-1А-11 — 15 років і 5 років позбавлення прав.
*1946 р., серпень — приїхали до Кіровської обл., Вятський р—н. На комісії записали інженером для лісорозробок.
*1949 р. — Повезли в Казахстан на шахти.
*1954 р. 28 грудня — звільнили. Мама і сестра були за 11 км, поїхав до них.
*1956 р. — одружився.
*1967 р. — повернувся на Україну.
*Працював в Червонограді. Довго не приписували.
— Розповідь про окремі операції УПА.

144
Маланій Денис
Б48А2:286-кінець; Б48Б2:000-180

*Вчився у Крилоці, в Галичі.
*1940 р. — організація підпільної сітки Юнацтва ОУН. Був звеновим.
*1943р., початок літа — прияняття присяги.
*1944 р. — вишкіл в Карпатах під Долиною. Сотня Турів, сотенний Шум, 4 чота.
*В Тростянці був затриманий, втік.
*Налагоджував зв'язки в Калуському і Войнилівському районах.
*1944 р., осінь — арештували по дорозі з Козини до Протесів, Стрийська тюрма.
*1944р., кінець — суд: 5років каторги і 5 років позбавлення прав.
*Львів — пересилка, до Владівостока їхали 2 місяці, з бухти Находка пароплавом „Фелікс Дзержинський". Номер Ж—256.

РОЗШИРЕНО:

Ф-І, ст. А.
*Тато був кооператором, активістом, у Радикальній Партії, бібліотекарем в "Просвіті".
*Оповідач почав вчитися в Крилосі, далі - в Галичі.
*"Визволителям" не раділи, знали про Голод 33, сміялися з них.
*1941 р, 30 червня - марширували у Крилосі.
*Організували підпільну сітку ОУН. Був ланковим.
*Писав звіти, вчив літературу. Давали вистави про бої січових стрільців.
*Стрийки були в УСС.
*Вишкіл в юнацькій сітці в Станіславі.
*1943 р., початок літа - приймали Присягу. Провідник - Іван Долішній. Текст Присяги. Правила з Декалогу. На хресті.
*Мав завдання: слідкувати за пресою і виписувати про збиті літаки.
*1944 р. - підійшов фронт.
*Направили на вишкіл в Карпати під Долину. Самі будували бараки.
*Вчили історію України, зброю. Перелік сотенних і тих, хто був на вишколі.
*Перейшли фронт. В Тростянці затримали, вдалося вирватися.
*Був у віськово-польовій жандармерії. Налагодження зв'язків в Калуському і Войнилівському районах.
*З Василем Пасічним з Козини йшли в Протеси. Стрибки забрали в Стрий в тюрму.
*Станична з Протесів була коханкою стрибка і видавала оунівців.
*1944 р., осінь - в камері тіснота, різні люди. Наш староста - Головатий Славко - навів порядок.
*В тюрмі катували.
*1944 р., кінець - суд. 15 р. таборів + 5 р. позбавлення прав.
* Львівська пересилка. До Владивостока їхали 2 місяці. З бухти Находка - пароплавом "Фелікс Дзержинський".
*Дали номер Ж-256. Псевда в партизанці: Явір і Підгірняк.

145
Маланій Стефанія
Б49А1:316-кінець; Б49Б1:000-140

Ф-І, ст. А.

*1946 р. - схопили брата Мирослава, псевдо - Заграва, був у сотні Летуна.
*Родину вивозили за брата.
*Уповноважений Чагін прийшов вночі. Погрузилися на фіру.
*З села вивозили 6 родин. Все добро лишили.
*В Калуші - у вагони. Холод, голод. Їхали три тижні.
*Завезли в Караганду. Жахливі умови проживання.
*Брат і сестра будували бараки. Батько працював асенізатором.
*Оповідачка була наймичкою у єврея.
*В 16 років пішла на збагачувальну фабрику.
*Брат у шахті покалічився, добився інвалідності в 22 роки.
*1949 р. - батько помер.
*1956 р. - вийшла заміж.
*До 1961 р. - працювала на фабриці
*Освіту мала 5 класів. Продовжити не мала як. Дуже бідували.

370
Маланюк Василь
212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221

Ф-1, ст. А.
*Нар. 19 вересня 1913 р. в с. Цуцилів Надвірнянського повіту Станіславського воєводства.
*1920-1928 р.р. - школа.
*Спогад з 1919 р. : „Через Цуцилів проходила 1-а сотня УГА. Сотник їх розпустив, бо були оточені. Сотником був поляк з Цуцилова. На другий день він привів польську каральну сотню в село."
*1928 р. - оповід пішов вчитися на столяра в Надвірну до єврея.
*1929 р. - поступив в „Пласт", був в 75-му курені (курінний - Свідрук Роман).
*„В 1930 р., як закрили „Пласт", вступив в „Сокіл"."
*1933 р. - присяга ОУН.
*Розповідає про хід пацифікації в Ямниці в 1930 р.

Ф-1, ст. Б.
*Оповід. зберіг червоно-чорний прапор на якому складали присягу УПА в 1942-44 р.р.
*ОУН діставала відомості зі Сх. України про засудження людей на 10 років за порушення „закону про колоски". „В Назарові жив селянин-член КПЗУ, не вірив тим відомостям. Перейшов Збруч, казав, що йде в „рай". А, як вернувся, перестав бути комуністом, написав статтю „Під царством сатани" про радянську владу в Сх. Україні."
* Євреї в селі (Цуцилів) були членами КПЗУ, виписували газету „Сельроб".
*1937 р. - армія.

Ф-2, ст. А.
*Одруження.
*1939 р., 28 серпня - пішов на фронт. Потрапив у німецьку засідку під Радомом.

Ф-2, ст. Б.
*Полон. Табір в Горліце в Німеччині („там українців і поляків розділили").
*„В'язнів поділили на сотні, сотенні мали знати німецьку мову."
*„Поділили на робочі групи".
*Зарплату отримували щотижня.
*Розповідає про стосунки між робітниками і бауерами.

Ф-3, ст. А.
*Втеча з німецького табору.
*Оповід. перейшов кордон з Польщею.

Ф-3, ст. Б.
*Повернення додому (описує весь шлях).
*В НКВД поступила інформація від одного з односельчан, що оповід. втік з нім. таборів. Маланюка Василя допитував начальник НКВД Захаров із секретарем Шиманом.

Ф-4, ст. А.
*Підпілля в ОУН.
*„Совіти відступили".
*Оповід. почав працювати сільським писарем. Став „районним провідником - на 4 села".
*1943 р. - оповід. очолив районний Провід ОУН Надвірнянського повіту (після смерті Вовка).
*1943 р. - організація УНСО. Поляки видали німцям їх табір в лісі під Микульчинами - німці вислали СС. Бої.

Ф-4, ст. Б.
*1943 р., жовтень - 2 підрозділи УНСО провели до Різуна, потім оповід відправив туди ж власовців (60 чол.).
*1943 р. - невдалий рейд Ковпака, що був розбитий німцями коло Заріччя.
(„Провід ОУН казав своїм слідкувати за ковпаківцями і, по можливості, забирати в них зброю".). Ті ковпаківці, що вижили приєднувалися до УПА.
*1944 р. - „Тоді народ і УПА були заодно. УПА збирала громадян, пояснювала людям обстановку в терені, хід підготовки збройних сил і політичне значення боротьби. Людям говорили, що ніякий народ в Європі не боровся так з гітлерівцями, як український, що ми стали союзниками Англії і США і, що вони поможуть."
*Згадує Діденка-Вартового з крайового Проводу.
*„В 1944 р. німці відступили. Через Цуцилів пройшов фронт."
*„Москалі обступили с. Грабовець, там була боївка СБ під командуванням Гузара (Микитюк). Їх поляки видали. Бої."

Ф-5, ст. А.
*„В с. Парище мадяри зробили свій штаб."
*„Бої під Коломиєю."
*Згадує надрайонного референта Шугая.

*„Мадяри на цвинтарі зробили шибеницю, почали наших вішати, у Івана Дутчака вже петля була на шиї. Ледве відбили. Мадяли відійшли."

Ф-5, ст. Б.
*Зимування в криївці.
*1946 р., 13 березня - криївку розкрито, оповід. разом з братом схопили. Допитували 6 діб.
*1945 р., осінь - в присілку Кваснюки зустріч з Шухевичем.

Ф-6, ст. А.
*1945 р. - біля Фитькова оповід. відзвітував Шухевичу і „районному зверхнику" Проміню.
*1946 р. - допити. Хотіли, щоб оповід. видав криївку Чорногори.
*Тюрма. Опис допитів.
*Оповід. судив військовий трибунал. Дали 10 років „особих лагерів КГБ".

Ф-6, ст. Б.
*Свідки на суді відмовлялися свідчити проти оповід.
*Етап.
*Сім'ю оповід. (жінку і дітей) не рухали, бо він встиг формально розвестися з жінкою і вона мала документ. Зате вивезли в Сибір родичів.

Ф-7, ст. А.
*„В дорозі давали 300 г. хліба і черпак зупи. Було дуже холодно."
*„Проїжджали через Росію. Росія виглядала страшно. Біднота. Безладдя. Садів нема - один великий пустир. На полях скошений хліб під снігом."
*Тайга. Табір в Краснодарському краї.
*Святкування Великодня 1946 р.

Ф-7, ст. Б.
*„Життя в таборах було дуже страшне. Люди пухли з голоду і вмирали."
*„Обморожених не було чим лікувати, для заспокоєння давали соду з перевареною водою. Люди вмирали. Щодна рано до стаціонару в санчасті під'їжджала підвода, на неї грузили трупи і вивозили в Тайгу. Їх не закопували."
*Оздоровчий табір „Озерки", тут дозволили листуватися. Оповід. отримує кілька посилок з харчами.

Ф-8, ст. А.
*Стосунки між укр. і росіянами були дуже напруженими (наводить приклади конфліктів).
*„Якщо робітник давав норму на 105 %, то діставав додатковий пайок: додаткову ложку ячмінної каші, ложку цукру і ложку олії.
*„В таборі була організована боївка СБ."
*Вояки ОУН-УПА морально підтримували людей, організ. пропагандистський центр, завданням якого було опрацьовувати чи видумувати „новинки" (напр., такі, як звістка, що ЦК КПСС планує розформувати табори, що скоро почнуть випускати на волю).

Ф-8, ст. Б.
*Такою пропагандистською діяльністю займався оповід. і Підмурний Василь з Тернопільщини.

Ф-9, ст. А.
*Карабас. Буд. Чурубайнура.
*„У конвої було багато власовців, вони брали участь у Службах Божих. До укр. відносилися добре.“
*На поч. 50-х в таборі дозволили ставити вистави.

Ф-9, ст. Б.
*„По смерті Сталіна стало легше. Люди більше боронили свої права.“
*1954 р. - оповід. звільнили.
*„Етап з Москви. Їм видали все нове. Через 2 тижні вони покрали все, що могли і порозходилися. Те саме було, як привезли етап з Ленінграду.“
*Працює будівельником.
*Розповідає про становище в’язнів-німців в таборах.

Ф-10, ст. А.
*1956 р., 11 квітня - оповід. дозволили повернутися на Україну.
*Повернення додому.
*Ворохта. Робота на лісоповалі („Ввечері люди сходилися в гуртожиток, я (оповід.) розказував їм про політику, викладав історію України.“).
*На оповід. донесли і його звільнили з роботи.
*Пошуки роботи.

Ф-10, ст. Б.
*Оповід. постійно знаходився під наглядом КГБ.
*В 60-х роках оповід. домігся, щоб в Цуцилові обгородили цвинтар, відремонтував церкву. Допомагав будувати в селі Меморіал полеглих УПА.
*З 1975 р. - на пенсії, громадська робота.

371
Малецький Михайло
34с, 35с(а)

*1928 р. — поступив в Стебнівську семіричну школу.
*1938—1941 — лаборант і помічник бухгалтера Стіновицької молочарні.
*1938—1941 — секретар волосної управи в Медиці.
*1943, вересень — добровільно вступив в дивізію СС„Галичина“.
*1943.1.11.—1944.22.06. — вишкіл в дивізії СС„Галичина“ в Нойгамері — санітарний батальон.

*1944.1.02—22.06 — фельдшерський вишкіл в Нойгамері. Присвоєно звання — обершіцер.
*1944.28.06—22.07 — на фронті під Бродами в складі санітарного батальону дивізії — операційний фельдшер, а також в гарматній [?].
*1944, серпень — переховувався в с. Вороняки.
*1944, вересень—1945, лютий — був фельдшером боївки при УПА в с. Вороняки.
*1944, 22-30 липня — був в полоні ЧА, утримувався в таборі для військовополонених у Золочеві, втік з полону.
*1945, березень — повернувся додому і в тому ж році депортований в Рад. Союз.
*1945—1948 — мешкає і працює на своїй господарці в с. Драганівка Тернопільської обл.
*1948—1985 — ст. бухгалтер, головний бухгалтер (З 1972 р.) мех. рем. майстерень заводу хлібопродуктів в м. Тернополі.
*В даний час — гол. бухгалтер Тернопільської станиці Братства кол. вояків 1 дивізії УНА, а також гол. бухгалтер Братства УПА „Лисоня"[?]. Є головою ревізійної комісії Крайового Братства кол. вояків 1 дивізії УНА.

Ф-І, ст. А.
*1922 р., 28 березня — народився в с. Стебно Перемишлянського р-ну Львівської обл.
*Батько — Лука, дяк парохії с. Стебно.
*Мати — Марія була на господарці (14 моргів поля).
*Брати, сестри оповідача.
*1928 — 1935 рр. — навчання в семирічній школі с. Стебно.
*Деякий час був на господарці в батьків.
*1938 р. — почав працювати на молочарні с. Стебно лаборантом і помічником бухгалтера.
*У 1939 р. в с. Стебно дружно мешкало 200 родин українців, 68 — поляків, 5 — жидів. Було багато мішаних браків.
*1941 — 1943 рр., вересень — працював секретарем волосної управи с. Медиці.
*В дивізію СС "Галичина" із с. Стебно пішло 6 хлопців.
*Парох с. Стебно був активним організатором "Просвіти".
*1939 — 1941 рр. — НКВС вивезло із села в Сибір 22 родини поляків-колоністів (мазурів).
*1940 р. — в селі організували колгосп, в який ввійшли 17 родин бідняків.
*Дідичом села до 1939 р. був Мишковський Людвіг.
*1943 р., листопад — оповідач вступив в дивізію СС "Галичина" і виїхав в Нойгамер.
*Причина вступу: бути причетним до творення майбутньої української армії.

Ф-І, ст. В.
*Батьки не заперечували проти вступу оповідача в Дивізію.
*1943 р., листопад — 1944 р., лютий — вишкіл в санітарному батальйоні в Нойгамері.
*1944 р., лютий — червень — вишкіл в лікарні Нойгамера, де вчився на військового фельдшера.

*1944 р., 28 червня — в складі санітарного батальйону направлений на фронт під Броди.
*Були за 6 км від лінії фронту, тиждень лікували поранених.
*Оповідач — операційний фельдшер, мав звання обершіцера (сержанта).
*Лікарі, командир батальйону.
*Середина липня — почалося оточення. Оповідач був відряджений в артилерію, підносив снаряди до гармати.
*1944 р., 22 липня — попав в полон.
*Завезли в табір в Золочів, звідки двічи тікав.
*Після другої втечі місяць переховувався в с. Вороняки в господаря.
*1944 р., вересень — у с. Вороняки налагодив контакт з боївкою УПА, вступив в неї.
*Боївкою керував сотник "Легенда", в ній було 16 бійців.
*До лютого 1945 р. був фельдшером боївки.
*Захворів на запалення легень, в березні 1945 р. прийшов в своє село.

Ф-II, ст. А.
*Переховувався вдома в криївці.
*Під час депортації переїхав із сім'єю в с. Драганівка Козівського р-ну Тернопільської обл.
*1945 — 1948 рр. — займався домашнім господарством.
*1944 р., травень — одружився з Свинчак Іриною.
*1948 — 1985 рр. — працював бухгалтером механічних майстерень у Тернополі.
*Відправи УГКЦ на вишколі в Дивізії.
*В даний час є головним бухгалтером Братства колишніх вояків 1-ї дивізії УНА.
*Діти і внуки.
*Має відзнаки і грамоти за участь в дивізії СС "Галичина" і УПА.

146
Малкош Володимир
Б82Б2:135-кінець; Б83А1:000-кінець; Б83Б1:000-кінець; Б83А2:000-кінець; Б83Б2:000-236

*1930—1935 — школа сестер—василіанок.
*1935—1939 — гімназія в Перемишлі.
*1939—1941 — гімназія в Ярославлі.
*1941—1942 — українська служба „Батьківщина".
*1943—1945 — дивізія СС„Галичина".
*1945—1956 — тюрма, табори.
*1956—1958 — робота в Луганську.
*1958—1962 — робота електриком.
*1962—1968 — навчання в інституті.
*1968—1972 — ремзавод.
*1972—1984 — держ. констр.—техпол. інститут.
*1984 р. — вихід на пенсію, громадська робота.

Ф-I, ст. А.
*1924 р., 12 січня - народився в Перемишлі.
*Батько був кадровим писарем в австрійській армії до 1914 р. Попав в полон, був в Казані до 1918 р., спочатку - в таборі, потім - послушником в монастирі. Після революції працював в Бориславі на видобутку нафти, потім повернувся до Перемишля і до 1939 р. працював у похоронному бюро. За німців до 1944 р. працював на залізниці, в 1945 р. пеерїхав до Станіслава, де був сторожем газети.
*Відомості про матір.
*Батьки ходили до української церкви, брали участь у громадському життю. Оповідач вчився читати по українських газетах.
*Ще не мав 6 років - відправили до школи сс. Василіянок. Виховання в патріотичному дусі і в школі, і на вулиці.
*1935 р. - поступив в державну гімназію з "руською" мовою навчання. Про викладачів.
*Організація учбового процесу і дозвілля учнів гімназії. Патріотичне виховання.
*Про походи до стрілецьких могил під Перемишлем на Зелені свята.
*Викладання історії України.

Ф-I, ст. В.
*Відзначення національних свят, вистави.
*По приході німців навчаня в гімназії не припинилося.
*Знущання німців над євреями. Ставлення німців до поляків і до українців.
*Набір на роботи до Німеччини. Оповідач попав в облаву на роботи на прикордонних будовах.
*1941 р. - вчився в гімназії в Ярославі, там викладали перемиські професори, які втікли з радянської частини Перемишля. Гімназія була мішана, при ній - курінь молоді під опікою ОУН.
*Початок війни.

Ф-II, ст. А.
*Про сприйняття розколу в ОУН в учнівському середовищі.
*1942 р. - відновилося навчання, оповідач пішов у 8-ий клас.
*Навчальна програма. Побутові труднощі.
*При наявності грошей можна було поїхати вчитися в інші країни.
*Оповідач перед поступленням у політехніку Львівську працював на альтернативній службі по будівництву.
*Потім пішов робити в суспільну службу українського допомогового комітету.
*1943 р. - було зрозуміло, що німці програють. Сподівалися, що західні країни підуть проти більшовиків.
*До партій не належав. Був переконаний, що Україні будуть потрібні збройні сили.

Ф-II, ст. В.
*1943 р., весна - записався з товаришем до Дивізії.
*В липні поїхали до Львова, потім - у військову частину в Брно в Чехію.
*Через два тижні переїхали в Польщу в Дембіце біля концтабору.

*Військовий вишкіл вели німці, дисципліна сувора.
*Через три місяці оповідача і ще 40 осіб відправили на підстаршинський вишкіл протитанкової артилерії до Голандії.
*Їздили в Роттердам на могилу Коновальця.

Ф-III, ст. А.
*Вчився в школі 4 місяці, став десятинним. Звідтам - в Нойгамер.
*Різдво 1944 р., посилки з України.
*Порівняння голандців з німцями.
*В Нойгамері був у протитанковому дивізіоні в штабній сотні.
*Рік вчилися взаємодіяти з різними частинами.
*Триденна відпустка у Відні в травні 1944 р. Зустріч з шкільними товаришами.
*Військові маневри і парад.
*Видали зброю і повезли на фронт.
*Привезли на станцію Ожидів під Бродами, потім - в Олесько.

Ф-III, ст. В.
*Добре ставлення населення до дивізійників.
*Наказ поставити гармати під Бородами, зайняти другу лінію оборони.
*Хід бою. Оповідач виконував обов'язки відсутнього командира.
*Відступ в Підгірці. Оточення.
*Про радянського солдата, який перейшов на бік дивізійників.
*Тиждень в оточенні. В оповідача були пошкоджені ноги.
*Коли скінчилося паливо, командир сказав кожному вибиратися, як хто може. Машини попалили і позакопували.
*Оповідач йшов разом із своїми хлопцями. Постійні бомбардування.
*Оповідач сам дійшов до рідного лісу, який вже прочісували радянські солдати. Пішов вночі на південь, в бік Карпат.
*Зустріч з дівчатами, що пасли корів, зустріч з дивізійником.

Ф-IV, ст. А.
*Про товариша оповідача дивізійника Кіза.
*Про те, як перебраний у цивільнем з граблями йшов спочатку до Чишок під Львовом, потім - до Судової Вишні.
*Там взяв їх в свою сотню УПА Лев.
*Йшли селами, періодично вириваючись з оточення.
*Сотений розпустив людей по селах. Оповідача дали до криївки, в якій були німці.
*За два тижні перейшов в село до старого господаря.
*Був захоплений "червоною мітлою".
*Місяць в ямі в лісі. Постійні допити і побиття.
*Яворів. Тюрма. В тюрмі відпочив.

Ф-IV, ст. В.
*Оповідач склав легенду, про Дивізію не признавався. Слідчі підозріння не мали.
*1945 р., січень - оповідача, як людину з середньою освітою, взяли на роботу в міськвідділ внутрішніх справ в архів.
*Дали на квартиру, дали довідку замість паспорта. Навчився варити. Мав зарплату.
*Вибрався в Перемишль до родичів, взяв своє свідоцтво про матуру.

*Повернувся в Яворів, подав документи до Львова в Політехніку. Складав іспити без підготовки.
*Поступив на механічний факультет. Жив в гуртожитку.
*Побачив на вокзалі родичів, яких везли з Перемишля а Станіслав.
*На Різдво поїхав до Станіслава.
*Під час сесії на вулиці арештували, посадили в пивницю.
*Чотири місяці кожної ночі допитували. Признався, що був в Дивізії, від УПА відмовлявся.
*Перевели на Лонського.
*Про цікавих людей - однокамерників.

Ф-V, ст. А.
*8 травня 1945 р. - суд, прокурор Шевченко. Вирок: 15 років каторги і 5 - позбавлення прав.
*Пересильна тюрма у Львові. Війна між політичними і блатними.
*Тиждень везли до Омська. Терор побутових.
*З Омська тиждень везли до Красноярська. Там були два тижні на пересилці.
*Два тижні плили в трюмі в Дудинку. Там були два тижні на лісосплаві. Потім повезли в Норильськ в 3-ій табір на каменоломні. Добували кобальтову руду.
*Тяжкі умови праці і життя.

Ф-V, ст. В.
*Про робочий день в таборі.
*Про умови проживання і про ставлення до ув'язнених.
*В таборі було 4,5 тис. осіб. Працювали на 55-градусному морозі. Багато людей хворіло і гинуло.
*Про власівців, українців, бійки з побутовиками.
*Оповідач дійшов до дистрофії, був відправлений в оздоровчий пункт на два місяці.
*Мав номер "И-471".
*Про те, як ховали в таборі.
*Працював на будівництві цегельного заводу і на самому заводі до 1953 року.
*Про керівництво з-ду.
*З 1948 року можна було писати листи, отримувати посилки.
*З 1950 року діставали газети.
*1947 р. - був в лікарні на дизентерію.
*1953 р. - після смерті Сталіна чекали пільг. Підпільний комітет вирішив організувати страйк. Керували власівці.
*Розповідає про створення дивізії СС "Галичина".

Ф-VI, ст. А.
*1953 р., червень - повстання в таборі.
*Загибель 9 в'язнів, що були в БУРі. Похорон і збори, що проголосили страйк.
*Про те, як придусили страйк. Вбили 100 в'язнів, членів комітету перевели в Володимир, інших - в різні табори.
*Про німця - конструктора "тигрів".
*Про професора Каунаського університету, який не схотів працювати в Дубні під Москвою.
*Оповідач працював на цегельному заводі, потім - на будові міста.

Ф-VI, ст. В.
*На шахті в Кайєркані працював до звільнення.
*1956 р., 18 січня - звільнення. Переїхав в Норильськ. Працював на цегельні електриком, жив в гуртожитку.
*Відмічався в комендатурі. Через три місяці видали паспорт. Поїхав додому.
*Батьки зустріли радо. Приписали відразу. Три місяці не працював. Потім прийняли електриком на паровозоремонтний завод, потім - на молокозавод. Пішов у вечірню школу.
*Почав шукати товаришів з Перемишля.
*За чотири місяці одружився.
*Складності з пропискою після проведення газу.
*Змушені виїхати в Луганськ. Оповідач працював на компресорній станції, дружина - в будуправлінні. За рік дістали квартиру.
*Через два роки прописалися в Угринові.

Ф-VII, ст. А
*В Угринові жили в п. Шумської.
*У вуз не приймали оповідача ні в Дніпропетровську, ні в Харкові, ні у Львові.
*1962 р. - поступив у Івано-Франківський філіал ЛПІ, у 1968 закінчив, став інженером-електриком.
*1965 р. - перейшов на ремзавод, 1968 р. - в конструкторському відділі.
*1972 р. - у конструкторсько-технологічному інституті.
*1984 р. - пішов на пенсію з посади завсектором.
*1964 р. - приїхала рідна сестра оповідача з донькою з Америки на побачення. Складності з її перебуванням.
*Намагання кагебістів завербувати оповідача.
*1976 р. - оповідача не випустили в Польщу на побачення з сестрою.
*1978 р. і в 1987 р. - зустрічався з сестрою в Польщі.
*1989 р. - їздив до Америки. Сестра була тяжко хвора, померла.
*Міг лишитися в Америці, але повернувся в січні 1990 р.
*Брав участь в ланцюзі на День злуки.
*1993 р. - їздив в Австрію на зустріч дивізійників.

147
Малкош Марта
Б86А1:000-143; Б86Б1:000-300; Б86А2:000-144

*1934-1939 — школа Василіянок.
*1939-1941 — [?], — школа.
*1941-1944 — господарська школа в Станіславові.
*1950-1956 — висилка в Хабарівький край.
*1956 р. — вийшла заміж за Володимира Малкоша.
*1956-1958 — робота в Луганську.
*1962 р. — смерть батька.
*1981 р. — вихід на пенсію, громадська робота.

Ф-I, ст. А.
*1926 р., 24 квітня - народилася в Дорі під Яремчем.
*Батько був парохом. Народився в 1880 р. на Львівщині. Вчився у Львові і у Відні. В 1905 р. його висвятив митрополит Шептицький. Мав нагороду від цісаря за громадську діяльність. У 1918 р. організував Гуцульську сотню. До 1926 р. - Надвірнянський Декан.
*За Польщі батько організовував товариства, влаштовував курси.
*1928 р. - батько став депутатом до Варшавського сейму.
*Мати Ірина допомагала батькові. Була головою Союзу Українок.
*Переїхали з с. Дори до с. Угорників, близько Станіслава, щоб діти вчились в Станіславі.
*Оповідачка мала 5 братів і 3 сестри.
*Брат Мирон - завід. молоч. у Малуванні.
*Теофіль був членом ОУН, замордований навесні 1941 р.
*Сестра Марія - кравчиня.
*Брат Богдан - священик, побудував в Канаді 5 г/к церков.
*Брат Степан - бандурист, закінчив Львівську консерваторію, виступав перед повстанцями УПА. В Канаді організував ансамбль бандуристів.
*Брат Тарас - лікар в Америці.
*Сестра Ірина - в Америці 40 років, в Союзі Українок.
*Сестра Оксана - економіст.
*1934 р. - пішла в 1-ий клас в с. Угорники.
*В 3-ій клас ходила до школи сестер Василіянок.
*1939 р. - була в 5-му класі.
*Брат Богдан на той час був в тюрмі за боротьбу з поляками.
*Коли прийшли радянці, батько з Тарасом і Богданом переплили Сян.
*Оповідачка з матір'ю і сестрами виїхала до Турінчії.
*Теофіля арештували, знищили.
*Брат Мирон ховався в житі.
*Оповідачка півроку була в таборі. Там ходила до школи.

Ф-I, ст. В.
*Переїхали до Сянока, там батько відправляв у церкві і ще десь працював.
*1941 р. - батька арештували за підпільну роботу.
*1941 р., осінь - переїхали до Угорник. Батько далі був парохом.
*Тарас і Степан вчилися у Львові, оповідачка ходила до господарської школи. Там викладала і Дарія Цвек.
*Добра організація і навчального процесу, і вакацій.
*Хворіла на тиф.
*Перед другим приходом радянців люди почали втікати за кордон.
*Лишилися дві наймолодші сестри з батьком і матір'ю. Батько їхати відмовився.
*Оповідачка поступила в музучилище.
*1946 р. - після Львівського собору батька примушували перейти в православ'я. Він відмовився.
*1950 р., 26 березня - вивезли родину до Брошнева в табір.
*Вивозили 12 родин г/к священиків.
*Тіснота. Обікрали. Воші.

Ф-II, ст. А.

*В Брошневі - табір за колючим дротом. Дуже погана їжа. Нелюдяні, жорстокі охоронці.
*Смерть о. Зінька.
*Охоронців підкупали. Перерахунки.
*2 місяці були в Брошневі. Потім - місяць їхали на поселення.
*16 числа приїхали до радгоспу під Хабаровськом.
*У матері оповідачки відмовили ноги. Всі були знесилені.

Ф-II, ст. В.
*Воші в вагоні вберегли майно і золото.
*Згадує, як на постої були німці. Оповідачка з сестрою крали патрони і передавали партизанам.
*Згадує, як були на постої росіяни.
*Спочатку сестри сапали в полі, потім - взяли рахівниками в контору.
*Батько з о. Чужаком витягав з ящиків цвяхи.
*З росіянами не було злагоди, бійка.
*Сестра оповідачки вчилася в мединституті, їй не дали довчитися, як ворогу народу.
*Оповідачка з сестрою організували хор. Мали в клубі маленьку Україну.
*Успішні виступи самодіяльності в Хабаровську. Знімали фільм так, щоб не було видно облич.
*Сестра оповідачки вийшла заміж за Нестора Пирога. Батько вдома дав шлюб.
*Проблеми з харчуванням.
*Смерть Сталіна. Батька перед звільненням взяли в бухгалтерію. Переніс інфаркт.

Ф-III, ст. А.
*1956 р. - верталися додому.
*15 травня - в Станіславі. Жили у родини, в Стернюків.
*Оповідачка довго шукала роботу. З допомогою знайомих влаштувалася в лікарню секретаркою.
*Батько вже дуже хворів.
*1956 р. - оповідачка познайомилася з Володимиром Малкошем. Він вернувся з табору з Норильська.
*Шлюб давали батько і вуйко.
*Знайшли помешкання. Не прописували, хотіли, щоб чоловік оповідачки доносив.
*Через то поїхали на 2 роки в Луганськ.
*В Луганську за півроку дістали державне помешкання.
*Як вернулися за гроші прописалися в с. Угринове. Родина подарувала півхати. Влаштувалися на ті самі місця на роботу.
*1962 р., 9 лютого - помер батько. Відправляли вночі.
*Так само поховали і матір.
*Оповідачка працювала на автобазі касиром до пенсії. Тепер - на громадській роботі.

148
Малофій Марія
Б20Б1:206-кінець

*1931-1938 — школа.
*1938-1939 — гімназія.
*1939-1941 — школа.
*1941-1944 — гімназія.
*1944-1945 — дивізія СС„Галичина".
*1945—1954 — тюрма, табори.
*1954-1960 — поселення.
*1960—1964 — інженер—будівельник в Долині.
*1964-1991 — трест „Ів.—Фраеківськбуд".
*З 1991 р. — на пенсії.

Ф-І, ст. В.
*1942 р., осінь — в остарбайтерах в Судетах.
*Повернення. Дитині 1,5 року.
*Виклик до лісу, підозра на спецбоївку.
*Чоловік, Михайлів Микола, повернувся з остарбайтерів через 1,5 місяця після її повернення.
*Хлопці з УПА попереджали, щоб сховався. Він не послухав. Енкаведисти його вбили.
*1944 р., 27 вересня батька вбили під час облави.
*Сестра Ганна співпрацювала з УПА. Вбили під час облави.
*Ящишин Михайло видав бункер УПА.
*Сучасні релігійні конфлікти в селі. Перелік прізвищ.

149
Малофій Михайло
Б20Б1:000-206

Ф-І, ст. А.
*1939 р. — прихід "визволителів".
*Про сучасні взаємини між селянами.
*1939 р. — працювали на свята.
*Після 1944р. був в сотні "Тютюнника".
*Про зв'язкового сотні Мосьпана Михайла.
*1944 р., осінь — облава в с. Цвітова, Червона Мітла.
*Про сучасні проблеми громадського життя с. Цвітова.
*Проблеми сучасного релігійного життя села: конфлікт між православними і греко-католиками.
*Про перебудовчі процеси в селі 1990-1992 рр.

150
Мамчур Іван
Б73:вся; Б76А1:137-кінець; Б76Б1:000-136

*1931-1938 — школа.
*1938-1939 — гімназія.
*1939-1941 — школа.
*1941-1944 — школа.
*1944-1945 — дивізія СС „Галичина".
*1945-1954 — тюрма, табори.

*1954-1960 — поселення.
*1964-1991 — інженер— будівельник в Долині.
*1964-1991 — трест „Івано—франківськбуд".
*1991 р. — на пенсії.

Ф-І, ст. А.
*1925 р. - народився в с.Рокитне на Яворівщині.
*Батько - рільник, був учасником Першої світової війни на італійському фронті. Вдома пробув 3 дні, і на відозву українського комітету вступив в УГА. Служив в польській жандармерії. Національна свідомість була слабка. Брали і насильно. Хлопці втікали.
*Батько був в Чортківській офензиві. Попав в полон, захворів тифом. Його мати приїхала за ним, але заразилася і померла.
*1919 р. батько повернувся. Одружився з Мартою. Ощадливо вів господарство.
*Мати і батько грамотні. Виписували газети, цікавилися політикою.
*В селі Просвіти не було.
*1931 р. - пішов до польської школи, хоча в селі було тільки три родини поляків. 4 родини єврейських.
*В селі пацифікація не була болюча.
*1935 р. - перейшов вчитися в Брюховичі в польську школу з сучасним обладнанням. З дітьми конфлікти, учителі коректні.

Ф-І, ст. В.
*1939 р. - поступив в гімназію. Почалася війна. Прийшли радянці. Пан втік.
*В селі була ОУН. Євреї з села були комуністами.
*Оповідача влаштували в бурсу. 1940 р. - перейшов в іншу бурсу.
*Школа №1 була в гімназії. Вчителі, комсомольські і піонерські вожаки зі Сходу.
*1941 р. - закінчилися заняття. Розбили протилетунську батарею, це була диверсія.

Ф-ІІ, ст. А.
*1940 р. - в селі почалася колективізація, але припинили. Величезні контингенти.
*Німцям народ зрадів. Нормалізувалося. Утворилася гімназія.
*30 червня - проголошення України. Напівлегалізувалася ОУН. Були відозви Бандери. Віче в селі.
*У Львові продавали прапорці, тризуби. За тиждень почалися арешти.
*1941 р., осінь - перейшов в 5-ий клас гімназії. Потім перейшов в Малу Семінарію. Ректор - Йосип Сліпий. Дисципліна, висока вимогливість. Не мав покликання до духовного життя, попросився назад в гімназію.
*1943-44 рр. - гімназія на Пекарській.
*1943 р. - став юнаком ОУН. Жив у Бориса Захарченка. Борис приніс оповідачу "Пашні буряки".
*1943 р., осінь - давав клятву в лісі на Личакові. Перші доручення.

Ф-ІІ, ст. В.

*Була боротьба між ОУН і Армією Крайовою. Оповідач слідкував за типами з АК. Повідомляв, де зупинилися з Кракова чи Варшави.
*1944 р., березень - старші гімназисти почали копати рови. Квітень - поїхав в село, зустрівся з членами ОУН. Його призначили станичним в с. Брідки.
*Набижався фронт. Почали складати харчі, зброю, одяг. Оповідач тримав зв'язок зі Львовом.
*15 травня - направлення на вишкіл в Карпати.
*Оповідач хотів бути військовим. Вибрав Дивізію. Сказав, що дістане вишкіл і повернеться в УПА. Батько спочатку був проти, потім зрозумів, відпровадив у Львів.
*1944 р., 20 травня - приїхали під Краків. Зі Львова - 200 осіб, переважно гімназисти. 10 днів - маршова, гімнастичні вправи без зброї.
*Початок червня - поїхали до Кракова, потім - в Австрію, в Мальту.

Ф-III, ст. А.
*Табір там, де колись був гітлерюгенд. Керівник - бувший керівник гітлерюгенду. Інструктори були з Дивізії.
*Умови і особливості вишколу. В Мальті були 3 місяці.
*1944 р., серпень - переїхали в Нойгамер. Там дізналися, що Дивізія - під Бродами.
*В Словаччині формували нову Дивізію. Військовий вишкіл, проводили німці.
*1945 р., січень - 50 км від Праги школа зв'язківців.
*Різдво 1945 р. святкували в Зєліні. Приїжджала група зі Львова.
*В Мельнику під Прагою жили спочатку в замку, потім - перемістилися в присілок.

Ф-III, ст. В.
*1945 р., квітень - екзамени. Нікуди не направляли. Чекали з боку Праги американців. Хотіли здатися.
*2 травня рушили в бік Німеччини. Німці втікали. Командири зібрали школу, подякували і сказали йти куди хочуть.
*Оповідач з Юліаном і Кизимою хотіли йти на Україну.
*В Рудніцах чехи взяли їх в полон. Оповідач встиг перебратися в цивільний одяг.
*Оповідач і Юліан дістали від чехів папери, що дозволяли пробратися на Україну.
*7 чи 8 травня прийшли радянці. Оповідач з Юліаном йшли через Чехію, добралися до Польщі. Доїхали до Перемишля. Там сказали, що треба бути подібним на робітника.
*Перебралися через границю - поїзд оточили. Всіх зігнали і повели колонією в табір. Там Богдан з Львівщини допоміг з документами. Доїхали до Судової Вишні. Заночували в стодолі.

Ф-IV, ст. А.
*Вантажним поїздом доїхали до Львова. Оповідач пішов до Захарченка, від його матері дізнався, що Борис і його батько арештовані.
*Добралися додому до оповідача. Тиждень ночували в бункері в лісі.

*В хаті батьків квартирував командир боївки з сотні УПА Глухого. Той командир сказав оповідачу з Юліаном, щоб вони вчилися, а не йшли до них.
*Батько оповідача зробив хлопцям документи. Але Юліан подався в Тернопіль, пішов в УПА і загинув.
*Опвідач поступив у технікум. Вчився у вечірній школі. Закінчив у 1946 р.
*В липні поступив в політехніку на "Автомобілі і трактори".
*23 серпня - арешт. На Лонцького в 22-гу камеру-одиночку.

Ф-IV, ст. В.
*Дуже маленька камера. Слідство. Допити.
*Пильох продав всіх. Він був на вишколах.
*Оповідач вважав, що обов'язково буде війна між США і Росією. Вирішив признатися.
*Слідчий капітан Кеда не бив, діяв морально.
*1946 р., грудень - суд закритий. Вирок: 10 років таборів, 5 років позбавлення прав.
*Після суду на Лонського - загальна камера.
*1947 р., 6 січня - етап. Завантажили в телячі вагони.

Ф-V, ст. А.
*Довезли до Медвежегорську під Фінляндією.
*Дуже сильні морози. Оповідач мало не повідморожував ноги.
*Тяжка адаптація. Голод. Дошкуляння побутовиків. Одяг згорів в прожарці.
*Було багато колишніх військових. Привезли етап австрійців, більшість з них закінчила самогубством.
*Працював на Біломорканалі на 6 і 7 шлюзах.

Ф-V, ст. В.
*Дуже погане харчування. У оповідача - авітаміноз.
*Допомога німців, Сашка Островенка. Посилка від батьків.
*Циганська бригада дізналася про гроші в оповідача. Вимагали, підвісили на ремні.
*1947 р., осінь - перевели на 7-ий шлюз. Епілептики.
*1947 р., грудень - в інший табір, на лісоповал.

Ф-VI, ст. А.
*Дуже тяжкі умови праці, голод. Багато хворіли на курячу сліпоту.
*1948 р., лютий - відрядили на вантаження лісу. Працювали і вдень, і вночі.
*Батько оповідача наймав адвокатів, хотів вирвати сина з табору.
*1948 р., квітень - сказали, що поїде на переслідство у Львів.
*Завезли столипінським вагоном до Ленінграду в "Кресты".
*В травні повезли з Ленінграду у Львів. Везли по Львову у воронку з неповнолітніми.

Ф-VI, ст. В.
*Оповідач на Лонського в камері з о. Володимиром Стернюком.
*Слідство. Оповідач категорично заперечував перебування в Дивізії.
*Документи відправили в Москву, оповідача - в Золочів, в тюрму, в замок. Часто був там в карцері.

*1949 р., квітень - повезли до Львова. 28 - 30 квітня - повторний суд. Той самий вирок.
*Загальна камера в Бригідках. Зустрів знайомого Дерев'янка, композитора.
*1949 р., жовтень - етап через Москву в Кінгір, 2-ий лагпункт.
*Табір в степу. Будували збагачувальну фабрику, потім - мідеплавильну фабрику, будували місто за проектом.
*Оповідач рив траншеї. Був там з 1949 по 1951 рр. Зими дуже холодні, обморозив ніс.

Ф-VII, ст. А.
*СЦ-108 - номер оповідача.
*1951 р. - біля табору почали будувати управління степлагу. Інженер - Мирослав Войтович, майже скінчив Львівську політехніку.
*Войтович допоміг оповідачу стати бригадиром і лишитися в лагбуді.
*1952 р., літо - бригада застрайкувала, коли оповідача дали в БУР.
*Додали побутовиків, але хлопці з УПА з ними розібралися.
*1954 р., травень - бригаду оповідача перевели на ДОС.
*Убивство звільненого баптиста.

Ф-VII, ст. В.
*15 - 17 травня 1954 р. - бунт в таборах. Об'єдналися з побутовиками, зайшли в жіночу зону.
*Почали наводити порядок, розстрілювали.
*Політв'язні почали організовуватися, створили комісію, щоб не допустити анархії, ставити вимоги начальству.
*То тягнулося 40 днів.
*Оповідач захворів.
*1954 р., 25 липня - стрілянина, танки. Одного з бригади оповідача убили.
*Вигнали всіх в степ. Ніч, дощ. У оповідача жовтуха.
*На другий день в таборі - комісія. Оповідача з зачинщиками на етап.

Ф-VIII, ст. А.
*Начальник табору Голубєв врятував від етапу.
*Оповідач 40 днів в лікарні.
*1954 р., вересень - дозволили вчитися в будівельному технікумі.
*1954 р., 27 жовтня - звільнили. Нема де жити, нема де працювати, грошей нема.
*Влаштувався в проектному інституті молодшим техніком. Ввечері вчився в технікумі.
*1955 р., березень - дістав кімнату.
*Переписувався з майбутньою дружиною Олею Бурячок - підпільницею з-під Тернополя. Вона сиділа до 1956 р.
*1955 р., липень - до оповідача приїхав батько. Познайомився з Ольгою.
*1956 р. - їздив додому в відпустку.
*1956 р., серпень - одружився.
*1957 р. - закінчив технікум з відзнакою. У Львівську політехніку документи не прийняли. Прийняли в Москві в заочно-будівельний інститут. Була відлига.

Ф-VIII, ст. В.
*Наполегливо вчився, жив аскетом.
*1960 р. - мав вільний паспорт. Поїхав до Львова. Влаштувався в Долині в будівельному тресті.
*Начальник КДБ викликав, хотів залучити до співпраці. Відмовився.
*Дістав хату, приїхала дружина.
*1962 р. - працює на заводі залізобетонних виробів.
*1964 р., червень - взяли в трест.
*Спогади про 1954 р., Кінгір, святкування Різдва.
*О. Вергун Кіндрат - греко-католицький священик, як звільнився, приїхав на Україну, приийняв православ'я, мав парохію в с. Стопчатові. Оповідач до нього приїжджав. КДБ зафіксувало...

ПРИМІТКА: Інтерв’ю не закінчено.

372
Манюх Ольга
286, 287

Ф-I, ст. А

*1926 р. - Манюх Ольга Костянтинівна народилася в с. Яблунів Галицького р-ну.
*Тато був господар і вів торгівлю. Мама була національно свідома.
*Брат Володимир вчився в гімназії, був взірцем для молоді, організовував гуртки.
*1932 р. - Оповідачка пішла до школи. Директор школи - поляк. Українську мову вчила Носковська Ольга, національно свідома. Її наречений загинув у Січових Стрільцях.
*1933 р. - священик в церкві говорив про Голод 32-33, люди не вірили.
*1938 р. закінчила 6 класів.
*1939р. тато не пустив оповідачку зустрічати ЧА. Люди зустрічали синьо-жовтим прапором, радянці порвали.
*Тато оповідачки був багатий, радянці почали все забирати з магазину. Сусід став комуністом, забрав собі їх корову.
* Брат оповідачки вчителював в селі, оповідачка була вдома.
*Родич священика Вергуна в 1939р. підготовляв в селі виставу "Каменяр". Іван Генза його видав, бо хотів бути завклубом. Його арештували, священика почали переслідувати.
* Оповідачка познайомилася з Манюхом Мирославом. В 1940 р. пішов в ЧА. В війну здався німцям. Німці взяли в концтабір в Холм. Втік з полону. Був вдома.
*Брат оповідачки 30 червня 1941 року проголошував в селі незалежність України.
*О. Вергун ще жив у Яблуневі. Організував підпільне юнацтво ОУН. Робили підпільно сходини вночі. Вчили Історію України, Історію Націоналізму.
*Оповідачка була станичною і кущовою юнацтва ОУН - Дитятин, Библо, Хохолів, Загір'я і Яблунів. Робила збори по селах. Мама догадувалася, що вона в ОУН.
*Підпільниці варили партизанам їсти, проводили по зв'язку, носили штафети.

*Районова Бардигула (зупинялася в оповідачки) загинула, розірвала себе і НКВДистів гранатою.

Ф-I, ст. В
*1942 р. - оповідачка на курсах медсестер в с. Дитки. Вчив старший чоловік робити перев'язки, мазі. Тато не питався, де оповідачка була.
Осінь 1943 - на других курсах в Підмихайлівцях, в монастирі.
*То був Василіянський монастир, коло 40 монашок. Там ще був притулок для сиріт. Курси провадила єврейка.
*Ігуменя на кінець благословила, подарувала вервицю і молитовник.
*Після курсів оповідачка вчила дівчат.
*Поїхала в Нінашів на бухгалтерські курси.
*Про нічну облаву НКВДистів у Яблуневі.
* Оповідачка була в селі 3 рази арештована. Перший раз тримали три тижні в Більшовцях. Голова сільради викупив. Казали, щоб оповідачка пішла робити в ощадкасу.
*Наречений оповідачки ховався за радянців по криївках. Арешт. Він сидів 3 місяці в Більшовцях. Доказів не було. Він пообіцяв, що піде в стрибки. Його відпустили. Дістав сипний тиф. Лежав 6 тижнів в лікарні непритомний, прив'язаний.
* Оповідачка хотіла їхати до брата-лікаря, але їй принесли штафету, ще оповідачка мала передати районовій багато грошей. Надійшли НКВДисти, кажуть - ти арештована. В сумку, де були гроші і штафета, не подивилися.
*На добу кинули до пивниці, до щурів. Рано - в район, тримали 3 тижні.

Ф-II, ст. А
*Оповідачку водять на допити, б'ють, морять голодом.
*Наречений виписався, оповідачка - в тюрмі.
*Шлюб - давав о. Кузьменко. Хлопці з УПА весілля заборонили.
*Десь через рік померла молодша сестра.
*Брата і братову в Станіславі арештували. Там були тато і мама оповідачки і син брата. Оповідачка приїхала в Станіслав, і її арештували. Тримали 2 тижні, не було доказів - відпустили. Дісталась до Галича.
*Вдома - плачі. Забрали пізніше тата і маму. Оповідачка возила передачі до Станіслава і до Львова. Продавала речі, щоб робити посилки.
*Чоловік оповідачки був 5 років головою колгоспу. УПА дозволила. Помагав УПА.
*Конфлікт з бійцями з сотні Ясьмином через наклеп на тата оповідачки, як на сексота...

Ф-II, ст. В
*Чоловік оповідачки був головою колгоспу. Приїжджали "гості" з КГБ, з уряду.
*Оповідачка згадує, як була в селі "рубаха" (облава НКВД). Вона варила їм зупу.
*Кагебіст Баранов хотів чоловіка оповідачки підкупити, аби сказав, де боївкар Щур. Він сказав, щл Юдою не буде. Відтоді Баранов йому вірив.

*На Великдень оповідачка йшла святити паску. Баранов був у них. Сказала, що понесла Щурові.
*Як приїхала братова, кагебісти аж тоді довідалися, що Юра - не син оповідачки. Вони помогли братову приписати.
*Звернення до наступних поколінь.

151
Марко Володимир
Б48Б2:180-кінець

Ф-1, ст. А.
*Нар. в с. Остриня.
*Батько був січовим стрільцем.
*1937, червень — вступ в ОУН.
*1939 р. 24 вересня—17 грудня — на завданні в Перемишчині. Переводили через рад.—німецький кордон.
*1939 р. 19 грудня — повернувся в рідне село.
*Дістав завдання влаштуватися в Станіславі на залізницю і слідкував за вивозом арештованих. Працював до Великодня.
*Направили на вишкіл до Словаччини.

Ф-1, ст. Б.
*1943 р. — вступив у дивізію СС „Галичина". Був у вибраній групі, висаджували мости, німці призначили інструктором.
*Кінець війни застав у Словенії. Пішов в Австрію, в американську зону.
*Одружився з українкою. Півроку чекав на виїзд до Канади.
*1947 р. 13 вересня — приїхав до Канади, рубав ліс.
*1948 р., травень — по закінчені лісового контракту приїхав в Торонто. Допомога від української громади.

152
Марціновський Мирон
Б99А1:098-кінець

*1938 р. — закінив 5-річну школу.
*1938-1941 — допомагав батькові ковалювати.
*1941-1944 — учень, машиніст Львівського паровозного депо.
*1944, травень — примусово мобілізований німцями в дивізію СС„Галичина".
*1944, червень—вересень — вишкіл в аеропорті в м. Прага.
*1944, вересень, жовтень — на фронті в районі м. Люблін (70 км) у Westland — батальоні дивізії СС „Вікінг".
*1944.1.11 — потрапив в полон РА.
*1944.12.11. — засуджений за ст. 58-1А 160-ю стрілковою дивізією Білоруського фронту на 10 років баборів і 5 років ув'язнення.
*1944-1946 — на будові автодороги Мінськ—Москва.

*1946-1955 — Пермська обл. м. Стоянів — машиніст паровоза.
*1955.10.02. — звільнений з ув’язнення, повернувся додому.
*1955-1985 (ло пенсії) — слюсар-моторист Бугацької райгосптехніки.
*З 1985 р. і в даний час — регульовальник [?] апаратури ПМК-110 м. Бучач.

Ф-І, ст. А.
*1925 р., 23 травня - народився в с. Медведівці Бучацького р-ну Тернопільської обл.
*Батько - Володимир (1887 - 1950) був ковалам, мав власну кузню, 6 моргів поля.
*Мати - Євдокія Сливка (1891 - 1976).
*Відомості про братів.
*1938 р. - закінчив 5 - річну польську школу, після чого допомагав батькові у кузні.
*Прихід більшовиків зустрічали сумно, прихід німців - радісно.
*1941 - 1944 рр. - вчився і працював машиністом паровоза у Львівському паровозному депо.
*1944 р., травень - повернувся додому, був евакуйований в с. Барши. Це село оточили німці і полонили біля 500 хлопців (1922 - 25 рр. н.).

Ф-І, ст. В.
*З німцями були вояки дивізії СС "Галичина".
*Тих, хто намагався втікти розстрілювали без попередження.
*Завели в с. Монастирське, звідти поїзд Львів - Краків. Там дали форму дивізії СС "Галичина" і відправили в Нойгамер.
*Оповідач зголосився бути водієм, відправили на 3-місячний вишкіл в Прагу, в автороту.
*Було 150 курсантів, вчилися 2 місяці.
*1944 р., серпень - автороту забрали на фронт 70 км від Любліна.
*Тут дали зброю: гвинтівку і гранати, і сказали, що вони є в дивізії СС "Вікінг."
*Не вмів стріляти.
*Загибель двох братів.
*Здався в полон.
*Допит, наказ: розстріляти. Генерал випадково помилував.
*Воював всього 3 доби. В окопах був один німець на 6 українців.

Ф-ІІ, ст. А.
*Присяги не приймав.
*Після вівдміни розстрілу два тижні був на допитах.
*1944 р., 17 листопада - суд. Вирок: 10 років ув'язнення, 5 років спецпоселення.
*Пересилка в Бресті.
*1944 - 1946 рр. - на будові дороги Мінськ - Москва.
*1946 - 1955 рр. - Урал, Пермська обл., м. Стоянів, був машиністом вузькоколійного паровозу на лісозаготівлі.
*1944 р., 1 листопада - попав в полон.

Ф-ІІ, ст. В.
*1955 р., 10 лютого - звільнений, повернувся додому.
*1955 - 1985 рр. - слюсар-моторист Бучацької райсільгосптехніки.

*З 1985 р. працює в ПМК №110.
*З 1956 р. мешкає в Бучачі.
*Одружений, має дві дочки і внука.

154
Мацук Катерина
Б28А1:074-243

*1923 р. — народилася у м. Жидачеві. Батьки — рільники. Старші — 5 сестер і 2 брати.
*1929-1936 — відвідувала школу у Жидачеві.
*Працювала продавцем.
*1942 р. — вийшла заміж. Має трьох синів. Зараз на пенсії.
*1946—1989 — відвідувала постійно підпільні літургії.

— УГКЦ.
— спостерігач подій в гал. селі в II св. війні

Ф-I, ст. А.
*1920 р. - народилася в Жидачеві в родині рільників.
*Батько - Тижбір Михайло - дяк , був у "Просвіті". Мати - Анна. Ревні греко-католики.
*Відомості про старших 5 сестер і 2 братів.
*1929 р. - пішла в школу, закінчила 7 класів у 1936 р.
*Про о. Хавлюка - доброго катехита.
*Після школи допомагала по господарству вдома, потім - продавець у магазині. Регулярно відвідувала церкву.
*1946 р. - вразлива проповідь пароха про зміни в церкві.
*1942 р. - вийшла заміж, вінчалася, має трьох дітей, останнього хрестила підпільно.
*В Жидачеві в захоронці було три монахині, вони вчили дітей і дорослих, пояснили, що ходити до православної церкви - гріх.
*Подальша доля монахинь.
*Брат батька - Тижбір Іван - священик, правив у Майдані. Син і дві дочки його були вбиті більшовиками, він то тяжко пережив.
*Після 1946 р. почалися арешти священиків.
*У 1989 р. 45 родин не ходило до православної церкви.
*Оповідачка з 1946 по 1989 рр. молилася у підпіллі.
*Опис як відбувалися підпільні літургії, заходи безпеки.
*За Брєжнєва перслідування посилились.
*Про о. Бучацького.
*Репресивні заходи влади.
*Родина оповідачки репресій не зазнала.
*Про події 19 серпня 1991 р. у Жидачеві.
*Про о. Каваціва.

155

Мигас Євген
Б77А2:250-кінець; Б77Б2:000-кінець; Б78А1:000-кінець; Б78Б1:000-кінець

*1930-1935 — школа.
*1935-1939 — гімназія.
*1941-1942 — сільськогосподарський ліцей.
*1943-1944 — дивізія СС„Галичина".
*1944-1954 — тюрма, табори.
*1955-1989 — шофер автоколони 2222.
*З 1984 р. — на пенсії.

Ф-І, ст. А.
*1924 р. - народився в Бурштині.
*Батько був бурмістром 18 років.
*Вуйко Миколайко Степан був сотником УСС. Вдома був альбом січових стрільців.
*Мати виховувала дітей побожними.
*Пішов до польської школи в 6 років. Ходив в Просвіту.
*1933-34 рр. В Бурштині показували фільм про Голодомор.
*В 6-ий клас пішов в Рогатин, там в гімназії вчилася сестра.
*За рік поступив в українську гімназію.
*1939 р. - довідався про ОУН. Прийшли радянці, почалися арешти, батька відразу арештували.
*За радянців ходив у 9-ий клас у Бурштині. Обшук в хаті оповідача.

Ф-І, ст. В.
*Перестав ходити до школи, помагав робити по господарці.
*1941 р. - всі радянці повтікали за одну ніч. Німці приїхали машинами, мотоциклами.
*Вуйко оповідача був начальником поліції.
*В Бурштині - віче про проголошення України.
*За німців оповідач пішов в сільськогосподарський ліцей в Пасічній біля Стрия, вчився на агронома.
*1942 р. - записався добровольцем в Дивізію СС "Галичина". Відправили в Гайделягер під Краків.
*Вишкіл з важкими кулеметами. Вчили німці.
*Оповідача відправили в Любачів на боротьбу з польською партизанкою. Партизани робили засідки, стрілянина.

Ф-ІІ, ст. А.
*Життя дивізійників, які боролися з партизанкою.
*В Нойгамері продовження вишколу, формування Дивізії. В сотнях - українські командири.
*Завезли в сторону Бродів.
*Зустріли частину вермахту, яка йшла з фронту. Разом з солдатами відступало багато дівчат.
*Лісовими дорогами. Радянські снайпери, літаки, бомбардування.
*Жорстокі бої в Білім Камені.
*Дивізійники збили радянського літака.

Ф-ІІ, ст. В.

*Оповідач з дивізійниками вибирався із оточеного лісу, ховалися по стодолах і хатах. Люди підтримували і помагали.
*Оповідач разом ще з кількома дивізійниками пеербрався в цивільний одяг. Став пробиратися до Рогатина.
*Під Вербиловцями арештували, завезли в КПЗ. Викручувався, але розібрали і побачили знак групи крові.
*Завезли в Бурштин. Там підтвердили, що оповідач - з Дивізії.

Ф-III, ст. А.
*Оповідач сказав, що носив в Дивізії кабель. Але дивізійник із зв'язку сказав, що оповідача з ними не було. З того часу оповідача почали сильно бити.
*Завезли до Станіслава. Знущання.
*Приїжджала сестра, привезла передачу, повідомила, що батька арештовано.
*1945 р., весна - суд. Стаття "За измену Родине". Спитався, яку Батьківщину він зрадив. Вирок: 10 років.
*Ще 9 місяців в камері.

Ф-III, ст. В.
*Перед пересилкою в камері - 47 осіб. Привели і батька оповідача. Сиділи разом.
*Батька посадили за те, що був бурмістром перед приходом радянців.
*1945 р., червень - привезли до Львова на пересилку. З батьком в одній камері.
*Батько раптово в камері помирає. Оповідачу життя стало байдужим.
*В столипінських вагонах везли місяць. Не давали води, жахливо годували.
*Пробували втікати, не вийшло.
*В Маріїнську оповідач попав у сільськогосподарський табір. Бараки - землянки.

Ф-IV, ст. А.
*Згадує про батька, що той знав багато мов: польську, італійську, німецьку, вмів по-угорськи і по-румунськи.
*Згадує про боротьбу з польською партизанкою. Не переймалися, бо поляки - вороги українців.
*Табір. Голод, тяжка праця. Захворів на туберкульоз. Вилікував бригадир - єврей вареними псами.
*Табір був мішаний: політичні і побутові. Закони побутовиків.
*Багато було українців і литовців.

Ф-IV, ст. В.
*Багато блощиць, нари кип'ятили.
*1947 р., початок - перевезли в інший табір, в Прокопівськ. Окремо від побутовиків. Легше і кращі умови.
*Працювіали на будівництві. Оповідач був столяром.
*Перед Прокопівськом був в Кемерово. В тому таборі був у виробничій зоні, робив ящики для чогось вибухового.
*Був ще в одному таборі, де вантажили ліс, цемент і вапно.

Ф-V, ст. А.
*Навчився різати скло.

*1950 р. - переїхав в Прокопівськ - шахтарське місто. Там було найкраще, бо було спілкування з вільнонайманими.
*В Кемерово був бунт через їду. В крупі були хробаки.
*Після того оповідач попав в штрафний табір на три місяці. Там було найгірше.
*Після смерті Сталіна нічого не покращилося.
*Невдала втеча двох білорусів.
*Вже в таборі платили гроші. Заробив собі на білет.
*Несподіване звільнення на півроку швидше.

Ф-V, ст. В.
*За півроку прописали в Станіславі.
*Курси шоферів, не хотіли дати скінчити. Через начальника міліції отримав посвідчення.
*Працював шофером в автоколоні, потім робив майстром по ремонту автомобілів.
*Був начальником самоскидної колони. За аварію судили, зняли, був старшим автомеханіком.
*Діти оповідача вчилися в інститутах.
*Ставлення оповідача до теперішньої політичної ситуації в країні.

159
Мироненко Микола
Б86А1:144-219; Б86А2:144-300; Б86Б2:000-кінець; Б87А1:000-330

*1937-1941 —школа.
*1943-1946 — закінчив 7 класів.
*1947-1950 — Київ. механї технікум.
*1950-1953 — армія.
*1955 р. — поступив в КПСС.
*1956 р., 1957 р. — листи до Хрущова і в центральні органи преси з критикою і пропозицією зміни існуючого ладу.
*1958-1963 — тюрма, табори.
*1964 р. — оженився.
*1966-1980 — робота на заводі „Промприлад".
*1990 р. — закінчив юрфак Львівського унівеситету.
*1990-1994 — робота в облраді нар. депутатів.
*З 1994 р. — на пенсії.

Ф-I, ст. А.
*1930 р., 9 серпня - народився в с. Скопці, Баранівського р-ну, Київської обл.
*Батько - син волосного старшини, не довчився в Переяславській гімназії. Працював бухгалтером. Завдяки батькові пережили Голод.
*Мати - донька господаря, закінчила 8 класів.
*1937 р. - батько влаштувався на роботу в радгосп ім. Ворошилова. Оповідач там пішов в 1-ий клас української початкової школи.
*В радгоспі церкви не було, ховали без священика.
*1941р., літо - початок війни. Батька мобілізували. Він попав в полон під Києвом, загинув в 1943 р. від голоду.

*Багато жертв на початку віійни. Кругом трупи. Багато зброї. Багато жертв серед дітей.
*2 роки в окупації не вчився. Пас свої і сусідські корови.
*Прихід партизан в гоподарство, яким керував німець. Німець втік.
*Варварська поведінка німців, втрата надій, що з німцями буде краще, ніж з радянцями.
*1944 р. - вернулися радянці. Оповідач пішов в 5-ий клас. Закінчив 7 класів у 1946 р.

Ф-I, ст. В.
*1946 р. - почав вчитися в Київському механічному технікумі. Голод. В Києві - карточки.
*Вчився добре, особливо з гуманітарних предметів, спеціальність не подобалася.
*1950 р. - по закінченню технікуму переїхав в Станіслав на міськпромкомбінат начальником механічного цеху. Пропрацював 1,5 місяця, отримав повістку в армію. Повезли в телячих вагонах.

Ф-II, ст. А.
*Приїхали в Ташкент. Попав в гірсько-стрілковий корпус, в артполк, у взвод розвідки.
*1950 р. - за наказом Сталіна утворюються перші роти і перші батареї. Оповідач попадає у Сталінабадську першу роту. Готують молодших лейтенантів. Дуже тяжкі умови, жорстокі порядки.
*З роти лишилося в армії тільки троє. Оповідач повернувся до матері. Готувався до вступу в університет.
*Демобілізація - лютий 1953 р.

Ф-II, ст. В.
*1953 р. , квітень - їде в Станіслав на машинобудівний завод начальником механічного цеху. Поступив на заочне відділення юрфаку Львівського університету. Вчився на курсах англійської мови, редагував дві заводські газети, відвідував військові заняття.
*1956 р. - член КПРС. Вважав, що систему треба валити зсередини.
*Одночасно з вступом в партію написав листи. Це наївний вчинок, яким він відразу себе видав.
*1958 р., зима - здав зимову сесію, після чого викликали в обком партії , в контрольну комісію.

Ф-III, ст. А.
*Писав листи в газети "Правда" і "Литературная газета".
*Зміст листів, які викривають недоліки радянського ладу.

Ф-III, ст. В.
*Зміст листів.
*Листи писав 2 роки, відправив з 10 листів. Відправляв зі Львова і з Києва.
*З обкому ще відпустили, оповідач спалив вдома щоденник і ще папери.
*1958 р., 16 лютого - арештували.
*Дозволили побачення з матір'ю.
*Допити. Лякали психлікарнею.
*Очна ставка з Бандурою Федором і з дядьком з Кінашева.

*Суд закритий. 4 конвїри з багнетами, захисник, який більше шкодив.

Ф-IV, ст. А.
*Суд був як комедія. Вирок: 5 років таборів і 3 роки поразки в правах. Стаття 54-10-1 "Пропаганда і агітація проти радянської влади".
*За два тижні повезли по пересилках: Київ, Харків, Володимир, Москва.
*З Москви - в Мордовію, в Потьму, потім - в 10-й лагпункт.
*Політичні окремо. Були хлопці з Чернігова, з Києва, багато було з УПА.
*Працював на мебельному комбінаті, потім - в полі, потім - на заводі технологом.
*Навчився столярній справі, закінчив курси станочника по дереву, токаря-універсала, рентген-лаборанта, автослюсаря.
*З дому присилали книжки, вчив англійську мову.
*Спілкувався з священиками: о. Яворським, митрополитом Сліпим.

Ф-IV, ст. В.
*На себе гнівався, що так легко попався. Треба було виїхати за кордон. Там би написав багато книжок.
*1959 р. - захворів на виразку шлунку, з 5 разів лежав у лікарні.
*1963 р. - звільнення. Хотів прописатися в Києві, сказали їхати в Івано-Франківськ.
*Повернувся на той самий завод. Далиу відділ головного технолога. Був керівником групи, потім - начальником бюро нової техніки.
*1964 р. - одружився з галичанкою, викладала музику в педінституті.

Ф-V, ст. В.
*1985 р. - наблизились кардинальні зміни. Навіть в лекціях на технічні теми боровся з системою.
*Заява оповідача у 19-ту партконференцію. Критика діяльності уряду, пропозиції.
*Після звільнення університет закінчити не дали.
*1988 р. - депутат допоміг відновитися. Закінчив університет у 60 років. З дипломної роботи пропонували захистити дисертацію.
*4 роки працював в облвиконкомі в комісії у справах реабілітованих.
*Романтичні прогнози.

160
Мичка Володимир
Б15А1:109-264; Б16А1:000-195

Ф-I, ст. А.
*19.09.1952 р. — народився в селищі Рудно Брюховицького р-ну Львівської обл.
*Закінчив Рудківську середню школу.
*1969 р., серпень — вступив в ЛДУ.
*Про дисидентський рух в дитячі роки нічого не знав.

*В 1970 р. почалася сильна ідеологізація на історичному факультеті. На факультеті була дисципліна. Деканом був П.П. Челак.
*Форми посиленої ідеологізації.
*Викладацький склад. Різний рівень викладачів.
*Вплив на студентів праці Дзюби "Інтернаціоналізм чи русифікація" та інших праць дисидентів.
*Гурток історії України.
*Про студентську організацію довідався у 1972 р.

Ф-II, ст. А.
*Перший день після арешту студентів.
*Події на факультеті і визначення кого і де заарештовували.
*Опитування працівниками КДБ студентів факультету.
*Комсомольські збори на історичному факультеті.
*Розмови про інцидент після зборів.
*Стягнення, які отримали викладачі.
*Літні канікули 1973 р.
*Зняття П.П. Челака з посади декана.
*Короткі запитання і відповіді уточнюючого змісту.

161
Мовчан Степан
Б18А1:299-кінець; Б18Б1:000-161

Ф-I, ст. А.
*Короткі особисті дані.
*Студентський виступ як провокація спецслужб.
*Механізм роботи репресивної машини.
*Виключення студентів з університету.
*Справа Я.П. Кіся.
*Заміна тем спецкурсів на історичному факультеті.
*Зняття з посади декана П.П. Челака. Посилення ідейно-виховної роботи.
*Нападки на викладачів інших факультетів.
*Посилення діяльності донощиків.
*Кафедри на історичному факультеті.
*Університет за Є. Лазаренка.

Ф-I, ст. В.
*Університет після звільнення Лазаренка.
*Тенденційне ставлення до історичного факультету.

305
Мостицький Петро
73, 74

*1920 р. — народився в с. Вербівчики, Бродівського району Львівської обл.
*1927 р.— пішов вчитися в сільську школу.
*1931 р. — пішов вчитися в гімназію в Бродах.
*1940, лютий — почав працювати рядовим бухгалтером в Бродах.

*1940, червень — стає головним бухгалтером.
*1945 р. — одружився.
*1946 р. — народилася дочка Зіна.
*1947 р. — народилася дочка Оля.
*1948 р. — переїхав з с. Вербівчики у Львів з сім'єю. Працював гол. бухгалтером тресту маслопром.
*1960-1981 — працював гол. бухгалтером в „Об'єднанні молочної промисловості". Працював там без перерв.
*1981 р. — вийшов на пенсію. Відпочив лише 2 роки. Почав працювати з причини погіршення життя. Працює до сьогодні бухгалтером.

162
Мулик Михайло
Б78А2:000-кінець; Б78Б2:000-кінець; Б79А1:000-кінець; Б79Б1:000-144

*1927-1930 — школа.
*1937 р. — Юнацтво ОУН.
*1940*1941 — педшкола, учителював.
*1941-1943 — робота в волості.
*1941-1944 — дивізія СС„Галичина".
*1944-1945 — тюрма,табори.
*1955-1956 — робота в Комі АССР.
*1957-1958 — ремконтора, 63 завод.
*1957 р. — курси бухгалтерів.
*1958-1960 — завгосп шкірбази і бухгалтер.
*1960-1963 — бавовняна фабрика.
*1963-1981 — об'єднання „Прикарпатліс".
*З 1981 р. — на пенсії.

Ф-І, ст. А.
*1920 р., 28 жовтня - народився в с. Горожанка Підгаєцького повіту.
*Батько - селянин, був в січових стрільцях, був комендантом поліції. Приймав участь в "Лузі", в "Просвіті", виписував багато газет.
*В оповідача - 3 брати і сестра. Тепер брат - колишній дивізійник - в Канаді, другий тут, був в УПА.
*Мати - патріотка, була в "Рідній школі".
*1927 р. - пішов до школи. Закінчив 5 класів. Учителі і стосунки між дітьми в школі. Оповідач був в дорості.
*Готувався до ОУН. Інструктор давав завдання.
*1933 р. - пішов в вечірню українську школу. Там з перервою вчився 4 роки.
*1937 р. - викладач Русак Іван прийняв оповідача в юнацтво ОУН. Відразу отримав завдання.

Ф-І, ст. В.
*Оповідач купив револьвер. Ходив в с. Бишів піднімати молодь, клеїв листівки.
*Від пацифікації село врятував війт-поляк.
*1937 р., зима - в Підгайцях на курсах для роботи з молоддю.

*1939 р. - як розпадалася Польща, оповідач з хлопцями роззброїли поліцію, зробили свою поліцію.
*"Визволителі" порубали шаблею синьо-жовтий прапор.
*Оповідач працював продавцем.
*1940 р., січень - пішов до педшколи в Бучач.
*1940 р. - арешти оунівців, оповідачеві погрожують.
*1941 р., травень - оповідач у підпіллі. Товариш повідомив, що радянці пішли.
*Німців зустріли синьо-жовтим прапором.

Ф-II, ст. А.
*Прижився один радянський прикордонник в селі, а потім, як знову прийшли радянці, всіх видавав.
*Німці приїхали на мотоциклах, наказали збирати харчі і поїхали.
*Громада організувала сільську і волосну управу. Проголосили відновлення незалежності у червні 1941 р.
*На другий день - у Львові арешти. Наказ ОУН: в підпілля.
*1940 р., 15 серпня - закінчив 1-ий курс педшколи, направили викладати в початкову школу. Оповідача - у с. Лука Коропецького району. Учителював і виконував доручення ОУН. В грудні звільнився.
*Перевели в с. Вербку Коропецьку. Вчився заочно.
*За німців працював писарем (бухгалтером) в волості. Допомагав нашим людям, тримав зв'язок між селами.
*В червні записався в Дивізію.

Ф-II, ст. В.
*Оповідач був в СБ ОУН, мав кільканадцять сіл.
*1943 р., 7 листопада - наказ їхати до Львова в Дивізію.
*За німців вчився в Станіславі в техшколі і на курсах волосних секретарів в Тернополі.
*Зі Львова завезли в Гайделягер. Оповідача назначили ройовим, дали на вишкіл радистів в Німеччину.
*Вчили вермахтовці, були в формі СС. Вишкіл тяжкий.
*Святкування Різдва.
*В чоті було половина бандерівців, половина - мельниківців.
*Перемінив текст присяги.
*По вишколі - в Нойлягер, де формувалася Дивізія.

Ф-III, ст. А.
*Випадок з німцем, що вдарив дивізійника.
*1944 р., березень - в Нойлягері, формування, оповідач - в штаб.
*На Великдень - відправа на площі. Зі Львова театр "Веселий Львів".
*На Зелені свята - парада.
*Почали відправляти під Броди. Вночі вивантажилися в Ожидові.
*Населення дуже зраділо, відчуло захист, приносили їжу.
*Німці відступали. Дивізійники переходили в УПА.

Ф-III, ст. В.
*Попали в оточення.
*Намагалися прорватися. Не вийшло. Арешт.
*Вагоном з-під цементу завезли в Підмосков'я.
*Робота в шахтах бурого вугілля.

Ф-IV, ст. А.
*Спогади, що в Дивізію благословив батько.
*В профілактичному таборі оповідач був 1,5 роки.
*Слідство. Знущання.
*Оповідач хворів на серце. Поставили черговим слюсарем.
*1945 р., червень - взяли в бухгалтерію. Побачив, що там махінації. Вернувся на шахту.
*1946 р., лютий - перевели в тюрму в Славяногорськ. Нове слідство. Погрози побиттям.

Ф-IV, ст. В.
*В камері сексот і поручник Демчук.
*Суд в Сталіногорську. Великдень святкувало багато національностей.
*1946 р., травень - завезли в Москву. Пересилка переповнена, спали сидячи.
*Етап. Тиждень їхали в телячих вагонах з блатними.
*Привезли в Печору. Блатні тероризували.
*Звідтам повезли на станцію Кожим.
*Оповідач пішов на будівництво столяром.
*1946 , грудень - поїхали в Інту. Воювали з блатними.
*В Інті будували житлові будинки. Опанував професію будівельника.
*1947 р. - було голодно. Товаришував з литовцем Йозесом.

Ф-V, ст. А.
*Історія товариша - литовця.
*1949 р. - оповідач бригадир ремонтної бригади. Мали працювати разом з блатними.
*Блатні відібрали посилки. Бригада оповідача не пішла на роботу. Блатних забрали.
*50-ті роки - втеча власівців. Охоронник зі Львова - Криворучко.
*1951 р. - завезли в Сиву Маску, Абезь, проводили ремонтні роботи. Строго режимний табір, де були бандерівці.
*Після смерті Сталіна - полегшення.
*Згадав. 1951 р. - в Інті власівці зробили організацію, оповідач був в ній. Якби почалася війна, мали організовувати партизанку.

Ф-V, ст. В.
*1954 р., листопад - звільнення, пересидів 3 місяці.
*Вернувся додому. Хотів бути бухгалтером, не дали такої роботи.
*Померла мати.
*Одружився з естонкою.
*Переїхали до Станіслава. Тяжко було і прописатися, і влаштуватися на роботу. Працював від завгоспа до бухгалтера-ревізора.
*Закінчив автодорожний технікум вечірній. Працював гол. бухгалтером в конторі "Прикарпатліс".
*Дітей не було, розвівся.
*Одружився з українкою. Народився син.
*Був на багатьох громадських посадах. Скарбник в братстві дивізії "Галичина".
*Брав участь у перевиданні книжки "Броди".

163
Нагірна Марія
Б61А2:213-кінець; Б61Б2:000-072

Ф-1, ст. А.
*Нар. 1 листопада 1925 року в с. Яблунів Галицького р-ну Станіславської обл.
*Батько, Менделюк Іван, 17 років був головою „Просвіти" (до 1939 р.).
*1932-1940 р.р. - школа.
*1944 р., весна - оповід. пішла на „санітарні курси".
*1944-1951р.р. - була медсестрою УЧХ в УПА.
*Згадує Ворона з Медухи (оповід. його лікувала).
*Стрільці УПА з Яблунова : Дуб, Щур, Важний.
*„В селі було з 11 криївок, де лікували поранених. Велика криївка в селі була над потоком."
*„До осені 1944 року ходила по селі свобідно, потім треба було критися. Першим взяли брата Федя (був в криївці на стриху), потім - пораненого брата Зенка, останній був зв'язковим (псевдо Карий) у сотенного Чорного."
*„На Івана москалі оточили ліс, захопили заставу. Сотня Чорного втекла проваллям (11 загинуло)".
*„Бичківського Дмитра вважали провокатором, хотіли розстріляти (оповід. вдалося врятувати його від смерті)".
*1950 р. - оповід. переховується у двоюрідного брата Василя Менделюка в Станіславі.

Ф-1, ст. Б.
*1951 р. - оповід. заарештували (її видав Бичківський Дмитро). Її допитував Баранов („уповноважений з села").
*1951 р., травень - суд. Дали 25 р. + 5 р. побутового. Етап (Сибір, Томськ, Омськ, Тюмень, Красноярськ).
*1951-1956 р.р. - табір для політичних.
*1953 р. - помер Сталін. „Почали випускати на волю: спершу іноземців і малоліток, а вже потім нас."
*1956 р., 3 липня - оповід. звільнили.
*„Тато мав 1,4 га поля, його вивезли як куркуля."
*1956-1984 р.р. - оповід. працює в колгоспі.
*В 1984 р. вийшла на пенсію.

374
Наконечний Сидір
15с, 16с

*1931-1935 — навчався в Кудиницькій початковій школі.
*1935-1943 — на господарстві батьків.
*1941-1942 — зв'язковий УПА, псевдо „Явір".
*1943, квітень — за дорученням ОУН (Б) вступив в дивізію СС„Галичина".
*1943, серпень — невдалий виїзд на вишкіл, повернення.

*1943, серпень—вересень — в підпіллі УПА, член Зборівської районної боївки СБ.
*1943, листопад—1944, березень — піхотний вишкіл в Гайделягері (Дембіца), 29 полк, 5 сотня, 1 частина, 1 рій. Кулеметник МГ-42.
*1944.19.01. прийняв присягу.
*1944, березень—червень — вишкіл в Нойгамері, 31 полк, 1 сотня, 2 чота, 1 рій.
*1944, червень—липень — на формуванні дивізії в Нойгамері.
*1944.7.07. — прибув на фронт під Ожидів в складі 38 походної групи, 1 сотні, 2 чоти, 1 рою. Кулеметник. Позиція між селами Госубицею???? і Жарковим.
*1944, 14-21 липня — Бої. Поранення ноги.
*1944, серпень-вересень — лікарня в Золочеві (може навіть [?]).
1944, грудень — прибув додому, переховувався в сусідньому селі.
*1945, червень—березень — під слідством Зборівського НКДБ. Звільнений з під слідства за браком доказів.
*1945, серпень—1949, квітень — вдома у батьків на господарці. Отримував матеріальну допомогу від УПА.
*1949, квітень — виїхав у Львів на проживання.
*1950—1987 — робітник конвеєру взуттєвої фабрики „Прогрес" м. Львова.
*З 1987 р. — на пенсії.

Ф-І, ст. А.
*1925 р., 24 жовтня - народився в с. Кудинці Зборівського р-ну, Тернопільської обл.
*Батьки- селяни, мали 6 моргів поля.
*Брат і сестри.
*1931 - 1935 рр. - нвчався в Кудинецькій початковій школі, потім був на госпродарці батьків, здобував самоосвіту в читальні "Просвіта".
*До вересня 1939 р. вночі в селі нападали на українські сім'ї.
*О.Хабурський - парох села, попереджав про небезпеку, якщо в Галичину вступить Червона Армія.
*Справжнє обличчя "визволителів" відштовхнуло місцеве населення.
*1939 р., зимою - НКВС вивезло в Сибір більше сотні мазурів і кілька чоловік української інтелігенції.
*1939 - 1941 рр. - місцева влада в селі була у колишніх УСС. В селі діяла підпільна ОУН, очолювана братами Хомляками.
*Станичним села був Гунчак Гринько.
*Керівниками проводу ОУН (б) були Степан і Василь Хомляки.
*Сподівалися, що німці допоможуть створити самостійну Україну.
*1944 р., весна - примусовий набір старшого покоління чоловіків в дивізію СС"Галичина".

Ф-І, ст. В.
*За вбитого німця десяткували місцевих людей.
*1941 - 1942 рр. - був зв'язковим УПА, псевдо - Явір. Забезпечував проходження 20 км, поштовий зв'язок для УПА.
*1943 р., квітень - за дорученням проводу ОУН (б) вступив в дивізію СС "Галичина".
*Виклик на відправлення на вишкіл отримав у серпні.

*Не було поїзда на Львів, тому повернувся додому і пішов в підпілля УПА.
*Був до листопаду 1943 р. в боївці Зборівського районного проводу, командир - "Топір".
*Боївка знищила десять зрадників із місцевих людей.
*В Зборівській боївці було 20 бойовиків.
*Опис, як виконувались атентати.
*З листопада 1943 р. до березня 1944 р. - проходив піхотний вишкіл в Гайдлягері (Дембіца).
*Вишкіл проводили українські старшини. Вишколювався на кулеметника.
*Далі був вишкіл в Нойгамері.

Ф-II, ст. А.
*Теоретичний і тактичний вишкіл.
*1944 р., 19 січня - приймав присягу. Опис цього.
*Щонеділі на плацу були відправи.
*Вишкіл важкий, були випадки самогубства серед курсантів.
*Від березня 1944 р. був на вишколі в Нойгамері. Вишкіл був українською мовою, нижчі командири - українці.
*На вишколах були борделі із славянських дівчат, якими користувались курсанти.
*В червні 1944 р. - відправили на фронт.
*1944 р., 7 липня - прибув на фронт в районі с. Ожидів.
*14 липня почалися запеклі бої.
*Був поранений в ноги осколками від снаряду.
*Забрали на лікування в криївку УПА.
*Потім за допомогою родичів був 2 місяці в лікарні Золочева.
*В грудні повернувся додому, переховувався в сусідньому селі.
*1945 р., червень- серпень - під слідством НКДБ. Допити з тортурами. Доказів не було, відпустили.
*1945 - 1949 рр. - працював на господарці батьків.
*1949 р. - виїхав у Львів.

Ф-II, ст. В.
*1945 - 1949 рр. - доручень УПА не мав, хоч отримував від них матеріальну допомогу.
*1950 - 1987 рр. - робітник взуттєвої фабрики "Прогрес".
*1952 р. - одружився з робітницею "Прогресу" Стефою.
*Має три доньки.
*Має ювілейні відзнаки УПА і Дивізії.

306
Нарепеха Станіслава
76, 77а

*1940 р. — [?] оповідачка з батьками переїхала у Львів.
* До 1940 р. — навчанння в школі, яка була в подвір’ї церкви Юра. Згадує про зустріч з А. Шептицьким.
*Розповідь про звичаї і правила, які панували в родині.
*Розповідь про німецьку окупацію Львова.

*1942 р. — виїзд родини зі Львова в с. Шутромець. Там батько працював механіком.
*1944 р. — коли німци відступили, батька забрали до ЧА.
*Рух УПА біля с. Капустянці.
*1945 р. — повернення батька з фронту, переїзд до Львова.
* 1947 р. — навчання у школі.
*1947-1986 — працювала на фабриці закрійнецею, потім — майстром.
*1986 р. — на пенсії.

307
Нарольська Соломія
56, 57

*1976-1984 — навчання в СШ № 46.
*1984-1988 — навчання в педучилищі.
*1988 р. — робота вихователем групи продовженого дня в СШ № 85 (вул. Наукова).
*1989, квітень — вступ в братство Лева, етнографічну секцію.
*1989, листопад — вчитель 4 класу СШ № 89 (Сихів).
*1990, весна — вступ у Пласт.
*1990 р. — вступ в Тернопільський педінститут на заочне відділення; робота в садочку [?].
*1990, вересень — вчитель мол. класів в [?] школі № 96.
*1993, січень — перевелася на стаціонарне відділення.

164
Небесна Галина
Б82А1:000-кінець; Б82Б1:000-кінець

*1941 р. — закінчила Соломенську СШ.
*1941-1942 — вдома на господарці.
*1942-1944 — як острарбайтер військового порохового заводу в м. Стольценау (біля Ганновера, Німеччина).
*1944-1945 — на сільськогосподарській роботі в бауера Генріха Шріва в селі, що належало [?] Стольценау.
*1945.22.04. — визволена англійськими військовими і передана ЧА в м. Бранденбург і тут кілька місяців працювала на демонтажі танкового заводу.
*1945, літо — втекла з заводу напівлегально повернулась додому.
*1945, 5 жовтня — приїхала в с. Соломна.
*До 1946, червня — працювала обліковцем трудоднів в колгоспі ім. Молотова в с. Соломна.
*1946, 13 липня-1960 — працювала вчителем початкових класів початкової школи в с. Кін’ячка Тернопільського р—ну Тернопільської обл.
*1947 р. — зоачно закінчила Кременецький педагогічний технікум.

*1960-1962 — вчитель молодших класів Ігровецької школи Тернопільського р—ну Тернопільської обл.
*1962-1979 — вчитель початкових класів восьмирічної школи в с. Плотича Тернопільського р—ну.
*1979 р. — вийшла на пенсію.

Ф-І, ст. А.
*1922 р., 21 листопада - народилася в с.Соломна колишнього Сатинівського р-ну, Кам'янець-Подільської обл.
*Батько - Олександр Шелега, мати - Емілія були середняками-землеробами.
*Батько помер, коли оповідачці було 5 років.
*Мати вдруге вийшла заміж за Сергія Яцуникаша. Він був завідуючим млином.
*Відомості про сестер і братів оповідачки.
*1941 р. - закінчила Соломенську середню школу.
*Голод 30-их років пережили не тяжко, бо вітчим працював на млині.
*Найбільша смертність в селі була в травні-липні 1933 р. Вимирали родинами.
*Ті, хто критикував за це владу були заарештовані органами НКВС (50 людей).
*1926 р. - утворено колгосп в с. Соломна.
*Під час голоду заняття в школі не зупинялись. Директор створив інтернат для дітей-сиріт.
*З 900 мешканців с. Соломна в 1933 р. 300 померло.
*Мати оповідачки була релігійна, вони потайки відвідували церкву, за що оповідачці докоряли вчителі.
*Змушена була вступити до комсомолу.
*1943 р. - вітчим Сергій загинув в Донецьку.

Ф-І, ст. В.
*Прихід німецьких окупантів. Страх людей перед цим.
*Німецькі прихильники - поліцаї і їх принцип розподілу збіжжя.
*1942 р., 5 травня - оповідачка і ще 100 людей з села була вивезена на роботу в Німеччину.
*Вивозили молодих - 1920-24 рр. н.
*Везли товарняками через Польщу в Німеччину.
*Оповідачку опреділили на пороховий завод біля Ганновера.
*Жили в таборі для остарбайтерів. З роботи в барак відводили під конвоєм.
*В перші тижні із 40 дівчат в бараку 10 закінчили життя самогубством.
*Годували скудно.
*До квітня 1944 р. працювала на цьому заводі. Захворіла.
*Направили на роботу до бауера.
*Опис сім'ї бауера.

Ф-ІІ, ст. А.
*Робота оповідачки в бауера на господарці. Перелік обов'язків.
*1945 р., 22 квітня - визволили англійські війська.
*Через два дні була в таборі, звідки відправили ешелон в Радянський Союз.

*Втікла із табора, де мала брати участь в демонтажі танкового заводу в Бранденбурзі.
*Відправили в РС із табора для немічних остарбайтерів.

Ф-II, ст. В.
*Ешелон в Польщі стояв півтора тижні.
*1945 р., 5 жовтня - зіскочила на ходу із поїзда біля ст. Войтівці. Односелець завіз підводою додому.
*До червня 1946 р. працювала обліковцем трудоднів в колгоспі.
*З липня 1946 р. - працювала вчителькою початкових класів в с. Кінячка Тернопільської обл.
*1947 р., літо - заочно закінчила Кременецький педтехнікум.
*Голова сільради дуже допоміг з організацією побуту оповідачки.
*Контактів з ОУН-УПА, а також з НКВД не мала. Здогадувалась, що в селі діє ОУН-УПА.
*Оповідачка ставила вистави з сільською молоддю із української класики.

Ф-III, ст. А.
*Виклик до райкому КПРС по підозрі, що на фартушках вишиті тризуби. Обійшлося.
*Розповідь про господиню Марту, син якої загинув в ОУН-УПА.
*Розповідь про роботу вчителем початкових класів.
*1949 р., жовтень - одружилася з Небесним Михайлом Степановичем, він працював в райфінвідділі.

Ф-III, ст. В.
*Має дочку і внука.
*1947- 1949 рр. - на Східній Україні був голод. Люди із с. Кінячка допомагали родині оповідачки в с. Соломна.
*1949 р. - організували колгосп, люди вступати не боялися.
*1960 р., січень - переїхали в с. Плотига, там купили хату.
*Працювала в с. Плотига вчителем молодших класів до 1979 р.
*1982 р. - в автокатастрофі загинув чоловік. Продала хату і переїхала жити до дочки в Тернопіль.

326
Омельчук Марія
12, 13, 14

Ф-I, ст. А.
*Розповідь про сім'ю, про родину.
*Про батька, який давав присягу в ОУН.
*Про джерела відомостей про події в Чехословаччині в 1968 р.
*Вступ у Львівський державний університет.
*Вступні іспити.
*Про викладачів: Гроссмана, Вейцківського, Кіся.

Ф-I, ст. В.
*Про Кіся Я. П.
*Про викладачів: Інкіна, Гербінського, Осичинського.

*Про Похилевича.
*Про Челака.
*Характеристика навчального процесу в ЛДУ на початку 70-их рр.
*Проходження Ленінського заліку.
*Про викладачів кафедри історії КПРС.

Ф-II, ст. А.
*Про викладачів-істориків М. М. Кравця, Я. П. Кіся.
*Діяльність комсомольської організації і ставлення до комуністичної ідеї на курсі (1969-1974).
*Посилення ідеологізації на факультеті після 1970 р.
*Про Кур'яновича — комсомольського і партійного діяча на курсі і факультеті.
*Про Гончарук Тамару та Бондаренко Люду — комсомольських активістів.
*Про власне захоплення археологією.

Ф-II, ст. В.
*Однокурсниця Мар'яна Долинська.
*Опис нелегальних дисидентських праць, які М. Долинська давала читати оповідачці.
*Про викладача Кошарного І. Я.
*Деякі аспекти із життя чоловіка оповідачки: походження, робота в музеї Леніна, в медучилищі, конфлікт із Т. Стецьківим.

Ф-III, ст. А.
*Розповідь про чоловіка оповідачки.
*Враження, які справляли члени нелегального гуртка.
*Про студента Олексюка, близького до членів нелегального гуртка.
*Про соціальне походження М. Долинської.
*Про студентів Іськіва, Гаюка.
*Про Гулич (Гнатенко) Стефанію, яку виключили з університету за читання праць В. Чорновола.
*Антирадянські настрої в університеті. Процес "Скрині".
*Студентське життя в гуртожитку.
*Студентське дозвілля: шевченківські вечори, театри, університетський ансамбль "Черемош".
*Атмосфера на факультеті, викликана арештами.

Ф-III, ст. В.
*Атмосфера на факультеті.
*Комсомольські збори, на яких виключали викриту групу.
*Ставлення до М. Долинської на факультеті після викриття групи.
*Ставлення з боку викладачів різних кафедр.
*Ставлення однокурсників до заарештованих перед їх виключенням.
*Про студента Сергія Жижка.
*Про зміни на факультеті після виключення студентів.
*Про свій життєвий шлях після закінчення університету.

308
Останкова Галина
62, 63

*1932-1933 — переїхали в Київ у зв'язку з голодом.
*1941 р. — закінчила 8—літню школу.
*1946 р. — закінчила школу стенографії та машинопису в Києві.
*1947 р. — переїхала до Львова.
*1948 р. — одружилась.
*1949 р. — народила доньку.
*1952 р. — закінчила торгово—економічний інститут.
*1975 р. — вийшла на пенсію.

169
Ощіпко Софія
Б64Б2:206-кінець; Б67А1:000-182

Ф-I, ст. А.
*Відомості про батьків, братів і сестер.
*Переселеня в с. Білки, потім - в с. Чишки.
*Купівля землі батьком за допомогою підробленої польської метрики.
*Брат Петро відповідав за читальню. Його переслідували поляки.
*Польські мазурські банди, які забивали людей.
*Звірства польських банд.
*Про переховування братів оповідачки в лісі від росіян і поляків.
*Як оповідачка втікла від російських солдат.
*Подальша доля братів оповідачки.
*Зустріч вночі з поляком.
*1944 р., 4 лютого - переселення.
*Чоловіка оповідачка вивезла під сіном.
*Про шваґра оповідачки, його ставлення до українців.

Ф-I, ст. В.
*Спогади про житя в с. Білки, погане ставлення до переселенців.
*Про стосунки між українцями і поляками до війни і після.
*В с. Орли було тільки 6 українських родин. Українських установ не було, ходили до с. Драгоїв, де були церква, "Просвіта", кооператива.
*Батько оповідачки збирався перевезти сім'ю в США, де був на заробітках, але війна перешкодила.
*Розповідь про житя сіл Орли та Дрогоїв.
*Закінчила 7 класів української школи в с. Дрогоїв.
*Про взаємини між хлопцями і дівчатами, як вирішувався шлюб.
*В с. Орли польські міліціонери робили обшуки.
*Про напад польської банди на с. Малковичі.
*Напади на с. Дрогоїв.
*Ні українці з Польщі, ні поляки з України не хотіли виїжджати.
*Розповідь про страту Берка партизанами в с. Білки.

Ф-II, ст. А.
*Розповідь про житя в с. Білки, побут.
*Про те, як поляки вкрали все майно батька при переселені.
*Про насильне записування в колгосп, відбираня майна.

*Перед переселеням поляки в Трійчичах замордували 14 людей.

170
Павлишин Зеновій
Б80А2:000-кінець; Б80Б2:000-189

*1939 р. — закінчила 4 кл. у с. Каллинці. [?].ДИВ 1СТОР
*1941-1941 — 5-6 кл. у с. Тахрів [?] Козівського р—ну.
*1941-1944 — на господарці батька.
*1942 р. — вступив в ОУН (Б), посильний.
*1944, травень-вересень — вступ в дивізію СС „Галиччина". Вишколи в Кірхенбауті, Дембіци, 100 км від Берліна, район Праги.
*1944, вересень-жовтень — піхотинець дивізію СС „Вікінг".
*1944, жовтень — потрапив у полон ЧА.
*1944, листопад — засуджений військовим трибуналом 160-ї стрілкової дивізії 3—го Білоруського фронту за ст. 58-1А на 10 років ув'язнення і 5 позбавлення прав.
*1944, грудень-1945, березень — в'язниця Бреста і пересильний пункт у м. Орша.
1945, березень-1954, квітень — Красноярський край, станція Решоти — Лагпункт № 7. Лісоповал, шлакозавод[?], господарські роботи.
*1954, 15 квітня — звільнений з ув'язнення.
*1954-1986 — СМУ № 71 у Тернополі, свердлильник, [?]ник.
*1986 р. — вийшов на пенсію.
*В данний час член Спілки репресованих і політв'язнів, а також Тернопільської станиці Братства УД УНА.
* Не реабілітований.

Ф-І, ст. А.
*1926 р., 7 лютого - народився в с. Калинці Козівського р-ну Тернопільської обл.
*Батько Михайло (1898 - 1994), був в УСС, згодом - землероб.
*Мати - Параскевія (1904 - 1929) померла, коли оповідач мав три роки.
*Батько одружився вдруге. Перелік братів і сестер.
*1939 р. - закінчив 4 класи початкової сільської школи.
*1939 - 1941 рр. - вчився в 5 і 6 класах у сусідньому селі.
*1940 р. - більшовики вивезли із сусідньго села три сім'ї в Сибір за зв'язок з ОУН.
*Головою "Просвіти" в с. оповідача був Лещук Микола, член ОУН (б).
*1942 р., осінь - разом з 50-ма хлопцями і дівчатами склав присягу на вірність ОУН (б). Ідеологічний і військовий вишкіл з ними проводив Микола Лещук.
*Оповідач мав доручення передавати листівки в сусідні села.
*В одному з сіл була ОУН (м), була ворожнеча.
*Початкове позитивне ставлення до німців змінилося ненавистю.
*Про колективізацію в 1940 р.

Ф-І, ст. В.
*1944 р., травень - німецька облава в Зборовському і Козівському районах, забрали 100 чоловіків.

*20 молодих завезли в Бережани, потім - у Львів, де робили запис у дивізію СС "Галичина".
*Близько 1300 рекрутів було в Кірхенбаумі на вишколі без зброї.
*Обмундирування німецьке, мешкали в конюшнях по 200 чоловік, харчували погано.
*За два тижні перевели в Дембіци на військовий вишкіл. Оповідач був в піхоті.
*1944 р., 20 липня раптово виїхали в Німечину по тривозі, бо Червона Армія прорвала фронт.
*Через місяць навчання під Берліном перевели під Прагу.
*Місяць вишколу в Чехії, дуже добре ставлення місцевого населення.
*1944 р., вересень - у товарняках привезли до м. Модліна. Дали на передову до дивізії СС "Вікінг".
*Німці українцям не довіряли.
*Сильний наступ ЧА.
*Присягу прийняв в Чехії.
*1944 р., кінець жовтня - попав в полон до ЧА.

Ф-II, ст. А.
*Тиждень слідства на території Польщі. Били, не давали їсти.
*Військовий трибунал, суд. Вирок: 10 років ув'язнення і 5 років позбавлення в правах.
*В'язниця в Бресті, через місяць - пересильний пункт в м. Орша, де дуже голодував.
*1945 р., березень - вивезли в Сибір, Краноярський край, лагпункт № 7, працював на лісоповалі.
*1945, 1946 рр. були дуже голодні, хворіли дизентерією.
*1950 р. - мав перелом ноги, тому після цього був вже на легших роботах.
*Біля 2000 в'язнів різних національностей.
*Про денні норми роботи і хліба.

Ф-II, ст. В.
*Праця на лісоповалі в тайзі.
*В'язні гинули від голоду і хвороб.
*До сьогодні не реабілітований.
*1950 р. - табір перевели на госпрозрахунок, ввели трудодні, зарплату.
*1954 р., 15 квітня - звільнився, повернувся додому. Добре прийняли, видали паспорт.
*1954 - 1986 рр. - працював у СМУ № 71 у Тернополі до пенсії.

Ф-III, ст. А.
*1955 р. - одружився з Баран Розалією із с. Ішків Козівського р-ну.
*Має трьох дітей, четверо онуків.
*Належить до Спілки політв'язнів та репресованих в Тернополі, а також до Братства УД УНА.
*Називає ще живих односельців, які воювали з ним в дивізії СС "Вікінг". Висловлює побажання зустрітися з ними.

171
Палагній Параска
Б19А1:160-кінець; Б19Б1:000-кінець; Б19А2:000-кінець; Б19Б2:000-кінець; Б20А1:000-кінець

Ф-І, ст. В.
*Пісня про бій 18.01.45 р. повстанців в Колодієві з Червоною Мітлою.
*Повстанська пісня про тюрму.
*Пісня про УСС.
*Пан Роман Смолінський в с. Цвітова.
*20 - 30 - ті роки - вистави бродячого театру зі Східної України.
*Взаємини між паном і жителями села.
*Карна експедиція в 1920-му році, яку закликав пан за УГА.
*Читальня "Просвіти", бібліотека.
*Сільські вчителі - віддані справі люди.
*"Бувальщина з 1915 р.", почута від старших людей.
*Пісня про УСС. Панахиди на могилі УСС над Дністром.
*Релігійні свята в селі за Польщі.
*Сучасні міжконфесійні взаємини.
*Загальні міркування про релігійне виховання в школі.

Ф-ІІ, ст. А.
*Пісня про сучасних "парубків".
*Святкування Івана Купала в селі в 30-ті роки.
*Як дізнались про Карпатську Україну, про смерть Є. Коновальця. Пісня про Карпатську Україну.
*Заснування і діяльність ОУН в селі.
*Про початок німецько-польської війни.
*Військовий шлях Михайла Чорнописького.
*1939 р., 17 вересня - хлопці ограбували польську касу; пан не зміг втікти; зустріч "визволителів".
*В 30-ті роки в читальні святкували річниці Крут.
*1940 р. - арешт голови читальні, зав. бібліотекою.Загинули в тюрмі НКВС.
*Історична пісня.

Ф-ІІ, ст. В.
*Пісня про гетьмана Дорошенка; пісня про Берестечко.
*ОУН 30-х років в с. Цвітова.
*Пісня про Крути.
*Чайні вечори в "Просвіті" старших людей.
*Батько працював на пошті.
*Добрі взаємини з євреями.
*Доля активістів сільської ради.
*1940 р. - заснування колгоспу.
*Громадське життя в 1939-41 рр. в селі.
*Нічні погроми с/р УПА.
*Страта голови сільради упістами.
*Прихід німців в село.

Ф-ІІІ, ст.А.

*1941 р., 3 липня - перший день "безвладдя".
*Лігеншафт в селі.
*Голод 1942-43 рр. в селі.
*Відновлення українського національног довоєнного життя.
*1943 р. - перші чутки про Бульбу в селі.
*Перехід Ковпака через Сівку.
*Притчі про хлопця та дівчину, які не хотіли працювати. Притча про панів і про працю.
*Пісні, записані від повстанців з Цвітової у 1947 р.
*"Тютюнник" - сотенний в околицях Цвітової.
*Коляда, пісні козацькі та притча.

Ф-III, ст. В.
*Пісня Турія Івана про оунівців, яких арештували в 1940-му році.
*Перелік остарбайтерів з Цвітової.
*Карна облава власівців за вбивство двох німців.
*Війт в селі був зв'язаний з УПА, став станичним.
*Управляючого лігеншафта в селі перед приходом більшовиків стратили за знущання з людей.
*Байдужість людей до вбивства євреїв в Бокачівцях, грабування.
*1944 р., 17 липня - фронт в селі, німці вигнали людей в ліс.
*Бій УПА з німцями в Протесах. Карна операція німців проти жителів в Протесах.

Ф-IV, ст. А.
*В Дивізії з села - 2 хлопців.
*Перелік тих, хто з Цвітової пішов в УПА за німців.
*Перший голова с/р після німців - провокатор. Страта його і його жінки.
*З Войнилова багато хлопців пішло в стребки, вони багато відпускали своїх.
*В ліс пішли майже всі, ховалися від мобілізації. Не мали вишколу.
*Характеристичні портрети тих, хто був в лісі.
*1944 р., 27 вересня; 1945 р., червень - "Червона мітла" в с. Цвітова.
*Синхронність УПА і села.
*Пояснення, чому оповідачка не пішла в ліс.
*1947 р., зима - в с. Цвітова гарнізон НКВС.
*Співжиття ганізону з селом. Лейтенант Андрій врятував брата.

Ф-IV, ст. В.
*Нейтрали з НКВС до УПА.
*1945 р., вересень - облава.
*Пісні УПА на релігійні свята.
*Стребки з Цвітової. Їх перелік та характеристика.
*Як вербували в стребки.
*Світоглядні міркування про УПА, її роль в житті села.
*1946 р., жовтень - зустрічі з УПА.
*1947 р. - голод в селі.
*Про станичного Юрія Воробця (1945 - 1946 рр.).
*Зрадники в селі.
*1950 р., лютий - заснування колгоспу.

Ф-V, ст. А.
*Пісні і вірші.
*Притчі і пісні від мандрівного театру.
*Міркування про пісню.
*Серія шлюбних пісень.
*Пісня.

Ф-V, ст. В.
*Розмова про статистику, соціальну структуру в селі після 1944 р. для формування уніфікованої таблиці.
*В колгосп 1950-го року всі пішли внаслідок "Червоної мітли".
*8-річна праця в колгоспному садку.
*Як карали повстанці.
*1990 р., 15 липня - відновлення могили.

375
Панчина Антоніна
67

*1945 р. — родину переселяють на Україну в с. Годовиця Пустомитівського р—ну Львівської обл.
*1945-1951 — навчання у школі.
*1951-1955 — навчання у Львівському педучилищі.
*1955-1960 — навчання у Львівському пед. інституті.
*1960 р. — за розподілом їде працювати в с. Переменшівка Мишнівського —ну Ровенської обл.
*1964 р. — одруження і переїзд у с. Заріцьк Ровенського р—ну Ровенської обл.
*1964-1991 — працює вчителем укр. мови і літератури в Заріцькій ? в/ш.
1991 р. — вихід на пенсію, але продовжує працювати.

376
Паньків Юлія
31, 32, 114, 115, 116, 117

*1935-1942 — школа семирична.
*1942—1943 — школа виховниць дошкілля.
*1944-1948 — ОУН,УПА.
*1948-1956 — табори, тюрми.
*1956-1968 — робота в Читі, Оліську.
*1968-1971 — влаштування на роботу.
*1971—1988 — кастелянша в садочку.
*З 1988 р. — на пенсії.

Ф-I, ст. А.
*Народилася в с. Сянічок, Сяноцького повіту, Краківського воєводства.
*Батько був рільник, грамотний, був війтом. Служив в австрійській армії, був на війні в Боснії, Герцоговині, Болгарії. Був поранений, за поранення мав 120 злотих. Мав велику бібліотеку, був майстер на всі руки. Мав господарку на німецький стиль.

*1938 р. - переїхали в Тисменицю, купили 10 моргів поля. Почали будувати нову хату.
*Мати була з бідної родини, господиня. Батько навчив її читати і писати. Мали 4 сина і 2 доньки.
*1935 р. - пішла до школи. Вчила полька по-українськи. Дяк вів хор.
*1939 р. - прийшли радянці, заїхали танком на подвір'я. В школі почали приймати в піонери. Прислали 2 вчительки: татарку-комуністку і східнячку. Оповідачка демонстративно не розуміла російської мови.
*1939 р. - брат Степан пішов за кордон, працював в Стальовій Волі на німецькому заводі токарем. За 2 тижні мав іти брат Андрій. Але на нього донесли, що має вдома зброю.
*Поляки зброю знайшли, мали судити 2 братів і батька. Але на Станіслав впала бомба, суд не відбувся. Андрій до Польщі вже не пішов. Оповідачка в 1939 р. розвозила по навколишніх селах книжку, на обкладинці якої були буряки.

Ф-І, ст. В.
*Зиму 1939 - 1940 рр. Брат вдома не ночував. Бункер був в лісі.
*1940 р., березень - брата Андрія арештували, він загинув.
*По арешті брата хату обшукували з міношукачем. Не знайшли карабіни, що були закопані між вишнями. Потім і оповідачка з братом не знайшли їх. Батька арештовували, але випустили.
*Брат Дмитро, 16-ти років, прийшов за два тижні додому перебратися. Над'їхали з Тлумача кагебісти арештували. Сидів, поки не розбили тюрму. 2 дні йшов додому. Спух від голоду і побиття.
*Мародерство угорців.
*Пожежа від бензини на військовій базі радянців.
*Переховування майна в лісі.
*Брат Дмитро пішов в німецьку поліцію в селі.
*1942 р. - почала вчитися в Станіславі на курсах виховниць дошкілля.

Ф-ІІ, ст. А.
*Вплив о. Плав'юка на оповідачку і її братів в патріотичному і релігійному плані.
*Пласт в школі виховниць. Були в Карпатах, займалися спортом. Радянці школу скінчити не дали.
*Німці втікали непомітно. З радянцями була чеська армія, чехи в селі поводилися чемно.
*Спогад: брат Андрій брав участь в повстанню на Закарпаттю в 1937 р.
*Бідняки пішли в стрибки.
*1944 р., вересень - пішла в підпілля ОУН. Потрібна була медсестра. Псевдо - Богдана. Збирали старі сорочки на бинти. Збирали лікарські трави.
*Курси медсестер в с. Грушка Тлумачського району проводила хірург Сойка. Друга лікарка - терапевт, псевдо - Сагайдачна, з Великої України. На курсах було 20 дівчат. Мазь для заживлення ран.
*1945 р., квітень - Червона Мітла. Оповідачка ховалася між дітьми на гаївці, то був Великдень.

*1945 р., січень-березень - тиф. Робила багато прививок. В Острині один помер.

Ф-II, ст. В.
*По тифі взялася за поранених. Їх тримали по криївках. Після війни радянці багато людей кинули на боротьбу з партизанами.
*Оповідачка була медсестрою і водила по зв'язкових нові сотні.
*1944 - 1945 рр. - велика облава.
*1944 р., жовтень - приймала присягу в Братишеві на зброї, на прапорі. Були з крайового Проводу.
*Було тяжко, люди боялися приймати на квартиру, бо могли дати задурно 25 років. Багато підкуплених.
*1945 р., кінець - дозволили легалізуватися.
*1945 р., червень - захворіла на запалення легенів, перейшла в Богородчанський район, була в сестри. Швагер в боївці. Переїхала в Станіслав до родички шваграа, в неї шила.
*1946 р., кінець - виїхала до Львова, жила в брата Дмитра.
*1947 р. - була зв'язана з боївкою.
*1948 р. - була в сестри в Станіславі, шила на машині.
*Шваграа арештували, потім випустили за взятку. При німцях швагер був комендантом поліції. В Грабівці з боївки арештували.

Ф-III, ст. А.
*Арешт в Станіславі. Втікла з відром і шматою.
*1946 р., весна - возила лист від Проводу в Судову Вишню. У Львові зауважила, що слідкують. На вокзалі арештували.
*В КДБ була спочатку в контррозвідці, потім - на загальному слідстві. Оповідачка відпиралася, свідків не давали.
*1949 р., березень - трійка засудила на 10 років. На початку в камері з сексотками.
*На Великдень перевезли до Коломиї, там сиділи 2 місяці. Суд був в Коломиї. Стаття 54-1А-8.

Ф-III, ст. В.
*8 пункт - що ходила зі зброєю, так було написано в доносах.
*1944 р., грудень - батька оповідачки арештували. Бив стрибок, поламав руки. Добивалися: де дочка. Оповідачка за всю партизанку тільки раз прийшла додому за теплим одягом. Батько був добрий спеціаліст - взяли до колгоспу.
*На слідстві оповідачка казала, що батьки її не виховували. Батька на Сибір не вивезли.
*До 7 листопада 1948 р. - масові арешти по всій Галичині.
*З Коломиї на пересилку у Львів. За місяць - в Тайшет. В Тайшеті - по таборах. Оповідачка попала на 24-у колону.
*Працювали на бульбі.
*Захворіла на апендицит, операція. Перевели на інвалідну колону. Зиму відпочила, весною пішла столяром.
*1950 р., кінець травня - етапом в табір за Ангару на будівництво залізниці від Ангари до Лєни.
*Тяжкі умови праці, мошка. Брак їжі, брусниця.
*Випадок з конвоєм.

Ф-IV, ст. А.

*Ліда Зброняк - перукар і начальник конвою.
*Залізницю будували до 10-12 ночі при ватрах.
*Продукти - літаком, цинга. Виручав дикий часник. Посилки приходили зіпсовані.
*Пізньої осені перевезли паромом через Ангару. В табір 9, 18 км від Братська. Начальник табору - садтист Онуфрієнко. Сексоти - росіяни.
*Робили на лісоповалі. На Свят Вечір і Різдво молилися і плакали.
*Страшна дисципліна. Начальник табора їздив верхи, оглядав хто як робить.
*Годували, мерзли. Оповідачка дістала дистрофію 3 ступені.
*Згадала, що не попала на етап на Колиму у 1950 р. з допомогою знайомої нарядчиці.
*Вишиванням заробляла від вільних продукти.
*Як захворіла на дистрофію - намірилася стратити себе. Зупинили жінки.

Ф-IV, ст. В.
*Оповідачку відвезли саночками в табір. В амбулаторії діагноз - туберкульоз.
*2 місяці відлежала в лікарні. Потім робота - палити печі в овоческладах. Від'їлася, ожила. Сестра з висилки в Читинській області прислала риб'ячого жиру.
*1951 р., весна - в бригаді по ремонту доріг, потім - знову лісоповал.
*1953 р., січень - сама попросилася на слюду, не знала, наскільки шкідливо. Слюдяний пил забивав легені.
*Попросилася на роботу за зону - дерти дранку. Дуже тяжко, але не так шкідливо.
*По смерті Сталіна - полегшення в умовах утримання. Начальник табору - кубанець Ткаченко, добре ставився до українців. Привіз матеріал на одяг, взуття.
*Гарний Великдень того року.

Ф-V, ст. А.
*1953 р., квітень - робила столяром, будували баню в робочій зоні. Восени заготовляли дерево на опалення, потім - на слюду.
*Оповідачка захворіла на рожу на лиці. Місяць була в лікарні.
*1954 р., травень - малострокових вивезлв в Мордовію.
*Працювала спочатку на городах, потім - ремонтували дорогу. Потім - знову збирали овочі.
*Табірна доля Галини Голояд, яка свідчила на Лонського на багатьох людей.

Ф-V, ст. В.
*Оповідачку дали на швейну фабрику. Швейна машина дуже вібрувала, від того спухла нога, поранена в 1950 р.
*Видатні успіхи в шиттю у оповідачки.
*Як спухла нога, дали на ручні роботи - обшивати. Потім до звільнення робила табельщицею.
*1955 р., осінь - обіцяли прискорене звільнення за добру роботу. Прокурор приїхав в березні 1956 р.

*1955 р., грудень - відправляли на висилку. Оповідачку не дали, бо вирішили, що вона не перевиховалася.
*Самозахист оповідачки, зустріч з прокурором.
*1956 р., 1 квітня - звільнення. Стан пригнічений. Мали паспорти, їхали до Москви.

Ф-VI, ст. А.
*У Львові культура підупала. Віднесла Євчук передачу.
*4 квітня 1956 р. - приїхала в своє село. Зустріли зі страхом, знали, що далі будуть переслідувати. В колгосп йти відмовилася. Ніде не могла прописатися.
*1956 р., вересень - поїхала до сестри в Читу. Там познайомилася з майбутнім чоловіком. Він 25 років був на Колимі в золотошахтах. Чоловік помер у 1977 р. від раку бронхів.
*1957 р., квітень - поїхала в Омськ, працювала в ательє. Була вагітна. Щоб прописатися дістала справку, що має туберкульоз.
*1957 р., листопад - народила сина.
*1958 р., січень - приїхав чоловік.
*Син був хворий на серце. Помер.
*1967 р. - знайшли обмін на Бурштин. Переїхали. Роботи знайти не могла. Півтора року прописувалася.
*1971 р. - працювала кастеляншею в дитсадку.

Ф-VI, ст. В.
*Галина Голояд була в Бурштині, показувала себе патріоткою. Писала статті в "Галичину", писала книжку.
*На першому з'їзді політв'язнів довідалася, що Голояд видала 207 осіб.
*Голова УРП в Бурштині, Петро Марусик, переконаний, що Голояд "помогла" йому сісти, доносила на нього.
*Подальша трудова доля Голояд.
*Оповідачка в "Галичині" розповіла про Голояд, та приходила до оповідачки додому сваритися.
*Оповідачка працювала кастеляншею, весь час був тиск, щоб її звільнити. Хотіла працювати з дітьми.
*Звернення до майбутніх поколінь.

172
Партута Андрій
Б99А2:354-кінець; Б99Б2:000-кінець; Б100А1:000-389

*Закінчив 6 класів в Козові.
*1942 р. — закінчив сільськогосподарську школу в Козові.
*1942 р. в Юнацтві ОУН (Б) зв’язковий.
*1944 р. (а не 1943 р.?) — вступив в дивізію СС „Галиччина“. Вишкіл: с. Стращіце (біля Праги), 29 полк, 6 сотня,??? Пільковський. Протитанкова сотня.
*1944, кінець вересня — на фронті в складі дивізії СС „Вікінг“під ???. Був поранений.

*1945.7.01.—1945, лютий — в Чехословаччині в Банській Бистріці — оборона штабу полка.
*1945, лютий—березень — Югославія, бої з партизанами Тіто.
*1945, квітень — на фронті під Грацом (Австрія) попав в оточення і як остарбайтер повернувся додому.
*1945 р. — закінчив курси сигнальників (стрілочник) 6-го посту залізниці Стрия.
*1971-1977 — слюсар—вагонник Тернопільського залізничого депо.
*1977-1986 (до виходу на пенсію) — їздовий колгоспу с. Щепанів.

Ф-I, ст. А.
*1926 р., 12 липня - народився в с. Щеканів Козівського р-ну Тернопільської обл.
*Батьки мали 5 моргів поля, батько ще працював каменярем.
*Відомості про братів і сестер.
*Закінчив 4 класи в с. Щеканів, 5 і 6 класи в м. Козьова.
*1942 р. - закінчив сілоьськогосподарську трирічну школу.
*1942 р. - вступив в юнацтво ОУН(б). Виконував доручення зв'язкового.

Ф-I, ст. В.
*1940 р. - більшовики вивезли із села всіх поляків (25 сімей) в Сибір, а на польські хати тоді ж привезли переселенців із-за Сяну.
*1938 р., травень - на день вбивства Є. Коновальця в селі дзвонили дзвони.

Ф-II, ст. А.
*1938 р., травень - в селі був мітинг-реквієм.
*1943 р., 18 липня - добровільно вступив в дивізію СС "Галичина".
*З села до Дивізії вступило 40 хлопців.
*Їхали через Бережани - Львів в Нойгамер. Там були тиждень. Отримали форму і зброю.
*Вишкіл в Чехії біля Праги.

Ф-II, ст. В.
*Був у протитанковій сотні. Вишкіл проводив німець.
*Кормили і вчили дуже добре.
*Вишкіл тривав 3 місяці.
*Там прийняв присягу.

Ф-III, ст. А.
*Направили до Гайдлягеру (2 тижні).
*В кінці липня звідти - до Судової Вишні, коли Дивізія під Бродами була розбита.
*Із Судової Вишні їх направили в Чехію, де до них додалось 300 чоловік, що вийшли з-під Брод.
*1944 р., травень - червень - доукомплектування Дивізії свіжим набором.
*Вчили три місяці.
*1944 р., вересень - направили на фронт під Варшаву.

Ф-III, ст. В.
*Розташування на передовій: 15 українців на 5 німців.

*Брав участь у боях в складі дівізії СС "Вікінг" в батальйоні "Вестлянд".
*Стверджує, що в дивізії СС "Вікінг" було 15 тис. українців, із яких вціліли тільки 380 чоловік.
*Був поранений. Півтора місяця лікувався. За поранення отримав медаль.
*1945 р., 7 січня - приїхав в Банську Бистрицю.

Ф-IV, ст. А.
*1945 р., Різдво - був під Банською Бистрицею в охороні штабу полку.
*До лютого 1945 р. (2 тижні) тривали бої проти армії Глінки.
*З лютого до березня 1945 р. був в Югославії.
*Потім - Австрія, м. Грац, на перекриття проходу російських танків на фронт.

Ф-IV, ст. В.
*В Югославії були сутички з партизанами Тіто.
*1945 р., 3 квітня - отримав звання штурманретерфюрер.
*Був в другій лінії окопів під Грацем.
*Під м. Фельдбах попав в оточення і виходив з цього як остарбайтер. В бауерів переодягнувся в цивільний одяг.
*З остарбайтерами дістався до Тернополя.

Ф-V, ст. А.
*Мав фальшиву довідку на ім'я поляка.
*1945 р., 22 червня - приїхав додому.
*Із 40 чоловік, що пішли з села в Дивізію, додому повернулося 5, в Англії - 10, в ФРН - 1, в Канаді - 1, в Австралії - 3, в США - 3.
*Підробив документи, тому не взяли до Радянської Армії.
*В сільраді записали, що був остабайтером.
*1946 р. - три місяці вчився на сигнальника залізниці при станції Львів.
*1946 - 1971 рр. - стрілочник в м. Стрий.
*1971 - 1977 рр.- слюсар-вагонник Тернопільського депо.
*1977 - 1986 рр. - їздовий в колгоспі с. Щеканів.
*1970 р. - одружився з Горпин Марією.
*Діти, внуки.

Ф-V, ст. В.
*Відзначений срібною фашистською медаллю.
*Належить до Тернопільської спілки вояків УД УНА.

175
Пеняк Станіслава
Б25А1:000-177

*1927 р. — народилась у м. Жидачеві. Батько— поляк, мати—українка.
*Закінчила школу.

*Батько помер дуже швидко. Залишилася удвох з мамою.
*Працювала у реєстратурі в лікарні.
*До замужества займалася організацією підпільних літургій.
*Знала особисто багатьох священників.
*1943 р. — вийшла заміж.
* Проживає у Жидачеві.

Ф-І, ст. А.
*1927 р. - народилася в Жидачеві, в сім'ї поляків - греко-католиків.
*Змалечку відвідувала церкву, після 1946 р. - більше не була. Збиралася стати монахинею.
*О.-ридемпторист Мисак сказав, що краще вийти заміж і заснувати християнську сім'ю.
*Так і зробила. Організовувала підпільні Літургії.
*Перелік і опис отців, які підпільно служили. Їх подальша доля.
*Листи від Й. Сліпого з Сибіру.
*Перебування Й. Сліпого в Києві з розповіді В. Ковацiва.
*В. Ковацiв жив в оповідачки на квартирі. Його шлях, як духовної особи.
*Про допит в КДБ.
*Оповідачку викликали і допитували в зв'язку з листами до Й. Сліпого. Допит спокійний, слідчий був знайомий.
*З 1946 р. до 1989 р. відвідувала підпільні літургії. Ці літургії також відбувалися в хаті оповідачки.
*Вінчалася за повним обрядом у власній хаті.
*З православними були нормальні стосунки.
*Відвідувала римо-католицький костел, там зустрічалися з греко-католицькими священиками.
*Зміст послання Й. Сліпого з табору.

176
Пилипів Іван
Б80Б2:189-кінець; Б81А1:000-036

Ф-І, ст. А.
*1925 р., 20 травня - народився в с. Чукалівці під Станіславом.
*Тато мав 3,5 га поля.
*1932 р. - пішов до школи в селі. Вчився 5 років.
*Ще 2 роки вчився в Чернієві.
*Був кінь. За перших радянців був при господарці. При німцях - так само.
*Були облави. Тато ховав, щоби сина не взяли до Німеччини.
*1943 р. - облава. Завезли до Львова. У Львові запропонували в дивізію "Галичина". Згодився.
*2 дні тримали у Львові, потім - Лейпціг, гайделягер.
*Дали мундири. Комісія. Вчили воювати. Вчили різну зброю. Вчили німці, були перекладачі.
*Батько приїжджав 3 рази.
*В звільнення ходили з багнетами, бо нападав вермахт.

*В Лейпцигу було 20 бараків, в бараку - 300 чоловік.
*Як всіх повезли, оповідача лишили з групою ще 4 місяці вчити молодь.
*Потім - через Чехію - в Краків.
*В Кракові оповідача направили на німецький танк полювати на польських партизан. Ті, що сиділи в танку, казали, що нападати на поляків не будуть.
*Потім всіх завезли в Броди. Дали тільки пістолет. Казали, що зброю дадуть на фронті.
*Був в Золочеві, Ясиневі. Взяв у вбитого радянський автомат.
*Охороняв окопи. Потім оточили. Проривалися. Не встиг пройти через оточення — полон.

Ф-I, ст. В.
*Замкнули в стодолі ще з двома. Один з них, Василь Влашин, виявився з того ж села, що і оповідач.
*Сиділи 5 днів, були голодні.
*Потім - поїздом на станцію Углова. Дуже голодували. Дали їсти аж в таборі.
*Тиждень ночами допитували. Потім - дали в шахту.
*Добували антрацит. Оповідач подавав вагонетки. Пошкодив ногу.
*3 місяці - на лікарняному. Ще нога не загоїлася - знову в шахту.
*Вантажили лопатою вагонетку. Поламали ту саму ногу. Гіпсу не було. Нога не гоїлася.
*Дали на шиття.
*1946 р., весна - приїхав додому.
*Як зажила нога, пішов вчитися на шофера в Городенку.
*Випадок з кагебістами в Чукалівці. Вигнали з роботи.
*Поїхав до родичів в Станіслав, Його оформили в ПРЗ трубником. Робота тяжка, пішов робити шофером.
*1949 р. - одружився. Має доньку.
*Прописатися було тяжко, хоча картку, де було вказано, що був в дивізії, спалили.

377
Пилюх Михайло
499, 500, 505, 509, 510, 511, 503б (503а - Симчич Р. (397))

Ф-1, ст. А.
*Нар. 14 червня 1925 р. в с. Зашків Жовквівського району.
*Батько, Володимир, був в УВО.
*Мати - Єва Зельман (вчилася в одній школі з Коновальцем).
*„Дідо Є. Коновальця був в селі священиком.“
*Старший брат оповід., Михайло, був в ОУН. В 1946 р. його заарештували. Сестра була зв’язковою.
*1931-1937р.р. - школа („в класі було 5 чи 6 поляків, до них приїжджав ксьондз“).
*Згадує священика Мармаша з родини Коновальців.

*„Мамин брат написав анонімного листа про голод 1933 р. і тато надрукував його в „Новому Часі". За то маминого брата совіти арештували. Люди посилали допомогу - не прийняли. Калінін сказав, що Голоду нема!"
*1937-1939 р.р. - гімназія.

Ф-1, ст. Б.
*В 1938 р. оповід. відвідав батька Коновальця, щоб висловити своє співчуття з приводу смерті сина.
*Страта Динилишина і Біласа („в селі дзвонили всі дзвони").
*Постановка „Полуботока" і реакція поляків на цю виставу.
*1939 р. поч. вересня - події у Львові.
*Прихід до влади „совітів" („були жовті, худі і дуже брудні").

Ф-2, ст. А.
*„За совітів в селі почали пити, спекулювати лісом".
*„Совіти тікали день і ніч. Люди дуже тішилися, як німці приїхали на роверах."
*„Совіти залишили по собі гори трупів. По Львові розвішували списки замордованих. „Львівські Вісті" публікували описи катувань."
*1941-1944 р.р. - тех. школа у Львові (директор - полковник Калина, займався організацією юнацтва ОУН; цікавим є те, що сам він був мельниківцем, а його учні - бандерівцями).

Ф-2, ст. Б.
*„Сусіднє польське село окопалося. Орати треба було йти з автоматами. Потім німців підговорили то село знищити."
*Оповід. пішов працювати на механічний завод для того, щоб одержати„айсвайс" з чорною діагоналлю і мати доступ до зброї та набоїв. Оскільки обліку не було і записували лише відремонтовану продукцію, оповідач успішно займався переправою зброї і переробкою нагана під автоматні кулі.
*Описи розправ над євреями.

Ф-3, ст. А.
*Під час евакуації зі Львова перед приходом „совітів", оповід. разом з проф. Криницьким виїхали до Праги.
*1944 р. - курси радистів у Празі, Нюрнбергу.
*Герасимчук кер. 4-тою сотнею зв'язку, Рачинський - сотнею телефоністів.
*Повернення додому. Робота інспектором. Знайомство з гарнізонним лікарем Пашкіним.
*1944-1946 р.р. - підпільна робота в СБ, ОУН.

Ф-3, ст. Б.
*Арешт родини оповід.
*1946 р., липень - суд. Батькам дали по 10 років, а братові і сестрі - по 5.
*Розповідає про Івана Голоту із Зашкова (був нагороджений орденом Червоного прапора).
*1946 р., 19 серпня - оповід. заарешт, звинувативши у шпіонажі.
*На Лонцького сидів разом з єпископом Лакотою з Перемишля.

Ф-4, ст. А.
*За ст. 54 - 1а -11 оповід. дали 10 років + 5.
*1947 р., осінь - етап.
*1946-1955 р.р. - тюрма, табори (Іркутськ, Інта, Магадан, Находка, Москва, Львів, Київ, Ленінград).

Ф-4, ст. Б.
*Розповідає про способи добування і промивання золота в одному з таборів („Золота куля").
*Золото крали і зимою вимінювали на їжу чи тютюн: 1 г золота = 1 кг хліба = 1кг тютюну.

Ф-5, ст. А.
*З вересня 1949 р. оповід. прац. на урановому руднику (технологія розробки шахти).

Ф-5, ст. Б.
*„Як вмер Сталін, почали вбивати наглядачів".
*Етап. В Новосибірську зустріч з верхівкою Норильського забастовочного комітету - з Френкелем і Воробйовим.
*В Москві зустріч з Воркутинським комітетом.
*1954 р. - Київ, там сидів з генералом Павловим.

Ф-6, ст. А.
*Оповід. і Белейовича відправили в Інту. Знайомство з Антоном Олійником.
*1955 р., лютий - оповід. звільнили.
*Згадує о. Будного.

Ф-6, ст. Б.
*З уст Леника Івана оповід. довідується про організацію повстання в Інті.
*Згадує Брися („Командир УПА і начальник трьох шахт в Інті. Зараз він голова Східної діаспори."), Гуля.
*В 1956 р. знайомство із Зубрицькою (розповідає про неї).
*1957р. - одружився.

Ф-7, ст. Б.
*1974 р. - переїзд в Запоріжжя. Громадська робота.

378
Пиріг Іванна-Оксана
547,548, 549, 550, 552, 553

Ф-1, ст. А.
*Дівоче прізвище - Ганушевська.
*Нар. 26 листопада 1928 р. в Угорниках під Станіславом.
*Батько - о. Михайло.
*Мати - Горникевич Ірина („мамин тато був парохом в Гошеві").
*„Мамин брат - парох Відня".

*Богдан Лепкий був другом сім'ї оповід.
*Розповідає про своїх братів і сестер.

Ф-1, ст. Б.
*1934-1941 - школа.
*Деякий час вчилася у сестер Василиянок. Розповідає про приїзд Гр. Холмишина.
*Після смерті Коновальця, заарешт. брата оповід. Богдана. Його визволив з тюрми дяк Ткачук.

Ф-2, ст. А.
*„Поляки, як втікали, дуже шкодили: вбили 3-х людей з села, які зустрічали совітів, нищили все на своєму шляху."
*„Перші совіти були буже лагідні, доступні. Багато хто говорив по-українськи."
*1940 р. - оповід. виробили документи, що вона німка за походженням і вона виїхала в Німеччину.
*Згадує Катерину Гриневич зі Львова.
*Батько оповід. був в Сяноці заступником директора Лемківського Союзу.
*Розповідає про о. Венгриновича.
*„В Сяноці молоддю керував Мирослав Річка."
*Німці взяли тата оповід. і о. Венгриновича, як заложників.

Ф-2, ст. Б.
*1941 р. - батько став парохом.
*1942 р. - гімназія в Станіславі.
*1942 р. - голод.
*Микитин Іван з Угорник доручив оповід. красти кулі для пістолетів.

Ф-3, ст. А.
*Німці квартирували в оповід. вдома.
*Розповідає про відступ німців з укр. землі.

Ф-3, ст. Б.
*1947 р. - поступила в медінститут.
*1948-1950 р.р. - музучилище.

Ф-4, ст. А.
*„Вуйко з Новиці - о. Богдан, підписав православ'я, щоб врятувати сина-дивізійника."
*Родичів оповід (і її в тому числі) заарешт, як і о. Підлисецького, о Зінька.

Ф-4, ст. Б.
*Хабаровськ. „Радгосп за 30 км від Китаю і від Хабаровська".
*Організація хору.
*Оповід. підписала папери про невиїзд.
*1951 р. - одруження.
*1953 р. - народження сина.

Ф-5, ст. А.

*Розповідає про радгосп: умови життя і т. п.

Ф-5, ст. Б.
*1955 р. - робота в школі.
*1956 р. - батьки і сестра оповід. поїхали додому.

Ф-6, ст. А.
*Оповід. з чоловіком повернулася додому на Україну. Пошуки роботи. Проблеми з пропискою.
*1962 р. - батько помер.

Ф-6, ст. Б.
*Брата, Філька, що був військовим референтом ОУН, видав Чижевський (розповідає про брата).
*Поїздка в США.

379
Пиріг Нестор
554, 555, 556, 557, 558, 559

Ф-1, ст. А.
*Нар. 5 травня 1930 р. в с. Палашівка Чортківського р-ну на Тернопільщині.
*Батько, Павло, був одним із засновників „Просвіти" в селі.
*Мати, Юлія Гошуляк, була в „Союзі Українок".
*1937-1942 р.р. - школа („українців вчила Яхтицька, поляків - Домарацький").

Ф-1, ст. Б.
*„Українці на польські свята ходили полякам колядувати жартівливі коляди."
*1939 р. - „Війна. Поляки через село тікали до Заліщик, робили мітинги. Надійшли совіти. Люди вийшли зустрічати, бо думали, що йдуть німці. А від совітів ніхто добра не чекав."

Ф-2, ст. А.
*„Совіти з фільварку зробили колгосп. Позабирали в людей худобу до того колгоспу. Люди побачили, що їх звільнять від власних чобіт."
*„Прийшли німці."
*„В с. Ягольниці вбили 2-х німців - німці розстріляли дві вулиці."
*1942-1944 р.р. - гімназія а Чорткові (Директор - Поліка. Вчили: Атаманюк, Гомонко, Мокрицький, Сологуб, Грицишин, о. Дирда).

Ф-2, ст. Б.
*Розправи німців над євреями в Чорткові.
*„Німці вивішували списки вбитих партизанів".
*Під час відступу німці спалили село (Палашівку?).
*„Німці відступали вошиві. Часто на подвір'ях розпалювали вогонь і зтрясали туди вошей з сорочок."
*1944 р., весна - „прийшли совіти".

Ф-3, ст. А.
*Облави.
*Райцентр був в Білобожниці, „там був „Уповмінзаг", де випускали зобов'язання на контингент".
*Оповід. працював в райцентрі, описував майно селян разом з іншими хлопцями („змішували групи, з „куркулів" робили середняків, а з середняків - бідняків"), організовував колгоспи.

Ф-3, ст. Б.
*Згадує Ліду Костюк, що діставала ліки для партизан.
*1950 р. - секретар райкому партії сказав, що „буде виселяти оунівську нечисть". Оповід. змусили описувати селянське майно, худобу забирати в колгосп і відбирати цінні речі в с. Палашівка.
*За невиконання обов'язків оповід. заарешт. Родичів Нестора Пирога вивезли.

Ф-4, ст. А.
*Хабаровськ, праця в радгоспі.

Ф-4, ст. Б.
*„Святкували Шевченківські дні. Комендант лише просив не співати „Думи мої..", бо люди дуже плакали."
*„Було багато полонених японців".
*Знайомство з Малиновським, на дачі в якого жив полонений маньчжурський імператор.

Ф-5, ст. А.
*„Мали свій хор".
*1956 р., осінь - повернення додому.
*1955 р. - оповід. поступив у Московський фінансовий інститут на бухгалтерські курси.
*До 1960 р. працює гол. бухгалтером на 63-му заводі в Івано-Франківську.

Ф-5, ст. Б.
*Праця в міському споживчому товаристві.
*1961 р., осінь - оповід. прописали в Угорниках, жив в Микитинцях.
*Маючи 3 рік, оповід. пішов в 9-й клас (мав свідоцтво про закінчення восьмирічки), щоб закінчити десятирічку і поступити в університет.
*В 1967 р. оповід. закінчив Львівський університет.

Ф-6, ст. А.
*1974-1988 р.р. - працює заступником директора арматурного заводу Сікалова („Сікалов бу кубанським козаком, а „ов" приписали в армії").

Ф-6, ст. Б.
*В 1988 р. оповід. вийшов на пенсію.

380
Пищ Данило
594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601

Ф-1, ст. А.
*Нар. 31 березня 1925 р. в с. Ляхівцях під Богородчанами.
*Батько, Дмитро, служив в австрійській армії.
*В селі виписували ж. „Сільсікий господар", газету „Діло" і „Дзвіночок".
*Розповідає про долю старших братів - Василя та Івана, і сестер.
*1931-1937 р.р. - школа (директор - Бутулинський).

Ф-1, ст. Б.
*1937-1939 р.р. - гімназія в Станіславі.
*„В Ляхівцях поляки говорили по-українськи."
*Конфлікти в гімназії між поляками і українцями.

Ф-2, ст. А.
*„Професори в гімназії виховували в національному дусі."
*1938 р. - гімназисти 2-3 тижні на канікулах займалися збором етнографічних і фольклорних матеріалів.
*1939 р. - „прийшли совіти в подертих шинелях, валянках і з крісами на шнурку. Поводилися, як окупанти."
*Розповідає про Тараса і Петра Франків.

Ф-2, ст. Б.
*Оповід. вважає, що „в партію треба було йти, щоб могти робити добро народові".
*1939 р. - в Ляхівцях зробили колгосп.
*„З села повивозили освічених селян".

Ф-3, ст. А.
*Згадує Фіголя і Ружила (юнацька сітка ОУН).
*Прийшли німці.

Ф-3, ст. Б.
*Вишкіл в Ямниці.
*Робота в школі.
*1941 р., липень - присяга ОУН.

Ф-4, ст. А.
*1943 р., 28 лютого - арешт. Допити.
*Тюрма. Табори.

Ф-4, ст. Б.
*Майданек. „Там було 5 полів: єврейське, цивільне, руске, українсько-польське, жіноче і з закладниками."

Ф-5, ст. А.
*Бухенвальд.

Ф-5, ст. Б.

*„Чехи серед в’язнів відрізнялися: спокійні, культурні, знали багато мов.“
*1944 р. - в табір потрапив проф. з Сорбонни.
*„Німці давали людям інструменти і вчили робити. Багато хто опанував нові ремесла і то потім згодилося.“
*Амереканці бомблять табір.

Ф-6, ст. А.
*Оповід. бачив завод неподалік від табору, де робили ракети. Розповідає про це.
*Втеча з табору.

Ф-6, ст. Б.
*Бараки в Каселі (Німеччина).
*1945-1949 р.р. - робота в комісії для біженців в Європі.
*1946 р. - оповід. одружився.
*1949 р. — переїзд до Канади, праця в приватній фірмі і на заводі Форда, суспільна праця.

Ф-7, ст. А.
*Знайомство з Антоном Глинкою.
*1952 р. - переїзд в Гамільтон і навчання в університеті.

Ф-7, ст. Б.
*Розповідає, як переїжджав з місця на місце, з однієї роботи на іншу.
*1972 р. - приїзд на Україну.
*1993 р. -ще одна подорож.

Ф-8, ст. А.
*Переїзд на Україну. Викладає англійську мову.

Ф-8, ст. Б.
*Роздуми над сучасною ситуацією в Україні.

381
Пікулик Микола
429, 430, 431, 432

*1939-1942 — школа.
*1942-1944 — гімназія.
*1944-1947 — підп. УПА, ФЗО в Миколаєві.
*1947 р. — висилка в Амурську обл.
*1950 — арешт.
*1950-1955 — Воркута. Участь в повстані, поранення.
*1953-1954 — тюрма в Кірові і Ленінграді.
*1957-1958 — на висилці в Біробіджані.
*1958-1982 — робота на різних посадах у Львівській обл.

Ф-I, ст. А.

*1931 р., 9 квітня - народився в с. Раделичі Миколаївського району Львівської області.
*Батько Іван 1902 р.н. - рільник, мав 5 моргів, був учасником УПА.
*Мати - Ганна. Оповідач мав 3 братів і 2 сестри.
*1939 р. - пішов до школи. Радянці роздавали майно з фільварку. Батько оповідача не дозволив дітям брати там нічого.
*Коротке навчання в радянській школі.
*За німців батько ховався, бо був в підпіллю. Двох братів оповідача забрали до Німеччини.
*За німців ще вчився в школі.
*1942 р. - гімназія в Дрогобичі. Викладачі. В старших класах - ОУН.
*Оповідач був на квартирі в їмості Петрашкевич.
*Гестапо в хаті в Раделичах, бо підпільники втопили 3-х з гітлерюнгеду.
*Оповідача водили дивитися на розстріл бандерівців.
*Оповідач бачив в Дрогобичі наших дивізійників.
*Випадки в с. Раделичі, коли оповідач завдяки знанню німецької мови рятував свого батька, коня від німців.

Ф-I, ст. В.
*Як німці відходили, то грабували, забирали худобу.
*Оповідач з товаришами збирав зброю з убитих німців і радянців.
*1944 р. - батько ховався. Його арештували, випустили, вибрали фінагентом. 1945 р. - знов арештували, за місяць - пустили. Потім - знову арешт.
*Оповідач робив всю сільську роботу. Хотів вчитися.
*1946 р., весна - прийшли стрибки. Батько працював в районі в Мединичах. Батька знову арештували. Везли із села в Мединичі. Батька відбили бандерівці, він пішов в УПА.
*На Великдень батько прийшов до хати. Мав гвинтівку, гранати, патрони. Ховався від молодших дітей. Пішов знов воювати.
*1947 р., жнива - батька арештували. Дали 15 років таборів. Сидів в Карелії, будував Біломор-канал, потім був в таборах в Сибіру. Відсидів 10 років, потім - на висилку.
*1947 р. - оповідач поступив в ФЗО на чуже прізвище. В ОУН оповідач підпорядковувався Хом'яку Івану (Кострici) станичному, вів боївки по зв'язку, носив штафети.
*Мати просила станичного, щоб лишив оповідача в спокою. Той відповів: "То на Ваш син."
*1948 р., квітень - в ФЗО порвали портрети Сталіна і Леніна. Зробили збори. Казали цілувати портрет. Всі відмовилися.

Ф-II, ст. А.
*1947 р. - з села вивозили. Маму потім з дітьми відпустили. В хаті оповідача жили переселенці. Оповідач з родиною жили по селі.
*1949 р., 30 березня - родину оповідача ще з трьома родинами вивезли спочатку в Стрий. Там були до червня. Потім місяць їхали поїздом до Комсомольська-на-Амурі. По дорозі дитина померла.
*Потім повезли в Кисельовськ-на-Амурі баржею. Потім - 100 км йти пішки до рудника Афанасьєвського. Приїхали в кінці липня. Палатки, буржуйки.

*Дали інструменти, казали - будувати хату. Побутові помагали. Зробили вулицю Підгорну. Там були репатрійовані різних національностей.
*Працювали мати і оповідач з їх родини. Оповідач був в шахті хронометражистом. Золотоносні горизонтальні шахти.
*1950 р., березень - оповідача арештують за антирадянську пропаганду: не підпускав росіян до дівчат.
*Обшук. Завезли в Ніколаєвськ-на-Амурі в МГБ.

Ф-II, ст. В.
*Через тиждень викликали на допит підполковник Мілютін.
*1950 р., червень - засудили на 10 років. Мав адвоката. Повезли в Хабаровськ. В трюмі везли з побутовими.
*Оповідача відділили, дали в слідчий ізолятор і етапом привезли в Дрогобич.
*Інкримінують терор. Почали бити. Оповідач відмовився говорити, просив поміняти слідчого. Не поміняли.
*1950 р., 5 листопада - суд. Дали 25 років таборів.
*Львівська пересилка, Бригітки. Дали кожухи.
*1951 р., лютий - привезли в Воркуту на шахту № 6. Карантин.
*Оповідач відмовився йти в шахту. Сидів в БУРі, замерзав. Віднесли в лазарет. На другій шахті також відмовився йти під землю. Весь час сидів в БУРі.
*Зробили операцію на апендицит, хоч не було потреби. Оперував Полонський.
*На шахті Осавуленко був електриком. Спускали в шахту в наручниках.
*Українців було 75%. Оповідач мав товариша - німця. Найближчі - лісовики-литовці, найтяжче - з росіянами.
*Табірні лікарі. Оповідач в таборі дуже голодував, багато курив.
*Як помер Сталін, оповідача якраз випустили з БУРу.
*1953 р., липень - бунт в зоні. Страйковий комітет з усіх націй. Стукачів за зону не пустили. Зону оточили військом з псами.

Ф-III, ст. А.
*1951 р., серпень - протистояння війська і в'язнів. Стрілянина. Оповідача поранено в ноги. Нарядчик Носков бив поранених.
*Федір Логащук відніс оповідача в палату. Операція, витягли 4 кулі.
*Через місяць виписали в БУР.
*Потім - 62-ий штрафний в Воркуті поваром. Там були Бендина і Осавуленко.
*1953 р., вересень - оповідача повезли в Кіров. Бушлат з каторжанським номером.
*Потім - тюрма в Горькому. Там все відібрали. Дали смугастий одяг. Був в 17-ій камері з журналістом Воронцовим-Нечаєвим.
*1954 р., березень - перевели в Ленінград. Забрали палку, кинули в 32-гу камеру. Там зустрівся з курінним УПА Чорнотою (Володимиром Чав'яком). Медики не пустили оповідача на етап.
*Чорноту і оповідача - в Воркуту в штрафний 62-ий ОЛП. Пурга в дорозі. Чорнота всіх врятував.
*На 3-ій шахті багато знайомих: Логащук, Бендина.

Ф-III, ст. В.
*Оповідач на 3-ій шахті був банщиком. Було легше. Перевели на 4-у шахту.
*1955 р., літо - на 4-ій шахті страйк. Льотчик Доброштан - керівник сук і страйку. Політв'язні перекинули вишку з конвоїром, розбили БУР, набили блатних. Вимоги: відпустити молодих, відпустити на 2/3.
*Звістка про звільнення. Жив без конвою на острові. Працював на Глинянім Кар'єрі.
*1957 р., літо - поїхав до рідних в Біробіджан, там батько був столяром. Через два тижні прийшов ще брат з тюрми.
*Оповідач пішов працювати на залізницю. Дуже тужив за Україною.
*1957 р. - поїхав на Україну, в рідному селі знайшов роботу. Але не зміг лишитися, бо його вуйко і ще кілька написали, що оповідач - соціально небезпечний елемент.
*Виїхав в Донбас, був в Черкасах, в Києві. В Донбасі присипало, лишився живий.
*Брат академіка Делія, з яким оповідач сидів, допоміг в Золотоноші влаштуватися на квартиру.

Ф-IV, ст. А.
*Поневіряння в Києві з пропискою. Порадили "загубити" паспорт. Видали новий паспорт без помітки.
*Повернувся додому. Поступив в Миколаєві в училище. РТС дав направлення.
*Був старостою групи. Язикатим пояснював, що треба мовчати за УПА.
*Після училища посилали в інститут. Не пішов, бо дуже боліла голова.
*1960 р. - Гайдаров поміг влаштуватися на 344-ий бетонний завод. Пропрацював там 18 років.
*1971 р. - вибрали депутатом в міську раду. Депутатська діяльність.
*1978 р. - перейшов на завод кінескопів в відділ постачання. Багато їздив. Випадок в Татарії (фальшивий лист від великого начальства).

Ф-IV, ст. В.
*Комедію в Татарії не міг би зіграти, якби не був в таборі.
*Згадує випадок з партизанки про кагебіста Овода.
*Змінилося начальство постачання, оповідач пішов працювати по спеціальності.
*1988 р. - захворів на ноги, лежав в лікарні.
*З 1992 р. намагався довести, що його захворювання від репресій, але потрібної довідки з місць ув'язнення не прислали. Так оповідач і інвалідної машини не отримав.
*Їздить зараз на конференції політв'язнів.
*Спогади про сповідь в підпіллі.
*Побажання майбутнім поколінням.

Пілінкевич Віталій
Б25Б1:209-344; Б25А2:000-211

*1936 р. — народився в м. Любомиль Волинської обл.
*Після закінчення школи, служив у війську.
* 3 роки після армії поступив в Політехнічний інститут у Львові.
* Працював на заводі ???? від його заснування.
*Зараз працює на НТ Концерн „Електрон" ведучим інженером.
*З 1961 р. — був членом КПРС.

Ф-І, ст. А.
*1936 р. - народився в м. Любомиль, Волинська обл. в родині ремісника.
*Спогади про родинні корені, предків та їх діяльність.
*Батько працював кушніром до 1939 р., коли пішов у польську армію, з 1941 по 1945 воював в складі Радянської Армії. Потім працював у Любомилі електриком.
*І батько, і мати походили з мішаних польсько-українських родин.
*Спогади про дитинство. Яскраві спогади про початок німецько-польської та німецько-радянської війни.
*Як німці ставилися до хороших ремісників. Доля дядька - Нащоцького Федіра.
*1944 р. - в Любомилі було організовано єврейське гето, де знищили близько 4 тис. євреїв.
*Спогади про німецького солдата в хаті оповідача. Розправа з євреями.
*Ні польсько-української ворожнечі, ні національно-визвольного руху оповідач не засвідчив.
*Спогади про покращення ставлення німців до місцевого населеня з наближеням фронту.
*Чекали на Радянську Армію як на визволителів.
*Батько оповідача з 1941 по 1945 р. перебував в полоні, після визволення йому було важко знайти роботу, мусів перекваліфіковуватися в електрики.
*Спогади про дитячі роки.
*Після закінчення школи відслужив в армії. Пішов робити на з-д "Електрон" у Львові, закінчив Львівський політехнічний інститут.
*1964 р. - одружився, має двох синів.
*Порівнює Львів 1954 р. і теперішній.

178
Пілінкевич Ірина
Б25А1:177-321; Б25Б1:000-209

*1939 р. — народилась у Львові.
*Після закінчення школи вчилась у Львівському технікумі легкої промисловості і поліграфічному інституті.
*З 1961 р. і до цього часу працює у Львівському будинку моделей.
*Не була членом жодної партії.

Ф-І, ст. А.
*1939 р., 18 вересня - народилася в м. Львові.
*Батько оповідачки походив з польської родини з Станіславщини, працював офіціантом в готелі "Жорж", після 1939 р. попав в радянську армію, загинув під Берліном в 1945 р.
*Мати - з-під Мостиськ, з української родини священиків, працювала у Львові, в польській родині вихователькою.
*В 1956 р. мати вдруге вийшла заміж за Степана Терка.
*Розповідь про життя Степана Терка.
*Дитячі спогади, страх.
*Спогади про батька.
*Німці не кривдили.
*По війні бідували, вистоювали великі черги.
*Різні люди серед радянських солдат і офіцерів.
*Взаємодопомога сусідів.
*Яскраві спогади про село.
*Родичів з маминого села вивезли на Сибір.

Ф-І, ст. В.
*Сім'ю родичів вивезли за те, що вони мали велике господарство.
*Доля родини сусідів: професора університету і двох його дітей.
*Релігійні взаємовідносини між католиками і греко-католиками.
*До початку 60-их років висока злочинність, діти самі не гуляли.
*В 1945 р. оповідачка пішла до польської школи і закінчила 7 класів, з 8-го по 10-ий клас ходила в російську школу.
*Після школи поступила в технікум легкої промисловості, по закінченню працювала в Стрию.
*З 1961 р. - у Львівському будинку моделей.
*Вчилася вечірньо і заочно, має спеціальність інженер-економіст.
*1964 р. - вийшла заміж, має двох синів.
*Ніколи не приймала участі в партіях і рухах.
*Львів було дуже чисте місто, тепер - брудне і запущене.

180
Покосінська Анна

Б62А2:167-кінець; Б62Б2:000-кінець; Б64А1:000-028

Ф-І, ст. А.
*1926 р., 28 серпня - народилась в с. Трійчини Перемишльського повіту.
*Батьки - Петро і Пелагія - українці, греко-католики, хлібороби, письменні.
*Батько був в російському полоні 5 років.
*В родині було 4 дітей.
*Відомості про братів і сестер.
*Опис господарки і хати.
*Сусіднє село Вацлавіце, там жили лише поляки-мазури. Там був костел.
*Опис села і околиць.
*Враження про відвідини рідного села 20 років тому.
*1944 р. - через село проходив фронт. Люди ховались, мати оповідачки загинула від бомби.

*Школа в селі була польська. Труднощі у викладанні українською.
*Просвітянська робота в селі. Вистави по стодолах. Збір коштів на читальню.
*Священик греко-католицький - один на чотири села. О. Борисевич - з родини композитора Людкевича.

Ф-І, ст. В.
*Читальня була маленька, в будинку разом з кооперативою.
*Оповідачка один час продавала в кооперативі.
*Євреї в селі і їх заняття.
*Стосунки між українцями, поляками і жидами.
*Стосунки між селами українськими і польськими.
*З бідніших родин ходили на заробітки до багачів або до жидів в Перемишль. Село в цілому було бідне.
*Діяв "Союз українок", проводилися курси куховарок.
*Релігійне життя. Взаємне святкування українських і польських релігійних свят.
*Патріотичне виховання через "Сокіл".
*Вчителька в школі - польська шовіністка. Вимагали святкувати польські державні свята.
*Заборона на відзначання пам'яті січових стрільців.
*Взаємні відвідини танців. Мало мішаних шлюбів в селі оповідачки.

Ф-ІІ, ст. А.
*Українці в селі німців зустрічали квітами, бо сподівіалися, що буде Вільна Україна.
*Збір німцями контингенту, примушували працювати на ремонті доріг.
*Поляків з села німці заслали до Освєнцима.
*Українські установи не закрили.
*При німцях конфлікта з поляками не було, вже як прийшли радянці, то почалося.
*1945 р., грудень - в с. Малковичі поляки повбивали людей. Хлопці з Трійчич пішли туди з автоматами і поляків трохи побили.
*Вбивство поляками двох греко-католицьких монашок.
*Росіяни з поляками були пов'язані.
*12 лютого - напад на Трійчичі. Побиття вікон і вбивства.
*Польський ксьонз був проти ворожнечі.
*Люди не хотіли виїжджати. Акції робилися, щоб люди виїжджали.
*Вбивства родин в с. Трійчичі.

Ф-ІІ, ст. В.
*Вбивства чинили поляки - жителі сусіднього села. Поранені їх впізнали.
*В Трійчичах було вбито 10 чоловік.
*Поляки таким чином підганяли людей до від'їзду.
*Перед нападом російські солдати пішли з села.
*Українці на поляків не нападали.
*В селі були боївки, але люди про те не знали.
*Після нападу селяни ночували лише в схронах.
*Розповідь про те як збиралися, що вивозили.
*Родина оповідачки зупинилася в Борщовичах, потім дістала маленьку хатку в Винниках.
*Восени переїхали в Чишки.

*Позика. Втрати через гошову реформу.

Ф-III, ст. А.
*1945 р. - вийшла заміж за Покосінського Йосипа, він був шевцем, був зв'язаний з підпіллям ОУН.
*Часом в хаті переховувалися українські партизани. Поранений.
*Керував підпіллям Цар, який потім став зрадником. Він видав і чоловіка опровідачки.
*1947 р. - арешт чоловіка оповідачки.
*В с. Чишки було багато стребків, чоловік оповідачки також був в стребках.
*1950 р. - оповідачку, матір і сестру чоловіка вивозили в Сибір. Всі втікли, крім оповідачки.
*Завезли в Томську обл. на лісоповал. Була там 6,5 років.
*Коли звільнили чоловіка, який відсидів 8 років, тоді ж звільнили і оповідачку.
*Повернулися в Чишки. Працювала 20 років на тютюновій фабриці.
*З чоловіком розлучилися.
*Про сина і доньку.
*Негативна оцінка організації колгоспу. Суспільно-політичне життя с. Чишки.
*Спогади про побут українців в Сибіру.
*Погляди оповідачки на сучасну політичну ситуацію в Україні.

181
Покривка Юлія
Б64А2:000-кінець; Б64Б2:000-206

Ф-I, ст. А.
*1927 р. - народилася в с.Дусівці Перемишльського повіту Львівського воєводства.
*Батько - Вітушинський Микола - столяр; мати - Анна. Мали 4 доньки.
*Розповідь про долю кожної сестри.
*За німців забирали хлопців і дівчат з малоземельних родин. Призначав солтис.
*В селі була читальня "Просвіти", люди були грамотні і свідомі.
*Опис села Дусівці і сусідніх сіл.
*В Дусівцях поляків не було, а з поляками з сусідніх сіл стосунки були дуже добрі.
*5 родин єврейських виїхали з села за німців. Відносини з ними були дуже добрі.
*Село було спалене в Першу світову війну. Держава відбудувала хати-бараки.
*Опис будинку, стодоли, майстерні. Жили з батькового ремесла. Жили добре.
*Опис одягу, господарки.
*Соціальні стосунки в селі.
*Сільська церква мала 300 років. Священик один на три села.
*Про школу і вчителів. Національно-свідоме виховання.
*У Дусівцях була читальня, кооператива, бібліотека.
*Проводили фестини, виступали "Соколи", вистави.

Ф-І, ст. В.
*Детальний опис виступів, фестин.
*Діяльність Союзу українок, різні курси.
*Поляки, які приїхали замість українців до Польщі з Білч виявилися злодійкуватими. Місцеві поляки були дуже незадоволені таким переселенням.
*Білчани пограбували стрийка оповідачки.
*Оповідачка дуже шкодує за втраченою батьківщиною, за тим укладом життя.
*Початок німецько-польської війни.
*Німецькі порядки, збір контингента.
*В селі була німецька прикордонна команда і 5-6 українських поліцаїв. Жити стало гірше.
*Порушники кордону.
*За німців діяла "Просвіта", кооператива. У 1941 р. в селі нічого не змінилось.
*У 1944 р. - росіяни забирали на фронт, люди тікали, ховалися.
*З села в СС "Галичина" пішло 5-ро.
*В сім'ї оповідачки переховувались Марки з с. Цвітове, які втікли від німців, від завезення на роботи в Германію.
*Радянці почали брати людей на фронт, забирати вози, худобу. Хлопці ховалися в схронах.
*Опис схрона сім'ї оповідачки. В схроні сиділи кожну ніч.
*За радянців були тяжчі податки.
*У хлопців була зброя, але то не афішували.
*За німців більше права мали українці, а за рускіх - поляки. З того почалася різанина.
*Поляки допомагали росіянам, бо вони їх визволили з-під німців. А українці як були під росіянами, так і залишилися.
*Село оповідачки було спокійним, здавало всі податки. Війт був українець.

Ф-ІІ, ст. А.
*Оповідачка була в с. Малковичі після нападу поляків. Там загинули її родичі.
*Опис загиблих.
*Зранку після нападу в с. Дусівці прийшов підрозділ УПА з Волині.
*Упісти ніби пильнували, а поляки де мали мордувати - мордували, грабувати - грабували.
*Люди підтримували УПА, давали притулок та їжу.
*Мітинг поляків перед нападом у Малковичах.
*17- 18 вересня - переселення с. Дусівці. Оточило польське військо, наказ зібратися за дві години.
*Жили 3 тижні на станції, бідували.
*Їхали 4 сімї в одному вагоні. Приїхали до Тернополя.
*Відправили в с. Вальківці, де мали відїжджати поляки. З місцевими українцями і владою стосунки були погані, тому переїхали в с. Чишки.
*Бідували, ледве перезимували.
*Вийшла заміж за Богдана Покривку, теж переселенця.
*Негативна оцінка УПА оповідачкою.
*Погляди на політику і сучасне становище держави.

*Настанови молоді.

182
Полевий Омелян
Б35А1:000-кінець; Б35Б1:000-кінець; Б35А2:000-183

*1920-1924 — початкова школа с. Ярчівці.
*1925-1929 — Тернопільська гімназія.
*1929, 1930, 1931, 1938-39 — ув'язнення в тюрмах Золоева і Зборова.
*З 1930 р. — член ОУН, культ.-просвітня робота в селах р—ну.
*1937 р. — екстер—матура Львівської духовної семінарії.
*1939-1941 — Краків — співробітник комітету політв'язнів.
*1941-1943 — легіон „Нахтігаль", рядовий.
*1941 р. — організатор УНС в Карпатах і Тернопільщині, член проводу ОУН Терн. обл., військовий референт УПА.
*1944 р. — командир 3-ої військової округи „Лисоня".
*1945-1946 — ???? із спец. доручень ??? проводу ОУН „Захід".
* 1946-1971 — ув'язнений, табори Колими, Братська, Тайшенту, Мордовії.
* З 1971-1974 — безробітний в Озерянських хуторах.
*З 1974 р. — ліфтер обллікарні.

Ф-І, ст. А.
*1913 р., 3 січня - народився в с. Ярчівці Зборівського р-ну Тернопільської обл.
*Батько - Гілярій, мати - Юлія.
*1913 р. - батько виїхав на заробітки в Америку, де загинув в метро в 1918 р.
*Мати мешкала з сестрою в с. Підгайчики, померла в 1989 р.
*Відомості про братів.
*1921 р. - мати вдруге вийшла заміж.
*1920 - 1924 рр. - вчився в Ярчівецькій початковій школі.
*1925 - 1929 рр. - навчався в Тернопільській гімназії.
*1929 р. в 5-му класі гімназії арештований за демонстративну молитву на козацькій могилі.
*2 тижні ув'язнений в Золочеві, на 3 роки позбавлений громадянських прав. До гімназії не приймають.
*1930 р. - під час пацифікації знову арештовують і ув'язнюють.
*В рідному селі виконує просвітницьку роботу, отримує доручення від націоналістів.
*1931 р. - знову арешт як свідомого українця за просвітницьку націоналістичну роботу.
*1938 - 1939 рр. - арешт і ув'язнення в Золочеві.
*1937 р. - екстерном здав матуру в Львівській духовній семінарії і отримав атестат про середню освіту.
*В цих роках вступив в ОУН. Після арету поляками повітового провідника, був призначений окружним проводом ОУН на цю посаду.
*Парох - о. Крохмалюк.
*1938 р. - військові вишколи ОУН по селах.

*1939 р. - вся сітка за наказом керівництва проводу пішла в підпілля.
*Оповідач по зв'язку виїхав до Кракова, де до 1941 р. працював в комітеті політв'язнів.
*1941 р., квітень - направлений в Дайгамер на вишкіл легіону "Нахтігаль". Там були Шухевич, Шелест.
*Вишкіл був до 20 червня 1941 р. Після чого завезли до кордону з Радянським Союзом. З легіоном дійшов до Тернополя, де захворів, потім наздогнав легіон в Вінниці.
*З-під Вінниці легіон перевезли в Німеччину, де роззброїли. Це мотивували тим, що нацисти не довіряли українцям. Переформували в охоронний батальйон, котрий направили в Білорусію. Командував батальйоном Р. Шухевич.

Ф-І, ст. В.
*Основне - боротьба з партизанами. Охороняли мости і дороги від заходу до Вітебська.
*1943 р.- в Могилеві на зборах батальйону вирішили, щоб німці перевели їх на Україну. Старшин за це арештували. Оповідач був в той час у відпустці, а Р. Шухевич втік.
*1940 р. - при розколі ОУН став на сторону Бандери. Розповідь про замах на Бандеру мельниківця Мицика.
*1943 р. - Шелест направив оповідача в Карпати для організації української народної самооборони (УНС) проти ковпаківців. Організовував УНС і в Тернопільській області.
*Зима 1943 - 1944 рр. - було створено сотні УПА в Дібровських лісах. З Чортківщини приїхав "Бистрий", створив сотню "Сірі вовки". Було створено на Тернопільщині біля 10 сотень.
*До вересня 1944 р. - були тільки вишколи, боїв не було.
*Опис першого бою з радянськими військами.
*В другому бою оповідач був поранений і з "Круком" поїхав на Бережанщину.
*1945 р., весна - переорганізувались на малі відділки - по 5 бійців.
*Оповідач був призначений старшиною із спецдоручень.
*1945 р., осінь - за наказом Шелеста їде до Львова для організації конспіративних помешкань для бійців УПА.
*1946 р., березень - легалізувався за допомогою дружини під чужим прізвищем.
*1946 р., квітень - арешт НКДБ. 2,5 місяці водили по Львову, щоб ще когось арештувати.
*Анна - Галина Дидик - зв'язкова Р. Шухевича.

Ф-ІІ, ст. А.
*Припущення про зрадника.
*1946 р., червень - перевели у Київську тюрму.
*1947 р., березень - засудили на смерть.
*В камері смертників.
*1939 - 1943 рр. - псевдо "Очерет", з 1943 р. - "Остап".
*1944 р. - взяв шлюб з Анною Смолінською, санітаркою УПА.
*Перелік тих, хто був в камері смертників. Всім замінили смертну кару на 25 років ув'язнення, тільки син Вітовського безслідно пропав.

Ф-II, ст. В.
*1947 р., червень - перевели в Харківську тюрму. Потім - знову в Київ, звідти - на Колиму, в соляні шахти, де був до 1955 р.
*1955 р. - направили до м.Бєлова на золотокопальні.
*1956 р. з таборів звільнили до 85% в'язнів. Оповідача не звільнили. Був на промивці золотопіску о 1958 р.
*З 1958 р. перевели в Тайшетські табори, до м. Братська, де був до 1962 р.
*З 1962 р. до 1971 р. був в Мордовських таборах. Працював шевцем рукавиць.
*1964 р., грудень - 1965 р., січень - привозили в Тернопіль з метою покаяння, але цього не зробив, тому знову ув'язнили.
*1971 р. - звільнили з ув'язнення.
*В Мордовських таборах був разом з кардиналом Й. Сліпим. Про перебування Й. Сліпого в таборах.
*В 1971 - 1972 рр. - поїхав до сестри, що вчителювала в Криму.
*Спроби прописатися під Тернополем. Переслідування з боку КДБ. Допити дружини.
*1974 р. - начальник КДБ Тернополя дозволив прописатися.
*До 1974 р. мешкав в матері.
*Щотижня ходив на бесіди в КДБ Тернополя, то тривало до 80-их років.
*Спроба створити справу проти оповідача, як проти антирадянця.

Ф-III, ст. А.
*1990-1994 рр. - контакти з діаспорою.
*Марія Тишко - друга дружина, жив з нею з 1975 р., розписався в 1987 р.
*Дружина Анна мала псевдо "Зірка", дочку назвав на честь.
*1990 - 1991 рр. - брав участь в національно-визвольних акціях.
*Є членом Тернопільської обласної спілки політв'язнів, входить в КУН Тернопільського проводу.
*Не реабілітований.
*1943 р. - організатор УНС в Карпатах.
*1943 р. - член Тернопільського обласного проводу ОУН, організатор УНС на Тернопільщині.
*1943 р., осінь - призначений військовим референтом, член обласного проводу ОУН.
*1944 р. - командир 3-ї військової округи "Лисоня", псевдо "Остап".
*1944 р., кінець року - після поранення передав керівництво "Лисонею" Бондаренку, котрий пізніше загинув в криївці.
*1942 р. - був арештований німцями, але виручили українці з кримінальної поліції.
*Під час бойових дій був майором, має нагороди ОУН-УПА.

Попович Оксана
Б67Б2:213-кінець; Б69:вся; Б72А1:000-030; Б67Б2:213-кінець; Б69:вся

*1931-1937 — початкова школа.
*1937-1939 — гімназія.
*1939-1941 — сов. школа, 6-7 класи.
*1942-1943 — школа вихователькок дитсадків.
*1941-1945 — підпільна робота в ОУН.
*1945-1956 — тюрма, табір, заслання.
*1957 р. — обліковець в Яблунському лісництві біля Солотвина.
*1959-1960 — 9,10 клас в Солотвині.
*1961-1974 — обліковець в енергозбуті.
*1974-1987 — другий арешт, табір, заслання.
*З 1987 р. — на пенсії.

Ф-І, ст. А.
*1926 р. - народилася в с. Жуково.
*Батько Зенон працював у Львові вищим урядовцем за Австрії.Брав участь у листопадовому зриві Вітовського. Був начальником пошти за ЗУНР. Потім - 6 міс. В тюрмі. Безробітний. Переїхав до Жукова, там одружився.
*Мати - Новодворська-Мартович - племінниця письменника Леся Мартовича. Мати була вчителькою, батько займався громадською роботою, усвідомлював.
*1931 р. - пішла до "Рідної школи". Поляки робили в хаті обшуки.
*Мати через батька перевели в Стрільче. Туди переїхали всі. Закінчила 6 класів, поступила в українську гімназію в Городенку. Опис викладацького складу.
*Прихід радянців. Відкриття 9-го і 10-го класів.
*товаришка Марія Рудик знала підпільників. Ємчук давав їм читати літературу, але до роботи не залучав через вік.
*1941 р. - 4 товаришки дали клятву, що будуть служити Україні.
*Війна застала в Станіславі.

Ф-І, ст. В.
*Ходила дивитися на збитий радянцями літак.
*Через тиждень повернулася в Городенку. Мадяри вбили сотника УПА Вакулу. Великий похорон.
*Поляки мали свою організацію, писали активним українцям попереджувальні записки.
*Свято Коновальця на цвинтарі.
*В сестри Оксани жили в монастирі повітовий Грім і військовик Терен. Настоятелька не дозволяла.
*Сестра Емілія проводила курси в захоронці. Оповідачка вчилася на таких курсах.
*Сестра Оксана помагала ховатися від арешту; дівчата з нею ходили колядувати. Кошти на УПА.
*Опанувала спеціальність, придатну для організації: пішла на курси медсестер. Потім сама провадила медичні курси в Городенківщині. Займалися окремо члени, окремо - симпатики. Проводила по селах і ідеологічний вишкіл.

*Повітова - Котелко Євдокія, Марія. Жіноча мережа ОУН. Оповідачка була провідницею юначок Городенки.
*Агітували хлопців не йти в Дивізію, а тільки в УПА. Конспірація. Оповідачка мала завдання і від Служби Безпеки.

Ф-II, ст. А.
*Під Чернятином в перестрілці з німцями загинули військовий провідник Терен і провідник СБ Дуб.
*1944 р., березень - як прийшли радянці, провідниця Євдокія Котелко викликала оповідачку і Ірину Ковбас. Наказала їм йти в підпілля. Прийняли присягу. Призначили тереновою в Чернелицький район.
*Оповідачка і розвідниця Вірна підозрювали повітового Орлика, який потім здався.
*Районова Уляна перейшла в Коломийщину, забрала оповідачку на Гвіздецький район.
*Оповідачка йшла з повітовою УЧХ і кур'єркою. Їх трьох арештували. Вдали, що дівчата з села і ніби йдуть до церкви. Пустили.
*Записалася Петрушак Варвара Петрівна з с. Вишнього Березова. В Яблуневі на слідство. Добрий слідчий Токарєв і кат Картавцев. Оповідачка попала до доброго. Після ката ходили з паличкою.
*Страшні умови в тюрмі. Тиф. Арешт слідчих.

Ф-II, ст. В.
*Захворіла запаленням ніг.
*1945 р., початок літа - етап до Коломиї. Везли підводою, бо не могла після тифу ходити. Задумала тікати, але стрибок вистелив в неї, поранив в груди і в ногу.
*2 доби була в Коломиї, повернули в Яблунів. Токарєв закликав лікарку.
*Через два місяці знов на суд в Коломию. Вирок: 10 років таборів + 3 роки позбавлення прав. Стаття 54-1А-11.
*До Львова на пересилку, потім - на Воркуту. В Передшахтці робота: вантажила вугілля, відкидала сніг, носила носилки.
*Через рік повезли в Комі валити ліс. Від Інти 150 км вздовж р.Уси пішки до Мукерки. Умови гірші, свавілля. Пиляла ліс, косила сіно, возила дрова. Хмари комарів. Німці і латиші дуже гинули.

Ф-III, ст. А.
*Згадала, що з Яблунева до Коломиї вели стрибки. Оповідачку били.
*Після Мукерки перевезли в Воркуту. Після смерті Сталіна політичних неблагонадійних посадили в карцер.
*В Воркуті на Передшахті були всі свої. Почали писати реферати. Тяжкі роботи.
*Отримувала листи, посилки від тітки. Мати і брата оповідачки вивозили до Сибіру. Мати в Києві втікла, повернулася в Станіслав під чужим прізвищем. Мати жала в своєї сестри. Брата пустили. Він захворів на тиф, потім виїхав в Яблуньку.
*Мати їздила до батька на побачення в Маняву. Сестра оповідачки була на початку в юнацтві ОУН.
*Оповідачка дає характеристику в'язнів різних національностей. Серед побутових українців не було.

Ф-III, ст. В.
*Вільнонаймані помагали передавати листи, потроху носили в зону посилки. Охоронці були і погані.
*Ще пригадала за Городенку. Як прийшли радянці вдруге, зробили мобілізацію. Члени ОУН не хотіли йти воювати за радянську владу. Повітового Грома відразу в армії розстріляли.
*В Воркуті разом з оповідачкою була поетеса Віра Джулай, присвятила вірш оповідачці. Перелічує жінок, що були разом в таборі в Воркуті.
*1953 р. - перевезли етапом в Мордовію. Матеріально-побутово краще, але не було зв'язків між таборами і листи не можна було так передавати. Робота легша. Вирощували і їли овочі. Була в Мордовії в БУРі.
*Дуже оригінальний оперуповноважений Родіонов.
*Взаємодопомога наших людей.

Ф-IV, ст. А.
*Товаришка Параня Степанюк, насправді - Ольга Маковська, була в Проводі, в Кракові машиністкою, була в похідній групі. Зараз живе в Бурдянівцях на Тернопільщині.
*1955 р. - повезли на заслання в Красноярськ на цегольню. Тяжка робота, жила в гуртожитку. Викликав слідчий, допитувався за прізвище.
*1956 р., літо - поїхала на Україну, до Івано-Франківська. Там чекала сестра, поїхали в Маняву. Після повстання в Угорщині суджених виганяли назад. Через півроку переїхали до Яблуньки, бо там вуйко обіцяв роботу. Перейшла на своє прізвище.
*В Яблуньці була обліковцем, рахувала деревину.
*Через два роки поїхала в Солотвину з мамою, найняли хату. Два роки ходила до школи. Роботи не було, жили за мамину пенсію.
*Хотіла поступати в інститут, але не могла, бо була суджена.
*Переїхала в Криховець, влаштувалася на роботу в енергозбуд.
*Потім рік жила в тітки в Станіславі і шукала роботу. Випадково знайома, Лупанюк Варвара, знайшла оповідачці роботу в енергозбуті обліковцем.
*У вечірній школі в Солотвині оповідачка готувала вечори Шевченка і Лесі Українки. Доповідь про Шевченка вимагали в КГБ.

Ф-IV, ст. В.
*Писала до товаришок в Воркуту. В Воркуті організували Північний Провід ОУН. Дізналася про це від товаришки, що повернулася на Львівщину.
*Сексот в Яблуньці. В Солотвині в КГБ радили виходити заміж, тоді би дали квартиру.
*Читала в енергозбуті реферат про Шевченка. Потім розповсюджувала самвидав по області, брала літературу в Києві. До Києва їздила з Любою Лемик, їздили до Оксани Мишко, до Антоняка-Давидовича. Чоловік сестри, Скрипник Іван, проводив гурток ентузіастів, робив літературну карту України, листувався з письменниками.
*Антоненко-Давидович з Серпіліним приїхав до Космача. Син Давидовича був в інтернаті в Надвірній. Оповідачка бувала вдома в Дзюби, він давав багато літератури. Розвозила по районах по колишніх арештантах.

*Залучала до самвидава секретаря парторганізації енргозбуту Титаренка. Про сексотів довідалася на слідстві.
*Зі Львова літературу давали Гель і Чорновіл. Возила сама на Городенківщину.
*Кагебіст Завгородній вів сексотів.

Ф-V, ст. А.
*1970 р. - Завгородній робив в Любові Лемик обшук. Прийшла оповідачка, мала книжечку Чубая. Відвезли в КГБ. Сказала, що книжку знайшла в вавтобусі, її відпустили.
*В Городенці арештували товаришку, яка мала друкарську машинку, і Гуцула, колишнього в'язня, якому оповідачка давала літературу. Гуцул і розповів про оповідачку.
*Оповідачка захворіла на коксартроз. Операція. Санаторій в Ворохті.
*1974 р., 2 жовтня - арештували хвору, на милицях. Без неї робили в квартирі обшук. Посадили в КПЗ.
*Слідчі Огородник і Андрусів. Тюремні лікарі сказали, що оповідачка здорова. За кілька днів - в тюремну лікарню. Оголосила голодування, бо не мали права арештовувати на лікарняному. 48 днів голодувала. Годували примусово через шланг.
*Закритий суд в камері, гірший, ніж в Мороза.

Ф- V, ст. В.
*1975 р., лютий - суд закритий, підтасований. Написала доповнення в'язня до обвинувачення на 6 сторінок.
*Свідомо збільшувала собі строк, бо вважала, що як сидіти - то за велику справу.
*На суді не зреклась націоналістичних поглядів. Суд ішов два дні.
*Вирок: 10 років таборів + 5 років заслання. Чверез хворобу 10 років замінили на 8. Стаття 62/2 - антирадянська діяльність.
*Везли арештантським вагоном. В Мордовії - обшук. В Барашево з Потьми - іншим поїздом. В Бараші були знайомі: Іра Сеник і віруючі бабки.
*Порівнює табори першого і другого арешту.
*Приїжджало українське КГБ. З Івано-Франківська кагебіст Бородай хотів зняти оповідачці групу. Оповідачка не працювала, бо мала інвалідність. Вишивала, читала.
*Строката Ніна - Караванська сиділа за чоловіка, перевозила його тайнописи, як провідувала. Сиділи з оповідачкою Світлична Надія, Стефа Шабатура - художниця і Іра Калинець - писала вірші. Оповідачка переписувала роботи Калинець.

Ф-VI, ст. А.
*В Таборі було важко без свіжих вражень. Підозрює, що до їди давали щось збудливе для нервової системи.
*Ще сиділи з оповідачкою росіянка, німка, єврейка. Казали, що вони - стукачки.
*1979 р. - оповідачку повезли на перевиховання додому. Кагебісти пропонували написати заяву, тоді її зовсім відпустять. Відмовилася. Забрали назад в табір. Перевиховували місяць тим, що тримали без прогулянок.
*В таборі часто голодували в знак протесту.

*Переговори з лікарнею через дерево за допомогою литовки Ніолі Садунайте. Чорновіл - на даху лікарні.
*Потім і Стуса, і Чорновіла вивезли в Сибір.
*В таборі українці солідаризувалися з вірменами.

Ф-VI, ст. В.
*Литовка Ніоля голодувала разом з українцями. Цікавіше, коли в таборі багато людей.
*1982 р. - цілий табір повезли до Саранська в тюрму, через два тижні - в Томську область, в с. Молчаново на заслання. Ще місяць тримали в тюрмі, бо не було квартири. Гроші присилали з дому.
*Бракувало рік до пенсії, пішла працювати. Місяць робила валянки, потім - в інвалідів була робітницею.
*1987 р., липень - приїхала додому. Ходження за пропискою. Зустріч з кагебістом.
*Оповідачка з Любою Лемик організувала на Івано-Франківщині Гельсінську спілку.
*Розповідь про теперішнє життя.

309
Правдюк Олена
К-147

*1922.7.11. — народилась в маєтку батьків.
*1932-1933 — голодомор (Полтава).
*1940 р. — Харківський хіміко—технологічний інститут.
*1944 р. — педінститут (Вінниця).
*1946 р. — переводиться у Львівській університет.
*1946 р. — одруження.
*1947 р. — народження сина Володимира.
*1948 р. — викладач житлово—комунального технікуму.
*1953 р. — народження сина Юрія.
*1982 р. — вихід на пенсію.

185
Припхан Роман
Б59А1:015-кінець; Б59Б1:000-кінець

*1922-1929 — початкова освіта.
*1929-1934 — гімназія в Станіславові.
*1939-1939 — Львівський університет, класична філологія і історія.
*1942 р. — спорт. табір у Ямшиці.
*1943-1945 — дивізія СС „Галичина".
*1945-1946 — полон в Італії.
*1952 р. — виїзд до Америки. Робота креслярем. Участь в національних і релігійних товариствах до тепер.

Ф-I, ст. А.
*1918 р. - народився в с. Бринь.

*Батько був вчителем 20 років. Його перевели на Захід Польщі, щоби не усвідомлював українців. Повернувся в 1939 р.
*Початкову школу (українську) закінчив в с. Бриль. Вчив батько.
*1929 р. - поступив в українську гімназію. Тільки польська мова і історія по-польськи. Викладацький склад сильний (перелік). Сильні спортивні команди гімназійні.
*По матурі поступив у Львівський університет на класичну філологію і історію.
* У поляків сильні антиєврейські, з 1938 р. - антиукраїнські настрої. Євреїв били в білий день, не пускали в аудиторії.
*1938 р. - оповідач на вакаціях захворів на тиф, спізнився на мітинг. Студенти взялися охороняти українські інституції.
*Поляки нападали на "Центросоюз", "Просвіту", крамниці "Маслосоюзу".
*Оповідач приймав участь в обороні інституту Лисенка. Студентів забрали в комісаріат. Тиждень протримали в тюрмі. Не допитували.

Ф-I, ст. В.
*1939 р. - на вакаціях був у спорттоваристві біля Янова. Поляки закрили.
*Війна застала оповідача в Станіславі. Євреї зустрічали радянців дуже радо, українці - стримано.
*Знову поїхав вчитися на історичний факультет. Викладачі зі Сходу. Політичні предмети, історія ВКП, про Сталіна.
*Студентів старших курсів арештовували в гуртожитку вночі.
*Євреї йшли в комсомол, голосували за возз'єднання. Оповідач займався спортом: футбол, плавання. Їздив на змагання.
*1941 р., січень - їздили до Києва, Ленінграда, Москви. Враження.
*Батько повернувся з Польщі, був директором школи в Княжині. Забрали половину помешкання.

Ф-II, ст. А.
*Почалася війна. Родина виїхала під Ямницю. Оповідач працював інструктором плавання в спорттаборі в Ямниці. Був головою спорттовариства "Черник". Проводили турніри, їздили до Коломиї, Стрия, Львова.
*1943 р. - проголошено набір др Дивізії. Не хотів на роботу в Німеччину, УПА не вважав за армію, вірив, що альянти виступлять проти СРСР. Тому подав заяву в Дивізію.
*1943 р., вересень - 12 тижнів вишкіл під Краковом. Дали на Засяння боротися з партизанами Ковпака.
*Підстаршинська школа в Лямбургу на Поморі. Дуже тяжкий вишкіл. Потім - Нойлягер. Дивізія лагодилася до Галичини.
*1943 р., 13 листопада - брав шлюб в Станіславі, мав відпустку.
*1944 р, липень - старшинська школа в Позентресков. Півдня - виклади, півдня - вправи. З 210 школу скінчило 70, решту відіслали.
*Оповідач знав німецьку мову. З слухачів - десята частина - українці.

Ф-II, ст. В.

*Вчився добре, скінчив у першій десятці. По закінченні став унтерштурмфюрер. 2 тижні відпустки . Перевіз жінку з Братіслави до Австрії. Пропали документи.
*Бої. Присяга на вірність Україні. Був старшиною для військових доручень. Потім - командиром в розвідці. Інцидент з німцем щодо Дивізії.
*1945 р., 4-5 травня - дивізійники вистрілювали набої, нищили гармати, йшли до Італії.
*Оповідач попав в полон в табір спочатку - в Белерії, потім - в Ріміні. В таборі - курси шевські, кравецькі, креслярські - під патронатом Папи Римського.
*Стосунки між різновіковими старшинами. Оповідач став полковим 1-го полку.
*Студенти заснували громаду, робили реферати. Мали зв'язок з українцями армії Андерса. Ця армія була з англійцями, пильнували полонених. Передавали речі, продукти, літературу.
*Дружина генерала Андерса - українка Яросевич. Оповідач знайшов її потім в Америці.
*Надумали втікати з полону. Це було тяжко. Втікали втрьох.

Ф-III, ст. А.
*Радянська репатріаційна комісія вимагала їх повернення. Вже рік були в таборі, готувалися до втечі. Кілька варіантів не вдалися.
*Майор Яськевич згодився зняти оповідача з полкового.
*Оповідач втік до Риму, мешкав в семінарії, мав фальшиві документи.
*Повернувся в табір. Ще був жіночий табір, у якому було 12 дивізійних медсестер.
*1946 р., вересень - знову втікають в бік Австрії. Перехід через Альпи.

Ф-III, ст. В.
*Важко дійшли до Інсбруку, знайшли український комітет. Прийняли неохоче.
*З Інсбруку - до Мюнхену. Оповідач - до інтернтабору за Мюнхеном. Там - родичі. Поїхав до дружини. З документами помогли товариші із спортового товариства "Січ".
*Отримав статус "ДП", пішов на роботу. Працював в комітеті IRO, займався спортом.
*1949 р., кінець - переїхав до Мюнхену, в перес. таборі став директором складу.
*1951 р. - дістав політичний дозвіл на виїзд.
*1952 р., лютий - з родиною заїхав до Чікаго. Жив спочатку у тітки. Працював на фабриці, дружина замітала. Відразу - в громадську і спортивну роботу. Дотепер грає в брідж і шахи.
*Член управи парафії, член українського народного союзу.

384
Пришляк Григорій
33, 50, 51, 52, 90, 91, 92, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 210, 211

Ф-1, ст. А.
*Нар. 20 квітня 1913 р. в Новосілках-Лісних Бузького р-ну Львівської обл.
*Батько служив в австрійській армії, воював на італійському фронті.
*1920-1924 р.р. - вчився в школі („вчив у школі сотник УГА Майка і його жінка").
*„В класі були українці, євреї і поляки. Поляки говорили по-українськи, їх не відрізняли. Євреїв в селі було 5 сімей, мали свою божницю."
*Згадує о. Рожієвського, син якого був капітаном в УГА і тісно співпрацював з Бізанцем.
*1924-1928 р.р. - академічна гімназія у Львові.

Ф-1, ст. Б.
*Під час навчання в гімназії поступив у 51 курінь „Пласту", мав псевдоніми: Полуботок, Довбуш.
*В таборі в Підлютім бачив Митрополита Шептицького.
*1928-1931 р.р. - профтехучилище (польське). Технікум.
*1933-1935 р.р. -працює електромеханіком у Львові.

Ф-2, ст. А.
*1930 р. - склав присягу в ОУН. „Зверхники: Фіцик, Ярослав Старух, Данило Чайківський.
*Оповідач мав псевдо - Довбуш.
*„В 35 р. пішов в армію, в 26 полк піхоти, в сотню важких скорострілів і мінометів."

Ф-2, ст. Б.
*Після армії пішов у підпілля.
*З 1938 р. працює в „Просвіті".

Ф-3, ст. А.
*„Хліборобський вишкіл" Бузеччини повністю охопив українські села, крім русофільських. Польська адміністрація відносилася з недовірою. Поліцай слухав під дверима, як йшло заняття (оповідач був засновником „Хліборобського вишколу")."
*Розповідає, як в 1938 святкували 70-ліття „Просвіти", як відзначали ювілей Шашкевича коло його пам'ятника у Золочеві.

Ф-3, ст. Б.
*1938 р. - арешт. Відвезли до Золочева. Судили по трьох статтях, дали 7 р.
*1939 р. - етап. Тюрма в Гродно. Згадує Карпинця, учасника вбивства П'єрацького.

Ф-4, ст. А.
*1939 р. 1 вересня - на тюрму впала бомба.
*В'язні втекли.
*Під конвоєв німці забрали оповідача в Сх. Прусію.

Ф-4, ст. Б.

*Тойбург. „В'язнів розбирали на роботи. За роботу платили."
*Оповід. поїхав до Кракова, де пробув до 1941 р. . Був призначений в Провід ОУН м. Кракова, як референт Служби Безпеки.
*Військовий та ідеологічний вишкіл „на кордоні польських та українських Карпат". Іспит приймали: Лебідь М., його дружина, Брик.
*В крайовому Проводі: Роман Шухевич, Василь Турковський, Іван Равлик.
*В Кракові був і Центральний Провід: Бандера, Стецько, Лебідь.
*Трохи розповідає про Коновальця і Мельника.

Ф-5, ст. А.
*Розповідає про розкол в ОУН („Бандера німцям не довіряв, бо вони показали себе в 1918 р.").
*1941 р., Різдво - збори ОУН. Виступали: Огієнко, Роман Шухевич, Ленкавський.
*Оцінка СБ, як найслабшої ланки ОУН. „В ОУН агентів мали і німці, і москалі."
*„Деякі втікачі з Зх. земель проходили провірку. Один з рідні Горбового казав, що його завербував Берія."
*Оповід. наглядав за „канцелярією політв'язнів".

Ф-5, ст. Б.
*1941 р., березень - поїхав в Берлін. мав стати референтом Крайового Проводу Великонімеччини. „Військовий вишкіл вів Євген Побігущий. Часто приїжджав в Берлін Бандера". Для прикриття оповід. пішов на курси німецької мови.
*Згадує о. Романишина („був помічником пароха Берліна").
*1941 р., червень - дізнавшись про війну від дружини Лебедя, оповід. поверт. в Краків.
*В Кракові оповід. пішов до Равлика, на квартирі в якого був Шухевич з сім'єю. Потім - до Львова.
*„У Львові спинилися на вул. Руській, де був Банк „Дністер". То був збірний пункт." Оповід. став членом Крайового Проводу Зх. областей.

Ф-6, ст. А.
*Оповід. поїхав перевіряти сітку.
*В Станіславі зустрівся з Василем Бандерою, Робертом („Мельничук тоді був в Коломиї").
*„Направили провіряти похідні групи" (Рівне, Остріг, Шепетівка, дійшов до Винниці).

Ф-6, ст. Б.
*„В Антонінах застали Миколу Леника і Дмитра Корінця. Минули неприхильний Вишневець. Пішли до Збаража, потім до Тернополя. Контроль. Німці починають арешти. Василь Охримович, що проголошував Україну у Тернополі, десь пішов у підпілля".
*„Микола Лебідь був за Бандеру". Згадує Клима Савура, Ковальського, Івахіва та Боровця.

Ф-7, ст. А.

*„Боровець мав контакти з німцями, був ніби їх допоміжною поліцією. Наші не дуже то хвалили."
*Згадує Ковпака.
*Згадує Кривого Василя з Бібрщини, що був німецьким агентом.
*1941 р., серпень - „повальні арешти у Львові. Відправки в Німеччину. В Освєнцімі загинули О. і В. Бандери."
*Згадує Миколу Климишина, Кравчука, крайового провідника - Степаняка, організаційного референта - Марка. Сам оповід. тоді очолив Службу Безпеки. У Львові СБ очолив Заяць.
*„В Станіславі бушував Крігер."

Ф-7, ст. Б.
*„Крігера потім за зв'язки з євреями арештували."
*1943 р., осінь - оповід., за доруч. ОУН, відвідав Шептицького, він „жалувався на брак літератури".
*1943 р., грудень - нарада Крайового Проводу ОУН у Винниках („нараду проводив Охримович, за Р. Шухевича додповідала К. Зарицька, був провідник Крайового проводу юнацтва Скаськів").
*1943-1944 р.р., зима - нарада СБ ЗУЗ.
*З наближенням фронту частина працівників СБ була звільнена.
*Згадує зв'язкових: Пчілку, Паньків.
*Розповідає про комуністічну сітку, більшовицьке підпілля, польські відділи.

Ф-8, ст. А.
*„Молодь від совітів втікала в села і в партизанку."
*Познайомився з Стефанією Кадоб'янською.
*„За німців було легше ховатися по селах, за совітів - у містах."
*Розповідає про Коника, що організував мельниківські похідні групи і міліцію в Києві.
*1945 р. - зустріч з Р. Шухевичем і Маєвським.

Ф-8, ст. Б.
*Оповід. і Кадоб'янська одружилися.
*1946 р., березень - народ. син Василь.
*1946 р., липень - оповід. заарештували у Львові. Допити. „Приписали вбивство кількох десятків чол., мусів підписати."

Ф-9, ст. А.
*„Підполковник Воробйов (єврей) стримував інших в жорстокості на допитах."
*1946 р., осінь - перевезли на слідство в Київ. Заарештували жінку.
*1947 р., 7 лютого - суд. Дружині дали 15 років, оповід. винесли смертний вирок.
*Лук'янівська тюрма (розповідає про неї).

Ф-9, ст. Б.
*Згадує Польового Омеляна, Петра Дужого і Степаняка, Ковбасюка Василя.
*1947 р., травень - „політичним відмінили смертну кару".
*1947 р., липень - оповід. смертну кару замінили на 25 років.

Ф-10, ст. А.
*1950 р., літо - етап.
*Згадує ген-лейтенанта Шмідта-Гаммера (в'язень).

Ф-10, ст. Б.
*Етап. Петропавловськ. Караганда. Привезли в Карабас (робочий табір).

Ф-11, ст. А.
*1951 р. - „перевели в „Актас" на цегольню, жіночий табір через паркан".
*„В жіночому таборі сиділа дружина Сосюри."
*Штрафний табір в Сарані.
*„В таборі були Самійленко і Костецький."

Ф-11, ст. Б.
*Розповідає, як святкували Різдво 1952 р. в таборі („Підготували вертеп, начальство не штрафувало. Колядували в зоні на повний голос."). „Святкували і Шевченківські дні".
*Перелічує 6 головних правил українського політв'язня.
*Знайомство з Володимиром Олійником.

Ф-12, ст. А.
*„На звістку про смерть Сталіна всім в'язням сказали вийти. Адміністрація плакала."
*„Святкували Великдень. Адміністрація не вмішувалася. Розумним адміністраторам головне - спокій."
*Жінка оповід., розшукуючи його, попала в тюрму (Маріїнські, Іркутські, Мордовські табори).
*1956 р., травень - дружину звільнили.

Ф-12, ст. Б.
*„Сина в школі заставляли розповідати, хто до мами приходить, про що говорять."
*Розповідає про свого сина (освіта, армія), думає, що „син був сексотом".

Ф-13, ст. А.
*Етап. Привезли у Воркуту. Шахта №3.
*Розповідає про святкування Різдва („зробили вертеп - надзератели розгромили").
*Розповідає про розстріл інженера Мартинця зі Львова.

Ф-13, ст. Б.
*Перевели на шахту №1, тут роздавав одежу.
*В лазні працював ректор Станіславської духовної семінарії.
*Розповідає про „УПА-Північ", про яку залишив спогади Василь Коберницький.
*Згадує Костецького.

Ф-14, ст. А.

*1955 р., червень - етап. Привезли в Юнь-Ягу. Штрафний табір коло ТЕЦ-1 (1,5 місяця).
*„Забрали в зону". Згадує Патруса-Карпатського, Івана Столяра.
*Володимирська тюрма.

Ф-14, ст. Б.
*Воркута. Згадує о. Матусевича.
*1956 р., листопад - Інта. Працювали на залізниці.
*Працює на ТЕЦ-2 (начальник - майор Фёдоров).

Ф-15, ст. А.
*1958 р., серпень - Іркутська обл., Тайшет.
*Зустріч з Михайлом Сорокою (помер 16 червня 1971 р.).
*1958 р., вересень - в Андзьобі оповід. зустрівся з Горбовим, з Курчиком.
*Перевезли у Вихорівку.
*1960 р., 18 січня - оповід. забрали в Тайшет.

Ф-15, ст. Б.
*Повезли в Мордовію, в Сосновку.
*1960 р., грудень - привзли у Львів на допит. Капітан Дуднік влаштував оповід. екскурсію по Львові (потім Лебедь сказав, що тоді оповід. їздив по Львові і показував підпільників).

Ф-16, ст. А.
*„В таборах були школи, але були й внутрішні, свої школи, де вчили історію і географію України, творчість Шевченка (вчителями були самі в'язні)."
*Розповідає про Ю. Шухевича.
*1964 р., жовтень - Саранськ (Мордовія), пообіцяли звільнити.

Ф-16, ст. Б.
*1968 р., травень - етап. Київ, Потьма.
*Згадує Даніеля, Галанського, Гінзбурга, Синявського.

Ф-17, ст. А.
*Згадує лідера католицької організації Огурцова, Гориніва і Мороза, Шумука Данила.
*Згадує Ласку („вони з Синявським були близькі"), Галанскова, Дмитра Верхоляка, Михайла Гориня, Степана Сороку.

Ф-17, ст. Б.
*Розповідає про о. Романюка.
*1971 р., липень - випустили на волю.
*Повернення додому.

Ф-18, ст. А.
*За оповід. слідкували, 1-2 рази в місяць його викликали в КГБ.
*1971 р. - виходить на пенсію, займається громадською роботою.
*1984 р. Жовтень - померла дружина.

Ф-18, ст. Б.

*1992 р. - в присутності Лебедя оповід. зустрівся з Богданом Чуйком (псевдонім - „Черемшина“, „Чуйко каже, що був головою СБ Станіславщини, але насправді головою був Скалюк, псевдо - Чорнобиль“).

385
Проців Микола
127, 128, 129, 130, 131, 132

*1933-1936 — школа.
*1943-1945 — намагання вступити в УПА.
*1945-1960 — табори, тюрми.
*1962-1986 — муляр міжрайон. рем. будкомбінату.
*З 1986 р. — на пенсії.

Ф-І, ст. А.
*Народився в с. Колодіївка Тисменицького району на Станіславщині.
*Батько був господар, мав 6-7 моргів поля, діставав пенсію, воював на Австрійській війні. Помагав будувати читальню, виписував газети і журнали.
*Мати - донька дяка. Дітей виховувала побожними.
*В родині було 7 дітей: 3 доньки померли, лишилося 4 сини.
*1939 р. - помер батько.
*1933 р. - оповідач пішов до школи. Школа українська.
*В селі було кілька поляків - мішані. Була одна єврейська родина. Були добрі люди. Пропали за німців.
*Вчився тільки три роки, бо батько хворів.
*Село було національно свідоме, був "Сокіл" і "Пласт". Вагомий внесок в життя села родини Шепаровичів. Багато хлопців з Колодіївки пішли в січові стрільці завдяки цій родині.
*Тих, хто зустрічав радянців з синьо-жовтими прапорами, не стало.
*Мати оповідача і після війни не хотіла йти в колгосп, бідувала.

Ф-І, ст. В.
*Німцям люди раділи. Було національне підняття, почали грати вистави, був хор.
*Мокляк Василь і Попіль Ярема були в ОУН, було багато симпатиків. Приходили в село боївки, привезли друкарку, папір. Зараз друкарня закопана в селі. В партизанці було багато хлопців з села.
*В УПА оповідача не брали, бо мав 16 років, хоч він мав все спорядження.
*Як прийшли радянці, зробили мобілізацію. Оповідача взяли з ще 700 з району. Повели на Калуш. В лісі конвой роззброїли, зайшли до Грабівки. Там були два місяці. Приходили партизани, брали з собою вишколених.
*Оповідач з товаришем повернувся додому. Вдень ховався від радянців. Ввечері помагав УПА: носив штафети, переводив людей. При облавах ховався в бункері.
*Дивізійник Якубів Михайло робив 3-місячний вишкіл для 15 хлопців.
*Радянці гнали людей глосувати бронетранспортерами.

*Мати оповідача в селі зневажали.
*О. Валіхновський мав великий вплив на молодь, збирав людей в "Просвіту". Потім перейшов в православ'я. (не публікувати)

Ф-II, ст. А.
*Сусід оповідача був підпільний греко-католицький священик о. Іван Селезюк. О. Валіхновський його видав. (не публікувати)
*1945 р., 24 січня хтось видав оповідача, який був в бункері.
*Всіх погнали на Софіївку. По попередньому слідству - до тюрми. Довчук Василь видавав. Багато і сильно били.
*Судили в кінці лютого. Дали 15 років. Кинули в камеру до суджених. Люди боялися один одного, бо підкидали сексотів.
*До квітня був в Станіславі. Після Великодня - у Львів, на пересилку.
*Стрілянина. Думали, що їх визволяють. А то був кінець війни.

Ф-II, ст. В.
*Пересилка на Підзамчу. На етап повезли в кінці травня. Їхали місяць.
*Приїхали в Потьму, Мордовію. На пересилці було жахливо. Люди голодували і вмирали. Найбільше поляки, угорці, естонці, бо звикли краще жити.
*В таборі били молотками по голові. Ховали в братських могилах.
*Попав на етап в Джезказган. Їхали ще місяць. Казахам сказали, що приїдуть фашисти.
*Кинули до побутовиків. Політичні працювали на важких роботах, побутовики - в обслузі. Наші були ослаблені, дурні, один за одного не заступалися.
*Робота на мідній шахті.

Ф-III, ст. А.
*Тяжкі роботи, недостача води.
*З 1947 р. почали бити побутовиків. Об'єдналися з балтами. Оповідач завжди заступався, як когось б'ють.
*1950 р. - оповідач з товаришем вбили бригадира. Дали їм ще по 10 років.
*На початку оповідач багато сидів в карцері, бо не ходив на роботу.
*Після суду, що був в таборі - на етап. В Кінгір воронком. В Новгород. обл., в пос. Крести - в закриту тюрму - на рік. В камері - 6 чоловік.

Ф-III, ст. В.
*Згадує про табір у 1947-48 рр. - почали воювати з придурками, взяли табір в свої руки, витіснили побутовиків з кухні, з бухгалтерії.
*Оповідач верховодив, бо мав табірну судимість.
*Було багато представників інших вір.
*Наші били і наших, якщо хтось поступав не по-людськи.
*В Новгородській області в закритій тюрмі - політичні. Тяжкі умови. Голод.
*Були разом з оповідачем з Великої України Твардовський Михайло і Петрівський Гриць. Можна було читати і грати в шахи.

Ф-IV, ст. А.
*Після року в закритій тюрмі, назад, в табори.
*В Караганді дали в будівельну бригаду. Працював муляром, не хотів робити тяжкої роботи.
*Михайло Іванців. Його в 1954 р. розстріляли. Він писав вірші, випускав журнал.
*1953 р. - з Караганди в Джезказган - зігнали в один табір. Працював на кар'єрі. На Великдень 3 дні не робили.
*На смерть Сталіна в'язні раділи, надзирателі плакали.
*За Великдень, як зачинщик, оповідач дістав рік тюрми.
*Завезли під Тулу. Там була легша тюрма. Багато прогулювалися, замість камер - барак. Різні національності.
*Згадав, що як сидів ще в Кінгірі, в камеру кинули нарядчика-стукача. Його задушили і повісили на грати. Це зробили росіянин, узбек і оповідач. Їх видали. Дали ще 25 років.
*В Кінгірі часто бував на пересилці. Не думав, що буде на волі.

Ф-IV, ст. В.
*Г-541, В-210 - номери оповідача. Після 1951-52 рр. номерів не давали.
*Після смерті Сталіна пом'якшення. Почалися страйки.
*Коли оповідач був в закритій тюрмі, в Кінгірі - страйк. Танки з холостими зарядами стріляли в барак. Загинуло до 800 осіб.
*Працював на кар'єрах, на будовах. Комісії.
*1955 р. - оповідач пішов на першу комісію. Випадок з убивцею начальника КГБ з Дрогобича.
*В Іркутську оповідач зустрів Дмитра Верхоляка, Михайла Сороку.
*Різні погляди в оповідача і у Володимира Горбового.
*Оповідач часто міняв табори, бо не ставав рабом начальства.
*1956 р. - в Мордовії на пересилці зустрічався з Й. Сліпим.
*Звідтам відправили в Іркутськ, працював на лісоповалі.

Ф-V, ст. А.
*Працювали і великі морози. Оповідач ніколи не хворів. Мав товариша на кухні.
*Літом сапав бульбу, дуже заїдала мошка. Потім - розробляв слюду, потім - на лісопильному заводі працював в пожежній команді. Потім - робив коробки для радіо.
*1959 р. - оповідача перевели в побутовий табір. Поставив себе серед побутових.
*На етап не відправили. Прийшло повідомлення, що йому поміняли статті. Оголосили, що на волю оповідачу в 1960 р. замість - в 1975 р.
*Випадок з надзирателем.
*Через два місяці вийшов за зону. Лишився в Іркутську виробляти документи. Сказали, що їхати в Київ і в Галичину не можна.
*Приїхав в Тернопіль. Коло церкви зустрівся з молодшим братом Василем.

Ф-V, ст. В.

*Зустріч з матір'ю. Проїхав свою хату. Ввечері зібралася велика родина.
*Оповідач відмовився іти на роботу за малі гроші.
*Прописувати не хотіли. Прописав пияцюга.
*1960 р., після Покрови - одружився.
*1961 р. - поступив на птахокомбінат, проробив сезон. Просидів зиму вдома.
*1962 р., травень - поїхав в Караганду, в бригаді Пельдера 1,5 року робив, привіз 1,5 тис. крб.
*7 місяців ходив, щоб прописали до жінки і дитини. Пішов на побуткомбінат. Взяли начальником постачання. Робив махінації, бо радянську владу треба обдурювати.
*Син служив на Байконурі, робив на екскаваторі. Сина вбило. Оповідач їздив за сином, але добратися не міг. Сина привезли через 13 діб. Тепер за нього дають пенсію.
*По сусідству з оповідачем жили монахині. В них розклад, як у військових.
*Син оповідача був в них з 1,5 року, вони його бавили.

Ф-VI, ст. А.
*Оповідач помагав монахиням.
*О. Селезюка видав священик, якому він помагав.
*Похорони монашок і о. Селезюка.
*Познайомився з Василем Коберницьким, який також сидів. Поступити в РУХ не міг через вбивства. Коберницький познайомив з Думою і Круциком. Оповідач їх возив.
*1989 р. - оповідач вступає в Меморіал. В Дем'яновім Лазі був кожен день, але копати не міг за станом здоров'я. Безоплатно ремонтував для Меморіалу приміщення. Грошей з Меморіалу не брав, навіть коли бухгалтер настояв, щоб платили.
*Оповідач вважає, що програли тому, що почали будувати каплиці і пам'ятники, замість того, щоби ідеологічно обробляти Велику Україну. А тепер - гриземося.
*Оповідач, як робив на побуткомбінаті, помагав таким, що сиділи.
*Оповідач має вдома смугасту арештанську блузу і "Вальтер" для музею визвольних змагань.

Ф-VI, ст. В.
*17 років був в таборах. Щодо жінок поводився високоморально.
*Велике значення табірної науки. Табір навчив дисципліни. Помагає в життю чесність.
*Розповідь оповідача про розкрадання за теперішніх часів в Колодіївці, Добровлянах, Узені. В селі нема кому робити, тільки є кому красти.
*Вважає, що основна робота має бути - пропаганда і агітація.
*Оповідач грішми допомагає селищній раді і школі.
*Побажання майбутньому поколінню.

187
Рев'юк Емілія
Б51А1:267-кінець

Ф-1, ст. А.
*Нар. в с. Старий Лисець.
*Вийшла заміж, жила в Посічі. Чоловік Іван (псевдо Чорноліс), був провідником і охоронецем Різуна.
*Їх родина годувала повстанців. До них додому часто заходили Різун, Гамалія, Чорнота. За селом почали слідкувати.
*Чоловік загинув. Заарештували оповідачку. На допиті сказала, що чоловік її залишив.
*Завезли до Станіслава. Через 2 місяці суд, ст. 54-1А — 10 років.
*Вивезли у Воркуту, там працювала на кухні, в пекарні.
*1956 р. — оповідачку звільнили. Повернулася додому, на роботу не брали, не прописували.
*1958 р. — донька, заробивши грошей на Донбасі, купила хату в Станіславі. Прописали оповідачку аж в 1991 р.

*„Наше керівництво договорювалося з німецьким, щоби одні других не чіпали. Але Ясь (Іван) казав мені ховатися і від німців, казав, що поки він мене від них видере, мені добре дістанеться".

188
Редько Юліан
Б6А2; Б6Б2; Б7А1; Б7Б1; Б7А2; Б11Б1:203-333; Б11А2:000-330; Б11Б2; Б12А1; Б12Б1; Б12А2; Б18Б2:163-кінець; Б24А1:000-051

Ф-І, ст. А.
*Дата, місце народження. Батьки, сім'я оповідача.
*Вступ до Українського нелегального університету.
*На студії до УТУ записався з товаришем Романом Макухом.
*Пошук квартири для проживання.
*Перша лекція з фізики в таємному університеті проф. В. Кузьмовича.
*Знання про Українські Високі Школи, про польське переслідування.
*Реакція родичів на студентство оповідача.
*Реакція поліції на існування УТУ.
*Труднощі у навчанні.
*Про доктора М. Панчишина.

Ф-І, ст. В.
*Товариство студентів-медиків "Медична громада".
*Життя студентів УТУ. Пошуки заробітку.
*Викладачі УТУ.
*М. Панчишин, його взаємини з окупаційною владою.
*П. Музика — хімік і біолог, його асистент Гронський.
*В. Кузьмович.
*Лекції на філософському факультеті пп. І. Свєнціцького, В. Щурата, Студинського, С. Кархута.
*Фактично 4 факультети УТУ.
*Про студентів богословської семінарії.
*Бійки між польськими студентами і українськими.
*Один день із життя студента УВШ.
*1925 р., 20 травня — арешт оповідача. Участь у студентській нелегальній газеті.

*Одяг студента. Палка як озброєння проти польського студента.
*Залікова книжка, бібліотека, лабораторія.

Ф-II, ст. А.
*Про членів Крайової Студентської Ради — Івана Полюгу та Миколу Дужого.
*Польська політика проти УТУ.
*Закордонне навчання студентів УВШ.
*Зібрання студентів в університеті.
*Воробель — студент медичного факультету УТУ.
*Про навчання і спроби заробітку.
*Про ЦЕСУС, його структуру.

Ф-II, ст. В.
*Про ЦЕСУС — товариство, що об'єднувало всі студентські організації.
*Про ЦЕДУС — Центральний допомоговий український союз.
*Про Михайла Матчака.
*Журнали "Студентський шлях", "Поступ".
*Закордонні вузи, зокрема чеські, де вчилися українські студенти.
*Про Український Вільний Університет у Відні, потім — у Празі.
*Професура Українського Вільного Університету.
*Студії на священиків — у Бельгії.
*Студентські зібрання в Академічному Домі.
*Політичні дискусії в Академічному Домі.
*Дискусії між націоналістами і комуністами. Орієнтація останніх перетворити УТУ на радянський вуз.
*Структура УТУ: кафедри, професура.
*Збірки фінансові на УВШ, за які утримувався УТУ, кошти з діаспори.
*Плата за навчання.
*Сподівання на легалізацію УВШ.
*Оповідач бу симпатиком УВО.
*Переговори українців і поляків про українські університети у Варшаві, Станіславі.
*Відношення українських політичних партій до УТУ.

Ф-III, ст. А.
*Переведення на роботу у Львівський університет.
*Про Є. К. Лазаренка.
*Наукова діяльність оповідача в університеті.
*Звільнення на пенсію.
*Про виключення викладачів і студентів з університету.

Ф-III, ст. В.
*Про ректора Максимовича.
*Про І. І. Ковалика.
*Про П.П. Кострубу.

Резуняк Василь
Б59Б2:253-кінець; Б60А1:000-кінець

*1930-1937 —семирічка в Акришорі.
*1941-1945 — служба в нім. війську, дивізія СС „Галиччина".
*1945-1947 — фільтр. табір Одесі.
*1947-1985 — юрист, від судового виконавця до прокурора.

Ф-І, ст. А.
*Прадід оповідача, Петро Ткач, народився на Буковині. Побудував в селі церкву.
*Дід оповідача по матері служив в австрійській армії в Відні, потім - в Боснії, був заступником коменданта поліції в Будапешті.
*Батько оповідача народився і жив в Космачі. Був лісорубом. Національно свідомий, усвідомлював людей. Його переслідувала польська поліція, весь час був у лісі.
*1923 р. - народився оповідач, його записали на прізвище матері.
*1930 р. - поступив в загальноосвітню (польську) школу в Акрешорі. Закінчив 4 класи.
*В Космачі після цього закінчив 7-ім класів "рідної школи".
*1937 р. - польська поліція арештувала матір, Резуняк Ганну, за те, що переховувала чоловікового брата, який займався політикою. Рік відсиділа в Коломийській тюрмі.
*1939 р., вересень - прийшли радянці. Капуляк Василь - вуйко оповідача, голова сільського осередку ОУН, організував сільську міліцію. За тиждень всі міліціонери були вивезені невідомо куди.
*Катуляк Василь знайомив оповідача з літературою ОУН. Наказав поступити в комсомол. Оповідач всю інформацію передавав в ОУН.
*З початком війни оповідач був у Львові, жив на квартирі на Валовій, поступив на військову службу. Відправлений до Кракова, в команді - українці з "Нахтігалю".
*В Кракові три місяці на вишколі. Проводили українські військовики і німці. Потім - вишкіл в Ноєсмарку в Баварії. Вчили німецьку мову і різну зброю.
*1942 р., жовтень - відправили до Львова. Жили в казармі біля готелю "Львів". Патрулювали по місту. Займалися контррозвідкою. Рахувалися як частина польової німецької жандармерії, група "Нахтігалю", керував штурмбарфюрер Шмітке. З українського керівництва - Євген Побігущий з Коломийщини.

Ф-І, ст. В.
*1943 р., серпень - почали формувати дивізію СС "Галичина". З частини оповідача відправили за добровольцями.
*Оповідача відправили в Чехію, в артилерійське училище. Рік провчився. Кинули під Броди.
*Під Бродами був 4 тижні зі своїм ерзац-батальйоном. Поранило снарядом "Катюші".
*Лікувався під Перемишлем. Після лікування - збірний пункт у Дрездені. Відправили в Чехію, в Ощадніце, патрулювати і боротися з партизанами. З двох сторін уникали зустрічей і перестрілок.
*Потім - Югославія. Під Малібором і Бистрицею бої з комуністами Броз Тіто. Оповідач - ротенфюрер, мав чоту до 50 осіб.

*1945 р., лютий - перекинули в Австрію, під Фельдбах, на передову. За три тижні - контужений, опам'ятався в радянському полоні. Коло нього був Резніченко Петро. Він зірвав з оповідача військові відзнаки і сховав разом з польовою сумкою. Цей же Резніченко в полоні видав, що оповідач - офіцер, мав свою команду.
*Радянці вирішили оповідача розстріляти без суду. Розстріл доручили двом старшим солдатам з Вінничини. Ті солдати дозволили оповідачу з Резніченком втікти. Біля двох тижнів ховалися.

Ф-II, ст. А.
*Переховувалися між остарбайтерами. За два тижні зареєстрували як остарбайтерів. З молодших сформували напіввійськову частину. Повели через Мадярщину, Югославію в Румунію. Там були на польових роботах. Через місяць відправили в Одесу.
*В Одесі - робочий батальйон. Працював в майстерні по ремонту автомобілів. Кожний третій день викликали у військову контррозвідку на допити. Оповідача виручили колишні військовики з Дивізії, які в Югославії запаслися довідками югославського комуністичного підпілля про те, що вони були партизанами Тіто. Ці люди ствердили, що оповідач був з ними в одній частині югославських партизанів. Таким чином оповідач уникнув тюрми або висилки до Сибіру.
*1947 р., березень - демобілізувався. В квітні приїхав додому. Бувші однкласники помогли влаштуватися на роботу судвиконавцем Яблунівського суду. Встановлював межі, ділив майно, стягав штрафи. Конфіскацію майна засуджених з УПА заміняв грошовими виплатами. Не дав забирати худобу у людей за невиконання постанови. Так допомагав.
*1949 р. - перевели на посаду слідчого. Рятував людей від криміналу за вивезення лісу.
*1950 р., червень - вступив в КПСС, враховуючи клич провідника ОУН С. Бандери "Галичани - в партію!" Тоді пішов в партію тому, чому зараз комуністи пішли в РУХ. На зборах говорив одне, а серед людей, яким довіряв, інше. Був знайомий з Василем Павличком, батьком письменника. Зустрічався з Дмитром Павличком.

Ф-II, ст. В.
*Інформацію для партизан оповідач надавав своєму однокласнику, а потім - кумові, Петруку Василю, який жив і працював в Яблуневі.
*1947 р. - одружився з Плотенко Марією. Вона була з Великої України направлена в Яблунів обліковцем. Старшу доньку хрестили вночі. Молодша донька народилася в Богородчанах. Хрестили в 1956 р. в церкві в Чернівцях.
*1950 р. - перевели слідчим в Букачівський район, там працював 5 років. За ним спостерігало КГБ.
*1955 р. - перейшов прокурором в Вигоду, був прокурором Богородчанського, Тлумацького, Городоцького районів. Боротьба з правопорушниками, побутовими злодіями, поновлення прав громадян. Був своїм серед чужих.
*Тепер на пенсії . Займається патріотичним вихованням молоді. Допомагає як юрист демократичним організаціям.

190
Римар Тетяна
Б40А1:270-кінець; Б40Б1:000-234

*1944 р. — педагогічні курси для вчителів початкових класів в м. Кам'янець—Подольську.
*1944-1945 — вчитель 1 кл. Рожачянської СШ Хмельницької обл.
*1948-1951 — навчалась в Кременецькому педінституті.
*1945-1950 — вчитель поч. класів с. Біло???? Тернопільського р—ну.
*1950-1953 — вчитель, завуч, директор семирічної школи с. Товстолуг В. Бірчанського р—ну Тернопільської обл.
*1953-1954 — вчитель школи в с. В. Гаї Микулинецького р—ну.
*1954-1962 — директор Петриківської ??? школи Тернопільського р—ну.
*1957-1960 — навчання у Львівсько—Дрогобицькому педінституті.
*1963-1968 — завуч школи—інтернату с. Іванівка Каменівського р—ну Винницької обл.
*1965 р. — закінчила Київський пед. інститут ????деректолог.
*1968-1976 — директор Іванківської СШ № 3 Винницької обл.
*1976-1981 — педагогог—вихователь ЖЕКу № 1 м. Тернополя. Вийшла на пенсію.

Ф-І, ст. А.
*1926 р., 17 червня - народилася в с. Малиничі Волочиського р-ну, Хмельницької обл.
*Батько - Б'ялик Антон - бухгалтер ст. Гречани. Мати - Євгенія - вчителька.
*Відомості про брата і сестру.
*Діди по материній лінії були вчителі.
*1934 - 1941 рр. - вчилась в Рожичанській семирічній школі. Мала виставки з малювання, писала вірші.
*Пережила голод 1932 - 1934 рр.
*1935 - 1936 рр. - акти непокори селян за нестерпні податки.
*1937 р - репресії в Рожичинську.
*1941 - 1944 рр. - працювала в огородній бригаді.
*1944 р. - упішно закінчила піврічні курси для вчителів 1 - 4 класів в Кам'янець-Подільську.
*Півроку вчителювала в с. Рожичанську. Потім направили в Тернопільську обл.
*1945 р., 19 січня - приїхала в с. Білоскірку. Її дуже добре прийняла завідуюча початкової школи.
*Місцева влада і батьки дітей дуже добре поставилися до оповідачки, допомагали їй в усьому.
*1946 р. - до оповідачки приїхала її матір, яка також була вчителькою. Працювали разом.
*В кінці 40-их років ставили з молоддю п'єси з української класики.
*З 1950 р. направлена в сусіднє село Товстолуг.

Ф-І, ст. В.

*На Тернопільщині порівняно з Хмельниччиною значно багатше, культурніше, ідейно сильніше життя.
1945 - 1950 рр. - вчитель початкової школи с. Білоскірка.
*1950 - 1953 рр. - вчитель, завуч, директор семирічної школи в с. Товстолуг.
*1948 - 1951 рр. - закінчила українську філологію Кременецького педагогічного інституту.
*1957 - 1960 рр. - закінчила українську філологію Львівсько-Дрогобицького педінституту.
*1953 - 1954 рр. - вчитель російської мови в с. В. Гаї Микулинецького р-ну.
*1952 р. - одружилась з Римарем Омеляном, вчителем фізкультури і німецької мови.
*1953 р. - народився син Юрій.
*1954 - 1962 рр. - директор Петриківської школи.
*1962 р. - померла матір оповідачки.
*1963 - 1968 рр. - завуч школи-інтернату с. Іванівка Калинівського р-ну Винницької обл.
*1965 р. - закінчила Київський педінститут, спеціальність - дефектологія.
*1968 - 1976 рр. - директор Іванківської СШ № 3.
*1956 р. - народилася донька.
*1976 р. - переїхала в Тернопіль.
*До 1981 р. була педагогом-вихователем ЖЕКу № 1.
*Останні 10 років мешкає в с.Білоскірка.
*1947 р.- випадкова зустріч з "хлопцями з лісу".
*Відносини з сусідами.
*З 1963 р. по 1999 р. була в Комуністичній партії.

191
Романів Ілля
Б63Б1:143-кінець; Б63А2:000-115

Ф-І, ст. А.
*Народився в Жилиборах Рогатинського повіту.
*1922 р. - пішов до школи. Учитель - Литвин Омелян, колишній офіцер УПА.
*Помагали "Просвіті", цікавилися ОУН, збирали гроші для політв'язнів.
*1930 р. - почав працювати в Галицькому союзі Українських кооперативів.
*1932 р. - вчився на курсах крамарів у Львові. Записався в академію, але перевівся , бо було не під силу.
*Виконання "свій до свого по своє".
*1936 р. - очолив збіжовий магазин в Рогатині. Збивав торгівлю євреїв.
*1938 р. - переводиться до Галича, де організовує збіжевий магазин.
*Чекали німців, а прийшли радянці.
*1938 р., листопад - перїхав до Кінашева. Там були партячейки.
*Поступив у 9-ий клас вечірній.

*1940 р. - поступив у Станіславське педучилище, але направили у Львів на курси економістів.
*Працював плановиком. Через доноси євреїв звільнили.
*В перший день війни арештували в Кінашеві. Допитував начальник МГБ Романенко.
*1935 р. - арешт в Галичі. Суд польського трибуналу, бо в Жилиборах були зняті дороговкази польською мовою.
*Відмовився від приналежності до ОУН. Був в 14 камері.

Ф-І, ст. В.
*Суд. Свідки показали, що оповідач не винен. Звільнили.
*За німців знов робив в кооперативі. Був ревізором в Букачівському районі.
*1943 р., серпень - звільнився, пішов в Перемишль на гімназійні курси, які організував Кубійович.
*1944 р., березень - екзамен, дістав документ про закінчення гімназії.
*Приїхав до Ходорова.
*1944 р., липень - прийшли радянці.
*Помічник зав райвно - Костик з Кінашева.
*Запропонували в Поплавники бути зав. школою.
*1946 р. - перейшов до Кінашівської школи, але батьки не йшли в колгосп.
*До 1952 р. - був в Купільниках.
*1944 р., серпень - частина самооборони в Курові. Напад. Бої, після яких ховалися по криївках.
*Партизан люди підтримували таємно.
*1944 р. - поступив в заочну педшколу.
*1948 р. - поступив в Станіславський педінститут, який закінчив в 1950 р.
*1957-58рр. - організував театральний гурток, були хори. Виступав з шевченківськими доповідями.
*З 1974 р. - пенсіонер.
*Працював до 1979 р.
*1930 - віче в Жилиборах і виступ посла до польського парламенту Степана Кузика. Спів "Не пора", стрілянина.
*Громадська діяльність оповідача в радянські часи.

193
Романюк Микола
Б35А2:183-324; Б35Б2:000-кінець; Б37А1:000-102

*1912-1916 — навчався в початковій школі с. Застінка.
*1916-1918 — вчився на столяра в майстрів с. Застінка.
*1918-1949 — працював на власній господарці, столярував, виробляв вози, сані.
*1949-1962 — в артелі столярів місцевого колгоспу.
*1962 р. — вийшов на пенсію, але продовжував працювати на попередній роботі.

Ф-І, ст. А.

*1902 р., 19 грудня - народився в с. Застінка Тернопільського р-ну, Тернопільської обл.
*Батько Михайло помер у 1905 р.
*Відомості про старших братів і сестер. Брати - в Росії, сестри - в Канаді.
*Мати з роду Шелегей, з колишніх руських солдатів, ім'я - Парастинія.

Ф-I, ст. В.
*Паном фільварку був Маничевський.
*Ходив в початкову школу с. Застінка, пополудні пас чужі корови, заробляючи собі на одяг.
*10 років в хаті оповідача жили жиди.
*Мати була акушеркою, кравчинею, вела господарку.
*Опис господарки і побуту в с. Застінка.
*В селі була читальня, велику роль відігравала церква.
*Опис весілля, похорон, забав в селі.
*Як виживали селяни залежно від величини поля.
*Тодішні ціни.
*1916 р. - закінчив школу, копав окопи для російського війська.
*Вчився столярувати в майстрів свого села.
*Одружився з Настею Онисько з с. Застави.

Ф-II, ст. А.
*1929 р., 29 серпня - одруження.
*Як виглядав робочий день оповідача. Особливості сільської столярної роботи.
*1919 р., червень - через с. Застінка проходив фронт.
*Поляки перезахоронювали січових стрільців в Тернополі в спільному похованні.
*Про парохів села з 1939 до 1946 рр.
*Бійки між поляками і українцями в 20-30-их роках.
*Діти, внуки і правнуки оповідача.
*1939 - 1945 рр. - в війні участі не приймав, бо був хворий (туберкульоз кості ноги від 1923 р.).
*1941 р. - почала діяти ОУН в селі. Взаємні вбивства енкаведистів і оунівців.

Ф-II, ст. В.
*Відомості про вояків ОУН з села.
*Підпіллю не допомагав, бо був хворий.
*В колгосп примушували вступати силою. Було дуже тяжко.
*До 1962 р. працював в колгоспній артілі столярів.
*Радіє, що дожив до незалежності України.

194
Росовська Марія
Б8А1:255-312

*Голод 1946-1947 р. р.

196
Русанова Ольга
Б27А2:282-кінець; Б27Б2:000-188

Ф-І, ст. А.
*1926 р. - народилася в с.Демка Черкаської обл.
*Мати померла, коли оповідачці було 3 роки, батько загинув під час вітчизняної війни.
*У роки війни була на Далекому Сході і в Алтайському краї.
*Після війни повернулася до бабусі в Полтавську обл.
*Закінчила педучилище і була направлена на роботу у Львівську обл.
*Спогади про голод 1933 р., про розкуркулення в їхньому селі.

Ф-І, ст. В.
*Про різні звичаї і традиції, які були в селі оповідачки.
*Спогади про повоєнну Україну.
*Розповідь про педагогічну діяльність.
*Розповідь про сім'ю, синів і внуків.

197
Руснак Мирон
Б63А1:000-273

*1921-1936 — школа, гімназія.
*1939 р. — здав матуру в Бухаресті.
*1942 р. — переїзд до Львова.
*1942-1943 — служба в Бав????.
*1945-1951 — еміграція в Німеччину.
*1951 р. — виїзд до Америки, робота в громадських і спортивних товариствах.

Ф-І, ст. А.
*1916 р., 10 червня - народився в м. Чернівці.
*Батьки - вчителі, школа під Чернівцями.
*Спочатку школа українська, з 1918 р. - румунська.
*Оповідач вчився 4 роки в українській гімназії в Чернівцях, потім вона стала румунською.
*Закінчив гімназію в 1936 р.
*Юнацькі організації в гімназії. Міжнаціональні стосунки.
*По закінчені гімназії поїхав зі шваґром в Бухарест.
*Здав матуру, записався до торгівельної академії в 1939 р. Вчився мало, бо почалася війна.
*Спроба оселитися в Берліні в 1938 р.
*1942 р. - виїхав до Львова, жив у сестри.
*Працював в Українському Центральному Комітеті з доктором Кубійовичем.
*Був зв'язковим між Українським комітетом і бавдінстом. Взяли на німецький штат, зробили сотником.
*Відкриття підстаршинської школи у Львові за пропозицією оповідача. Оповідач в ній викладав історію України, літературу, етнографію. Навчалося 96 хлопців по 2 місяці.
*Характеристика помічників.

*Школа помагала УПА зброєю.
*1943 р., вересень - оповідач одружився.

Ф-І, ст. В.
*1943 р., осінь - рейд в Карпати. Передбачення про поразку німців.
*Перевіз дружину до Відня.
*До січня 1945 р. був в Кракові.
*Як підходили більшовики - пересувався з дружиною на захід.
*В Регенсбурзі табір - українців найбільше. Там були до 1949 р.
*Далі - Мюнхен, жили приватно. Весь час працював референтом в ІРО чи УЖРІ.
*Вчився в технічно -господарському інституті, магістр політики.
*1951 р. - виїхав до Америки. Спочатку було тяжко.
*Працював робітником на ф-ці парфумів. Потім був референтом в суспільній опіці.
*Суспільно-громадська діяльність.

386
Сабодаш Марія
410, 411, 412

Ф-1, ст. А.
*Дівоче прізвище - Сабодаш.
*Нар. 9 вересня 1924 р. в с. Антонівці Тлумацького р-ну Станіславської обл.
*Розповідає про своїх родичів.
*1932-1938 р.р. - школа.
*„В 1939 р. прийшли „визволителі". Почали людей арештовувати."
*Воєнні дії поблизу рідного села оповід.

Ф-1, ст. Б.
*„Прийшли німці".
*1941 р. - поступила в ОУН (псевдо - Зірка).
*1941-1943 р.р. - підпільна робота в ОУН.
*1944 р. - організація УПА.
*Бої в Братишеві („між Орликом і Совітами").
*1945 р. - „по селі пройшлася червона мітла".

Ф-2, ст. А.
*Арешт. Тюрма.
*1947 р., квітень - етап.
*Тайшет. Табори.

Ф-2, ст. Б.
*Конфлікти з побутовими.

Ф-3, ст. А.
*Магадан.
*1955 р., січень - оповід. звільнили.

Ф-3, ст. Б.
*1957 р. - повернення додому.

*1957-1961 р.р. - робота в Ростовській обл.
*1961-1985 р.р. - кухарка Івано-Франківської обласної лікарні.

387
Савка Михайло
484, 485, 486, 487, 488, 489

Ф-1, ст. А.
*Нар. 25 жовтня 1928 р. в с. Тязеві під Галичем.
*Батько, Гаврило, помер в 1932 р.
*Мама - Ганна Гнатюк.
*Оповід. пам'ятая, як в 1933 році в селі збирали допомогу для голодуючих, „але Росія відмовилася її брати".
*Батько виписував „Народну справу".
*1935-1942 р.р. - школа („Директор, Омелян Гірняк, був сотником в УСС. За німців Гірняк з сином були в поліції.").
*„В селі було 27 євреїв, більшість з яких були в КПЗУ".
*„На парцеляції жили 4 польські родини".

Ф-1, ст. Б.
*Оповід. „чув за першу, дуже страшну, пацифікацію 1930 р., як поляки били і тягли за конем війта".
*1938 р. - оповід поступив в юнацьку сітку ОУН („виховником був Дутчак Дмитро").
*1939 р., вересень - початок війни (розповідає про події в Станіславі і його околицях).

Ф-2, ст. А.
*„Прийшли совіти."
*Головою сільради вибрали полковника УГА, через 2 місяці його арештували.
*1940 р., зима - організація колгоспу („Збирали заяви по селі - люди не підписувалися. Зробили колгосп, позабирали поля в людей.").
*Згадує Сеньківа - замісника повітового провідника ОУН (псевдо Терновий).
*1940 р., літо - арешт Литвина.
*1940 р., жовтень - заарешт. голову „Просвіти".

Ф-2, ст. Б.
*Розповідає про Глинську.
*„Совіти заводили свої свята. Ходили з червоними прапорами, тягнули людей за собою. На Конституцію зарізали корову для бідняків. Совіти село споїли."
*„Люди на німецькі літаки казали, що то ангели."
*„Совіти, як відступали, зірвали порохівню під Ямницею. Коли совіти вже відступили, першим в тюрму ввійшов Стрільців з Угринова і звільнив замурованих живцем ледве живих німецьких льотчиків."
*„Приїхали мадяри. Люди зустрічали їх тьома прапорами: мадярським, українським і німецьким."

Ф-3, ст. А.
*Згадує Дорошенка.
*„В 1942 р. в Тязеві перетоплювали масло для підпілля. Коли в гестапо довідалися, куди йде масло, в селі почалися арешти."
*Згадує Гайворона, Наливайка, Різуна.
*1944 р., 1 травня - „Вночі німці оточили село. Взяли десь 200 людей віком від 16 до 60 років на будівництво аеродрому".

Ф-3, ст. Б.
*Згадує Грицько Марію з Бережан (переховувала партизанів).
*1944 р. - оповід. поступив в ОУН (псевдо Горіх).
*1944 р., 16-17 липня - радянські війська розбили німців на Павелецькій дорозі і зайняли село.
*Розповідає про Дністрову.
*„Совіти" Ольшанського Михайла, Стасюка, Дорошенка вбили при спробі втечі.

Ф-4, ст. А.
*1945 р., 1 травня - сутичка між „совітами" і партизанами (згадує Чорного і Сірого).

Ф-4, ст. Б.
*1946 р. 10 березня - розкрито бункер неподалік школи, де переховувався надрайонний провідник Чорний з людьми. Чорний покінчив життя самогубством.
*„В селі лишився Іскра - районний провідник."
*Оповід був свідком смерті Гайового.

Ф-5, ст. А.
*Серед людей Іскри були Віщун і Василь Мазурик із Залукви.
*1949р., 19 квітня - оповід. дістав повістку в ЧА.
*Оповід. не довіряв Іскрі.

Ф-5, ст. Б.
*1949-1953 р.р. - служба в радянській армії.
*„Хлопці в армії співали партизанські пісні, але міняли слова."

Ф-6, ст. А.
*Згадує Чав'яка Володимира (курінний Чорнота з Галича).

Ф-6, ст. Б.
*1956 р. — до тепер: завгосп ветлікарні.

412
Савка Ольга
483

Ф-І, ст. А.
*Оповідачка народилася 26 травня 1928 р. в с. Тязеві.
* Батько Михайло Литвинець був війтом. Постраждав в пацифікацію від поляків. 7 лютого 1931 року помер.
*В пацифікацію оповідачка впала в вапно.

*Мама - Євдокія Квасній.
*Старша сестра оповідачки 6 січня 1946 року загинула в УПА.
*1935р. - оповідачка пішла до школи. Вчителька арифметики була в підпіллю. Перелік вчителів за Польщі.
*1932 - мама оповідачки вийшла другий раз заміж.
*Опис вигляду солдат ЧА в 1939 р.
*Взяли вчителя, арештували актив.
* Німців село вітало. Вони також над людьми знущалися.
*За німців оповідачка ходила до Ямниці на вишкіл медичний. Вчилася у школі, після поверн. рад. влади - продовжувала.
* Сестра оповідачки була зв'язковою. Оповідачка була зв'язковою в УПА.
*Серпень 1945 р. - оповідачка несла штафету. Облава. Облавники штафету не знайшли.
*Допит в Галичі.
*Оповідачку випустили з тюрми, бо попросив провідник (ОУН). Він працював в КГБ.

Ф-І, ст.В.
*1946 р., 10 березня - вбили провідника Чорного (Литвинця Василя).
* Оповідачку ввечері арештували. Вітчима били, катували.
*Кілька днів - тюрма в Галичі. Сиділи разом з чоловіками.
*З Галича - Станіслав. В Станіславі - в загальну камеру, потім в вузьку.
* Оповідачку допитували. Не били, бо відповідала спокійно, обдумано.
*Через 5 місяців в один день випустили всіх чотирьох з одного села, бо серед них була одна, яку завербували.
*Хвороба на тиф.
*1952 р. - вийшла заміж. Працювала на швейній фабриці.
*Побажання майбутнім поколінням.

388
Савчук Катерина
560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 581б (581а - Гринів Ольга (411))

Ф-1, ст. А.
*Нар. 1; жовтня 1923 р. в с. Дубівці під Галичем.
*Батько, Андрій, служив в австрійській армії, був в УСС.
*Мати - Тетяна Луцій.
*Вся сім’я оповід. була в той чи інший спосіб пов’язана з партизанами (розповідає про батька, сестер і братів).
*1930-1936 р.р. - школа (розповідає випадок, коли її набила вчителька, бо Катерина не купила портрет Пілсудського).
*О. Медвіцький був головою „Просвіти“.
*В 1933 р. в селі ставили виставу про Голод.

Ф-1, ст. Б.
*Оповід. перераховує арештованих в 1934 р. „за Україну“.

*Батько оповід. виписував „Золотий Колос", „Батьківщину".
*„За Коновальцем в селі носили жалобу".
*„Як наші йшли на фестин, поляки кидали за ними камінням. Люди поляків не любили."
*„Німці тікали вошиві."

Ф-2, ст. А.
*1942 р. - оповід. вступила в ОУН, слідом за Галюком Іваном.
*Оповід., Сахній Софія, Трощук Марія, Озарко Ганна слідкували за залізницею, готували харчі та одяг для УПА.
*1943 р., осінь - курси УЧХ, вів Шепета.
*1943 р., літо - військовий табір в Галичі (під керівництвом Хортиці).

Ф-2, ст. Б.
*Розповідає про бої між „совітами" і німцями, про відступ останніх.
*Хату оповід. використовували, як канцелярію ОУН.
*Підпілля ОУН.

Ф-3, ст. А.
*Тато оповід. був головою сільради.
*„Багато хто пробував виїхати за кордон. По дорозі мадяри перекидали фіри і забирали коней - люди верталися."
*1945 р., 22 січня - оповід. заарешт.
*Мала псевда - Ольга і Ярослава.
*Допити. Тюрма в Богородчанах.

Ф-3, ст. Б.
*Допитував Буйвол, потім - Петренко.
*Знайомство з Луцькою (лікар) з крайового проводу, з Герасимович Іванною, Надяк Стефою, Вінтонів Оксаною, Лідою Малиць, з Нусею Безушко.

Ф-4, ст. А.
*1945 р., травень - суд. Дали 10 років без конфіскації майна („але все одно конфіскували") за ст. 54 - 1а - 11.
*Згадує Ірину Винарчук - товаришку по камері.
*1945 р., червень - етап.
*Знайомство з дочкою Тарнавського, була лікарем.

Ф-4, ст. Б.
*Їхала оповід. з Оксаною Попович.
*Воркута. Табори. Робота в автодорожній бригаді.
*Згадує Катерину Мельник.

Ф-5, ст. А.
*В бараці познайомилася з Мигаль Нусею з Дрогобиччини.
*„Політичних в таборі було мало".
*Лім'я, лісоповал.
*Згадує Степана Селіпия (Селепея?) з Опришківки.
*1948 р. - розповідає про святкування Різдва і Великодня.

Ф-5, ст. Б.
*Воркута.
*Табір для інвалідів в Абезі.
*Згадує проф. медицини Менделєєву (єврейка).

Ф-6, ст. А.
*В таборі оповід. познайомилася з дружиною композитора Прокоф'єва, з Паламарчуком Дмитром з Києва.

Ф-6, ст. Б.
*Оповід. звільнили.
*Обласна лікарня в Станіславі.
*Оповід. лікував Шепета, Чемеринський.
*Петра Савчука, нареченого оповід., який в 1957 р. повернувся з Воркути, заарештували і відправили в Тюмень на 5 років.

Ф-7, ст. А.
*Оповід. оселилася в Іншимі, разом з Савчуком Петром.
*1959 р. - одружилися.
*Повернення в Станіслав.

Ф-7, ст. Б.
*Проблеми з пропискою. Пошуки роботи.
*„Прописали тільки через 5 років."
*Знайомство з Оксаною Лемик, з Іриною Сеник.
*Оповід. була на весіллі в Заливахи, шлюб яким давав Романюк.

Ф-8, ст. А. відсутня.

Ф-8, ст. Б.
*Петришин з Хом'яківки познайомив оповід. з Пронюком.
*Під постійним наглядом КГБ.
*1988 р., лютий - оповід. вступила в Гельсінську спілку.

389
Савчук Петро
551, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593

Ф-1, ст. А.
*Нар. 30 січня 1921 р. в с. Дубівці під Галичем (точніше - присілок Дегова).
*Тато, Степан, служив в австрійській армії, „був радником в сільраді".
*Мама - Агафія Торб'як.
*1927-1934 — школа в Дубівцях (директор - Антін Легінь, вчив о. Медвицький - перший голова „Просвіти").
*„В Дубівцях рибу ловили сітами. Євреї винаймали дільницю Дністра, сільські помагали. Рибу сушили в печах в соломі."
*Оповід. мав двох братів, Володимира і Михайла, і сестру Марію.

Ф-1, ст. Б.

*1934-1937 — гімназія (директор - Левицький, вчили: Чайківський, Ростинський, Плячек, Гавдяк, Желінський, Солохтей).
*Згадує о. Микитюка.

Ф-2, ст. А.
*Згадує Коржака Михайла (Сапера).
*Розповідає, як в 1936 р. будували читальню в Дегові.
*Згадує, що між Плячеком і Желінським (викладачі гімназії) „була боротьба, бо один був пілсудчик, а другий - ендек".
*1937-1941 р.р. - педагогічний ліцей в Станіславі („на майдані Шептицького"), що в 1939 р. був переіменований в педшколу („було 4-5 українців, решта - поляки. вчили по-польськи, українська мова була 2 год. на тиждень. Українці ходили на свою релігію").

Ф-2, ст. Б.
*Характеризує вчителів педшколи (зокрема Водоп'янова, Погорєлова, Філіпенко).

Ф-3, ст. А.
*1940 р. - заарешт. батька оповід., вивезли („потім, якимось чином тато попав у польську армію, створену польським урядом на еміграції, воював в Африці проти німців").
*1941 р., 22 червня - опис подій в Станіславі та його околицях.
*Згадує Осипа Білобрама.

Ф-3, ст. Б.
*Табір в Ямниці.
*Вчитилює в с. Глибоке Богородчанського р-ну, потім - в Дубівцях.
*1943 р., весна - в Межигірцях на вірність ОУН присягу складали: Кармелюк, Довбуш, Ігор („керував округом"), Байдак, Ворон і оповід (псевдо - Блакитний, Сербин).
*1943 р., осінь - організація відділу пропаганди у Блюдниках.

Ф-4, ст. А.
*„Готувалися до приходу совітів. Нищили будівлі, де ті могли зупинитися."
*Фронт в Галичі. Події в околицях Блюдників і рідного села оповід.
*Згадує Сапера, сотника Бея.

Ф-4, ст. Б.
*Згадує Бара, Чорноту.
*Смерть підрайонного СБ Чорного (Торб'яка Володимира).
*Розповідає про Бистрого (Коржака Федора).

Ф-5, ст. А.
*1945 р., 30 липня - більшовики зробили облаву під Перевозами і перехопили гупу партизан (разом з оповідачем), що йшла на вишкіл. Оповід. називає зрадником Белея.

Ф-5, ст. Б.
*Тюрма. Допити вів Пєтухов.
*Етап.

Ф-6, ст. А.
*1945-1955 р.р. - тюрма, табори Воркути.

Ф-6, ст. Б.
*Знайомство з Данилевичем з Тернопільщини.
*Зустріч з Чорнотою в одному з таборів.

Ф-7, ст. А.
*Зустріч з Чайківським.
*1955 р. - оповід. звільнили.
*Згадує о. Пугача з шахти № 10.

Ф-7, ст. Б.
*1956-1958 р.р. - Далекий Схід.

Ф-8, ст. А.
*1957 р., вересень — повернення на Україну.

Ф-8, ст. Б.
*1958 р. -оповід. заарештував Шевчук.
*1958-1962 р.р. - висилка в Тюмень.

Ф-9, ст. А.
*Проживання без прописки у власній кооперативній квартирі.

Ф-9, ст. Б.
*Переслідування.

390
Сагайдак Марія
62

*1921 р. — народилася в м. В. Мости Сокальського р—ну.
*1927-1934 — навчання в початковій польській школі у В. Мостах.
*1934 р. — навчання в торговій школі в м. Коломия.
*1935-1939 — участь в діяльності т—ва „Просвіта" у В. Мостах.
*1939-1944 — робота в податковому відділі у В. Мостах
*1944-1949 — переслідування, переховування, арешт.
*1949-1956 — Мордовські табори.
*З 1956 р. — робота в масспоживі у В. Мостах, вихід на пенсію.

391
Салдит Оксана
444, 445

Ф-I, ст. А
*Оповідачка народилася 11липня 1921р. в Турі Великій під Долиною.
*Тато Юліян ще за Австрії був лісничий.
*Оповідачка має 4 брати і сестри.

*Мама - Іванка Альс. Прадід мами походив з Данії.
*1926 р. - переїзд до Грабівки під Калуш. Там оповідачка почала ходити до школи.
*Ще в 1-ій клясі преїхала в Соколівку під Косовом.
*1928 р. Тато почав будувати хату в Станіславі, щоб діти-гімназисти мали де жити. В тому ж році оповідачка перейшла вчитися до Станіслава.
*Оповідачка вчилася в Шашкевичівці.Поляки школу замкнули. Оповідачка трохи ходила до василіянок. Потім школу знов відкрили.
*Мешкала недалеко від військових польських частин.
*1931 р. Татові оповідачки перенесли роботу в Західну Польщу (Вронки, Шамотульський повіт, Познанське воєводство), бо не хотів стати римо-католиком. Тато забрав маму, оповідачку і молодшого брата.
*Всюди - самі поляки. Знали, що приїхали українці, добре відносилися.
* Оповідачка знала польську мову. Випадок з директоркою школи, бо вона назвала її "русінка".
* Часом діставали "Діло", "Дзвіночок", мали багато українських книжок.
*Оповідачка у Вронках закінчила школу. Пішла до гімназії Петра Скарги в Шамотули. Тужила за родиною.
*1939 р.- закінчила гімназію.
*З початком мобілізації батько мав транспортувати два лісництва до Жидачова.
*Возами заїхали під Варшаву. Німці зайняли, сказали татові вертатися.
*Все було ограбоване. В лісництво прийшов новий лісничий.

Ф-І, ст. В
*Перейшли до Саміти.
*Сестра і брат оповідачки поїхали до Відня вчитися у вищих школах.
*Оповідачка до 1942р. була з батьками, потім виїхала до Відня.
*У Відні була церква св. Варвари, де сходилися українці.
* Оповідачка вчилася готельної справи два роки.
* Під Віднем в той час німці тримали вивезених з України. Студенти опікувалися. За то багатьох студентів німці арештували, декого дали в концтабори.
*В липні 1944р. оповідачка втратила зв'язок з родиною.
*1 квітня 1945р. Як підходила РА, оповідачка з нареченим втікли під Інсбрук.
* Оповідачка в Розенгаймі взяла шлюб. Поїхали до Аусбургу, що був знищений. Український комітет діяв в руїнах. Поїхали до Мюнхену. В Карлсфельді організовувався табір втікачів.
*Американці давали харчі. В таборі було багато інтелігенції.
* В 1946р. табори розділили. Оповідачка поапала в табір Міттенвальд.
* В Карлсфельд і Міттенвальд приходили хлопці з УПА і з Дивізії, яким вдалося перейти на Захід. Їх втягали до табору. Перевозили в Міттенвальд машинами.
*Брат оповідачки, Ярослав Варивода, мав бути співголовою табору. Таке розпорядження дістав від американців. Життя в таборі було нормальне.

Ф-II, ст. А
*Харчування, обмін речей на їду.
*1948 р. - народження дитини. До того оповідачка працювала у господарчому відділі, її чоловік - на лісорозробці.
*В Міттенвальді чекали на еміграцію.
* Родина тата зголосилася до Австралії.
*В таборі вчили іспанську та англійську мови
*5 липня 1949 року виїхали кораблем. Їхало 900 осіб. Оповідачка дуже тяжко перенесла подорож. Приїхали до Нью-Йорку 15 липня.
*Привезли до Баффоло, відвезли на ферму. На фермі працювали рік.
*В 50-их роках оповідачка вперше отримала звістку від родини. Вони виїхали до Галичини, жили під Станіславом. Зазнали знущань. Вернули половину рідної хати.
*1950 - брата Володимира арештували.
*1953 - тато помер.
*Брат 6 років відсидів, виїхав потім в Крим. За три роки прописався.
*1962р. - померла мама, брат - у 1983р.
*Брат Ярослав і сестра були у тому самому таборі. Сестра затрималася у Відні, мало не попалася радянцям. В Міттенвальді приходила репатріаційна радянська комісія.

Ф-II, ст. В
*Табірна поліція цю комісію в табір не пустила. Американці були наївні, дуже радянцям вірили.
*Стрийко оповідачки, Володимир Варивода, був сотником УПА. Він помер в Міттенвальді. Там помер і Родіон Сліпий, брат Йосифа Сліпого.
*Брат оповідачки, Ярослав, в Детройті працював на заводі Форда.
*Чоловік оповідачки працював на залізниці, потім - на м'ясарні, займався суспільною роботою.
*Оповідачка працювала на різних роботах. Потім мала склеп і бавила дітей, потім працювала в медицині, зараз займається суспільною працею.
*Діти оповідачки: Юрій - скінчив архітектуру і філософію, займається культурою майя; Іванна - бакалавр мов, працює в бізнесі; Мирон закінчив архітектуру.
*Сестра оповідачки і її чоловік - медики, шановані українцями. Діти сестри також медики.
*Брат Ярослав має дві доньки.
*Звернення до майбутніх поколінь українців.

392
Свиридова Ганна
464, 465, 466, 108, 163, 164, 165, 166, 467, 468, 469, 479

Ф-1, ст. А.
*Нар. 5 грудня 1925р. в с. Хриплин під Станіславом.
*Дівоче прізвище Жовнірук.

*Тато і стрийко були в УСС.
*Мама була членом „Союзу Українок".
*1931-1937 р.р. - школа сестер Василіанок („в класі були і поляки, і українці, і євреї, - конфліктів не було".).

Ф-1, ст. Б.
*1937-1939 р.р. - гімназія (директор - проф Заморока, вчили: проф. Савицький, проф. Бахталовський, о. Тарнавецький.).
*1937 — прийняли в Юнацтво ОУН.
*1939-1941 — школа.

Ф-2, ст. А.
*„В 1942 р. в Перемишлі здала матуру до гімназії. Помогли священики і владика Холмишин."
*1942 р. - поступила в Український Вільний Університет в Празі (провчилася 2 семестри).
*Згадує весілля доньки Волошина.
*Повернулася додому.
*1942 р., осінь - поступила в ОУН. Рекомендацію давав сотенний Шрам (Степан Бурда, родом був з Хриплина). Оповід. була в нього на весіллі.
*Співала в хорі „Боян".

Ф-2, ст. Б.
*„Часом „Боян" співав разом з „Думкою", її вів Колесса."
*Розповідає про облаву, влаштовану німцями в театрі під час вистави „Шаріка".
*Згадує Івана Долішнього.
*„Німці забирали по селах худобу". Оповід. їздила перекладачем („давала знати куди німці їдуть і хлопці з УПА стадо відбивали.").

Ф-3, ст. А.
*„Вдома, на стриху, був шпиталь УПА, хоч то було коло гарнізону". Оповід. доглядала хворих і поранених.
*Ціла сім'я оповід. була в підпіллі.

Ф-3, ст. Б.
*Опис похорону замордованих в тюрмі НКВД в 1941 р.
*„За німців урочисто святкували Зелені Свята. Німці лиш сказали поперевертати прапори."
*„Як німці вели євреїв на розстріл, хтось кинув їм хліб - німці його розстріляли."
*„З машини з євреями випала дитина, німець її вбив і викинув на тротуар."

Ф-4, ст. А.
*Згадує, як єврейка, що мала корчму в Хриплині, сказала її мамі: „Нами розчиняють, а вами замісять."
*1945 р., червень - працвала в Братківцях („зверхник по пропаганді - Євген, машиністка - Катя.").
*В Тисменичанах оповід. схопили енкаведисти.
*Привезли в Станіслав.
*Згадує Оксану Вінтонів.

Ф-4, ст. Б.
*Оповід. звільнили.
*1945 р., жовтень - оповід. знову заарештували. Допити (слідчий - Пєчоний). Очна ставка з Орисею.

Ф-5, ст. А.
*Перевезли у Львів на вул. Лонського. Допити.

Ф-5, ст. Б.
*Згадує слідчого Безушка, Рузю Сороку (діставала для оповід. ліки).
*1946 р., червень - судили за ст. 54 - 1а -11 (зрадниця - Тоня Маслій).

Ф-6, ст. А.
*З оповід. сиділи росіяни „за допомогу бандерам".
*Згадує начальника Хриплинської станції - Крутова (його посадили за допомогу УПА).
*Тюрма в Золочеві. Львів. Сиділа разом з Ольгою Дирдою.

Ф-6, ст. Б.
*Привезли в Комі.
*Згадує начальника санвідділу табору Наталочкіна.

Ф-7, ст. А.
*Працювала в санчастині (нач санчастини - Окунєв).

Ф-7, ст. Б.
*1948 р., весна - оповід. перевели в 20-й лагпункт, де були інтерновані німці.
*„Німці навіть в табірних умовах були кулінарами, збирали трави. Німці ходили на наші свята і запрошували нас на свої."

Ф-8, ст. А.
*Дізналася, що її родичів вивезли в Караганду (розповідає про них).

Ф-8, ст. Б.
*Згадує Донченко Надію (акторка київського театру).
*„В „УСТВІМЛАГУ" була агітбригада - в ній артисти театрів."
*Оповід. перевели на комендантський лагпункт в Вожаєль, звідти - в інвалідний політичний табір (тут сиділи студенти і викладачі медінституту).
*„Серед взязнів була рідна сестра Льва Толстого. А на Коменданстському сиділа жінка Калініна."

Ф-9, ст. А.
*„В таборі ставили „Безприданницю", „Безталанну", „Грозу" Островського, „За двома Зайцями".
*Оповід. перевели в 7-й табір. Зустріч з Мирославою Гребенюк („її батько був капелланом УСС").

Ф-9, ст. Б.
*Помер Сталін. Почали переглядати справи, оповід. викликали на комісію і вона попросилася в Княж-Погост (Караганда) до чоловіка.
*Повезли трохи далі, в Айніно.
*Розповідає про свого чоловіка.

Ф-10, ст. А.
*Чоловіка судили за ст. 58 - 1Б - 11, „за измену родине".
Відправили в Тайшет в табори.

Ф-10, ст. Б.
*1949 р. - народився син, Тимур. Дитину відправили в дитячий будинок. Дозволяли відвідувати 2 рази на місяць під наглядом конвою.
*1961 р. - оповід. реабілітували, вона переїхала до чоловіка і стала завідуючою ясел.
*1962 р. - реабілітували чоловіка.

Ф-11, ст. А.
*Оповід. добилася, щоб дитину передали родичам в Караганду.

Ф-11, ст. Б.
*1962 р. - переїжджає з чоловіком в Злинці (до його батьків).
*1969 р. - вперше за 20 років приїхала на Україну. Добивалася реабілітації рідних.

Ф-12, ст. А.
*Батьків реабілітували, але хати їм не віддали.
*1963 р. - оповід. переїхала на Україну. Працювала у військовому шпиталі.
*Вчилася в Архангельському медінституті („тут ставилися упереджено").
*1968 р. - пішла в дитячу лікарню, де пропрацювала 29 років.
*Син закінчив дорожній технікум і отримав направлення на роботу в Тлумач.

Ф-12, ст. Б.
*1990 р. - сина обрали депутатом міської і обласної рад. На наступних виборах обраний головою районної ради Тлумацького району.
*Оповід. займається громадською діяльністю.
*Згадує Владику Софрона.
*Розповідає про сина Ігоря.

393
Селепей Анастасія
610, 611, 609б

Ф-1, ст. А.
*Нар. 2 жовіня 1923 р. в с. Добровлянах Станіславської області.
*Дівоче прізвище Возняк.
*Батько, Василь, був в УСС.

*Мати - Ганна Хорбута.
*Оповід. мала 2 братів і сестру.
*1930-1937 — школа (директор - Кучма).
*1939 р., 1 вересня - „в Станіславі почали бомбити".
*„За німців робила в Лігеншафті".

Ф-1, ст. Б.
*1945 р. - родичів оповідачки вивезли. Оповідачка переховувалася 2 роки (розповідає про бункери).
*1947 р., липень - оповідачку заарештували, „відвезли в Станіслав на Софіївку", потім перевели в тюрму. Псевдонім оповідачки - Полтавка.

Ф-2, ст. А.
*Оповідачка сиділа з Щерб'як Магдою (односельчанка) і жінкою священика.
*Суд. Дали 10 р. + 5 р. за статтею 54- 1а.
*Відправили в табір в Свердловській області.
*1950 р. - перевезли у Воркуту.

Ф-2, ст. Б.
*Описує своє перебування в таборах.
*1955 р., 25 квітня - оповідачку звільнили, поїхала на Урал до родичів.
*1960 р. - повернулася на Україну.
*1988 р. - викликали в КГБ, сказали, що її брат загинув в Чорному Лісі. Радили писати заяву на реабілітацію.
*„Розвелася з чоловіком, аби не валили хату".
*1944-1947 — УПА, зв'язок, переховування .
*1947-1955 — тюрма, табори Свердловська, Воркута.
*1955-1960 — висилка на Україні.
*З 1960 р. — до тепер — робота на Україні. Зараз — прибиральниця на меблевому комбінаті.

— Оповідачка втікла в 1945 р. від совітів, що прийшли її арештовувати, 2 роки ховалася.
— В тюрмі в Станіславові наглядач допускав переговори між в'язнями, пускав в камеру.
— В Воркуті скакала з поїзда, що зійшов з рейок.

394
Селепей Степан
602, 603, 604, 605, 606, 607, 609а

Ф-1, ст. А.
*Нар. 10 січня 1923 р. в с. Опришківці Лисецького району Станіславської області.
*Батько -Василь Селепей.
*Мати - Явдоха Коваль.

*Татів брат, Яків, був в УСС.
*1929 - 1935 р.р. - навчався в школі (директор - Підгайний, катехити - о. Грабельний, о. Матейко).
*„В селі поляки мали свою школу".
*Згадує комуністів Майданських, Луця Когутяка.

Ф-1, ст. Б.
*„Поляки мали літаки фанерні, з коробками на бомби".
*„Перші совіти зробили в селі 2 колгоспи. Один був „з Богом" (голова - Василишин Іван), Дрий - „без Бога" (чому так називали пояснити не може). Потім ці два колгоспи об'єднали і головою став Василишин Петро. Колгоспи будували з людського."
*Почалася війна і оповідача забрали у військо.

Ф- 2, ст. А.
*Оповідач втік.
*„В селі пішов в Самооборону, старшим був Ілля Гладиш, бо був в УСС хорунжим. Тих, що були за совітами „виховували".
*„Прийшли мадяри. Їм зробили ворота, вбрали смерічкою, дали образ Шевченка цілувати."

Ф-2, ст. Б.
*„Німці назначили в селі старосту. Люди Забрали поле з колгоспу назад."
*В 1941 р. оповідача прийняли в ОУН.
*1942 р. - опідач зголосився до Дивізії СС „Галичина".
*1943 р., осінь - „Прийшла повістка. Поїздом завезли в Францію. Попали в райцентр Сааральбен, на лінії Мажіно, вона вся була під землею, нагорі лиш зоти, зверху - гума, для зменшення руйнівної сили бомб".

Ф-3, ст. А.
*Оповідач був у піхоті: 2-й батальйон, 7-а сотня 4-го полку, 1-а чота („заступник тяжкого скорострільщика"). „Був там з Феношиним Михаськом".
*1944 р., січень - відправили на фронт („На станції Ожидів розвантажилися, хлопці змінили вермахт. Вермахт до німецьких СС відносився гірше, як до дивізійників.
*„На Великдень був бій коло Радехова за Омеляни. Дивізійники відбили атаку."

Ф- 3, ст. Б.
*Згадує бій в Лопатині і в Бандерівці.
*„По святах полк зібрали в Брюховичах під Львовом і відправили в Гайделягер в Ногаймер на формування Дивізії". Оповідач попав у штаб пропаганди Служби Безпеки до майора Ціглера.
*Розповідає про сутичку з ковпаківцями, що закінчилася поразкою останніх.
*„Приїхали в Камінку-Струмилову. Напали москалі. Хлопці трималися скільки могли, але мусіли відступити".

Ф-4, ст. А.

*Описує шлях відступу: Гнила Липа, Вороняки, Золочів, Човганське Заріччя, де була сотня Бея. За Рогатином розділилися: оповідач і Батіг йшли з Ямниці, а Деркач з Угринова .

Ф-4, ст. Б.
*1945 р., 28 січня - оповідача заарештували („свої зрадили"), повели в НКВД. Слідство тривало 6 місяців.
1945 р., липень - суд. Дали 10 р. + 5 р. за ст. 54 ,1-а, 11.

Ф-5, ст. А.
*Повезли в табори у Воркуту. Розповідає про своє перебування в таборі.
*Опис будівництва ОЛП зимою в тайзі руками в'язнів.

Ф- 5, ст. Б.
*1949 р. - організовано управління таборів Речлаг.
*Працював на 11 шахті. Мав № М 1824.
*Потім перевели на лісоповал.

Ф-6, ст. А.
*1955 р., весна - оповідач „міг ходити без конвою".

Ф-6, ст. Б.
*Згадує повстання на 18 шахті.
*1954 р., осінь - „звільнили на вільне поселення, до 100 км від Воркути".
*Одружився з Возною, поїхав до її родичів. Поїхав в Казахстан до свого стрийка.
*Поїхав додому провідати батька. Батько помер.
*До 1960 р. разом з жінкою жив на Уралі.

Ф-7, ст. А.
*Працював слюсарем на пилорамі.
*Повернувся додому, „дали 25 арів землі і план на будову".
*1987 р. — вийшов на пенсію, займається громадською роботою.
*Оповідач перераховує борців за Україну. Стрільців УГА, УПА, дивізійників, активістів УПА.

— Цікаві зауваження про довоєнні колгоспи, про сов. армію до війни.
— В дивізії в Бузьку, в Золочеві — помагав УПА машиною під Львовом 3 січня 1944 (!).
— Цікава розповідь, як нім. літак поміг вирватись з оточення.
— Арештований зрадниками в січ. 1945 р.
— Серед зими привезли в голий ліс. Вогнями гріли землю, робили землянки.

Сеник Євген
Б25Б2:150-кінець; Б29А1:000-122

*1947 р. — закінчив курси дяків.
*1951 р. — пішов в армію.
*1954 р. — одружився.
*1954 р. — поступив у Загорську Духовну Академію.
*1991 р. — відкрив церкву на вул. Каховській у Львові і є там настотелем. Ця церква є УАПЦ — церквою, є прихильником того, щоб була єдина УАПЦ на всю Україну.

Ф-І, ст. А.
*1932 р., 1 грудня - народився в с. Поршна Пустомитівського р-ну.
*1947 р. - поступив на курси дяків.
*До 1951 р. - працював дяком у с. Поршна.
*1948 р. - здавав екзамени на дяка у соборі св. Юра.
*1951 р., жовтень - призваний до війська, служив у Рязанській обл., м. Скупин.
*Лишився у військовій частині, був командиром відділу розвідслужби. За ним слідкували.
*Мамині брати відмовилися служити в армії, тому сім'ю мали вивезти в Сибір. Не ночували вдома, а по рідних і сусідах.
*Батько ховався у Львові.
*Відомості про старшого брата.
*Оповідач після армії закінчив вечірню школу № 13.
*1954 р. - був висвячений на дяка.
*Після висвячення був скерований у П'ятницьку церкву.
*1954 р., вересень - одружився з Ганною з с. Поршна.
*1956 р. - народилася дочка. Відомості про дочку і внучок.

Ф-І, ст. В.
*1961 р. - народився син.
*Розповідь про навчання сина.
*Відомості про внуків.

Ф-ІІ, ст. А.
*1954 р. - складав іспити у Духовну Академію в Загорську під Москвою.
*"Не пройшов по конкурсу" тому, що родичі відмовлялись служити у війську.
*На початку другого семестру КДБ дозволило вчитись.
*Опис навчання в Академії.
*Після закінчення владика Миколай направив оповідача в Брюховичі, а пізніше - у церкву на вул. Короленка, оскільки там помер священик.
*Не мав бажання іти в російську церкву.

Ф-ІІ, ст. В.
*Любов до хору від о. Миронюка Івана із с. Поршна.
*Велике значення о. Івана в житті оповідача.
*Строгі вимоги до хорового співу.

Ф-ІІІ, ст. А.

*Пізніше був направлений у П'ятницьку церкву.
*В Куликові правив до 1990 р.
*На греко-католицьку віру не перейшов.
*В серпні 1990 р. вирішив відновити церкву на вул. Каховській, і утворити громаду УАПЦ.
*Утворення громади, перелік спонсорів.
*Допомога парафіян.
*Основні плани в розбудові церкви і духовному житті.
*Утворення класів з підготовки для поступлення в семінарію.

Ф-III, ст. В.
*Оповідач викладає катехизацію в СШ № 68. Труднощі, з якими він стикається.
*Перелік нагород і священицьких відзнак оповідача.
*Роздуми про конфесійні чвари.
*Звернення до Верховної Ради і ООН.

395
Сеник Ірина
366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373

Ф-1, ст. А.
*Нар. 8 червня 1926 р. у Львові.
*Батько, Михайло, був в УСС (вістуном?). Був в австрійській армії в сотні Дашкевича.
*Мати, Марія Іберле, німка за походженням.
*„Тато був в „Просвіті", мама - в „Рідній школі".
*1931-1938 р.р. - школа.
*1938-1944 р.р. - гімназія у Львові (директор Винар, німецьку вчив Микола Матвіїв-Мельник - січовий стрілець), торг. школа.
*Згадує В. Вовка, Дорошенко, Л. Щур.
*„2-а світова війна почалася бомбардуванням. Прийшли „чубарики". Були страшні, обірвані, нещасні."

Ф-1, ст. Б.
*1938 р. - оповід. поступила в юнацьку сітку ОУН. Перша провідниця оповід. - Наталка Винників.
*1942 р., травень - присяга в ОУН, оповід. стала провідницею торгівельної гімназії.
*1940 р., грудень - почався „процес 59". Засуджених вивезли до Бердичева.
*1939 р. - похорони ген. Тарнавського.
*Оповід. прац. в Митрополичій консисторії у відділі вдів і сиріт. Часто бачила Митрополита Шептицького. Згадує о. Годунька, о. Костельника.

Ф-2, ст. А.
*Директор торгівельної школи - Ковалинський.
*1943-1945 р.р. - підпілля (ОУН).
*1940 р. - оповід. впорядковувала стрілецькі могили.

*1945 р., 11 грудня - оповід. заарештували.

Ф-2, ст. Б.
*Допити в СМЕРШі.
*1946 р., березень - суд. Дали 10 років за ст. 54-1а-11, довічне заслання.
*Тайшет.

Ф-3, ст. А.
*1947 р. - оповід. отримала № Л-72.

Ф-3, ст. Б.
*Згадує начальника санлагу Попова.
*Згадує Ліду Альхіменюк, Цімерман.
*1955 р., червень - оповід. звільнили.
*Оповід. розповідає про долю своїх рідних.
*Згадує о. Демчука, лікарів: Тимчишина і Лушпинського.

Ф-4, ст. А.
*В 1966 р. оповід. закінчила медучилище.
*1963 р. - померла сестра оповід.
*1968 р. -оповід. отримала дозвіл повернутися на Україну.
*Операція на хребті (робил проф. Корнєєв і проф. Постніков).
*В таборі оповід. познайомидася з викладачкою Київського у-ту - Яснопольською, із забороненими російськими поетами.
*Згадує П. Крохмалюка, Наталю Попович, Ніну Вірченко, Мешко.

Ф-4, ст. Б.
*Розповідає про Ніну Вірченко.
*Знайомство з Іваном Гончарем.
*Згадує Любу Леник.
*1968 р. - оповід. приїхала в Івано-Франківськ.
*1969 р. - похорон о. Возняка.
*Згадує В. Мороза, статті якого оповід. друкувала і розповсюджувала.
*Оповід. жила в п. Бійовської.
*Згадує П. Заливаху, Галю Дідик (її звільнили в 1969 р.).
*1970 р. - В. Мороза заарештували (одночасно зробили обшук в оповід.). На суд приїхали Дзюба і Сверстюк.

Ф-5, ст. А.
*1970 р. -оповід. відвідала о. Романюка в Космачі („після арешту Мороза отця перевли в Прутівку").
*1971 р. - святкування 100-ліття Стефаника разом з В. Чорноволом.
*1972 р., 12 січня - обшук. Допити („допитував слідчий Боєчко, що вів Чорновола"). „В тюрмі вже були Ірина Калинець, Іван Гель, В'ячеслав Чорновіл."
*Під час слідства жила у готелі „Львів" під домашнім арештом.
*1972 р., листопад - знову обшук. Оповід. заарештували.

Ф-5, ст. Б.
*Очна ставка з Настусенко.

*1973 р., 25-27 січня - суд („на суді був Ст. Пушик, Карпенко, Олена Стрілець").

Ф-6, ст. А.
*Судили по статтях 62 ч.2 і 26 КК УРСР. Вирок: 6 років суворого режиму + 5 років заслання.
*Етап.
*1972-1978 р.р. - тюрма, табори в Мордовії.
*„З Потьми привезли в Барашево. Відвели в ЖХ („жилищное хозяйство")"
*Трохи розповідає про зв'язок між лагпунктами. Згадує В. Стуса, Ніколє Садунайте.

Ф-6, ст. Б.
*„Істинно православні (старовіри) казали, що совітська влада від сатани. Вони відмовлялися від документів" (оповід згадує Раю Іванову з старовірів).
*Розповідає, як святкували Різдво в таборі.
*1975 р. - Звільнили Дарію Гусяк і Марію Пальчак.
*Оповід. згадує Стефу Шабатуру, Сільву Захмансон (останню викупили).

Ф-7, ст. А.
*„В бараці крутили кіно. Приїжджали виховувати викладачі з університету."
*„До православних приїжджав генерал з Москви. Баби йому заспівали, що Сталін - сатана."
*1976 р. - звільнили Ніну Строкату-Караванську і Світличну (розповідає про них).
*1976 р. - створено Гельсинську Спілку. Оповід. отримала зашифроване повідомлення про арешт Руденка і Тихого.
*1978 р. - звільнили Чорновола і Івана Геля.
*Розповідає про О. Дучимінську (оповід. була з нею в Тайшеті).

Ф-7, ст. Б.
*Розповідає про Іру Калинець.
*Згадує Воронцову, Айну і Наталію Францівну („стукачки").
*Етап (Куйбишів, Патропавловськ, Цілиноград, Алма-Ата,Талдикурган ...).
*1983 р. — повернення на Україну.
* З 1983 р. — громадська робота.

396
Симчич Мирослав
493, 496, 497, 498, 504, 506, 512, 513

Ф-1, ст. А.
*Нар. 5 січня 1923 р. в с. Березів Вижній на Косівщині.
*Мама, Параска Голинська, була в „Союзі Українок".

*1929-1931 р.р. — „Рідна школа" („був антагонізм з польською школою, часто билися"). „Польський уряд 3 рази закривав школу. Вчилися по хатах".
*Помер батько. Оповід. взяли до себе дідусь з бабусею в с. Березів Нижній.

Ф-1, ст. Б.
*Ще в школі оповід. „татовим сусідам, де читали газети, розповідав про Хмельницького і закликав гнати поляків".
*1935-1939 р.р. — робота в лісі.
*„До війни було багато українських партій - піднімали національну свідомість".
*„В 1938-39 р.р. плакали за Закарпатською Україною. Багато пішли воювати."

Ф-2, ст. А.
*„Прийшли совіти". Оповідач вірив більшовицькій пропаганді.
*„За півроку почали в селі розкуркулювати, вивозити на Сибір. Село збунтувалося проти радянської влади. Зірвали вибори. Почалися арешти."
*1941 р., весна - „Негрюч Дмитро організував сотню".
*1940-1941 р.р. - вечірня школа („Учні ставили „Безталанну", режисером був майбутній артист і режисер Василь Шимчич.").
*1942 р. - поступив в архітект. технікум в Коломиї.
*З 1942, 20 жовтня - в УНС, страршинська школа (разом з оповід. вчилися: Грім, Тигр і Сокіл). Розповідає про розпорядок в школі, предмети, які читали.
*В юнацькій сітці ОУН оповід. мав псевдо Кривоніс. Згадує полковника Кропиву, югославця Гачича (викладачі).

Ф-3, ст. Б.
*Після закінчення старшинської школи оповід отримав звання чотового.
*Оповід. відправили в Чернівецьку обл. в сотню Криги разом з Говерлою, Левком і Соколом.

Ф-4, ст. А.
*Оповід. дали чоту новобранців. Згадує сотенного Хмару, Недобитого, ройових Березу і Вовка.
*„Свідомості на Буковині не було. Вітали: „Слава вашій Україні!".
*Згадує Козака, сотенного Мороза.
Ф-4, ст. Б.
*Згадує Перебийноса (курінний).
*„Найсильнішим карабіном був „маузер" - прострілював навіть рейку."
*Описує дрібні сутички і бої з „совітами" (напр., бій під Жаб'єм, в ході якого був поранений сотенний Мороз).
*„Пішли в Березів".

Ф-5, ст. А.
*В бою під Березовом сотенний Юрко через незнання тереторії передав командування оповід. (опис бою).

*В бою загинули кулеметник Явір („кличка Самсонів") і стрілець Ясень, кілька чоловік поранено.

Ф-5, ст. Б.
*1945 р., 15 січня - „в бою загинуло 346 совітських солдат і 17 офіцерів, ще 50 померло в лікарні. Забили генерал-майора Дергачова (оповід. був важко поранений і його лікувала дружина Роберта).
*1945 р., березень - Мороз взяв оповід. своїм заступником. Свою чоту оповід. передав ройовому Лободі (Басараб Михайло з Березова).
*„Сотенний Мороз занадто шкодував людей".

Ф-6, ст. А.
*„Сотенний Мороз завжди йшов на ризик, але все обмірковував."
*„Більшовики в р-н Коломиї стягнули 100-тисячну армію. З 16 наших сотень вижило тільки дві - Мороза і Спартака. Інші розсіялися."
*„Березівська сотня в Жаб'ївському р-ні за одну ніч розгромила всіх стрибків."

Ф-6, ст. Б.
*1945 р., 10 червня - „ у Жаб'ївському р-ні в Яворові провокативна група НКВД під виглядом бандерівців вбила 10 чоловік".
*Цілий 1945 р. бої з окремими гарнізонами стрибків.
*1946 р., липень - оповід. зібрав свою сотню (Чотовими були Черник і Грім, ройовим - Дорошенко).

Ф-7, ст. А.
*Згадує Дзвінчука,Чупринку.
*Розповідає про підготовку до зимівлі, будівництво криївок, заготівлю харчів.

Ф-7, ст. Б.
*1947 р., весна -осінь - рейд на Буковину, аж до Бесарабії. Мета - пропаганда і розчищення терену від стрибків.

Ф-8, ст. А.
*Згадує чотового Черця. Подано опис бою між підрозділами оповід. і Черця з одного боку і „совітами" з іншого.

Ф-8, ст. Б.
*Оповід. дає характеристику зброї, якою користувалися партизани: карабіни, автомати (найкращий фінський), кулемети, міномети, бронебійники, гранати, міни.

397
Симчич Раїса
494, 495, 501, 502, 503а

Ф-1, ст. А.
*Нар. 7 липня 1938 р. в Запоріжжі.
*Дівоче прізвище - Мороз.
*Тато - Мороз Андрій Опанасович. В 1941 р. загинув на війні.
*Мама - Повстяна Варвара Артемінівна.

*„Всю війну ми кочували з села в село, жили в якомусь курені".
Ф-1, ст. Б.
*1945-1953 р.р. — школа („школа була в людських хатах, батьки приносили якісь меблі дітям - замість парт").
*Про голод 1947р.
*З 1955 р. — робота на „Запоріжсталі".

Ф-2, ст. А.
*Оповід. „чула, що бандити-бандерівці вбивали людей".
*1962-1965 р.р. — металургійний технікум.
*1963 р. - в Запоріжжя приїхав Мирослав Симчич (сотенний УПА Кривоніса).

Ф-2, ст. Б.
*1964 р. - оповід. і Мирослав Симчич одружилися.
*1965 р. - народ. син Ігор.
*1968 р., 30 січня - Мирослава Симчича заарештували („перед тим був обшук, взяли багато фотографій, посвідчень на різні спеціальності"). Оповід. кілька разів допитували в справі чоловіка.

Ф-3, ст. А.
*Чоловікові дали 25 років. Табір в Потьмі (Мордовія). Оповід. дозволили відвідувати чоловіка 2 рази в рік.
*Народився 2-й син, Мирослав.

Ф-3, ст. Б.
*„Мирослав працював в 2-і зміни, присилав 100 рублів на місяць".
*Чоловіка перевели в Пермську область.

Ф-4, ст. А.
*„До 1979 р. чоловік був у Всесвятському таборі."
*„Далі - строк побутовий, 5 років. Чоловіка перевели ще далі в Тайгу."
*„В 1980 р. Мирослава перевели в Запорізьку область. Там йому додали ще два з половиною роки „за антисовітську агітацію". Для того капітан Грибенко півроку сидів в зоні і збирав лжесвідків. Назбирав десь 40. Чоловіка відправили у Ворошиловградську область, в табір особливо строгого режиму."

Ф-4, ст. Б.
*„Чоловіка перевели в Дніпропетровську область. Під час одного з чергових обшуків в нього „знайшли" ніж під матрасом, на 12 днів відправили в БУР, хотіли заморозити."
*1983 р. - чоловіка звільнили.
*Розповідає про своїх синів (освіта, кар'єра).

Ф-5, ст. А.
*Оповідачку постійно переслідували через чоловіка, постійні обшуки, прослуховування телефону (згадує, що мала телефон Валерія Марченка).
*З 1968 р. — другий арешт чоловіка. Відвідування його в таборах з одним, а потім з двома синами до 1982 р.

— Дуже переслідували через чоловіка.

420
Слука Степан

Ф-I, ст. А.
*Гурток на кафедрі історії України.
*Перші думки про вивчення історії не в рамках офіціозу.
*Розмови про нелегальний гурток.
*Залучення Кожана, Козовика, Сварника, Філонова, Худого, Долинської.
*Розмови з М. Олексюком про гурток.
*Конспірація. Робота гуртка.
*Ознайомлення з працею І. Дзюби "Інтернаціоналізм чи русифікація".
*Інші відомості про дисидентів та їх діяльність.
*Визначення С. Слуки на лідера організації.

Ф-I, ст. В.
*Плани розширення сфери діяльності гуртка.
*Діяльність на випадок викриття.
*Про Ігора Худого.
*Програма діяльності організації, її обговорення.

Ф-II, ст. А.
*Опрацювання програми нелегального гуртка.
*Аспекти програми: видавництво газети, керівник тощо.
*Про Грицька Хвостенка.
*Про Зоряна Попадюка.
*Слідство С. Слуки у капітана Корнієнка.
*Звільнення від кримінального покарання.

Ф-II, ст. В.
*Звільнення з-під варти.
*Про джерела отримування літератури.
*Знання про групу "Скриня".
*Про журнал "Поступ".
*Про зустріч з З. Попадюком в "Шоколадному кафе".
*Листівки. Підготовка до розклеювання.
*Засідання в кафе "Червона рута".
*Процес затримання.

Ф-III, ст. А.
*Допит у слідчого про розклеювання листівок.
*Перервано допит; зривання листівок.
*Звільнення з-під варти. Час до комсомольських зборів.
*Реакція студентів-однокурсників, університетської адміністрації.
*Реакція суспільства, дисидентів на студентські арешти у Львові.

310

Стадницька Ірина-Зиновія
112, 113

*1924 р. — народилась в с. Смолин.
*1944 р. — потупила в медінститут.
*1946 р. — одружилась з І. Стадницьким у Львові.
*1949 р. — народилась дочка Андріана у Львові.
*1960 р. — одруження дочки у Львові.
*1977 р. — народження внука Юлія у Львові.

210
Стасів Богдан
Б71Б2:000-кінець; Б74:вся; Б75:вся; Б76А1:000-137

*Закінчив 5 класів у с. Тенетиська Рава—Руського р—ну Львівської обл.
*1935-1939 — Українська Академічна гімназія у Львові.
*1939-1941 — 9, 10 кл. СШ № 2 у Львові.
*1941-1942 — статист Рава—Руського районого кооперативу.
*1942-1943 — студент відділу геодезії Львівської політехніки, баудінс.[?] філії фірми Тода у Львові.
*1943, 13 травня — вступив в дивізію СС „Галичина".
*1943, травень — медогляд у м. Брно (Чехія).
*1943, літо-осінь — вишкіл у Гольдлатері [?] Ряшівський повіт, ст. Дембіца, 8 сотня, гранометник. Тут склав присягу.
*1943, осінь— 1944, весна — старшинський і підстаршинський вишкіл у м. Нюргінґен ???(Лотарінгія), радіозв'язок.
*1944, квітень—червень — м. Нойгамер — унтершарфюрер батальону зв'язку дивізії СС „Галичина".
*1944, липень — в складі дивізії СС „Галичина"на фронті під Бродами, чота зв'язку.
*1944,19 липня — біля с. ??? Лядсоне (Червоне) Золочівського р—ну попав в російський полон — концтабір у Золочеві.
*1944-1947 — відхідчик вугільної руди шахти № 4 табору № 6 тресту „Молотовуголь" м. Сталіногорськ Тульської обл. — УПФЛ (ст. Узловая).
1947-1953 — механік шахти на спец. поселенні м. Дарасун Читинської обл. — комбінат „Дарасузолото".
*1954 р. — повернувся в Галичину с. Лозова Тернопільської обл. Через колишню приналежність до дивізії СС „Галичина" не давали доброї роботи.
*Зав. відділом лабораторії.

211
Стась Омелян
Б63Б2:198-кінець; Б65А1:000-235

Ф-І, ст. А.

*Батько - Михайло (1900 р. н.), мати - Пелагія (1906 р. н.), брат Андрій (1927 р. н.), оповідач -1932 р. н., село Дусівці Переміський повіт Львівського воєводства.
*1944 р. - перші сутички з поляками. Вбивство старого священика з дружиною.
*1945 р. 6 вересня - початок переселення. Спочатку жили на станції в Кривчицях. 15 вересня поселилися в Чишках, ще 2 тижня жили з поляками.
*Примус до вступу в колгосп. Мати оповідача відсиділа тиждень в тюрмі в Винниках за небажання вступати в колгосп.
*Життя після переселеня в Чишках.
*Заборона співати пісень на вірші Т. Шевченка.

Ф-І, ст. В.
*Про діда і батька оповідача.
*Випадок під час переселеня з батьками оповідача.
*1967 р., 1972 р. - відвідини рідних земель. Руйнація.
*Дитячі враження дружини оповідача після переселеня на Україну.

212
Стасюк Василь
Б46А1:290-кінець; Б46Б1:000-022

*1912-1917 — школа.
*1930-1939 — помічник продавця.
*1942-1943 — ливарник заводу „Промприлад".
*1945, 15 липня — зловили з штафетами (ОУН зв'язковий).
*1946, 10 червня — суд.
*1955, 15 квітня — звільнення з таборів.
*1955-1978 — столяр, пічник у військовому гарнізоні.
*1978 р. — пенсія.

Ф-І, ст. А.
*1908 р. - народився оповідач.
*5 років ходив до школи, далі - не було грошей.
*Був помічником продавця.
*За німців був у ливарному цеху.
*Був в ОУН, носив ліки, штафети.
*1945 р. - арешт зі штафетами.
*На слідстві сказав, що має передати штафети. Пустили на зустріч. Втік.
*Ховався 9 місяців. Пішов з повинною. Арешт.
*1946 р., червень - суд. Вирок: 10 років.
*Спочатку був у Львові. Потім - в Мордовії.
*В 7-му таборі був з Йосипом Сліпим.
*Єпископ був на штрафному пайку, оповідач йому носив їсти.
*Розмови оповідача з єпископом.
*1955 р., 15 квітня - звільнення.
*В Станіславі прописав москаль. Працював в воєному шпиталі столяром.
*Знали, що - бандерівець.

*Зустрічався з Бандерою і Мельником у с. Загвіздю в о. Ленкавського.
*Спогади про книжки з тризубом в стодолі.

214
Стернюк Андрій
Б101А1:000-462; Б101Б1:000-394

*1924-1927 — школа.
*1927-1939 — гімназія.
*1939-1943 — фармація.
*1943-1944 — дивізія СС „Галичина".
*1944-1945 — навчання в духовній семінарії у Львові, служба в армії в Білій Церкві.
*1945-1985 — на аптекарській роботі.

Ф-І, ст. А.
*1917р., 11 грудня - народився в с. Добряни Львівської області.
*Батько був священиком-сотрудником в Добрянах.
*1919 р. - по смерті о. Теофіля Горникевича переїхали до Гошева. Батько був священиком в Гошеві до 1932 р. Потім - Пустомити, Львів. В 1936 р. - помер. В 1925 р. батько був в Гошеві арештований поляками.
*В Гошеві був монастир оо. Василіян, відпустове місце. В хаті оповідача зупинялось багато молоді, студентства.
*Старший брат Зеновій і сестри займалися просвітницькою роботою.
*Мати оповідача народилася в с. Гузієві в 1887 р. Батько народився в Солонках коло Львова.
*В родині було 10 дітей: 4 хлопці і 6 дівчат. Оповідач - шостий. Брати Зеновій, Анатоль - загинули в УПА, Богдан - онколог, помер у 1992 р. Сестри: Дарія живе в Івано-Франківську, Марійка померла у Відні, Оррися живе у Львові, Віра живе в Івано-Франківську, Галя жила у Відні, тепер в Америці, Наталя замужем за о. Мироном Підлисецьким.
*Дітей в родині виховували матір і батько, допомагала вчителька Ірена Чайківська.
*Оповідач пішов в 1-ий клас в Гошеві. Діти - українці, вчителі - поляки.
*3-ій і 4-ий клас ходив до польської гімназії до Болехова.
*1927 р. - батько повіз оповідача в українську академічну гімназію до Львова. Жив в бурсі св. Йосафата.
*1927 р., 31 жовтня - учні в церкві св. Юра на панахиді по УСС. Після панахиди з синьо-жовтим прапором пішли до міста. Польська поліція на конях.
*Сутички між поляками і українцями. В гімназії носили мазепинки, поляки били по голові. Було тяжко звикати до Львова: дисципліна, режим.

Ф-І, ст. В.

*Викладацький склад гімназії. Русофіли, польські шовіністи. Другий директор був угодовцем. ОУН його стратила.
*В гімназії святкували річниці Крут, Шевченка, Шашкевича. На польські державні свята - демонстрація неповаги. Велика національна свідомість.
*Оповідач був в Пласті, керував професор гімназії Тисовський.
*В третій гімназійний клас перейшов в бурсу УПТ. Менша дисципліна.
*Рік вчився вдома, бо захворів. Потім перейшов в головну гімназію.
*Поляки забороняли маніфестації, з ними весь час сутички. Поляки не пускали до вагона, коли їхав з Пустомит.
*1926 р. - в польській тюрмі вбили родичку оповідача Ольгу Басараб.
*В Голод 33-го року збирали допомогу, вона не доходила.
*У Львові був напад на представника СРСР, вбили помічника. Участь брав Лемик.
*1936 р. - помер батько. Мати переїхала до Львова, купили хату на Личаківській. Сестри працювали хто де.
*1939 р. - оповідач закінчив гімназію.

Ф-II, ст. А.
*Найстарша сестра вчилася на курсах медсестер. Інші сестри могли працювати вчительками, але поляки не дали.
*В селі Гошеві до тепер пам'ятають про родину оповідача.
*Оповідач - далекий родич архиєпископа Волинського Стернюка і Коновальця. Добре знайомий з молодшим братом Євгена Мироном. Він формував світогляд оповідача.
*У Львові жили бідно. Після гімназії оповідач пішов робити на будову за 1 злотий в день. Збирався поступати на теологію.
*1939 р., 1 - 17 - вересня поляки боронилися, потім прийшли радянці. То сприйняли з сумом.
*Радянці виглядали убого, вели агітацію. Оповідач був дуже проти них настроєний. Знав про Голод, про Крушельницьких.
*Вивезли проф. Студинського, поляків, євреїв. Вивозили вночі.
*Оповідач був на зборах, де запрошували Верховну Раду СРСР приєднати Галичину до України.
*1939 р., жовтень - почали відкривати школи, вузи. Поступив на фармацію. Спочатку вчили по-польськи, потім - по-українськи і по-російськи.

Ф-II, ст. В.
*Вже на 1-му курсі були арешти членів підпільних гуртків.
*На вакаціях оповідач розвантажував вугілля.
*1940 р. - оповідача призвали в радянську армію, але в останній момент відсторонили, як неблагонадійного.
*1941 р., 22 червня о 4-ій ранку - сильне бомбардування Львова. Війна. Оповідач ховався від мобілізації на Личакові.
*28 червня радянців вже у Львові не було. 30 червня 1941 р. проголошували Україну на Ринку.
*1 липня німці вступили до Львова. Оповідач бачив товаришів в "Нахтігалю".
*Німці відкрили тюрми. Стоси трупів . Р. Шухевич знайшов брата Юрія. На похороні промовляв о. Гавриїл Костельник.
*За місяць губернатор Леш заборонив Україну.

*Оповідач почав працювати в аптеці, працював 2 роки. Поляк - власник.
*1942 р. - продовжив навчання. 1943 р. - закінчив. Вчили і німці.
*1943 р., весна - Український Центральний Комітет почав клопотатися про створення Дивізії.
*Оповідача прийняли в Дивізію як фармацевта.
*1943 р., 18 липня - від'їхали до Щеціна. Один вагон лікарів.

Ф-III, ст. А.
*Команда - німецька. Жили в казармі, щодня заняття. Вчили муштру, зброю, ранги, санітарні дисципліни. Вишкіл - 3 місяці.
*1943 р., жовтень - повезли до Грацу на офіцерський вишкіл, там були 1,5 місяці. Вчили санітарній справі і поведінки офіцера.
*Оповідач мав вуйка-пароха в Відню.
*Листопад - поїхали в Берлін по офіцерське звання. Потім - в гайделягер до Дембіце біля Кракова.
*Оповідач був оберюнкером в 14-ій гренадир. Дивізії, санітарний батальйон. Готували ліки, в основному від простуди.
*В Дембіце приїжджали відвідувати рідні. Різдво 1944 р. оповідач зустрів вдома. Був тиждень в відпустці.
*Сподівалися, що з Дивізії почнеться українська армія.
*1 листопада в Граці святкували річницю Зриву. Приїжджали зі Львова з концертами. Австрійці ненавиділи есесівців.

Ф-III, ст. В.
*1944 р., кінець січня - переїхав в Нойгамер, працював в аптеці. Формувалася Дивізія.
*Два дивізійники побили німця-підофіцера. Їх розстріляли. Була строга дисципліна.
*Приїжджав театр "Веселий Львів".
*ОУН була спочатку проти організації Дивізії, потім присилала людей на вишкіл.
*30 червня виїхали з Нойгамеру до Берліна. Потім - на Броди. 2 липня приїхали до Львова.
*1944 р., весна - мати переїхала до Гошева, бо оповідача бачили у Львові в формі.
*3 липня приїхали до Ожидова. Санбат направили в с. Соколівку на передфронтову смугу.
*Аптека - скрині з ліками. В неділю санбат ходив до церкви.
*13 липня почалися бої. Люди приносили їсти в окопи.

Ф-IV, ст. А.
*Через 2 доби всіх до Гути-Пиняцької. 18 липня під'їхав сотник Дмитро Паліїв, він потім загинув в боях.
*Оповідач перевозив та перев'язував поранених. Радянці прорвали першу лінію.
*Під Підліссям бомбардували. Там був військовий госпіталь. Хотіли вирватися з оточення під Княжим. Оповідач йшов з пістолем. Азіат просив в нього не стріляти.
*Оповідачу вдалося перейти колію, зайти в лісок. Було багато німців, дивізійників було мало.
*Генерал Фрайтіг сказав оповідачу здати звіт. З санітарної сотні прорвалося 5 осіб.

*В Перемишлянах вже були радянці. Дорога в трупах. Транспорт лишили, йшли пішки.
*В Калинівці під Ходоровом зустрілися з УПА. Переправилися через Дністер, пішли до Стрия.
*Оповідач пішов в Гошів в формі і зі зброєю. В Гошеві не було ні німців, ні радянців.
*Потім прийшли і ті, і другі. Село обстрілювали. Оповідач з матір'ю ховався в лісі.
*Потім поїхав з братом і сестрами до Львова, і там перебував в монастирі отців Василіян.

Ф-IV, ст. В.
*Ще тиждень ховався в церкві св. Юра.
*1944 р., 1 вересня - у Львові відкрилася теологія. Оповідач вчився на теології до 12 квітня 1945 р.
*12 квітня вночі приїхало НКВД. Вдень арештували всіх єпископів, потім - теологів Через місяць всіх пломбованими вагонами повезли до Білої Церкви. Там були до кінця листопада 1945 р., потім відпустили.
*Поїхав в Станіслав до родини, бо у Львові всі знали. Мав документ, що демобілізований, по знайомству пішов на роботу в аптеку при медінституті.
*1947 р. - завідувач аптеки. Зустріч з дивізійником, непризнання.
*1949 р. - в аптеці кража, 1951 р. - отруєння в аптеці. На оповідача нагінка за "фашистський" диплом.
*Завідував аптечним складом до 1985 р. За Дивізію ніхто не знав.
*Найсвітліший в життю час - в Дивізії.

398
Стефанишин Марія
439

*1945 р. — загибель тата, сотенного УПА Швидкого.
*1945-1951 — поневіряння.
*1951-1961 — школа.
*1961-1966 — педінститут в Ів.—Франківську.
*1966-1967 — вчителювала в селах області.
*1967-1972 — робота в Ів.—Франківську, в „Діпромісті".
*З 1972 і дотепер — викладач математики в Ів.—Франківській СШ № 17.

Ф-I, ст. А.
*1944 р, 9 січня - народилася в с.Угорниках під Станіславом.
*Батько - Мороз Василь, народився в с. Глибівка Богородчанського району в 1919 р. Мав поетичні здібності. Стриєчний брат батькової матері - Д. Вітовський. Батько в 1941 р. поступив в Харківську авіаційну школу. Втік, бо побачив, що комуністи роблять з українцями. За німців пішов в Дивізію. Був на вишколі в Польщі. Втік, бо зрозумів, що вони волі Україні не дадуть. Батько з братом пішли в партизанку. Зробили з села групу.

*Тітка була в Глибівці провідницею і мати оповідачки також. Брали маленьку, щоб не було підозри.
*1944 р. - вуйка Михайла вбили. Батько оповідачки проводив вишкіл.
*Батько був поранений в Саджаві. Мати йому помагала, дуже його любила.
*Мати - Баб'як Євдокія з с. Угорники.
*1945 р., 31 березня - в селі облава. Батько ховався в бункері, хтось видав. Батька і матір вбили. На другий день їх поховали в Глибівці.
*Батько мав псевдо Швидкий, тітка казала, що він був сотенний.
*Поки жили дід і тітка було не найгірше.
*1949 р., жовтень - діда і тітку вивезли в Омську область. Оповідачку з бабою лишили.
*Оповідачка побиралася по людях. Заїдали воші, короста. Її хотіла забрати материна родина з Угорник. Втікала в ліс.
*1951 р. - пішла до школи. 2-ий і 3-ій клас вчилася в Угорниках, там прийняли в піонери.
*1956 р. - пішла вчитися в інтернат. Там раніше була тюрма.

Ф-І, ст. В.
*В інтернаті - серед дітей кагебістів. Казала, що мама вмерла від тифу, а батько пропав на війні.
*Після школи поступила в педінститут. Багато читала Леніна і псувала нерви викладачам.
*Не вдалося поступити в аспірантуру, пішла в села учителювати. Захворіла.
*5 років працювала в "Діпромісті". Познайомилася з працями Мороза. Виявила провокатора і тим вбереглася.
*1972 р. - в школі № 17. Завуч комуністка вимагала ідейного виховання. Оповідачка закінчила курси екскурсоводів, виховувала дітей краєзнавцями.
*Було тяжко за потрійною мораллю. Мусіла скривати правду перед рідними дітьми.
*Тепер вчила 2 роки дітей релігії. Була головою профспілки.
*Зараз - член Меморіалу, Конгресу Українських Націоналістів.
*Звернення до наступних поколінь.

218
Стрільців Василь
Б102Б2:245-423; Б103:вся; Б104А1:000-235

Ф-1, ст. А.
*Нар. 13 січня 1929 р. в Загвізді під Станіславом.
*Батько, Степан, служив в австрійській армії, воював на італійському фронті (потрапив в полон).
*Мати - Юстина Драганчук із Загвіздя.
*Оповід. мав старшого брата Павла і сестру Стефанію.
*1936-1941 р.р. - школа („вчив о. Володимир Ленкавський, батько Степана Ленкавського - товариша Степана Бандери").

*„В 1938 р. в селі чули, як на Закарпатті стіляли гармати. Багато хто йшов воювати."
*„В 1939 р. совіти танками їхали через Загвіздя. Розкидали цукорки. Багото хто їх вітав. Але люди обізнані з політикою були насторожені бідністю армії."
*1940 р. - оповід. згадує випадок, коли його заставили зняти кашкет з жовтою смугою, „бо то ворожий прапор".
*Війна. „Деяких німецьких летунів наші люди переховували."

Ф-1, ст. Б.
*„Як совіти втекли, відкрили тюрми, почали забирати і хоронити замучених."
*1941-1944 р.р. - гімназія (директор - Осип Левицький, подано перелік вчителів).
*Розповідає про страту в 1942 р., спостерігати за ходом якої вивели всіх гімназистів.
*1943 р. - Петро Денчук взяв оповід. в юнацьку сітку ОУН.
*Згадує Миколу Лебедя (Максим Рубан).

Ф-2, ст. А.
*1944 р., 7 грудня - оповід. заарешт. Допити.
*Згадує товаришів по камері - Нарожняка Семена, Палійчука з Жаб'я, Завадського з Києва.
*Згадує ареш Ю. Мажака (станичний Загвіздя).
1945 р., 2 лютого - суд. Разом з оповід. трибунал судив 4-х школярів за ст. 54 - 1а - 11. Школярам дали по 10 років виправних таборів, оповід. - 16 років.

Ф-2, ст. Б.
*1945 р., 24 квітня - тюрма. Табори.
*1946 р., 30 січня - етап. Красноярськ. Дудінка, табір №4.

Ф-3, ст. А.
*1948 р., 18 жовтня - табір в Норильську. Розповідає про становище японців в таборі.

Ф-3, ст. Б.
*Розповідає про „КУМ".
*В 1952 р. оповід. в таборі зустрівся з Михайлом Антоновичем („його викрали з Берліну з наукового інституту. Він в таборі на мішку з-під цементу писав свою „Історію України").
*Розповідає про ОУБ - „організацію українських боротьбистів", яка видавала ж. Заграва (табір №4 в Норильську).

Ф-4, ст. А.
*1954 р. - штрафний табір.
*1954 р., 16 жовтня - оповід. випустили і дозволили проживати на території Норильська.
*Згадує Антона Котовича, Ілька Болюка (були в таборі разом з оповід.).
*Згадує Михайла Кожерчука.
*1956 - повернення додому. Вчиться в школі і працює будівельником.

Ф-4, ст. Б.
*1959-1965 р.р. - заочно закінчив університет в Чернівцях.
*1966 р. - став консультантом інституту нафти і газу.
*1967-1974 р.р. - викладає в нафтовому технікумі в Долині.

Ф-5, ст. А.
*Оповід. був членом Товариства охрони пам'ятників.
*Згадує Пилипівського, товариша по школі, який знав батька Степана Бандери.
*Згадує родину Січків.
*Розповідає про о. Бердника (був членом УГС).
*Згадує Лук'яненка (його арешт. за зв'язок з оповід.).
*1978 р. - оповід. викликали на допит полковники КГБ Черкасов і Попов.

Ф-5, ст. Б.
*1972 р., 4 липня - заарешт. брата оповід.
*1972 р., вересень - суд над братом („адвокатом була Ольга Сушка, суддею - Ольга Савченко"), дали 3 роки.
*Протягом 1966-70 р.р. оповід. разом з братом подорожували Україною, їздили по історичних місцях і брат написав „Дорожні записки".

Ф-6, ст. А.
*1975 р. - оповід. вигнали з Товариства охорони пам'ятників.
*1977 р. - оповід. звільнили з роботи в школі.
*1977 р., 14 серпня - оповід. написав заяву про зречення радянського громадянства.
*1977 р., 25 жовтня - оповід. стає членом УГГ („тепер арештувати було ще важче").
*Оповід. підстримували Січки, Пилипівський, Заливаха і п. Млик.

Ф-6, ст. Б.
*КГБ обіцяло оповід. поновлення на роботі, виплату зарплати за 1,5 року, протягом яких він не працював, за умови, що він вийде з УГГ.
*Наприкінці 1978 р. - оповід. отримав повістку в суд, його мали судити „за наклепи на владу".
*1979 р., 9 січня - суд. „Під час перерви у засіданні суду, суддям було наказано перекваліфікувати статтю обвинувачення, бо процес політичний, а Щербицький не дозволяв." Вирок - „3 місяці примусівки".
*Оповід. напис касацію. Знову суд. Оповід. дозволили повернутися на роботу (пішов працювати на бетонний завод).

Ф-7, ст. А.
*1979 р., 22 травня - в день похорону В. Івасюка, оповід. викликали в КГБ і пригрозили арештом.
*Розповідає про поїздку в Москву з документами від Красівського та інших.
*В Москві оповід. зустрівся з Богданом Чуйком, Велікановою і Лісовською.
*Розповідає про невдалу поїздку до Литвина у Васильків (по дорозі оповід. затримало ГБ).

Ф-7, ст. Б.
*1979 р., 5 липня - „заарештували Січків, Стефу Січко повезли на Лонського".
*Постійні штрафи і придирки через відсутність паспорта так і не заставили оповід. забрати паспорт і свої заяви про зречення радянського громадянства.
*1979 р., 23 жовтня - оповід. заарешт і відвезли в тюрму в Івано-Франківськ.

Ф-8, ст. А.
*1979 р., 12 листопада - суд.
*Оповід. напис протест.
*1979 р., 12 грудня - „розгляд касаційної скарги. Вирок затвердили: 2 роки позбавлення волі за порушення ст. 196 про паспортні правила."
*Згадує, як королева Англії привітала його з 50-літтям.
*1980 р., 10 січня - оповід. привезли в табір під Полтавою.

Ф-8, ст. Б.
*Оповід. згадує Княжицького Ігоря (з Полтави), якому передав свої папери і хроніку.
*Коли оповід. заарештували, його взяла під свою опіку Міжнародна Амністія.
*Кримінальна справа заведена на оповід. займала 6 томів по 200 сторінок кожен. У його справі допитували 70 осіб. Обвинувачувальний висновок займав 81 сторінку.
*1982 р., 21 квітня - відкритий суд, на якому було 50 чоловік спецпубліки.

Ф-9, ст. А.
*Рішення суду: 7 років суворого режиму + 4 роки заслання.
*1982 р., липень - етап до Мордовії.
*Оповід. згадує Бадзя Юрія, Мазура, Крайника.
*Розповідає про Олексія Степанюка, учасника національно-визвольного руху.

Ф-9, ст. Б.
*Оповід. ділить в'язнів табору на 4 категорії:
1. учасники нац.-визвольного руху (Олексій Степанюк),
2. „ті, що були в урядах за німців",
3. шпигуни (Кетенчієв Руслан),
4. дисиденти.
*„В таборі багато читали." Сам оповід. виписав 175 книг, з яких 50 потім залишив для табору.
*Оповід. підтримував зв'язок із зовнішнім світом, передава документи через відвідувачів, „багато носив Крайник в обкладинках книжок". Оповід. перелічує й інші способи передачі інформ. на волю.

Ф-10, ст. А.
*„В таборі відзначали релігійні свята" (розповідає, як святкували Різдво і Великдень).

*В таборі оповід. напис. працю „Освіта має служити народам", в якій критикує радянську систему освіти і пропонує замінити її національною (праця втрачена).

Ф-10, ст. Б.
*1987 р. - оповід. звільнили. Він написав заяву на еміграцію, але пообіцяв залишитися, якщо влада виконає ряд поставлених умов, серед яких було забезпечення роботою в школі і квартира - виконали.
*1989 р., 25 грудня - інфаркт.
*З 1990 р. — громадська робота.

400
Строцька Ірина
374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 395а

Ф-1, ст. А.
*Нар. 26 квітня 1931 р. в Коломиї.
*Дівоче прізвище Ліщук.
*Мама - Ганна Гуцуляк.
*Тато, Микола, служив в австрійській армії, був війтом в с. Хлібичани, працював в „Просвіті".
*Добився, щоб директором сільської школи був українець - Нагорський, якого поляки знищили.
*1928 р. - „Тато купив автобус, помалював на синьо-жовте. Шофером був єврей. Був добрий дохід. Але автобус спалили поляки."
*Тато відкрив в Коломиї видавництво „Рекорд" з друкарським цехом і художньо-різбярськими майстернями („друкували книги і брошури про життя українців, репродукції; майтерні виробляли тризуби, церковні приладдя.").

Ф-1, ст. Б.
*„Тато видавав й історичні книжки, твори українських класиків".
*1936 р. - видавництво перевезли до Львова.
*1939 р. - „совіти все зруйнували, тато мусів переховуватися".
*1940 р., 4 квітня - батько помер.
*Згадує, що письменник Горліс-Горський (автор „Холодного Яру") був частим гостем в їхній хаті.
*1937 р. - пішла до школи, що знаходилася при св. Юрі. Цю школу утримував Шептицький.

Ф-2, ст. А.
*Поступила в музінститут ім. Лисенка (директор Барвінський, грі на фортепіано вчила жінка Тараса, брата Романа Шухевича).
*1941 р. - прийшли німці. „Совіти втікали серед ночі, в білизні, босі. Люди тішилися. Надіялися на німців."
*„Був час безладдя. Піднеслися поляки." Створено українську поліцію.

Ф-2, ст. Б.

*„Совіти не знали, як вбратися. До театру йшли в лисі і нічній сорочці. В нічних горшках варили їсти.
*1942 р. - поступила в гімназію №1 (викладали : проф. Пачовський, проф. Павлюк, Панчук).
*1944 р., липень - „повернулися москалі."
*Німці в хаті оповід. зробили свою дільницю, а її виселили.

Ф-3, ст. А.
*1946 р. - поступила в юнацтво ОУН (псевдо - „Гуцулка"), керівник - Омелян Пришляк.
*Згадує Лесю Мартинів.

Ф-3, ст. Б.
*1948 р. - „Десятий клас закінчила на „5", але медалі не мала, бо не була в комсомолі."
*Поступила в музичне училище.

Ф-4, ст. А.
*Згадує про татового партнера по друкарні - Ковалюка.
*Згадує Зоню Курилас, Олену Базилевич, Ірку Стефанів, Леонія.
*Поступила в ансамбль „Чорногора". „В ансамблі почалися арешти: арештували Ярославу Дерманчук і кількох хлопців".

Ф-4, ст. Б.
*1948 р., 19 жовтня - оповід. заарештували. Вдома - обшук.
*Допити.
*Згадує Катрусю Юрчишин, сусідку по камері.

Ф-5, ст. А.
*1948 р., 8 грудня - судили по 3-х статтях + пропаганда.

Ф-5, ст. Б.
*Вирок - 25 років таборів.
*Привезли в Бригідки. „Там всі наші: Сологуб - жінка священика, Місюки з Яворова під Львовом, Оля."
*„Дуже чекали на обід, бо на мисках з другого боку видряпували, хто сексот."

Ф-6, ст. А.
*„Мама ходила до адвоката, сина Ф. Стефаника. Він обіцяв помогти визволити доньку, взяв гроші, а помогти не поміг, бо стаття політична".

Ф-6, ст. Б.
*1949 р. - етап. Маму оповід. „повезли в Забайкалля, в посел. Балєй, дали в шахти добувати золото."
*Оповід. згадує, як в'язні святкували Різдво.
*Оповід. „повезли в Тундру, казали, що то Воркута".

Ф-7, ст. А.
*1949 р., квітень - привезли в табір.
*„Рос. мова стала противною. То мова ГУЛАГУ".

Ф-7, ст. Б.
*Оповід. хворіла, її лікував Льончин Мельник.
*„Посеред табору був будинок. Там були дитячі яслі з „мамками". Оповід. влашт. туди на роботу.

Ф-8, ст. А.
*В таборі познайомилася з Іриною Бабій, жінкою директора гімназії, Маєвскою з МХАТУ.
*„На наші концерти приходило все начальство. Кожен номер йшов „на біс"." Ставили й вистави.
*„ На 8 березня зробили кілька Шевченківських номерів."
*1950 р., весна - вийшов наказ всіх, кому дали 25 років, відправити на примусову роботу за зону.

Ф-8, ст. Б.
*„До середини 1952 р. будували дороги у Воркуті (прораб - Земсков Сергей Николаевич, - „прихильно ставився до галичан")."
*Етап.

Ф-9, ст. А.
*Мордовія.
*Згадує, що в чоловічому таборі сидів композитор Барвінський, проф. Кудрик, багато студентів, забраних після смерті Галана. Директор КВЧ - Бліков.
*Перевели в Явас, в табір № 7.
*Знайомство з Галею Грабець, Надею Пришляк, з дружиною Барвінського.

Ф-9, ст. Б.
*„В таборі зустріла хорунжу УСС Степанівну. Вона працювавла в бібліотеці, мала конфлікти з начальством."
*Познайомилася з Коваленко, Антокольською.
*„По смерті Сталіна в таборі змінилося. Надзирательки були перестрашені, менше шмонали, стали добріші."

Ф-10, ст. А.
*„Великдень 1953 р. святкували відкрито."
*1954 р., травень - оповід. випустили.
*Оповід. поїхала в Читу.

Ф-10, ст. Б.
*Зустрілася з мамою.
*Згадує о. Білика і о. Харину.
*Поїхала в Читу разом з Марійкою Строцькою.

Ф-11, ст. А.
*Оповід. вчилася в Крушельницької.
*Приїхала мама.

Ф-11, ст. Б.
*„З Москви приїхав Онуфрієв, щоб відкрити музучилище".
*1958 р. - в оповід. народ. син.
*Отримала квартиру.

*В 1961 р. закінчила музучилище.
*1971 р. - оповід. переїхала в Івано-Франківськ, зайнялася громадською роботою.

Ф-12, ст. А.
*1937 р. - оповід. зустрілася з Митрополитом Шептицьким.

401
Строцький Мирослав
333, 334, 335, 336, 337

Ф-1, ст. А.
*Нар. 12 червня 1920 р. у Львові.
*Тато мав кав'ярню у Львові.
*Мама - Ганна з Петришиних.
*1926-1932 р.р. - школа (директор - Манько).
*З 1930 р. чол. шк. ім. Бориса Грінченка.
*1932-1939 р.р. - гімназія.
*Був в „Пласті", в курені „Чорноморці".

Ф-1, ст. Б.
*1938 р., серпень - поїхав в Німеччину до татового товариша з армії.

Ф-2, ст. А.
*1939-1943 р.р. - вища технічна школа в Німеччині.
*„Німці захопили Львів."
*Повернення додому.

Ф-2, ст. Б.
*В 1943 р. - оповід. закінчив навчання і повернувся до Львова.
*1943 р. - знайомство з Пилюхом Володимиром, присяга ОУН.
*Вишкіл. Курінний - Козак, сотенні - Ромко і Шило.□□□

Ф-3, ст. А.
*1944 р., весна - „УПА розігнала баундіст в Болехові."
*Сутички УПА з німцями та мадярами (наводить кілька прикладів).
*Оповід. схопили більшовики, йому вдалося втекти.

Ф-3, ст. Б.
*1944 р. - оповід. взяли в СБ.
*Оповід. схопили в Малому Любліні. Туди приїхав Микита Хрущов, допитував оповід. й інших арештованих.
*Львів. Тюрма.
*1945 р., лютий - етап. Табори в Печорі, Пернашорах, в Амшорі.

Ф-4, ст. А.
*Воркута. ОЛП.
*Знайомство з Опанасом Филимоненком з Харкова, що був правником в міністерстві легкої промисловості України.

*„В таборі 50 % в'язнів були укр. з Галичини, 30% - інші народності СРСР, 20% - балти."
*1947 р. - оповід. звільнено.
*Повернення додому.
*Закінчив десятирічку, отримав атестат і поступив в політехнічний у Львові на будівельний.
*1949 р., жовтень - ареш. Допити.

Ф-4, ст. Б.
*Суд. Знайомство з о. Кедринським. Тюрма МВД в Золочеві.
*Сидів разом з Євгеном Юриком.
*В'язні оголосили голодівку в знак протесту на заборону отримувати передачі.

Ф-5, ст. А.
*З оповід сиділи брати Табаки з Городка.
*1950 р., вересень - суд. „За измену родине" дали 10 років.
*Караганда. Табори.

Ф-5, ст. Б.
*1953 р. - випустили всіх іноземців з таборів.
*1956 р. - звільнення. Переїзд в Читу.
*1957 р. - оповід. зробив архітектурний проект радіостанції в Читі.
*Одруження.
*Домігся реабілітації.
*1957-1982 р.р. - робота в Самборі, Дрогобичі, Ів.—Франківську архітектором.

219
Сулима Дмитро
Б90Б2:182-кінець

Ф-1, ст. А.
*Нар. 2 грудня 1914 року в с. Яблунів Бутовецького р-ну на Станіславщині.
*Батько - Микола.
*Мати - Параска Королевич.
*1921-1925 р.р. - школа.
*„В селі було 5 польських сімей."
*1938 р. - оповід. одружився.
*1939 р. - „перші совіти" („Люди тікали з села, аби не йти до армії. Совіти колгосп зробити не вспіли, бо почалася війна.").
*„Як німці не захотіли проголосити Україну, почалася партизанка."
*Батька оповід., як куркуля, вивезли („судили: дали 10 років").
*1950 р., 24 травня - вивезли і оповід. разом з мамою, жінкою і 2 дочками („забирали вночі фірами, з села було 5 фір") в Томську область. Оповід. будував разом з іншими с. Кедровку.

Ф-1, ст. Б.
*1960 р. - оповід. повернувся додому.

*1961-1980 р.р. - робота пилорамником на Ів.—Франківському лісокомбінаті.

263
Сучавська Марія
Б50Б1:209-кінець; Б50А2:000-290

Ф-1, ст. А.
*Дівоче прізвище Ярицька.
*Народилася в Межигірнях Галицького району.
*Тато і стрийко були стрільцями (стрийко-вістун — переплив Дніпро).
*Закінчила 4 класи сільської школи.
*Навчалася в торгівельній школі під час німецької окупації.
*Німці призначили тата війтом.
*Спогад про професора Геву: його арешт у справі Безкровного. Заступництво за Геву Шептицького.
*Пішла в юнацьку ОУН. Вишкіл у Дубівцях. Псевдо — Уляна.
*За німців оповідачка мала підрайон з Орловським Дмитром (Орликом): Водники, Лани, Тумир, Кремидів, Кінчаки, Садки.
*1944 р., осінь — учителює в Межигірцях, підпільна робота по школі.
*1944 р., листопад — вінчання з Сучавським Іваном (Тріска), пропагандист (мав зв'язок з Сапером).
*1944 р., листопад — арештували, відпустили. Чоловік забрав в криївку під Осипче.
* Перейшли в Межигірці. Облави. Вивезли чоловікових родичів. В стайні народила дитину.
*Переховувалася в Станіславі.
*Переховувалася в Галичі, жила в Батів за рікою. Під час паспортизації була в Межигірцях, дитина по людях.
*Загинув Орлик.

Ф-1, ст. Б.
* Вістки з Боївки оповідачці подавав Іван Вирста.
*1948 р. — арештували в Межигірцях, коли зайшла до Вирсти Микити. Перевозили в Тустань, Єзупіль.
*Допитував Коваль.
*Перевезли в Станіслав (через тиждень).
*1949 р., 19 квітня — суд. Ст. 54-1А/11, вирок — 25 років і 5 років позбавлення прав.
*В тюрмі познайомилася з Грабовецькою (перестукувалися за допомогою азбуки „Морзе").
* В підвалі зустріла Стефу Дзендровську.
*1950 р, травень — у Львів на пересилку. Етап: Львів—Київ—Москва—Куйбишев—Челябінськ—Іркутськ—Новосібірськ—бухта Ваніно над Охотським морем. Там були Біць Анна і Крушельницька Іванка. Під час подорожі повідомили, що чоловіка вбили 8 листопада в бухті Ваніно на пароплаві „Ногін".
*Рили траншеї, мурували, корчували ліс в Магадані.

222
Тарас Михайло
Б79Б1:144-кінець; Б79А2:000-кінець; Б79Б2:000-кінець; Б80А1:000-138

*1938 р. — закінчив 7 класів в с. Переволока.
*1938-1940 — вчився на кравця в Семьонка Володимира в с. Переволоки.
*1940-1944 — на господарці дома, кравець.
*1942 р. — склав Декалог і вступив в юнацьку ОУН.
*1942-1944 — зв'язковий ОУН, станичний ОУН в с. Переволока. Псевдо „Ясінь".
*1944, 15 липня — добровільно вступив в 2-гу дивізію СС „Галичина".
*1944, липень—жовтень — військовий вишкіл в м. Нойгамер, 1-ий стрілець МГ-24, 2-ої омпанії 29 полку.
*1944, жовтень-грудень — військовий вишкіл у Словаччині м. Раєц — Мартин: 1 компанія 2-ий батальон. Тут прийняв присягу на вірність дивізії СС „Галичина".
*1945, грудень-березень — офіцерський (??? старшинський) вишкіл в м. Лянденбург (Прусія). Тут мав присвоєне звання унтершарфюрера СС.
*1945, березень — поблизу м. Штетіна (Щеціна) попав в полон російським воякам.
*1945, березень—1946, вересень — полонений утримувався під наглядом військ НКВС у Штеціні, згодом в с. Мегов тої ж місцевості, м. Череповець — вантажник катера „Пароходства Верхньої Волги".
*1946, вересень — звільнений.
*1946-1950 — кравець вдома в с. Переволока.
*1946-1950 — Бучацький КДБ за підозрою у причетності до ОУН—УПА І дивізії СС „Галичина" викликав на допити. Фізичні знущання і тортури.
*1946-1949 — постачальник одягу, харчів, грошей для підпілля ОУН—УПА.
*1950-1954 — закрійник швейного ательє в м. Бучачі.
*1954-1960 — завідуючий швейної майстерні на цукровому заводі в м. Бучач.
*1960-1986 (вихід на пенсію) — закрійник швейного ательє „Ромашка"у Тернополі.
*1962 р. — закінчив Республіканські курси художників—модельєрів.
*В даний час член Братства вояків УПА у Тернополі.

Ф-І, ст. А.
*1924 р., 7 червня - народився в с. Переволока Бучацького р-ну Тернопільської обл.
*Батько - Кіндрат, мати - Ксенія - хлібороби-середняки.
*Відомості про брата.
*1938 р. - закінчив 7 класів в с. Перерволока. Великий вплив в чителя з історії.
*В селі була читальня "Просвіти" і читальня КПЗУ.

*Пасивне ставлення селян до приходу більшовиків і створення колгоспу.
*Агресивний настрій проти поляків після 1938 р. (пацифікація).
*1940 р. - із села вивезли 3 родини в Сибір за націоналістичні погляди.
*Про пароха села о. Миколу Семенюка і його дітей. О. Семенюк відмовився перейти в РПЦ, був вивезений в Красноярськ.
*Про депутата Верховної Ради СРСР Стефу Гнатівну і її чоловіка.

Ф-I, ст. В.
*1941 р. - ЧА відступала, місцевих комуністів з собою не взяли, їх розстріляли бандерівці.
*Про бесіди в читальні "Просвіти" в 1939-1941 рр.
*1938 - 1940 рр. - навчання у кравця сільського, який був націоналістом.
*1940 р. - працював вдома на господарці і кравцем.
*1942 р. - разом з 10 хлопцями з села вступив в юнацьку ОУН.
*Керував ними місцевий вчитель. На початку 1944 р. будували криївки.. Військовий вишкіл, були зв'язковими.
*Псевдо оповідача - "Ясінь". Призначили станичним ОУН, мав в підпорядкуванні 10 юнаків ОУН.
*Функції станичного. Ідеологічний вишкіл в селі.
*1944 р, березень - невдала спроба захопити зброю у німців.

Ф-II, ст. А.
*Захоплення зброї червоноармійської.
*Після 1941 р. - членами і прихильниками ОУН було майже все село.
*Переодягнувшись у форму поліцаїв реквізували продукти для криївок УПА, для військового вишколу УПА.
*1943-1944 рр. - ОУН провела акції проти поляків в сс. Коростятин і Гута.
*Після 1939 р. українці в селі жили за принципом "свій до свого по своє".

Ф-II, ст. В.
*Відправленя остарбайтерів в Німечину контролювалося ОУН. Відправляли тих, хто не був прихильником ОУН.
*Війти і поліцаї-українці неофіційно підпорядковувалися ОУН.
*1944 р., липень - попав в німецьку облаву. Тиждень копав траншеї. Намагався втекти. Ловили. Після чого написав заяву про вступ в дивізію СС "Галичина".

Ф-III, ст. А.
*1944 р., 20 липня - завезли в Нойгамер, з оповідачем були 4 односельці.
*Мешкали в дерев'яних бараках, харчували погано.
*Вишколював німець. Був стрільцем-кулеметником.
*1944 р., жовтень - відвезли в Словакію, де розквартирували.
*Продовження вишколу. Батальйон 120 курсантів.
*Вишкіл курсував по Словаччині, доходив до Братіслави.

Ф-III, ст. В.
*Про розстріл дизертира-галичанина на плацу.

*Продовження для оповідача вишколу в старшинській школі.
*Дві групи - українців і естонців. Дуже інтенсивний вишкіл.
*1944 р., грудень - присяга на вірність дивізії СС "Галичина". Мав звання унтершарфюрера СС.
*1945 р, березень - евакуація школи в м. Темпельбург, де їх оточили ЧА і Польська Армія.
*Намагання вийти з оточення. Біля Щеціна попав в полон до росіян.
*Чудовий порятунок від розстрілу в особі земляка - офіцера ЧА.
*В господарчому взводі в с. Мечов.

Ф-IV, ст. А.
*Легенда про остарбайтера.
*1945 р., вересень - 1946 р., травень - вантажник в Щеціні.
*1946 р., травень - завезли в Ленінград, звідти - в Череповець. Працював вантажником на катері без конвою.
*Через працівника катера і його знайомого прокурора з Москви у вересні 1946 р. звільнився і повернувся додому.
*До 1950 р. його час від часу допитували в КДБ.
*Зустріч з старими друзями з ОУН.
*Отримав дорученя: постачати одяг, харчі, гроші для підпілля ОУН-УПА.
*1947 р., зима - шив для УПА білі маскхалати.
*1949 р. - загибель останніх криївок.
*1949 р., весна - в оповідача був на одуженні поранений боєць УПА.

Ф-IV, ст. В.
*1945 - 1946 рр. - були випадки, коли члени УПА здавалися НКВС з повинною.
*Про парохів села Переволока.

Ф-V, ст. А.
*1946 - 1950 рр. - оповідач працював кравцем вдома.
*1950 - 1954 рр. - закрійник швейного ательє в м. Бучачі.
*1954 - 1960 рр. - зав. швейної майстерні на цукровому з-ді в м. Бучач.
*1960 - 1986 рр. - закрійник швейного ательє "Ромашка" в м. Тернополі.
*1962 р. - закінчив республіканські курси художників-модельєрів.
*1950 р. - одружився з Єднак Наталією Григорівною, котра померла в 1978 р.
*1980 р. - одружився вдруге з Макух Марією, котра померла в 1992 р.
*Відомості про дітей і внуків.
*Є членом Братства вояків УПА.

223
Терлецький Володимир
Б42Б1:285-кінець; Б42А2:000-250; Б42Б2:000-331; Б44А1:000-кінець; Б44Б1:000-кінець; Б44А2:000-кінець; Б44Б2:000-053

*1929-1936 — початкова школа, 7 класів у Лисці.
*1936-1937 — вчився на кравця.

*1937-1939 — механік в Фотопластиконі.
*1939-1941 — рахівник, секретар у Райзболівівідділі ???.
*1942 р. до 1-го травня — актор-практикант.
*1942, травень-1943, лютий — примусові роботи.
*1943, лютий-1943, серпень — навчальний табір у німецькому війску.
*1943, вересень-1945 — ОУН, УПА.
*1945 р. — поступив в музучилище і Гуц. ансамбль.
*1946 р. — викл. 3 училища.
*1947 р. — через хоробу звільнений з ансамблю, понов. в учил.
*1948, 18 травня—1957, 8 січня — тюрма, табори.
*1957 р. — хормейстр в різних організаціях, вчителював, вів співи.
*1982, травень — вихід на пенсію.

Ф-I, ст. А.
*Народився в Драгомирчанах під Станіславом.
*Батько - робітник, національно свідомий. Рано помер.
*Оповідач пішов вчитися на кравця. Єврей-майстер вчив погано. Пішов від нього. Посередник порадив йти у фотопластикон. Їздив монтувати в Мінськ.
*Поляки тиснули. Міг поступити на тютюнову фабрику, але треба було перейти на польську.
*За радянців спочатку був вдома, займався з неписьменними. Потім поступив у вечірню школу. Її директором був Тарас Франко. Він допоміг з гуртожитком.
*Як радянці відійшли, побачили наслідки звірств в тюрмі. Похорон.
*За німців спочатку був вдома. Недовго робив на млині. Поступив в театр, щоб не вивезли в Німеччину, грав в масівках безкоштовно.
*1942 р. - взяли на примусові роботи. Як концтабір. Копали фоси, очищали Хриплин від бомб.

Ф-I, ст. В.
*Потім працювали у Львівській області. Голодували. Вантажили каміння, демонтували. Бригадир бив.
*1943 р., лютий - міцніших відправили на Холмщину на залізниці вантажити вугілля.
*Військова комісія. По комісії почали муштрувати. Мав відпустку додому, бо захворіла мати.
*Ще в 1941 р. оповідача рекомендували в ОУН. В 1943 р. сказали під'їхати до Опришківців. Станичний сказав, що оповідача беруть в підпілля.
*Направили в Старий Лисець в харчову референтуру. Псевдо - Чалий.
*За два місяці - вишкіл пропаганди в Забережжі веде Євген (Михайло Магас). Вчили Донцова, конспірацію, шифри, коди.
*Німці оголосили про розшук оповідача.

Ф-II, ст. А.
*В Тисьменичах був зв'язковим у станичного Голуба.
*1943 р., листопад - Нечоса - повітовий військреферентури запропонував перейти до нього у Вільшаницю. Змінив псевдо на Вечірній, займався розвідкою. Зверхник - Обух.
*Курси в Угринові. Вчив на вишколі.
*1943 р., грудень - ходив в Єзупіль в розвідку зняти план складів і німецького гарнізону. Успішна розвідка.

Ф-II, ст. В.
*На 20 березня 1944 р. планувався вишкіл у Братківцях.
*Оповідач з Нечосою і Стрілою сховалися від німецької облави в стодолі війта. Німці розстріляли повстанців і забирали людей в Німеччину.
*Мали переходити в Підпечери.

Ф-III, ст. А.
*1944 р., весна - перевіз від Підпечер до Іваниківки архів під охороною місцевої боївки. Позносили архів в стодолу. Наступ радянських танків.
*1944 р., червень - оповідача викликав сотник Сокіл у Горохолину - Ліс, дав інформацію для Різуна. Різун наказав лишитися в розвідці при відділі.
*На початку липня відхід довгої колони. Розминулися з німцями. Через Майдан до Прислупу.

Ф-III, ст. В.
*Проїхали Прислуп. Біля Бугрівки Роберт дав наказ на привал. З дерев почали стріляти. Команда: відступати беззбройним назад, зі зброєю - на поле.
*Оповідач вирвався в поле. Напився з брудного рівчака і захворів.
*Розходилися групами по 40 осіб, в села не заходили. Сокіл відпустив оповідача підлікуватися і налагодити зв'язки.
*В Бугрівці загинуло 120 осіб, то була і помилка командування, і зрада. Кінною розвідкою керував зрадник Калугін.

Ф-IV, ст. А.
*По селах - німецькі дивізії, побиті на фронтах. Підпіллям не цікавилися. Оповідач друкував в Забережжі.
*Німці шукали різунівця, який намовляв йти в ліс.
*Оповідач в терені налагоджує зв'язки.
*Сокіл дуже конспірувався. Оповідач догнав його у Чорному Потоці. Оповідача призначили окружним референтури військової розвідки. Почав налагоджувати мережу у Надвірнянському районі.
*Кінець 1944 р. - зі звітом до Сокола у Космач Покутський. Зустріч з сотнею Хмари Переслідування радянців. Перейшли ліс, вийшли в Заріччя.

Ф- IV, ст. В.
*1945 р., весна - ставало небезпечно. Ночував в господаряв Підлужжю. Рано - радянці. Сховалися на стриху. Потім господар сховав в криницю з нішею.
*В Росільні - вихід на зв'язок. В Навочині до оповідача прибула підпільниця Марійка Яворська.
*Через Підпечери горами дійшли до Ямниці, де зустрівся з надрайонним провідником Енеєм. Військова референтура скасована, є дозвіл на відставку.
*Оповідач ще деякий час ховався в криївці в полі.

Ф-V, ст. А.

*1945 р., вересень - легалізувався. Тільки мати знала, що був в УПА. В кінці вересня поступив в музучилище, 30 жовтня поступив в Гуцульський ансамбль.
*1946 р. - приїхав запізно з гастролей, з училища виключили.
*1947 р., весна - поступає ще раз.
*1947 р., 18 травня - арешт. Камера 16. Знайомств остерігалися. Допити. Били пістолетом. Знали, що був у розвідці. Оповідач не годився з протокольними записами.
*22 червня - суд. Тривалість 5 хвилин. Вирок: 25 років таборів + 5 років позбавлення прав. 54 - 1А.
*Друга камера, карцер.
*15 жовтня - етап.

Ф-V, ст. В.
*Сотня на колінах. Бачив брата і дівчину на мосту. Урка забрав передачу.
*Пересилка у Львові. На колінах обшуки. Рано - спільна молитва.
*На початку листопада 2 тижні везли до Інти. Пересильний табір № 5. Співав у хорі, здружився з сином священика.
*31 грудня 1947 р. - етап до ОЛП № 3, далі - шахта 9. Був на загальних роботах, робив на поверхні, мерз. Тяжка праця.
*В таборі було багато знайомих.

Ф-VI, ст. А.
*1951 р., осінь - карцер за ніж.
*1954 р., вересень - ОЛП № 6, на шахті.
*1950 р. - ввели номери. На 2-му ОЛП вбили в'язня з вишки. Бунт. Барикади.
*Після смерті Сталіна полегшення.
*1956 р. - можна було вийти в Інту. Зняли половину строку.
*1957 р., 8 січня - звільнили. На Галичину не можна. Поїхав на Полтавщину. Рив котловани. Радикуліт.
*1957 р., літо - поїхав додому. Важко, але прописався. Вів хорові гуртки. Поновився на другий курс музучилища.
*Закінчив Житомирський культосвіттехнікум. Вів у школах співи.
*В 40 років одружився. Мучилися по квартирах, не мав сили до фізичної роботи.

Ф-VI, ст. В.
Вірші і пісня В. Терлецького

402
Ткачук Михайло
490, 491, 492, 530, 531а

Ф-1, ст. А.
*Нар. 6 листопада 1919 р. в с. Кутище Тлумацького району.
*Батько, Дмитро, служив в австрійській армії, потім - в УГА. Воював на російському, румунському, та італійському фронтах.
*Оповід. розповідає, як в Станіслав приїжджав Петлюра.

*Батько оповід. займався громадською роботою, був головою „Просвіти", „Лугу".
*Мати - Анастасія Недільчак.
*1927-1933 р.р. - школа.

Ф-1, ст. Б.
*„Поляки з українцями в селі не сварилися" (с. Кутище).
*„Пацифікації в селі не було".
*„В 1933 р. за голод писали газети і говорив священик в церкві. Люди збирали допомогу."
*1937-1939 р.р. - оповід. вчився кравецької справи в Коронці на Тернопільщині.
*Батько оповід. був в ОУН.
*„1 листопада в церкві робили могилку УСС".
*„По вбивстві Коновальця в селі місяць був траур" (с. Кутище).
*1938 р., травень - оповід. в церкві склав присягу ОУН („Мали на присязі портрет Коновальця і наш прапорець. Присягу приймав о. Микола Голейко").
*„В 1938 р. про Закарпаття слухали по радіо з Братіслави."

Ф-2, ст. А.
*„За совітів пропали товари в магазинах. Горілку привозили бідонами".
*1940 р. - вивезли польських колоністів.
*1941 — „В Нижнів прийшли мадяри. На площі коло школи Україну проголосили незалежною. В Нижневі були плакати про проголошення підписані Стецьком."

Ф-2, ст. Б.
*„За німців на місці колгоспу був лігеншафт."
*1944 р., березень - „прийшли совіти".
*„На сам Великдень совіти відступили. Німці ракетою спалили півсела."
*Оповід. взяли кравцем в німецьку комендатуру (оповід. наводить кілька побутових прикладів справедливості німців).
*„За тиждень совіцька дивізія йшла на фронт. По дорозі напали на село. Тих, що втікали, повбивали. Взяли з села по 100 рекрутів. Почалися арешти."

Ф-3, ст. А.
*„Полякам роздали квитки, аби вони виїжджали. Тих, хто не виїхав, ліквідували."
*1946 р. - „в селі стрибки, партизани спалили сільраду".
*1946 р., травень - оповід. схопили замість Савки Михайла Миколайовича, який брав участь в акції в Шешорах („Допитував Котов. Робили іспанський чобіт, випустили, бо взяв на поруки начальник Карпат.").
*Згадує повітового ОУН Сулиму, Бистрого, Цигана, Зуба.

Ф-3, ст. Б.
*1948 р. - „Стрибки пиячили, голові колгоспу вбили сина. Потім партизани вбили самого голову."

*1948 р., 12 березня - оповід. заарешт Куліков і Зюзін. Відвезли в Тлумач, потім - в Станіслав.
*На допитах оповід розпитували про Головатого Івана, на подвір'ї в якого було вбито голову сільради.

Ф-4, ст. А.
*„Биївка Ярого розгромила стрибків."
*Згадує о. Малинковського (товариша по камері).
*1949 р., 13 червня - оповід. судили за ст. 54 - 1а -11, дали 25 років + 5 років „по рогах".

Ф-4, ст. Б.
*1950 р., травень - Інта. Звідти - в Абезь.
*Дорогою оповід. познайомився з о. Вілінським.
*„В таборі, щоб не відмічали дня народження Степана Бандери, хлопців садили в БУР."

Ф-5, ст. А.
*1956 р. - оповід. звільнили і він повернувся в Станіслав.

---
*З 1938 р. — в Юнацтві ОУН.
*1943-1948 — станичний в с. Кутище.
*1948-1956 — тюрма, табори (Інта).
*1956-1983 — кравець, зав. майстерні в Ів.—Франківську.
*З 1983 р. — на пенсії, громадська робота.

403
Тодорів Текля
80б (касету не виявлено)

*1921-1929 — школа.
*1929-1934 — гімназія.
*1934-1939 — безробітна.
*1939-1942 — машиністка.
*1942 р. — заміж.
*1943 р. — народилася дочка.
*1944- — чоловік виїхав в Канаду.
*1949-1958 — виселення в Хабарівський край.
*1959-1970 — бухгалтер, касир в Ів.—Франківському парку.

Ф-І, ст. А.
*Батько був робітником на залізниці.
*По закінченню гімназії була безробітною, лише влітку вела садки. За німців працювала в магазині "Основа" Союзу українок.
*1942 р. - вийшла заміж, 1943 р. - народила доньку. 1944 р. - чоловік виїхав до Канади.
*Сестра Ганна завідувала аптекою в обласній лікарні. Давала в УПА медикаменти. Осудили на 25 років.
*1949 р., серпень - вивезли матір і оповідачку з дитиною.

*Ще на пересилці у Львові дочка захворіла на кір. 1 місяць і 10 днів їхали в Хабаровський край. Дитина померла в лікарні по приїзді на Сибір.
*Оповідачка працювала продавцем, завстоловою на лісопункті. Посилала сестрі в Казахстан посилки.
*1956 р. - приїхала сестра до них на спецпоселення.
*1958 р. - оповідачка пішла працювати до школи, щоб швидше звільнитися.
*1958 р., літо - звільнили. Вернулися на Україну, жили в брата в Станіславі.
*За прописку мусіла заплатити. Лише в 1960 р. дістала постійну роботу.
*Чоловік писав до своєї родини, оповідачці помагав.

226
Трошко Богдана
Б43А2:000-093; Б48А1:125-кінець; Б48Б1:000-093

Ф-І, ст. А.
*Народилася в Залукві під Галичем.
*Батько - господар, мав поле. Мама - в Союзі українок.
*По закінченню школи пішла до доктора Шикети на медсестринські курси.
*Працювала в Галичі акушеркою і операційною сестрою.
*Як німці закрили лікарню в Галичі, доктор Воєводка взяв оповідачку в Станіслав. З тої лікарні давали зв'язковим бинти, ліки.
*1944 р., серпень - німці тікали. Оповідачку сотня Гамалії забрала в ліс. Шикета передав ліки і інструменти. Відразу була робота, були поранені.
*1944 р., жовтень - між Грабівкою і Завоєм бій. Відступили. Над мертвою медсестрою Сніжинкою вороги поглумилися. Після бою вернулися, поховали загиблих і пішли до Різуна.
*Потім оповідачку перевели в сотню Чорного. Він мав троє дітей, його жінка в Залукві.
*Хірург Сойка втратила руку в бою. Оперувала одною. Мала коси, виглядала бойова.

Ф-І, ст. В.
*Сотенного Чорного вбили, його жінку підпільники знищили за зраду, дітей - в дитбудинок.
*В бою під Буківкою оповідачку поранило.
*1945 р., осінь - сотенний Чорний і сотенний Залізняк в Петрилові запакували і заховали важливі документи в могилі тата Залізняка - Марушка Григорія.
*1946 р., 7 січня - Різуна поранено в руку. Оповідачка надала йому першу допомогу. Прийшов хірург Манюх Володимир зі Станіслава. Операцію робив доктор Пастер. Оповідачка була з хворим, поки не прийшла його дружина - медсестра Євгенія.
*Оповідачка була поранена, її лишили в Тарнавиці Лісній. Там її зловили. Повезли в Ланчин.
*Суд у серпні 1946 р.

Ф-ІІ, ст. А.
*1,5 місяці везли до Печори. Працювала в медпункті.
*Перевели в строгорежимний табір. Працювала в кип'ятилці, копала рови. Перед звільненням - знову медсестрою.
*1956 р., кінець лютого - відбула своїх 10 років, працювала вільнонайманою.
*22 рази писала за реабілітацію. В 1960 р. добилася.
*Як повернулися на Україну, жили в Єзуполі. Роботи не було. Чоловік прописався в мами.
*Як приїхала додому, Шикета дав довідку, що закінчила при Галицькій лікарні школу медсестер. Працювала черговою, в Музеї атеїзму касиром.

228
Турій Анна
Б19А1:000-160

Ф-І, ст. А.

*1945 р., весна - депортація в Казахстан.
*Прожила в Казахстані 35 років.
*Мала 3-х дочок. Доля дівчат.
*Чоловік - Юрій Турій був станичним ОУН-УПА. Його арештували скоріше. Він був в УГА, був в російському полоні. Загинув в ув'язненні невідомо де і коли.
*Загинули також 4-ро братів Юрія.
*В Казахстані працювала на будові, пізніше - на кухні поваром.
*Двоє доньок прихали до оповідачки в Казахстан.
*1980 р. - повернення додому.

229
Турій Іванна
Б20А2:206-кінець; Б20Б2:000-205

Ф-І, ст. А.
*Походить з 8-дітної сім'ї, має 2 брати.
*1939 - 1941 рр. - в Цвітовій секретар і голова с/р. Їх доля.
*Брат оповідачки до 1945 р. був на роботі в Німеччині. Там одружився з дівчиною зі Пскова.
*Після повернення брата з дружиною до Цвітової, хлопці з УПА хотіли її вбити. Батько захистив.
*В 1949 р. вони переїхали на постійно в Псков.
*Про долю інших братів і сестер.
*В селі стояли солдати НКВС, брали участь в облавах.
*Випадок з молодою вчителькою.
*1942- 1943 рр. - облава власівців. Тікали всі в ліс. Облавники спалили Протеси.
*1944 р. - бій між німцями і радянцями. Жителів села евакуювали.

*Перелік хлопців, що були в УПА з їх села.

Ф-І, ст. В.
*Організація колгоспу стребками в с. Цвітова.
*Як сприймали селяни протистояння радянського режиму і УПА.
*Переслідування школярів на релігійні свята.
*1942 - 1943 рр. - голод, йшли на Східну Україну.
*"Лігеншафт" за німців був добре збудований. Партизани з УПА його спалили. Люди шкодували.
*Пояснення чому за радянців було краще, аніж за німців.
*За колгосп: добробут значно зріс.
*10 стребків в Цвітовій охоронялди колгоспне майно, з УПА у них конфліктів не було.
*Про вибори голови с/р. УПА закликало бойкотувати.
*Про релігійні проблеми в селі після заборони УГКЦ, 1946 р.
*Про сучасний православно - греко-католицький конфлікт в с. Цвітова.

230
Турій Михайло
Б23Б1:206-кінець; Б23А2:000-кінець; Б23Б2:000-кінець

Ф-І, ст. А.
*Про братів і сетер.
*Відгомін українсько-польської війни 1918-1920 рр.в Цвітовій.
*Карна операція проти сільських парубків.
*Становище українців порівняно з жидами і поляками в 20-30-их рр. XX ст.
*Життя українців с. Цвітова за поляків, харчування.
*Соціальний склад села в 30-их роках.
*Вечорниці в Цвітовій.
*Про сільську школу того часу.
*Оповідач був активістом "Просвіти".
*1923 р. - організація української кооперативи в Цвітовій.
*В селах громадським життям керували часто референти ОУН, що покінчали гімназії.
*Уляна з гупи замаху на Б. П'єратського.

Ф-І, ст. В.
*Про церковний хор в Цвітовій.
*"Лугом" в Цвітовій керували члени ОУН, вишколювали молодь.
*Діяльність "Просвіти", перелік п'єс театрального гуртка.
*Взаємини між селянином і паном.
*"Розмови" біля криниці.
*1935-1936 рр. - в село прийшов "провідник ОУН", втягнув багато молоді в ОУН.
*Збори молоді ОУН з різних сіл.
*1939 р., вересень - напад членів ОУН на поляків, які тікали в Румунію.
*Військовий вишкіл молоді вночі.
*Загибель Є. Коновальця.

*Сприйняття поляками-жителями села української символіки.
*1937 р. - організовані відвідини розкопок Успенського собору.
*1939 р.- напад німців, раділи, що польська держава сконає.

Ф-II, ст. А.
*Хор при "Просвіті" в с. Цвітова, його гастролі.
*Взаємини між ОУН в селі і "Просвіти".
*Про братів Каміських, членів ОУН. ЇХ арештувало гестапо, загинули в Станіславі.
*1945 р., 27 вересня - "Червона мітла" в с. Цвітова.
*Оповідач ледве уник загибелі, знайшов притулок в Козарах.

Ф-II, ст. В.
*Під час переховування зустрівся з двома дезертирами з Червоної Армії.
*Переховувався, пізніше пішов в Сівку Войнилівську працювати ветлікарем.
*1946 р., осінь - прийняв в своїй хаті в Цвітовій молочарню.
*"Хлопці з лісу" повісили голову с/р за те, що видавав активістів підпілля органам НКВС.
*Оповідача арештували, бо перед самою загибеллю голова с/р був в нього в молочарні.
*"Хлопці з лісу" забирали значну частину молока, доводилося звітуватися приписками. Постійний ризик.
*Так працював до 1949 р.

Ф-III, ст. А.
*Спогади з часів німецької окупації.
*Характеристика німецького окупаційного режиму, загального стану господарки.
*Калуш, торгівельна школа. 1943 р. Розстріл 15-ти учнів цієї школи за оунівську листівку.
*1944 р. - с. Бобин німці спалили за те, що хлопці з УПА вбили німця.
*Українська поліція в Сівці була дуже агресивна.
*Жиди в селі за німців дуже бідували.
*Голод 1942- 1943 рр. Компенсації родичам остарбайтерів.
*Українсько-польські конфлікти. Бачив, як українці розправлялися з поляками.
*Відразу після відходу німців хлопці з УПА спалили в Цвітовій фільварок. Люди дуже шкодували.
*Перелік п'єс, які ставилися в читальні "Просвіти".

404
Урсакі Едвард
583, 584

Ф-I, ст. А.
*1915 р., 2 серпня - народився в Новому Санчі під Краковом.
*1921 р. - переїхали до Станіслава.

*Тато Іван був на залізниці.
*Мама, Дембінська Софія - полька (мазурка).
*Тато - українець з Румунії, говорив з дітьми по-українськи, мама - по-польськи.
*1927 р. - пішов до рідної школи.
*Брат оповідача з 1912 р., сестри з 1910, 1913, 1924 рр. Молодша була в партизанці.
*Всі діти були в українській школі.
*Директори і педсклад "РШ".
*1931 р.- пішов до гімназії.
*Директори і педсклад гімназії.
*В 8-му класі почав грати в футбол.
*Кожної неділі - до церкви.
*Поляки не давали ходити в мазепинках.
*Грав в футбол рік у польській "Єдносці". Грали з єврейським "Макабі".

Ф-I, ст. В.
*Опис складу єврейської ф/команди.
*Рік грав в "УСКу". Потім перейшов до "Пролому". Поляки не пускали.
*Через футбол не здав матури.
*1933 р. - пішов до друкарні набірником, працював 4 роки.
*"Пролом" був на першому місці, пішов в А-клас. Грав у Львові з "Україною". Фінансував Земельний банк.
*1938 р. - оповідач перестав грати.
*До 1939 р. "Пролом" тримався в А-класі.
*Перелік гравців "Пролому". Велика роль "Пролому" в національному українському життю Станіслава.
*Оповідач був в Пласті.
*1939 р., 1 вересня - оповідач був у церкві на Гірці.

Ф-II, ст. А.
*Євреї з квітами і червоними прапорами вітали радянців.
*За радянців покликали на шкірзавод рахівником і грати там в футбол. Був капітаном команди. В місті було багато команд.
*За німців оповідач далі працював на шкірзаводі. Організувалася "Заграва" на Гірці.
*1942 р. - одружився.
*1943 р. - пішов в Дивізію.
*1943 р., листопад - дивився на розстріл під Синагогою.
*1943 р., вересень - поїхав в Дембіцу, в гай. Поставили рахунковим. На вишкіл не посилали.
*1944 р., липень - поїхали під Броди.

Ф-II, ст. В.
*Як розбили під Бродами, вдалося прийти додому.
*В Станіславі арештували, але випустили. Кілька разів наказували прийти в НКВД і відпускали.
*За місяць арештували і дали в тюрму.
*За місяць - етапом на вокзал.
*Стаття - 54-1А-11 (15 +5)
*В Воркуті спочатку вантажив цеглу, потім - відмітав сніг.

*За 3 роки дали на 25 шахту, був майстром вентиляції.
*Потім - на 18 шахті робітником.
*За рік - знову на 25 шахті нарядчиком, потім - маркшейдером.
*1953 р. - помер Сталін, оповідач попав під амністію.
*Оповідач, як їхав в табір, втікав. Його зловили.
*1955 р. - звільнили. Вернувся в Станіслав.
*Спочатку 2 роки працював в Коржеві. Потім - 10 років в міськхарчторзі.
*Поміняв багато робіт. Пішов на пенсію з Приладобудівного заводу.
*Побажання майбутнім поколінням.

234
Федорів Петро
Б95А2:139-кінець; Б95Б2:000-250

*1939 р. — закінчив Кривецьку початкову школу.
*1939-1942 — 5-7 кл. семирічки в Козові.
*1942-1944 — сільськогосподарська школа в Козові.
*1944.14.06 — добровільно вступив в дивізію СС „Галичина".
*1944, червень—1945, лютий — вишкіл в м. Ямліц (Німеччина), 3-ій вахбатальон (вартовий батальон) + охорона концтабору в м. Ямліц.
*1945, лютий—квітень — воював на фронті в районі м. Дрезден в складі дивізій СС.
*1945.2.04 — здався в полон під Бродами, як острарбайтер, досліджувався ????.
*1945, квітень — зачислений в Радянську армію в 197-й полк, 1-ий батальон, кулеметну роту, 1-ий взвод.
*1945, квітень-травень — служив в Чехії, м.????Болеслав.
*1945, травень-вересень — в РА в Брестській обл.
*1945, ересень-грудень — служба в РА в м. Пінську.
*1945, грудень—1950, вересень — служба в РА в м. Бобруйськ,сержант РА (гвардії), демобілізований.
*1950-1953 — заступник голови сільради с. Криве.
*1953-1955 — ув'язнення —будови м. Дніпродзержинська за крадіжку колгоспного зерна.
*1955-1986 — муляр колгоспної будівельної бригади с. Криве.
*В данний час пенсіонер.

Ф-І, ст. А.
*1926 р., 14 вересня - народився в с. Криве Козівського р-ну, Тернопільської обл.
*Батьки були бідні рільники, мали 2 морги поля.
*Сестра Анна (1934 р.н.) мешкає в Одесі.
*1939 р. - закінчив Кривецьку початкову школу.
*1939 - 1942 рр. - 5- 7 класи в м. Козьові.
*1942 - 1944 рр. - навчався в сільськогосподарській Козівській школі.
*1944 р., червень - добровільно вступив в дивізію СС "Галичина".
*До 1939 р. - нелегально проходив проходив військовий і ідеологічний вишкіл, які проводили члени ОУН (б).

*1939 — Радянську Армію в Кривому зустрічали радо.
*1940 р. - НКВС вивезло всіх поляків з села до Сибіру, їх майно перейшло до спецпоселенців з східної України, які і пішли в колгосп.
*В місцеві органи влади входили бідняки.
*Голову сільради після війни вбили бандерівці.
*НКВС вивезли до Сибіру 5 родин українців за те, що їх сини були в підпіллі ОУН (б).
*НКВС хрест скинули, але церкви не рухали.

Ф-І, ст. В.
*1944 р., весна - німці змушували оповідача з іншою молоддю копати окопи.
*1944 р., червень - в Дивізію з села пішло 40 чоловік.
*З Бережан завезли у Львів, звідти - в Дембіцу, в Гайдлягер.
*Був у вартовому батальйоні. Було 150 українців, 150 мадярів, командири - німці.
*Під час вишколу охороняли концтабір біля м. Ямліц, де було 3 тис. в'язнів.
*Святкування релігійних свят.
*Як проходили заняття, яка була форма, де проводив звільнення.

Ф-ІІ, ст. А.
*До лютого 1945 р. - був вишкіл.
*В лютому 1945 р. направили на фронт під Дрезден, а через тиждень - в район річки Найзе, в дивізію СС.
*Воював як піхотинець до квітня 1945 р.
*В квітні українців зняли з цієї ділянки фронту, бо один з них перебіг в полон до росіян.
*Відступали в напрямку Берліна. Почалася паніка.
*Здався в полон росіянам. Утримували в таборі. Переодягли в радянську військову форму, відправили на передову.
*Не дійшов до Праги 45 км, закінчилася війна.
*В марші на Прагу був допит СМЕРШу, але повірили легенді, що був остарбайтером, копав окопи, все обійшлося.
*Місяць полк стояв в Чехії, звідти відправили в Білорусію.
*До вересня 1950 р. служив в 197 полку в м. Бобруйськ, Білорусія.

Ф-ІІ, ст. В.
*Дослужився до сержанта РА.
*У вересні 1950 р. демобілізувався в с.Криве.
*1951 р. - одружився з Софією.
*1951 - 1953 рр. - працював в колгоспі головою ревізійної комісії, заступником голови сільради.
*1953 р. - засуджений за крадіжку колгоспного зерна.
*1953 - 1955 рр. - як в'язень працював на будовах м. Дніпродзержинська.
*1955 - 1986 рр. - муляр будівельної бригади колгоспу в с. Криве.
*Відомості про дітей і внуків.
*Офіційно вважається учасником Великої Вітчизняної війни.
*1944 р., серпень - прийняв присягу на вірність Рейху, 1945 р., червень - прийняв присягу на вірність СРСР.

235
Федорова Лія
Б81А1:036-кінець

*1946 р. — закінчила СШ в м. Котлас Архангельської обл.
*1946-1948 — Кременецький вчительський інститут факультет російської мови і літератури.
*1948 р. — вчитель в СШ м. КоронцяТернопільської обл.
*1949-1950 — Другий секретар Коронецького райкому комсомолу.
*1953-1956 — заочно закінчила Кременецький педагогічний інтитут.
*1953-1989 — вчитель СШ № 1 м. Тернополя.
*1975-1983 — завуч СШ № 1 м. Тернополя.
*В остані кілька років до 1989 р. (включно) секретар партійної організациї СШ № 1.
*Вважає себе і сьогодні комуністом.

Ф-І, ст. А.
*1927 р., 14 грудня - народилася в с.Павликівці Волочиського р-ну, Хмельницької обл.
*Батько - Петро Муляр, мати - Софія.
*Відомості про сестер.
*1934 р. - батька заслано як "ворога народу" в Архангельську обл., м. Котлас.
*1937 р. - батько забирає дружину і оповідачку з собою на заслання.
*1946 р. - оповідачка закінчує 10 класів в м. Котлас.
*1946 р. - батькові дозволили повернутися в Павликівці.
*1946 р. - оповідачка поступила в Кременецький вчительський інститут на факультет російської мови і літератури.
*1948 р. - закінчила КВІ і була направлена вчителем в с. Коронець Коронецького р-ну.
*Пропрацювала вчителем 3 місяці і була рекомендована Тернопільським обкомом комсомолу в секретарі Коронецького райкому комсомолу.
*1948 р., грудень - була обрана другим секретарем Коронецького райкому комсомолу.
*1950 р. - вступила в члени ВКП (б).
*1949 - 1950 рр. - приймала активну участь в організації колгоспів в районі.
*1950 р., 22 червня - на завданні з організації колгоспу зазнала нападу боївки ОУН-УПА. Була легко поранена.
*Носила зброю: пістолет і автомат, їздила з охороною.
*1950 р.- одружилася з офіцером МДБ Федоровим Л. М.

Ф-І, ст. В.
*В кінці 1950 р. - переїхали за призначенням чоловіка в Тернопіль.
*1950 - 1953 рр. - вчитель рос. мови вечірньої школи №1 м. Тернополя.
*1953 - 1989 рр. - вчитель рос. мови СШ № 1 м. Тернополя.
*1964 р. - чоловік звільнився з органів КДБ, працював юристом.
*1968 р. - чоловік загинув в автокатастрофі.
*В СШ № 1 була постійно на громадській роботі - голова профспілки вчителів міста. Була секретарем парторганізації СШ № 1.

*Вважає себе комуністом до тепер.
*Відомості про дітей і внуків.
*Про нагороди і грамоти.

236
Федюшко Мирослав
Б27А1:000-331; Б27Б1:000-092

*1926 р. — народився, навчався в початковій сільській школі.
*1937-1938 — загальноосвітня гімназія в Станіславові.
*1939 р. — повернення в м. Войнилів, вступ в середню школу — 6 клас.
*1941-1942 — Станіславська класична гімназію.
*Вступ в орг-ю „Юнак", навч. в старшинській школі під керівництвом сотні „Олень", поертається в село.
*1944 р. — мобілізація в армію, на фронт (участь в Дуківській операції), повернення з війни.
*1947 р. — вступ в Ів.—Франківсський медінститут. Арешт на III курсі, засуджений на 25 р., заслання в Караганду, спецтабір „Слон".
*1953 р. — звільнений.
*1955 р. — одружився.
*1959 р. — закінчив інститут, поїхав на роботу в Трускавець, працював зав. відділом 6 років в санаторії м. Трускавця.
*Зараз на пенсії, але працює зам. гол. лікаря (допомога в організації нового санаторія).

Ф-I, ст. А.
*1926 р.- народився в с. Середнє, Войнилівського р-ну, Станіславської обл.
*Спогади про школу і вчителів.
*Дитячі забави і допомога батькам.
*Фільварк в селі, бідування людей.
*Природа села.
*Різдвяні свята на селі. Мораль села.
*Процес колонізації українських сіл поляками-колоністами.
*Взаємини між людьми різних національностей в с. Середнє.
*Ріст національної свідомості в 30-их роках. Організація "Просвіти", хорового і драматичного гуртків, "Союз українок".
*В селі радо зустріли прихід РА.
*Спогади про родинні корені: бабця - дочка священика, дід - директор школи.
*Вступ в українську гімназію в Станіславі. Опис гімназійного життя.
*Після вересня 1939 р. повернувся в м. Войнилів, пішов в середню школу, в 6-ий клас, де провчився до червня 1941 р.
*1941 - 1942 рр. - знову навчання у гімназії.
*Спогади про Тараса Франка (сина І. Франка) як вчителя.
*Спогади про Олеся Бабія як письменника, політичного діяча, односельчанина.
*Спогади про дочок Тараса Франка.
*Розповідь про спогади Т. Франком свого батька та брата Петра.

*Розповідь про розслідування причини смерті І. Франка, яке проводив професор Микола Шеремета.

Ф-І, ст. В.
*Причина смерті І. Франка - ревматоїдний артрит.
*Спогади про батьків.
*Батьки малоземельні все робили, щоби син міг вчитися.
*Особливості виховання і навчання в школі і в гімназії.
*Відомості про двох сестер.
*1942 р. - вступ в організацію "Юнак" - молоде крило ОУН, яке здійснювало зв'язок між осередками ОУН.
*Розстріл німцями 7-го класу Станіславської гімназії за участь в ОУН.
*Всіх членів "Юнака" переправили в школу старшин на гору Магуру.
*Опис життя в старшинській школі.
*Повернувся в рідне село. Проводив підпільний вишкіл з місцевими хлопцями, готував їх до УПА.
*1944 р. - прихід РА, мобілізація в РА. Участь в Дуклівській операції.
*1947 р. - вступ в Івано-Франківський медінститут.
*На ІІІ курсі - арешт, засуджено на 25 років за діяльність в ОУН.
*Заслання в Караганду, в спецтабір особливого призначення "Слон".
*1953 р. - після перегляду справи - звільнений, продовжив навчання.
*1959 р. - закінчив медінститут.
*Працював в санаторії в Трускавці, 16 років був заввідділенням.
*Сучасна організація здорового способу життя оповідачем.
*1955 р. - одруження.
*Відомості про дітей.
*Велике значення сімейних стосунків, повага і турбота про батьків.
Ф-ІІ, ст. А.
*Порівняння моральності і доброти людей в 20-30-их роках з теперішніми.
*Характеристика місця заслання.
*Відомості про онуків.

237
Фенчак Марія
Б40Б2:050-кінець

Ф-І ,ст. А.
*Про с. Гнатковичі, звідки родом оповідачка, його історичну назву.
*1941 р. - вивезли на роботу в Німеччину.
*Працювала в лікарні, де познайомилася зі своїм чоловіком.
*Розповідь про чоловіка.
*1946 р., березень - виїхали із села три сім'ї, в тому числі сім'я оповідачки.
*Оселення в Винниках. Робота чоловіка.
*Сучасний стан с. Гнатковичі.
*Знущання над українцями у Польщі.
*Про навчання у школі.
*Культурне життя села: фестини, хор.
*Про весільний обряд с. Гнатковичі.

Ф-І, ст. В.
*Опис весільних дійств і обряду.
*Розповідь про Різдво з дитячих років.
*Утиски і звірства поляків, що спричиняли до втечі з рідних земель.
*Опис житла, господарки. Розподіл майна між нащадками.
*Обряд хрестин.

239
Філітовський Михайло
Б84А2:000-кінець; Б84Б2:000-306

*1928-1932 — школа.
*1937-1939 — підмайстер бетоняра.
*1939-1941 — пожежник, футболіст.
*1941-1943 — робітник шкірзаводу.
*1943-1944 — дивізія СС „Галичина".
*1944-1947 — табори під Москвою.
*1947-1952 — золоті шахти під Свердловсбком.
*1952-1954 — спец. поселення в Свердловську.
*З 1954 р. — на інвалідності.

Ф-І, ст. А.
*1922 р. - народився в Пасічній.
*Батько - безграмотний робітник.
*1928 р. - пішов до школи. Вчителі-поляки вчили по-українськи.
*Через два роки пішов до Станіслава, до Шашкевичівки - української школи.
*Літературу викладав Макогон - батько Ірини Вільде.
*Про інших вчителів.
*1932 - 1933 рр. - будівля ратуші. Об'явлення Матінки Божої.
*1933 р. - дізнавалися з книжок і від священика про Голод на східній Україні.
*Про культурне життя села.
*Вчився 5 років у школі, далі не було коштів, бо згоріла хата.
*Будувалися, мали кусок лісу.
*1937 р. - оповідач почав вчитися на бетоняра-мозаїчника.
*1939 р. - працював в Тернополі.
*Радянці застали оповідача в Пасічній.

Ф-І, ст. В.
*Враженя від радянської армії. Поділ панської землі.
*Смерть матері оповідача.
*Оповідач пішов у пожежну охорону. Був футболістом, грав у "Чайці", їздив по районах.
*Початок вивозу в Сибір і репресій.
*Про могилу в лісі.
*Утворення української поліції.
*Прихід мадярів, потім - німців.

*Проголошення вільної України.
*За німців оповідач працював на шкірзаводі, грав там в футбол.
*1943 р., червень - початок формування дивізії СС "Галичина".
*Оповідач зголосився в дивізію. В жовтні отримав повістку.
*Ставлення батька оповідача до рішення сина.
*Ешелоном — через Львів до Голандії.

Ф-II, ст. А.
*В Голандії були 2 тижні - відпочивали. Потім завезли у Францію під іспанський кордон в м. Тарбез.
*Там були до квітня 1944 р.
*Вишкіл, святкування Різдва, контакти з українцями у Франції.
*Дивізійники їздили до Люрду за 50-70 км.
*За півроку приїхали до Львова, потім, 15 травня, - до Нойгамера.
*Оповідач попав у 29-ий полк, 2-ий батальйон. Командування українське.
*Ще був вишкіл, оповідач був при кулеметі.
*За місяць виїхали під Броди.
*Відразу - бій. Хід бою.
*Відходили на Буськ. Йшли пішки. Кидали на різні прориви.
*Роздуми про тодішню військову ситуацію і взаємини між німцями і дивізійниками.
*Спогади, як брали Буськ.

Ф-II, ст. В.
*Відступ. Оповідач попав в полон.
*Тримали спочатку в селі в стодолі. Оповідач був поранений.
*За 4 дні завели до станції, завезли під Москву в Сталіногорськ.
*Частину дали на шахти, частину - на будівництво.
*Табір. Два тижні - карантин. Вантажив вугілля.
*Через рік почалися допити.
*1946 р. - дали блатних. Блатні крали у дивізійників, почалися бійки.

Ф-III, ст. А.
*Начальство підтримало дивізійників, вони навели порядок.
*Оповідач вчився на газозварювальника.
*1947 р., березень - їхали 5 чи 6 днів до Свердловська.
*В Свердловську сповістили, що вони є вільні. Оселили в гуртожитках, розібрали по роботах.
*Оповідач працював на шахті по видобутку золота.
*Опис шахти і умов роботи.
*Розповідь про співробітників.
*Жили під комендатурою, щомісяця підписувалися.
*Мав зв'язок з домом ще з Москви.
*Політичних і національних конфліктів в шахті не було.
*В шахті грав в футбол.
*1950 р. - оповідач захворів на хворобу Бехтєрєва, бо працював в мокрому.
*Лежав в гіпсі, потім вчився ходити.
*Знову лікарня в Свердловську. Інвалідність, пенсія. Ходив на костилях.

Ф-III, ст. В.
*Мусів добути 6 років, після чого поїхав додому в 1952 р.
*Мав паспорт з відміткою, що не має права проживати в Галичині.
*Вдома пробув лише 2 місяці, змусили повернутися в Свердловськ.
*Після смерті Сталіна в 1954 р. поміняли паспорти.
*1947 р. - одружився з росіянкою в Свердловську, має двоє дітей.
*Жили на пенсію.
*Тяжке життя після повернення на Україну.
*Вдячність жінці.

424
Філонов Леонід (І.Кожан, В.Федюк)

Зустріч членів нелегального гуртка: І. Кожана, Л. Філонова, В. Федюка.

Ф-І, ст. А.
*Спогад Філонова про затриманя після розклеюваня листівок.
*Спогади Філонова про допити, слідчих, слідство.
*Спогад Філонова і Кожана про особливості програми гуртка.
*Філонов про Хвостенка, роздуми про зрадника.
*Спогад Філонова і Кожана про зміст листівки.
*Спогад Кожана про затримання.
*Філонов про самотність у слідчому ізоляторі; про бажання КДБ приєднати до справи викладачів, інтелігенцію.
*Філонов про залучення М. Олексюка до гуртка.
*Про можливості отримувати книги в студентській бібліотеці і науковій бібліотеці університету.

Ф-І, ст. В.
*Спогад учасників про дисидентську літературу, яку читали.
*Спогад Філонова про Ніну Тетьоркіну, її виключення.
*Спогад Федюка про комсомольські збори, де виключали.
*Філонов і Федюк про ставленя студентів до виключених.
*Спогад Філонова про життя після вигнання з університету та вигнання зі Львова.
*Федюк зачитує автобіографічний твір - "Пригоди Міська Чоколядки".
*Філонов зачитує свої вірші, написані в той час, говорить про різницю культур Львова і Донецька.
*Кожан згадує Програму.
*Спогад Філонова про однокурсника Гетьманчука.
*Спогади про поведінку викладачів на зборах, де виключали.

Ф-II, ст. А.
*Роздуми про провокатора.
*Федюк розповідає про Хвостенка.
*Філонов згадує Хвостенка.
*Спогад Філонова про Ніну Тетьоркіну.
*Філонов характеризує епоху 70-х років, людину тої епохи.
*Філонов згадує М. М. Кравця та інших викладачів.

*Кожан і Філонов про ставлення студентів до членів гуртка.

Ф-II, ст. В.
*Спогад Кожана про затримання.
*Філонов про передчуття перед затриманням.
*Філонов про способи розповсюдження листівок.
*Філонов про справу і роздуми над листівками.

241
Хіцяк Іван
Б61А1:000-кінець; Б61Б1:000-126

Ф-I, ст.А.
*1912 р., липень - народився в с.Черче.
*Батько був ткачем. Емігрував в Америку, працював там у фермера.
*Мати їздила його відвідувати.
*Коли було 2,5 років село евакуювали перед 1-ю світовою війною.
*Брат Дмитро - в УСС, потім там і Степан. Стрільців люди дуже любили.
*1920 р. - пішов до школи.
*1922 р. - до гімназії в Рогатин. Викладацький склад. Серед викладачів - Антін Лотоцький, Борис Кудрик - пам'ятає все життя.
*Закінчив 4 класи. Перспектив не мав.
*Пішов на будівництво купелі села Черче. Керував будівництвом директор курорту Лев Лепкий, сотник кавалерії УСС.
*1935-36 рр. - в Черче приїжджали вчителі з усієї Галичини, щоб зустрітися з Б.Лепким.
*В віллі "Богданівці" написана "Мазепа".
*Коли оповідачу було 20 років, в село приїхав театр Когутяка Івана.

Ф-I, ст. В.
*Взяли в трупу. Велика дисципліна.
*Щоб заробити гроші, в Підгайцях поставили виставу єврейською мовою.
*В селі вчив танці, вирувало національне життя.
*В селі було 4-ро з комячейки. Хотіли замість "Просвіти" - "Сельроб". Брали участь в гуртках, писали доноси.
*За оповідача написали, що вчить націоналістичні танці.
*Прийшов наказ: фізично знищити. Вдарили по голові, відтоді нога напівпаралізована.
*Був суд, але кошти не повернули.
*1938 р. - одружився.
*За перших радянців пішов далі до школи для дорослих.
*Директор школи порадив піти в Станіслав в педшколу.
*По її закінченні направили учителювати в Перунівку.

Ф-II, ст.А.

*В Перунівці був один рік.
*Почалася війна, перевели в Жилибори.
*Директор школи - Омелян Литвин - як батько для села. Оповідач навчився від нього пасічництва, садівництва.
*Хор. Дисципліна.
*Блискуча перемога на Шеченківськім святі в волості (яскравий опис).
*Коли наблизився фронт, перейшов до Черча, став директором семикласної школи.
*1950 р. - поступив заочно в педінститут до Львова.

Ф-II, ст.В.
*Закінчив в групі з 20 кращих на рік швидше.
*Відводив душу в садівництві, вивів новий сорт яблук "Черчанка".
*Займається громадською роботою. Написав історію села Черче.

246
Целінська Євгенія
Б36А2:000-318; Б36Б2:000-315; Б38А1:000-кінець; Б38Б1:000-кінець; Б38А2:000-кінець; Б38Б2:000-кінець; Б40А1:000-270

Ф-I, ст. А.
*В сім'ї було 5-ро дітей.
*Батько - член УНДО, з австрійської армії перейшов в УГА. Буковину захопила Румунія, румуни батька 9 місяців тримали в пивниці.
*Батько національно усвідомив.
*Закінчила в Снятині школу і поступила в гімназію, але вчитися не могла - запалення суглобів. Була в хорі "Просвіти".
*1937 р. - Шевченківський вечір, реферат читав Василь Андрусяк - голова снятинського "Соколу".
*За рік оповідачка з сестрою пішли в "Сокіл", зійшлася ближче з Василем. Він приносив літературу, розповідав про себе.
*1915 р., 11 січня - народився Василь Андрусяк. Його батько - з багатої родини в Чорткові.
*1915 р. - тікали від мадярів до Снятина. Василь виховувався у п. Притулової з її Влодком, яка його і усвідомила.
*Разом з Влодком пішов до гімназії польської. Задурно ставили двійки, хлопці мстилися.
*Василь з 17 років в ОУН. Арештували за листівки. Відсидів два роки в Коломиї в одиночці. Його дівчина за цей час вийшла заміж.
*По виході з тюрми мав 20 років. Вчитися заборонено. Був секретарем у українських адвокатів. Повітовий ОУН.
*Василь організував в Снятині "Сокіл", при ньому самоосвітній гурток.
*1939 — Радянці Василя арештували, через три місяці випустили. Василь кликав оповідачку йти в Румунію.
*У Коломиї пішов у педшколу, його зловили.

Ф-I, ст. В.
*Через три дні повернувся на виклади. Післали учителювати у с. Зелене Жаб'ївського району.
*Вів підпільну роботу, за ним слідкували.

*Остання зустріч з матір'ю.
*Втік від енкаведистів, перейшов кордон, попав до мадярів. Підготувався добре до втечі з мадярського табору. З перешкодами і втратами попав у Відень. Важкий вишкіл у німців. Далі - Краків, зустрічі з Провідниками.
*Їх три рази закидали літаком в Карпати. Втрати великі, але Василь вертався.
*Німці заарештували Провід, батальйони розпалися.
*1941 р. - за наказом ОУН оповідачка пішла в торгівлю. Зв'язок через крамницю.
*Василь повернувся з Легіону, працювали разом в ОУН.
*Василь ходив з охороною, мав зброю. Мати оповідачки плакала, відмовляла доньку.
*Василь з 14-ма хлопцями пішов у Карпати у Чорний Ліс. Присилав записки.

Ф-II, ст. А.
*Оповідачка давала дані до повітового Проводу.
*1943 р., 10 січня - оповідачку з роботи забрали до гестапо. Допитували за Андрусяка. Зробили обшук. На зворотній дорозі з хати дали втікти.
*ОУН наказала негайно їхати в Карпати в підпілля. Вишкіл разом з Даркою Федорак. Псевдо оповідачки - Мрія, Зенка.
*В Снятині - більшовицькі танки, провокатори.
*Оповідачка перейшла Прут, знайшла боївку Цигана. В Красноставцях - Червона мітла. Втікли. Остання зустріч з матір'ю. Почала постійно надавати допомогу пораненим.
*Кур'єри з Чорного Лісу сказали, що поранений Різун. Пішла зі Шрамом до Надвірної, з сотенним Павлом - до Посічі. Коло Василя - Берест, Богданка.

Ф-II, ст. В.
*Група з Василем доходила до Лісничівки. Коло неї була застава радянців. Повбивали оунівців. Василь мав в кожусі 12 дір, поранило другу руку.
*Василя перевезли в Грабівку. Операцію по ампутації руки робив Пастер (Олексій Зеленюк) 14 січня, на Василя.
*1944 р. - кулагінці палили Грабівку, вбили 24 заложників. В бою з куулагінцями Василь був поранений, Морозенко загинув в тому бою.
*У Чорному Лісі - група радянських дезертирів. Спочатку їм дозволили бути в УПА, потім вони робили свій рух, їх знищили.
*Рана Василя заживала погано. Василь і оповідачка в бункері простудилися.
*1945 р., березень - зробили іншу криївку. На початку квітня - поранений сотенний Павло. Операція на руку без наркозу. Облава. Оповідачка з Павлом в Підпечерах рятувала руку цілу ніч в квасному молоці.

Ф-III, ст. А.
*Тиждень була коло хворого Павла. Повернулася в Чорний Ліс.
*Яськова жінка з дітьми йшла в Завій, оповідачка з ними.
*1945 — 11 травня вінчалися в Посічі.

*Митар і Роберт гостювали у них в липні, в них жінки вже були вагітні, оповідачка так само.
*Роберт і Митар принесли наказ про підвищення Василя в чині від хорунжого до майора і про нагороду Золотим Хрестом за заслуги.
*Василь весь час рейдував.
*Цікавий старшина Запорожець з-за Дніпра.
*Василь доручив чотовому Ігореві завести оповідачку в Хриплин.
*Облава на дорозі, облава в Хриплині, виводили звідусіль „за горілку".
*Антось забрав оповідачку в Грабівку в бункер з хворими висипним тифом. Була там 2,5 місяці, помагала лікувати.
*1946 — 20 лютого прийшли Василь і Запорожець. У Василя погано з рукою, але не схотів лишатися в такій скруті.
*24 лютого був страшний бій, чули з бункера.

Ф-III, ст. В.
*Прийшов Запорожець, сказав, що бачив, як Василь пробивався через 5-те кільце.
*Антось завів до своєї матері в Грабівку. Відігрівалась на печі.
*По підроблених документах завезли у Богородчанський район, в Хмелівку.
*1946 — 9 березня господар їздив у Богородчани, вернувся, сказав, що привезли двох з Чорного Лісу, один з них - Різун. Оповідачка знепритомніла, а о 1-ій ночі народила Василя.
*Перевіряючому капітану сказала, що народила без чоловіка. Той капітан хотів одружитися на оповідачці.
*Жила у Хмелівці 4 місяці, потім переїхала в Завій, де попала в облаву. Один чоловік її врятував. Перевів у Новицю, жила у дідуся, йому дали корову. Прийшов до неї курінний Чорнота, як міг потішав.
*Приходила Степанівна, принесла записку від Роберта.
*На Миколая Степанівна пішла на стару криївку помитися. Наскочили радянці, вона відстрілювалася пістолетом оповідачки.
*Оповідачка перейшла в бункер. Дитина звикала до чужих.
*Повернулася після Великодня в Новицю. Порадили дитину дати до брата в Снятин. Але брат сказав, що в Снятині вже за Різунову дитину знають, лишатися там було неможливо.

Ф-IV, ст. А.
*Дитину привезли назад. Вчитель Мишко Микола зробив папери, що оповідачка - його сестра.
*Невідома (Зенка Федяк) приходила лікувати Миколу.
*Зеню зловили в Калуші, потім - Станіслав. Прибіг Микола: "Втікайте, Зеня сипле!" Микола мав переправити оповідачку з дитиною у Словакію. Але вночі - облава радянців.
*1947 р., 7 серпня - Василькові 1 рік 5 місяців, арешт і допит. В тюрмі в Калуші, зустріч з Зенею. Допити, "бочка". Вдала, що повірила тій виставі.

Ф-IV, ст. В.
*Після "бочки" з "допитом" - Станіслав, карцер. В карцері було дуже тяжко.
*Повірили, що оповідачка мало знає. Обіцяли житло у Москві чи Києві за статтю. Відмовлялася, що не журналістка. Погрози.

*2 тижні в карцері, потім - 3-я камера з сексоткою.
*Між камерами перестукувалися, по перестуку прочитали вірш про Різуна.
*Про сексотку Марту.
*У оповідачки було 4 слідчі, всі намовляли про співпрацю.
*Сон про хрест, який отримала від Василя.

Ф-V, ст. А.
*Монахиня пояснила сон, що хрест тяжкий і через 10 років знайде сина.
*12 грудня - суд 10 хвилин. Оповідачці і Мишку Миколі по 10 років. 54-1А- 11 р. — табори; плюс 5 років позбавлення прав.
*В другій тюрмі Дарка Кошак з Косова розповіла про те, як втікала сестра оповідачки і як її видали.
*Поїздом до Львова на пересилку. "Саноброблка".
*В кінці лютого - етап у Свердловську область.
*За Уралом - пересилка в Сєрові. Завели в тайгу копати ями під електро слупи. Захворіла, попала в лікарню. Трохи відійшла, помагала як медсестра.

Ф-V, ст. В.
*Продовжили інвалідність, працювала як медсестра. Лікар Митропольська взяла до центральної лікарні.
*Кругом писала, шукала сина.
*Приставання чоловіків: лікаря, нарядчика. Захист з боку злодія в законі Холодова.
*1949 р., осінь - копала бульбу, зимою - днювальна. Поставили туберкульоз, відправили у лікарню лагпункту "Зимний".
*Лікар Шадуров - поляк, мав за свою, взяв медсестрою.
*Звістка про смерть батька.
*Через жовтуху не дали на загальні роботи, відправили заготовляти дрова. Возила торф.
*1951 р., весна - вивезли на лагпункт "Паруб". На лісоповалі працювала з німками. В 1952 р. зробили спільну Святу Вечерю. Вшанування пам'яті тих, хто загинув за Україну.

Ф-VI, ст. А.
*В лісі захворіла на хронічний цистіт.
*Взяли підшивати валянки. Комендантка Галя розповіла, що бачила чоловіка опровідачки, його літаком відправили в Київ.
*Весь час шукала за сином. Брата оповідачки дали на 2 тижні в тюрму і заборонили шукати за племінником.
*В таборі співали на концертах по-українськи, ставили "Наталку-Полтавку", виступали на Шевченківських концертах.
*Сон за 2 дні до смерті Сталіна.
*По смерті Сталіна перевели на 45-ий квартал. Знов захворіла, прийняли медсестрою. Хлопців наших підгодовувала.
*1955 р., кінець - комісія. Добивається, щоб випустили за зону.

Ф-VI, ст. В.
*За зоною пішла сторожем, потім - на парниках. Палила охороні печі.

*Лейтенант допоміг мати пайок, заставив написати листа до начальника Сев УрЛагу. Викликали в прокуратуру. Там пообіцяли, що знайде сина, звільнили із зняттям судимості.
*Поїхала: Сосєва - Сєров - Свердловськ. В Москві не знала куди звернутися, щоб шукати сина.
*Поїхала до брата у Львів. Шукала в Костополі, в Станіславі, в Калуші. Порадили звернутися в КГБ. Знайшла жінку, яка знала за її сина.

Ф-VII, ст. А.
*Дізналася, що Василь усиновлений Корсаковими, які виїхали в Київ. Рік шукає марно.
*1957 р. - виходить заміж за Целінського, щоби було куди забрати сина.
*Дізналися за допомогою дільничого міліції, що дитина в Єльні Смоленської області.
*1958 р., березень - їде в Єльню. В суді. Зустріч з сином "Вовкою".
*1958 р., липень - суд. Присудили Василька оповідачці. Дитина відмовляється їхати поки жива бабушка.
Ф-VII, ст. В.
*Смерть бабушки. Прощання з "батьками".
*В Костополі виробила метрику на Андрусяка, дала в російську школу.
*Важко звикав до українського. Розважливо привчала.
*В школі був справедливий, чесний.
*Поступав в льотне училище, не прийняли. Тяжко працював по Сибірах. Знову поступав, здав всі екзамени. Майор спитався, чи знає, за що вбили його тата.
*Закінчив інститут нафти і газу.
*Свій життєвий шлях готова повторити так, як то було.

247
Чав'як Надія
Б46А1:175-290

Ф-I, ст. В.
*1938 р. - народилася в Бучачі.
*1947 р., лютий - давали нашим партизанам їсти.
*1947 р., жовтень - вночі прийшли вивозити маму, брата, сестру і оповідачку.
*Везли фірою, потім - машиною. Від Джурина - в товарних вагонах.
*Привезли в пос. Злоказово Челябінської області. Бараки. Тиф.
*Брат пішов на шахту. Діти тяжко працювали. Школи не було.
*Комендант поміг переїхати в пос. Курочкіно на 47 шахту.
*Мама і брат пішли працювати на шахту. Дали кімнату.
*Після школи оповідачка закінчила курси машиністів водовідливу.
*До того працювала коло помпи по змінах.
*1954 р. - брат поїхав на Україну.
*Оповідачка пішла працювати в тубдиспансер касиром. Закінчила медучилище.
*Заміж не брали, казали, що - бандерівка.

248
Челак Петро
Б17А2:125-кінець; Б17Б2:000-136

Ф-І, ст. А.
*Короткі особисті дані.
*Про часи ректорування Лазаренка Є.К. В ЛДУ.
*1963 р. - зняття з посади ректора Лазаренка.
*Про ректорування Максимовича М.Г.
*Моменти деканування П.П. Челака з 1959 по 1973 рр.

Ф-І, ст. В.
*Про приїзд І. Дзюби та І. Драча в ЛДУ. Їх виступ перед студентами.
*Звістка про арешт студентів.
*Про звільнення з посади декана історичного факультету.
*Про справу з Кравцем І.І. у 1972 р.
*Про Я.П. Кіся в зв'язку з університетськими подіями.
*Про Філонова.
*Про Долинську Мар'яну.
*Про Кур'яновича Юрія.

Ф-ІІ, ст. А.
*Про професорсько-викладацький склад в університеті.
*Про Чорнія і Макарчука.
*Про дії Страутмана Ф.Й. на звільнення Лазаренка з ректорства і реакція на них з боку Челака П. П.

291
Черкас Олег
365б

Ф-1, ст. А.
*Нар. 12 серпня 1941 р. в с. Глудно Березівського повіту Ряшівського воєводства.
*Дід оповідача був війтом протягом 40 років, як і прадід. Дід сидів в Талергофі, де „австріяки" тримали українську інтелігенцію.
*Оповідач пам’ятає „як ввірвалася до хати Армія Крайова".
*1945 р., квітень - сім’ю оповідача виселили і вони переїхали жити до Красного під Львовом (там жили до 1952 р.).
*Батько від НКВД втік на Дрогобиччину. Десь в 1952 р. до нього переїхала сім’я.
*1948-1958 — школа.
*1958-1962 — інститут.
*З 1962 р. — інженер-механік.
*1964 р. - оповідач одружився з дочкою о. Кохалевича.
*Розповідає про о. Кохалевича: „В 1917 р. пішов на італійський фронт австрійської армії, воював в Чорногорії, потім на російському фронті. Як Австрія розпалася, в Сокалі організував

студентську сотню. В ЗУНРі був в міністерстві військових справ в секретаріаті. Потім о. Кохалевич пішов в 3-й корпус УСС хорунжим (подано й іншу іформацію про о. Кохалевича)".

— Доповнення до інтерв'ю о. Кохалевича.

249
Черняк Мирон
Б67Б2:110-213

Ф-І, ст. А.
*1939 р. - народився в с. Дмитровичі Ярославського повіту Львівського воєводства.
*1945 р. - трагедія с. Дмитровичі. Вбито 17 чоловік.
*Озброєні поляки вдиралися в хати, невблаганно вбивали молодих жінок, дітей різного віку.
*Описи звірств, які зазнала родина оповідача.
*Похорон 17 замордованих в один день.
*Оповідача було поранено, лежав в лікарні в Перемишлі.
*Почали виселятися, батьки переїхали в с.Дусівці.
*1945 р., осінь - переселення в Кривчиці, потім - в Чишках, де жили з родинами поляків ще 1-1,5 міс.
*Опис хати "старого типу".
*С. Дмитровичі 120 дворів - майже все українське.
*Був дитячий садок. Вчили релігію, бавилися.
*1950 р. - створення колгоспу в Чишках. Батько з братом ховалися від вступу в колгосп.
*Справжню Батьківщину вважає тут, в Україні.

405
Чехніта Марія
32с, 33с

*1920-1923 — закінчила 3 кл. Озерянської початкової школи.
*1923-1947 — була на домашній господарці.
*1944-1946 — переслідувалася НКВС, як можливий симпатик і помічник ОУН чи УПА — допити з фізичними знущаннями, часті облави.
*1947-1949 — працювала в ланці колгоспу с. Озеряни.
*1949-1972 (вихід на пенсію) — садівник Чортківського лісгоспу.

— Спостерігач подій в селі в часі II Світової війни.

Ф-І, ст. А.
*1913 р., 26 листопада - народилася в с. Озеряни Борщівського р-ну Тернопільської обл.
*Батько - Петро, мати - Антонія, мали 10 моргів поля.

*Мати втікла з офіцером російської армії, коли оповідачка мала 4 роки.
*Оповідачка закінчили 4 класи початкової школи в Озерянах.
*1919 - 1939 рр. - міжнаціональні і міжконфесійні стосунки в Озерянах були добрими, дружними.
*З 1934 р. поляки почали проявляти до українців агресивність, ворожість.
*В селі діяла ОУН. Організаторів поляки арештували.
*Діяльність читальні "Просвіта"..
*1944 р. - облави НКВС в с. Озеряни, від яких постраждала оповідачка.
*Відомості про дітей оповідачки.
*1934 р. - одружилася з Чехнітою Володимиром, лісником.
*1939 - 1941 рр. - із села вивозили свідомих украхнців на Сибір.

Ф-I, ст. В.
*1944 р. - чоловіка оповідачки мобілізували в РА.
*Прихід РА, пограбування села.
*Під час німецької окупації в оповідачки ночувала раз сім'я жидів Вагнерів. Приходили бійці УПА за харчами.
*1948 р. - до оповідачки з Ленінграда приїхала мати в гості. Потім мати переїхала зі своєю сім'єю до Чорткова, працювала продавцем.

Ф-II, ст. А.
*1944 - 1946 рр. - НКВС вивозила на Сибір за співпрацю чи участь в ОУН або УПА.
*Про пароха в Озерянах.
*1947 р. - забрали поле в колгосп.
*1947 - 1949 рр. - працювала в колгоспі в ланці.
*1949 - 1972 рр. - працювала в лісництві Чортківського лісгоспу в садівничій бригаді.

250
Чуйко Богдан
Б91:вся; Б92А1:000-кінець; Б92Б1:000-кінець; Б92А2:000-кінець;Б92Б2:000-118; касета: 417б

Ф-1, ст. А.
*Нар. 10 жовтня 1919 р. в с. Семківці Галицького району Станіславської обл.
*Батько, Михайло, служив в австрійській армії, воював з доктором Горбовим. Пізніше разом з Горбовим пішов в УГА („тато був вістовим жандармерії“).
*Мама - Катерина Чуйко.
*Згадує о. Дольницького.
*1925-1932 р.р. - школа.
*Згадує сотника УГА Білицького (викладав укр. мову).

Ф-1, ст. Б.

*Згадує поляка Козловського, який вдарив оповід. по руці молотком за те, що той співав „Не пора".
*1932-1938 р.р. - гімназія в Станіславові (дирекор - Левицький). „Гімназія - це кузня націоналістів".
*1935 р. - присяга в ОУН (оповід. був у звені Голуб'яка). Отримав псевдонім Рибак.
*„Поляки в селі вивішували орлів на вікнах. Наші хлопці ті вікна повибивали. Їх арештували."

Ф-2, ст. А.
*Зверхники оповідача в ОУН: Лемеха, Березовський, Остап Голуб'як.
*1938 р. - ординарець полк. Стефаніва на Закарпатті (оповід. характеризує Стефаніва).
*В 1933 р. оповід. збирав гроші і зерно для голодуючих на „Великій Україні" - „совіти все повернули назад".
*Вишкіл. Оповід. згадує сотника Григорія Пришляка, Гайваса.
*Згадує Стецька (були разом в Ярославі).
*Повернувся до Львова. Оповід. був в групі, що мала захопити радіостаніцію.

Ф-2, ст. Б.
*Згадує о. Гриньоха („парох Галича").
*„Слідчий відділ був на Лозінського 9. Голова - Турковський." Оповід. теж був у цьому відділі, „допитував полонених чекістів".
*Згадує, як захворіла дитина Лебедя і оповід. возив до неї Катрусю Зарицьку.
*Арсенич направив оповід. в Станіслав організовувати СБ.
*Згадує Аскольда (Костю Кликайла).

Ф-3, ст. А.
*„СБ організовувалося тяжко. Галицький район мав вишкіл в Залукві (на чолі з оповідачем)".
*Оповідач організовував з євреїв медиків для УПА („євреї радо йшли медиками в УПА").
*Оповід. знав Різуна, Роберта, Альберта.
*Оповід. разом з Робертом, Митарем, Симегеном, Байдою, Білобрамом, Німим були в театрі на виставі „Шаріка", під час якої німці влаштували облаву.
*Симеген намагався врятувати Лепкого від розстрілу - не вдалося.

Ф-3, ст. Б.
*Згадує лікаря Шепету, який багато допомагав УПА (він лікував і оповід).
*1944 р., весна - оповід. пішов в Чорний ліс до Митаря.
*1942 р., 14 лютого - оповід. одружився з Катериною Пташник з Тустані.
*1944 р., 1 листопада - „напали совіти, були перебрані за наших, полювали на шатро Тарновського. Костів тримав їх 2 чи 3 дні в лісі. Потім наші відступили в напрямку до Різуна."

Ф-4, ст. А.
*В цій сутичці загинули: Гамалія, Голояд, Скалюк, Соня (машиністка), чотовий Дністровий, Тарновський, Тимко.

*Розповідає про побудову бункерів, про способи захоплення бункерів.

Ф-4, ст. Б.
*1945 р., грудень - арешт (тесть оповідача був сексотом, він видав свого зятя). Оповід. били, хотіли, щоб він показав інші криївки.
* Оповід. викрали з лікарні в Галичі.
*Оповідач згадує Довбуша і Буревія (сидів з ними в криївці).
*Згадує Скалу.
*1947 р., весна - оповід. викликав Шухевич і відправив його в Австрію (зустріч з Шухевичем відбулася в Зимній Воді).

Ф-5, ст. А.
*Оповід. добрався до Австрії, віддав папери вказаній Шухевичем людині. Доручення Шухевича виконано.
*1947 р., осінь - Станіслав. „Порядку того, що колись, вже не було. Багато вбитих. Замість Роберта був якийсь вірменин."
*1948 р., 1 листопада - оповід. заарештували.

Ф-5, ст. Б.
*Оповід. розповідає, як в 1942 р. було організовано УНСО („Зброю діставали всіма можливими способами: крали, купували, відбивали. Перший вішкіл був в 1941 р. в Галичі в Блюдниках". Оповід. інспектував цей вишкіл і звітував про стан справ перед Гасиним, Павлишином і Лебедем.).
*Розповідає, як 22 партизани роззброїли „мадярський" полк (1000 людей).
*„Як робили засідку в полі, „садили" там корчі, аби під ними залягти. То було коло Порогів."
*1944 р., весна - „Прийшли кулагінці (радянські партизани), вони мали підривати залізниці, воювати з німцями. Але воювали з нашими. Напали на Грабівку, нападали на причорноморські села, забирали продукти."
*Згадує Артамонова - начальника штабу Кулагіна.
*Згадує Миколу Поперечного (псевдо - Задерихвіст).

Ф-6, ст. А.
*Про втікачів з німецького концтабору в Стрию.
*Розповідає про переговори з ковпаківцями: „в делегації з їх боку був Руднєв з штабом (часом заглядав Ковпак), з нашого - Роберт, Митар, Залізний, Різун, Петро Хмара (+ оповідач)".
*„Як німці ковпаківців розбили, вони розбіглися по селах. Як до них ставилися - залежало від них самих".
*Оповідач має багато доказів того, як під маркою УПА більшовики „нищили людей".
*„При крайовому проводі була боївка з офіцерів, які знали німецьку мову. Ними керував Кость. Вони одягали німецькі мундири, виробляли документи для „перевезення" в'язня з Дрогобича на вул. Лонського у Львові і в такий спосіб визволяли своїх товаришів. Так врятували Гасина Олексу (псевдо Юлько, Лицар), Грицая, Стяга."
*Розповідає про Шуляра, директора школи в Ясені, який „ спочатку був польським агентом, потім - совітським, пізніше - німецьким".

„Одного разу, як прийшов до нього начальник КГБ, Шуляр показав йому всі криївки, що були в селі."

Ф-6, ст. Б.
*„Як директор зрозумів, що „начальник КГБ" насправді з УПА - попросив смерті."
*1948 р., 1 листопада - оповід. заарештували. Допити („найбільше катував Іван Васильович Долгих").
*Разом з оповід. сиділи: Петро Поліщук, Бурак, Парацук з Рожнятова.
*Згадує Василя Кука.
*„На Свят-Вечір 1949 р. - тиха коляда. Ввірвалися чекісти, розкидали по камерах."
*„Слідчі: кап. Дьомін, к-н. Курилієв, л-т. Долгих, Ждан, Твердохлєбов, Смірнов. Прокурор - Свистунов.

Ф-7, ст. А.
*Про шифри відповідних документів в СБ.
*1949 р., кін. літа - суд. Дали 10 років.
*Етап.
*Ваніно. Зустріч з Белейовичем (Дзвінчуком).

Ф-7, ст. Б.
*Магаданська пересилка. Знайомство з більшовицьким генералом Тодорським, з полковником Воробйовим, з проф. Масловим, проф. Поповим („вони хвалили наш рух").
*Тайшет.

Ф-8, ст. А.
*„На німців працювала жінка Гасина".
*1956 р, 1 червня - оповід. звільнили.
*1956 р., листопад - оповід. поверт додому.
*КГБ „порекомендувало" оповід. виїхати назавжди.
*Акульшет.
*Згадує лікаря Бачинського.
*1956-1968 — робота і навчання в Адамську, Тамбові.
*1968 р., 11 січня - обшук, арешт. Красноярськ.

Ф-8, ст. Б.
*1970 р., 2 лютого - оповід. перевезли в Івано-Франківськ.
*Згадує прокурора Городька, слідчого Гончарова, Івана Даниловича Єгорова. Вони пропонували оповід. співпрацювати, хотіли, „щоб дав матеріал на бандитів". Оповід. погодився, але за умови, що йому дадуть письмову гарантію (яку саме не вказано).
*„Судилище зробили грандіозне. Привели 55 лжесвідків. Перед очною ставкою наказали сісти по середині і свідки вказували на середнього."
*1971 р., 18-21 жовтня - тривав закритий суд. Оповід. відмовився від послуг адвоката, назвавши його „катом народу" (адвокатом оповід. був Єфім Коноваленко - „начальник ястребків").
*Згадує Марію Зборник (Лесю).

*„На останній день суду приїхали міністри з Києва, пустили на суд і маму (мається на увазі мати оповідача). Мама побила їх в суді палицею."
*Вирок: 15 років тюрми.
*Дружина (друга) оповід. скористалася послугами адвоката Марченка і 31 грудня 1971 р. вирок було відмінено, слідчого Гончарова вигнали з КГБ і продовжили розслідування.

Ф-9, ст. А.
*Перша дружина оповід., що „була в партизанці в Грабівці медсестрою (Катруся)", під тиском КГБ свідчила проти свого чоловіка.
*В 1956 р. - оповід. одружився вдруге.
*1972 р., червень - суд. „Справу сфабрикували і засудили на 15 років суворого режиму."
*1972 р., вересень - етап („в Пемзу їхав з Іриною Калинець і Данилом Шуманом"). Тюрма в Пемзі.
*Свердловськ. Зустріч з Коноваленком.
*1972 р., 22 жовтня - попадає в табір в Кучино (Пермська область).

Ф-9, ст. Б.
*Зустріч із земляками: Солодким, Гринівим, Пришляком, Янкевичем.
*Радянський полковник Войціцький (поляк за походж.) возив від Ч. матеріали в Москву.
*„В таборі було багато євреїв (Ю.Вудка, Залмансон, Менделєвич, Анатолій Димшиц, Суслінський)."
*З оповід. сиділи: Мельничук, Сверстюк, Гриньківи, Левко Лук'яненко.
*Згадує Олеся Сергієнка.

Ф-10, ст. А.
*1972р., 22 жовтня - зустріч з Григорієм Чубенко (в справі оповід. було записано, що Чубенко вбитий за його наказом).
*Політико-виховна робота органів з Чуйком.
*Тюрма в Томську. оповід. звинуватили у зв'язках з ЦРУ.

Ф-10, ст. Б.
*Поневіряння після звільнення з тюрми.
*Оповід. звільнили із заслання до „оздоровлення".
*1978 р., 13-14 липня - оповід. пройшов медогляд і йому дали III групу інвалідності (хоч був інвалідом II групи) і таким чином „оздоровили" за один день.
*Провокація нового арешту („за шахрайство").
*1980 р., 24 березня - відкритий суд в Мічурінську. „За зловживання довіри соцзабезу" оповідачеві дали 6 років.
*Тюрма в Столипінську.
*Солікамськ табір „Білий Лебідь".

Ф-11, ст. А.
*Оповід. вбити не могли, оскільки його справа набула широкого розголосу в Європі.

*Згадує старшого лейтенанта Тараканова („до в'язнів відносився по-людськи") і начальника табору Тарасюка („дуже знущався").
*1987 р., 25 березня - закінчився строк ув'язнення.

Ф-11, ст. Б.
*1987 р., 13 квітня - за оповід. зняли нагляд.
*Розповідає про сина і його загибель (оповід. вважає, що сина вбили).
*Розповідає про Ніну Петрівну Лісовську („вона разом з Григорянцем видавала ж. „Гласність").
*Ще будучи в тюрмі, оповід. писав статті і передавав їх в Англію і в Мюнхен, де вони публікувалися під псевдо „Станіславський".
*1990 р. - оповід. переїжджає в Мюнхен. Згадує п. Стецько.

Ф-12, ст. Б.
*Оповід. так і не реабілітували.

251
Шандровська Марія
Б39Б1:157-кінець; Б39А2:000-100

Ф-1, ст. А.
* Оповідачка походить з родини Гринішаків.
* Нар. в Надвірній.
* Виховувалася при „Просвіті", в народних гуртках.
* Батько працював на пошті.
* Після школи Марія теж пішла првцювати на пошту.
*1920 р. 11 листопада — за поданням поляків була арештована і перевезена разом з двома братами в Станіслав. Брата Михайла замучили 15 листопада. Брата Василя випустили відразу, бо він був м'ясником. 17 листопада почали допитувати оповідачку. Суд, вирок — розстріл, 10 днів чекали на розстріл. Оповідачку випустили під розписку, за неї просив, а може й підплатив (?) брат Василь.
*Залишилась в Станіславі в товаришки.
*1945 р. — вийшла заміж. Син з 1946 р., донька з 1948 р.
*1948 р. — арештували чоловіка. Добував в Читі вугілля.
*1948 (9) — арештували без причини (вважали, що знаю, де захована зброя). Вирок без суду — 10 років, ст. 54-1А.
*1949 р., весна — з Львова етап на Колиму в Долину смерті. Працювала на лісоповалі.
*1953 р. — померла мама в Омській обл., похована в Тавриді над Іртишом.
*По смерті Сталіна оповідачку пустили за зону.

Ф-1, ст. В.
*Самовільно поїхала в Магадан. Працювала в палаці Культури (директором тоді був Лозов), вдень видавала інвентар, а ввечері продавала квитки на танці.
* Чоловік з Чити приїхав до мене і влаштувався на роботу.
*1958 р. — з чоловіком повернулися додому. В Москві за гроші незаконно виробили паспорти.
*1960 р. — додому повернувся батько.

*Син закінчив інститут (вчився на конструктора), донька — консерваторію.
*Чоловік з шахти приїхав з хворими ногами, поклали в лікарню. А оповідачка продавала церковні свічки, щоб прогодувати сім'ю.

406
Шевчук Михайло
303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313а

Ф-1, ст. А.
*Нар. 8 травня 1922 р. в с. Живачів Обертинського району Станіславської області.
*Батько, Павло, „був в УГА, переходив через Крути, Базар; поміг в селі створити „Просвіту".
*„Мама - Марія. Її тато був в полоні в Італії, де і познайомився з о. Гавдуняком. Якийсь предок по маминій лінії був в одного з українських гетьманів джурою."
*1929-1936 р.р. - школа („Директор, Боднарчук Дмитро, був сотником УПА. Мав жінку польку, тому його не рухали.").

Ф-1, ст. Б.
*„В класі були конфлікти з поляками."
*„Релігія в школі була 2-3 рази на тиждень".
*„В 1933 р. говорили за голод на Україні. Тато і Боднарчук хотіли збирати допомогу - не вийшло. Старі люди казали, що поляки за голод брешуть."
*1938-1939 р.р. - гімназія (спершу в Станіславі, потім - у Львові), в 1939 р. гімназію перетвор у школу, де оповід. і провчився до 1941 р.

Ф-2, ст. А.
*У Львові в гімназії оповідач вчився з Рожанським, Білінським, Ганусяком, Горбалем.
*Оповідач згадує Цюмана, Мада, Адамчука (худ.), Дірко (консерваторія), Біду, Дзяного, Дякуна Михайла (це друзі з бурси, більшість з них потім сиділи в Березі Картузькій).
*1939 р., осінь - присяга в ОУН.
*1939 р., вересень - „Поляки тікали в Ромунію (через село оповід.). Совітів спеціально не зустрічали. В селі був тільки один комуніст, який потім став головою сільради. Москалів їхало багато. Були в подертих шинелях, стрипіхаті. Люди з москалів сміялися."
*1939 р., жовтень - „з гімназії зробили десятирічку". Оповід. пішов в 7-й клас (розповідає про вчителів).
*Оповідача вчив Петро Франко.
*„Десь в 1935-36 батька заарештувала польська поліція за його портрет, на якому він в формі бійця УСС, і картину „Бій під Крутами".

Ф-3, ст. А.
*Розповідає про Микиту Дяківа.
*„Запросили вчителів, учнів і родичів до школи. Голова сільради каже: „Діти, просіть Бога, хай він дасть печеного і солодкого."

Діти просили - Господь не дав. „А тепер, - каже. - просіть: „Сталін, дай!" Як тільки діти попросили, все внесли.
*„За приказку проти Сталіна жінку півроку тримали в тюрмі."
*„За перших совітів з села вивезли кілька сімей. Наперед вивозили колоністів-мазурів."
*Згадує Гудзоватого Василя (найближчого товариша).
*Оповід. „знав, що Гітлер хотів зловити весь СРСР, а закинув гачок у 1938 р. на Закарпаття. Сподівалися, що війна буде. Гітлер біженцям з України в Польщі навіть дозволив синьо-жовтий прапор і тризуб, дозволив співати гімн - все зробив для того, щоб мати прихильність українців."

Ф-3, ст. Б.
*1941 р., червень - почалася війна.
*1941 р., 23 червня - „Москалів у Львові вже видно не було. Люди розбили тюрми на Лонського і в Бригідках."
*Згадує Романіва Євгена.
*„Боднарчук при німцях став комендантом української поліції Станіславської області."

Ф-4, ст. А.
*1941-1942 р.р. - торгівельна школа (розповідає про директора Савицького).
*Під час навчання в торгівельній школі оповід. був в ОУН, в звені Когута.
*Згадує Тараса Франка, який викладав українську літературу в школі (трохи розповідає про нього і порівнює з братом, Петром Франком).
*Оповід. жив в гуртожитку разом з Березовським (потім - сотник УПА, псевдо Мороз).
*Баундіст (4-й відділ).

Ф-4, ст. Б.
*Працює інструктором-ревізором Чернівецького району.
*1944 р., травень - „В селі багато совітів. Мирне населення евакуювали. На 2-й день село бомбили 49 німецьких літаків."

Ф-5, ст. А.
*1943-1945 р.р. - праця в господарській референтурі районного Проводу ОУН.

Ф-5, ст. Б.
*Арешт. Побої. Допити.

Ф-6, ст. А.
*Допити.
*„Швець Павло Іванович (товариш по камері) - сексот."
*Маму оповід. забрали в Обертин.
*Оповід. перевезли в Коломию.

Ф-6, ст. Б.
*В Коломиї зустрів Лозяка.
*Суд. Дали 10 років + 5 років позбавлення прав за ст. 54-1а-11.
*1945-1955 р.р. — тюрма, табори.

*Згадує сестру Горбалів.

Ф-7, ст. А.
*1945 р., 24 жовтня - Воркута. „Капітальна 1". Працює в шахті („Пхали собою вугілля до вагону. Вугільний пласт - 60-80 см. Вугілля пхали дежачи.").
*Оповід. прац. разом з Томком Михайлом.
*„В бараку було понад 200 людей. Були цигани, азіати, найбільше сибіряків. Українців спочатку було мало."
*„Один циган якогось старшого чоловіка-українця називав „попом". Степан Мельник зі Стрийщини твердив, що цей священик („поп") - Йосип Сліпий".
*Про оплату праці в'язнів в таборах.

Ф-7, ст. Б.
*1947 р., лютий - оповід. попав під обвал в шахті. Операцію робили: хірург Гречушкін, помічник Чекін, нейрохірург Петров (останній лікував Мальцева - начальника Воркутинського ГУЛАГу).
*Згадує майора Носова (в'язень).

Ф-8, ст. А.
*Оповід. перевели в інший табір (новий). Працює санітаром.

Ф-8, ст. Б.
*1948 р., 23 жовтня - етапом на „Речлач".

Ф-9, ст. А.
*„На 7-му шахту прийшов етапом Тальгамер - був заступником міністра здоров'я Румунії."
*Згадує Фарахшина, татарина.
*1949 р. - в лікарню поступив о. Слезюк.
*Згадує Перехрестова - головного лікаря шахти №7.

Ф-9, ст. Б.
*Згадує Манжулу з Великої України.
*Розповідає про забастовки в таборах Воркути (для припинення повстань і забастовок з Москви прислали ген. Маслєннікова і ген. Дерев'янко).
*Оповід. перевели в 11 шахту.

Ф-10, ст. А.
*Робота пекарем в таборі.
*1955 р., лютий - оповід. звільнили.

Ф-10, ст. Б.
*1956 р. — одруження з Розалією, переїзд на Україну. Оповід розшукав о. Слезюка (тепер вже єпископа).

Ф-11, ст. А.
*Оповід. знав о. Слезюка з дитинства („в 1931 р. о. Слезюк мав в с. Живачів першу Службу Божу").
*Двічі на рік оповід. викликали в КГБ.

*1956-1982 р.р. — робітник, кранівник у Львівській обл., в Ів.— Франківську.

407
Шевчук Розалія
290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 313б

*1933-1941 — школа.
*З 1940 р. — Юнацтво.
*1942-1946 — УПА.
*1946-1955 — тюрма, табори.
*1956 р. — заміжжя, виїзд на Україну.
*1957-1980 — домогосподарка, прибиральниця, кравчиня.
З 1980 р. — на пенсії, громадська робота.

Ф-І, ст. А.
*1924 р., 5 березня - народилася в с. Демки Миколаївського району Дрогобицької області.
*Батько був в УГА. Помер в 1925 р.
*Мати Катерина працювала в дит. притулку графа Скарбика. Була свідома, не згодилася на полонізацію.
*1933 р. - оповідачка пішла до школи. Директор полонізував, бив дітей. Релігію і українське вели свідомі. В школі був драмгурток. В селі був "Сокіл".
*Недалеко від села зловили Біласа і Данилишина.
*Українські хлопці билися з польськими.
*1936 р. - пацифікація в сусідньому селі.
*1938 р. - в село прийшов о. Леонід Щирба. Почали будувати Народний Дім, Просвіту, читальню.
*Оповідачка помагала в будівництві. Приймала участь в церковному хорі.

Ф-І, ст. В.
*1939 р. - дяк-більшовик радісно зустрічав радянців. О. Щирба перейшов в друге село.
*Прихід радянців. Танки їхали по полях. Брудні, смердючі, бідні.
*Розігнали притулок. В тому приміщенні стояв полк кінноти.
*1939 р. - оповідачка ходила в 7-ий клас. Потім не вчилася, не мала за що.
*1941 р., травень - бесіда з радянським полковником.

Ф-ІІ, ст. А.
*Радянці перед відступом розстріляли ув'язнених в ліску коло села.
*Один учитель з Самбірщини вижив, розповів як то було. Німці йому надали медичну допомогу.
*Колгосп за перших радянців заснувати не змогли. Виявилися комуністи. Радянці залишили підпілля.
*1940 р. - оповідачку прийняли в юнацтво ОУН.
*1941 р. - за німців відкриті марші. Організація підпілля ОУН. Вчитель Петро Шатинський - керівник в селі.
*Псевдо оповідачки - Віра.

*1941 р., літом - в Бродках складала Присягу.

Ф-II, ст. В.
*Урочиста Присяга.
*1941 р., липень - в Щирці святкування перемоги над більшовиками.
*Оповідачка працювала в Закладі в Лігеншафті.
*Німець, який розумів українську побив оповідачку. Вона звідтам пішла.
*1942 р., Різдво - поїхала до Львова, спинилася у Дзиндри Євгена. Знайшла роботу - компаньйонкою дружини доктора Готського.
*За рік пішла. Вчила Львів. Мала доручення від Клименко Іванки.
*Мусила вернутися в село. Від підпілля посилають в Бродки на санітарні курси.
*Курси проводила східнячка. Потім з'ясувалося, що її залишили більшовики.

Ф-III, ст. А.
*Шатинський організував кущ. Хлопці добували зброю. Мали два кулемети і міномет. Вишколювалися.
*Оповідачка була зв'язковою. Їздила до Львова.
*Акції з підпаленнями з боку поляків і українців.
*"Безталанна" - успішна вистава за участю оповідачки.
*1941 р., 30 червня - проголошення України. Поход до Миколаєва.

Ф-III, ст. В.
*Німці збирали контигент. 1942 р. - неврожай, люди пухли з голоду.
*Оповідачку мало не забрали до Німеччини.
*У сусідньому селі УПА зробило засідку. Німці привели великий загін. Бій був добу. Загинуло багато українців і німців. Село підпалили.
*Запаси для УПА.
*1944 р. - оповідачка стала кущовою. Праця вдень і вночі.

Ф-IV, ст. А.
*Згадує про Біласа і Данилишина. Про те, як їх поляки зловили і стратили. Читає вірш про героїв.
*Вже знали, що йдуть радянці. Більшовики мали дані про активістів. Оповідачка пішла в підпілля, жила в Кагуєві. Була і кущовою, і розвідницею.
*Випадок в Гонятичах.
*Проведення боївки.

Ф-IV, ст. В.
*Були стрибки і гарнізони для боротьби з УПА. Треба було міняти явки, квартири.
*Оповідачка захворіла на цингу і коросту. Пішла лікуватися додому, затрималася. Була покарана, що не попередила зверхників.
*До карного звіту викликали в Черкаси.
*Кущі приєднали до сотні. Оповідачка зібрала мед. Сумку. Вирушили ввечері на Тростянець.
*Бої по дорозі. Оповідачка в розвідці.

Ф-V, ст. А.

*Відступили в с. Луб'яни. Радянці догнали, оточили ліс, почався бій.
*Відступили. Скомандували лишити обоз, взяти тільки коней. Медсестрам добратися до с. Лопушної.
*Оповідачка з товаришкою вибралися з лісу і за допомагою місцевих жителів дісталися до села, до станичної.
*Оповідачка верталася на те місце, де лишили обоз. Там все було знищене, харчі забрані.
*Пішли з товаришкою Мілею в с. Мочари на збірний пункт. Повернулися додому, бо своїх не знайшли.
*Оповідачка повідомила про те, що потвернулася зверхницю Христю.

Ф-V, ст. В.
*Христя передала оповідачку в розпорядження Рути. Вона мала зайти з нею через Щирецький район, за Городок, в с. Дев'ятники.
*Пробули там 2 дні. Оповідачка отримала кошик з подвійним дном. Там документи. Вона їх мала занести в с. Татарин за 40 км.
*Вела зв'язкова з пригодами і переховуваннями.
*Виконала доручення. Кілька днів пробула в тому селі. Помагала копати бульбу.
*Носила важливі папери. Йшла від села до села.

Ф-VI, ст. А.
*Вернулася в свій терен, в Кагуїв. На місці Рути - Ватра. Було багато жертв, падали явки.
*Впала криївка на полі, там постріляллися районова Галя і інші.
*Зима. Переходили різунівці. Мав бути напад на гарнізон в Вербіжі.
*Напад стався на Великдень 1945 р. Гарнізон розбили.
*Оповідачка відвідала маму, робить запас ліків.
*В Черкасах облава. Обпечений упівець.
*Оповідачку скерували у Львів по ліки.

Ф-VI, ст. В.
*В аптеці біля пам'ятника Міцкевичу працювала Мирося Рій. Вона діставала ліки. Оповідачка збирала їх і звозила в терен.
*Випадок з пораненим в ногу.
*Оповідачка ще купувала папір, клей, сургуч, захисну одежу. Часто бувала у Львові.
*1946 р., лютий - попередили, що колишній дивізійник співпрацює з радянцями. Уникала з ним зустрічі.
*Ночувала в Маруняків. Нічна перевірка.
*Рюкзак з ліками військовими машинами щасливо довезла до Тростянця і заховала вдома.

Ф-VII, ст. А.
*Все привезене пороздавала.
*Загибель 4 синів і батька Леськівих з Кагуїва.
*Відозви і заклики проти виборів і колгоспу.
*На час голосування оповідачка мала бути в криївці.
*Зверхниця знов відправляє оповідачку до Львова за ліками, папером, тютюном.
*1946 р., березень - перевірка документів у Маруняків. У оповідачки - довідка на інше прізвище.

Ф-VII, ст. В.
*Оповідачку впізнали по шраму на шиї. Завезли на слідство.
*Дуже били гумовою палицею. Питали, кого знає у Львові. Оповідачка казала, що Сєранта - зрадника.
*Два тижні на Лонського. Марійка також в тюрмі.
*Завезли в Миколаїв на допити. Там одна все видавала.
*В Стрию ще була однокласниця оповідачки в тюрмі по тій самій справі.

Ф-VIII, ст. А.
*Оповідачка вимагала очної ставки з Катрусею. Слідчий не бив.
*Штойко Анна видавала за село все, що знала. Оповідачка її нарозумлювала, але то не помогло.
*1946 р., червень чи липень - суд. Оповідачка дістала 10 років, Штойко - 10 + 5.
*Перевезли до Львова. Зустріч з знайомим лікарем Стасівим і односельчанкою.
*Готують етап в Красноярський край. Перевірка на коросту.

Ф-VIII, ст. В.
*Лікар Стасів зняв оповідачку з етапу, ніби в неї короста.
*Мати оповідачки давала гроші начальникові, той обіцяв, що звільнить.
*1946 р., кінець серпня - етап на 37 вагонів.
*Оповідачка бачила свою родину.
*В вагоні їхали разом з побутовими, вони тероризували.
*У оповідачки була подушечка і ніж, які не знайшли при обшуку перед етапом.
*Бійка з побутовиками. Оповідачку пересадили в інший вагон з мерцями.

Ф-IX, ст. А.
*Як приїхали, начальник примусив блатних повіддавати забрані теплі речі.
*3 км йшли снігом на роботу.
*Блатні грабували. Треба було захищатися, матюкатися.
*Оповідачка попала в дорожну бригаду. Потім згодилася бути кухарем.
*Умови в бараку жахливі. Блощиці.

Ф-IX, ст. В.
*Робила вночі, робота важка. Готували як худобі.
*Підгодовувала дівчат з бараку. Блатні віднімали хліб.
*З кухні звільнили за провину з мішком від цукру.
*1947 р., квітень- липень - приймальниця на лісопилці.
*Потім - в дорожній бригаді.
*1948 р. - окрема зона від хлопців. Бандитів вивезли на Колиму.

Ф-X, ст. А.
*Оповідачка з Богданом Буньо ділилася своєю пайкою.
*Дівчата-приймальниці воювали з блатними. Блатні дуже крали.

*1948 р., травень - оповідачка в дорожній бригаді возила воду биком. Бик втік. 2 дні шукала, повернулася.
*Весною - день і ніч на лісосплаві. Мали рани від мошки.

Ф-Х, ст. В.
*1948 р., осінь - повезли на Воркуту поїздом і машинами. Їхали 3 тижні.
*Привезли на 1-ий цегельний. Страшна перевірка, все відібрали.
*70 дівчат в бараку. Весь час під конвоєм. Провірки по номерах.
*В карцер попала за записку. Простудилася. Заробила туберкульоз.
*Оповідачка і ще 7 дівчат написали скаргу.
*Комісія приїхала, а зачинщиків відправили на 2-ий цегельний.
*Там дуже мерзли, слідкували, щоб не обморозитися. Працювала в дорожній бригаді.
*Виявили туберкульоз. 1 рік і 8 місяців пробула в лікарні. Там умови були кращі.

Ф-XI, ст. А.
*Оповідачка рухалася, їй було краще. Помагала санітарці.
*Можна було писати тільки 2 листи в рік.
*Аварія: дві машини попали під поїзд. 7 дівчат загинуло. Багато покалічилося. Начальники безсовісні.
*Оповідачка перейшла в барак для інвалідів. Латала рукавиці.
*Полегшення після смерті Сталіна. Оповідачку перевели в днювальні.
*Самодіяльність. Завели ларьок. Переховують "Кобзаря".

Ф-XI, ст. В.
*Оповідачку з німкенями перевезли на Передшахтну. На роботу на будову. В оповідачки болять легені.
*Лікар лишила в зоні. Поставили пожежником. Потім - в кравецьку майстерню.
*Перевели знову на 2-ий цегельний.
*Пересиджувала місяць, чекала на документи.
*1955 р., червень - звільнилася, жила в Гонтарів, помагала годувати корів, була вдома господинею.
*Знайшла роботу на холодильнику за допомогою майбутнього чоловіка.
*Вийшла заміж.

Ф-XII, ст. А.
*1956 р. - поїхали на Україну.
*В Києві були 2 доби. Всі говорили по-російськи.
*У Львові зустрічала родина. Поселилися в брата у Львові. Не приписували.
*Чоловік оповідачки пішов на роботу в КЕЧ, заробляв дуже мало. Братова бунтувалася.
*Переїхали в село. Чоловік пішов на кранівника на цемзавод. Житла не давали.
*Народила сина Ярослава.

Ф-XII, ст. В.
*1957 р., вересень - не давали поселитися навіть у вільних кімнатах. Участковий з робітниками виносив речі.

*Доселили до дівчат в кімнатку у фінський будинок. Палили вугіллям. Рятувалися городом.
*За півроку народився другий син.
*Чоловік перейшов в Івано-Франківськ на цемзавод. Діти дуже хворіли. Молодшого спаралізувало.
*Оповідачка ще рік жила в селі.

Ф-XIII, ст. А.
*1964 р. - переїхали до Івано-Франківська. Там було тяжче, бо не було городу і добрих сусідів.
*Прописувати не хотіли. Вимагали звільнити 2-кімнатну квартиру. Поміг прописатися майор КГБ.
*Ледве влаштувалася прибиральницею за 35 крб. в місяць. Діти стидалися маминої роботи.
*Пішла кравчинею в хутровий цех.
*Син Ярослав мав здібності до малювання. Ходив в художню школу.

Ф-XIII, ст. В.
*Ярослав закінчив художню школу. Поступив в Києві в училище, але захворів.
*Поступив в політехніку. Взявся за політику. На нього була справа у 1-му відділі. По закінченню трохи працював на залізобетонному заводі.
*1989 р. - перебудова. Разом з Чучуком Маркіяном створює "Культурно-наукове товариство РУХ". Оповідачка помагала чим могла, організовувала людей.
*Ярослав перший підняв прапор у с. Воскресінцях. Випускав газету "Крок". Він сміливий і рішучий.

Ф-XIV, ст. А.
*Згадує про те, що забула сказати в інтерв'ю.
*Митрополит Шептицький приїжджав в село оповідачки. В селі було погруддя Шептицького коло церкви. Більшовики його розбили.
*1945 р. УПА святкувало свято Шевченка в с. Дмитре Щирецького району. Радянці потім бушували.

253
Шот Орест
Б28Б2:030-кінець; Б30А1:000-150

*Член ради Товариства Лева.
*Член організації Пласт 1990-1992.
*Член Львівської обласної ради з 1991 р.
*Засновник укаїнської скаутської організації „Вовки".

Ф-I, ст. А.
*1962 р., 8 жовтня - народився в с. Мшана Городоцького р-ну Львівської обл.
*1963 р. - переїхали до Львова, де жили у власному будинку на Левандівці.

*Батько - Роман - робітник на з-ді "Автонавантажувач", мати Мирослава - домогосподарка.
*Відомості про діда по батьковій лінії, куркуля.
*Релігійне г/к виховання надала бабця Єва.
*Шкільні роки, стосунки з однокласниками. Самоосвіта літературою.
*По закінчені школи вчився на будівельному факультеті Львівської політехніки.
*1985-1986 рр. - сам вийшов з комсомолу.
*Відпрацював по спеціальності у "Діпроспецавтотранс".
*Був причетний до створення осередку Товариства української мови та осередку РУХу, створив філію Товариства Лева.
*Участь у Товаристві Лева, був членом правління.
*1991 р. - брав участь у передвиборній кампанії.
*Причетний до створення перших пластових куренів у 1990 р.

Ф-I, ст. В.
*Причетність до відновленя Пласту Ігора Гриніва і академіка Ігора Юхновського.
*Перші заняття в куренях Пласту.
*Перші юнацькі пластові табори "А спробуй!", "Усміхнись!"
*Роздуми про необхідну різницю у вихованні хлопців і дівчат.
*Велика роль жінки-матері.
*1992 р. - вихід з Пласту, бо політичні моменти почали переважати над виховними.

Ф-II, ст. А.
*Створив українську скаутську організацію "Вовки" у Шевченківському р-ні м. Львова.
*Проблема - не вистачає грошей та виховників.
*Був обраний депутатом Львівської міської ради, веде діяльність як депутат обласної Ради. Депутатство нанесло моральну травму. Балотуватись більше не буде.
*Вважає, що треба змінитися всім людям, тоді зміниться і влада.

256
Юзич Марія
Б27Б2:190-кінець; Б28А1:000-074; касети: 55, 68, 69

*1921 р. — народилась в м. Комарно Львівської обл.
*1927 р. — поступила в польську народову школу в Комарно.
*1933 р. — закінчила школу, поступила в гімназію Василіанок, через 2 місяці поступила в першу академічну українську гімназію у Львові.
*1939 р. — закінчила гімназію (фізико—математичний ліцей) і вступила до університету на хімічний факультет.
*1941 р. — після закриття університету (у зв’язку з приходом нім. військ) пішла на фабрику шкіри, а потім — на фармацевтичні фахкурси.
*1943 р. — закінчила фахкурси, вийшла заміж.
*1943-1944 — працювала в Комарно, була членом ОУН.
*1946 р. — почала працювати у Львівській аптеці № 5.
*1952 р. — аптека № 21.

*1944 р. — народилася донька Анна.
*1948 р. — народився син Зенон.
*1963 р. — перейшла працювати в аптеку № 38.
*З 1979 р. — працює в аптеці № 6, організовує філіали аптеки в Рясні ???, на Автонавантажувачі.
* 1983 р. — помирає чоловік Володимир Дибайло.
*1986 р. — вийшла на пенсію.

Ф-І, ст. А.
*1921 р. - народилася в Комарно Львівської обл.
*Батько - Юзич Іван, мати - Кос Ганна.
*Відомості про родину матері.
*Про ярмарки в Комарно.
*Композитор А. Кос-Анатольський - родич оповідачки.
*Дід А. Кос-Анатольського був бурмістром в Комарно.
*Відомі люди, які походять з Комарно.
*Про священика о. Петрика та його синів.
*Створення хору та духового оркестру в Комарно.
*Спогади про шкільні роки, вчителів-поляків та переслідування за українську мову.
*1933 р. - закінчила школу на відмінно, поступила у Львові в жіночу гімназію с. Василіянок. Потім перейшла в академічну гімназію.
*Найкращі спогади про навчання в гімназії. Всі викладачі високого рівня, спогади про викладачів.
*Про суспільне життя в гімназії, неофіційне святкування національних свят.
*Про сусіднє село Чайковичі, де було багато прихильників комуністів.
*Відомості про батька, який брав участь у І світовій війні, був у польській армії, російському полоні.
*Про архітектурні пам'ятки м. Комарно, історичні легенди.

Ф-І, ст. В.
*Легенда про Архангела Михаїла, який захистив м. Комарно від турків.
*1927 - 1932 рр. - вчилася в Комарно в польській школі народовій.
*1932 - 1939 рр. - навчання в гімназії у Львові.
*1989 р. - святкування 50-річчя закінчення гімназії у Львові.
*1991 р. - Всесвітній з'їзд студентів І академічної гімназії.
*Чоловік оповідачки - Володимир Дибайло теж закінчив академічну гімназію.
*Там же вчилися і їхні діти.
*Знамениті випускники академічної гімназії.
*1939 р. - вступила в університет на хімію.
*Під час війни німці зробили в університеті штаб, студенти пішли вчитись в інші вузи.
*Оповідачка пішла на фармацію.
*Ставлення до першого і другого приходів РА.
*Розвіяні ілюзії щодо німців.
*1932 - 1933 рр. - збирали харчі для голодуючих на Східній Україні, але офіційна влада відмовилася прийняти.

Ф-II, ст. А.
*Родина допомагала партизанці УПА харчами.
*Згадує про конкретні ситуації, коли родина допомагала євреям, німцям.
*Знала німецьку мову, працювала в аптеці, спілкувалася з німцями.
*Троє німецьких офіцерів залишили свої адреси.
*1944 р. - НКВД знайшли ці адреси, наказали за 24 години виселитися зі Львова.
*Навчання в університеті велося польською мовою, тільки політичні дисципліни викладалися українською викладачами зі Сходу.
*Після 1946 р. - відвідування відправ г/к священиків на приватних квартирах.
*Вибір між костелом і православною церквою.
*Як влаштовувались г/к священики.
*Підпільні г/к хрестини і шлюби в хаті оповідачки.
*Брат чоловіка був у підпіллі УПА, загинув.
*Все життя пропрацювала в аптеці фармацевтом.

Ф-II, ст. В.
*Відомості про освіту сина, дочки, чоловіка.
*Перші львівські мітинги кінця 80-их р.
*Входила до Союзу українок.

257
Юрчак Софія
Б63А2:241-кінець; Б63Б2:000-198; Ф-I, ст. А.

*Батьки - українці. Батько загинув у Львові під час українсько-польської війни.
*Мати вийшла другий раз заміж.
*Брат рано помер.
*1918 р. - народилася в с. Белжич Львівського воєводства, Рава - Руський повіт.
*До переселення мати померла.
*На час переселення оповідачка мала двоє дітей.
*Оповідачка закінчила 5 класів сільської школи.
*З сусідами поляками жили добре, поки не почалася ворожнеча.
*1944 р., 28 березня - поляки вбили священика.
*Дерев'яна церква і мурований костел.
*Під час переселення з села виїхало 25 українських родин.
*Були і мішані родини, багато було українців, які перейшли на польське.
*Спогади про околицю села, про дитинство.
*В селі було 500 номерів, була станція, ремонтна майстерня для локомотивів.
*Опис хати оповідачки.
*Розповідь про сусідів.
*Про школу в селі і різницю в релігійному вихованні.

*Українських організацій в селі не було.
*Національне і соціальне розшарування.
*Було 17 родин євреїв. Ті, що не втікли - загинули в концтаборі біля села.

Ф-І, ст. В.
*Жорстокість німців до місцевого населеня. Розстріли.
*Родич вуйка - поляк - грабував українські села, був вбитий.
*1944 р. - початок ворожнечі, вона тривала до переселення.
*В селі оповідачки українських партизанів не було, в с.Потоки - були.

Ф-ІІ, ст. А.
*Німці з українцями обходилися краще, ніж з поляками.
*Чоловік оповідачки місяць був на німецько-польській війні.
*До 1944 р. ворожнечі з поляками не було.
*До переселення поляки в селі оповідачки вбили 9 людей і священика.
*Розповідь про убитих поляками.
*Перше люди повиїжджали по українських селах після убивств і погроз.
*Звірства польської банди.
*Захист російських військових.
*Масове виселення.
*Опис пошуку хат на новому місці.
*1945 р., вересень - сім'я оповідачки поселилася в Чишках.
*Спогади про страх, якого натерпілися від поляків, про добрі стосунки з поляками-сусідами.
*Влада переселенцям не допомагала.
*В 1950 р. всіх примусово записали в колгосп.
*Тяжка робота в колгоспі.
*Роздуми про переселення і про Батьківщину.

258
Юськевич Володимира
Б50А2:290-кінець; Б50Б2:000-176

Ф-І, ст. А.
*Народилася в Галичі, в сім'ї польського урядовця.
*Батько - українець, не хотів перейти на латинський обряд, його звільнили з роботи.
*Вчилася в жіночій гімназії в Станіславі. Сестри-василіянки прищепили національну свідомість.
*За радянців вчилася в школі, за німців - у торгівельній і промисловій школі, але не скінчила.
*1943 р. - поступила в ОУН, була районовою розвідницею.
*В 10-му класі, в третій чверті викликали в райвно, там був слідчий Слюсаренко. Завезли в Галич в КГБ. В першу ніч допитували три слідчі.
*Слідство - три тижні. Була в загальній камері.
*Етапом в Станіслав. Суд. Вирок: 15 років таборів + 5 років позбавлення прав.

*Після засідання суду за "образу суду" 2 тижні була в одиночці.
*Фейєрверк 9 травня 1945 р. прийняли за вогні бою, що УПА йде їх визволяти.
*У Львові пересилка. До Воркути їхали 24 доби.
*Спочатку тяжко працювала на шахті. Побита і виснажена попала в лікарню. Комісували. Заготовляла сіно і дрова. Працювала обліковцем.
*Випадок на ріці.
*Взяли кравчинею на швейну фабрику в Речлаг.
*Почала переписуватися з Володимиром Чав'яком з Галича - курінним УПА Чорнотою. Зустріла його матір.

Ф-І, ст. В.
*Звільнилася, поїхала додому.
*Володимиру скоротили строк, повернувся до Галича.
*Весь час вони були під наглядом КГБ. Володимира не прописували. Поїхав на Донбас.
*Вінчання з Володимиром Чав'яком.
*За хрущовської відлиги Володимир повернувся. Працював в Галичі електрозварником.
*Нагадала, що останній провідник ОУН у неї був Рарик Іван (псевдо - Архип).
*1952 р. - за наказом Берії всіх політв'язнів знову стягнули в Воркуту, табірний режим.
*У Воркуті оповідачка захворіла. Була в лікарні. Випадок з Стефою з Львівщини.

260
Янда Степанія
Б66А1:000-кінець; Б66Б1:000-219

Ф-І, ст. А.
*Батько - Корцян Йосиф, мати - Анна походили з с. Заболотці.
*Оповідачка народилася в с. Заболотці.
*Розповідь про те, як вивозили в Сибір її родичів у 1947 р.
*Розповідь про братів і сестер.
*1921 р. - народилася оповідачка. Про дитинство, про відносини в сім'ї.
*Закінчила 8 класів в с. Заболотці. Працювала продавцем в кооперативі, приймала участь в житті читальні.
*Робили вправи ("Сокіл").
*В селі жили 4 монашки-законниці, г/к. Вони вчили дітей. Польська банда вбила настоятельку Григорію.
*Напади польської банди на с. Малковичі та с. Трійчичі.
*Жертви в хаті теперішнього голови сільради с. Чишки.
*То були чужі поляки з польських сіл. Жителі с. Заболотці ховалися межи свої поляки.
*1945 р., зима - почалися напади поляків.
*Опис вбивства настоятельки.
*Про двох вчительок Заболотської школи.
*В Заболотці було 200 дворів, з них польських - 5-6.

*Батько оповідачки був на заробітках в Аргентині 10 років, повернувся в 1939 р., купив 10 моргів поля.
*У Заболотці були "Просвіта", "Луг", "Сокіл", кооператива. Перелік справ і активістів цих організацій.
*Атмосфера жаху від мордовання і мародерства поляків.

Ф-І, ст. В.
*В банді були поляки з с. Кошець, що за 10 км.
*У с. Колошеві суспільним українським життям керував священик. Він організував оркестр, хор, вистави.
*У с. Колошів були "Просвіта", "Сокіл", кооператива.
*Оповідачка вийшла заміж в с. Колошів за Янду Юрія.
*Сім'я була дуже багата. Зараз в їхньому будинку школа, мали свій млин.
*Опис великого господарства.
*В с. Колошів українців було набагато більше, ніж поляків, жили між собою дуже добре.
*Польська банда так пограбувала сім'ю оповідачки і сусідів, що вони мусіли йти за одягом до людей.
*Спогади про взаємини між українцями, поляками і жидами в с. Заболотці.
*Ворожнеча почалася з того, що нападали поляки з інших сіл, "наші" поляки допомагали, ховали.
*Розповідь оповідачки про напад на їхню сім'ю в с. Колошів, знущання поляків.

Ф-ІІ, ст. А.
*Це були кошецькі поляки і з Орлів, це була банда.
*В Колошеві вбили одного чоловіка, в Малковичах і Трійчичах більше людей.
*В наступні напади люди ховалися, нікого вже в хатах не заставали.
*Сім'я оповідачки ховалася в сусідів-поляків.
*Ще було 6-7 нападів, нікого більше не вбивали, тільки грабували.
*Ховалися люди під захист радянських солдатів, які жили в землянці за селом.
*У українців зброї не було. Про ОУН, УПА в селі оповідачка нічого не знає.
*Випадок з сім'єю Війтовичів у с. Трійчичі.
*Ніхто переселятися не хотів, просто тікали від банди. Записувались "на Львів", збиралися повернутися назад, як все заспокоїться.
*Майже місяць прожили на станції у будах. Потім приїхали на Підзамче, жили два тижні в будах коло колії.
*В с. Чишки зайняли випадкову хату, не вибирали, думали, що скоро повернуться назад.

Ф-ІІ, ст. В.
*З поляками жили в Чишках добре.
*Переселенці приїжджали ще рік.
*Чоловіки пішли в стрибки, охороняли село від злодіїв.
*У с. Борщовичі було підпілля ОУН.
*Про колгосп говорити відмовляється - боїться.

*Чоловік оповідачки їздив в Польщу, йому не сподобалося, і вона їхати не хоче.
*В Чишках всі ходили до православної церкви, жили дружно, лише два роки тому посварилися.
*В чишках самодіяльності не було, але жили дружно.
*Про життя в Чишках. Люди жили в страху, 5-6 людей вивезли на Сибір за політику.
*Про сестру оповідачки та її чоловіка, що був у партизанці.

269
Янко Михайло
Б27А2:000-282

Ф-І, ст. А.
*1908 р., 15 жовтня - народився в с. Бережниця (сучасна територія Польщі), біля Перемишля. Українець, православний, професія - столяр. Зараз проживає в с. Глинному Дрогобицького р-ну Львівської обл.
*Батько воював в першу світову війну проти росіян.
*Мати виховувала дітей в релігійному дусі і в дусі українства.
*Розповідь про сімейні стосунки.
*Розповідь про І світову війну, окупацію росіянами Галичини.
*Про примусове переселення з Польщі в 1946 р. Вони переїхали в Биків.
*Про голод 1946 - 1947 рр.
*Оповідач закінчив початкову школу в сусідньому з Бережницею селі.
*Опис господарки сім'ї Янко.

Ф-І, ст. В.
*Під час І світової війни росіяни спалили їх хату. Оповідач заробляв продажем сопілок.
*1921 р. - одружився з Стефанією.
*1939 р. - змушений поїхати до Франції на роботу. Батько його в цей час - в Америці.
*Недовго пропрацював у Франції на фермі, німці захопили Францію, оповідач опинився на роботах в Германії.
*1940 - 1941 рр. - був у Регенебурзі, потім - в Берліні, потім - у концтаборі Маутхаузен.
*В концтаборі був 4 роки, робив як столяр, ходив за 15 км на роботу.
*Розповідь про тяжкі умови життя в таборі.
*Три ями біля табору - по 6 тис. чоловік в кожній могилі.

Ф-ІІ, ст. А.
*Постійно горіли печі крематорію.
*З 150 чоловік, що були вивезені з оповідачем з Франції вижило тільки 5.
*1945 р. - їх визволили американці.
*На протязі 3 днів треба було вирішити куди вертається: в Америку чи додому.
*Оповідач поїхав додому, до жінки паралізованої і до двох дітей.

*1946 р. - примусово переселений на територію України в с. Глинне. Можна було залишитися, але треба було для того переписатися повністю на польське.
*Поляки забрали все майно.
*Приїхали до Бикова, жити не було де. На протязі 10 років з жінкою і двома дітьми мешкав в землянці.
*Влада не помагала, а навпаки - все забирала до колгоспу.
*Працював в колгоспі столяром.
*1950 р. - померла дружина, невдовзі одружився вдруге.
*Про дітей оповідача.
*Про УПА в селі оповідач не пам'ятає.
*1947 р. - радянська влада закрила церкву.
*1989 р. - померла друга дружина.
*Оповідач має 10 онуків, 4 правнуки.

261
Яременко Іван
Б104Б2:231-кінець; Б105А1:000-кінець; Б105Б1:000-кінець; Б105А2:000-234

*1928-1935 — навчання в Скалатській семирічній школі.
*1935-1937 — на господарці вдома.
*1937-1940 — учень, продавець, магазинер Скалатського Союзу Українських кооперативів.
*1940-1941, травень — завідуючий культбазою Скалатського районотребсоюзу.
*1941-1943 — завідуючий базою пром. і прод. товарів.
*???1943 р. — постачальник бази Скалатського СУК.
*1943, липень — записався в дивізію СС „Галичина".
*1943.8.11 — відправлений із Скалата на вишкіл в дивізію СС „Галичина".
*1943 р. 15.11-30.11 — вишкіл в м. Дембіца, де прийняв присягу.
*1943.1.12—1944, березень — вишкіл телефоніста протипіхотної артилерії в м. Трієр (Німеччина). Штурман СС.
*1944, березень—1944, липень — вишкіл в Нойгамері 31-ий полк, 9 батарея, командир рою зв'язку.
*1944, 5 липня—серпень — бої під Бродами: Ожидів—Тури—Ясенів—Підгірці—Олесько—Скварява—Княже—Скварява, тут був поранений в праву руку.
*1944, серпень — попав в полон СМЕРШу біля с. Гологори. Ув'язнення в Красному.
*1944, вересень-грудень — Львів, в'язниця Бригідки.
*1944, грудень—1945, весна — Харківський фільтрований табір, землекоп ХТЗ ???? заводу.
*1945, весна-вересень — Харківський слідчий ізолятор.
*1945, вересень — засуджений „трійкою" за ст. 54-1А на 10 років і 3 роки позбавлення прав.
*1945, вересень—1946, березень — м. Чугуїв (Харківська обл.) пос. Есхара, ГЕС-2, слюсар—монтажник.
*1946, квітень—1954, вересень — „Печорлат"— табори-колони № 1-25 Воркути, столяр, землекоп.

*1952-1954 — Печора, пос. Міконь, столяр.
*1954, вересень — звільнений з ув’язнення.
*1954-1963 — Кемерівська обл. м. Усімники, забійник шахти Капітальна-2 тресту „Молотовуголь“.
*1963-1984 — столяр управління Міськбуд м. Тернополя.
*1984-1994 — столяр Тернопільської міськ. ???? дільниці.

262
Яремцьо Дмитро
Б39Б2:103-кінець

Ф-І, ст. А.
*Проживав у с. Торки, Перемишлянський повіт.
*Про побут жителів села: хата, господарські будівлі, опис і функції знарядь. Спосіб відбілюваня полотна.
*Весілля у с. Торки.
*Культурно-просвітницьке життя села: товариство "Луг", "Просвіта".
*Переселення 1945 р., на думку оповідача, було добровільним.
*Після переселеня підтримував визвольний рух.
*1945 р., 9 жовтня - арешт оповідача, в тюрмі на Лонського, потім - в тюрмі на Казимирівського.
*Суд, вирок: 25 років тюрми, заслання до Сибіру.

Ф-І, ст. В.
*1946 р., березень - переїзд на місце відбуваня строку, зі Львова везли 300 чоловік.
*Праця на шахті найстарішій у Воркуті.
*Часті самогубства серед ув'язнених.
*Інформаційна ізоляція.
*Після звільнення переслідували, не хотіли прописувати.
*Працював в колгоспі в Чишках.
*Реабілітація восени 1992 р.

416
Ярицька Марія

*Працювала на свинофермі.
*1956 р. — звільнили. Працювала далі на свинофермі. Донька ходила в Магадані до школи.
*1960 р. — вперше поїхала на Україну у відпустку.
*Донька поступила в педінститут.
*Син Андрій народився в Тімірязівці.
*Повернулися на Україну.
*Працювала в Ворохті, на лісокомбінаті.

264

Яріш Мирослава
Б41А2:000-079

Ф-І, ст. А.
*Життя людей до переселення у селі.
*Свідомість села: школа ім. М. Шашкевича.
*Відносини між поляками і українцями і росіянами і українцями.
*Причини і початок переселення. Переїзд на Львівщину до Золочева, згодом - у с. Чишки.
*Житя по приїзді на Україну.

265
Ярмолюк Іван
Б25А2:211-347; Б25Б2:000-150

*1929.30.8 — народився. Закінчив початкову школу в селі, далі восьмирічну в р—ні, вечірню школу.
*Працював у колгоспі, завідував радіозв’язком села.
*З 1952 р. — служба в РА.
*1952 р. — під час служби в армії зазнав переслідувань. Просидів у слідчому ізоляторі Володимирівської тюрми 1,5 року за український націоналізм.
*Працював начальником зв’язку шахти м. Червонограду, пізніше лаборантом Київського долідного інституту.
*1960 р. — Поступив у Львівський медінститут, далі робота лікарем у Радехів р-ні, пізніше головний лікар Яворівського р—ну.
*1992 р. — померла дружина.
*В даний час працює лікарем—терапевтом Народної лічниці ім. А. Шептицького.
*До недавнього часу „неблагонадійна особа“для радянської влади.

Ф-І, ст. А.
*1929 р., 30 серпня - народився в с. Миколаїв Радехівського р-ну, Львівської обл. в селянській родині.
*Відомості про брата, про стриєчних братів, один з них - воїн УПА, підірвав себе гранатою.
*Про дитячі роки. Велика роль церкви і товариства "Просвіта" у вихованні дітей.
*Початкова школа - 4 класи, релігійне виховання, роль особи священника. Ополячення.
*1939 р. - розповідь про мобілізацію поляків і їх поразку.
*Прихід "визволителів" РА. Майже всю рідню вивезено на Сибір, батька забрали в армію.
*Оповідач лишився господарем.
*Приємні враження від приходу німецької армії.
*Все закінчилося за три дні.
*Реєстрація єврейського населення.
*Про підпілля УПА. Оцінка діяльності УПА очима дитини.
*Другий прихід РА. Репресії, облави на воїнів УПА.
*Енкаведисти брали його як їздового.
*Закінчив 8 класів, потім - вечірню школу.

*1952 р. - забрали в армію. Через хрестик на жовто-блакитному ланцюжку потрапив в тюрму як націоналіст, де пробув 1,5 року.

Ф-І, ст. В.
*Вернувся додому в тяжкому фізичному стані.
*Репресії місцевої влади: не давали роботи, обмежували коло товаришів.
*Працював начальником зв'язку шахти у м. Червонограді.
*Отримав запрошення до Київського дослідного інституту.
*1960 р. - поступив у Львівський медінститут. Весь час був під пильним наглядом І відділу КДБ, оцінки занижували, але інститут закінчив.
*Працював лікарем, потім - головним лікарем у Радехівському р-ні.
*Дружина - Рома Йосипівна Наконечна - племінниця Йосипа Сліпого.
*Мешкає до тепер на квартирі Й. Сліпого.
*Працював головним лікарем Яворівської районної лікарні, дружина - там же терапевтом і педіатром.
*Відомості про дітей.
*1992 р. - дружина померла.
*Тепер працює терапевтом народної лічниці ім. Шептицького.
*Розповідь про засади, на яких існує та працює ця лічниця.

267
Яструбецький Григорій
Б39А1:000-кінець; Б39Б1:000-157

*1936-1940 — початкова школа в с. Шили.
*1940-1944 — гімназія в Тернополі.
*1944-1945 — 9-10 кл. СШ в Тернополі.
*1946-1947 — бухгалтер в колгоспі с. Шили.
*1947 р . — заарештований НКВС за допомогу УПА. За ст. 10???КК висланий на шахти Донецької обл. с. Добальцево до 1951 р.
*1951 р. — повернувся в село.
*1962 р. — закінчив Львівський університет, українська мова і література.
*З 1962 р. — працював директором шкіл в селах Ходачкова, Дорохова, Петрики, інспектором Тернопільського районо???, знову директором СШ в с. Петрики.
*З 1989 р. — на пенсії.

Ф-І, ст. А.
*1929 р., 29 березня - народився в с. Шили Збаразького р-ну Тернопільської обл.
*Батько - Василь, син дяка.
*Вуйко - о. Григорій Яструбецький був парохом с. Шили, арештований в 1946 р. НКВС. Потім перейшов в РПЦ.
*Родичів вивезли на Сибір за зв'язки з ОУН.
*В селі, за переписом Кубійовича, було 1480 номерів, з них - 20 католиків, 10 - жидів, решта - українці.
*Про громадські будови села.
*Розповідь про священиків в селі.
*Про сільський хор і його керівника.

*Про громадські організації: т-во "Січ", Рідна школа, Союз українок, допомогова каса.
*Про сільських вчителів.
*Про фільварок і його володарів.
*Велика господарка батька оповідача. Бідними були тільки два п'яниці на все село.
*Розповідь про родину з боку матері.
*Строге виховання в сім'ї. Харчування.
*Доля 8 братів батька.
*Дід з боку батька був дуже багатим і був відомим дяком. Його запрошував митрополит А. Шептицький бути дяком в соборі Св. Юра.
*Дружні двоюрідні брати і сестри.
*Дядьки були сотниками УПА і четарями УГА.
*Двоюрідні брати і сестри були в ОУН. Їх долі.
*Село було національно свідомим, фестини під синьо-жовтими прапорами.
*Ігри, забави, свята.
*1930 р. - активна пацифікація. Побили багатьох українців села.
*1938 р. - активний опір полякам, в селі його організував о. Семен Чепіль. Почались підпали польських маєтків.
*Про тодішні похорони і весілля.

Ф-І, ст. В.
*Про відспівування померлих і похорони.
*Село було дуже дружне.
*Політичне життя в селі. Попередження про прихід більшовиків і страхіття, пов'язані з ними.
*1936 - 1940 рр. - вчився в сільській початковій школі.
*1940 - 1944 рр. - навчання в гімназії Тернополя.
*1944 - 1945 рр. - закінчив 9-10 класи СШ в Тернополі.
*1946 - 1947 рр. - працював бухгалтером в колгоспі. Допомагав УПА продуктами, використовуючи свою посаду.
*1947 р. - арештували за допомогу ОУН-УПА.
*До 1951 р. - був на шахті в Донецькій обл.
*Повернувшись декілька разів намагався поступити у Львівський університет.
*1962 р. - закінчив філологічний факультет Львівського університету.
*1962 - 1988 рр. - працював директором школи в різних селах.
*В с. Шили до 1939 р. була радикальна партія, члени її радо зустрічали більшовиків.
*1939 р. - організували колгосп, вступило лише 10 сімей, ще не було репресій.
*Зміни в житті села і школи, які принесли більшовики.
*1941 р. - в селі знаходилась рота фашистів, була комендантська година, як в прикордонній зоні.
*1956 р. - одружився з Ярославою Білою, вчителем математики.
*Відомості про дітей.
*Перелік родичів - членів ОУН.

Ф-ІІ, ст. А.
*Особисто не був учасником ОУН, лише помагав підпіллю продуктами, передавав листівки.

*Бої між УПА і НКВС.
*УПА в селі було до 1957 р.
*Про села Нижні та Вишні Луб'янки.
*1946 р. - примусово село вступило в колгосп.

268
Яцишин Мирослава
Б94А2:242-кінець; Б94Б2:000-кінець; Б95А1:000-316; Б95Б1:000-313; Б95А2:000-139

*1932-1938 — закінчила Прошовецьку початкову школу (4 кл.).
*1940 р. — закінчила 5 клас тієї ж школи.
*1940-1942 — на господарстві батьків.
*1942-1944 — помічник повара району ??? Савуляка у Тернополі.
*З 1944 р. — зв'язкова ОУН (Б) в Тернопільському р—ні, села: Прощова, Миронівка, В. Гаї, Кип'ячка, Скоморохи.
*1945-1949 — на нелегальному становищі, тіж функції зв'язкової.
*1945-1946 — розшукувалась (для арешту) НКВС.
*1949, жовтень — як учасниця підпілля ОУН заарештована НКВС.
*1949.26.12 — засуджена за ст. 54-1А, 54-11 на 25 років ув'язнення.
* До 1950, травня — утримувалась у в'язниці Бутирки у Львові.
*1950, 3 травня—1954 — табори в Комі АРСР м. Інта: 50-ий ЛП, ??? № 4, працювала на лісоповалі. Індивідуальний табірний номер № А-1445.
*1954-1956 — табір в м. Абезі — бригада овочевництва.
*1956 р. — Мордовські табори, пос. Потьма—Явас, табір № 6.
*1956, вересень — звільнена на поруки рідної сестри Михайлини.
*1956, вересень — повернулася додому.
*1956-1958 — ніде не працювала, нянчила дочку сестри Михайлини.
*1958-1966 — працювала прибиральнецею в магазині с. В. Березоаиця, чорноробочою на цукровому заводі с. В. Березовиця.
*1966 р. — одружилась з Яцишиним Іваном, черговим переїзду залізничої дороги. Переїхала на постійне проживання у с. Кип'ячка Тернопільського р—ну.
*З 1966 р. і до сьогодні — не працює.
*1980 р. — вийшла на пенсію без її отримання.
*З 1988 р. — отримувала пенсію за померлого чоловіка.
*1992 р. — реабілітована і отримує реабілітаційну пенсію.
*Є членом Руху і Спілки політв'язнів і репресованих Тернопільської обласної організації.

Ф-І, ст. А.
*1925 р., 8 липня - народилася в с. Прошова Тернопільського р-ну Тернопільської обл.
*Батько - Стебельський Михайло, був в УСС, з бідної родини.
*Мати - Текля, з багатої родини.
*Сестра Михайлина була остарбайтером в Німеччині.
*Сестра Павлина - член ОУН з 1944 р., з 1945 р. - на нелегальному становищі. В 1947 р. арештувало НКВС, випила отруту повільної дії, за кілька годин померла.

*Відомості по братів.
*1949 р. - арешт матері оповідачки, згодом - братів і батька арештували і вивезли на Сибір.
*1956 р. - батько і брат Роман повернулися додому.
*1968 р. - помер батько в Прошові.
*Причина арешту матері оповідачки - мати виконала роботу доньки - зв'язкової ОУН. НКВС виявило всіх людей, хто був в цьому ланцюгу, і їх всіх засудили.
*Мати оповідачки була засуджена на 25 років, була в таборах Комі АРСР, м. Асбест.
*1932 - 1938 рр. - навчання в початковій школі с. Прошови.
*1940 р. - закінчила 5-ий клас.

Ф-I, ст. В.
*В селі була читальня "Просвіти".
*Парох розповідав про голод в Радянській Україні.
*1940 р. - НКВС арештувало і вивезло кілька польських родин, тоді ж арештували найбільш свідому молодь села.
*Сподівання, що німці принесуть Україні волю.
*1939 - 1941 рр. - головами сільрад були місцеві бідняки.

Ф-II, ст. А.
*Про голову сільради і фактичних керівників села.
*1942 р. - німці вивозили українську молодь. Оповідачка від цього втекла в Тернопіль.
*1942 - 1944 рр. - працювала помічником повара в ресторані.
*Про ОУН довідалася від сестри Павлини, вирішила допомагати ОУН.
*Перелік провідників ОУН в с. Прошова.
*З 1944 р. оповідачка - зв'язкова для підпілля ОУН.

Ф-II, ст. В.
*Була зв'язковою між своїм селом і сусідніми селами за вказівкою провідника або станичної.
*Від місцевих зв'язкових збирала дані: хто приїжджав, кого вбили, заарештували.
*1945 р., травень - перейшла на нелегальне становище.
*Мешкала в криївці в с. Прошова разом з іншими оунівцями, всього - 6 чоловік.
*В Прошові підпіллям ОУН в цей час були знищені голова сільради і завідуюча клубом.
*В підпіллі були провокатори.
*1945 р. - поляк-мазур зрадив 7 повстанців з криївки.

Ф-III, ст. А.
*Про загибель 7 повстанців з криївки.
*В 40-их роках парох с. Прошова вімовився перейти в РПЦ.
*Гарнізон НКВС був в с. Прошова, близько 20 бійців.
*З року в рік кількість сексотів в селах збільшувалась, симпатиків ОУН вивозили в Сибір (20 родин з села).

Ф-III, ст. В.
*1947 р. - виконувала функцію зв'язкової, збирала статистичні дані.

*1948 р. - впровадження колгоспів.
*1949 р., весна - провідники порадили легалізуватися, використувала для цього чужий загублений паспорт.
*1949 р., жовтень - була арештована залізничною міліцією. Завезли в Тернопіль, потім у Львів, у Бригітки.
*1949 р., 26 грудня з іншими отримала 25 років.
*З грудня до травня 1950 р. - була у Львові.
*1950 р., 20 травня - етапована в Комі АРСР, м. Інта, 50-й ЛП.

Ф-IV, ст. А.
*В таборі колола кювети для осушки. Терпіли голод.
*1954 р. - переведена в табір в Асбест, бо захворіла на серце, стала інвалідом II гр., працювала в бригаді овочівництва.
*В Інті мала номер А- 1445, в Асбесті номерів не було.
*1956 р., січень - переведена в Мордовську АРСР, пос. Потьма.
*Тут зустріла свою матір, бачила композитора В. Барвінського, його дружину.

Ф-IV, ст. В.
*Монахиня і священики в таборі.
*1956 р., червень - звільнена разом з матір'ю.
*Повернулася додому, прописалася в сестри. До 1958 р. нянчила її доньку.
*1958 - 1966 рр. - працювала прибиральницею в магазині, потім - на цукровому з-ді.
*1966 р. - вийшла заміж за вдівця Яцишина Івана.
*1988 р. - чоловік помер. Дітей не має.
*1992 р., 14 січня - реабілітована, отримує з цього пенсію.
*1989 - 1993 рр. - приймала участь у відновеленні УГКЦ в селі.

Ф-V, ст. А..
*Про парохів УГКЦ в с. Киячці.
*1991 - 1993 рр. - була головою комітету по встановленю символічної могили загиблим воїнам ОУН-УПА.
*Є членом РУХу, Спілки політв'язнів і репресованих.